

Sadržaj

EUROPSKI PARLAMENT

ZASJEDANJE 2018.–2019.

Dnevne sjednice od 28. do 31. svibnja 2018.

Zapisnik sjednice objavljen je u SL C 99, 14.3.2019.

USVOJENI TEKSTOVI

I Rezolucije, preporuke i mišljenja

REZOLUCIJE

Europski parlament

Utorak, 29. svibnja 2018.

2020/C 76/01	Rezolucija Europskog parlamenta od 29. svibnja 2018. o optimizaciji vrijednosnog lanca u sektoru ribarstva EU-a (2017/2119(INI))	2
2020/C 76/02	Rezolucija Europskog parlamenta od 29. svibnja 2018. o provedbi instrumenata ZPP-a za mlade poljoprivrednike u EU-u nakon reforme iz 2013. (2017/2088(INI))	11
2020/C 76/03	Rezolucija Europskog parlamenta od 29. svibnja 2018. o održivom financiranju (2018/2007(INI))	23
2020/C 76/04	Rezolucija Europskog parlamenta od 29. svibnja 2018. o pregledu stanja u području pravosuđa u EU-u za 2017. (2018/2009(INI))	36

Srijeda, 30. svibnja 2018.

2020/C 76/05	Rezolucija Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz GA21 (MON-ØØØ21-9), sastoje se od njega ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (D056125-02 – 2018/2698(RSP))	42
2020/C 76/06	Rezolucija Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadrže genetski modificirani kukuruz 1 507 × 59 122 × MON 810 × NK603, sastoje se ili su proizvedeni od njega i genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena 1 507, 59 122, MON 810 i NK603 i o stavljanju izvan snage odluka 2009/815/EZ, 2010/428/EU i 2010/432/EU na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (D056123-2 – 2018/2699(RSP))	48
2020/C 76/07	Rezolucija Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. o provedbi kontrolnih mjera za utvrđivanje usklađenosti proizvoda ribarstva s kriterijima za pristup tržištu EU-a (2017/2129(INI))	54
2020/C 76/08	Rezolucija Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. o budućnosti hrane i poljoprivrede (2018/2037(INI))	62
2020/C 76/09	Rezolucija Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. o tumačenju i provedbi Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva (2016/2018(INI))	86
2020/C 76/10	Rezolucija Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. o višegodišnjem financijskom okviru 2021. –2027. i vlastitim sredstvima (2018/2714(RSP))	103
2020/C 76/11	Rezolucija Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. o godišnjem izvješću o funkcioniranju schengenskog prostora (2017/2256(INI))	106
2020/C 76/12	Rezolucija Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. o provedbi Direktive 2012/29/EU o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela (2016/2328(INI))	114
2020/C 76/13	Rezolucija Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. o Godišnjem izvješću o provedbi zajedničke trgovinske politike (2017/2070(INI))	128

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

2020/C 76/14	Rezolucija Europskog parlamenta od 31. svibnja 2018. o položaju osoba koje su zatvorene u Iranu i imaju dvojno državljanstvo Irana i države članice EU-a (2018/2717(RSP))	139
2020/C 76/15	Rezolucija Europskog parlamenta od 31. svibnja 2018. o položaju boraca za prava žena u Saudijskoj Arabiji (2018/2712(RSP))	142
2020/C 76/16	Rezolucija Europskog parlamenta od 31. svibnja 2018. o Sudanu, osobito u vezi sa slučajem Nure Hussein Hammad (2018/2713(RSP))	147

2020/C 76/17	Rezolucija Europskog parlamenta od 31. svibnja 2018. s preporukama Komisiji o manipulacijama s brojačima kilometara u motornim vozilima: revizija pravnog okvira EU-a (2017/2064(INL))	151
2020/C 76/18	Rezolucija Europskog parlamenta od 31. svibnja 2018. o prometnom stupu Instrumenta za povezivanje Europe nakon 2020. (2018/2718(RSP))	159
2020/C 76/19	Rezolucija Europskog parlamenta od 31. svibnja 2018. o stanju u Nikaragvi (2018/2711(RSP)).....	164
2020/C 76/20	Rezolucija Europskog parlamenta od 31. svibnja 2018. o provedbi zajedničkog radnog dokumenta službi (SWD(2015)0182) naslovljenog „Rodna jednakost i jačanje položaja žena: vanjskim odnosima EU-a u razdoblju 2016. –2020. do preobrazbe života djevojčica i žena” (2017/2012(INI)).....	168
2020/C 76/21	Rezolucija Europskog parlamenta od 31. svibnja 2018. o provedbi Strategije EU-a za mlade (2017/2259(INI))	180
2020/C 76/22	Rezolucija Europskog parlamenta od 31. svibnja 2018. o provedbi Direktive o ekološkom dizajnu (2009/125/EZ) (2017/2087(INI)).....	192
2020/C 76/23	Rezolucija Europskog parlamenta od 31. svibnja 2018. o reagiranju na predstavke o rješavanju pitanja nesigurnosti zaposlenja i zloupotrebe ugovora na određeno vrijeme (2018/2600(RSP))	200
PREPORUKE		
2020/C 76/24	Preporuka Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. Vijeću, Komisiji i potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o Libiji 2018/2017(INI)).....	206

III Pripremni akti

Europski parlament

Utorak, 29. svibnja 2018.

2020/C 76/25	P8_TA(2018)0205 Raspon ribolovne smrtnosti i razina očuvanja za određene stokove haringe u Baltičkome moru ***I Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 29. svibnja 2018. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2016/1139 u pogledu raspona ribolovne smrtnosti i razina očuvanja za određene stokove haringe u Baltičkome moru (COM(2017)0774 – C8-0446/2017 – 2017/0348(COD)) P8_TC1-COD(2017)0348 Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 29. svibnja 2018. radi donošenja Uredbe (EU) 2018/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2016/1139 u pogledu raspona ribolovne smrtnosti i razina očuvanja za određene stokove haringe u Baltičkome moru	215
--------------	--	-----

2020/C 76/26	P8_TA(2018)0206	
	Statistika prijevoza robe na unutarnjim vodnim putovima (kodificirani tekst) ***I	
	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 29. svibnja 2018. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o statistici prijevoza robe na unutarnjim vodnim putovima (kodificirani tekst) (COM(2017)0545 – C8-0337/2017 – 2017/0256(COD))	
	P8_TC1-COD(2017)0256	
	Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 29. svibnja 2018. radi donošenja Uredbe (EU) 2018/... Europskog parlamenta i Vijeća o statistici prijevoza robe unutarnjim vodnim putovima (kodificirani tekst).....	217
2020/C 76/27	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 29. svibnja 2018. o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju Sporazuma u obliku razmjene pisama između Europske unije i Švicarske Konfederacije o kumulaciji podrijetla između Europske unije, Švicarske Konfederacije, Kraljevine Norveške i Republike Turske u okviru općeg sustava povlastica (05882/2/2017 – C8-0241/2017 – 2016/0328(NLE))	219
2020/C 76/28	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 29. svibnja 2018. o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju Sporazuma u obliku razmjene pisama između Europske unije i Kraljevine Norveške o kumulaciji podrijetla između Europske unije, Švicarske Konfederacije, Kraljevine Norveške i Republike Turske u okviru općeg sustava povlastica (05883/2/2017 – C8-0240/2017 – 2016/0329(NLE))	220
2020/C 76/29	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 29. svibnja 2018. o Prijedlogu odluke Vijeća o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma između Europske unije i Kraljevine Norveške o administrativnoj suradnji, suzbijanju prijevara i naplati potraživanja u području poreza na dodanu vrijednost (COM(2017)0621 – C8-0407/2017 – 2017/0272(NLE))	221
2020/C 76/30	P8_TA(2018)0212	
	Višegodišnji plan za pridnene stokove u Sjevernome moru i za ribarstvo kojim se iskorištavaju ti stokovi ***I	
	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 29. svibnja 2018. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju višegodišnjeg plana za pridnene stokove u Sjevernome moru i za ribarstvo kojim se iskorištavaju ti stokovi i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 676/2007 i Uredbe Vijeća (EZ) br. 1342/2008 (COM(2016)0493 – C8-0336/2016 – 2016/0238(COD))	
	P8_TC1-COD(2016)0238	
	Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 29. svibnja 2018. radi donošenja Uredbe (EU) 2018/... Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju višegodišnjeg plana za pridnene stokove u Sjevernome moru i za ribarstvo kojim se iskorištavaju ti stokovi, utvrđivanju pojedinosti o provedbi obveze iskrcavanja u Sjevernome moru i o stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EZ) br. 676/2007 i (EZ) br. 1342/2008.....	222
2020/C 76/31	P8_TA(2018)0213	
	Upućivanje radnika u okviru pružanja usluga ***I	
	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 29. svibnja 2018. o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 96/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1996. o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga (COM(2016)0128 – C8-0114/2016 – 2016/0070(COD))	
	P8_TC1-COD(2016)0070	
	Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 29. svibnja 2018. radi donošenja Direktive (EU) 2018/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga	226

2020/C 76/32

P8_TA(2018)0214

Mjere za upravljanje, očuvanje i kontrolu primjenjive na području primjene Konvencije Regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom južnog Pacifika ***I

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 29. svibnja 2018. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju mjera za upravljanje, očuvanje i kontrolu primjenjivih na području primjene Konvencije Regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom južnog Pacifika (SPRFMO) (COM(2017)0128 – C8-0121/2017 – 2017/0056(COD))

P8_TC1-COD(2017)0056

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 29. svibnja 2018. radi donošenja Uredbe (EU) 2018/... Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju mjera za upravljanje, očuvanje i kontrolu primjenjivih na području Konvencije Regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom u južnom Tihom oceanu (SPRFMO). 230

Srijeda, 30. svibnja 2018.

2020/C 76/33

Rezolucija Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Fonda solidarnosti Europske unije radi pružanja pomoći Grčkoj, Španjolskoj, Francuskoj i Portugalu (COM(2018)0150 – C8-0039/2018 – 2018/2029(BUD)) 232

2020/C 76/34

Rezolucija Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. o stajalištu Vijeća o nacrtu izmjene proračuna br. 1/2018 Europske unije za financijsku godinu 2018. uz prijedlog za mobilizaciju Fonda solidarnosti Europske unije radi pružanja pomoći Grčkoj, Španjolskoj, Francuskoj i Portugalu (08109/2018 – C8-0181/2018 – 2018/2030(BUD)) 235

2020/C 76/35

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. o stajalištu Vijeća u prvom čitanju s ciljem donošenja Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2016/1036 o zaštiti od dampinškog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske unije i Uredbe (EU) 2016/1037 o zaštiti od subvencioniranog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske unije (05700/1/2018 – C8-0168/2018 – 2013/0103(COD)) 237

2020/C 76/36

Rezolucija Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (zahtjev EGF/2018/000 TA 2018 – Tehnička pomoć na inicijativu Komisije) (COM(2018)0165 – C8-0131/2018 – 2018/2048(BUD)) 238

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

2020/C 76/37

Odluka Europskog parlamenta od 31. svibnja 2018. o imenovanju Antonija Mure za člana povjerenstva za odabir u skladu s člankom 14. stavkom 3. Uredbe Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (2018/2071(INS)) 242

2020/C 76/38

Amandmani koje je donio Europski parlament 31. svibnja 2018. o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Odluke br. 1313/2013/EU o Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu (COM(2017)0772/2 – C8-0409/2017 – 2017/0309(COD)) 243

OZNAKE POSTUPAKA

- * postupak savjetovanja
- *** postupak suglasnosti
- ***I redovni zakonodavni postupak, prvo čitanje
- ***II redovni zakonodavni postupak, drugo čitanje
- ***III redovni zakonodavni postupak, treće čitanje

(Vrsta postupka ovisi o pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

Amandmani Parlamenta:

Novi tekst piše se ***podebljanim kurzivom***. Brisanja se označuju simbolom ili precrtanim tekstom. Zamjene se označuju isticanjem novog teksta ***podebljanim kurzivom*** i brisanjem ili precrtavanjem zamijenjenog teksta.

EUROPSKI PARLAMENT

ZASJEDANJE 2018.–2019.

Dnevne sjednice od 28. do 31. svibnja 2018.

Zapisnik sjednice objavljen je u SL C 99, 14.3.2019.

USVOJENI TEKSTOVI

Utorak, 29. svibnja 2018.

I

(Rezolucije, preporuke i mišljenja)

REZOLUCIJE

EUROPSKI PARLAMENT

P8_TA(2018)0210

Optimizacija vrijednosnog lanca u sektoru ribarstva EU-a

Rezolucija Europskog parlamenta od 29. svibnja 2018. o optimizaciji vrijednosnog lanca u sektoru ribarstva EU-a (2017/2119(INI))

(2020/C 76/01)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 42. i članak 43. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), kojima se uspostavlja zajedničko uređenje tržišta proizvodima ribarstva,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 6. srpnja 2017. o promicanju kohezije i razvoja u najudaljenijim regijama Unije: primjena članka 349. UFEU-a ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkoj ribarstvenoj politici, a posebno njezin članak 35. o ciljevima zajedničkog uređenja tržišta,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkom uređenju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 508/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo, posebno njezine članke 11., 13., od 41. do 44., 48., 63., 66., 68. te od 70. do 73.,
- uzimajući u obzir strategiju na sredini razdoblja Opće komisije za ribarstvo Sredozemlja (2017. – 2020.) kojom se nastoji ostvariti održivost ribarstva na Sredozemlju i Crnom moru,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. lipnja 2017. o stanju ribljih stokova i socioekonomskom položaju sektora ribarstva na Sredozemlju ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir novu strategiju Europske komisije naslovljenu „Jače i obnovljeno strateško partnerstvo s najudaljenijim regijama EU-a” objavljenu 24. listopada 2017. (COM(2017)0623),
- uzimajući u obzir svoje stajalište od 12. svibnja 2016. o sljedivosti proizvoda ribarstva i akvakulture u restoranima i maloprodaji, ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 27. travnja 2017. o upravljanju ribarskim flotama u najudaljenijim regijama ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za ribarstvo (A8-0163/2018),

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0316.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0255.

⁽³⁾ SL C 76, 28.2.2018., str. 40.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0195.

Utorak, 29. svibnja 2018.

- A. budući da se sektor ribarstva EU-a suočava sa sve težim i složenijim izazovima; budući da stanje resursa i povećanje troškova, a posebno varijacije u cijenama goriva, mogu utjecati na prihode ribara; budući da se u tom smislu, slijedom promjena u vidu smanjenja ribolovnih kvota, lokalne zajednice nalaze u složenoj situaciji zbog smanjenja ekstraktivnih aktivnosti; budući da su, uz povećanje troškova prijevoza do kojeg je došlo zbog dvostrukog učinka povećanja cijena goriva, te zajednice suočene i s tržišnim natjecanjem s proizvodima uvezenim iz trećih zemalja; budući da, unatoč tome što su prepoznati navedeni i ini problemi, i dalje nisu riješeni brojni uzroci pogoršanja socioekonomske situacije u tom sektoru, među kojima je i neodgovarajuće utvrđivanje cijena ribe pri prvoj prodaji;
- B. budući da je ribarstveni sektor strateški važan za opskrbu stanovništva ribom te za prehrambenu ravnotežu u različitim državama članicama i EU-u, kao i da znatno doprinosi socioekonomskoj dobrobiti obalnih zajednica, lokalnom razvoju, zapošljavanju te očuvanju i stvaranju gospodarskih aktivnosti povezanih s tim sektorom, kao i očuvanju lokalnih kulturnih tradicija;
- C. budući da se 83 % aktivnih ribarskih plovila EU-a bavi malim, artizanalnim i obalnim ribolovom i da se 47 % ukupnog broja radnih mjesta u sektoru ribarstva u EU-u nalazi upravo u tim vrstama ribolova; budući da je Uredbom (EU) br. 1380/2013 utvrđeno da bi „države članice trebale pokušati dati prednost pristupa ribarima malog, tradicionalnog ili obalnog ribolova” te budući da se ta odredba ne poštuje;
- D. budući da je poštovanje propisa Unije obvezno za većinu distributera proizvoda iz ribarstva i akvakulture, kao što su supermarketi; budući da je, ipak, učinak tog poštovanja propisa na radne uvjete i primanja ribara različit, što može dovesti do nepravde prema manjim ribarskim plovilima;
- E. budući da je potrebno uzeti u obzir izražene razlike između flota, segmenata flota, ciljanih vrsta, ribolovnih alata, produktivnosti, potrošačkih preferencija i potrošnje ribe po stanovniku u različitim državama članicama EU-a, kao i posebne značajke sektora ribarstva koje proizlaze iz njegove socijalne strukture, načina stavljanja na tržište te prirodnih i strukturnih nejednakosti između različitih ribolovnih regija;
- F. budući da su artizanalnim ribarima potrebni financijska pomoć i poticaji da bi se uključili u nove tržišne segmente;
- G. budući da su prihodi i plaće profesionalnih ribara nesigurni zbog načina na koji se proizvodi u tom sektoru stavljaju na tržište, načina utvrđivanja cijena pri prvoj prodaji i neuravnotežene prirode same aktivnosti, što među ostalim podrazumijeva potrebu za zadržavanjem primjerenog javnog, nacionalnog i europskog financiranja;
- H. budući da bi provođenjem analize ključnih elemenata vrijednosnog lanca proizvoda ribarstva lokalni ribari i proizvođači mogli zadržati veći dio vrijednosti stvorene otvaranjem novih tržišta i uključivanjem lokalnih dionika, što bi moglo pozitivno utjecati na lokalne zajednice zbog stvaranja dinamične, profitabilne i održive ekonomske aktivnosti na njihovu području;
- I. budući da se člankom 349. UFEU-a priznaje poseban gospodarski i društveni položaj najudaljenijih regija, koji je još složeniji zbog strukturnih čimbenika (udaljenost, izoliranost, mala površina, nepovoljna topografija i klima, ovisnost o malom broju proizvoda itd.) čija postojanost i međudjelovanje u velikoj mjeri ograničuju njihov razvoj i vrijednosni lanac u ribarskom sektoru;
- J. budući da primarni proizvođači, iako imaju temeljnu ulogu u lancu vrijednosti, ne ostvaruju uvijek korist od dodane vrijednosti koja se stvara u kasnijim fazama tog lanca;
- K. budući da je zajednička ribarstvena politika (ZRP) osmišljena u cilju jačanja održivosti i konkurentnosti sektora ribarstva i akvakulture Unije;
- L. budući da jedan od načina da se zajamči konkurentnost proizvoda ribarstva iz najudaljenijih regija jest osigurati da se cijena ribe iz tih regija, koja dolazi na glavna odredišna tržišta, ne poveća zbog cijene prijevoza;

Utorak, 29. svibnja 2018.

- M. budući da je Unija svjetski predvodnik u trgovini proizvodima ribarstva i akvakulture;
- N. budući da brojni čimbenici utječu na trgovinske tokove proizvodima ribarstva i akvakulture, na primjer, preferencije potrošača u različitim zemljopisnim područjima;
- O. budući da je cilj zajedničke organizacije tržišta (ZOT) proizvodima ribarstva i akvakulture povećati transparentnost i stabilnost tržišta, posebice kad je riječ o ekonomskom znanju i razumijevanju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture Unije duž opskrbnog lanca;
- P. budući da je u članku 38. Uredbe (EU) br. 1379/2013 o zajedničkom uređenju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture utvrđeno obvezno naznačivanje ribolovnog područja ili područja proizvodnje, a u slučaju proizvoda ribarstva ulovljenih na moru, obvezno je napisano ime potpodručja ili divizije navedenog u bazi podataka ribolovnih područja FAO-a;
- Q. budući da je transparentnost sredstvo koje omogućuje praćenje poštovanja prava potrošača da budu što detaljnije upoznati sa svojstvima proizvoda koje kupuju; budući da to zahtijeva poboljšanje označivanja na način da se obvezno uključuju precizne informacije o podrijetlu ribe, kako za prodaju svježe ribe tako i za prodaju prerađenih proizvoda;
- R. budući da stvarna dinamika prodaje ne dopušta očitovanje fluktuacije troškova proizvodnih faktora, uključujući i gorivo, u cijenama ribe, i budući da prosječne cijene pri prvoj prodaji ne prate razvoj cijena za krajnjeg potrošača;
- S. budući da je u studiji koju je 2016. objavio Resorni odjel za strukturnu i kohezijsku politiku, naslovljenoj „Tržišta za mali ribolov: vrijednosni lanac, promidžba i označivanje”, jasno istaknuto da označivanje proizvoda ribarstva u EU-u može biti zbunjujuće za potrošače;
- T. budući da organizacije proizvođača u sektoru ribarstva i organizacije proizvođača u sektoru akvakulture („organizacije proizvođača”) imaju ključnu ulogu u odgovarajućem upravljanju ZRP-om i ZOT-om te u postizanju ciljeva u okviru njih;
- U. budući da se Unija obvezala na očuvanje visoke razine kvalitete proizvoda ribarstva, posebno u svjetlu trgovinskih odnosa s trećim zemljama;
- V. budući da je sektor konzerviranja i prerade vrlo važan;
- W. budući da su lokalne akcijske skupine u ribarstvu (FLAG-ovi) ključan element ZRP-a u izradi i provedbi višesektorskih i integriranih strategija lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice, koje odgovaraju potrebama njihovih lokalnih ribolovnih područja; te budući da su prepoznate kao koristan instrument koji doprinosi diversifikaciji ribolovnih aktivnosti;
- X. budući da lanac opskrbe proizvodima ribarstva nije izoliran i da je izrazito važno uspostaviti međusektorske veze radi razvoja inovativnih proizvoda koji će moći doprijeti do novih tržišta i koji će omogućiti bolju promidžbu za taj sektor;
- Y. budući da u nekim državama članicama Unije postoji manjak kohezije i udruživanja u sektoru ribarstva;
- Z. budući da je ribarstvo u najudaljenijim regijama izloženo posebnim uvjetima, koji su prepoznati u članku 349. Uredbe o funkcioniranju Europske unije, i koji utječu na njegovu strukturu;
- AA. budući da međustrukovne organizacije (kako je već spomenuto u ZOT-u) imaju potencijal za poboljšanje koordinacije marketinških aktivnosti duž opskrbnog lanca, kao i za poticanje mjera od interesa za cijeli sektor;

Utorak, 29. svibnja 2018.

- AB. budući da, s obzirom na to da su riblji stokovi zajednički resursi, njihovo održivo i učinkovito iskorištavanje može se, u određenim slučajevima, bolje postići s pomoću organizacija čiji su članovi iz različitih država članica i različitih regija Unije, te bi im se stoga trebalo pristupiti i proučavati ih zasebno po regijama;
- AC. budući da je sektor ribarstva važan za socioekonomsku situaciju, za zapošljavanje i za promicanje ekonomske i socijalne kohezije u najudaljenijim regijama, čija su gospodarstva obilježena stalnim strukturnim ograničenjima i malobrojnim mogućnostima za diversifikaciju gospodarstva;
- AD. budući da nedostatak mladih stručnjaka predstavlja prepreku modernizaciji i unaprijeđenju sektora te veliku prijetnju za opstanak mnogih obalnih zajednica;
- AE. budući da je uloga žena u sektoru ribarstva slabo vidljiva, iako žene često obavljaju poslove u pozadini, poput logističke podrške ili birokracije povezane s aktivnošću, ali rade i kao ribarice ili zapovjednice ribarskih plovila;
- AF. budući da obveza iskrcavanja predstavlja stvaran gospodarski i socijalni zahtjev, smanjuje financijsku profitabilnost i utječe na vrijednosni lanac te bi je zato trebalo minimizirati;
- AG. budući da je neophodno jačati osviještenost potrošača o važnosti zdrave ishrane i održive proizvodnje;
- AH. budući da u uzroke pogoršanja socioekonomske situacije treba ubrojiti i smanjenje cijene ribe pri prvoj prodaji i povećanje troškova goriva;
1. poziva Komisiju i države članice da zajedno s regionalnim tijelima osnuju stručne skupine čiji će zadatak biti analizirati i predložiti korektivne mjere u vezi s korištenjem različitih stavki Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo kako bi se utvrdili uzroci nekorištenja i mogućeg gubitka sredstava, kao i osigurati odgovarajuću razinu kontrole i transparentnosti te zahtijevati bolje upravljanje od nadležnih upravnih tijela;
2. potiče države članice da poštuju odredbe Uredbe (EU) br. 1380/2013 i da osiguraju stvaran povlašteni pristup ribolovnim mogućnostima za plovila koja se bave malim i artizanalnim ribolovom u EU-u;
3. poziva Komisiju i države članice da poduzmu potrebne korake kako bi se olakšalo osnivanje organizacija proizvođača uklanjanjem birokratskih prepreka u postojećem postupku i smanjenjem minimalnih zahtjeva u pogledu proizvodnje kako bi se olakšalo sudjelovanje malih proizvođača; ističe da je potrebno ojačati aktivnosti organizacija proizvođača tako da im se dodijele veće ovlasti i olakša pristup financijskoj pomoći koja im je potrebna da bi uz svakodnevno upravljanje ribarstvom izvršavale veći niz različitih zadaća, uz istovremeno poštovanje okvira utvrđenog ciljevima ZRP-a, a posebno kad je riječ o najudaljenijim regijama, koje bi na lokalnoj razini trebale moći prilagoditi funkcioniranje organizacija proizvođača i međustrukovnih organizacija svojim značajkama kao što su otočni i izolirani položaj, manja veličina, veća pojava artizanalnog ribolova i snažna osjetljivost na uvoz;
4. naglašava da se operativnim programima, uz prikladnu financijsku potporu, treba poticati mogućnost da organizacije proizvođača izravno stavljaju na tržište svoje proizvode i da napreduju u vrijednosnom lancu, kako bi se potaknula njihova proizvodnja i povećala dodana vrijednost proizvoda ribarstva;
5. traži od Komisije i država članica da osiguraju da potpore za zdravlje i sigurnost na brodu nisu dio natjecateljskog postupka i da se za njih dodijeli veći proračun u sektoru artizanalnog ribolova;

Utorak, 29. svibnja 2018.

6. traži od Komisije i država članica da olakšaju organizacijama proizvođača da uključe vrijednosni lanac u planove proizvodnje i marketinga i da to promiču, kako bi se ponuda prilagodila potražnji, ribarima jamčio pravedan prihod i kako bi europski potrošači mogli pronaći proizvode koji zadovoljavaju njihove potrebe, vodeći računa o razlikama; u tom smislu ističe da marketinške strategije prilagođene lokalnim posebnostima predstavljaju ključan alat, u koji bi trebala biti uključena mogućnost izravne prodaje, a koji obuhvaća sektorske kampanje i/ili kampanje usmjerene na proizvod, koje bi mogle pomoći u boljem informiranju i senzibilizaciji potrošača, uključujući obilježavanje i označivanje kojima se pružaju sveobuhvatne informacije;
7. poziva Komisiju, države članice te regionalne i lokalne vlade da osnaže sektor malog ribolova na način da potiču lokalnu potrošnju s pomoću izravnog i jače specijaliziranog marketinga, lokalnih prodajnih kanala („0 km”), uključujući bolju suradnju između javnog sektora i sektora ribarstva s pomoću opskrbe javnih ustanova kao što su škole i bolnice lokalnim proizvodima ribarstva, kao i s pomoću promotivnih kampanja koje bi trebale uključivati privatne inicijative za promicanje lokalnih prehrambenih proizvoda, poput inicijative Slow Fish, te da poštuju sezonalnost određenih vrsta ulova; istovremeno poziva Komisiju i države članice da podrže suradnju između sektora ribarstva i sektora turizma te da sastave popis dobrih praksi u pogledu olakšavanja novih oblika suradnje;
8. naglašava da je jedan od temelja tih marketinških strategija obvezno navođenje podrijetla na oznakama proizvoda ribarstva, i za svježe i za prerađene proizvode;
9. poziva na uspostavu mehanizama kojima bi se poboljšala cijena pri prvoj prodaji kako bi od toga koristili imali ribari jer bi se povećala naknada za njihov rad te kojima bi se promicala pravedna i prikladna raspodjela dodane vrijednosti duž vrijednosnog lanca sektora na način da se smanje posredničke marže, povećaju iznosi isplaćeni proizvođačima i ograniče cijene koju plaćaju krajnji potrošači; potvrđuje da bi države članice, u slučaju ozbiljnih neravnoteža u lancu, trebale moći uvesti mjere za intervenciju, kao što je određivanje najviše posredničke marže za svakog aktera u lancu;
10. poziva Komisiju i države članice da pruže potporu inicijativi organizacija malih ribara razvijanjem namjenskog logotipa kojim se jamči: svježi proizvod ribarstva, izvrsna kvaliteta, provjerene zdravstvene norme, usklađenost sa zahtjevom o 0 km (prednost se daje lokalnim proizvodima u odnosu na proizvode koji su dopremljeni izdaleka), blizina potrošačima, usklađenost s tradicijom itd.;
11. ističe da je u cilju transparentnosti i zaštite prava potrošača potrebno revidirati prilog Uredbi (EEZ) br. 1536/92 o tržišnim normama za konzerviranu ribu;
12. poziva Komisiju i države članice da uspostave označivanje svježih i prerađenih proizvoda ribarstva, uz jasno navođenje zemlje podrijetla;
13. izričito poziva države članice da promiču bolju koheziju i udruživanje u sektoru ribarstva;
14. potiče Komisiju da u trgovinske sporazume s trećim zemljama uvrsti klauzulu sa standardima kvalitete EU-a, prema kojoj bi se zahtijevalo da proizvodi iz uvoza zadovoljavaju iste norme kao i proizvodi ribarstva iz EU-a;
15. kako bi se zajamčili jednaki uvjeti za uvezene i domaće proizvode ribarstva i akvakulture u EU-u, poziva Komisiju i države članice da strogo nadziru usklađenost proizvoda uvezених u Uniju s aktualnim zahtjevima EU-a u području sigurnosti, zdravlja i kvalitete, kao i s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1005/2008 ⁽⁹⁾ o nezakonitom, neprijavljenom i nereguliranom ribolovu;

⁽⁹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1005/2008 od 29. rujna 2008. o uspostavi sustava Zajednice za sprečavanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, odvratanje od njega i njegovo zaustavljanje, o izmjeni uredaba (EEZ) br. 2847/93, (EZ) br. 1936/2001 i (EZ) br. 601/2004 i o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 1093/94 i (EZ) br. 1447/1999 (SL L 286, 29.10.2008., str. 1.).

Utorak, 29. svibnja 2018.

16. inzistira na strožoj provedbi zakonodavstva Unije o označivanju i o informiranju potrošača, kako u maloprodaji, tako i u hotelijerskom i ugostiteljskom sektoru te restoranima; smatra da je to važno za sve proizvode ribarstva, one uvezene i one proizvedene u EU-u; smatra da bi u tom cilju u svim državama članicama trebalo poboljšati provedbu Uredbe o kontroli (EZ) br. 1224/2009 te da bi propise trebalo prilagoditi kako bi da obuhvaćali sve faze lanca opskrbe;
17. potiče Komisiju da provede studiju o učinku uvoza na lokalno ribarstvo;
18. traži od Komisije da omogući odgovarajuće korištenje regionalizacije, s posebnom pažnjom posvećenom najudaljenijim regijama, i diferencijaciju alata za podršku koji bi se trebali moći prilagoditi različitim vrstama organizacija proizvođača i njihovim konkretnim potrebama;
19. naglašava važnost izrade politika koje će omogućiti lokalnim obalnim zajednicama da osmisle integrirane ponude iskorištavanjem sinergija koje proizlaze iz različitih proizvodnih sektora s potencijalom za poticanje razvoja na lokalnoj razini; stoga ustraje u tome da se kombiniraju sredstva iz ZRP-a s drugim europskim programima u okviru Europskog socijalnog fonda ili ZPP-a; ističe da bi se tom kombinacijom sredstava i programa trebala pružiti potpora inicijativama lokalnih zajednica i poduzetnika usmjerenima na ruralni razvoj, poboljšanje životnih uvjeta, usklađivanje i posebno na diversifikaciju prihoda;
20. smatra da je ključno da se potpora za prijevoz ribe iz najudaljenijih regija do ulaska na međunarodno tržište zadrži, a po mogućnosti i poveća, kako bi se zajamčili jednaki uvjeti u tržišnom natjecanju s proizvodima s drugih lokacija;
21. poziva Europsku komisiju da na temelju Programa za rješavanje problema koji se posebno odnose na udaljenost i otočni položaj (POSEI) za poljoprivredni sektor u najudaljenijim regijama preispita mogućnost što brže uspostave financijskog instrumenta koji bi bio namijenjen posebno za potporu ribarstvu; vjeruje da bi trebalo razmotriti mogućnost da se u tom posebnom instrumentu objedine osobito odredbe iz članka 8. (državna potpora), članka 13. stavka 5. (proračunski resursi u okviru podijeljenog upravljanja), članka 70. (režim kompenzacija), članka 71. (izračun kompenzacije), članka 72. (plan kompenzacije) i članka 73. (državne potpore za provedbu planova kompenzacija) Uredbe (EU) br. 508/2014 o Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo (EFPR);
22. smatra da se tim lokalnim razvojnim planovima za priobalne zajednice trebaju podupirati nove aktivnosti i poduzeća koji omogućuju uključivanje kvalitetnih sirovina, posebnih postupaka prerade te kulturne i povijesne baštine tih zajednica u vrijednosni lanac; osim toga, ističe da bi trebalo promicati marketinške mehanizme, kao što je obvezno označivanje podrijetla proizvoda, kojima će se povećati vidljivost tih obilježja na tržištu i omogućiti da veći dio ostvarenog dohotka ostane u tim zajednicama;
23. isto tako ističe važnost mora, morskih resursa i proizvoda ribarstva u promicanju kohezije i razvoja u najudaljenijim regijama te u provedbi članka 349. UFEU-a; u tom smislu traži od Europske komisije da poštuje članak 349. UFEU-a i u sektoru ribarstva, i to ponovnom uspostavom cjelovitog i autonomnog programa POSEI za ribarstvo koji je ukinut u okviru reforme trenutačnog EFPR-a;
24. poziva Komisiju, države članice te regionalne i lokalne vlasti da potiču osnivanje međustrukovnih organizacija, organizacija proizvođača i udruženja organizacija proizvođača na transnacionalnoj razini (kako je predviđeno ZOT-om), prema biogeografskim regijama ili na razini EU-a; ističe da je to ključan instrument za osnaživanje organizacija proizvođača i za dodjeljivanje veće pregovaračke moći tim organizacijama;
25. poziva na razvijanje tog procesa uz posvećivanje posebne pozornosti rodnoj politici kako bi se osigurala odgovarajuća zastupljenost žena u tim organizacijama; navodi da će se time odraziti važnost žena u tom sektoru, kao i potaknuti razvoj njihove uloge u istome;
26. ističe važnost jačanja suradnje između znanosti i ribarstva kako bi se odgovorilo na složene međuovisnosti i nedostatke u postupcima vrijednosnog lanca u cilju stvaranja i poboljšanja koristi za dionike;

Utorak, 29. svibnja 2018.

27. poziva Komisiju da poveća, promiče i proširi korištenje informacija koje pruža Europski tržišni opservatorij za proizvode ribarstva i akvakulture (EUMOFA) kako bi svi subjekti u lancu raspolagali transparentnim, pouzdanim i ažuriranim informacijama za učinkovito donošenje poslovnih odluka; u tom smislu traži od Komisije da osigura ažurirane podatke o novim izazovima za trgovce, kao što su internetska prodaja ili promjene potrošačkih navika;

28. zagovara potrebu za ambicioznom revizijom ZOT-a za proizvode ribarstva kako bi se povećao njezin doprinos jamčenju dohotka u tom sektoru, stabilnosti tržišta, unapređenju stavljanja na tržište proizvoda ribarstva i povećanju njegove dodane vrijednosti;

29. poziva Komisiju da u svoje buduće zakonodavne prijedloge u vezi s borbom protiv nepoštenih poslovnih praksi uvrsti i proizvode ribarstva, budući da je taj problem prisutan kod prehrambenih proizvoda općenito;

30. potiče Komisiju da revidira sustav označavanja za proizvode ribarstva stvoren u Uredbi (EU) br. 1379/2013 na temelju ribolovnih područja FAO-a, koja su uspostavljena prije više od sedamdeset godina u cilju dostavljanja informacija o ulovu, a koja nisu bila osmišljena za informiranje potrošača, s obzirom na to da taj sustav stvara nejasnoće i ne pruža jasne, transparentne i lako razumljive informacije;

31. od Komisije, država članica i regionalnih i lokalnih vlasti zahtijeva da prouče manjak stručnih kvalifikacija u sektoru ribarstva, posebice kod mladih stručnjaka, kako bi se programi osposobljavanja stručnjaka u sektoru ribarstva usredotočili na stvarne potrebe sektora i kako bi se time doprinijelo modernizaciji i unapređenju sektora te ostanku stanovništva u ribarskim mjestima, kao i u cilju stvaranja odgovarajućih prilika za zapošljavanje u ruralnim i obalnim područjima te područjima u kojima prevladava akvakultura, u najudaljenijim regijama i u regijama koje ovise o ribolovnim aktivnostima;

32. naglašava važnost stvaranja tržišta domaćih i tradicionalnih proizvoda osobite kvalitete, koje bi se oslanjalo na sajmove, mala poduzeća i ugostiteljstvo, čime bi se povećala dodana vrijednost lokalnih proizvoda ribarstva i promicao lokalni razvoj;

33. naglašava važnost osmišljavanja konkretnih strategija za osposobljavanje u području digitalnih vještina usmjerenih na upravljanje i posebno na marketing, kao osnovnog sredstva za poboljšanje položaja proizvođača u vrijednosnom lancu;

34. podsjeća da bi ti planovi osposobljavanja trebali obuhvaćati i tradicionalna zanimanja, koja u sektoru uglavnom obavljaju žene, kao i posebne planove usmjerene na povećanje zapošljivosti žena i ženskog poduzetništva; ističe da bi se uključivanjem tih posebnosti u propisano osposobljavanje trebali proizvesti odgovarajući pravni učinci i ojačati status struke na tržištu rada;

35. traži od Komisije da razmotri ojačane mehanizme za promicanje stavljanja na tržište prerađenih ribljih proizvoda s većom dodanom vrijednošću, a osobito konzerviranih proizvoda, na sličan način kao u slučaju određenih poljoprivrednih proizvoda, te programe kojima bi se osigurala vanjska promidžba proizvoda ribarstva Unije, ponajprije njihovo predstavljanje na međunarodnim natjecanjima i sajmovima;

36. potiče države članice i regionalne vlasti da podupiru gospodarske subjekte iz sektora ribarstva u pristupu znanju, mrežama i financijskim sredstvima koji su potrebni za bavljenje inovativnim aktivnostima i osmišljavanje novih proizvoda („nova hrana”), a posebno u vrednovanju već ulovljenih vrsta niske gospodarske vrijednosti, i da u cijeli proces uključe istraživačke organizacije i institute (npr. oceanografske) kako bi se ostvarila korist od njihovih opširnih saznanja o osnovnim sirovinama i njihovim biološkim, nutritivnim i organoleptičkim svojstvima; smatra da se time treba izbjeći rasipanje, maksimizirati vrijednost svježih proizvoda, poticati sinergije među različitim dijelovima lanca i povećati otpornost sektora;

Utorak, 29. svibnja 2018.

37. traži od država članica i lokalnih i regionalnih vlasti da surađuju u cilju pokretanja informacijskih kampanja namijenjenih potrošačima, koje će biti učinkovite i usmjerene na konkretne proizvode, kako bi se podigla razina svijesti o važnosti konzumacije lokalnih proizvoda ribarstva i povećala vidljivost njezina utjecaja na lokalno zapošljavanje i socijalnu koheziju obalnih zajednica, istaknule nutritivne vrijednosti svježe ribe, podigla razina svijesti o potrebi uključivanja proizvoda ribarstva u zdravu prehranu itd.;

38. poziva Komisiju da predloži jasnu definiciju i osmisli temelje za budući europski program potpore artizanalnom ribolovu, kojim će se pomoći unaprjeđenju okolišne i socioekonomske održivosti sektora ribarstva u EU-u, omogućiti identifikacija, diferencijacija i vrednovanje proizvoda artizanalnog ribolova kako bi se potaknula konzumacija tih proizvoda te potaknuti nove generacije na rad u sektoru ribarstva, kako bi došlo do generacijske obnove, uz jamčenje dostojnih kvota za ribare i ribarice koji se bave artizanalnim ribolovom te veće kontrole resursa, čime bi se omogućila veća socijalna kohezija u priobalnim zajednicama EU-a;

39. poziva Komisiju da pokrene ciljano internetsko javno savjetovanje na razini EU-a kako bi od širokog raspona dionika u sektoru ribarstva EU-a prikupila podatke o lancu opskrbe hranom, pitanjima tržišne transparentnosti, podjeli vrijednosti, označivanju i potrebama potrošača;

40. traži od Komisije da istraži korist koju globalni vrijednosni lanci mogu donijeti artizanalnom ribolovu u pogledu lakše integracije u globalno gospodarstvo, povećanjem dodane vrijednosti proizvoda tog ribolova, uz istovremeno zadržavanje vlastite aktivnosti i aktivnosti lokalnih zajednica; u tom kontekstu naglašava važnost osposobljavanja u području digitalnih vještina;

41. smatra da je vrijednosni lanac proizvoda ribarstva složen jer se kreće od proizvođača preko raznih posrednika sve do maloprodaje ili restorana; ističe da u tom lancu važnu ulogu imaju posrednici na ribljim burzama i prerađivači ribe; primjećuje da, u prosjeku, proizvođači u ribarstvu dobivaju 10 % marže u vrijednosnom lancu, dok je ostalih 90 % namijenjeno posrednicima; ističe da je skraćivanje vrijednosnog lanca, posebno uspostavom organizacija proizvođača, koji su ključni akteri zahvaljujući svojim planovima proizvodnje i marketinga, prvi korak u poboljšanju prihoda malih ribara, ali i dobivanju boljeg proizvoda (vjerojatno po boljoj cijeni) za potrošače;

42. ističe važnost ulaganja u mlade stručnjake kako bi se uključila i osnažila sljedeća generacija ribara te poziva na stvaranje prilika za mlade ribare kako bi razvili nove vještine, osnovali otporna poduzeća, postali aktivnim članovima svojih lokalnih zajednica i na pozitivan način doprinijeli vrijednosnom lancu u sektoru ribarstva;

43. od država članica i regionalnih vlasti traži da iskoriste mogućnosti koje im se nude u sklopu pomoći FLAG-ova kako bi prilagodile aktivnosti lokalnim potrebama u brojnim područjima, kao što su, među ostalim, osposobljavanje i diversifikacija aktivnosti koje se temelje na inovacijama i kako bi se pomoglo ribarima i članovima lokalnih zajednica da pristupe postojećim programima potpore te financiranju Unije;

44. od Europske komisije traži da istraži mogućnost stvaranja sektora za iskorištavanje usputnog ulova povezanog s obvezom iskrcavanja, u ekonomskom i socijalnom interesu dionika u vrijednosnom lancu, a posebno ribara, te u cilju podržavanja lokalnih inicijativa;

45. poziva države članice i regionalna tijela da ojačaju prijenos informacija o postojećim programima potpore i osnaže administrativnu potporu, primjerice s pomoću platformi za informiranje;

46. poziva Komisiju da promiče i podrži inicijative kojima se potiče selektivnost ribolova kako bi se smanjio usputni ulov i u konačnici poboljšala financijska održivost ribarstva, na način da se ciljaju vrste koje odgovaraju očekivanjima potrošača;

47. poziva Komisiju i države članice da u ribarstvene politike uključe rodnu perspektivu, kako bi se povećala vidljivost važne uloge žena u sektoru ribarstva u Uniji i osnažio njihov položaj;

Utorak, 29. svibnja 2018.

48. poziva Komisiju i države članice da ojačaju vezu između akademske sfere i sfere rada, primjerice tako da predvide da se u nastavne planove tehničkih pomorskih škola uključe pitanja povezana s ribarstvom i akvakulturom;
 49. poziva Komisiju, države članice i regionalne vlasti da surađuju kako bi poduzele mjere namijenjene za poboljšanje profitabilnosti ribolovnih aktivnosti, koje su predstavljene u tom izvješću;
 50. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru, Odboru regija, vladama država članica i savjetodavnim tijelima.
-

Utorak, 29. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0211

Provedba instrumenata ZPP-a za mlade poljoprivrednike u EU-u nakon reforme iz 2013.**Rezolucija Europskog parlamenta od 29. svibnja 2018. o provedbi instrumenata ZPP-a za mlade poljoprivrednike u EU-u nakon reforme iz 2013. (2017/2088(INI))**

(2020/C 76/02)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005 ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 637/2008 i Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2017/2393 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2017. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1305/2013 o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR), Uredbe (EU) br. 1306/2013 o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike, Uredbe (EU) br. 1307/2013 o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike, Uredbe (EU) br. 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i Uredbe (EU) br. 652/2014 o utvrđivanju odredaba za upravljanje rashodima koji se odnose na prehrambeni lanac, zdravlje i dobrobit životinja te na biljno zdravlje i biljni reprodukcijski materijal ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir studiju naslovljenu „Mladi poljoprivrednici: provedba politike nakon reforme ZPP-a iz 2013.” koju je naručio Resorni odjel B Europskog parlamenta – Strukturna i kohezijska politika, predstavljenu 23. studenoga 2017. na sjednici COMA-GRI-ja,
- uzimajući u obzir saslušanje na temu „Provedba mjera za mlade poljoprivrednike nakon reforme ZPP-a iz 2013.” održano 23. studenoga 2017.,
- uzimajući u obzir tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 10/2017 naslovljeno „Potporu EU-a mladim poljoprivrednicima potrebno je bolje usmjeriti kako bi se potaknula djelotvorna generacijska obnova”,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. travnja 2017. naslovljenu „Aktualno stanje koncentracije poljoprivrednih zemljišta u EU-u: kako poljoprivrednicima olakšati pristup zemljištu ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir studiju Europskog vijeća mladih poljoprivrednika (CEJA) pod nazivom „Mladi poljoprivrednici od ključne su važnosti u okviru budućeg ZPP-a”, objavljenu 17. svibnja 2017.,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog odbora regija naslovljeno „Potpora mladim europskim poljoprivrednicima” ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika, kao i članak 1. stavak 1. točku (e) odluke Konferencije predsjednika od 12. prosinca 2002. o postupku davanja odobrenja za sastavljanje izvješća o vlastitoj inicijativi te Prilog 3. priložen toj odluci,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj i mišljenje Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (A8-0157/2018),

⁽¹⁾ SLL 347, 20.12.2013., str. 487.⁽²⁾ SLL 347, 20.12.2013., str. 608.⁽³⁾ SLL 350, 29.12.2017., str. 15.⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0197.⁽⁵⁾ SL C 207, 30.6.2017., str. 57.

Utorak, 29. svibnja 2018.

- A. budući da je u EU-u samo oko 6 % od ukupnog broja upravitelja poljoprivrednih gospodarstava mlađe od 35 godina, dok ih je više od polovice starije od 55 godina, te da među državama članicama postoje velike razlike;
- B. budući da se te brojke nisu znatno izmijenile tijekom posljednjeg desetljeća, a postotak mladih poljoprivrednika se smanjuje i starenje poljoprivrednog stanovništva postaje veliki problem; budući da se situacije generacijske obnove u poljoprivredi znatno razlikuju među državama članicama, zbog čega je potreban fleksibilan i diversificirani pristup;
- C. budući da se poljoprivrednim razvojem, koji se podupire u okviru zajedničke poljoprivredne politike (ZPP), već više od 50 godina svugdje potiče širenje, koncentracija poljoprivrednih gospodarstava kao i snažna kapitalizacija proizvodnih sredstava, što je dovelo do toga da se neka gospodarstava teško mogu prenijeti na mlade i/ili su im slabo dostupna zbog iznosa kapitala potrebnog za njihovo preuzimanje;
- D. budući da je starenje stanovništva koje se bavi poljoprivredom posebno izraženo u sektorima stočarstva, a ponajviše u sektoru ovčarstva i kozarstva, zbog postojećih ograničenja u vezi s ekonomskom profitabilnošću tih sektora;
- E. budući da se u razdoblju od 2007. do 2013. ukupan broj mladih poljoprivrednika u EU-u smanjio s 3,3 na 2,3 milijuna te da se površina poljoprivrednih gospodarstava kojima upravljaju mladi poljoprivrednici tijekom tog istog razdoblja smanjila s 57 na 53 milijuna hektara;
- F. budući da je, u svjetlu demografskih promjena kao što su depopulacija i starenje stanovništva u ruralnim područjima, nužno stvoriti perspektivu za poljoprivredu kao suvremen i atraktivan sektor kako bi se mlade potaklo da se odluče postati poljoprivrednicima;
- G. budući da, kada je riječ o pristupu zemljištu, postoji stvarna konkurencija među poljoprivrednicima i mladima koji to tek žele postati, a katkad su u konkurentnom odnosu i mladi i investicijska društva sada koja žele ulagati u poljoprivredu;
- H. budući da će u budućnosti biti ugrožen cijeli model poljoprivrednog razvoja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava;
- I. budući da ZPP u tom pogledu ostaje nezamjenjiv;
- J. budući da generacijska obnova u okviru poljoprivrede ujedno proizlazi iz problematičnog pristupa mladima tom sektoru, odlaska iz te djelatnosti sadašnje generacije kao i manjka mladih koji se bave poljoprivrednim djelatnostima kojim se ugrožavaju gospodarska i socijalna održivost i rast ruralnih područja te samoodrživost EU-a u pogledu hrane i njegova sigurnost skrbe hranom; budući da je zadovoljavajuća gospodarska situacija prvi uvjet za postizanje privlačnosti sektora;
- K. budući da je najnovija reforma ZPP-a potvrdila i uvela niz alata koji se mogu kombinirati i prilagoditi nacionalnim situacijama u državama članicama, posebno kada je riječ o obveznim plaćanjima za mlade poljoprivrednike u okviru prvog stupa (6,9 milijardi EUR za 180 000 mladih poljoprivrednika) i mjerama kao što su potpora za pokretanje poljoprivredne djelatnosti, pristup financiranju i zajmovima ili mogućnost uspostave potprograma za mlade poljoprivrednike (2,6 milijardi EUR), u okviru drugog stupa;
- L. budući sve države članice u Uniji nemaju pravu politiku za pokretanje poljoprivredne djelatnosti i ne upotrebljavaju sve alate koje im ZPP stavlja na raspolaganje da bi poduprle mlade poljoprivrednike, a posebice se to odnosi na mjeru iz drugog stupa „pokretanje poslovanja za mlade poljoprivrednike“;
- M. budući da mlade žene koje preuzimaju odgovornost upravljanja poljoprivrednim poduzećem čine samo mali dio mladih poljoprivrednika, no nisu homogena skupina i stoga imaju različite potrebe na početku karijere;
- N. budući da generacijska obnova mora biti jedan od ključnih prioriteta budućeg ZPP-a, zajedničkog političkog okvira za nacionalne strategije osmišljene po mjeri, te da je poticanje generacijske obnove neizostavan preduvjet za očuvanje poljoprivrede u cijeloj Europskoj uniji i održanje privlačnosti i vitalnosti ruralnih područja, posebno poticanjem raznolikosti poljoprivrednih gospodarstava i promicanjem održivih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava;

Utorak, 29. svibnja 2018.

- O. budući da je utvrđeno da je pristup zemljištu jedna od glavnih prepreka za mlade i nove poljoprivrednike koja traje godinama i zahtijeva stvarna rješenja; budući da pristup zemljištu često posebno sprečava, s jedne strane, gubitak poljoprivrednih površina zbog prekrivanja tla, urbanizacije, turističkih i infrastrukturnih projekata, prenamjene i širenja dezertifikacije prouzročene klimatskim promjenama, a s druge strane koncentracija zemljišta; budući da špekulativne cijene stvaraju ozbiljne i sve više zabrinjavajuće probleme za nove i mlade poljoprivrednike u mnogim državama članicama; budući da se trenutnim potporama, iako se njima omogućava pristup financiranju ili kapitalu, ne rješava najvažnije pitanje, a to je pristup zemljištu radi osnivanja novog poljoprivrednog gospodarstva;
- P. budući da su novi sudionici i mladi poljoprivrednici posebno ugroženi nestabilnošću cijena i da se usto suočavaju s poteškoćama u pristupu financiranju banaka ili drugim kreditnim programima zbog nedostatka financijske imovine koju bi koristili kao jamstvo;
- Q. budući da bi potpora EU-a mladim poljoprivrednicima trebala biti ciljana kako bi se osigurala generacijska obnova i borba protiv smanjivanja broja i koncentracije gospodarstva;
- R. budući da unatoč mjerama potpore EU-a i dalje postoje izazovi povezani s pokretanjem poslovanja mladih poljoprivrednika i generacijskom obnovom u poljoprivrednom sektoru EU-a;
- S. budući da su među poljoprivrednicima početnicima žene češće identificirane kao glavni poljoprivrednik nego u poljoprivrednom sektoru općenito;
- T. budući da je demografska slika u nekim regijama EU-a vrlo neuravnotežena jer u njima živi mali broj mladih ili ih uopće nema;
- U. budući da su mladi i novi poljoprivrednici važan izvor inovacija i poduzetništva u poljoprivredi jer donose koristi kao što su uvođenje novih znanja ili tehnika, razvoj novih poslovnih modela usmjerenih na krajnje korisnike, razvoj održivijih poljoprivrednih sustava, razvoj novih organizacijskih modela (npr. zajednička poljoprivredna proizvodnja, prefinanciranje, skupna nabava usluga, ideja ili sadržaja (crowdsourcing)), povećanje broja veza između poljoprivrede i lokalne zajednice te prilagodba tradicionalnih znanja radi razvoja poslovnih inovacija (npr. zanatska proizvodnja hrane);
- V. budući da se veliki dijelovi planinskih regija suočavaju s posebnim poteškoćama zbog niže stope ulaganja, posebnih uvjeta i nepovoljnih topografskih obilježja, što mlade ljude obeshrabruje u tome da ostanu ili započnu poslovanje u tim regijama;
- W. budući da je stoga razmatranje fleksibilnijeg pristupa za nacionalna i/ili regionalna tijela preduvjet za odlučivanje o primjeni mehanizma „mladi poljoprivrednik” u državama s takvim regijama;
- X. budući da su novi poljoprivrednici skloni vođenju manjih poljoprivrednih gospodarstava te stoga imaju poteškoća pri pristupu resursima po konkurentnim cijenama i proizvodnji potrebnih količina kako bi postigli ekonomiju razmjera;
- Y. budući da se 80 % subvencija ZPP-a raspoređuje na samo 20 % poljoprivrednih gospodarstava u EU-u, a njihova bi stvarna raspodjela mogla biti još više neujednačena jer se na temelju raspoloživih statističkih podataka ne može zaključiti ništa o vlasništvu i kontroli poljoprivrednih gospodarstava;
- Z. budući da se u Programu mladih poljoprivrednika koji je 2015. pokrenulo Europsko vijeće mladih poljoprivrednika poziva na: ostvarenje pristupa zemljištu i kreditima uz pomoć mjera javne potpore, donošenje propisa o suzbijanju nepoštenih trgovinskih praksi u lancu opskrbe hranom, donošenje mjera za smanjenje nestabilnosti prihoda mladih poljoprivrednika i pružanje potpore ulaganjima i pristupu zemljištu kako bi se očuvalo i zaštitilo tlo, a mladi poljoprivrednici optimalno koristili zemljište za proizvodnju hrane;
- AA. budući da su mladi poljoprivrednici ključni za održivi, diversificirani i uključivi sektor poljoprivrede te da poticanje njihova pristupa može osigurati budućnost proizvodnje hrane te zaštitu okoliša i ruralnih krajolika;

Utorak, 29. svibnja 2018.

- AB. budući da je izrazita nestabilnost cijena poljoprivrednih proizvoda snažan odvraćajući faktor za osobe koje bi se željele početi baviti poljoprivredom, zbog čega se često usredotočuju na proizvodnju nižih proizvoda sa sigurnijom profitnom maržom;
- AC. budući da zakonodavstvo EU-a poznaje pojmove „mladog poljoprivrednika” i „poljoprivrednika koji tek počinje obavljati poljoprivrednu djelatnost”;
- AD. budući da dolazi do sve veće koncentracije zemljišta; budući da se od 2005. do 2015. broj poljoprivrednih gospodarstava smanjio za oko 3,8 milijuna, dok se njihova prosječna veličina povećala za 36 %;
- AE. budući da je u Deklaraciji iz Corka 2.0 od 6. rujna 2016. izražena zabrinutost u pogledu ruralnog egzodusa i odlaska mladih te potreba da se poboljšanjem pristupa uslugama kao što su škole i bolnice, uključujući usluge za trudnice, širokopojasni internet i rekreacijske prostorije, zajedno s mogućnostima za stanovnike ruralnih područja da potiču poduzetništvo u tradicionalno ruralnim granama, kao i u novim gospodarskim sektorima osigura da ruralna područja i zajednice (ruralni krajevi, poljoprivredna dobra, sela i mali gradovi) ostanu privlačna mjesta za život i rad;
- AF. budući da generacijska obnova prije svega ovisi o stvarnoj volji izabranih političara (europskih i nacionalnih) i relevantnih stručnjaka u sektoru, posebno starijih poljoprivrednika; budući da ta volja znači i ambicioznu i koherentnu sveobuhvatnu politiku, koja danas zapravo ne postoji i koja će u sebi sjedinjavati alate ZPP-a i različite instrumente nacionalnih politika u različitim područjima kao što su zemljišta, financiranje, oblici poljoprivrednog gospodarstva i politike u vezi sa strukturom poljoprivrednih gospodarstava, oporezivanje, nasljedno pravo, mirovinski sustavi, obuka, itd.;
- AG. budući da se danas mladi poljoprivrednici u EU-u natječu u poljoprivrednom sektoru koji se rapidno razvija; budući da inovacije, istraživanje i precizna poljoprivreda imaju potencijal za poboljšanje poljoprivrednih prinosa i istodobno omogućuju bolje upravljanje resursima;
- AH. budući da je broj zahtjeva ponesenih za mjeru koja se odnosi na ulazak mladih u poljoprivredu, koja je predviđena u okviru drugog stupa ZPP-a, u nekim državama članicama premašio vrijednost ukupnog broja poljoprivrednih gospodarstava predviđenih za programsko razdoblje 2014. –2020.;
- AI. budući da mladi poljoprivrednici, kao i svi ostali poljoprivrednici u EU-u, proizvode i stavljaju svoje proizvode na jedinstveno europsko tržište, a da pri tome nemaju jednake uvjete poslovanja i kreditiranja u svim državama članicama;
- AJ. budući da postoje inicijative kao što su „Mjere EU-a za pametna sela”;
- AK. budući da u ruralnim područjima treba zadržati stanovništvo, tj. mlađe radno aktivne osobe i starije ljude;

Preporuke*Proračun i pristup financiranju*

1. zalaže se za to da se u vidu nadolazeće reforme održi snažan ZPP jer bi to bio najvažniji poticaj za mlade koji žele pokrenuti poljoprivrednu djelatnost;
2. traži da se provedu nedavne odluke iz Uredbe (EU) 2017/2393 i da se potpora za „Program za mlade poljoprivrednike” nastavi pružati na temelju povećanja maksimalne razine nacionalnih financijskih sredstava iznad 2 % za obvezna plaćanja iz prvog stupa i povećanja stope potpore iz drugog stupa kako bi se potaknula generacijska obnova; ističe da bi jačanje mjere početne potpore za mlade poljoprivrednike (tzv. potpora za pokretanje poslovanja mladim poljoprivrednicima) trebalo uzeti u obzir u svakom budućem ZPP-u;
3. pozdravlja činjenicu da je u skladu s Uredbom (EU) 2017/2393 državama članicama omogućeno povećanje omotnice namijenjene mladim poljoprivrednicima iz prvog stupa, i to do 50 % unutar postojećih pragova (za razliku od prijašnjih 25 %); preporučuje da se produlji razdoblje u kojem poljoprivredno gospodarstvo može dobiti tu potporu kako bi se potaknula generacijska obnova; također pozdravlja odluku da se u okviru Uredbe (EU) 2017/2393 preispita ograničenje pristupa potporama predviđenima u okviru prvog stupa te da se sadašnjih pet povećanja na deset godina od početka poslovanja;

Utorak, 29. svibnja 2018.

4. pozdravlja mogućnost za mlade poljoprivrednike predviđenu Uredbom (EU) 2017/2393 da dobiju potporu za ruralni razvoj za prvo poljoprivredno gospodarstvo, čak i u slučaju poljoprivrednih gospodarstava osnovanih zajedno s drugim poljoprivrednicima, bilo sa starijima od 40 godina u cilju veće smjene generacija, bilo s mladim poljoprivrednicima umnožavanjem potpore;
5. ističe da instrumenti ZPP-a za mlade poljoprivrednike trebaju biti usmjereni na njihove posebne potrebe, uključujući ekonomske i socijalne;
6. preporučuje da se potpora prilagodi i prema dobi mladih poljoprivrednika i prema stupnju njihova obrazovanja;
7. pozdravlja stvaranje instrumenta za jamstva u poljoprivredi koji su Komisija i Europska investicijska banka (EIB) predložile u ožujku 2015. i koji bi mladim poljoprivrednicima trebao olakšati pristup kreditima; preporučuje da se pristup financiranju poboljša s pomoću subvencioniranih kamatnih stopa na zajmove za nove poljoprivrednike, među ostalim i od privatnih financijskih operatera, osobito provedbom financijskih instrumenata za isplatu beskamatnih zajmova za ulaganja mladih poljoprivrednika; poziva na bolju suradnju s EIB-om i Europskim investicijskim fondom radi poticanja stvaranja financijskih instrumenata namijenjenih mladim poljoprivrednicima u svim državama članicama;
8. smatra potrebnim promicati uspostavu novih oblika skupnog financiranja u poljoprivredi i onih koji se u EU-u već primjenjuju u području financiranja zemljišta, a koji se mogu kombinirati s tim novim financijskim instrumentima;
9. preporučuje da banke i kreditne institucije poboljšaju procjenu kreditne sposobnosti poljoprivrednih poduzeća, među ostalim i razvojem financijskih instrumenata predviđenih ZPP-om;
10. preporučuje da se poveća dostupnost mogućnosti za mlade poljoprivrednike u okviru europskih strukturnih i investicijskih fondova, uz potpore u okviru ZPP-a, u pogledu sinergijskog osmišljavanja i provedbe financijskih instrumenata u obliku zajmova, jamstava ili dioničkih fondova kako bi se mladim poljoprivrednicima omogućio pristup financijskim sredstvima; napominje da je snažni poslovni plan poljoprivrednog gospodarstva ključna sastavnica za dobivanje financiranja te smatra da se trebaju primjenjivati norme razboritog kreditiranja; ističe potrebu za posredovanjem za poljoprivrednike i stoga preporučuje da se potpore poprate kvalificiranim i neovisnim savjetodavnim uslugama;
11. ističe potrebu za boljim promicanjem Programa za mlade poljoprivrednike u državama članicama te poziva na bolju suradnju nacionalnih, regionalnih i lokalnih tijela kako bi se širile informacije o instrumentima potpore za mlade poljoprivrednike;
12. poziva Komisiju da predloži mjere potpore za ulaganja u pametnu poljoprivredu kako bi se poboljšao pristup mladim poljoprivrednika tehnološkom napretku;

Administrativno postupanje u vezi s provedenim mjerama i njihovo pojednostavljenje

13. pozdravlja činjenicu da su reformom ZPP-a za razdoblje 2014. –2020. uvedene nove mjere za pomoć mladim poljoprivrednicima u osnivanju poljoprivrednih gospodarstava; izražava zabrinutost da razina administrativnog opterećenja često onemogućuje usvajanje tih mjera; napominje da je opći dojam da je cjelokupna administracija za izravna plaćanja i mjere programa ruralnog razvoja vrlo složena, posebno za nove poljoprivrednike koji nisu upoznati sa sustavom plaćanja; preporučuje da se poduzmu veći naponi za pojednostavljenje postupaka i smanjenje razdoblja potrebnog za odobrenje plaćanja;
14. pozdravlja izmjene Uredbe (EU) 2017/2393 koje su usvojene kako bi se pružila potpora mladima, poboljšao njihov pristup financijskim instrumentima i predvidjelo povećanje jedinstvenog iznosa plaćanja u sklopu prvog stupa;
15. poziva na sistematiziranje savjetodavne podrške, posebno za mlade koji ne dolaze iz ruralnih područja;
16. čestita Komisiji na njezinoj namjeri da ojača mjere namijenjene generacijskoj obnovi u okviru predstojeće reforme ZPP-a, ali smatra da bi te nove inicijative trebale biti popraćene dostatnim proračunskim sredstvima EU-a namijenjenima toj politici jer inače neće polučiti očekivani poticajni učinak;

Utorak, 29. svibnja 2018.

17. izražava žaljenje zbog nedostatka koordinacije između plaćanja za mlade poljoprivrednike i mjere potpore za pokretanje poljoprivredne djelatnosti, kojima upravljaju različita tijela vlasti;
18. poziva Komisiju da razvije cjelovitiji pristup koji bi omogućavao više sinergija između potpora iz prvog i potpora iz drugoga stupa te ističe da bi potpore iz drugog stupa trebale dodjeljivati sve države članice;
19. napominje da se većina novih poljoprivrednih gospodarstava nalazi u konkurentnom okruženju koje se brzo mijenja; preporučuje da se poljoprivrednicima u EU-u omogući veća fleksibilnost kako bi svojim poslovnim planovima odgovorili na promjene na tržištima; smatra da treba razmotriti promjene u pogledu obroka plaćanja;
20. napominje da države članice imaju mogućnost primijeniti dodatne instrumente u okviru obaju stupova ZPP-a i potiče one države članice s posebnim geografskim problemima, kao što su planinske regije ili u nekim slučajevima regije u nepovoljnijem položaju, da razmotre uvođenje faktora množenja (npr. 2) kojim se pri dodjeli potpore mladim poljoprivrednicima koji žele raditi u tim regijama uzima u obzir broj godišnjih žetvi ili raspon kultura koje se ondje mogu uzgajati kako bi se u takvim regijama potaknule aktivnosti u pokušaju suzbijanja demografskih problema;
21. napominje da nepoštene trgovačke prakse u lancu opskrbe hranom čijim se nametanjem iskorištava značajna pregovaračka snaga otkupljivača i/ili prerađivača ili trgovca u odnosu na njihove dobavljače predstavljaju ozbiljnu prijetnju stabilnosti poslovanja poljoprivrednika; poziva Europsku komisiju na donošenje adekvatne regulative na razini EU-a;
22. poziva države članice da predvide regulatorne promjene potrebne kako bi se potpore za mlade kad je riječ o njihovu uključivanju u poljoprivredni sektor i poboljšanju poljoprivrednih gospodarstava u nacionalnim zakonodavstvima svih država članica klasificirale kao bespovratna sredstva za početni kapital, a ne kao obična bespovratna sredstva;
23. priznaje da poljoprivrednici moraju zadržati kontrolu nad upravljanjem vlastitim zemljištem te da je za pravilno funkcioniranje poljoprivrednog gospodarstva nužno da ono bude neovisno i fleksibilno, kao i svi ostali oblici poslovanja;
24. ističe da plaćanja za mlade poljoprivrednike ne bi trebala kasniti nego trebaju biti periodična i predvidljiva kako bi se spriječilo njihovo zaduživanje, a time i ometanje njihovih projekata;
25. poziva na zauzimanje pristupa usmjerenog na rezultate, kojim se potiče razvoj novih inovacija i bolje upravljanje resursima, čime se osnažuju motivirani mladi poljoprivrednici;
26. podsjeća na to da radi svoje gospodarske održivosti poljoprivredno gospodarstvo mora biti u mogućnosti proširiti se kako bi postiglo kritičnu veličinu u skladu sa stvarnim ekonomskim uvjetima na tržištu;
27. ustraje u tome da je potrebno voditi računa o različitosti teritorijâ, posebno težih područja koja zahtijevaju njima prilagođenu potporu;

Pristup zemljištu i suprotstavljanje utrci za zemljištem

28. napominje da je pristup zemljištu jedna od glavnih prepreka za mlade i nove poljoprivrednike u EU-u te da je on ograničen zbog niske ponude zemljišta za prodaju ili zakup u mnogim regijama te zbog tržišnog natjecanja s drugim poljoprivrednicima, ulagačima i stambenim korisnicima, kao i zbog poteškoća u dobivanju financijskih sredstava; smatra da bi trebalo nadalje proučiti okolnosti koje ograničavaju pristup zemljištu u svakoj državi članici; smatra da problem pristupa zemljištu pogoršava trenutna struktura izravnih plaćanja, što može dovesti do većih troškova najma zemljišta i većih kupovnih cijena, iziskuje minimalno aktivno korištenje zemljišta te se u tom okviru dodjeljuju subvencije prvenstveno na temelju vlasništva nad zemljištem; smatra da se određeni poljoprivrednici, bilo da su vlasnici bilo zakupci zemljišta, obično nastavljaju baviti poljoprivredom kako bi i dalje mogli primati subvencije te u tu svrhu koriste pružatelje usluge kako bi povećali vrijednost svog zemljišta ili ga pak obrađuju u najmanjoj mogućoj mjeri; preporučuje povećanje razine aktivnosti, uzimajući u obzir nove poljoprivredne modele, potrebne prilikom dodjeljivanja plaćanja za subvencioniranje ostvarenja konkretnih rezultata (npr. stvarno vrijeme koje provedu radeći na svom gospodarstvu, uzimajući u obzir i nove inovacije, proizvodnja posebnih ekoloških ili socijalnih dobara), te preporučuje da se zabrani kombiniranje subvencija s isplatom mirovine, za što ne postoji nikakvo opravdanje;

Utorak, 29. svibnja 2018.

29. podsjeća na to da je za postizanje održive poljoprivrede potrebno da mladi poljoprivrednici mogu ulagati i kupovati poljoprivredno zemljište te dobivati nove ili rabljene strojeve i optimizirati svoje poljoprivredne tehnike;
30. podsjeća na to da zemljoposjednici moraju imati slobodu prodati svoju imovinu kome god žele i od Komisije traži olakšavanje prijenosa zemljišta, a posebno postupka nasljeđivanja, kako bi se mladima olakšalo pokretanje poljoprivredne djelatnosti;
31. budući da je pristup zemljištu velik problem s kojim se suočavaju mladi poljoprivrednici i novi subjekti u poljoprivredi, poziva Komisiju i države članice na poduzimanje mjera za borbu protiv špekulacije poljoprivrednim zemljištima;
32. poziva Komisiju da uspostavi preporuke na razini Europske unije za poticanje aktivnih nacionalnih politika o pristupu zemljištu na temelju najboljih praksi;
33. poziva države članice da novim i mladim poljoprivrednicima daju prioritet pri pristupu poljoprivrednom zemljištu potpunim korištenjem regulatornih instrumenata koji su u nekim državama članicama već uspješno provedeni, u skladu s Interpretativnom komunikacijom Komisije o stjecanju poljoprivrednog zemljišta i pravu Europske unije ⁽⁶⁾; u tom pogledu smatra da bi države članice mogle razviti instrumente kao što su zemljišne banke kako bi se dodatno olakšao pristup zemljištu i utvrdila neiskorištena zemljišta dostupna novim poljoprivrednicima;
34. smatra važnim izuzeće za mlade poljoprivrednike od aktualnog ograničenja od 10 % za zemljišna ulaganja koje je utvrđeno Delegiranom uredbom (EU) br. 480/2014 od 3. ožujka 2014. o strukturnim fondovima i smjernicama o državnim potporama;
35. traži da se potpore u većoj mjeri usmjeravaju u izolirana područja, područja s malim brojem stanovnika ili područja u kojima je najviše prisutna nedovoljna generacijska obnova;
36. traži od Komisije da podrži razmjenu najboljih praksi u pogledu pristupa zemljištu u državama članicama;
37. traži od Komisije da provede evaluaciju o tome koliko otkup zemljišta i poljoprivrednih gospodarstava od strane osoba koje nisu stanovnici EU-a izravno, odnosno neizravno utječe na raspoloživost i cijene zemljišta;
38. predlaže da u okviru svojih nacionalnih politika države članice potiču savjetodavne službe u području poljoprivrede i upravljanja gospodarstvima na podupiranje i olakšavanje zemljišne mobilnosti i planiranja nasljeđivanja;
39. traži od država članica da uvedu potporu za prijenos gospodarstava namijenjenu upraviteljima poljoprivrednih gospodarstava starijima od 55 godina koji nemaju nasljednika i koji se, kada dođe vrijeme umirovljenja, mogu zateći u prekrnim uvjetima, pod uvjetom da cijelo svoj gospodarstvo ili jedan njegov dio prenesu na jednu ili više mladih osoba;
40. potiče države članice da uspostave mehanizme kojima će se zajamčiti zajedničko vlasništvo nad poljoprivrednim gospodarstvima uz posvećivanje posebne pozornosti mladim ženama kako bi se zajamčilo ostvarivanje njihovih prava;
41. smatra da se definicijom aktivnog poljoprivrednika ne smiju stvoriti dodatna administrativna opterećenja uz ona opterećenja koja proizlaze iz posljednje reforme niti ograničiti pristup mladim poljoprivredi nametanjem pretjeranih uvjeta;
42. napominje da u mnogim državama članicama generacijsku obnovu i pristup mladim poljoprivrednom zemljištu otežava kasno nasljeđivanje; smatra da u aktualnom ZPP-u nisu više predviđeni poticaji za starije poljoprivrednike da prenesu svoje poslovanje na mlađe generacije; preporučuje da se ponovno razmotri provedba mjera kojima bi se motiviralo starije vlasnike da svoja poljoprivredna gospodarstva prenesu na mlade poljoprivrednike, kao što su „program napuštanja poljoprivrednih djelatnosti” i drugi poticaji za umirovljenje, da bi se izbjegla koncentracija zemljišta u rukama susjednih poljoprivrednih gospodarstava; ističe potrebu za pravnim strukturama kao što je oblik skupne poljoprivrede „Groupements Agricoles d'Exploitation en Commun”, koji mladima može omogućiti zajedničko pokretanje poljoprivredne djelatnosti i olakšati prijenos gospodarstava među više različitih generacija;
43. poziva Komisiju i države članice da stimuliraju korištenje mogućnostima u okviru ruralnog razvoja kako bi se pružila podrška novim aktivnostima čiji je cilj poticanje mobilnosti zemljišta, kao što su zemljišne banke, inicijative za pronalaženje obradivih zemljišta za poljoprivrednike i druge inicijative koje se promiču na lokalnoj razini kako bi se potaknuo pristup zemljištima za nove poljoprivrednike;

⁽⁶⁾ SL C 350, 18.10.2017., str. 5.

Utorak, 29. svibnja 2018.

44. smatra kako mladi poljoprivrednici na cijelom prostoru Unije trebaju imati pristup kreditima pod istim uvjetima i kamatnim stopama koja se ne bi smjela razlikovati; u tom smislu poziva Komisiju da s Europskom investicijskom bankom uspostavi odgovarajuće mjere potpora i linije kreditiranja mladih poljoprivrednika;

45. poziva na promicanje novih modela suradnje između generacija poljoprivrednika s pomoću partnerstva, osnivanja zadruga za zajedničko korištenje strojeva, dugoročnog leasinga i drugih dugoročnih rješenja, mehanizama suradnje između gospodarstava (farm-to-farm) i sredstava za nacionalne ili regionalne organizacije koje sudjeluju u promicanju i olakšavanju posredovanja između mladih i starih poljoprivrednika (kao što su usluge zemljišne mobilnosti);

46. ukazuje da se većim i jačim organizacijama poljoprivrednika, putem osnivanja zadruga i udruživanjem u organizacije proizvođača u sektorima koji su na europskoj razini regulirani Uredbom o zajedničkoj organizaciji tržišta (ZOT), može doprinijeti većim dohotcima od poljoprivredne aktivnosti i zaštititi dohodak poljoprivrednika, osobito mladih poljoprivrednika, podržavanjem proizvodnih odluka i isticanjem karakteristika ruralnih područja; dodaje da će se strukturnom reformom organizacija proizvođača, kako bi se povećalo njihovu odgovornost, snagu i učinkovitost, te većom razinom udruživanja učinkovito doprinijeti zaštiti razine dohotka u tom sektoru, a s vremenom i njezinu povećanju;

47. napominje da postoji razlika u generacijskoj obnovi unutar obitelji i onoj s novim poljoprivrednicima; smatra da strukovno osposobljavanje i tečajevi moraju biti prilagođeni osobama koje namjeravaju preuzeti obiteljska poduzeća ili planiraju započeti novi posao, u skladu s njihovim potrebama;

48. ističe da mlade žene treba poticati da preuzmu odgovornost za upravljanje u poljoprivredi te im treba pružiti odgovarajuću potporu u pogledu pristupa zemljištu, kreditiranja i dodatnog poznavanja propisa;

49. smatra da izbor za reguliranje pristupa poljoprivrednim površinama i određivanje poticajnih mjera ili ograničenja u tu svrhu pripada državama članicama, posebice u cilju borbe protiv jagme za zemljištem u EU-u i poticanja mladih poljoprivrednika na pokretanje poljoprivredne djelatnosti;

50. poziva Komisiju da zajedno s državama članicama i dionicima nastavi s radom na nedavno donesenoj komunikaciji o sustavu kriterija za tržište zemljišta kako bi se pobrinula da se zakonodavstvom EU-a zaista osiguravaju jednaki uvjeti za sve potencijalne kupce zemljišta, uključujući i pozitivnu diskriminaciju u korist poljoprivrednika u EU-u, te kako bi državama članicama u kontekstu četiriju temeljnih sloboda bilo potpuno jasno koje su mjere regulacije tržišta zemljišta dopuštene da bi se poljoprivrednicima omogućilo da lakše dođu do zemljišta za poljoprivredne i šumarske namjene; poziva Komisiju da obustavi postupak zbog povrede prava koji je u tijeku u cilju procjene usklađenosti zakona država članica o prodaji poljoprivrednih zemljišta s pravom EU-a dok se ne objavi finalna verzija komunikacije s prethodno spomenutim kriterijima;

51. smatra potrebnim da se u nacionalnim politikama koje se odnose na zemljište, urbanističko planiranje i planiranje uporabe zemljišta (prometna infrastruktura itd.) uzmu u obzir pojave neučinkovite uporabe zemljišta i napuštanja zemljišta kako bi se ona ponovno rabila u poljoprivredne svrhe i kako bi ih više bilo na raspolaganju mladim poljoprivrednicima za pokretanje djelatnosti;

52. pozdravlja Interpretativnu komunikaciju Komisije o stjecanju poljoprivrednog zemljišta i pravu Europske unije, ali ističe da se njome ne odražava dovoljno način reguliranja kupnje udjela koju provode korporativne skupine koje često posluju izvan nacionalnih granica; poziva Komisiju da u tom pogledu ažurira Komunikaciju;

53. ističe važnost koherentnosti između lokalnih i nacionalnih mjera te mjera EU-a za mlade poljoprivrednike; poziva države članice da olakšaju generacijsku obnovu, primjerice zakonima o nasljeđivanju i oporezivanju, propisima o pristupu zemljištu, prostornim planiranjem i strategijama nasljeđivanja poljoprivrednih gospodarstava;

54. poziva države članice da ženama olakšaju pravedan pristup zemljištu kako bi ih se potaknulo da se nastane u ruralnim područjima i imaju aktivnu ulogu u poljoprivrednom sektoru;

55. poziva Komisiju da financira studiju o aktualnom stanju koncentracije zemljišta u EU-u, kojom će se uzeti u obzir fenomen korporativnih skupina s društvima kćerima koje stječu i kontroliraju zemljište kupnjom udjela (share deals) te kojom će se analizirati rizici koncentracije zemljišta, ne samo u pogledu pristupa zemljištu za mlade i nove poljoprivrednike nego i u pogledu sigurnosti opskrbe hranom, zapošljavanja, okoliša, kvalitete tla i ruralnog razvoja općenito;

Utorak, 29. svibnja 2018.

56. smatra da je neophodno da EU donese pravne propise o kvaliteti zemljišta, koja se i dalje pogoršava zbog neprimjerenog poljoprivrednog razvoja; ističe da taj pad u kvaliteti utječe na tržište i cijenu zemljišta, ali i smanjuje proizvodni kapacitet zemljišta koja se prenose na buduće generacije mladih poljoprivrednika;

57. primjećuje da se trenutačnim sustavom plaćanja u okviru ZPP-a, a posebno proizvodno nevezana plaćanja, ne promiče prijenos zemljišta i ne štiti na odgovarajući način mlade poljoprivrednike od nestabilnosti poljoprivrednih cijena kojima su oni, naravno, više izloženi zbog toga što tek započinju poslovanje i nemaju dovoljno praktičnog iskustva ili su im pak na raspolaganju samo ograničeni financijski instrumenti;

Osposobljavanje, inovacije i komunikacija

58. napominje da postoji potreba za modernizacijom i većim vrednovanjem strukovnog obrazovanja koje se nudi u ruralnim regijama, uz aktivno sudjelovanje nacionalnih savjetodavnih službi; smatra da bi pristup Europskom socijalnom fondu trebalo olakšati, a sredstva za strukovno osposobljavanje u ruralnim područjima povećati;

59. ističe najnoviju inicijativu EU-a, Europske snage solidarnosti, kojom se stvaraju mogućnosti za mlade da volontiraju ili rade na projektima u području prirodnih resursa te u različitim područjima, kao što su poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo;

60. preporučuje promicanje uključivanja tih mladih u zadruge, u kojima će automatski na raspolaganju imati važne savjete o stavljanju na tržište, proizvodnji i drugim aspektima povezanim sa svojim poljoprivrednim gospodarstvom;

61. ističe potrebu za revidiranjem kriterija u cilju pružanja potpore integraciji mladih u društvo nad kojim nemaju nadzor, pri čemu primljena potpora mora biti razmjerna važnosti mlade osobe u tom društvu;

62. poziva Komisiju i države članice da ponude više prilika za osposobljavanje i savjetovanje potencijalnih i već potvrđenih mladih poljoprivrednika, uključujući vještine potrebne za pokretanje poduzetničke aktivnosti u poljoprivrednom sektoru te poljoprivredne, tehnološke i poduzetničke vještine kao što su marketing, umrežavanje, komunikacija, inovacije, multifunkcionalnost i diversifikacija te financijska stručnost;

63. poziva Komisiju i države članice da ponude više prilika za osposobljavanje i povećaju broj prilika i poticaja za međunarodnu mobilnost; potiče osnivanje programa sličnog Erasmusu i povezanog sa strukovnim osposobljavanjem radi poboljšanja vještina i iskustva mladih poljoprivrednika, među ostalim u pogledu novih tehnologija i novih poslovnih modela, te omogućavanja efikasnog i učinkovitog prijenosa znanja;

64. smatra da je važno poticati širenje mreža europskih istraživača, stručnjaka, rukovoditelja i mladih poljoprivrednika koji žele identificirati nove modele gospodarskog razvoja u cilju pronalaska inovativnih rješenja za društvene i tržišne potrebe koje proizlaze iz novih poljoprivrednih poduzeća;

65. poziva Komisiju i države članice da mladim i novim poljoprivrednicima stave na raspolaganje informacije o inovativnim i nekonvencionalnim pristupima koji su najprikladniji za osnivanje novog poljoprivrednog gospodarstva, kao što su razvoj novih poslovnih modela usmjerenih na krajnje korisnike, razvoj održivijih poljoprivrednih sustava, razvoj novih organizacijskih modela (npr. zajednička poljoprivredna proizvodnja, pretfinanciranje, skupna nabava usluga, ideja ili sadržaja (crowdsourcing)), povećanje broja veza između poljoprivrede i lokalne zajednice te prilagodba tradicionalnih znanja radi razvoja poslovnih inovacija (npr. zanatska proizvodnja hrane);

66. kako bi se smanjio broj poduzeća koja prestaju poslovati, poziva na primjenu mehanizma za praćenje ili savjetovanje poduzeća u cilju pružanja daljnje potpore mladima u donošenju odluka, barem tijekom prvih triju godina djelovanja njihova poduzeća;

67. poziva Komisiju i države članice da potiču inicijative poput one francuske pod nazivom „Demain je serai paysan”, čiji je cilj promicanje poljoprivredne struke među mladima i pružanje svih informacija koje su im potrebne za osposobljavanje i pokretanje djelatnosti;

Utorak, 29. svibnja 2018.

68. smatra da je važno stvoriti okruženje povoljno za inkorporiranje mladih u poljoprivrednu djelatnost uz pomoć kolektivnih i solidarnih struktura kao što su oblik skupne poljoprivrede „Groupements Agricoles d'Exploitation en Commun”, zadruge za zajedničko korištenje poljoprivrednom opremom, zadruge za preradu i stavljanje na tržište poljoprivrednih proizvoda, skupine za zajedničko korištenje radne snage, osiguravanje zamjene za radnu snagu na gospodarstvima, skupine za samopomoć, poljoprivredne savjetodavne službe i inovacijske skupine, udruženja poljoprivrednika i potrošača te mreže koje spajaju poljoprivredne i nepoljoprivredne aktere (LEADER), itd.; ističe da ti oblici organizacije omogućuju razmjenu iskustava, savjeta i određenih troškova, što uvelike doprinosi proračunu i prihodima mladih koji često moraju ulagati velika financijska sredstva kada pokrenu poljoprivrednu djelatnost;

69. napominje da se mladi u ruralnim područjima ne smiju diskriminirati u pogledu ponuđenih usluga i infrastrukture (npr. pristup širokopojasnoj brznoj mreži, školama i dječjim vrtićima, cestama itd.) u odnosu na mlade koji žive u urbanim centrima; stoga je potrebno osigurati da u ruralnim područjima mladi poljoprivrednici mogu razviti svoja poljoprivredna gospodarstva i uzdržavati svoje obitelji;

70. poziva na poticanje poduzetničkog duha i inicijativa žena, posebno promicanjem vlasništva žena, kao i mreža mladih i novih poljoprivrednica i poduzetnica, te na uvođenje odredbi u financijskom sektoru radi olakšavanja pristupa poslovnih žena iz ruralnih područja ulaganjima i kreditima, što bi im omogućilo razvoj poslovanja od kojeg mogu stvoriti stabilne životne uvjete;

71. smatra da se generacijska obnova temelji na atraktivnosti poljoprivredne struke, prije svega na njezinom kapacitetu za ostvarivanje prihoda onima koji žele živjeti od poljoprivrede; ističe da, kako bi poljoprivreda bila održiva, ZPP-om se treba omogućiti minimalna kontrola tržišta, pogotovo kada tržišta ne funkcioniraju dobro i stvaraju krize; naglašava da sadašnja deregulacija tržišta negativno utječe na razvoj poljoprivrede, odvraća mlade od bavljenja poljoprivredom i ozbiljno utječe na mlade poljoprivrednike koji su već pokrenuli poljoprivredna gospodarstva i nalaze se u velikim dugovima zbog početnih ulaganja;

Javne usluge

72. smatra da će razvoj suvremenih agroekoloških poljoprivrednih praksi i novih poslovnih modela učiniti poljoprivredu privlačnijom za mlade poljoprivrednike; ističe da mladi poljoprivrednici moraju biti obučeni i stručno osposobljeni za najnovije tehnologije, posebno kako bi mogli rješavati postojeće i buduće probleme povezane s okolišem; ističe da je potrebno podržati inovativne i nekonvencionalne pristupe kao što su agroekologija, novi poslovni modeli usmjereni na krajnje korisnike, digitalne poljoprivredne tehnologije i pametna rješenja te apelira na Komisiju da zajamči da se to odražava u budućem ZPP-u;

73. napominje da mladi poljoprivrednici imaju veliki potencijal za inovacije i diversifikaciju jer često imaju više vještina i sposobnosti upravljanja te su skloniji ulasku na nova tržišta, uvođenju novih metoda proizvodnje i najboljem mogućem iskorištavanju tehnološkog napretka u poljoprivrednom sektoru, čime se posebno može pomoći u rješavanju ekoloških izazova u području poljoprivrede; stoga smatra da je nužno dati odlučnu potporu mladima koji žele uvesti inovativne proizvodne postupke i tehnike, kao što su sustavi precizne poljoprivrede i očuvanja, s ciljem poboljšanja isplativosti i ekološke održivosti poljoprivrednog sektora; poziva Komisiju da pokrene istraživanje o uporabi tehnologija i poljoprivrednih praksi koje će omogućiti održivu poljoprivredu uz nisku stopu učinka na okoliš; naglašava da su otvaranje i očuvanje novih radnih mjesta, potpora inovacijama i digitalizacija u području strukovnog osposobljavanja u poljoprivredi neophodni za konkurentnost poljoprivrede u EU-u;

74. ističe da je poljoprivrednicima potreban pristup infrastrukturi, cjenovno dostupnim i visokokvalitetnim javnim strukturama i uslugama, kao što su zdravstvena skrb, obrazovanje, brza širokopojasna mreža, pomoć, osposobljavanje, kulturne usluge, poštanski uredi, javni prijevoz i bolje ceste; napominje da je mladima koji žive u ruralnim područjima potrebno zajamčiti iste uvjete i životni standard koji uživaju mladi u gradovima kako se ne bi dodatno povećale depopulacija ruralnih područja i teritorijalne podjele;

75. poziva Komisiju i države članice da se čvrsto obvežu na uspostavu izravnih marketinških kanala kojima se mladim poljoprivrednicima omogućuje da prodaju svoje proizvode na lokalnim tržištima na održiviji način i uz veću korist;

Utorak, 29. svibnja 2018.

76. ističe da je potrebna smjena generacija za održiv nastavak razvoja malih poljoprivrednih gospodarstava i ruralnih područja u Europi;

77. poziva Komisiju da izradi program ruralnog razvoja, koji mora obuhvaćati usklađene mjere iz raznih europskih, nacionalnih, regionalnih i lokalnih politika ruralnog razvoja;

78. ističe da su za ZPP potrebni pametni pristupi jer ta nova rješenja čine ruralni način života i sela privlačnima za mlade;

Mjere suzbijanja depopulacije u ruralnim područjima

79. smatra da je mladim poljoprivrednicima potrebno pružiti dugoročnu perspektivu kako bi se spriječilo iseljavanje iz ruralnih područja, te stoga poziva Komisiju i države članice da razmotre nove inicijative kako bi se u ruralnim područjima zajamčila uspostava dostatne infrastrukture za pružanje potpore novim poduzetnicima i njihovim obiteljima;

80. s tim u vezi preporučuje da se razmisli o usklađivanju mjera iz programa ruralnog razvoja i prvog stupa ZPP-a, mjera kohezijske politike EU-a i mjera na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini u cilju povećanja njihove učinkovitosti;

81. podsjeća da se inovacije ne odnose samo na poljoprivredne tehnike i nove strojeve već i na razvoj novih poslovnih modela, uključujući alate za marketing i prodaju, izobrazbu te prikupljanje podataka i informacija;

82. poziva Komisiju da u okviru predstojeće reforme ZPP-a izravna plaćanja usmjeri na mala gospodarstva i agroekološku poljoprivredu jer će to iznimno koristiti mladim i novim poljoprivrednicima;

83. ističe da bi ruralna područja trebala imati i usluge kojima se ublažavaju pritisci poljoprivrede, kao što je stručno savjetovanje, financijsko savjetovanje i savjetovanje o upravljanju poljoprivrednim gospodarstvima;

84. ističe da je potrebno osigurati širokopojasne veze u ruralnim i udaljenim područjima; pozdravlja različite inicijative u području „pametnih sela”, čiji krajnji cilj mora biti stvaranje novih mogućnosti zapošljavanja i omogućivanje zapošljavanja za mlade osobe u ruralnim područjima, u obliku dodatnih aktivnosti na poljoprivrednim gospodarstvima ili nepoljoprivrednih djelatnosti (socijalna skrb, mobilnost, zdravstvena skrb, turizam, energija); smatra da će radi stalnog povećanja produktivnosti u poljoprivredi i pada cijena poljoprivrednih proizvoda biti sve teže ostvariti dovoljno prihoda od osnovnih poljoprivrednih djelatnosti, posebice na manjim poljoprivrednim gospodarstvima;

85. smatra da u okviru svake uspješne strategije generacijske obnove i podupiranja mladih poljoprivrednika treba zauzeti holistički pristup kako bi se mladim poljoprivrednicima olakšao pristup zemljištu, financiranju, savjetodavnim uslugama i osposobljavanju, te treba uzeti u obzir međugeneracijsku obnovu u korist mladih i starijih poljoprivrednika; ističe da bi to poljoprivredi, koja je od ključnog značaja za čovječanstvo, trebalo učiniti privlačnim zanimanjem za mlade poljoprivrednike i društvo u cjelini;

86. primjećuje da su snažna potpora mladim poljoprivrednicima i razvoj novih gospodarskih aktivnosti u poljoprivrednom sektoru EU-a neophodni za budućnost ruralnih područja te da ih treba poticati u okviru novog ZPP-a nakon 2020.;

Okoliš i održivost

87. poziva Komisiju da zajamči veću dosljednost među mjerama u području okoliša i da osigura njihovo usklađivanje; podsjeća da su mladim poljoprivrednicima potrebne jasne mjere koje je lako provesti;

88. smatra da je za održavanje naseljenosti ruralnih područja i osiguranje slične razine životnog standarda ruralnog stanovništva u usporedbi s gradskim područjima pod hitno potrebno ukloniti regulatorne i administrativne prepreke kako bi se vlasnicima poljoprivrednih gospodarstava omogućilo obavljanje dodatnih poljoprivrednih i nepoljoprivrednih aktivnosti, prije svega u sektoru socijalne sigurnosti, zdravlja, turizma, mobilnosti starijih osoba i energetike, čime bi se poljoprivrednim djelatnicima i njihovim obiteljima omogućila primjerena visina primanja i smanjio rizik od iseljavanja iz ruralnih područja;

Utorak, 29. svibnja 2018.

89. traži novi dijalog s društvom o budućnosti poljoprivredno-prehrambenog sektora kako bi se stvorila realna slika poljoprivredne djelatnosti i poboljšalo znanje o struci poljoprivrednika te proizvodnji hrane;

Ostalo

90. poziva Komisiju i države članice da poduzmu mjere kojima će se osigurati prihodi poljoprivrednika u kontekstu raznih klimatskih, zdravstvenih i ekonomskih rizika te će se na taj način povećati otpornost poljoprivrednih gospodarstava, posebno uvođenjem novih alata za upravljanje rizikom i jačanjem postojećih alata;

91. skreće pozornost na posebna obilježja najudaljenijih regija EU-a, čija se jedinstvena ekološka, klimatska i zdravstvena situacija uvelike razlikuje od europskog kontinenta te stoga, u skladu s člankom 349. UFEU-a, poziva da se tim regijama i njihovim posebnim potrebama i prednostima posveti veća pozornost u provedbi i izradi instrumenata ZPP-a za mlade poljoprivrednike, među ostalim i u pogledu pristupa financiranju;

92. ističe da bi mala i obiteljska gospodarstva koja posluju u otežanim uvjetima i traže dodatni izvor zarade trebalo još više podupirati, npr. financiranjem savjetodavnih usluga ili inovativnih poslovnih modela;

93. preporučuje da se u pogledu generacijske obnove mora uzeti u obzir i međugeneracijska obnova u korist mladih i starijih poljoprivrednika; napominje da je važno da poljoprivrednici izrade plan nasljeđivanja poljoprivrednog gospodarstva i da se osigura prijelazna naknada kojom bi se to nasljeđivanje olakšalo;

o

o o

94. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji, Revizorskom sudu te vladama i parlamentima država članica.

Utorak, 29. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0215

Održivo financiranje

Rezolucija Europskog parlamenta od 29. svibnja 2018. o održivom financiranju (2018/2007(INI))

(2020/C 76/03)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir predanost skupine G20 održivom rastu tijekom njemačkog predsjedavanja od 1. prosinca 2016. do 30. studenoga 2017., s posebnim naglaskom na sljedećoj izjavi: „nastavit ćemo sve instrumente politika – monetarne, fiskalne i strukturne – upotrebljavati pojedinačno i kolektivno kako bismo ostvarili cilj snažnog, održivog, uravnoteženog i uključivog rasta, istovremeno jačajući gospodarsku i financijsku otpornost”,
- uzimajući u obzir ciljeve održivog razvoja koje su postavili Ujedinjeni narodi, a posebno obvezu koja se odnosi na poduzimanje mjera za borbu protiv klimatskih promjena i njihovih učinaka te za jamčenje održive potrošnje i proizvodnje,
- uzimajući u obzir predanost Komisije održivom ulaganju u okviru plana za uniju tržišta kapitala i posebno zaključke Stručne skupine na visokoj razini za održivo financiranje,
- uzimajući u obzir privremeno izvješće te stručne skupine iz srpnja 2017. pod nazivom „Financiranje održivog europskog gospodarstva” (*Financing a Sustainable European Economy*), u kojem se ističe sukob između postupaka kojima se teži kratkoročnom ostvarenju profita i potrebe za dugoročnim ulaganjima radi postizanja ekoloških, socijalnih i upravljačkih ciljeva, a posebno točku 5. o rizicima financijskog sustava i političkog okvira koji bi mogli podlijeći „tragediji vidika”, stranica 16.,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 8. lipnja 2017. o preispitivanju akcijskog plana o uniji tržišta kapitala sredinom provedbenog razdoblja (COM(2017)0292),
- uzimajući u obzir konačno izvješće stručne skupine na visokoj razini iz siječnja 2018. pod nazivom „Financiranje održivog europskog gospodarstva”,
- uzimajući u obzir stranicu 14. privremenog izvješća stručne skupine na visokoj razini, gdje se navodi da zajednička izloženost europskih ulagača sektorima s visokim emisijama ugljika iznosi otprilike 45 % i da manje od 1 % globalnih institucionalnih ulagača posjeduje imovinu u području zelene infrastrukture,
- uzimajući u obzir činjenicu da se bonitetnim okvirima, posebno Direktivom 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) ⁽¹⁾, i računovodstvenim pravilima za ulagače ne potiče dugoročan pristup te da bonitetna pravila zahtijevaju razinu kapitala koja je proporcionalna razini rizika tijekom jednogodišnjeg razdoblja, a financijski rizik uzima se u obzir samo za izračun kapitalnih zahtjeva,
- uzimajući u obzir članak 173. francuskog Zakona br. 2015-992 od 17. kolovoza 2015. o energetske tranziciji za zeleni rast,
- uzimajući u obzir govor Marka Carneyja, guvernera Engleske središnje banke i predsjednika Odbora za financijsku stabilnost, od 22. rujna 2016. te izvješće o inicijativi za praćenje ugljika iz 2015., s posebnim naglaskom na činjenici da je ukupna tržišna kapitalizacija četiriju najvećih američkih proizvođača ugljena od kraja 2010. pala za više od 99 %,
- uzimajući u obzir Platformu Luksemburga i EIB-a za klimatsko financiranje, uspostavljenu u rujnu 2016.,
- uzimajući u obzir stranicu 9. dokumenta za raspravu E3G-a iz svibnja 2016. pod nazivom „Pokretanje čiste energije – Kapitalizacija europske energetske unije” (*Clean Energy Lift Off – Capitalising Europe's Energy Union*), s posebnim naglaskom na činjenici da je od 2008. do 2013. godine 20 najvećih komunalnih energetskih poduzeća u Europi izgubilo više od polovine tržišta u vrijednosti od 1 bilijuna EUR,

⁽¹⁾ SL L 335, 17.12.2009., str. 1.

Utorak, 29. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir izvješća o inicijativi za praćenje ugljika iz 2015. i 2016., u kojima se navodi da za dodatnih 1,1 do 2 bilijuna USD kapitalnih izdataka za fosilna goriva postoji rizik od obustave, od čega za 500 milijardi USD samo u kineskom energetsom sektoru,
- uzimajući u obzir preporuke Vijeća OECD-a o zajedničkim pristupima u području službeno podupiranih izvoznih kredita i obveza ekološke i društvene odgovornosti („zajednički pristupi”), kojima se potvrđuje „odgovornost potpisnika da djeluju u skladu s obvezama stranaka Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama” te „odgovornost potpisnika da u svojim odlukama o službenom podupiranju izvoznih kredita vode računa o pozitivnim i negativnim ekološkim i socijalnim učincima projekata, posebno kada je riječ o osjetljivim sektorima ili sektorima u osjetljivim područjima ili blizu osjetljivih područja, kao i o ekološkim i socijalnim rizicima postojećih projekata”,
- uzimajući u obzir smjernice OECD-a iz 2017. o odgovornom poslovnom ponašanju za institucionalne ulagače, a posebno stranicu 13., na kojoj se navodi da „se ulagači, čak i oni s manjinskim udjelima, mogu izravno povezati s negativnim učincima koje društva u koja se ulaže uzrokuju ili im doprinose zbog njihova vlasništva dionica u poduzeću ili upravljanja poduzećem koje izaziva ili doprinosi određenim socijalnim ili ekološkim učincima”,
- uzimajući u obzir pristup Europske banke za obnovu i razvoj (EBOR) usmjeren na prijelaz na zeleno gospodarstvo, kojim se namjeravaju ublažiti posljedice klimatskih promjena i drugih oblika degradacije okoliša i/ili pak razviti otpornost na njih, s posebnim naglaskom na dokumentima EBRD-a u kojima se povezuje utjecaj tog prijelaza na okoliš te se po potrebi unose promjene u metodologiju ocjenjivanja projekta,
- uzimajući u obzir dokument OECD-a iz 2017. pod nazivom „Odgovorno poslovno ponašanje za institucionalne ulagače: Ključna pitanja za dubinsku analizu u skladu sa Smjernicama OECD-a za multinacionalna poduzeća”,
- uzimajući u obzir izvješće radne skupine na visokoj razini za ulaganje u socijalnu infrastrukturu u Europi iz 2018. pod nazivom „Poticanje ulaganja u socijalnu infrastrukturu u Europi”,
- uzimajući u obzir francuski Zakon od 27. ožujka 2017. o obvezi stalnog praćenja za poduzeća, a posebno njegove članke 1. i 2.,
- uzimajući u obzir Direktivu br. 2014/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o izmjeni Direktive 2013/34/EU u pogledu objavljivanja nefinancijskih informacija i informacija o raznolikosti određenih velikih poduzeća i grupa ⁽²⁾, (Direktiva o nefinancijskom izvješćivanju) a posebno članke 19. i 19.a Direktive 2013/34/EU te uvodne izjave 3., 6., 7. i 8. Direktive 2014/95/EU,
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2017/828 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o izmjeni Direktive 2007/36/EZ u pogledu poticanja dugoročnog sudjelovanja dioničara ⁽³⁾ (Direktiva o pravima dioničara),
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2016/2341 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ ⁽⁵⁾,

⁽²⁾ SL L 330, 15.11.2014., str. 1.

⁽³⁾ SL L 132, 20.5.2017., str. 1.

⁽⁴⁾ SL L 354, 23.12.2016., str. 37.

⁽⁵⁾ SL L 182, 29.6.2013., str. 19.

Utorak, 29. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2017/2402 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017. o utvrđivanju općeg okvira za sekuritizaciju i o uspostavi posebnog okvira za jednostavnu, transparentnu i standardiziranu sekuritizaciju te o izmjeni direktiva 2009/65/EZ, 2009/138/EZ i 2011/61/EU i uredaba (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 648/2012 ⁽⁶⁾ (Uredba o sekuritizaciji),
- uzimajući u obzir članak 8. stavak 4. Uredbe (EU) br. 1286/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. studenoga 2014. o dokumentima s ključnim informacijama za upakirane investicijske proizvode za male ulagatelje i investicijske osigurateljne proizvode ⁽⁷⁾ (Uredba o PRIIP-ovima), u kojem se navodi da kada upakirani investicijski proizvod za male ulagatelje i investicijske osigurateljne proizvode ima dokazane ekološke ili društvene ciljeve, izdavaatelj mora dokazati potencijalnom malom ulagatelju i dionicima u širem smislu kako su ti ciljevi ispunjeni tijekom cijelog postupka ulaganja,
- uzimajući u obzir prijedlog banke Triodos Bank o „tipskim ovlaštenjima“, u skladu s kojima bi postojala obveza potpunog uključivanja ekoloških, socijalnih i upravljačkih čimbenika u donošenje ulagačkih odluka, aktivnog sudjelovanja i glasovanja o tim pitanjima, odabira održivih mjerila, rjeđeg ali jasnijeg izvješćivanja upravitelja imovinom te dugoročne strukture naknada i plaća,
- uzimajući u obzir drugačije tumačenje fiducijarnih obveza koje je ponudila britanska vlada, prema kojem bi oslabila veza s maksimalnim povratom te bi se omogućilo razmatranje etičkih i ekoloških aspekata,
- uzimajući u obzir pionirsku ulogu Europske investicijske banke, koja je prva u svijetu izdala zelenu obveznicu te je od siječnja 2018. najveći izdavač zelenih obveznica u svijetu,
- uzimajući u obzir načela za financiranje s pozitivnim učinkom, sastavljena u okviru financijske inicijative Programa Ujedinjenih naroda za okoliš (UNEP FI),
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 10. listopada 2017. pod nazivom „Financiranje borbe protiv klimatskih promjena: ključni alat za provedbu Pariškog sporazuma“, u kojemu se naglašava uloga lokalnih i regionalnih vlada u poboljšanju portfelja ulaganja u svrhu ostvarenja ciljeva Pariškog sporazuma,
- uzimajući u obzir analizu Programa Ujedinjenih naroda za okoliš o oblikovanju održivog financijskog sustava,
- uzimajući u obzir izvješće o Inicijativi o klimatskim obveznicama iz 2017., u kojem se objašnjava kako se obveznice koriste za prijelaz na niskougljično svjetsko gospodarstvo,
- uzimajući u obzir izvješće o analizi UNEP-a iz 2016. u kojem se navodi da nekoliko nacionalnih financijskih regulatornih tijela već provodi ili priprema procjene održivosti i da bi takve inicijative trebalo pod hitno uvesti na razini Unije te s obzirom na to da bi se takve analize trebale temeljiti na standardiziranim klimatskim scenarijima, uključujući onaj u kojem je porast globalne temperature znatno ispod 2 °C,
- uzimajući u obzir preporuku iz konačnog izvješća stručne skupine na visokoj razini iz siječnja 2018. u skladu s kojom bi Komisija trebala testirati održivost svih financijskih zakonodavnih prijedloga,
- uzimajući u obzir preispitivanje akcijskog plana o uniji tržišta kapitala sredinom provedbenog razdoblja (COM(2017)0292) i jasnu izjavu Komisije da „podržava usklađivanje privatnih ulaganja s ciljevima u pogledu klime, resursne učinkovitosti i drugih ekoloških pitanja, putem mjera politike i javnih ulaganja“ (COM(2016)0601),
- uzimajući u obzir izvješće Njemačke središnje banke (Bundesbank) iz travnja 2017. i kvartalni bilten Engleske središnje banke (Bank of England) za 4. kvartal 2014., u kojima se navodi da većinu novca u optjecaju stvara sektor privatnog bankarstva kada banke daju zajmove,

⁽⁶⁾ SL L 347, 28.12.2017., str. 35.⁽⁷⁾ SL L 352, 9.12.2014., str. 1.

Utorak, 29. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir članak 2. stavak 1. točku (c) Pariškog sporazuma o potrebi „usklađivanj[a] financijskih tokova s nastojanjima usmjerenima na niske emisije stakleničkih plinova i razvoj otporan na klimatske promjene”,
- uzimajući u obzir izvješće Ureda Ujedinjenih naroda za smanjenje rizika od katastrofa (UNISDR) i Centra za istraživanje epidemiologije katastrofa (CRED) pod nazivom „Ljudske žrtve katastrofa uzrokovanih vremenom 1995. –2015.”, u kojemu se navodi da je 90 % velikih katastrofa zabilježenih u tom razdoblju koje su prouzročile elementarne nepogode bilo povezano s klimom i vremenom te da, globalno gledajući, prirodne katastrofe godišnje prouzroče gospodarsku štetu u visini od 300 milijardi USD ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir Okvir iz Sendajja za smanjenje rizika od katastrofa za razdoblje 2015. –2030. i „Prioritet 3.: ulaganje u smanjenje rizika od katastrofa za jačanje otpornosti”, uključujući članak 30., u kojem se navodi da po potrebi treba poticati uključivanje aspekata i mjera za smanjenje rizika od katastrofa u financijske i fiskalne instrumente,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za financijsku stabilnost iz lipnja 2017. pod nazivom „Preporuke radne skupine o objavljivanju financijskih podataka povezanih s klimatskim pitanjima”,
- uzimajući u obzir rad Europskog odbora za sistemske rizike (ESRB) o rizicima od neiskoristive imovine i potrebi za europskim „ispitivanjem ugljičnog opterećenja”,
- uzimajući u obzir tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 31/2016., u kojem se navodi da unatoč tome što se Europska unija politički obvezala da će se u okviru postojećeg proračunskog razdoblja 2014. –2020. svaki peti euro (20 %) potrošiti u klimatske svrhe, Unija nije na putu da ispuni tu obvezu s obzirom na to da je postojećim programom predviđeno samo oko 18 %,
- uzimajući u obzir Statističko izvješće EIB-a za 2016. od 27. travnja 2017., iz kojeg proizlazi da potpora EIB-a borbi protiv klimatskih promjena i dalje odražava različite tržišne kontekste u Uniji i da 2016. u 16 država članica EU-a nije dosegla razinu od 20 %, te da je, unatoč tome što su ulaganja u borbu protiv klimatskih promjena 2016. zabilježena uglavnom u naprednijim gospodarstvima EU-a, EIB 2016. financirao projekte povezane s obnovljivom energijom u 11 država članica, a u 18 država članica projekte povezane s energetsom učinkovitosti,
- uzimajući u obzir izvješće radne skupine na visokoj razini o ulaganju u socijalnu infrastrukturu u Europi, u kojemu se procjenjuje da minimalni jaz u ulaganju u socijalnu infrastrukturu u EU-u iznosi 100 – 150 milijardi EUR godišnje, dok je ukupna razlika za razdoblje 2018. –2030. veća od 1,5 bilijuna EUR,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. veljače 2018. o godišnjem izvješću o financijskim aktivnostima Europske investicijske banke ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 6. veljače 2018. o godišnjem izvješću Europske središnje banke za 2016. ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. studenoga 2017. o akcijskom planu o maloprodajnim financijskim uslugama ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir Izvješće EIB-a o ulaganjima za 2017./2018.,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 2. srpnja 2013. o ulaganju u radna mjesta i rast: biogospodarstvo za Europu ⁽¹²⁾,
- uzimajući u obzir Paket Europske komisije za kružno gospodarstvo iz 2015. i Rezoluciju Europskog parlamenta od 9. srpnja 2015. o učinkovitosti upotrebi resursa: prijelaz na cirkularnu ekonomiju ⁽¹³⁾,

⁽⁸⁾ Ured UN-a za smanjenje rizika od katastrofa https://www.unisdr.org/files/46796_cop21weatherdisastersreport2015.pdf

⁽⁹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0039.

⁽¹⁰⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0025.

⁽¹¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0428.

⁽¹²⁾ SL C 75, 26.2.2016., str. 41.

⁽¹³⁾ SL C 265, 11.8.2017., str. 65.

Utorak, 29. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima i obvezu zaštite, poštovanja i pomoći,
 - uzimajući u obzir program održivog razvoja UN-a do 2030. i ciljeve održivog razvoja,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (A8-0164/2018),
- A. budući da financijska tržišta u Uniji mogu i trebaju imati ključnu ulogu u olakšavanju prijelaza na održivo gospodarstvo koje nadilazi klimatsku tranziciju i ekološke probleme i tiče se socijalnih pitanja i pitanja upravljanja; budući da je potrebno hitno riješiti s time povezane tržišne nedostatke; budući da su ekološki, ekonomski i socijalni izazovi tijesno povezani; budući da prema izvješću stručne skupine na visokoj razini iz srpnja 2017. manjak financijskih sredstava za ostvarenje dekarbonizacije Europe iznosi gotovo 180 milijardi EUR, na računajući druge ciljeve održivog razvoja;
- B. budući da ekološka tranzicija mora služiti kao poticaj za jačanje solidarnosti i kohezije; budući da održivo financiranje može biti jedan od načina suočavanja sa socijalnim izazovima u cilju dugoročnog uključivog rasta i zalaganja za dobrobit građana; budući da se kriteriji za ulaganje u ublažavanje klimatskih promjena čine obećavajući i mogu biti dobra polazišna točka; budući da održivo financiranje nadilazi klimatska i zelena ulaganja te bi pod hitno trebalo obuhvatiti i socijalne i upravljačke kriterije;
- C. budući da je predvidljiv i stabilan regulatorni sustav za ulaganja povezana s klimatskim promjenama od ključne važnosti kako bi se privatni sektor potaknulo na sudjelovanje u klimatskom financiranju; budući da Europska unija može uspostaviti standard za održivi financijski sustav uvođenjem vjerodostojnog i sveobuhvatnog okvira, čiji bi se detalji trebali postupno utvrditi zasebnim zakonodavnim inicijativama;
- D. budući da je potrebno promijeniti način razmišljanja svih dionika te da Komisija u tu svrhu treba donijeti međusektorsko zakonodavstvo; budući da institucijski i maloprodajni ulagači pokazuju sve veće zanimanje za ulaganje u proizvode koji su u skladu s ekološkim, socijalnim i upravljačkim kriterijima;
- E. budući da je nužno povećati transparentnost podataka o ekološkim, socijalnim i upravljačkim aspektima poduzeća kako bi se spriječila lažna ekologizacija;
- F. budući da bi ocjena učinka trebala biti sastavni dio taksonomije održivih financijskih proizvoda; budući da je sve više stručnog znanja o tome kako izračunati učinak ulaganja u ekološke, socijalne i upravljačke ciljeve;

Potreba da se osiguraju odgovarajuće politike za mobilizaciju kapitala potrebnog za održivi prijelaz

1. ističe potencijal bržeg održivog prijelaza kao prilike za usmjeravanje tržišta kapitala i financijskih posrednika prema dugoročnim, inovativnim, socijalno i ekološki prihvatljivim i učinkovitim ulaganjima; svjestan je trenutnog trenda smanjenja ulaganja u ugljen, no ističe da su potrebni dodatni napor da bi došlo do pada ulaganja u druga fosilna goriva; ističe da je važno da europske banke i tržišta kapitala koriste prednosti inovacija u tom području; napominje da se ekološke, socijalne i upravljačke koristi i rizici često ne odražavaju na odgovarajući način u cijenama i da to za neke sudionike na tržištu kojima je cilj brzi povrat uloženog predstavlja tržišni poticaj za neodrživo i kratkoročno usmjereno financiranje; naglašava da je potreban dobro osmišljen politički, nadzorni i regulatorni okvir za upravljanje održivim financiranjem, uzimajući u obzir različite prilike u regijama EU-a; naglašava da bi takav okvir mogao pomoći u mobilizaciji kapitala u iznosu potrebnom za održivi razvoj i poboljšati učinkovitost tržišta u usmjeravanju tokova kapitala prema imovini koja doprinosi održivom razvoju; poziva Komisiju da predloži ambiciozan zakonodavni okvir, uvažavajući prijedloge iznesene u Akcijskom planu Komisije za održivo financiranje;

Utorak, 29. svibnja 2018.

Uloga financijskog sektora u pogledu održivosti i politike potrebne za ispravljanje tržišnih nedostataka

2. ističe da bi se financijski sektor u cijelosti i njegova osnovna funkcija što učinkovitije dodjele kapitala u korist društva trebali, u skladu s ciljevima EU-a, voditi vrijednostima pravednosti i uključivosti i načelom održivosti te da bi u analize ulaganja i odluke o ulaganjima trebalo uključiti ekološke, socijalne i upravljačke pokazatelje i trošak nedjelovanja; napominje da pogrešno ili zavaravajuće predstavljanje klimatskih i drugih ekoloških rizika financijskih proizvoda može predstavljati rizik za stabilnost tržišta; naglašava ključnu ulogu ekonomske, fiskalne i monetarne politike u poticanju održivog financiranja olakšavanjem dodjele kapitala i preusmjerenjem ulaganja u održive tehnologije i poduzeća te u dekarbonizirane i resursno učinkovite gospodarske aktivnosti otporne na katastrofe kojima se može smanjiti sadašnja potreba za budućim resursima i kojima se stoga mogu ostvariti ciljevi povezani s održivosti EU-a i Pariškim sporazumom; svjestan je da je odgovarajuća i sve viša cijena za emisije stakleničkih plinova ključan element funkcionalnog i učinkovitog ekološkog i socijalnog tržišnog gospodarstva jer se njome ispravljaju postojeći tržišni nedostaci; napominje da je cijena ugljika na europskom tržištu nestabilna; poziva Komisiju i države članice da surađuju u cilju postupnog ukidanja izravnih i neizravnih subvencija za fosilna goriva;

Neiskoristiva imovina i povezani sistemski rizici

3. naglašava da se, iako se u bilanci poduzeća ugljična imovina i dalje vrednuje, ta će se vrijednost morati početi smanjivati ako želimo ostvariti prijelaz na niskougljično društvo; stoga naglašava da neiskoristiva ugljična imovina štetna za okoliš, ako se njezina primjerena cijena na vrijeme ne odredi u skladu s njezinim dugoročnim profilom rizika, predstavlja znatan sistemski rizik za financijsku stabilnost; ističe da je tu imovinu potrebno identificirati, procijeniti i pažljivo upravljati njezinom izloženosti te nakon prijelaznog razdoblja uvesti obvezno razmjerno izvješćivanje i postupno rješavanje te imovine, što je ključno za uređen, uravnotežen i stabilan prijelaz na klimatski pozitivna i resursno učinkovita ulaganja; preporučuje da se proširi pojam neiskoristive imovine kako bi obuhvatio temeljne ekološke sustave i usluge;

4. poziva da se, u skladu s prijedlogom Europskog odbora za sistemske rizike (ESRB) iz 2016., na europskoj razini uvede „ispitivanje ugljičnog opterećenja” za banke i ostale financijske posrednike kako bi se utvrdili rizici povezani s neiskoristivom imovinom; pozdravlja prijedloge tog Odbora koji se odnose na osmišljavanje bonitetnih politika otpornih na klimatske promjene, poput posebnih prilagodbi kapitala na temelju ugljičnog intenziteta pojedinačne izloženosti za koje se procjenjuje da se pretjerano primjenjuju na ukupno ulaganje u imovinu koja se smatra izuzetno osjetljivom na nagli prijelaz na niskougljično gospodarstvo; ističe da je revizija uredbi o osnivanju europskih nadzornih tijela (ESA-e), koja je u tijeku, prilika da se razmisli o ulozi tih tijela u istraživanju i razvoju standarda za procjenu ugljičnih i drugih ekoloških rizika, njihovo objavljivanje i uključivanje u interne postupke banaka za procjenu rizika, uzimajući istovremeno u obzir postojeće zahtjeve za izvješćivanje institucija o održivosti; poziva Komisiju da u tom pogledu donese zakonodavni prijedlog;

Financiranje javnih ulaganja potrebnih za taj prijelaz

5. naglašava da će reforma financijskog sustava, u cilju njegova aktivnog doprinosa ubrzanju ekološkog prijelaza, zahtijevati suradnju javnog i privatnog sektora; u tom pogledu ističe da fiskalna i ekonomska politika imaju ključnu ulogu u davanju pravih signala i poticaja; poziva države članice da u suradnji s Komisijom, europskim nadzornim tijelima i EIB-om procijene svoje nacionalne i zajedničke potrebe za javnim ulaganjima te da popune eventualne nedostatke kako bi se osiguralo da je Unija na dobrom putu da u sljedećih pet godina ostvari svoje ciljeve povezane s klimatskim promjenama te ciljeve UN-a za održivi razvoj do 2030.; ističe ulogu koju u tom kontekstu mogu imati nacionalne razvojne banke i institucije; predlaže da se taj proces koordinira na europskoj razini i da se uspostavi sustav za praćenje postojećih financijskih tokova u smjeru održivih javnih ulaganja u okviru Opservatorija EU-a za održivo financiranje; pozdravlja inovativne financijske instrumente koji sadrže pokazatelje održivosti, što bi moglo olakšati taj proces, kao što je javna emisija zelenih obveznica; pozdravlja činjenicu da je Eurostat pojasnio postupanje s ugovorima o energetskej učinkovitosti u nacionalnim računima jer bi to objašnjeno postupanje moglo osloboditi znatne tokove javnog kapitala prema sektoru koji trenutačno predstavlja tri četvrtine ulagačkog jaza kada je riječ o ciljevima EU-a u području čiste energije do 2030.; traži od Komisije da dodatno prouči ideju kvalificiranog postupanja s javnim ulaganjima koja su povezana s ekološkim, socijalnim i upravljačkim ciljevima kako bi se trošak tih projekata rasporedio tijekom cijelog životnog ciklusa povezanog javnog ulaganja;

Utorak, 29. svibnja 2018.

Pokazatelji održivosti i taksonomija kao poticaj za održiva ulaganja

6. poziva Komisiju da povede postupak u koji bi bili uključeni brojni dionici, uključujući stručnjake iz područja znanosti o klimi i sudionike iz financijskog sektora, kako bi se do kraja 2019. utvrdila pouzdana, vjerodostojna i tehnološki neutralna taksonomija održivosti na temelju pokazatelja koji odražavaju cjelokupan učinak ulaganja na održivost i na osnovi kojih je moguće uspoređivati investicijske projekte i poduzeća; naglašava da je izrada tih pokazatelja održivosti potreban prvi korak u postupku razvoja europske taksonomije održivosti te da ih je potrebno uvrstiti u integrirano izvješćivanje; ističe da bi nakon sastavljanja taksonomije održivosti trebalo iznijeti sljedeće dodatne zakonodavne prijedloge: sveobuhvatan, obavezan okvir za dubinsku analizu, uključujući postupanje s pažnjom koje je potrebno postupno, ali u potpunosti uvesti tijekom prijelaznog razdoblja te vodeći računa o načelu proporcionalnosti, odgovornu taksonomiju ulaganja te prijedlog da se ekološki, socijalni i upravljački rizici i čimbenici uključe u bonitetni okvir financijskih institucija;

7. napominje da pokazatelji održivosti već postoje, no da postojeći okviri dobrovoljnog izvješćivanja nisu usklađeni; stoga poziva Komisiju da svoju taksonomiju održivosti temelji na usklađenom popisu pokazatelja održivosti na osnovi postojećeg rada, među ostalim, Globalne inicijative za izvješćivanje (GRI), UN-ovih načela odgovornog ulaganja, same Europske komisije, OECD-a, privatnog sektora i posebice postojećih Eurostatovih pokazatelja resursne učinkovitosti; preporučuje da se ti pokazatelji na dinamičan način uključe u taksonomiju uz jasne smjernice za ulagatelje o rokovima do kojih se određeni standardi moraju postići; također preporučuje Komisiji da razmotri ponderiranje pokazatelja prema tome koliko je u određenom trenutku njihovo rješavanje hitno; ističe da bi se taksonomijom trebala postići prava ravnoteža između obveza i fleksibilnosti, što znači da bi okvir, tijekom prijelaznog razdoblja, trebao biti obavezan i standardiziran, ali bi također trebao biti instrument koji se mijenja u skladu s novim rizicima i/ili rizicima koje tek treba ispravno utvrditi;

8. smatra da je uključivanje gotovih kvantitativnih pokazatelja i kvalitativnih stavova o klimatskim i drugim ekološkim rizicima važan korak prema odgovornoj ulagačkoj taksonomiji koja je u skladu s UN-ovim ciljevima održivog razvoja, međunarodnim pravom o ljudskim pravima, međunarodnim humanitarnim i radnim pravom; ističe da bi minimalni standardi o ekološkim, socijalnim i upravljačkim rizicima i čimbenicima trebali obuhvaćati minimalne socijalne standarde za takva ulaganja koji obuhvaćaju prava radnika, zdravstvene i sigurnosne standarde te isključivati resurse iz regija zahvaćenih sukobima ili ostvarene bez prethodnog informiranog pristanka pogođenih zajednica, kao i minimalne standarde upravljanja koji obuhvaćaju zahtjeve EU-a za korporativno upravljanje i izvješćivanje, usklađene standarde EU-a za financijsko izvješćivanje te standarde EU-a za djelovanje protiv pranja novca i korupcije te za porednu transparentnost;

Oznaka zelenog financiranja

9. poziva Komisiju da u obliku zakonodavne inicijative povede postupak, u koji bi bili uključeni brojni dionici, kako bi se do kraja 2019. uspostavila „oznaka zelenog financiranja”, koja bi se dodjeljivala ulagačkim, vlasničkim i mirovinskim proizvodima koji su već postigli najviše standarde prema taksonomiji održivosti, kako bi se usmjerile odluke o ulaganju onih kojima je održivost najvažniji čimbenik; preporučuje da bi ta „oznaka zelenog financiranja” trebala obuhvaćati minimalne standarde za ekološke, socijalne i upravljačke rizike i čimbenike usklađene s Pariškim sporazumom i načelom „ne nanese štetu”, u skladu s analizom ekoloških, socijalnih i upravljačkih rizika, te aktivnosti kojima se dokazano postiže „pozitivni učinak”, kako je definirano u Financijskoj inicijativi Programa UN-a za okoliš (UNEP FI); napominje da je važna funkcija taksonomije i oznake zelenog financiranja poboljšati procjenu rizika koju provode sudionici na financijskom tržištu izradom razmjernog i tržišno utemeljenog rejtinga; pozdravlja inovacije tržišnih aktera, poput agencija za kreditni rejting, u razvoju i primjeni tih tržišno utemeljenih rejtinga;

Uključivanje kriterija održivog financiranja u sve zakonodavstvo koje se odnosi na financijski sektor

10. prima na znanje nedavno uključivanje aspekata održivosti u Uredbu o PRIIP-ovima (upakirani investicijski proizvodi za male ulagatelje i investicijske osigurateljne proizvode), Uredbu o sekuritizaciji (jednostavna, transparentna i standardizirana), Direktivu o pravima dioničara i Direktivu o nefinancijskom izvješćivanju; naglašava da je potrebno osigurati odgovarajuće regulatorno razmatranje rizika povezanih sa zelenom i održivom imovinom; pozdravlja uključivanje neiskoristive imovine u Direktivu o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje, proširenje načela razboritosti i upućivanje na UN-ova načela za odgovorna ulaganja; traži da se prijedlogom skupnog akta ili zasebnim prijedlozima pokazatelji održivog financiranja na odgovarajući i razmjern način uvrste u sve novo i revidirano zakonodavstvo koje se odnosi na financijski sektor; poziva da se donesu zajedničke smjernice kako bi se uskladila definicija ekoloških, socijalnih i upravljačkih čimbenika te da se oni uvedu u sve nove i revidirane zakonodavne akte;

Utorak, 29. svibnja 2018.

11. u tom pogledu poziva Komisiju da iskoristi ovlast definiranu u Uredbi (EU) br. 1286/2014 kako bi što brže te prije izrade taksonomije održivosti predstavila delegirani akt kojim se utvrđuju pojedini postupci kojima se utvrđuje je li upakiran investicijski proizvod za male ulagatelje i investicijski osigurateljni proizvod usmjeren na određene ekološke ili socijalne ciljeve; također poziva da se uvede razmjerni i obavezan okvir za dubinsku analizu koji se temelji na Smjernicama OECD-a iz 2017. o odgovornom poslovanju ponašanju za institucionalne ulagače, kojim se od ulagača zahtjeva da nakon prijelaznog razdoblja identificiraju, sprečavaju, ublažavaju i odgovaraju na ekološke, socijalne i upravljačke čimbenike; smatra da bi se taj paneuropski okvir trebao temeljiti na francuskom Zakonu o obvezi stalnog praćenja za poduzeća i ulagače, uključujući banke; također poziva da u svim novim i revidiranim zakonodavnim aktima, uključujući one akte o kojima se trenutno raspravlja, u dijelu o „nadzoru i upravljanju proizvodima” postoji izravno upućivanje na ekološke, društvene i upravljačke kriterije; pozdravlja preporuku stručne skupine Europske komisije na visokoj razini o održivom financiranju da se načelo „prvo razmisliti o održivosti” unese u cijeli proces donošenja odluka, njihove provedbe i primjene u Uniji;

Rizici za održivost u sklopu bonitetnog okvira propisa o adekvatnosti kapitala

12. napominje da rizici za održivost mogu također predstavljati financijske rizike te da se stoga, kada su znatni, trebaju odražavati u kapitalnim zahtjevima i bonitetnom razmatranju banaka; stoga traži od Komisije da donese regulatornu strategiju i plan, među ostalim, radi mjerenja rizika za održivost u sklopu bonitetnog okvira te da promiče uključivanje rizika za održivost u okvir Basel IV kako bi se osigurala dostatne rezerve kapitala; naglašava da se svi propisi o adekvatnosti kapitala moraju temeljiti na dokazanim rizicima i moraju ih u potpunosti odražavati; želi da se u okviru sljedećeg godišnjeg proračuna pokrene pilot-projekt EU-a kako bi se u tu svrhu počela razvijati metodološka mjerila;

Objavljivanje podataka

13. naglašava da je objavljivanje podataka ključan uvjet za održivo financiranje; pozdravlja rad radne skupine o objavljivanju financijskih podataka povezanih s klimatskim pitanjima te poziva Komisiju i Vijeće da podrže njezine preporuke; poziva da trošak nedjelovanja u pogledu klimatskih rizika, ekoloških i drugih rizika za održivost postane sastavni dio okvira o objavljivanju podataka; predlaže Komisiji da se u okviru revizije obveza razmjernog objavljivanja podataka od 2020. uključi u Računovodstvenu direktivu, Direktivu o nefinancijskom izvješćivanju, Direktivu o kapitalnim zahtjevima i Uredbu o kapitalnim zahtjevima, uz razdoblje za prijenos tijekom kojega bi se poduzeća mogla pripremiti za provedbu; napominje da se u članku 173. francuskog Zakona o energetske tranziciji nudi moguć model propisa o obvezi ulagača da objavljuju informacije o klimatskim rizicima; poziva da se razmotri proširenje područja primjene Direktive o nefinancijskom izvješćivanju; u tom pogledu naglašava da bi zahtjevi okvira za izvješćivanje trebali biti razmjerni rizicima kojima se institucija izlaže, njezinoj veličini i stupnju složenosti; predlaže da se način objavljivanja koji se trenutno zahtjeva u skladu s Uredbom o PRIIP-ovima i u obliku dokumenta s ključnim informacijama proširi na sve financijske proizvode za male ulagatelje;

Fiducijarna obveza

14. napominje da su fiducijarne obveze već dio financijskog regulatornog okvira Unije, no inzistira da bi ih trebalo pojasniti prilikom definiranja, uspostavljanja i testiranja pouzdane i vjerodostojne taksonomije održivosti, obuhvaćajući ključne ulagačke aktivnosti, uključujući ulagačku strategiju, upravljanje rizicima, raspodjelu imovine, upravljanje i vođenje za sve dionike u investicijskom lancu, uključujući upravitelje imovinom i nezavisne savjetnike za ulaganja ili druge investicijske posrednike; preporučuje da se fiducijarna obveza proširi kako bi obuhvaćala obavezan „dvosmjerni” proces uključivanja, pri čemu bi svi dionici u investicijskom lancu, uključujući upravitelje imovinom i nezavisne savjetnike za ulaganja ili druge investicijske posrednike, u svoje odluke morali uključiti financijski materijalne ekološke, socijalne i upravljačke čimbenike, uključujući trošak nedjelovanja, te voditi računa o nefinancijski materijalnim ekološkim, socijalnim i upravljačkim preferencijama klijenata i korisnika ili konačnih krajnjih ulagača, koje bi se proaktivno pitalo što im više odgovara u pogledu rokova i održivosti; poziva da trošak nedjelovanja u pogledu klimatskih i ekoloških rizika i drugih rizika za održivost postane sastavni dio upravljanja rizicima i procjena na temelju dubinske analize uprava poduzeća i javnih tijela te sastavni dio fiducijarne obveze ulagača;

Utorak, 29. svibnja 2018.

Tipski ugovori za identifikaciju ekoloških, socijalnih i upravljačkih aspekata

15. poziva europska nadzorna tijela (ESA-e) da izrade smjernice za tipske ugovore između vlasnika imovine i upravitelja imovinom, nezavisnih savjetnika za ulaganja i drugih investicijskih posrednika, koji bi jasno obuhvaćali prijenos interesa korisnika i jasna očekivanja u pogledu identifikacije i uključivanja ekoloških, socijalnih i upravljačkih rizika i čimbenika kako bi se izbjegli, smanjili, ublažili i nadoknadili ti rizici; poziva institucije EU-a da osiguraju da se europskim nadzornim tijelima u okviru planirane revizije uredbi o europskim nadzornim tijelima dodjele odgovarajući resursi; poziva da trošak nedjelovanja u pogledu klimatskih rizika i drugih rizika za održivost postane sastavni dio svih budućih zakonodavnih akata i revizija EU-a te procjena učinaka financiranja;

Vođenje

16. traži da aktivno i odgovorno vođenje bude sastavni dio pravnih obveza ulagača i da se korisnicima i javnosti na raspolaganje stavi prikaz aktivnosti vođenja, među ostalim javnim i obveznim objavljivanjem podataka o većinskim udjelima, aktivnostima sudjelovanja, korištenju savjetnika za glasanje i korištenju pasivnih ulagačkih instrumenata; predlaže da bi pasivne fondove, u kojima dominiraju ulaganja na temelju indeksa, trebalo poticati da objavljuju svoje aktivnosti vođenja i razmjere do kojih upotreba pasivnog indeksiranja i referentnih vrijednosti omogućuje ispravnu identifikaciju ekoloških, socijalnih i upravljačkih rizika u poduzećima u koja se ulaže; smatra da bi od pružatelja indeksa trebalo tražiti da iznesu pojedinosti o izloženosti široko korištenih navedenih referentnih vrijednosti klimatskim parametrima i parametrima održivosti;

Potreban daljnji razvoj zahtjeva za izvješćivanje o ekološkim, socijalnim i upravljačkim aspektima u okviru Direktive o nefinancijskom izvješćivanju

17. napominje da je razina usklađenosti izvješćivanja o ekološkim, socijalnim i upravljačkim aspektima u okviru Direktive o nefinancijskom izvješćivanju nedostatna te da je potrebno ujednačavanje radi veće konzistentnosti i definiranja najprikladnijih ekoloških, socijalnih i upravljačkih parametara za objavljivanje s pomoću pokazatelja održivosti i resursne učinkovitosti; poziva Komisiju da na razini Unije okupi skupine brojnih dionika, uključujući predstavnike sektora financijskih usluga, akademske zajednice i civilnog društva, kako bi ocijenili i predložili prikladan popis parametara, uključujući popis pokazatelja kojima se mjeri učinak na održivost i koji obuhvaćaju najveće rizike za održivost; smatra da bi ta reforma trebala sadržavati zahtjev za izvješćivanje nad kojim reviziju provodi treća strana;

Zelene obveznice

18. uviđa da zelene obveznice čine samo mali dio tržišta ulaganja i to dio koji je nedovoljno reguliran zbog čega je osjetljiv na rizik od zavaravajućeg oglašavanja te da u Uniji trenutačno ne postoji jedinstveni standard za zelene obveznice, koji bi se trebao temeljiti na predstojećoj europskoj taksonomiji održivosti; napominje da bi javna tijela trebala provjeravati i nadzirati zelene obveznice te da bi one trebale sadržavati periodična izvješća o utjecaju povezane imovine na okoliš; naglašava da bi zelene obveznice također trebale obuhvaćati obrnuti ekološki učinak te poticati smanjenje upotrebe imovine povezane s fosilnim gorivima; naglašava da zelene obveznice ne bi smjele obuhvaćati određene sektore, posebno u pogledu aktivnosti koje imaju znatan negativan utjecaj na klimu, te ne bi smjele kršiti temeljne socijalne standarde i standarde ljudskih prava; predlaže da se standard za zelenu obveznicu EU-a izradi potpuno transparentno u suradnji s posebnom radnom skupinom Komisije pod redovnim nadzorom Europskog parlamenta; poziva Komisiju da redovno ocjenjuje utjecaj, uspješnost i nadziranje zelenih obveznica; u tom pogledu poziva da se pokrene zakonodavna inicijativa kako bi se poticalo, promicalo i plasiralo javno europsko izdavanje zelenih obveznica, koje bi izdavale postojeće i buduće europske institucije kao što je EIB, u cilju financiranja novih održivih ulaganja;

Utorak, 29. svibnja 2018.

Agencije za kreditni rejting

19. napominje da agencije za kreditni rejting u buduću kreditnu sposobnost izdavatelja nedovoljno uključuju utjecaj štetnih ekoloških, socijalnih i upravljačkih rizika i čimbenika; poziva da se za sve agencije za kreditni rejting koje djeluju u Uniji donesu standardi EU-a i uvede nadzor u pogledu uključivanja ekoloških, socijalnih i upravljačkih pokazatelja u rejtinge; ističe da još uvijek nije u potpunosti riješen problem temeljnog nedostatka tržišnog natjecanja među tim agencijama i njihovo usko promatranje ekonomije; poziva da se uspostavi akreditacijski postupak za „oznaku zelenog financiranja”, koji bi vodile ovlaštene osobe pod nadzorom Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA); predlaže da ESMA dobije mandat da od agencija za kreditni rejting zahtijeva da u svoje metodologije uključe rizike za održivost; ako je vjerojatno da će oni biti vidljivi u budućnosti, traži od Komisije da u vezi s tim predloži reviziju Uredbe o agencijama za kreditni rejting; naglašava da su istraživanja o održivosti, koja se provode s pomoću indeksa održivosti i agencija za kreditni rejting u području ekoloških, socijalnih i upravljačkih aspekata, važna jer svim financijskim akterima pružaju informacije potrebne za njihovo izvješćivanje i fiducijarne obveze te predstavljaju pomak prema održivijem financijskom sustavu;

Sustav označivanja za financijske usluge

20. predlaže da Komisija uspostavi obvezujući i razmjerni sustav označivanja za institucije koje nude osobne bankovne račune, investicijske fondove, ulagačke i financijske proizvode, koji bi tijekom prijelaznog razdoblja trebao biti dobrovoljan i u kojem bi se navodila razina do koje je povezana imovina usklađena s Pariškim sporazumom te ekološkim, socijalnim i upravljačkim ciljevima;

Mandat europskih nadzornih tijela

21. namjerava dodatno pojasniti mandat europskih nadzornih tijela i nadležnih nacionalnih tijela u kontekstu planirane revizije uredbi o europskim nadzornim tijelima kako bi se obuhvatili i pratili ekološki, socijalni i upravljački rizici i čimbenici, čime bi aktivnosti financijskih tržišta postale usklađenije s ciljevima održivosti; u tom pogledu smatra da bi ESMA trebala:

- obuhvatiti svojim smjernicama o procjeni „prikladnosti” preferencije u pogledu održivosti, kako je Komisija predložila u svojem Akcijskom planu za održivo financiranje, i u širem smislu dati smjernice o tome kako se aspekti održivosti mogu učinkovito uvesti u relevantne financijske propise EU-a te promicati dosljednu primjenu tih odredbi nakon njihova donošenja;
- uspostaviti razmjerni i, nakon prijelaznog razdoblja, obvezan nadzorni sustav praćenja kako bi se, počevši od 2018., procijenili materijalni ekološki, socijalni i upravljački rizici i čimbenici te uz analizu scenarija održivosti usmjerenu na budućnost;
- imati mandat za provjeru usklađenosti portfelja s Pariškim sporazumom i ekološkim, socijalnim i upravljačkim rizicima i čimbenicima te kako bi se zajamčila dosljednost s preporukama radne skupine o objavljivanju financijskih podataka povezanih s klimatskim pitanjima;

u tom kontekstu naglašava da bi europska nadzorna tijela trebala raspolagati dostatnim financijskim sredstvima za obavljanje svojih zadaća; potiče europska nadzorna tijela da u pogledu tih pitanja surađuju s relevantnim agencijama i međunarodnim organizacijama;

Uloga EIB-a u pogledu održivog financiranja

22. naglašava da bi institucije EU-a trebale biti primjer kada je riječ o postizanju održivosti financiranja; napominje da iako je 26 % cjelokupnog financiranja EIB-a usmjereno na borbu protiv klimatskih promjena te iako je EIB 2007. bio predvodnik na tržištu zelenih obveznica i na dobrom je putu da u tom području ostvari svoju najavljenju obvezu, i dalje financira projekte s visokim emisijama ugljika, te dakle još ima prostora za poboljšanje; stoga poziva EIB da prilagodi i odredi prioritete za svoja buduća kreditiranja kako bi ona bila u skladu s Pariškim sporazumom i klimatskim ograničenjem od 1,5 °C; poziva da se ojačaju i izbalansiraju EIB-ove operacije kreditiranja i Uredba o Europskom fondu za strateška ulaganja (EFSU) tako da se njima više ne ulaže u projekte s visokim emisijama ugljika te da prioritet budu resursno učinkoviti projekti, projekti dekarbonizacije te drugi inovativni sektori i nematerijalna imovina; smatra da je EIB u poziciji da osigura više rizičnog kapitala za prijelaz na zeleno gospodarstvo uz očuvanje regionalne uravnoteženosti; smatra da bi u tom kontekstu trebalo poduzeti daljnje mjere, uključujući, između ostaloga, u kombinaciji s financijskim instrumentima EU-a u sljedećem Višegodišnjem financijskom okviru;

Utorak, 29. svibnja 2018.

Uloga ESB-a u pogledu održivog financiranja

23. svjestan je neovisnosti ESB-a i njegove primarne zadaće očuvanja stabilnosti cijena, no podsjeća da ESB kao instituciju EU-a također obvezuje Pariški sporazum; stoga je zabrinut zbog činjenice „da se 62,1 % kupnje korporativnih obveznica ESB-a odvija u sektorima [...] koji su odgovorni za 58,5 % emisija stakleničkih plinova u europodručju” ⁽¹⁴⁾ te napominje da su od tog programa izravno profitirale uglavnom velike korporacije; preporučuje ESB-u da u smjernicama za svoje programe kupnje strogo poštuje Pariški sporazum te ekološke, socijalne i upravljačke ciljeve; ističe da te smjernice mogu biti pilot-projekt za uspostavljanje buduće investicijske politike usmjerene na ekološke, socijalne i upravljačke ciljeve u skladu s visokim standardima za taksonomiju održivosti EU-a;

Ostalo

24. ističe da konkretna ponuda održivih financijskih proizvoda može također imati pozitivne učinke na poboljšanje europske socijalne infrastrukture, koju čini niz inicijativa i projekata usmjerenih na stvaranje javne vrijednosti kroz poticanje ulaganja i inovacija u sektorima koji su od strateške i ključne važnosti za dobrobit i otpornost ljudi i zajednica, poput obrazovanja, zdravstvene skrbi i stanovanja;

25. pozdravlja rad radne skupine na visokoj razini koji predstavlja važnu osnovicu za napredak prema definiranju novog standarda za održivi financijski sektor; međutim, ustraje u tome da je nužno aktivno uključiti bankovni sektor koji je zahvaljujući svom dominantnom položaju u europskom financijskom okruženju i dalje ključan za povećanje održivosti financiranja;

26. naglašava da metodologija koja se koristi za praćenje potrošnje povezane s borbom protiv klimatskih promjena rezultira nedosljednošću između različitih programa zbog čega se programi sa sumnjivom ekološkom i klimatskom koristi mogu kvalificirati kao programi čiji su troškovi povezani s borbom protiv klimatskih promjena (primjerice zelena komponenta zajedničke poljoprivredne politike);

27. ističe da se u metodologiji opće korištenih financijskih referentnih vrijednosti ne koriste uvijek ekološki, socijalni i upravljački čimbenici; poziva da se s pomoću europske taksonomije održivosti izradi jedna ili više europskih referentnih vrijednosti održivosti kako bi se uspješnost europskih izdavatelja mjerila na temelju ekoloških, socijalnih i upravljačkih rizika i čimbenika;

28. poziva da se analiziraju i potiču privatne inicijative, kao što je projekt EeMAP-a o „zelenim hipotekama”, kako bi se procijenilo i pokazalo pod kojim uvjetima zelena imovina može dovesti do smanjenja rizika za ulaganja uz istovremeno poticanje ekološke održivosti;

29. poziva Uniju da aktivno promiče uključivanje pokazatelja održivosti u okvir Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja na međunarodnoj razini;

30. ističe da bi se korporativnim upravljanjem trebalo promicati dugoročno i održivo stvaranje vrijednosti, na primjer dionicama za vjernost za dugoročne dioničare te uključivanjem ekoloških, socijalnih i upravljačkih aspekata u pakete naknada za direktore i upravu; napominje da bi u tom kontekstu pojašnjavanje dužnosti direktora potaknulo angažman održivih ulagača prema upravama;

31. poziva da se za sve komercijalne i javne aktivnosti kao preduvjet za izdavanje dozvole za odobrenje uvede obvezno osiguranje od ekološke odgovornosti;

32. naglašava da je za održivo financiranje potrebno pojasniti dužnosti direktora europskih poduzeća u pogledu dugoročnog i održivog stvaranja vrijednosti, ekoloških, socijalnih i upravljačkih pitanja i sistemskih rizika kao dijela opće dužnosti direktora da promiču uspjeh poduzeća;

⁽¹⁴⁾ Sini Matikainen, Emanuele Campiglio i Dimitri Zenghelis, „The climate impact of quantitative easing”, Grantham Institute on climate change and the environment, svibanj 2017.

Utorak, 29. svibnja 2018.

33. poziva europska nadzorna tijela da izrade smjernice za prikupljanje statističkih podataka o utvrđivanju ekoloških, socijalnih i upravljačkih rizika i njihovo uključivanje u financiranje te poziva da se statistički podaci objavljuju kad god je to moguće;

34. poziva nacionalna bankovna tijela i tijela odgovorna za financijska tržišta da izrade jasne i sažete upute o tome kako se nova taksonomija i druge promjene povezane s tim zakonodavstvom mogu provesti bez stvaranja troškova i kašnjenja koje je moguće izbjeći;

35. smatra da mjere određivanja cijena mogu imati ključan doprinos u nadoknađivanju manjka sredstava od 180 milijardi EUR kako bi se usmjeravanjem ulaganja prema dugoročnim održivim ciljevima ostvarili naponi koje Europa ulaže u dekarbonizaciju;

36. primjećuje da se MSP-ove često zaboravlja u raspravama koje se tiču održivog financiranja usprkos njihovoj inovativnoj prirodi; u tom kontekstu napominje golemi potencijal digitalizacije i zelene financijske tehnologije; preporučuje Komisiji da razmotri mehanizme kojima bi se MSP-ovima omogućilo da objedine projekte kako bi ostvarili pristup tržištu zelenih obveznica;

37. naglašava važnost socijalne komponente održivog financiranja; uviđa potencijal razvoja novih financijskih instrumenata koji su posebno namijenjeni socijalnim infrastrukturama poput socijalnih obveznica, što je u skladu s načelima o socijalnim obveznicama iz 2017. godine;

38. naglašava da su utvrđivanje i objavljivanje ekoloških, socijalnih i upravljačkih rizika te upravljanje njima sastavni dio zaštite potrošača i financijske stabilnosti te bi zbog toga oni trebali biti dio mandata i odgovornosti europskih nadzornih tijela; poziva Europski odbor za sistemske rizike da aktivno provodi istraživanja o uzajamnom utjecaju ekoloških, socijalnih i upravljačkih čimbenika i sistemskih rizika i izvan konteksta klimatskih promjena;

39. podsjeća da je Parlament u svojoj Rezoluciji od 14. studenoga 2017. o akcijskom planu o maloprodajnim financijskim uslugama pozvao na uspostavljanje „štednog računa EU-a” za financiranje zelenog gospodarstva;

40. traži da svi budući rashodi EU-a budu kompatibilni s ciljevima Pariškog sporazuma i da se ciljevi povezani s dekarbonizacijom gospodarstva uvrste u pravne instrumente kojima se uređuje funkcioniranje europskih strukturnih i investicijskih fondova (uključujući kohezijske fondove), fondova za vanjsko djelovanje i razvoj suradnje te drugih instrumenata izvan Višegodišnjeg financijskog okvira, kao što je Europski fond za strateška ulaganja (EFSU);

41. poziva Komisiju da provede studiju izvedivosti o tome kako nadzornici i regulatori mogu bolje nagrađivati mandate koji obuhvaćaju dugoročnu perspektivu;

42. poziva Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (EIOPA) da podijeli najbolju praksu i pruži smjernice o tome kako pružatelji strukovnih mirovinskih sustava i privatnih mirovinskih proizvoda stupaju u kontakt s korisnicima prije sklapanja ugovora te tijekom trajanja ulaganja; poziva EIOPA-u da pripremi smjernice o najboljim praksama, poput Fonda Agencije Ujedinjene Kraljevine za zaštitu okoliša, kako bi se uključili korisnici i privatni klijenti te procijenili njihovi financijski i nefinancijski interesi;

Utorak, 29. svibnja 2018.

43. prima na znanje preporuku stručne skupine na visokoj razini u vezi s opservatorijem EU-a za održivo financiranje, koji bi trebala osnovati Europska agencija za okoliš u suradnji s europskim nadzornim tijelima kako bi se pratile i objavljivale informacije o održivim ulaganjima EU-a te izvještavalo o njima; s obzirom na činjenicu da Europska unija treba biti primjer, preporučuje da taj opservatorij dobije i ulogu praćenja, podupiranja i objavljivanja informacija o održivim ulaganjima fondova i institucija EU-a, uključujući EFSU, EIB i ESB; traži da opservatorij o svojim aktivnostima obavještava Parlament;
44. preporučuje da EIB s malim tržišnim akterima i zadrugama u zajednici radi na objedinjavanju malih projekata u području obnovljivih izvora energije kako bi stekli uvjete za financijska sredstva EIB-a i u okviru programa kupnje vrijednosnih papira korporativnog sektora;
45. slaže se sa stručnom skupinom na visokoj razini da je iznimno važno ojačati položaj europskih građana u pogledu održivog financiranja i bolje ih informirati o toj temi; naglašava da je potrebno poboljšati pristup informacijama o rezultatima u području održivosti te promicati financijsku pismenost;
46. poziva Komisiju i države članice da zajamče usklađenost politika za financijske i nefinancijske sektore; podsjeća da održivu financijsku politiku trebaju pratiti dosljedni politički odabiri u drugim sektorima kao što su energetika, promet, industrija i poljoprivreda;
47. poziva Komisiju da objavljuje redovno izvješće o napretku u pogledu tema iz ove rezolucije;
48. poziva Komisiju i države članice da iskoriste utjecaj EU-a kako bi pokazale vodstvo u području održivog financiranja i povećale standarde održivosti u području financija na svjetskoj razini, među ostalim s pomoću bilateralnih sporazuma s trećim zemljama, u okviru multilateralnih političkih foruma kao što su UN, skupine zemalja G7 i G20 te s međunarodnim organizacijama za utvrđivanje standarda kao što je Međunarodna organizacija komisija za vrijednosne papire (IOSCO);

o

o o

49. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji.
-

Utorak, 29. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0216

Pregled stanja u području pravosuđa u EU-u za 2017.

Rezolucija Europskog parlamenta od 29. svibnja 2018. o pregledu stanja u području pravosuđa u EU-u za 2017. (2018/2009(INI))

(2020/C 76/04)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegove članke 2., 6. i 7.,
- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegove članke 70., 85., 86., 258., 259. i 260.,
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir svoje relevantne rezolucije u području vladavine prava i pravosuđa,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. travnja 2017. upućenu Europskom parlamentu, Vijeću, Europskoj središnjoj banci, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija naslovljenu „Pregled stanja u području pravosuđa u EU-u za 2017.” (COM(2017)0167),
- uzimajući u obzir studiju Zajedničkog istraživačkog centra Europske komisije iz 2017. pod nazivom „Pravosudni sustav i gospodarski razvoj diljem država članica EU-a” ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir istraživanje Instituta za pravne reforme američke Komore iz 2017. naslovljeno „Porast kolektivne pravne zaštite u EU-u” ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir bazu podataka o rodnoj statistici Europskog instituta za ravnopravnost spolova (EIGE) ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir izvješća Europske komisije za demokraciju putem prava (Venecijanska komisija), a posebno njezin popis mjerila za vladavinu prava ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. ožujka 2014. o ocjenjivanju pravosuđa u pogledu kaznenog prava i vladavine prava ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir „Komparativnu studiju o pristupu pravosuđu u okviru prava u područjima ravnopravnosti spolova i suzbijanja diskriminacije” koju je proveo Milieu 2011. ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir preporuku Vijeća Europe o sucima: neovisnost, učinkovitost i odgovornost (CM/Rec(2010)12) ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir studiju koju je 2017. izradio Resorni odjel Europskog parlamenta za prava građana i ustavna pitanja pod naslovom „Pregled zastupljenosti žena i muškaraca u pravnim zanimanjima diljem EU-a” ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ http://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC104594/jrc104594__2017_the_judicial_system_and_economic_development_across_eu_member_states.pdf

⁽²⁾ http://www.instituteforlegalreform.com/uploads/sites/1/The_Growth_of_Collective_Redress_in_the_EU_A_Survey_of_Developments_in_10_Member_States_April_2017.pdf

⁽³⁾ <http://eige.europa.eu/gender-statistics/dgs>

⁽⁴⁾ [http://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2016\)007-e](http://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2016)007-e)

⁽⁵⁾ SL C 378, 9.11.2017., str. 136.

⁽⁶⁾ Milieu Ltd (2011.), „Komparativna studija o pristupu pravosuđu u okviru prava u područjima ravnopravnosti spolova i suzbijanja diskriminacije”, objedinjeno izvješće, Glavna uprava za pravosuđe u Europskoj komisiji, Bruxelles.

⁽⁷⁾ [https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=CM/Rec\(2010\)12&Language=lanEnglish&Ver=original&BackColorInternet=C3C3C3&BackColorIntranet=EDB021&BackColorLogged=F5D383&direct=true](https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=CM/Rec(2010)12&Language=lanEnglish&Ver=original&BackColorInternet=C3C3C3&BackColorIntranet=EDB021&BackColorLogged=F5D383&direct=true)

⁽⁸⁾ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/596804/IPOL_STU\(2017\)596804_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/596804/IPOL_STU(2017)596804_EN.pdf)

Utorak, 29. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir godišnja izvješća o europskim pravosudnim sustavima koja je sastavila Europska komisija za učinkovitost pravosuđa Vijeća Europe (CEPEJ) ⁽⁹⁾,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za pravna pitanja i mišljenje Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A8-0161/2018),
- A. budući da su nezavisni, učinkoviti i kvalitetni pravosudni sustavi ključni za poštovanje vladavine prava, pravičnost sudskih postupaka i izgradnju povjerenja građana i poduzeća u pravosudni sustav, osiguravajući pritom da pojedinci i poduzeća u potpunosti mogu uživati u svojim pravima; budući da je za učinkoviti pravosudni sustav neophodna sudska neovisnost, podrška gospodarskom rastu, zalaganje za temeljna prava te promicanje ispravne primjene prava EU-a; budući da je pravda vrijednost sama po sebi, posebice u pogledu pristupa građana pravosuđu i poštovanja pravila pravičnog postupka;
- B. budući da je Komisija objavila pregled stanja u području pravosuđa u EU-u za 2017., a riječ je o informativnom, komparativnom i neobvezujućem alatu za ocjenu učinkovitosti, neovisnosti i kvalitete nacionalnih pravosudnih sustava, u cilju utvrđivanja bilo kakvih nedostataka, određivanja dobre prakse i napretka te boljeg definiranja politika pravosuđa država članica, stavljajući u tom smislu poseban naglasak na parametre pravosudnih sustava kojima se doprinosi poboljšanju poslovne, ulagačke i potrošačke klime u Uniji;
- C. budući da se petim pregledom stanja u području pravosuđa u EU-u posebno analiziraju pitanja u vezi s javnim pristupom pravnim postupcima, neovisnosti sudstva kakvom je doživljavaju pojedinci i poslovni sektor, trenutnim korištenjem informacijskim i komunikacijskim tehnologijama (IKT) u pravosudnim sustavima i radom nacionalnih pravosudnih sustava u određenim područjima koja se odnose na jedinstveno tržište i poslovni sektor, uz istovremeni početni pregled funkcioniranja nacionalnih kaznenopravnih sustava u provođenju zakonodavstva EU-a o sprečavanju pranja novca;
- D. budući da pregled stanja u području pravosuđa u EU-u za 2017. ne uključuje sveobuhvatno rangiranje nacionalnih pravosudnih sustava te se njime ne namjerava dati prednost jednom sustavu pred drugim;
- E. budući da, s druge strane, pregled stanja treba biti koristan priručnik koji nudi pregled najboljih praksi kojima se države članice mogu koristiti u području građanskog, trgovačkog i upravnog prava;
- F. budući da je mnogo podataka o određenim državama članicama još uvijek nedostupno; budući da postoje razlike u količini i posebnom sadržaju podataka koje su dostavile određene države članice;
- G. budući da se pregled stanja za 2017. mahom usmjerava na građansko, trgovačko i upravno pravo, ali je i početni pregled funkcioniranja nacionalnih sustava pri provedbi zakonodavstva EU-a o sprečavanju pranja novca u kaznenom pravu;
- H. budući da je prednost te neobvezujuće procedure ta što se njome utvrđuju pozitivni i negativni trendovi te što ona nudi forum za uzajamno učenje i razmjenu najboljih praksi diljem Unije u cilju promicanja i jamčenja sukladnosti s vladavinom prava;
- I. budući da je pružanje informacija o pravosudnom sustavu na način koji je jednostavan za korisnike preduvjet za pristup pravosuđu;
- J. budući da je pravosudne sustave potrebno prilagoditi novim izazovima koji su pred EU-om;

Opće napomene

1. ističe da se pravosuđem potvrđuje vladavina prava u društvu i svakome jamči pravo na pošteno suđenje pred neovisnim i nepristranim sudom; poziva države članice da osiguraju da bi se u bilo kojoj reformi pravosuđa pridržava vladavine prava i standarda EU-a o neovisnosti sudstva; potiče Komisiju da u tom pogledu nastavi nadzirati nacionalne pravosudne reforme u okviru europskog semestra, koje se temelje i na podacima iz pregleda stanja u području pravosuđa u EU-u; nadalje, poziva Komisiju da izradi nova mjerila za bolje ocjenjivanje usklađenosti pravosudnih sustava i vladavine prava, utemeljene, prije svega, na popisu mjerila za vladavinu prava koji je sastavila Venecijanska komisija;

⁽⁹⁾ https://www.coe.int/t/dghl/cooperation/cepej/evaluation/default_en.asp

Utorak, 29. svibnja 2018.

2. poziva Komisiju da prikupi preciznije informacije o postupanju u pogledu kršenja vladavine prava i prijetnjama temeljnim pravima, uključujući korupciju, diskriminaciju i povredu privatnosti, slobode misli, savjesti, vjeroispovjedi, izražavanja, okupljanja i udruživanja;
3. podsjeća na zahtjev iz svoje Rezolucije od 25. listopada 2016. o uspostavi mehanizama EU-a za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava te ponovno traži od Komisije da podnese prijedlog za sklapanje Pakta Unije za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava (Pakt EU-a za DVT); poziva Komisiju da dok se ne uspostavi taj pakt grupira postojeća izvješća, uključujući pregled stanja u pravosuđu;
4. s velikim zanimanjem prima na znanje pregled stanja u području pravosuđa u EU-u za 2017. i poziva Komisiju da dodatno promiče taj postupak u skladu s Ugovorima i po savjetovanju s državama članicama;
5. naglašava da će se uspostavom analize stanja u pravosuđu u kaznenim stvarima dati temeljni doprinos stvaranju općeg razumijevanja zakonodavstva EU-a u području kaznenog prava među sucima i javnim tužiteljima čime se jača uzajamno povjerenje;
6. poziva Komisiju da u obzir uzme borbu protiv korupcije te da uključivanje tog pitanja u svoj pregled stanja smatra prioritarnim;
7. podržava cilj te razmjene i naglašava da neovisan, djelotvoran i visokokvalitetan pravosudni sustav može dati poticaj razvitku poduzeća i njihovim ulaganjima na nacionalnoj i prekograničnoj razini, istodobno štiteći temeljna prava građana i osnažujući prava potrošača i radnika te na taj način povećavajući njihov gospodarski doprinos;
8. upozorava na važnost komparativnih analiza pravosudnih sustava za izgradnju prekograničnog međusobnog povjerenja, za djelotvornu suradnju među pravosudnim tijelima te stvaranje zajedničkog pravosudnog prostora i europske pravosudne kulture; stoga potiče Komisiju da nastavi razvijati konkretne pokazatelje za ocjenjivanje, u praksi, podržavanja vrijednosti EU-a, kao što su vladavina prava ili poštovanje temeljnih prava;
9. smatra da se takva usporedba mora temeljiti na objektivnim kriterijima i dokazima koji su pomno prikupljeni, uspoređeni i analizirani uzimajući u obzir pojedinačne ustavne i pravne okvire; naglašava da je važno zajamčiti jednako postupanje prema svim državama članicama pri nepristranom ocjenjivanju njihovih pravosudnih sustava;
10. pozdravlja napore Komisije da po prvi puta ocijeni određene aspekte kaznenog pravosuđa u području borbe protiv pranja novca te joj preporuča da poduzme potrebne mjere za poticanje država članica na pružanje podataka o trajanju sudskih postupaka u tom području, s obzirom na stupanje na snagu četvrt, a kasnije i pete direktive o sprečavanju pranja novca;
11. pozdravlja napore Komisije da iznese mjerljive podatke i donese konkretne zaključke o tome kako su države članice unaprijedile ili mogu poboljšati kvalitetu i učinkovitost svojih pravosudnih sustava, posebno u pogledu statusa i imenovanja sudaca, njihove neovisnosti i rodne ravnoteže; prima na znanje da se praznine u podacima i dalje smanjuju, osobito za pokazatelje učinkovitosti pravosudnih sustava; žali, međutim, zbog toga što još uvijek postoje slučajevi u kojima, premda su primjenjivi ili dostupni, neke države članice nisu dostavile podatke za određene kategorije; stoga poziva države članice da ulože više truda u usporedivost podataka i da u potpunosti suraduju s Komisijom slanjem traženih podataka; naglašava da države članice moraju nastaviti smanjivati praznine u podacima kako bi postigle svoje prioritete i ostvarile učinkovite pravosudne sustave; poziva države članice na blisku suradnju sa CEPEJ-om i Komisijom, posebno u okviru neformalnih skupina nacionalnih stručnjaka iz ministarstava i pravosudnih sustava, kako bi se popunile postojeće praznine u podacima u nekim kategorijama pregleda stanja u pravosuđu;
12. poziva države članice da prouče rezultate pregleda stanja u području pravosuđa za 2017. i da utvrde pouke koje iz njega treba izvući te da razmotre je li potrebno donijeti mjere na nacionalnoj razini kako bi se ispravile nepravilnosti u pogledu kvalitete, učinkovitosti i neovisnosti njihovih nacionalnih pravosudnih sustava;

Utorak, 29. svibnja 2018.

13. prima na znanje da su mnoge države članice nastavile ulagati napore da poboljšaju učinkovitost svojih nacionalnih sustava provođenjem reformi; pozdravlja najavu znatnog broja novih reformi u pogledu pravne pomoći, alternativnih načina rješavanja sporova, specijalizacije sudova i zemljopisnog rasporeda sudova;

Učinkovitost

14. ističe važnost učinkovitih i pravovremenih postupaka u skladu s člankom 6. Europske konvencije o ljudskim pravima i člankom 47. Povelje EU-a o temeljnim pravima; ističe, nadalje, važnost brzih i učinkovitih postupaka u pitanjima zaštite potrošača, zaštite intelektualnog vlasništva te prava na privatnost podataka; sa zabrinutošću primjećuje da takvi postupci u nekim državama članicama i dalje predugo traju; ističe da velik broj neriješenih predmeta također može utjecati na manjak povjerenja građana i poduzeća u pravosudni sustav, kao i na smanjenje pravne sigurnosti s obzirom na to da je povjerenje temelj poštovanja vladavine prava;

15. potiče države članice da ulažu u kontinuirani razvoj i korištenje alatima IKT-a u svojim pravosudnim sustavima, kako bi oni postali pristupačniji, razumljiviji i lakši za uporabu svim građanima EU-a, posebno osobama s bilo kojim oblikom invaliditeta i ranjivim skupinama, uključujući nacionalne manjine i/ili migrante; naglašava prednosti sustava IKT-a za prekograničnu suradnju pravosudnih tijela država članica i na nacionalnoj razini za smanjenje troškova svih uključenih dionika, kao i za poboljšanje sveukupne učinkovitosti i kvalitete pravosudnih sustava, npr. elektroničkim podnošenjem zahtjeva, mogućnošću internetskog nadzora i provođenja postupaka i elektroničkom komunikacijom između sudova i odvjetnika; žali zbog toga što u cijelom EU-u puni potencijal sustava IKT-a još nije postignut; pozdravlja transparentnost u većini država članica u pogledu objave sudskih presuda; ističe da dostupnost informacija na internetu na način prilagođen korisnicima značajno doprinosi pristupačnosti pravosuđa za građane i poduzeća; poziva države članice da na internetu objave sve sudske presude jer će to građanima i poduzećima pomoći da se bolje upoznaju s pravosudnim sustavom, a istovremeno taj sustav učiniti transparentnijim; nadalje primjećuje da bi to moglo olakšati dosljednost sudske prakse;

16. ističe da je potrebno proširiti i diversificirati opseg osposobljavanja koje se nudi sucima jer to je ujedno i temelj učinkovitog, neovisnog i nepristranog sudske sustava; posebno ističe potrebu za osposobljavanjem u područjima rodnih uloga, normi i stereotipa, pravosudne etike, IT vještina, pravosudnog upravljanja, posredovanja i komunikacije sa strankama i s novinarima; ističe, nadalje, važnost odgovarajućeg osposobljavanja u području prava EU-a i različitih struktura EU-a za suradnju, kao što je Eurojust; napominje da određena područja prava Unije, kao što su autorsko pravo i zakonodavstvo u području zaštite osobnih podataka mogu zahtijevati poznavanje ne samo prava već i tehnološkog napretka; primjećuje da specijalizacija sudaca i sudova ima pozitivan učinak na učinkovitost kao i na kvalitetu sudskih sustava; traži od Komisije da u sljedećoj godini dodatno razmotri to pitanje; naglašava da je za osiguranje dosljedne i visokokvalitetne primjene te učinkovite provedbe prava potrebno neprekidno i sustavno osposobljavanje sudaca i drugih pravnih stručnjaka; poziva države članice na više ulaganja u razvoj pravosudnih osposobljavanja i stalnog obrazovanja za pravna zanimanja, kao što su suci, uključujući u drugim državama članicama, u cilju razmjene iskustava i najboljih praksi;

17. potiče države članice i institucije EU-a da podrže daljnji napredak posredovanja na razini EU-a; poziva Komisiju da sustavno ocijeni učinke posredovanja u pravosudnim sustavima EU-a;

Kvaliteta

18. poziva Komisiju da u usporedbu čimbenika dostupnosti pravosudnih sustava, koju će izraditi iduće godine, uključi postupke kolektivne pravne zaštite, s obzirom na to da smatra da su pristup pravosuđu i učinkovito rješavanje sporova od ključne važnosti; smatra da su ti postupci glavni alat za osnaživanje potrošača, zaštitu okoliša i zdravlja u cijelom EU-u, u područjima u kojima se to izravno odnosi na veliki broj podnositelja zahtjeva; smatra da postupci kolektivne pravne zaštite olakšavaju pristup građana pravosuđu i učinkovito rješavanje sporova te da stoga umanjuju nerazumne prepreke, posebno za građane koji žive ispod praga siromaštva ili su uključeni u postupke s prekograničnom dimenzijom;

Utorak, 29. svibnja 2018.

19. prima na znanje da većina država članica zahtijeva da stranke pri pokretanju pravnog postupka plate sudsku pristojbu; ističe da dostupnost pravne pomoći i razina sudskih pristojbi imaju ključan učinak na pristup pravosuđu, temeljnom pravu u EU-u, posebno za siromašne građane te naglašava važnost uloge pravne pomoći u jamčenju pristupa pravosuđu slabijim stranama pod jednakim uvjetima; ističe da pravna pomoć za potrošače ispod praga siromaštva ostaje ključan faktor ravnoteže; naglašava da bi teškoće u dobivanju pravne pomoći mogle imati posebno obeshrabrujući učinak u predmetima u kojima sud i/ili sudski troškovi predstavljaju znatan udio u vrijednosti spora; smatra da bi pravna pomoć trebala biti povezana s pragom siromaštva u državama članicama; nadalje smatra da bi sudske troškove općenito trebalo smanjiti, primjerice korištenjem nacionalnih elektroničkih portala e-pravosuđa; poziva države članice da poboljšaju pristupačnost građana informacijama dostupnima na internetu te im omoguće da odrede imaju li pravo na pravnu pomoć, uključujući pristupačne internetske informacije za osobe s oštećenjem vida;

20. poziva Komisiju da prije isteka sljedeće godine uvede novi pokazatelj pristupa pravosuđu za sve skupine koje bi mogle biti u nepovoljnom položaju ili diskriminirane kako bi se utvrdile sve moguće prepreke;

21. ističe potrebu da se riješe još uvijek prisutne razlike ravnoteže spolova i znatne razlike u udjelu žena i muškaraca među sucima, to jest na višim sudovima/vrhovnim sudovima, na nacionalnoj i europskoj razini; sa žaljenjem prima na znanje nedavni pad udjela žena u ukupnom broju profesionalnih sudaca u nekim državama članicama;

22. ističe da ima još mnogo prostora za napredak u pogledu rodne ravnopravnosti u pravosudnim profesijama diljem Europe, posebno u pristupu sudačkoj dužnosti, na primjer u pogledu rodnih stereotipa, transparentnosti u imenovanjima, usklađivanja odgovornosti na poslu i izvan njega ili postojanja praksi mentorstva; naglašava jasnu razliku između udjela žena stručnjaka na nižim razinama pravosuđa (uključujući osoblje koje ne obavlja sudačku djelatnost) i njihova udjela na višim sudovima i u tužiteljstvima; poziva države članice da usmjeru napore, posebno u visokom obrazovanju, prema ženama u pravosudnim zanimanjima te da potaknu pozitivan stav prema sutkinjama;

23. podsjeća na Zajedničku izjavu Europskog parlamenta i Vijeća iz 2015. ⁽¹⁰⁾, u kojoj se navodi da bi države članice trebale, u najvećoj mogućoj mjeri i s obzirom na cilj postizanja jednakosti između muškaraca i žena iz članka 3. Ugovora o Europskoj uniji, osigurati jednaku prisutnost muškaraca i žena pri imenovanju kandidata na mjesta sudaca na Općem sudu Suda Europske unije; potiče države članice da u tom pogledu budu dobar primjer;

24. naglašava da se, iako je više od polovice država članica tijekom 2015. povećalo izdatke po stanovniku za pravosudni sustav, određivanje financijskih sredstava i dalje uglavnom temelji na povijesnim troškovima umjesto na stvarnom radnom opterećenju ili broju sudskih zahtjeva;

25. pozdravlja povećano korištenje mehanizama alternativnog rješavanja sporova u većini država članica, osobito Europskom platformom za internetsko rješavanje sporova za potrošače i trgovce;

26. prima na znanje manjak dostupnosti podataka u bračnim sporovima i predmetima povezanim s roditeljskom odgovornošću; potiče Komisiju da te podatke, kada ih države članice daju, uključi u pregled stanja u području pravosuđa u EU-u, po mogućnosti kao srednjoročni cilj koji je potrebno uvesti nakon završetka preispitivanja Uredbe (EZ) br. 2201/2003 o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću;

Neovisnost

27. ističe da su neovisnost, kvaliteta i učinkovitost ključni elementi za učinkovit sudski sustav koji je, s druge strane, ključan za vladavinu prava, pravičnost sudskih postupaka te za povjerenje građana i poduzeća u pravni sustav; nadalje ističe da je neovisnost pravosuđa sastavni dio demokracije; smatra da neovisni pravosudni sustav s jedne strane ovisi o nepostojanju uplitanja ili pritiska vlade i politike ili drugih strana s određenim gospodarskim interesima, a s druge strane o učinkovitim jamstvima koja proizlaze iz statusa i položaja sudaca te o njihovoj financijskoj situaciji; naglašava da je potrebno osigurati dostatnu autonomiju kako bi se tijela kaznenog progona zaštitila od neprimjerenog političkog utjecaja; stoga poziva Komisiju da u pregled stanja uključi odjeljak posvećen statusu javnih tužitelja i njihovoj autonomiji; nadalje poziva Komisiju da nastavi ocjenjivati pravne zaštitne mjere za neovisnost pravosuđa, uključujući u suradnji s mrežama vrhovnih sudova i sudbenih vijeća;

⁽¹⁰⁾ SL C 436, 24.12.2015., str. 1.

Utorak, 29. svibnja 2018.

28. ističe da je važno da su mehanizmi za imenovanje, ocjenjivanje, premještaj ili razrješenje sudaca sveobuhvatni i nepristrani, to jest da ne uključuju proizvoljne izvršne diskrecijske ovlasti;

o

o o

29. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0221

Genetski modificirani kukuruz GA21 (MON-ØØØ21-9)

Rezolucija Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz GA21 (MON-ØØØ21-9), sastoje se od njega ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (D056125-02 – 2018/2698(RSP))

(2020/C 76/05)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Nacrt provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz GA21 (MON-ØØØ21-9), sastoje se od njega ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (D056125-02),
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 11. stavak 3. i članak 23. stavak 3.,
- uzimajući u obzir glasovanje Stalnog odbora za lanac prehrane i zdravlje životinja iz članka 35. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 od 23. travnja 2018. na kojem nije usvojeno nikakvo mišljenje,
- uzimajući u obzir članak 11. Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir mišljenje Europske agencije za sigurnost hrane usvojeno 21. rujna 2017. i objavljeno 24. listopada 2017. ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 182/2011 o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (COM(2017)0085, COD(2017)0035),

⁽¹⁾ SL L 268, 18.10.2003., str. 1.

⁽²⁾ SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

⁽³⁾ <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2017.5006>

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije u kojima se protivi odobravanju genetski modificiranih organizama ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Prijedlog rezolucije Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane,
- uzimajući u obzir članak 106. stavke 2. i 3. Poslovnika,

- ⁽⁴⁾ — Rezolucija od 16. siječnja 2014. o prijedlogu Odluke Vijeća o stavljanju na tržište, u skladu s Direktivom 2001/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kukuruza za uzgoj (*Zea mays* L., linije 1 507), genetski modificiranog kako bi bio otporan na određene leptire nametnike (SL C 482, 23.12.2016., str. 110.).
- Rezolucija od 16. prosinca 2015. o Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2015/2279 od 4. prosinca 2015. o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz NK603 × T25, sastoji se ili su proizvedeni od njega (SL C 399, 24.11.2017., str. 71.).
 - Rezolucija od 3. veljače 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87705 × MON 89788, sastoji se od nje ili su proizvedeni od nje (SL C 35, 31.1.2018., str. 19.).
 - Rezolucija od 3. veljače 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87708 × MON 89788, sastoji se od nje ili su proizvedeni od nje (SL C 35, 31.1.2018., str. 17.).
 - Rezolucija od 3. veljače 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju FG72 (MST-FGØ72-2), sastoji se od nje ili su proizvedeni od nje (SL C 35, 31.1.2018., str. 15.).
 - Rezolucija od 8. lipnja 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz Bt11 × MIR162 × MIR604 × GA21, sastoji se ili su proizvedeni od njega i genetski modificiranih kukuruza koji su kombinacija dviju ili triju tih promjena (SL C 86, 6.3.2018., str. 108.).
 - Rezolucija od 8. lipnja 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o stavljanju na tržište genetski modificiranog karanfila (*Dianthus caryophyllus* L., linije SHD-27531-4) (SL C 86, 6.3.2018., str. 111.).
 - Rezolucija od 6. listopada 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište sjemena genetski modificiranog kukuruza MON 810 za uzgoj (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0388).
 - Rezolucija od 6. listopada 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda od genetski modificiranog kukuruza MON 810 (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0389).
 - Rezolucija od 6. listopada 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o stavljanju na tržište sjemena genetski modificiranog kukuruza Bt11 za uzgoj (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0386).
 - Rezolucija od 6. listopada 2016. o nacrtu odluke Komisije o stavljanju na tržište sjemena genetski modificiranog kukuruza linije 1 507 za uzgoj (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0387).
 - Rezolucija od 6. listopada 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk 281-24-236 × 3006-210-23 × MON 88913, sastoji se ili su proizvedeni od njega (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0390).
 - Rezolucija od 5. travnja 2017. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadrže genetski modificirani kukuruz Bt11 × 59122 × MIR604 × 1 507 × GA21, sastoji se ili su proizvedeni od njega i genetski modificiranih kukuruza koji su kombinacija dviju, triju ili četiriju promjena Bt11, 59122, MIR604, 1 507 i GA21 na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0123).
 - Rezolucija od 17. svibnja 2017. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz DAS-40278-9, sastoji se od njega ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0215).
 - Rezolucija od 17. svibnja 2017. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk GHB119 (BCS-GHØØ5-8), sastoji se od njega ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0214).
 - Rezolucija od 13. rujna 2017. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju DAS-68416-4, sastoji se od nje ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0341).
 - Rezolucija od 4. listopada 2017. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju FG72 × A5547-127, sastoji se od nje ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0377).
 - Rezolucija od 4. listopada 2017. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju DAS-44406-6, sastoji se od nje ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0378).
 - Rezolucija od 24. listopada 2017. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz 1 507 (DAS-Ø15Ø7-1), sastoji se od njega ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0396).
 - Rezolucija od 24. listopada 2017. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju 305 423 × 40-3-2 (DP-3Ø5423-1 × MON-Ø4Ø32-6), sastoji se od nje ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0397).
 - Rezolucija od 24. listopada 2017. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirane uljane repice MON 88302 × Ms8 × RF3 (MON-883Ø2-9 × ACSBNØØ5-8 × ACS-BNØØ3-6), MON 88302 × Ms8 (MON-883Ø2-9 × ACSBNØØ5-8), te MON 88302 × RF3 (MON-883Ø2-9 × ACS-BNØØ3-6), sastoji se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0398).
 - Rezolucija od 1. ožujka 2018. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz 59122 (DAS-59122-7), sastoji se od njega ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0051).
 - Rezolucija od 1. ožujka 2018. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadrže genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 89034 × NK603 (MON-87427-7 × MON-89Ø34-3 × MON-ØØ6Ø3-6), sastoji se ili su proizvedeni od njega i genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju od promjena MON 87427, MON 89034 i NK603, te o stavljanju izvan snage Odluke 2010/420/EU (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0052).
 - Rezolucija od 3. svibnja 2018. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište hrane i hrane za životinje koja je proizvedena od genetski modificirane šećerne repe H7-1 (KM-ØØØH71-4) na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0197).

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- A. budući da je Odlukom Komisije 2008/280/EZ ⁽⁵⁾ odobreno stavljanje na tržište hrane i hrane za životinje koja sadržava genetski modificirani kukuruz GA21 („kukuruz GA21”), sastoji se od njega ili je proizvedena od njega; budući da područje primjene tog odobrenja obuhvaća i proizvode različite od hrane i hrane za životinje koji sadržavaju ili se sastoje od kukuruza GA21 za iste namjene kao i ostali kukuruz, osim uzgoja;
- B. budući da je prije donošenja Odluke 2008/280/EZ Europska agencija za sigurnost hrane (EFSA) 13. rujna 2007. usvojila pozitivno mišljenje u skladu s člancima 6. i 18. Uredbe (EZ) br. 1829/2003, koje je objavljeno 2. listopada 2007. ⁽⁶⁾ („mišljenje EFSA-e iz 2007.”);
- C. budući da je društvo Syngenta France SAS u ime društva Syngenta Crop Protection AG iz Švicarske 6. listopada 2016. Komisiji podnijelo zahtjev za produljenje navedenog odobrenja u skladu s člancima 11. i 23. Uredbe (EZ) br. 1829/2003;
- D. budući da je EFSA 21. rujna 2017. donijela pozitivno mišljenje u skladu s člancima 6. i 18. uredbe (EZ) br. 1829/2003, koje je objavljeno 24. listopada 2017. ⁽⁷⁾ („mišljenje EFSA-e iz 2017.”);
- E. budući da je kukuruz GA21 uzgojen izražavanjem modificirane verzije proteina EPSPS kako bi bio otporan na glifosat;
- F. budući da je primjena komplementarnog herbicida, u ovom slučaju glifosata, dio uobičajene poljoprivredne prakse u uzgoju biljaka otpornih na herbicide te se stoga može očekivati da su ostaci tog herbicida kojim se prskaju usjevi neizbježni sastojci koji će biti prisutni u urodu; budući da se pokazalo da se za genetski modificirane usjeve otporne na herbicide upotrebljava više komplementarnih herbicida nego za konvencionalne usjeve;
- G. budući da, slijedom toga, treba očekivati da će kukuruz GA21 biti izložen i većim i opetovanim dozama glifosata, što neće samo dovesti do veće razine ostataka u urodu već može utjecati i na sastav genetski modificiranog kukuruza i na njegova agromomska svojstva;
- H. budući da su države članice tijekom tromjesečnog razdoblja savjetovanja iznijele brojne kritike i na EFSA-ino mišljenje iz 2007. ⁽⁸⁾ i na ono iz 2017. ⁽⁹⁾; budući da su države članice primjerice kritizirale činjenicu da su potrebne dodatne informacije prije nego što bi se mogli donijeti zaključci u pogledu procjene rizika za kukuruz GA21, da nisu dani podaci kojima bi se potvrdila sigurna uporaba u prošlosti, da izvješća o praćenju za kukuruz GA21 za razdoblje odobrenja pokazuju temeljne nedostatke i da pristup koji se primjenjivao na praćenje nije bio sasvim u skladu s Direktivom 2001/18/EZ;
- I. budući da i samo Povjerenstvo EFSA-e za genetski modificirane organizme smatra da su potrebne dodatne rasprave s podnositeljima zahtjeva i upraviteljima rizikom o praktičnoj provedbi planova praćenja stanja okoliša nakon stavljanja na tržište u pogledu genetski modificiranih biljaka koje se uvoze i obrađuju;

⁽⁵⁾ Odluka Komisije 2008/280/EZ od 28. ožujka 2008. o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadrže, sastoje se ili su proizvedeni od genetski modificiranog kukuruza GA21 (MON-ØØØ21-9) na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 87, 29.3.2008., str. 19.).

⁽⁶⁾ <https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/541>

⁽⁷⁾ <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2017.5006>

⁽⁸⁾ Prilog G – primjedbe država članica, <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2005-226>

⁽⁹⁾ Prilog G – primjedbe država članica, <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionDocumentsLoader?question=EFSA-Q-2016-00714>

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- J. budući da na pitanja o karcinogenosti glifosata i dalje nema jasnog odgovora; budući da je EFSA u studenom 2015. zaključila da glifosat vjerojatno nije karcinogen, a Europska agencija za kemikalije (ECHA) u ožujku 2017. da nije potrebna nikakva klasifikacija; budući da je, s druge strane, Međunarodna agencija za istraživanje raka Svjetske zdravstvene organizacije 2015. klasificirala glifosat kao vjerojatno karcinogen za ljude;
- K. budući da je Parlament osnovao poseban odbor za postupak odobravanja pesticida u Uniji koji će pomoći utvrditi jesu li se u postupku procjene rizika poštovali relevantni znanstveni standardi Unije i je li došlo do neopravdanog utjecaja industrije kada je riječ o zaključcima agencija Unije o karcinogenosti glifosata;
- L. budući da se općenito, prema Povjerenstvu EFSA-e za pesticide, ne mogu donijeti zaključci o sigurnosti ostataka koji nastaju kada se genetski modificirani usjevi prskaju pripravcima na bazi glifosata ⁽¹⁰⁾; budući da aditivi i smjese aditiva koje se koriste u komercijalnim pripravcima za prskanje glifosatom mogu imati veću toksičnost od samog aktivnog sastojka ⁽¹¹⁾;
- M. budući da je Unija s tržišta već uklonila glifosatov aditiv naziva POE talovamin zbog zabrinutosti u pogledu njegove toksičnosti; budući da problematični aditivi i smjese mogu i dalje biti dopušteni u zemljama u kojima se uzgaja kukuruz GA21 (Argentina, Brazil, Kanada, Japan, Paragvaj, Filipini, Južna Afrika, SAD, Urugvaj i Vijetnam);
- N. budući da su za temeljitu procjenu rizika za genetski modificirane biljke otporne na herbicide ključne informacije o razinama ostataka herbicida i njihovih metabolita; budući da se smatra da su ostaci herbicida kojima se prskaju usjevi izvan nadležnosti EFSA-inog Povjerenstva za genetski modificirane organizme; budući da posljedice prskanja kukuruza GA21 glifosatom nisu utvrđene;
- O. budući da države članice trenutačno ne moraju mjeriti ostatke glifosata u uvezenom kukuruзу kako bi se osigurala sukladnost s maksimalnim razinama ostataka kao dio koordiniranog višegodišnjeg programa kontrole za 2018., 2019. i 2020., u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2017/660 ⁽¹²⁾, kao ni za razdoblje 2019., 2020. i 2021. ⁽¹³⁾; budući da stoga nije poznato jesu li ostaci glifosata u tom uvezenom kukuruзу GA21 u skladu s maksimalnim razinama ostataka dopuštenima u Uniji;
- P. budući da se kukuruz GA21 uzgaja i u Argentini; budući da je razoran utjecaj upotrebe glifosata na zdravlje opsežno dokumentiran; budući da se Unija obvezala na ostvarivanje UN-ovih ciljeva održivog razvoja, koji uključuju obvezu da se do 2030. znatno smanji broj smrtnih slučajeva i oboljenja uzrokovanih opasnim kemikalijama te onečišćenjem i zagađenjem zraka, vode i tla (cilj održivog razvoja br. 3, podcilj 3.9) ⁽¹⁴⁾;
- Q. budući da se Unija zalaže za usklađenost politika radi razvoja, kojom se nastoje smanjiti proturječnosti i stvoriti sinergije među različitim politikama Unije, pa tako i u području trgovine, okoliša i poljoprivrede, na korist zemalja u razvoju i radi veće učinkovitosti razvojne suradnje;

⁽¹⁰⁾ Zaključak EFSA-e o stručnom pregledu procjene rizika za pesticide s aktivnom tvari glifosatom. EFSA Journal 2015.; 13(11):4302 <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2015.4302/epdf>

⁽¹¹⁾ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3955666>

⁽¹²⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2017/660 od 6. travnja 2017. o koordiniranom višegodišnjem programu kontrole Unije za 2018., 2019. i 2020. za osiguranje sukladnosti s maksimalnim razinama ostataka pesticida i ocjenu izloženosti potrošača ostacima pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog podrijetla (SL L 94, 7.4.2017., str. 12.).

⁽¹³⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2018/555 od 9. travnja 2018. o koordiniranom višegodišnjem programu kontrole Unije za 2019., 2020. i 2021. za osiguranje sukladnosti s maksimalnim razinama ostataka pesticida i ocjenu izloženosti potrošača ostacima pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog podrijetla (SL L 92, 10.4.2018., str. 6.).

⁽¹⁴⁾ <https://sustainabledevelopment.un.org/sdg3>

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- R. budući da je EFSA zaključila da sve reprezentativne upotrebe glifosata za konvencionalne usjeve (tj. usjeve koji nisu genetski modificirani) osim jedne predstavljaju „rizik za divlje neciljne kopnene kralježnjake” te je utvrdila i da kod nekih od glavnih upotreba kada je riječ o konvencionalnim usjevima postoji dugoročni rizik za sisavce ⁽¹⁵⁾; budući da je ECHA klasificirala glifosat kao tvar s dugoročno toksičnim djelovanjem na vodeni okoliš; budući da su negativne posljedice upotrebe glifosata na bioraznolikost i okoliš opsežno dokumentirane; budući da je, primjerice, u okviru američke studije iz 2017. utvrđena negativna korelacija između upotrebe glifosata i brojnosti odraslih leptira monarha, posebno u područjima koncentrirane poljoprivrede ⁽¹⁶⁾;
- S. budući da će odobrenje stavljanja na tržište kukuruza GA21 povećati potražnju za njegovim uzgojem u trećim zemljama; budući da se, kako je već navedeno, može očekivati da će se na genetski modificiranim biljkama otpornima na herbicide koristiti veće i opetovane doze herbicida (u usporedbi s biljkama koje nisu genetski modificirane) jer su one namjerno modificirane u tu svrhu;
- T. budući da je Unija stranka Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti, u skladu s kojom stranke moraju zajamčiti da se aktivnostima u okviru njihove jurisdikcije neće uzrokovati šteta u okolišu drugih država ⁽¹⁷⁾; budući da je odluka o produljenju odobrenja kukuruza GA21 u nadležnosti Unije;
- U. budući da se razvoj genetski modificiranih usjeva otpornih na nekoliko selektivnih herbicida može uglavnom pripisati brzom razvoju otpornosti korova na glifosat u zemljama koje su se uvelike oslanjale na genetski modificirane usjeve; budući da je 2015. u svijetu postojalo barem 29 vrsta korova otpornih na glifosat ⁽¹⁸⁾;
- V. budući da na glasovanju Stalnog odbora za lanac prehrane i zdravlje životinja iz članka 35. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 održanom 23. travnja 2018. nije usvojeno mišljenje;
- W. budući da je Komisija u nekoliko navrata izrazila žaljenje zbog činjenice da je od stupanja na snagu Uredbe (EZ) br. 1829/2003 morala donositi odluke o odobrenju bez potpore Stalnog odbora za lanac prehrane i zdravlje životinja, i da je vraćanje predmeta Komisiji radi konačne odluke, što je inače velika iznimka za postupak u cjelini, postalo uobičajeno pri odlučivanju o odobrenjima za genetski modificiranu hranu i hranu za životinje; budući da je i predsjednik Juncker izrazio žaljenje zbog te prakse, okarakteriziravši je kao nedemokratsku ⁽¹⁹⁾;
- X. budući da je Parlament 28. listopada 2015. u prvom čitanju ⁽²⁰⁾ odbio zakonodavni prijedlog od 22. travnja 2015. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1829/2003 te je pozvao Komisiju da ga povuče i da podnese novi prijedlog;
- Y. budući da se u uvodnoj izjavi 14. Uredbe (EU) br. 182/2011 navodi da bi Komisija u najvećoj mogućoj mjeri trebala djelovati na takav način da izbjegne suprotstavljanje bilo kojem prevladavajućem stajalištu koje može nastati u okviru žalbenog odbora protiv primjerenosti provedbenog akta, osobito kada je riječ o osjetljivim pitanjima kao što su zdravlje potrošača, sigurnost hrane i zaštita okoliša;

⁽¹⁵⁾ <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2015.4302>

⁽¹⁶⁾ <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/ecog.02719>

⁽¹⁷⁾ Članak 3., <https://www.cbd.int/convention/articles/default.shtml?a=cbd-03>

⁽¹⁸⁾ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5606642/>

⁽¹⁹⁾ Vidi, primjerice, uvodnu izjavu na plenarnoj sjednici Europskog parlamenta uključenu u političke smjernice za sljedeću Europsku komisiju (Strasbourg, 15. srpnja 2014.) ili govor o stanju Unije 2016. (Strasbourg, 14. rujna 2016.).

⁽²⁰⁾ SL C 355, 20.10.2017., str. 165.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- Z. budući da se u Uredbi (EZ) br. 1829/2003 navodi da genetski modificirana hrana ili hrana za životinje ne smije imati nepovoljne učinke na zdravlje ljudi, zdravlje životinja ili okoliš te da Komisija pri sastavljanju svojih odluka o obnovi odobrenja uzima u obzir sve relevantne odredbe prava Unije i druge legitimne čimbenike važne za predmet razmatranja;
1. smatra da Nacrt provedbene odluke Komisije prekoračuje provedbene ovlasti predviđene Uredbom (EZ) br. 1829/2003;
 2. smatra da Nacrt provedbene odluke Komisije nije u skladu s pravom Unije jer nije spojiva s ciljem Uredbe (EZ) br. 1829/2003, a on je, u skladu s općim načelima utvrđenim u Uredbi (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²¹⁾, predvidjeti osnovu za visoku razinu zaštite zdravlja i života ljudi, zdravlja i dobrobiti životinja, okoliša i interesa potrošača u pogledu genetski modificirane hrane i hrane za životinje te pritom zajamčiti učinkovito funkcioniranje unutarnjeg tržišta;
 3. traži od Komisije da povuče svoj Nacrt provedbene odluke;
 4. poziva Komisiju da suspendira sve provedbene odluke o zahtjevima za odobrenje genetski modificiranih organizama dok se postupak za odobrenje ne revidira na način da se riješe nedostaci trenutačnog postupka, koji se pokazao neadekvatnim;
 5. posebno poziva Komisiju da poštuje svoje obveze koje je preuzela na temelju Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti i da obustavi sav uvoz genetski modificiranih biljaka otpornih na glifosat;
 6. poziva Komisiju da ne odobri nikakve genetski modificirane biljke otporne na herbicide bez potpunog utvrđivanja ostataka komplementarnih herbicida i njihovih komercijalnih pripravaka kojima se prskaju usjevi u zemljama u kojima se takve biljke uzgajaju;
 7. poziva Komisiju da u potpunosti integrira procjenu rizika od primjene komplementarnih herbicida i njihovih ostataka u procjenu rizika genetski modificiranih biljaka otpornih na herbicide, bez obzira na to jesu li genetski modificirane biljke namijenjene uzgoju u Uniji ili uvozu u Uniju za hranu i hranu za životinje;
 8. ponavlja svoju predanost nastavku rada na prijedlogu Komisije o izmjeni Uredbe (EU) br. 182/2011 kako bi se, među ostalim, zajamčilo da će Komisija povući prijedlog ako se Stalni odbor za lanac prehrane i zdravlje životinja ne izjasni u pogledu odobrenja GMO-a, bilo za uzgoj ili za hranu i hranu za životinje; poziva Vijeće da hitno nastavi svoj rad na tom prijedlogu Komisije;
 9. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.

⁽²¹⁾ SL L 31, 1.2.2002., str. 1.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0222

Genetski modificirani kukuruz 1 507 × 59 122 × MON 810 × NK603 i genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena 1 507, 59 122, MON 810 i NK603

Rezolucija Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadrže genetski modificirani kukuruz 1 507 × 59 122 × MON 810 × NK603, sastoje se ili su proizvedeni od njega i genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena 1 507, 59 122, MON 810 i NK603 i o stavljanju izvan snage odluka 2009/815/EZ, 2010/428/EU i 2010/432/EU na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (D056123-2 – 2018/2699(RSP))

(2020/C 76/06)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Nacrt provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadrže genetski modificirani kukuruz 1 507 × 59 122 × MON 810 × NK603, sastoje se ili su proizvedeni od njega i genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena 1 507, 59 122, MON 810 i NK603 i o stavljanju izvan snage odluka 2009/815/EZ, 2010/428/EU i 2010/432/EU na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (D056123-02),
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 7. stavak 3. i članak 19. stavak 3.,
- uzimajući u obzir glasovanje Stalnog odbora za lanac prehrane i zdravlje životinja iz članka 35. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 od 23. travnja 2018. na kojem nije usvojeno nikakvo mišljenje,
- uzimajući u obzir članak 11. Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir mišljenje Europske agencije za sigurnost hrane usvojeno 14. studenog 2017. i objavljeno 28. studenog 2017. ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 182/2011 o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (COM(2017)0085, COD(2017)0035),

⁽¹⁾ SL L 268, 18.10.2003., str. 1.

⁽²⁾ SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

⁽³⁾ <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2017.5000>

Srijeda, 30. svibnja 2018.

— uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije u kojima se protivi odobravanju genetski modificiranih organizama ⁽⁴⁾,

— uzimajući u obzir Prijedlog rezolucije Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane,

— uzimajući u obzir članak 106. stavke 2. i 3. Poslovnika,

- ⁽⁴⁾ — Rezolucija od 16. siječnja 2014. o prijedlogu Odluke Vijeća o stavljanju na tržište, u skladu s Direktivom 2001/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kukuruza za uzgoj (*Zea mays* L., linije 1 507), genetski modificiranog kako bi bio otporan na određene leptire nametnike (SL C 482, 23.12.2016., str. 110.).
- Rezolucija od 16. prosinca 2015. o Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2015/2279 od 4. prosinca 2015. o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz NK603 × T25, sastoji se ili su proizvedeni od njega (SL C 399, 24.11.2017., str. 71.).
- Rezolucija od 3. veljače 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87705 × MON 89788, sastoji se od nje ili su proizvedeni od nje (SL C 35, 31.1.2018., str. 19.).
- Rezolucija od 3. veljače 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87708 × MON 89788, sastoji se od nje ili su proizvedeni od nje (SL C 35, 31.1.2018., str. 17.).
- Rezolucija od 3. veljače 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju FG72 (MST-FGØ72-2), sastoji se od nje ili su proizvedeni od nje (SL C 35, 31.1.2018., str. 15.).
- Rezolucija od 8. lipnja 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz Bt11 × MIR162 × MIR604 × GA21, sastoji se ili su proizvedeni od njega i genetski modificiranih kukuruza koji su kombinacija dviju ili triju tih promjena (SL C 86, 6.3.2018., str. 108.).
- Rezolucija od 8. lipnja 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o stavljanju na tržište genetski modificiranog karanfila (*Dianthus caryophyllus* L., linije SHD-27531-4) (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0388).
- Rezolucija od 6. listopada 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište sjemena genetski modificiranog kukuruza MON 810 za uzgoj (SL C 86, 6.3.2018., str. 111.).
- Rezolucija od 6. listopada 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda od genetski modificiranog kukuruza MON 810 (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0389).
- Rezolucija od 6. listopada 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o stavljanju na tržište sjemena genetski modificiranog kukuruza Bt11 za uzgoj (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0386).
- Rezolucija od 6. listopada 2016. o nacrtu odluke Komisije o stavljanju na tržište sjemena genetski modificiranog kukuruza linije 1 507 za uzgoj (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0387).
- Rezolucija od 6. listopada 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk 281-24-236 × 3006-210-23 × MON 88913, sastoji se ili su proizvedeni od njega (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0390).
- Rezolucija od 5. travnja 2017. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadrže genetski modificirani kukuruz Bt11 × 59 122 × MIR604 × 1 507 × GA21, sastoji se ili su proizvedeni od njega i genetski modificiranih kukuruza koji su kombinacija dviju, triju ili četiriju promjena Bt11, 59 122, MIR604, 1 507 i GA21 na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0123).
- Rezolucija od 17. svibnja 2017. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz DAS-40278-9, sastoji se od njega ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0215).
- Rezolucija od 17. svibnja 2017. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk GHB119 (BCS-GHØ5-8), sastoji se od njega ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0214).
- Rezolucija od 13. rujna 2017. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju DAS-68416-4, sastoji se od nje ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0341).
- Rezolucija od 4. listopada 2017. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju FG72 × A5547-127, sastoji se od nje ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0377).
- Rezolucija od 4. listopada 2017. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju DAS-44406-6, sastoji se od nje ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0378).
- Rezolucija od 24. listopada 2017. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz 1 507 (DAS-Ø15Ø7-1), sastoji se od njega ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0396).
- Rezolucija od 24. listopada 2017. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju 305 423 × 40-3-2 (DP-3Ø5423-1 × MON-Ø4Ø32-6), sastoji se od nje ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0397).
- Rezolucija od 24. listopada 2017. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirane uljane repice MON 88302 × Ms8 × RF3 (MON-883Ø2-9 × ACSBNØØ5-8 × ACS-BNØØ3-6), MON 88302 × Ms8 (MON-883Ø2-9 × ACSBNØØ5-8), te MON 88302 × RF3 (MON-883Ø2-9 × ACS-BNØØ3-6), sastoji se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0398).
- Rezolucija od 1. ožujka 2018. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz 59 122 (DAS-59 122-7), sastoji se od njega ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0051).
- Rezolucija od 1. ožujka 2018. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadrže genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 89034 × NK603 (MON-87427-7 × MON-89Ø34-3 × MON-ØØ6Ø3-6), sastoji se ili su proizvedeni od njega i genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju od promjena MON 87427, MON 89034 i NK603, te o stavljanju izvan snage Odluke 2010/420/EU (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0052).
- Rezolucija od 3. svibnja 2018. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište hrane i hrane za životinje koja je proizvedena od genetski modificirane šećerne repe H7-1 (KM-ØØØH71-4) na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0197).

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- A. budući da je 3. veljače 2011. Pioneer Overseas Corporation, u ime poduzeća Pioneer Hi-Bred International Inc. (SAD), podnio zahtjev nacionalnom nadležnom tijelu u Nizozemskoj u skladu s člancima 5. i 17. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 tražeći odobrenje za stavljanje na tržište hrane, sastojaka hrane i hrane za životinje koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz 1 507 × 59 122 × MON 810 × NK603, sastoje se ili su proizvedeni od njega (dalje u tekstu „zahtjev”); budući da je taj zahtjev obuhvaćao i stavljanje na tržište proizvoda koji se sastoje od genetski modificiranog kukuruza 1 507 × 59 122 × MON 810 × NK603 (dalje u tekstu „genetski modificirani kukuruz”) za namjenu koja ne obuhvaća hranu i hranu za životinje, uz iznimku uzgoja;
- B. budući da je zahtjev obuhvaćao deset podkombinacija pojedinačnih promjena koje čine genetski modificirani kukuruz, od kojih je pet već bilo odobreno; budući da je osam od tih podkombinacija obuhvaćeno Nactom provedbene odluke Komisije; budući da su podkombinacije 1 507 × NK603 i NK603 × MON 810 već odobrene u okviru drugih odluka Komisije;
- C. budući da je 14. studenog 2017. Europska agencija za sigurnost hrane (EFSA) usvojila pozitivno mišljenje u skladu s člancima 6. i 18. Uredbe (EZ) br. 1829/2003, koje je objavljeno 28. studenog 2017. ⁽⁵⁾;
- D. budući da je genetski modificirani kukuruz dobiven kombiniranjem četiri genetski modificirane promjene kukuruza: 1 507 proizvodi insekticidni protein Cr1F i otporan je na herbicid glufosinat; 59 122 proizvodi insekticidni protein Cry34Ab1 i Cry35Ab1 te je također otporan na herbicid glufosinat; MON810 proizvodi insekticidni protein Cr1Ab; NK603 proizvodi dva enzima koja daju otpornost na herbicid glifosat;
- E. budući da je primjena komplementarnih herbicida, u ovom slučaju glifosata i glufosinata, dio uobičajene poljoprivredne prakse u uzgajanju biljaka otpornih na herbicide te se stoga može očekivati da će ostaci prskanja uvijek biti prisutni u berbi i da su neizbježni sastojci; budući da se pokazalo da se za genetski modificirane usjeve tolerantne na herbicide upotrebljava više komplementarnih herbicida u odnosu na konvencionalne usjeve;
- F. budući da, slijedom toga, treba očekivati da će genetski modificirani kukuruz biti izložen većim i opetovanim dozama glifosata i glufosinata što ne samo da će dovesti do veće razine ostataka u usjevima, već može utjecati i na sastav genetski modificiranog kukuruza te na njegove agronomске karakteristike;
- G. budući da je neovisna studija došla do zaključka da ne bi trebalo prihvatiti procjenu rizika EFSA-e jer, među ostalim, EFSA nije zatražila empirijske podatke u pogledu toksičnosti i učinka na imunološki sustav i zanemareni su kombinatorni učinci, kao i posljedice prskanja većih doza komplementarnih herbicida, procjena rizika za okoliš je neprihvatljiva i utemeljena na krivim pretpostavkama i nije predviđen sustav za praćenje izlivanja i mogućih učinaka na zdravlje u konkretnim slučajevima ⁽⁶⁾;
- H. budući da podnositelj zahtjeva nije podnio podatke iz ispitivanja za jednu trenutno neodobrenu podkombinaciju višestruke promjene (59 122 × MON810 × NK603); budući da se odobrenje višestruke promjene ne bi trebalo razmatrati bez temeljite procjene podataka iz ispitivanja za svaku podkombinaciju;
- I. budući da se glufosinat klasificira kao tvar koja je toksična za reproduktivno zdravlje i stoga spada pod kriterije za isključivanje navedene u Uredbi (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾; budući da odobrenje za upotrebu glufosinata u Uniji istječe 31. srpnja 2018. ⁽⁸⁾;

⁽⁵⁾ <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2017.5000>

⁽⁶⁾ <https://www.testbiotech.org/node/2130>

⁽⁷⁾ SL L 309, 24.11.2009., str. 1.

⁽⁸⁾ Točka 7 Priloga Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2015/404 (SL L 67, 12.3.2015., str. 6.)

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- J. budući da o karcinogenosti glifosata i dalje postoje otvorena pitanja; budući da je EFSA u studenom 2015. zaključila da glifosat vjerojatno nije karcinogen, a Europska agencija za kemikalije (ECHA) zaključila je u ožujku 2017. da nikakva klasifikacija nije potrebna; budući da je, s druge strane, Međunarodna agencija Svjetske zdravstvene organizacije za istraživanje raka 2015. klasificirala glifosat kao vjerojatno karcinogen za ljude;
- K. budući da se općenito, prema Povjerenstvu EFSA-e za pesticide, ne mogu izvući zaključci o sigurnosti ostataka prskanja genetski modificiranih usjeva pripravcima na bazi glifosata⁽⁹⁾; budući da aditivi i njihove smjese koji se koriste u komercijalnim pripravcima za raspršivanje glifosata mogu imati veću toksičnost od samog aktivnog sastojka⁽¹⁰⁾;
- L. budući da je Unija već uklonila glifosatov aditiv naziva POE talovamin s tržišta zbog zabrinutosti u pogledu njegove toksičnosti; budući da, međutim, problematični aditivi i smjese mogu i dalje biti dozvoljeni u zemljama u kojima se uzgaja genetski modificirani kukuruz (Kanada i Japan);
- M. budući da su informacije o razinama ostataka herbicida i njihovih metabolita ključne za temeljitu procjenu rizika genetski modificiranih biljaka tolerantnih na herbicide; budući da se ostaci prskanja herbicidima smatraju izvan nadležnosti EFSA-inog Povjerenstva za GMO; budući da nisu ocijenjeni učinci prskanja genetski modificiranog kukuruza s herbicidima, kao ni kumulativni učinci prskanja glifosatom i glufosinatom;
- N. budući da se trenutačno od država članica ne zahtijeva da mjere ostatke glifosata ili glufosinata u uvezenom kukuruзу kako bi se osigurala sukladnost s maksimalnim razinama ostataka kao dio koordiniranog višegodišnjeg programa kontrole za 2018., 2019. i 2020., u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2017/660⁽¹¹⁾, kao ni za razdoblje 2019., 2020. i 2021.⁽¹²⁾; budući da stoga nije poznato jesu li ostaci glifosata ili glufosinata u tom uvezenom genetski modificiranom kukuruзу u skladu s maksimalnim dozvoljenim razinama ostataka u EU-u;
- O. budući da višestruka promjena proizvodi četiri insekticidna toksina (Cry1F i Cry1Ab koji ciljaju leptire i Cry34Ab1 i Cry35Ab1 koji ciljaju kornjaše); budući da je u znanstvenoj studiji iz 2017. o mogućim zdravstvenim učincima Bt toksina i ostataka prskanja komplementarnim herbicidima zaključeno da je posebnu pozornost potrebno posvetiti ostacima herbicida i njihovoj interakciji s Bt toksinima⁽¹³⁾; budući da EFSA to nije istražila;
- P. budući da je EFSA zaključila da sve osim jedne reprezentativne upotrebe glifosata za konvencionalne usjeve (tj. usjeve koji nisu genetski modificirani) predstavljaju „rizik za divlje neciljne kopnene kralježnjake” te je utvrdila i da kod nekih od glavnih upotreba kada je riječ o konvencionalnim usjevima postoji dugoročni rizik za sisavce⁽¹⁴⁾; budući da je ECHA klasificirala glifosat kao tvar s dugoročno toksičnim utjecajem na vođeni okoliš; budući da su negativni učinci upotrebe glifosata na bioraznolikost i okoliš opsežno dokumentirani; budući da je, primjerice, u okviru američke studije iz 2017. utvrđena negativna korelacija između upotrebe glifosata i brojnosti odraslih leptira monarha, posebno u područjima koncentrirane poljoprivrede⁽¹⁵⁾;
- Q. budući da će odobrenje stavljanja na tržište genetski modificiranog kukuruza povećati potražnju za njegovim uzgojem u trećim zemljama; budući da se, kako je ranije navedeno, na genetski modificiranim biljkama tolerantnim na herbicide koriste veće i opetovane doze herbicida (u usporedbi s biljkama koje nisu genetski modificirane), s obzirom na to da su one namjerno modificirane u tu svrhu;

⁽⁹⁾ Zaključak EFSA-e o stručnom pregledu procjene rizika od pesticida s aktivnom tvari glifosatom. EFSA journal 2015, 13 (11):4302, <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2015.4302/epdf>

⁽¹⁰⁾ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3955666>

⁽¹¹⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2017/660 od 6. travnja 2017. o koordiniranom višegodišnjem programu kontrole Unije za 2018., 2019. i 2020. za osiguranje sukladnosti s maksimalnim razinama ostataka pesticida i ocjenu izloženosti potrošača ostacima pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog podrijetla (SL L 94, 7.4.2017., str. 12.).

⁽¹²⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2018/555 od 9. travnja 2018. o koordiniranom višegodišnjem programu kontrole Unije za 2019., 2020. i 2021. za osiguranje sukladnosti s maksimalnim razinama ostataka pesticida i ocjenu izloženosti potrošača ostacima pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog podrijetla (SL L 92, 10.4.2018., str. 6.).

⁽¹³⁾ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5236067/>

⁽¹⁴⁾ <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2015.4302>

⁽¹⁵⁾ <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/ecog.02719>

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- R. budući da je Unija stranka Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti, u skladu s kojom stranke moraju zajamčiti da se aktivnostima u okviru njihove jurisdikcije neće uzrokovati šteta u okolišu drugih država⁽¹⁶⁾; budući da je odluka o produljenju odobrenja genetski modificiranog kukuruza u nadležnosti Unije;
- S. budući da se razvoj genetski modificiranih usjeva tolerantnih na nekoliko selektivnih herbicida može uglavnom pripisati brzom razvoju otpornosti korova na glifosat u zemljama koje su se uvelike oslanjale na genetski modificirane usjeve; budući da je 2015. u svijetu postojalo barem 29 vrsta korova otpornih na glifosat⁽¹⁷⁾;
- T. budući da na glasovanju Stalnog odbora za lanac prehrane i zdravlje životinja iz članka 35. Uredbe (EZ) br. 1829/2003, održanom 23. travnja 2018., nije usvojeno mišljenje;
- U. budući da je Komisija u nekoliko navrata izrazila žaljenje zbog činjenice da je od stupanja na snagu Uredbe (EZ) br. 1829/2003 morala donositi odluke o odobrenju bez potpore Stalnog odbora za lanac prehrane i zdravlje životinja, i da je vraćanje predmeta Komisiji radi konačne odluke, što je inače velika iznimka za postupak u cjelini, postalo uobičajeno pri odlučivanju o odobrenjima za genetski modificiranu hranu i hranu za životinje; budući da je i predsjednik Juncker izrazio žaljenje zbog te prakse, okarakterizirajući je kao nedemokratsku⁽¹⁸⁾;
- V. budući da je Parlament 28. listopada 2015. u prvom čitanju⁽¹⁹⁾ odbio zakonodavni prijedlog od 22. travnja 2015. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1829/2003 te je pozvao Komisiju da ga povuče i da podnese novi prijedlog;
- W. budući da se u uvodnoj izjavi 14. Uredbe (EU) br. 182/2011 navodi da bi Komisija u najvećoj mogućoj mjeri trebala djelovati na takav način da izbjegne suprotstavljanje bilo kojem prevladavajućem stajalištu koje može nastati u okviru žalbenog odbora protiv primjerenosti provedbenog akta, osobito kada je riječ o osjetljivim pitanjima kao što su zdravlje potrošača, sigurnost hrane i zaštita okoliša;
- X. budući da se u Uredbi (EZ) br. 1829/2003 navodi da genetski modificirana hrana ili hrana za životinje ne smije imati nepovoljne učinke na zdravlje ljudi, zdravlje životinja ili okoliš te da Komisija pri sastavljanju svojih odluka o obnovi odobrenja uzima u obzir sve relevantne odredbe prava Unije i druge legitimne čimbenike važne za predmet razmatranja;
1. smatra da Nacrt provedbene odluke Komisije prekoračuje provedbene ovlasti predviđene Uredbom (EZ) br. 1829/2003;
2. smatra da nacrt provedbene odluke Komisije nije u skladu s pravom Unije jer nije spojiva s ciljem Uredbe (EZ) br. 1829/2003, a on je, u skladu s općim načelima utvrđenim u Uredbi (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁰⁾, predvidjeti osnovu za visoku razinu zaštite zdravlja i života ljudi, zdravlja i dobrobiti životinja, okoliša i interesa potrošača u pogledu genetski modificirane hrane i hrane za životinje te pritom zajamčiti učinkovito funkcioniranje unutarnjeg tržišta;
3. traži od Komisije da povuče svoj nacrt provedbene odluke;
4. poziva Komisiju da suspendira sve provedbene odluke o zahtjevima za odobrenje genetski modificiranih organizama dok se postupak za odobrenje ne revidira na način da se riješe nedostaci trenutnog postupka, koji se pokazao neadekvatnim;
5. posebno poziva Komisiju da poštuje svoje obveze koje je preuzela na temelju Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti i da obustavi sav uvoz genetski modificiranih biljaka koje su tolerantne na glifosat;

⁽¹⁶⁾ Članak 3. <https://www.cbd.int/convention/articles/default.shtml?a=cbd-03>

⁽¹⁷⁾ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5606642/>

⁽¹⁸⁾ Vidi, primjerice, uvodnu izjavu na plenarnoj sjednici Europskog parlamenta uključenu u političke smjernice za sljedeću Europsku komisiju (Strasbourg, 15. srpnja 2014.) ili govor o stanju Unije 2016. (Strasbourg, 14. rujna 2016.).

⁽¹⁹⁾ SL C 355, 20.10.2017., str. 165.

⁽²⁰⁾ SL L 31, 1.2.2002., str. 1.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

6. posebno poziva Komisiju da ne odobri uvoz genetski modificiranog bilja za namjenu koja obuhvaća hranu i hranu za životinje za koje je stvorena tolerancija na herbicid čija upotreba nije odobrena u Uniji (u ovom slučaju glufosinat, čije odobrenje istječe 31. srpnja 2018.);
 7. poziva Komisiju da ne odobri nikakve genetski modificirane biljke tolerantne na herbicide bez potpune procjene ostataka pri prskanju komplementarnim herbicidima i njihovim komercijalnim pripravcima koji se primjenjuju u zemljama u kojima se takve biljke uzgajaju;
 8. poziva Komisiju da u potpunosti integrira procjenu rizika primjene komplementarnih herbicida i njihovih ostataka u procjenu rizika genetski modificiranih biljaka tolerantnih na herbicide, bez obzira na to jesu li genetski modificirane biljke namijenjene uzgoju u Uniji ili uvozu u Uniju za hranu i hranu za životinje;
 9. ponavlja svoju predanost nastavku rada na prijedlogu Komisije o izmjeni Uredbe (EU) br. 182/2011 kako bi se, među ostalim, zajamčilo da će Komisija povući prijedlog ako se Stalni odbor za lanac prehrane i zdravlje životinja ne izjasni u pogledu odobrenja GMO-a, bilo za uzgoj ili za hranu i hranu za životinje; poziva Vijeće da hitno nastavi svoj rad na tom prijedlogu Komisije;
 10. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.
-

Srijeda, 30. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0223

Usklađenost proizvoda ribarstva s kriterijima za pristup tržištu EU-a

Rezolucija Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. o provedbi kontrolnih mjera za utvrđivanje usklađenosti proizvoda ribarstva s kriterijima za pristup tržištu EU-a (2017/2129(INI))

(2020/C 76/07)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkoj ribarstvenoj politici, izmjeni uredaba Vijeća (EZ) br. 1954/2003 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 2371/2002 i (EZ) br. 639/2004 i Odluke Vijeća 2004/585/EZ ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir režim kontrole u okviru Zajedničke ribarstvene politike (ZRP), koji obuhvaća uredbe Vijeća (EZ) br. 1224/2009 ⁽²⁾ i (EZ) br. 1005/2008 ⁽³⁾ te Uredbu (EU) 2017/2403 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkom uređenju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture, izmjeni uredbi Vijeća (EZ) br. 1184/2006 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 104/2000 ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 854/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju posebnih pravila organizacije službenih kontrola proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih prehrani ljudi ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1026/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o određenim mjerama za očuvanje ribljih stokova koje se odnose na zemlje koje dopuštaju neodrživi ribolov ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir Tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 19/2017 iz prosinca 2017. naslovljeno „Uvozni postupci: nedostaci u pravnom okviru i nedjelotvorna provedba utječu na financijske interese EU-a”,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 27. travnja 2017. o upravljanju ribarskim flotama u najudaljenijim regijama ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika, kao i članak 1. stavak 1. točku (e) odluke Konferencije predsjednika od 12. prosinca 2002. o postupku davanja odobrenja za sastavljanje izvješća o vlastitoj inicijativi te Prilog 3. priložen toj odluci,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za ribarstvo (A8-0156/2018),

A. budući da je EU najveće svjetsko tržište za proizvode ribarstva i akvakulture, s udjelom od 24 % ukupnog svjetskog uvoza tijekom 2016., a ovisi o uvozu za više od 60 % svoje potrošnje tih proizvoda;

⁽¹⁾ SL L 354, 28.12.2013., str. 22.

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1224/2009 od 20. studenoga 2009. o uspostavi sustava kontrole Zajednice za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike, o izmjeni uredbi (EZ) br. 847/96, (EZ) br. 2371/2002, (EZ) br. 811/2004, (EZ) br. 768/2005, (EZ) br. 2115/2005, (EZ) br. 2166/2005, (EZ) br. 388/2006, (EZ) br. 509/2007, (EZ) br. 676/2007, (EZ) br. 1098/2007, (EZ) br. 1300/2008, (EZ) br. 1342/2008 i o stavljanju izvan snage uredbi (EEZ) br. 2847/93, (EZ) br. 1627/94 i (EZ) br. 1966/2006 (SL L 343, 22.12.2009., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1005/2008 od 29. rujna 2008. o uspostavi sustava Zajednice za sprečavanje, suzbijanje i zaustavljanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, o izmjeni uredaba (EEZ) br. 2847/93, (EZ) br. 1936/2001 i (EZ) br. 601/2004 i o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 1093/94 i (EZ) br. 1447/1999 (SL L 286, 29.10.2008., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2017/2403 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017. o održivom upravljanju vanjskim ribarskim flotama i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1006/2008 (SL L 347, 28.12.2017., str. 81.).

⁽⁵⁾ SL L 354, 28.12.2013., str. 1.

⁽⁶⁾ SL L 139, 30.4.2004., str. 206.

⁽⁷⁾ SL L 316, 14.11.2012., str. 34.

⁽⁸⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0195.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- B. budući da je u svojoj Rezoluciji od 8. srpnja 2010. o dogovorima za uvoz proizvoda ribarstva i akvakulture u EU ⁽⁹⁾ Europski parlament istaknuo da se jednim od glavnih ciljeva politike EU-a u području uvoza proizvoda ribarstva i akvakulture mora zajamčiti da uvezeni proizvodi u svakom pogledu zadovoljavaju iste zahtjeve koji se primjenjuju na proizvodnju u EU-u i da naponi EU-a da se ribarstvo učini održivim nisu kompatibilni s uvozom proizvoda iz zemalja u kojima se riba lovi bez vođenja brige o održivosti;
- C. budući da se u komunikaciji Komisije od 14. listopada 2015. pod nazivom „Trgovina za sve: prema odgovornijoj trgovinskoj i ulagačkoj politici” (COM(2015)0497) EU obvezuje na odgovorniju trgovinsku politiku kao instrument za provedbu ciljeva održivog razvoja;
- D. budući da su za provjeru zadovoljava li riba proizvođača iz EU-a sanitarne norme EU-a odgovorne države članice, dok za uvezenu ribu Komisija ovlašćuje treće zemlje za utvrđivanje objekata kojima je dopušteno izvoziti riblje proizvode u EU, pod uvjetom da mogu jamčiti jednake standarde;
- E. budući da se najudaljenije regije EU-a u području Kariba, Indijskog oceana i Atlantskog oceana nalaze u susjedstvu nekoliko trećih zemalja čijim se uvjetima u pogledu ribolova, proizvodnje i stavljanja na tržište ne poštuju uvijek europski standardi, čime se stvara nepošteno tržišno natjecanje s lokalnim proizvodima;
- F. budući da postoje brojni međunarodni instrumenti koji se odnose na ribare i koje bi trebalo ratificirati i provesti, kao što su Konvencija Međunarodne organizacije rada br. 188 o radu u ribarstvu (ILO C188), Sporazum Međunarodne pomorske organizacije iz Cape Towna iz 2012. i Međunarodna konvencija Međunarodne pomorske organizacije o standardima izobrazbe, izdavanja svjedodžbi i držanja straže osoblja na ribarskim brodovima (STCW-F);
- G. budući da se u zaključcima Znanstvenog mišljenja br. 3/2017 od 29. studenog 2017. naslovljenog „Hrana iz oceana” preporučuje da se ciljevi održivog razvoja uključe u sve politike Unije te da se isti pristup primijeni u drugim međunarodnim područjima i da se pruži potpora drugim svjetskim regijama kako bi pronašle ravnotežu između gospodarskih i ekoloških ciljeva koji se odnose na proizvodnju hrane i morski okoliš;
1. napominje da se za stavljanje proizvoda ribarstva i akvakulture na tržište gospodarski subjekti iz EU-a moraju pridržavati niza propisa i ispunjavati stroge kriterije, uključujući pravila ZRP-a te sanitarne, radne, brodsko-sigurnosne i okolišne norme, a sve njih podupiru sustavi za osiguranje usklađenosti; uvjeren je da se sve to kombinira radi stvaranja visokih standarda u pogledu kvalitete i održivosti proizvoda koju potrošači u EU-u legitimno očekuju;
2. smatra da bi se usklađenošću proizvoda ribarstva i akvakulture iz trećih zemalja sa standardima EU-a koji se odnose na ekološku i socijalnu održivost promicala održivost u tim trećim zemljama te da bi se doprinijelo pravednijem tržišnom natjecanju između proizvoda iz EU-a i proizvoda iz trećih zemalja;
3. brine da uvoz takvih proizvoda podliježe manjem broju provjera, pri čemu su primarne kontrole sanitarne norme i Uredba o nezakonitom, neprijavljenom i nereguliranom ribolovu (NNN) ⁽¹⁰⁾ osmišljena samo kako bi se osiguralo da je riba ulovljena u skladu s važećim pravilima;
4. ističe da bi radi osiguravanja pravednog tretmana uvezenih i europskih proizvoda ribarstva i akvakulture, koji bi trebao biti ključni cilj ribarstvene politike EU-a, EU trebao zahtijevati da svi uvezeni proizvodi budu u skladu sa standardima EU-a u području očuvanja i upravljanja, kao i s higijenskim zahtjevima propisanim zakonodavstvom EU-a; napominje da bi to pomoglo pri uspostavi pravednijeg tržišnog natjecanja i podizanju razine standarda za iskorištavanje morskih resursa u trećim zemljama;
5. smatra da naponi koje EU ulaže u okviru ZRP-a kako bi se očuvali riblji stokovi i ribarstvo učinilo održivim nisu kompatibilni s uvozom proizvoda ribarstva i akvakulture iz zemalja koje se sve više bave ribolovom ne brinući za održivost te su zainteresirane isključivo za kratkoročnu isplativost;

⁽⁹⁾ SL C 351 E, 2.12.2011., str. 119.

⁽¹⁰⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1005/2008.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

6. izražava zabrinutost zbog toga što se različitim pravilima za stavljanje ribe na tržište stvara diskriminatorno tržište koje nepovoljno utječe na ribarstvo i akvakulturu EU-a, zbog čega je potrebno pojačati i poboljšati kontrole proizvoda ribarstva i akvakulture;

7. smatra da bi u svim državama članicama trebalo poboljšati primjenu Uredbe o kontroli ⁽¹¹⁾ tako da se ona primjenjuje ravnomjerno i usklađeno u svim fazama opskrbnog lanca, uključujući usluge maloprodaje i ugostiteljstva, i na proizvode iz EU-a i na uvezene proizvode; također napominje da to vrijedi i za odredbe o označivanju;

Sanitarne norme

8. zabrinut je zbog toga što se sustavom koji je nametnula Unija i koji primjenjuju nadležna tijela trećih zemalja za provjeru sanitarnih kriterija za proizvode ribarstva koji se uvoze u EU ne pružaju dovoljna jamstva za to da se ti kriteriji uvijek poštuju;

9. poziva Komisiju da zajamči više obuke, tehničke pomoći i mogućnosti za izgradnju institucionalnih kapaciteta kako bi se zemljama u razvoju pomoglo da se usklade s propisima EU-a; potiče inicijative kao što je program „Bolja izobrazba za sigurniju hranu”, koji vodi Glavna uprava za zdravlje i sigurnost hrane (DG SANCO) i u okviru kojega se pruža izobrazba za kontrolno osoblje u zemljama u razvoju o standardima EU-a za proizvode ribarstva i akvakulture;

10. ističe važnost dosljedne primjene svih aspekata prava EU-a u pogledu zdravstvenih standarda i inspekcija (uključujući sigurnost hrane, sljedivost i prevenciju), jer su to ključni aspekti zaštite potrošača, na uvoz proizvoda ribarstva i akvakulture, uključujući stočnu hranu i krmne smjese; u tom pogledu poziva Komisiju da poboljša program inspekcije u trećim zemljama prilagodbom misija Ureda za hranu i veterinarstvo, ponajprije povećanjem broja objekata u kojima se obavlja inspekcija pri svakoj misiji kako bi rezultati bolje odražavali stvarno stanje u trećim zemljama;

11. napominje da čak i revizije DG-a SANTE pokazuju da su neke treće zemlje daleko od toga da osiguraju da proizvodi zadovoljavaju potrebne zdravstvene standarde, barem kad je riječ o plovilima za ribolov i brodovima tvornicama te plovilima za prijevoz hladnog tereta, čime se otežava provedba sanitarnih kontrola na graničnim inspeksijskim postajama Europske unije pri provjeri usklađenosti sa sanitarnim propisima;

12. zabrinut je zbog zapažanja da se ribarska plovila trećih zemalja koja obavljaju ribolov uz obale zapadne Afrike suočavaju s poteškoćama pri osiguravanju sljedivosti proizvoda i poštovanju sanitarnih normi; smatra da se nije moguće u potpunosti osloniti na vjerodostojnost certifikata koje treće zemlje izdaju za plovila i objekte u cilju odobrenja izvoza u EU;

13. smatra da je odobravanje trećim zemljama da drugim odabranim trećim zemljama delegiraju pravo na dodjelu takvih certifikata, čak i ako je riječ o obalnoj državi, u suprotnosti s konceptom odgovornosti države zastave koji je osnova ZRP-a, uključujući Uredbu o ribolovu NNN, a posebno odgovornosti države zastave koja potvrđuje certifikat o ulovu; smatra da bi Komisija trebala prekinuti praksu dopuštanja trećim zemljama da te ovlasti delegiraju drugim zemljama;

14. također smatra da bi sanitarnu kontrolu ribarskih plovila nadležna tijela trebala provoditi najmanje jednom godišnje;

Prava radnika

15. ističe razliku između hvale vrijedne statistike država članica u pogledu ratifikacije konvencija o radu pomoraca i iznimno loših rezultata u pogledu ratifikacije konvencija koje se odnose na ribare te ih potiče da bez odgode ratificiraju relevantne instrumente, uključujući Konvenciju C188 MOR-a, Sporazum iz Cape Towna i Konvenciju STCW-F;

⁽¹¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1224/2009.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

16. čestita socijalnim partnerima na uspjehu u primjeni članka 155. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) pri pregovaranju o Direktivi Vijeća (EU) 2017/159 ⁽¹²⁾, kojom se djelomično provodi Konvencija C188 Međunarodne organizacije rada, no istodobno žali zbog toga što ona ne obuhvaća samozaposlene ribare; poziva Komisiju da dovrši proces podnošenja prijedloga dodatne direktive koji sadrži provedbene odredbe, kao što je učinila u području pomorskog prometa;

17. s tim u vezi potiče Komisiju da pokrene postupke za primjenu članka 155. UFEU-a u pogledu Konvencije STCW-F radi poboljšanja sigurnosti na moru u području ribarstva koje je široko priznato kao jedno od najopasnijih zanimanja u svijetu;

18. podupire stalne napore koji se ulažu u poboljšanje ribarstvene politike EU-a kako bi ribolov postao ekološki održiviji te kako bi se osigurao dugoročni opstanak obalnih zajednica i izvora hranjivih namirnica; smatra da su oni u suprotnosti sa sve većom otvorenosti tržišta EU-a za proizvode ribarstva iz trećih zemalja čiji sustavi upravljanja nisu tako strogi; smatra da je riječ o nedostatnoj usklađenosti ribarstvene i trgovinske politike;

Trgovinska politika

19. žali zbog toga što Komisija ponekad trećim zemljama šalje proturječne signale, kao što je slučaj u pregovorima o sporazumima o slobodnoj trgovini, ili na neki drugi način proširuje pristup tržištu EU-a zemljama koje su prethodno identificirane u skladu s Uredbom o ribolovu NNN ili Uredbom o neodrživom ribolovu ⁽¹³⁾;

20. poziva Komisiju da osigura blisku koordinaciju između trgovinske i ribarstvene politike Unije, među ostalim pri pregovorima o trgovinskim sporazumima koji obuhvaćaju pitanja povezana s ribarstvom; smatra da je nužno analizirati ekonomski i socijalni učinak sporazuma o slobodnoj trgovini na proizvode ribarstva EU-a, po potrebi primijeniti odgovarajuće zaštitne mjere i s određenim proizvodima ribarstva postupati kao s osjetljivima;

21. smatra da EU, kao najveći svjetski uvoznik proizvoda ribarstva, dijeli političku odgovornost s ostalim glavnim uvoznicima ribe u pogledu osiguravanja da trgovinska pravila Svjetske trgovinske organizacije budu u skladu s najvišim mogućim svjetskim normama za upravljanje ribarstvom i očuvanje; u tu svrhu poziva Komisiju da bilateralnim i multilateralnim trgovinskim sporazumima EU-a zajamči jačanje poštene, transparentne i održive trgovine ribom;

22. ustraje u tome da sporazumi o slobodnoj trgovini i ostali multilateralni sporazumi s trgovinskim odredbama o kojima je pregovarala Komisija moraju sadržavati unaprijedena poglavlja o održivom razvoju koja se odnose na konkretna pitanja ribarstva i da se:

— izričito inzistira na zahtjevima iz Uredbe o ribolovu NNN, a da se treće zemlje obvežu na pokretanje postupka radi sprečavanja ulaska ribe ulovljene u okviru nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova na tržište EU-a kako bi se spriječio njezin neizravan ulazak u EU;

— traži od trećih zemalja da ratificiraju i učinkovito provode ključne međunarodne instrumente u području ribarstva, kao što su Konvencija UN-a o pravu mora, Sporazum UN-a o ribljim stokovima, Sporazum Organizacije Ujedinjenih naroda za hranu i poljoprivredu (FAO) o mjerama države luke i Sporazum FAO-a o sukladnosti, te da se pridržavaju normi relevantnih regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom;

23. poziva na to da se interesi najudaljenijih regija stvarno uzmu u obzir pri sklapanju sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu ili trgovinskih sporazuma s trećim zemljama, uz mogućnost da se po potrebi iz njih isključe osjetljivi proizvodi;

24. poziva Komisiju da pri izradi sporazuma za razdoblje nakon Brexita uvjetuje pristup tržištu Unije za proizvode ribarstva i akvakulture iz Ujedinjene Kraljevine pristupom plovila Europske unije vodama te države i provedbom ZRP-a;

⁽¹²⁾ SL L 25, 31.1.2017., str. 12.

⁽¹³⁾ Uredba (EU) br. 1026/2012.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

25. poziva Komisiju da predloži izmjenu Uredbe o OSP-u+ ⁽¹⁴⁾ kako bi se u instrumente koji se moraju ratificirati i primjenjivati uključili važni instrumenti u području ribarstva, kao što su Konvencija UN-a o pravu mora, Sporazum UN-a o ribljim stokovima, Sporazum FAO-a o sukladnosti i Sporazum FAO-a o mjerama države luke, kao i odredbe kojima bi se omogućila suspenzija statusa OSP+ u slučajevima u kojima nisu primijenjene odredbe navedenih instrumenata;

26. ističe da bi, kako bi se ispravili nedostaci pri provedbi poglavlja o trgovini i održivom razvoju u sporazumima o slobodnoj trgovini te kako bi se tim odredbama dala snaga, trebao postojati obvezujući mehanizam rješavanja sporova (uključujući savjetovanje među vladama, postupak u odboru, javni pristup dokumentima i savjetovanje s civilnim društvom), uz mogućnost primjene sankcija u slučaju nepoštovanja međunarodnih obveza;

27. izražava zabrinutost zbog slabosti i nedostataka carinskih kontrola opisanih u tematskom izvješću Europskog revizorskog suda br. 19/2017 te apelira na Komisiju i države članice da čim prije provedu preporuke iz tog izvješća;

28. napominje da su, osim obveze objavljivanja nefinancijskih informacija za velika trgovačka društva, akterima svih veličina, uključujući male i srednje poduzetnike, u dva problematična sektora – sektoru drvne sirovine i sektoru minerala iz područja zahvaćenih sukobima – nametnuti dodatni zahtjevi u pogledu veće obveze posvećivanja dužne pažnje, koji se trebaju primjenjivati duž cijelog lanca nadzora; smatra da bi i proizvođači ribarstva imali koristi od sličnih obveza te potiče Komisiju da ispita izvedivost uvođenja zahtjeva za postupanje s dužnom pažnjom kad je riječ o tim proizvodima;

Tržišne norme

29. napominje da, dok se odredbe Uredbe (EU) br. 1379/2013 o zajedničkom uređenju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture primjenjuju na sve proizvode ribarstva i akvakulture, odredbe o označivanju za potrošače primjenjuju se samo na relativno malu grupu proizvoda, isključujući pripremljene, konzervirane ili prerađene proizvode; smatra da bi trebalo poboljšati informiranost potrošača i o tim proizvodima uključivanjem dodatnih obveznih informacija na etiketama; smatra da je ključno poboljšati označivanje tih proizvoda radi informiranosti potrošača i jamčenja sljedivosti proizvoda ribarstva i akvakulture;

30. poziva Komisiju da promiče informativne kampanje o naporima u pogledu održivosti koje ulažu ribari EU-a i radnici u akvakulturi, uz isticanje visoke razine okolišnih normi i normi kvalitete propisanih zakonodavstvom EU-a u odnosu na treće zemlje;

31. smatra da se strogim poštovanjem zajedničke ribarstvene politike i ostalog zakonodavstva EU-a jamči poštovanje visokih standarda u području zaštite okoliša, higijensko-sanitarnih uvjeta i socijalne zaštite u okviru flote EU-a te stoga potiče Komisiju da odmah istraži mogućnost uvođenja etikete kojom će se identificirati riblji proizvodi iz EU-a;

32. izražava uvjerenje da bi europski potrošači često donosili drugačije odluke da su bolje obaviješteni o pravoj prirodi proizvoda koji se prodaju, kao i o njihovu zemljopisnom podrijetlu, kvaliteti i uvjetima pod kojima su proizvedeni ili ulovljeni;

33. smatra da bi obvezne informacije na etiketi proizvoda ribarstva trebale uključivati i državu pod čijom zastavom plovi plovilo koje je obavilo ulov;

34. pozdravlja činjenicu da je Komisija nedavno započela evaluaciju tržišnih normi koje su prvi put donesene prije više desetljeća kako bi se utvrdilo koje bi norme trebalo primjenjivati u kontekstu današnjih tržišnih praksi i tehnologija dostupnih za praćenje proizvoda;

Režim kontrole

35. smatra da tri uredbe koje sadrže režim kontrole čine uravnotežen paket i da su dovele do znatnih poboljšanja u upravljanju ribarstvom u EU-u;

36. pohvaljuje Komisiju zbog načina na koji provodi Uredbu o ribolovu NNN u odnosu na treće zemlje, kojim se pokazuje da EU može imati golem utjecaj na svjetsko ribarstvo u ulozi odgovorne države trgovine; potiče Komisiju da i dalje vrši pritisak na druge države trgovine kako bi provele mjere za sprečavanje ulaska ribe ulovljene u okviru ribolova NNN na svoja tržišta;

⁽¹⁴⁾ Uredba (EU) br. 978/2012 (SL L 303, 31.10.2012., str. 1.).

Srijeda, 30. svibnja 2018.

37. ističe izvješće koje su nedavno objavile organizacije civilnog društva i u kojem se analizira tijek uvoza morskih plodova u države članice EU-a od 2010., godine kad je Uredba o ribolovu NNN stupila na snagu, te ukazuje na nedostatke u kontroli uvoza iz trećih zemalja u države članice, kao i na to da se neusklađenim pravilima može omogućiti da proizvodi koji nisu u skladu s propisima uđu na tržište EU-a; stoga poziva države članice te zemlje tranzita i odredišta da poboljšaju međusobnu koordinaciju kako bi zajamčile temeljitije ispitivanje certifikata o ulovu izdanih za uvoz ribe; smatra da je ključno usvojiti usklađeni i koordinirani europski računalni sustav kojim bi se olakšale kontrole uvoza ribe u države članice;

38. smatra da Komisija i neke države članice nisu uspjele strogo provesti i primijeniti sve tri uredbe, što je prepoznato u dokumentima Komisije, Revizorskog suda i neovisnih promatrača;

39. smatra da je, osim primjene Uredbe o ribolovu NNN, potrebno provoditi strože daljnje kontrole stavljanja na tržište takve ribe, posebno strožim revizijama država članica i poduzeća za koje se sumnja da isporučuju proizvode koji potječu iz nezakonitog ribolova;

40. traži od Komisije da upotrijebi sve raspoložive instrumente kako bi se osiguralo da sve zemlje koje izvoze proizvode ribarstva i akvakulture u EU primjenjuju stroge politike očuvanja stokova; potiče Komisiju da surađuje s tim zemljama na svim odgovarajućim forumima, a posebno u okviru regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom;

41. primjećuje da je došlo do neuspjeha pri provedbi u mnogim aspektima među kojima su:

- neujednačene razine sankcija i neprimjena sustava kaznenih bodova u različitim državama članicama;
- sankcije koje nisu uvijek dovoljno odvraćajuće, djelotvorne ili razmjerne da bi se njima spriječilo ponavljanje povreda propisa;
- nezadovoljavajuće prikupljanje i razmjena podataka u državama članicama i među njima, što je osobito posljedica nedostatka zajedničke i kompatibilne baze podataka;
- loša sljedivost ribe, među ostalim pri prelasku nacionalnih granica;
- loša kontrola prakse vaganja;
- znatne razlike u provjeri uvoza i mjesta ulaska, uključujući certifikate o ulovu;
- nedostatak jasne i jedinstvene definicije teških povreda propisa diljem država članica;

42. ističe da je potrebno osigurati da kad se uvezeni proizvod odbije u nekoj luci jedne države članice Europske unije, on ne može ući na tržište Unije preko neke druge luke u drugoj državi članici;

43. slaže se s tim da su određene odredbe uredbi o režimu kontrole podložne tumačenju i da otežavaju ujednačenu provedbu, ali smatra da bi s dovoljno otvorenosti i političke volje Komisija i države članice mogle intenzivirati svoje napore kako bi se osigurala usklađenija provedba postojećeg zakonodavstva, primjerice primjenom smjernica i tumačenja;

44. napominje da je to bila svrha stručne skupine za poštovanje obveza u okviru sustava Europske unije za kontrolu ribarstva, uspostavljene tijekom reforme ZRP-a kao forum za iskrenu raspravu o nedostacima među subjektima, bez osuđivanja, i žali što se rad te skupine zasad ne razvija u predviđenom smjeru;

45. smatra da je potrebno učiniti još mnogo da bi se potaknula potpuna provedba sustava kontrole, uključujući odgovarajuće praćenje otkrivenih prekršaja, bolje izvješćivanje država članica o poduzetim mjerama i razmjenu informacija između država članica i Komisije;

46. potiče Komisiju da upotrijebi sve raspoložive instrumente kako bi potaknula države članice da u potpunosti provedu odredbe sustava kontrole, među ostalim, po potrebi uskraćivanjem sredstava iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

47. ponovno ističe zaključak naveden u svojoj Rezoluciji od 25. listopada 2016. naslovljenoj „Kako uskladiti nadzor ribarstva u Europi”⁽¹⁵⁾, a to je da svaka revizija Uredbe o kontroli ili Uredbe o ribolovu NNN mora biti ciljana i usmjerena na rješavanje samo onih aspekata koji sprečavaju učinkovite i jednake kontrole u svim državama članicama Unije;

48. poziva da se prošire nadležnosti Europske agencije za kontrolu ribarstva (EFCA) na kontrolu plovila obuhvaćenih sporazumima, među ostalim na temelju suradnje s nadležnim tijelima države potpisnice, te da se EFCA-i dodijele sredstva koja su joj za to potrebna;

49. duboko žali zbog odluke Komisije da započne veliku reviziju cijelog sustava kontrole, a da prije toga nije provedeno odgovarajuće javno savjetovanje ni o provedbi Uredbe o ribolovu NNN, ni o mandatu Europske agencije za kontrolu ribarstva ni o reviziji cijelog paketa, kako se zahtijeva u smjernicama za bolju regulativu; smatra da bi se održavanjem formalnog javnog savjetovanja o svim tim elementima prije podnošenja prijedloga o reviziji omogućilo svim dionicima da daju dovoljan doprinos reviziji tog najvažnijeg stupa ZRP-a;

50. snažno inzistira na tome da revizija ne smije dovesti do slabljenja postojećih mjera, nego bi njome trebalo poboljšati i učvrstiti jednake uvjete za sve pri kontroli ribarstva kao jedini mogući način da se zajamči „zajednička” dimenzija Zajedničke ribarstvene politike;

51. inzistira na tome da osnovna načela revidiranog sustava kontrole moraju obuhvaćati:

- standarde i norme na razini cijelog EU-a u pogledu inspekcijskih pregleda na moru, u luci i duž cijelog lanca nadzora;
- potpunu sljedivost ribe duž lanca nadzora, od plovila do krajnje točke prodaje;
- potpune podatke o ulovu svih subjekata, uključujući plovila kraća od deset metara i osobe koje se bave rekreacijskim ribolovom;
- ujednačene razine sankcija u svim državama članicama;
- zajedničku definiciju prekršaja;
- sustav kaznenih bodova koji sve države članice primjenjuju na jednak način;
- sankcije koje su dovoljno odvraćajuće, učinkovite i razmjerne;
- sustav razmjene svih informacija o zabilježenim prekršajima kojemu mogu pristupiti Komisija i sve države članice te pravne i sudske popratne postupke;
- potpuno usvajanje poboljšanja dostupnih tehnologija i mogućnost usvajanja budućih tehnologija kako se budu razvijale bez potrebe za izmjenom zakonodavstva;
- nedvosmisleno utvrđivanje odgovornosti Komisije i država članica te po potrebi regija unutar država članica;
- nedopuštanje regionalizacije Uredbe o kontroli;

52. poziva Komisiju da što prije podnese prijedlog o izmjeni Uredbe o kontroli;

53. ustraje u tome da se ne smiju dopustiti nikakve izmjene ni slabljenje odredbi i načela Uredbe o ribolovu NNN s obzirom na njezin golem uspjeh i utjecaj na ribarstvo diljem svijeta;

54. inzistira na tome da uključivanje trećih zemalja u postupke prethodnog utvrđivanja, utvrđivanja i stavljanja na popis u okviru Uredbe o ribolovu NNN mora biti lišeno svakog političkog uplitanja te da se brisanje s popisa mora temeljiti isključivo na činjenici da je dotična zemlja u potpunosti ostvarila poboljšanja koja Komisija smatra nužnima;

⁽¹⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0407.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

55. smatra da bi trebalo ojačati ulogu EFCA-e kako bi se omogućilo njezino intenzivnije uključivanje u primjenu uredbi o kontroli i ribolovu NNN, uključujući provjere i unakrsne provjere podataka u cijelom lancu nadzora, planiranje i koordinaciju inspekcija koje provode Komisija i države članice te provjeru certifikata o ulovu;

o

o o

56. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0224

Budućnost hrane i poljoprivrede

Rezolucija Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. o budućnosti hrane i poljoprivrede (2018/2037(INI))

(2020/C 76/08)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 29. studenoga 2017. naslovljenu „Budućnost hrane i poljoprivrede” (COM(2017)0713),
- uzimajući u obzir članke 38. i 39. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) o uspostavi zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) i utvrđivanju njezinih ciljeva,
- uzimajući u obzir članke 40. i 42. UFEU-a o uspostavi zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednim proizvodima i opsegu u kojem se pravila o tržišnom natjecanju primjenjuju na proizvodnju i trgovinu poljoprivrednim proizvodima,
- uzimajući u obzir članak 13. UFEU-a,
- uzimajući u obzir članak 349. UFEU-a kojim se definira status najudaljenijih regija i utvrđuju uvjeti za primjenu Ugovora na te regije,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2017/2393 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2017. o izmjeni uredaba (EU) br. 1305/2013 o potpori ruralnom razvoju iz Europskoga poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR), (EU) br. 1306/2013 o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike, (EU) br. 1307/2013 o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike, (EU) br. 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i (EU) br. 652/2014 o utvrđivanju odredaba za upravljanje rashodima koji se odnose na prehrambeni lanac, zdravlje i dobrobit životinja te na biljno zdravstvo i biljni reprodukcijski materijal ⁽¹⁾ („Skupna uredba”),
- uzimajući u obzir Uredbu 98/58/EZ Vijeća od 20. srpnja 1998. o zaštiti životinja koje se drže u svrhu proizvodnje ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir informativni dokument Europskog revizorskog suda o budućnosti ZPP-a od 19. ožujka 2018.,
- uzimajući u obzir Direktivu 2009/128/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u postizanju održive upotrebe pesticida ⁽³⁾ i izvješće Komisije od 10. listopada 2017. o nacionalnim akcijskim planovima država članica i napretku u provedbi Direktive 2009/128/EZ o održivoj upotrebi pesticida (COM(2017)0587),
- uzimajući u obzir svoju Odluku od 6. veljače 2018. o osnivanju, nadležnostima, brojčanom sastavu i trajanju mandata posebnog odbora za postupak Unije za odobravanje pesticida ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir tematska izvješća Revizorskog suda br. 16/2017 naslovljeno „Izrada programa ruralnog razvoja: potrebno je pojednostavnjenje i stavljanje većeg naglaska na rezultate” te br. 21/2017 pod naslovom „Ekologizacija: složeniji oblik potpore dohotku koji još nije djelotvoran u pogledu okoliša”,
- uzimajući u obzir Dokument za razmatranje o budućnosti financija EU-a koji je Komisija objavila 28. lipnja 2017. (COM(2017)0358),

⁽¹⁾ SL L 350, 29.12.2017., str. 15.

⁽²⁾ SL L 221, 8.8.1998., str. 23.

⁽³⁾ SL L 309, 24.11.2009., str. 71.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0022.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 14. veljače 2018. pod naslovom „Nov, moderan višegodišnji financijski okvir za Europsku uniju koja učinkovito ostvaruje svoje prioritete nakon 2020.” (COM(2018)0098),
- uzimajući u obzir Deklaraciju iz Corka 2.0 pod nazivom „Bolji život u ruralnim područjima”, koja je donesena 2016. na Europskoj konferenciji o ruralnom razvoju,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 3. svibnja 2018. o trenutačnom stanju i budućnosti sektora ovčarstva i kozarstva u Uniji ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. travnja 2018. o Europskoj strategiji za promicanje proteinskih usjeva – poticanje proizvodnje proteinskih kultura i mahunarki u europskom poljoprivrednom sektoru ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. ožujka 2018. o sljedećem VFO-u: priprema stajališta Parlamenta o VFO-u za razdoblje nakon 2020. ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 1. ožujka 2018. o mogućnostima i izazovima za pčelarski sektor EU-a ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. travnja 2017. naslovljenu „Aktualno stanje koncentracije poljoprivrednih zemljišta u EU-u: kako poljoprivrednicima olakšati pristup zemljištu” ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 4. travnja 2017. o ženama i njihovoj ulozi u ruralnim područjima ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. prosinca 2016. o alatima ZPP-a za smanjenje nestabilnosti cijena na poljoprivrednim tržištima ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. listopada 2016. o tome kako se ZPP-om može potaknuti otvaranje radnih mjesta u ruralnim područjima ⁽¹²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 7. lipnja 2016. o jačanju inovacija i gospodarskog razvoja u upravljanju europskim poljoprivrednim gospodarstvima u budućnosti ⁽¹³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 7. srpnja 2015. o budućnosti sektora mlijeka i mliječnih proizvoda EU-a – revizija provedbe „mliječnog paketa” ⁽¹⁴⁾,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora o temi „Moguća izmjena zajedničke poljoprivredne politike” ⁽¹⁵⁾,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog odbora regija naslovljeno „Zajednička poljoprivredna politika nakon 2020.” ⁽¹⁶⁾,
- uzimajući u obzir ciljeve održivog razvoja UN-a, od kojih je većina relevantna za ZPP,
- uzimajući u obzir izvješće i zaključke iz studenog 2016. Radne skupine za poljoprivredna tržišta pod nazivom „Poboljšanje tržišnih rezultata – jačanje položaja poljoprivrednika u opskrbnom lancu”,
- uzimajući u obzir Pariški sporazum postignut na Konferenciji UN-a o klimatskim promjenama 2015. (COP 21), a posebno obveze koje je preuzela Europska unija kao „nacionalno utvrđene doprinose” kako bi se postigli globalni ciljevi Sporazuma,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 15. prosinca 2016. o provedbi programa posebnih mjera za poljoprivredu u korist najudaljenijih regija Unije (POSEI) (COM(2016)0797),

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0203.

⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0095.

⁽⁷⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0075.

⁽⁸⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0057.

⁽⁹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0197.

⁽¹⁰⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0099.

⁽¹¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0504.

⁽¹²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0427.

⁽¹³⁾ SL C 86, 6.3.2018., str. 62.

⁽¹⁴⁾ SL C 265, 11.8.2017., str. 7.

⁽¹⁵⁾ SL C 288, 31.8.2017., str. 10.

⁽¹⁶⁾ SL C 342, 12.10.2017., str. 10.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir pomoćni alat Pregled aktivnosti u području okoliša (COM(2016)0316), najavljen 2016., na temelju kojega će se omogućiti bolja provedba pravnih propisa i politika EU-a u području okoliša i tako pogodovati poduzećima i građanima,
 - uzimajući u obzir pismo Odbora za proračunski nadzor,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj i mišljenja Odbora za razvoj, Odbora za međunarodnu trgovinu, Odbora za proračune te Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (A8-0178/2018),
- A. budući da se u komunikaciji Komisije naslovljenoj „Budućnost hrane i poljoprivrede” prepoznaje da je zajednička poljoprivredna politika (ZPP) jedna od najstarijih i najintegriranijih politika EU-a te da je ujedno i od globalne strateške važnosti; budući da bi ZPP trebao biti oblikovan tako da poljoprivrednom i šumarskom sektoru EU-a omogući da odgovori na opravdane zahtjeve građana koji se ne odnose samo na sigurnost opskrbe hranom te zaštitu, kvalitetu i održivost hrane već i na zaštitu okoliša, zaštitu biološke raznolikosti i prirodnih resursa, klimatsku politiku, ruralni razvoj, zdravlje i visoke standarde u pogledu dobrobiti životinja te zapošljavanje;
- B. budući da ZPP sada treba reformirati kako bi se njime bolje zadovoljile potrebe i onih kojima je u prvom redu namijenjena, a to su poljoprivrednici, i građana u cjelini;
- C. budući da je ZPP od presudne važnosti za oko 12 milijuna poljoprivrednih gospodarstava u cijeloj Europi;
- D. budući da poljoprivredna zemljišta čine 47 % europskog teritorija i da u EU-u živi 22 milijuna poljoprivrednika i poljoprivrednih radnika;
- E. budući da bi ciljevi ZPP-a trebali biti jamčenje sigurnosti hrane i neovisnosti u opskrbi hranom, kao i otpornosti i održivosti europskih poljoprivrednih sustava i područja;
- F. budući da je glavni cilj EU-a, odnosno multifunkcionalan i diversificiran sektor poljoprivrede i šumarstva kojim se stvaraju radna mjesta, koji je pravedan, čiji su pokretač održive poljoprivredne prakse i kojim se omogućuje očuvanje održivih malih i obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava koja se mogu stjecati i prenositi s koljena na koljeno, i dalje ključan za ostvarivanje pozitivnih vanjskih učinaka i osiguravanje javnih dobara (prehrambeni i neprehrambeni proizvodi i usluge) koje europski građani očekuju;
- G. budući da je od ključne važnosti zaustaviti i smanjiti trenutačnu koncentraciju moći u rukama velikog maloprodajnog sektora i velikih poduzeća;
- H. budući da se izmjene postojećeg ZPP-a trebaju temeljiti na strateškim ciljevima za jačanje konkurentnosti te da se njima treba osigurati kvalitetna i sigurna hrana;
- I. budući da je tijekom više od 25 godina ZPP redovito bio predmet reformi uvjetovanih otvaranjem europske poljoprivrede međunarodnim tržištima i pojavom novih izazova kao što su oni u području okoliša i klimatskih promjena; budući da je sada potrebno učiniti još jedan korak u tom kontinuiranom procesu prilagodbe kako bi se ZPP pojednostavnio, modernizirao i preusmjerio te se tako osigurao dohodak za poljoprivrednike i učinkovitije odgovorilo na očekivanja društva općenito, posebno u području kvalitete hrane i sigurnosti opskrbe hranom, klimatskih promjena, javnog zdravlja i zapošljavanja, uz istovremeno jamčenje sigurnosti politike i financijske sigurnosti za sektor, s ciljem stvaranja održivih ruralnih područja, suočavanja s problemima sigurnosti opskrbe hranom i jamčenja ostvarivanja europskih ciljeva u području klime i okoliša te povećanja dodane vrijednosti EU-a;
- J. budući da je Komisija svoju komunikaciju o tekućoj reformi ZPP-a nazvala „Budućnost hrane i poljoprivrede”, no nije dala nikakva jamstva u pogledu zadržavanja proračuna ZPP-a te budući da je od ključne važnosti da se to pitanje riješi prije predstavljanja predstojećih zakonodavnih prijedloga; budući da se njima mora osigurati da se ZPP neće ponovno nacionalizirati i da se neće narušiti pravilno funkcioniranje jedinstvenog tržišta te da postoje stvarna pojednostavljenja za korisnike, ne samo na razini EU-a nego i na razini država članica, regionalnoj i lokalnoj razini te na razini poljoprivrednih gospodarstava, kao i fleksibilnost i pravna sigurnost za poljoprivrednike i vlasnike šuma, pri čemu se također treba jamčiti ostvarivanje ambicioznih ciljeva u području zaštite okoliša i novog ZPP-a bez dodavanja novih ograničenja za države članice, a posljedično i dodatne složenosti koja bi dovela do kašnjenja u provedbi nacionalnih strategija;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- K. budući da bi se novim modelom ostvarivanja ciljeva trebao zajamčiti izravni odnos između EU-a i europskih poljoprivrednika;
- L. budući da ZPP mora imati važnu ulogu u jačanju dugoročne produktivnosti i konkurentnosti sektora te izbjegavanju stagnacije i nestabilnosti prihoda poljoprivrednih gospodarstava koji su, unatoč koncentriranju i intenziviranju proizvodnje te povećanju produktivnosti u prosjeku i dalje niži nego u drugim sektorima;
- M. budući da izravna plaćanja daju prvi značajni sloj stabilnosti i sigurnosti za prihode poljoprivrednih gospodarstava, s obzirom na to da ona predstavljaju opipljiv udio godišnjih poljoprivrednih prihoda, odnosno do čak 100 % poljoprivrednih prihoda u određenim regijama; budući da bi se ta plaćanja trebala zadržati kako bi se pomoglo poljoprivrednicima da se natječu s trećim zemljama pod jednakim uvjetima;
- N. budući da se novim ruralnim vrijednosnim lancima u biogospodarstvu može pružiti dobar potencijal za rast i otvaranje radnih mjesta u ruralnim područjima;
- O. budući da izravna plaćanja trebaju biti jače usmjerena na poljoprivrednike s obzirom na to da su oni ti koji doprinose stabilnosti i budućnosti naših ruralnih regija te se suočavaju s gospodarskim tržišnim rizicima;
- P. budući da se tijekom posljednjih nekoliko godina poljoprivrednici suočavaju sa sve većom nestabilnošću cijena, u kojoj se odražavaju fluktuacije cijena na globalnim tržištima i nesigurnost koju uzrokuju makroekonomska kretanja, vanjske politike poput trgovine, politički i diplomatski problemi, sanitarne krize, prekomjerna proizvodnja u određenim europskim sektorima, klimatske promjene i sve učestaliji ekstremni vremenski uvjeti u EU-u;
- Q. budući da posebni alati za sredozemne sektore trebaju ostati u prvom stupu;
- R. budući da je nužno pružiti fleksibilne i prilagodljive alate kojima bi se pomoglo osjetljivim i strateškim sektorima da se nose sa strukturnim promjenama kao što su mogući učinci Brexita ili usvojenih bilateralnih trgovinskih sporazuma s glavnim partnerima EU-a;
- S. budući da sektorske strategije za voće i povrće, vino i pčelarstvo trebaju i dalje biti obvezujuće za zemlje u kojima se ti proizvodi proizvode te da se posebnosti povezanih alata i pravila trebaju zadržati;
- T. budući da je od ključne važnosti osigurati jednake uvjete, poštene cijene i primjeren životni standard za sve poljoprivrednike u svim regijama i državama članicama EU-a te na taj način zajamčiti prihvatljive cijene za građane i potrošače kao i poljoprivrednu aktivnost u svim dijelovima Unije, među ostalim i u područjima s prirodnim ograničenjima; budući da je od presudne važnosti promicati pristup visokokvalitetnoj hrani i pristup njoj te zdravu i održivu prehranu uz istodobno ispunjavanje obveza u pogledu socijalne i okolišne održivosti, klimatske politike, zdravlja, zdravlja i dobrobiti životinja i bilja te uravnoteženog razvoja ruralnih područja;
- U. budući da su voda i poljoprivreda neraskidivo povezane te da je održivo upravljanje vodom u poljoprivrednom sektoru ključno kako bi se zajamčila kvalitetna i dostatna proizvodnja hrane i zaštita vodnih resursa;
- V. budući da su ZPP-u potrebni odgovarajući alati za rješavanje ranjivosti poljoprivrede u kontekstu klimatskih promjena te za istodobno smanjenje pritiska tog sektora na slatkovodne rezerve, s obzirom na to da on iskorištava 50 % slatkovodnih resursa u EU-u;
- W. budući da u svrhu postizanja veće jednakosti i legitimnosti postoji potreba za moderniziranim, jednostavnijim i pravednijim sustavom plaćanja;
- X. budući da u aktualnom ZPP-u ne postoje potrebni instrumenti koji bi osiguravali pristojna primanja nužna za dostojanstven život starijih poljoprivrednika;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- Y. budući da ne postoje odgovarajući instrumenti koji bi poticali prijenos poslovanja sa starije generacije poljoprivrednika na one mlađe;
- Z. budući da je, prema informativnom dokumentu Europskog revizorskog suda iz ožujka 2018. o budućnosti ZPP-a, 2010. godine na svakih 100 upravitelja poljoprivrednih gospodarstava starijih od 55 godina bilo njih 14 mlađih od 35 godina, a taj je broj 2013. godine pao na 10,8; budući da se u razdoblju od 2004. do 2013. prosječna dob poljoprivrednika u EU-u povećala s 49,2 na 51,4 godine; budući da najmanja poljoprivredna gospodarstva najčešće pripadaju starijim poljoprivrednicima;
- AA. budući da sve opsežnija globalna trgovina sa sobom donosi i prilike i izazove, između ostalog, u pogledu okoliša, klimatskih promjena, zaštite voda, nedostatka poljoprivrednog zemljišta i degradacije tla, i stoga zahtijeva prilagodbu pravila međunarodne trgovine kako bi se omogućila uspostava jednakih uvjeta za sve na temelju visokih standarda te poštenih i održivih uvjeta za razmjenu robe i usluga kao i obnovljenih i učinkovitih mehanizama za zaštitu trgovine, u skladu s postojećim europskim socijalnim, gospodarskim, okolišnim, zdravstvenim, sanitarnim i fitosanitarnim standardima te standardima dobrobiti životinja;
- AB. budući da se ti visoki standardi trebaju i dalje primjenjivati te da ih treba dodatno promicati na globalnoj razini, posebno u okviru Svjetske trgovinske organizacije (WTO), štiteći tako interese europskih proizvođača i potrošača i osiguravajući primjenu europskih standarda u trgovinskim sporazumima o uvozu;
- AC. budući da se oko 80 % potrebnih proteina u EU-u uvozi iz trećih zemalja i da dosad nije poduzeto dovoljno napora kako bi se u okviru ZPP-a provela proteinska strategija;
- AD. budući da treba pozdraviti stavljanje naglaska na istraživanje i razvoj za inovacije u području proizvoda i postupaka kojima se štede resursi, no da je unatoč tome potrebno učiniti više za razvoj istraživačkih kapaciteta i infrastrukture potrebne za prijenos rezultata istraživanja u područje hrane i poljoprivrede te održive agrošumarske prakse, uz odgovarajuću potporu, kao i za promicanje pristupa zasnovanog na sudjelovanju više dionika s poljoprivrednikom u njegovu središtu, uz pomoć neovisnih, transparentnih, dostatno financiranih poljoprivrednih savjetodavnih službi iz cijelog EU-a u svim državama članicama i regijama, odnosno uz pomoć službi za razmjenu znanja i osposobljavanje na razini država članica;
- AE. budući da bi potpore za izravna ulaganja trebale biti bolje usmjerene na dvostruki zahtjev ekonomske i okolišne učinkovitosti i da bi pritom trebalo uzimati u obzir potrebe poljoprivrednih gospodarstava;
- AF. budući da je Europska unija razvila niz svemirskih programa (EGNOS i Galileo) i programa za promatranje Zemlje (Copernicus) čiji potencijal u pogledu praćenja provedbe ZPP-a i prelaska europske poljoprivrede na preciznu poljoprivredu te usmjerenosti gospodarstava na dvostruku okolišnu i ekonomsku učinkovitost treba iskoristiti u najvećoj mogućoj mjeri;
- AG. budući da se većina biotehnoloških istraživanja trenutačno provodi izvan EU-a te da su ona u pravilu usmjerena na poljoprivredno-gospodarska pitanja koja nisu relevantna za sektor EU-a, što dovodi do potencijalnih gubitaka u pogledu ulaganja i usmjerenja;
- AH. budući da je na temelju trenutačnih iskustava izgledno da će iskorištavanje i poticanje prirodnih procesa za povećanje prinosa i otpornosti smanjiti proizvodne troškove;
- AI. budući da konkurentni sektori poljoprivrede, prehrane i šumarstva moraju i dalje imati važnu ulogu u ostvarivanju ciljeva EU-a u pogledu zaštite okoliša i klime, kako je utvrđeno u međunarodnim sporazumima kao što su COP 21 i ciljevi održivog razvoja UN-a, pri čemu poljoprivrednike treba poticati i plaćati za njihov doprinos te im pomoći smanjivanjem nepotrebnih regulatornih i administrativnih opterećenja kada je riječ o mjerama koje poduzimaju;
- AJ. budući da je zbog predviđenog povećanja globalne prosječne površinske temperature u 21. stoljeću i izravnih posljedica u pogledu klimatskih uvjeta potreban prehrambeni sustav koji je ekološki održiv i kojim se jamči sigurna i obilna proizvodnja, a da Unija pritom ne ovisi o drugim tržištima;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- AK. budući da je važno da budući ZPP bude usklađen s ciljevima održivog razvoja, Pariškim sporazumom i politikama EU-a, posebice u područjima održivosti, okoliša, klime, javnog zdravlja i hrane;
- AL. budući da je poljoprivreda jedan od sektora gospodarstva od kojeg se očekuje da će pridonijeti cilju zacrtanom za 2030. u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova za 30 % u odnosu na razine iz 2005. u skladu s Uredbom o raspodjeli tereta;
- AM. budući da mali poljoprivrednici čine otprilike 40 % poljoprivrednih gospodarstava EU-a, ali da primaju samo 8 % subvencija ZPP-a;
- AN. budući da se uz pomoć 17 ciljeva održivog razvoja utvrđuju novi, jasni ciljevi za ZPP nakon 2020.;
- AO. budući da je ZPP postupno obuhvatio okolišne ciljeve jamčenjem toga da su njegovi propisi kompatibilni s okolišnim zahtjevima iz zakonodavstva EU-a te da poljoprivrednici poštuju te zahtjeve i promiču održive poljoprivredne prakse kojima se čuvaju okoliš i biološka raznolikost;
- AP. budući da je potrošnja zasićenih masti i crvenog mesa u Uniji i dalje znatno iznad preporučenog nutritivnog unosa te da prehrambena industrija nastavlja uvelike pridonositi emisijama stakleničkih plinova i dušika;
- AQ. budući da zatvoreni proizvodni krugovi, u kojima se postupci proizvodnje, prerade i pakiranja odvijaju u istoj regiji, zadržavaju dodanu vrijednost u dotičnoj regiji te tako osiguravaju više lokalnih radnih mjesta i stoga imaju potencijal za oživljavanje ruralnih područja;
- AR. budući da se u sklopu ZPP-a nastoje ostvariti neodvojivi okolišni i gospodarski ciljevi te da taj dvojni pristup treba očuvati pa čak i ojačati u okviru reforme prvog stupa i programa ekologizacije u korist prelaska na održiv i učinkovit europski poljoprivredni model;
- AS. budući da Europska unija u okviru budućeg ZPP-a mora težiti znatnom ograničenju uporabe antibiotika u poljoprivredi i prehrambenom sektoru kako bi se ojačala održiva poljoprivreda;
- AT. budući da će povećanje dugoročne otpornosti i održivosti poljoprivrednih sustava i područja biti korisno za EU u cjelini;
- AU. budući da je Revizorski sud naglasio da se zbog zahtjeva ekologizacije kojima se često samo odražavaju već postojeće prakse, zelenim plaćanjima uvedenima reformom iz 2013. povećava složenost i birokracija te da ih je teško razumjeti; budući da se, prema mišljenju Revizorskog suda, njima ne poboljšava dovoljno učinkovitost ZPP-a pri zaštiti okoliša i klime zbog načina na koji su koncipirana, što je važno imati na umu pri oblikovanju nove zelene strukture ZPP-a;
- AV. budući da je Revizorski sud utvrdio značajne nedostatke u provedbi drugog stupa, posebno u pogledu dugog postupka odobrenja te složene i birokratske prirode programâ ruralnog razvoja;
- AW. budući da je metaanalizom učinkovitosti koja se temelji na dokazima iz znanstvenih istraživanja utvrđeno da mjerama ekologizacije nije znatno poboljšana okolišna učinkovitost, uglavnom zato što su ti zahtjevi već bili ispunjeni;
- AX. budući da se u ciljevima Deklaracije iz Corka 2.0 za bolji život u ruralnim područjima spominju dinamična ruralna područja, pametna multifunkcionalnost, biološka raznolikost u poljoprivredi i šumarstvu i izvan njih, rijetke pasmine životinja i očuvanje usjeva, kao i ekološka poljoprivreda, potpora područjima u nepovoljnom položaju i obveze u okviru mreže Natura 2000; budući da se u Deklaraciji također ističe važnost napora koji se ulažu u sprečavanje depopulacije ruralnih područja i uloga koju u tom procesu imaju žene i mladi, kao i potreba za boljim korištenjem svih endogenih resursa ruralnih područja na temelju primjene integriranih strategija i multisektorskih pristupa kojima se jačaju pristup „odozdo prema gore” i sinergije među dionicima i u sklopu kojih se zahtijeva ulaganje u održivost ruralnih područja, zaštita prirodnih resursa i bolje upravljanje njima, poticanje djelovanja u području klimatske politike, poticanje znanja i inovacija, bolje upravljanje ruralnim područjima te pojednostavljenje politike ruralnog razvoja i njezine provedbe;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- AY. budući da u okviru ZPP-a zbog dodatnih ograničenja u pogledu pristupa zemljištu treba uzeti u obzir područja u nepovoljnijem položaju, kao što su regije u kojima postoji snažna konkurencija između urbanog razvoja i poljoprivrede, radi održanja poljoprivrede u takvim područjima;
- AZ. budući da se u okviru ZPP-a i dalje trebaju nadoknađivati dodatni troškovi područja u nepovoljnom položaju, kao što su planinske i najudaljenije regije, povezani s njihovim posebnim ograničenjima, kako bi se održala poljoprivredna djelatnost u tim područjima;
- BA. budući da bi se u okviru ZPP-a trebalo odati dužno priznanje velikim koristima određenih sektora za okoliš, kao što su sektori ovčarstva i kozarstva ili sektor proteinskih usjeva;
- BB. budući da je pčelarski sektor od ključne važnosti za EU te znatno doprinosi društvu i s gospodarskog i s okolišnog aspekta;
- BC. budući da je nužno dodatno ojačati položaj poljoprivrednika u lancu opskrbe hranom i osigurati pošteno tržišno natjecanje na jedinstvenom tržištu primjenom poštenih i transparentnih pravila kojima se uzimaju u obzir posebnosti poljoprivrede u odnosima između proizvođača i drugih dijelova lanca opskrbe hranom, i na početku i na kraju lanca, te zajamčiti poticaje za djelotvorno sprečavanje kriza i rizika, uključujući instrumente za aktivno upravljanje kojima se u većoj mjeri mogu uskladiti opskrba i potražnja i koje tijela javne vlasti mogu uvesti na razini sektora, kao što je istaknuto u izvješću Radne skupine za tržišta poljoprivrednih proizvoda; budući da se i aspekti izvan područja primjene ZPP-a koji utječu na konkurentnost i jednake uvjete za poljoprivrednike moraju uzeti u obzir i pratiti na odgovarajući način;
- BD. budući da je zbog novih izazova u području sigurnosti i neovisnosti opskrbe hranom europske poljoprivrede u sklopu političkih prioriteta EU-a, kako se navodi u dokumentu za razmatranje o budućnosti financija EU-a koji je objavila Komisija, u sljedećem višegodišnjem financijskom okviru (VFO) proračun za poljoprivredu potrebno povećati ili zadržati na istoj razini po stalnim cijenama (u eurima) radi suočavanja s postojećim i novim izazovima;
- BE. budući da društvo od poljoprivrednika očekuje da promijene svoje prakse kako bi postale u potpunosti održive i da bi ih stoga u toj tranziciji trebalo podržati javnim sredstvima;
- BF. budući da se sve izmjene aktualnog ZPP-a moraju uvesti na takav način da se uz pomoć odgovarajućih prijelaznih razdoblja i mjera osigura stabilnost sektora, pravna sigurnost i sigurnost planiranja za poljoprivrednike i vlasnike šuma;
- BG. budući da Parlament mora imati sveobuhvatnu ulogu u uspostavi jasnog političkog okvira kako bi se održale zajedničke ambicije na europskoj razini i kako bi se nastavila demokratska rasprava o strateškim pitanjima koja utječu na svakodnevni život svih građana kad je riječ o održivom korištenju prirodnih resursa, uključujući vodu, tlo i zrak, kvalitetu naše hrane, financijsku stabilnost poljoprivrednih proizvođača, sigurnost hrane, zdravlje te održivu modernizaciju poljoprivrednih i higijenskih praksi s ciljem uspostave društvenog ugovora na europskoj razini između proizvođača i potrošača;
- BH. budući da je ZPP potrebno preinačiti kako bi se njime uspješno odgovorilo na aktualne izazove te da je od iznimne važnosti suzakonodavcima osigurati sredstva kako bi mogli u potpunosti izvršavati svoje zadaće u propisanom vremenskom okviru; budući da je prisutna neizvjesnost povezana s Brexitom;
- BI. budući da se sigurnost hrane u Europi ubuduće treba zajamčiti i Ujedinjenoj Kraljevini i 27 država članica EU-a, pri čemu je najviše napora potrebno uložiti kako bi se smanjilo ometanje proizvodnje i omogućio pristup hrani za obje strane; budući da je potrebno uložiti sve napore kako bi se zajamčila jedinstvena usklađenost sa standardima u području zaštite okoliša i sigurnosti hrane i tako osiguralo da se građani Ujedinjene Kraljevine i EU-a neće suočiti sa smanjenjem kvalitete i sigurnosti hrane;
- BJ. budući da obnova, održavanje i jačanje ekosustava povezanih s poljoprivredom i šumarstvom, između ostalog i u područjima iz programa Natura 2000, ulaze u šest glavnih prioriteta za razvoj ruralnih područja u EU-u;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- BK. budući da EU trenutačno radi na proteinskoj strategiji radi promicanja samodostatnosti u opskrbi proteinskim usjevima;
- BL. budući da je 2017. godine 124 milijuna ljudi u 51 zemlji bilo pogođeno velikom nesigurnošću opskrbe hranom, a to je 16 milijuna više nego 2016. godine; budući da većina ljudi pogođena nesigurnošću opskrbe hranom živi u ruralnim područjima;
- BM. budući da je ravnopravnost žena i muškaraca jedan od temeljnih ciljeva EU-a i njegovih država članica, budući da žene svojim brojnim ulogama u ruralnim područjima doprinose održavanju uspješnih poljoprivrednih gospodarstava i ruralnih zajednica; budući da su naponi koji se ulažu u sprečavanje depopulacije ruralnih područja povezani sa stvaranjem prilika za žene i mlade; budući da se žene u ruralnim područjima i dalje suočavaju s brojnim izazovima te da politike poljoprivrednog i ruralnog razvoja ne uključuju u dovoljnoj mjeri rodnu dimenziju; budući da žene nisu dovoljno zastupljene među korisnicima izravnih plaćanja ili fondova za ruralni razvoj, iako rodna dimenzija u tom slučaju nije pouzdan pokazatelj učinka programa;
- BN. budući da, kako bi se pred europskim poreznim obveznicima opravdao proračun ZPP-a, buduća financijska sredstva moraju biti povezana s proizvodnjom sigurne i visokokvalitetne hrane i jasnom društvenom dodanom vrijednošću u pogledu održive poljoprivrede, ambiciozne i učinkovite zaštite okoliša i klime, standarda javnog zdravlja te zdravlja i dobrobiti životinja kao i drugih društvenih učinaka ZPP-a kako bi se stvorili istinski jednaki uvjeti u EU-u i izvan njega;
- BO. budući da iz posebne studije Eurobarometra br. 442 na temu stava Europljana o dobrobiti životinja proizlazi da 82 % europskih građana smatra da je dobrobit životinja na poljoprivrednim gospodarstvima potrebno poboljšati;
- BP. budući da upotreba pesticida, smanjivanje biološke raznolikosti i promjene u poljoprivrednom okolišu negativno utječu na broj oprašivača i raznolikost njihovih vrsta; budući da se i udomaćeni i divlji oprašivači suočavaju sa znatnim izazovima te da bi posljedice toga mogle biti pogubne za poljoprivredu i sigurnost hrane u EU-u s obzirom na ovisnost većine proizvodnje EU-a o uslugama oprašivanja; budući da je u siječnju 2018. pokrenuto javno savjetovanje u okviru Inicijative EU-a za oprašivače kako bi se utvrdio najbolji pristup problemu opadanja broja oprašivača u EU-u i odgovarajući koraci koje valja poduzeti;
- BQ. budući da je potrebno izraditi posebnu mjeru u sklopu ruralnog razvoja, temeljenu na osam načela integrirane zaštite bilja (IPM) Europske unije, kako bi se potaknulo smanjenje upotrebe teških pesticida i promicalo uvođenje nekemijskih alternativa;
- BR. budući da se u okviru ZPP-a i dalje trebaju nadoknađivati dodatni troškovi područja u nepovoljnom položaju, kao što su planinske i najudaljenije regije, povezani s njihovim posebnim ograničenjima, kako bi se održala poljoprivredna djelatnost u tim područjima;
- BS. budući da bi pri primjeni okvira ZPP-a u najudaljenijim regijama trebalo u cijelosti ispitati područje primjene članka 349. UFEU-a jer su ta područja u posebno nepovoljnom položaju u pogledu socioekonomskog razvoja s obzirom na aspekte kao što su starenje stanovništva i depopulacija; budući da je POSEI učinkovit instrument namijenjen za razvoj i jačanje strukturiranja sektora, kojim se rješavaju konkretni poljoprivredni problemi u najudaljenijim regijama; podsjeća da je Komisija u svojem izvješću Parlamentu i Vijeću od 15. prosinca 2016. o provedbi programa POSEI zaključila da „uzimajući u obzir ocjenu programa ... smatra se da nije potrebno mijenjati osnovnu Uredbu (EU) br. 228/2013.”;
- BT. budući da i gospodarenje šumama i agrošumarstvo koje obuhvaća gornji sloj drvenaste vegetacije iznad pašnjaka ili poljoprivrednih kultura, mogu doprinijeti otpornosti na razini poljoprivrednih gospodarstava i krajolika te potrebnim mjerama za ublažavanje klimatskih promjena pružanjem šumarskih ili poljoprivrednih proizvoda ili ostalih usluga ekosustava, čime se učvršćuju ciljevi ZPP-a i omogućuje da kružno i biogospodarstvo doprinesu novim poslovnim modelima od kojih koristi imaju poljoprivrednici, šumari i ruralna područja; budući da se strategijom EU-a za šume promiče dosljedan, cjelovit pristup upravljanju šumama i višestruke prednosti šuma te se obuhvaća cijeli vrijednosni lanac sektora šuma; ističe da ZPP ima ključnu ulogu u ciljevima te strategije i da se u okviru njega posebna pozornost posvećuje mediteranskim šumama, koje su više pogođene klimatskim promjenama i požarima, zbog čega su biološka raznolikost i potencijalna poljoprivredna proizvodnja u opasnosti;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

Novi odnos između Europske unije, država članica, regija i poljoprivrednika

1. pozdravlja namjeru da se ZPP pojednostavi i modernizira radi ostvarivanja ekonomske koristi za poljoprivrednike i ispunjavanja očekivanja građana, no naglašava da najvažniji prioriteti reforme moraju biti načela navedena u Ugovoru iz Rima, cjelovitost jedinstvenog tržišta i istinska zajednička politika koju na odgovarajući način financira EU, koja je moderna i usmjerena na rezultate, kojom se podržava održiva poljoprivreda te osiguravaju sigurna, visokokvalitetna i raznovrsna hrana, zapošljavanje i razvoj u ruralnim područjima;
2. prima na znanje komunikaciju Komisije naslovljenu „Budućnost hrane i poljoprivrede” te pozdravlja priznanje da jedan od ciljeva ZPP-a mora biti poboljšanje i jamčenje održivog upravljanja prirodnim resursima i pridonošenje ciljevima EU-a u pogledu zaštite okoliša i klime;
3. poziva na to da najviši prioritet ZPP-a bude prijelaz svakog europskog poljoprivrednog gospodarstva prema poduzeću koje objedinjuje gospodarske standarde i standarde okolišne učinkovitosti;
4. ističe da u okviru ZPP-a treba zadržati ključni odnos između zakonodavaca, poljoprivrednika i građana EU-a; odbacuje svaku mogućnost ponovne nacionalizacije ZPP-a, čime bi se povećale nejednakosti u pogledu konkurentnosti na jedinstvenom tržištu;
5. skreće pozornost na veoma važnu ulogu malih i srednjih poljoprivrednih gospodarstava, koju je potrebno prepoznati i cijiniti;
6. ističe da se fleksibilnošću koju države članice trenutačno imaju u pogledu opcija utvrđenih u osnovnim pravilima može reagirati na konkretne slučajeve, ali istodobno pokazuje da se neki dijelovi ZPP-a ne mogu više smatrati zajedničkim; ističe potrebu da se zadrže uvjeti tržišnog natjecanja unutar jedinstvenog tržišta i zajamče jednaki uvjeti u pogledu pristupa potpori za poljoprivrednike u različitim državama članicama ili regijama, zajedno s potrebom za prikladnim i učinkovitim rješenjima kako bi se na najmanju moguću mjeru sveo svaki rizik od narušavanja tržišnog natjecanja ili rizici za koheziju;
7. smatra da bi države članice trebale imati razuman stupanj fleksibilnosti unutar čvrstog zajedničkog okvira pravila, osnovnih standarda, intervencijskih alata, kontrola i financijskih sredstava EU-a koje je na razini EU-a dogovorio suzakonodavac kako bi se zajamčili jednaki uvjeti za poljoprivrednike, a posebno europski pristup potpori u sklopu prvog stupa, u cilju jamčenja poštovanja uvjeta poštenog tržišnog natjecanja;
8. smatra da bi, kako bi provedba ZPP-a bila učinkovitija i bolje prilagođena stvarnosti različitih oblika poljoprivrede u Europi, trebalo pojednostaviti nacionalne odluke koje se donose u okviru instrumenata EU-a dostupnih u sklopu prvog i drugog stupa te da bi države članice uz sudjelovanje svih relevantnih dionika trebale osmisliti vlastite dosljedne nacionalne strategije utemeljene na dokazima na osnovi europskih ciljeva i pokazatelja koji se odnose na glavne vrste mogućih mjera intervencije, koje bi također trebalo odrediti na razini EU-a, te svoje kriterije odabira, unutar jasnog zajedničkog okvira pravila primjenjivih diljem EU-a i uz poštovanje pravila i načela jedinstvenog tržišta;
9. ističe da bi dodatnu supsidijarnost trebalo dopustiti samo pod uvjetom da postoji čvrst zajednički skup pravila, ciljeva, pokazatelja i provjera EU-a;
10. poziva Komisiju da usvoji potrebne prilagodbe u sljedećem ZPP-u kako bi se proveo poziv Parlamenta na to da se poljoprivredne subvencije ne dodjeljuju za uzgoj bikova namijenjenih za borbe bikova;
11. ističe rizik od prekomjerne regulacije na nacionalnoj i regionalnoj razini i visok stupanj nesigurnosti za poljoprivrednike zbog mogućnosti da države članice moraju neovisno definirati svoje nacionalne planove i preispitivati svoje odluke na godišnjoj razini, ovisno o stajalištima aktualne vlade; stoga poziva Komisiju da zajedno sa svojim zakonodavnim prijedlozima suzakonodavcima predstavi jasan i jednostavan model nacionalnog strateškog plana kako bi im se omogućilo da procijene opseg, stupanj detaljnosti i sadržaj tih planova, koji su ključni elementi u predstojećem prijedlogu Komisije, te kako bi im se objasnili kriteriji za ocjenjivanje tih nacionalnih strategija;
12. poziva Komisiju da pruži mehanizme namijenjene za povećanje uporabe sinergija između ZPP-a i financiranja u okviru kohezijske politike;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

13. ističe potrebu za time da se budućim ZPP-om u potpunosti poštuje podjela ovlasti unutar svake države članice, često utvrđena u njihovim ustavima, osobito kad je riječ o poštovanju pravnih nadležnosti regija EU-a pri osmišljavanju i provedbi politika kao što je EPFRR te upravljanju njima; ističe da je potrebno osigurati da poljoprivrednici i drugi korisnici budu propisno uključeni u sve faze razvoja politika;
14. pozdravlja nastojanja Komisije da uvede izradu programa, provedbu i nadzor pristupa temeljenog na rezultatima kako bi se poticala uspješnost, a ne puko poštovanje propisa te da istodobno osigura odgovarajuće praćenje utemeljeno na riziku s pomoću jasno definiranih, jednostavnijih, manje birokratskih (uključujući sprečavanje prekomjerne regulacije), čvrstih, transparentnih i mjerljivih pokazatelja na razini EU-a, uključujući odgovarajuće kontrole mjera i izrade programa te provedbe i sankcija u državama članicama; smatra da treba uspostaviti jedinstvene osnovne kriterije za određivanje sličnih kazni za jednakovrijedne nesukladnosti otkrivene pri provedbi raznih mjera koje primjenjuju države članice ili regije radi ostvarivanja zajedničkih općih ciljeva koje je utvrdio EU;
15. naglašava da bi pristup koji se temelji isključivo na rezultatima mogao biti rizičan za države članice koje zbog specifičnih okolnosti možda ne mogu u potpunosti ostvariti sve rezultate utvrđene u njihovim nacionalnim planovima i koje bi mogle podlijetati ex-post smanjenju nacionalnih omotnica i obustavama financiranja;
16. prepoznaje da će za usklađivanje i izmjene novog modela ostvarenja ciljeva trebati nekoliko godina kako bi se osiguralo da se poljoprivrednici ne sankcioniraju zbog prelaska na model temeljen na rezultatima;
17. međutim, napominje da potencijalno kašnjenje u donošenju strateških planova ZPP-a može dovesti do zakašnjelih plaćanja, što valja izbjeći;
18. napominje da u prvome stupu države članice mogu odabrati programe iz prioritetnog kataloga koji je uspostavio EU;
19. poziva na razvoj sustava prikladnih institucionalnih i zakonskih prilagodbi kojima bi se pospješila izmjena modela provedbe kako bi se spriječili nastanak dodatnih troškova i smanjenje apsorpcije sredstava u državama članicama;
20. smatra da se prikupljanje informacija treba temeljiti na satelitskim snimkama i bazama podataka integriranog administrativnog i kontrolnog sustava, a ne na podnošenju podataka pojedinačnih poljoprivrednika;
21. poziva Komisiju da razvije relevantne sinergije između vodećih programa EU-a koji se odnose na svemir i ZPP, posebice programa Copernicus, koji je od posebnog interesa za poljoprivrednu zajednicu u kontekstu praćenja klimatskih promjena i okoliša;
22. poziva na donošenje mjera kojima se povećava recikliranje hranjivih tvari; poziva na usklađivanje poljoprivredne strukturne politike s okolišnim programima potpore, npr. boljom kombinacijom uzgoja kultura i stoke;
23. zahtjeva očuvanje pojednostavljenog programa za male poljoprivrednike;
24. smatra da se poljoprivrednicima koji imaju zemljište manje od 5 hektara treba omogućiti da dobrovoljno pristupe tom sustavu;
25. poziva Komisiju da provede kontrolu i revizije financija i uspješnosti kako bi se zajamčilo da se funkcije obavljaju prema jednakim visokim standardima i u skladu s jednakim kriterijima u svim državama članicama, bez obzira na veću fleksibilnost država članica u izradi programa i upravljanju, a posebno kako bi se diljem država članica osigurala pravodobna isplata sredstava svim poljoprivrednicima i ruralnim zajednicama koji ispunjavaju uvjete, uz istodobno smanjivanje administrativnog opterećenja za korisnike na najmanju moguću mjeru;
26. podsjeća da u prethodnoj reformi nije bilo lako dogovoriti definiciju „aktivnog poljoprivrednika”; stoga smatra da bi rezultati poljoprivrednog gospodarstva predstavljali usmjerenije i mjerljivo rješenje (primjerice održavanje dobrog stanja poljoprivrednog zemljišta, provedba dobrih uvjeta uzgoja životinja, doprinos kružnom gospodarstvu) za definiranje „aktivnog poljoprivrednika”;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

27. odbacuje smanjenje proračuna za ruralni razvoj za 25 % spomenuto u nedavnom prijedlogu VFO-a za razdoblje 2021.–2027. od 2. svibnja 2018.; ustraje u tome da nikakvi rezovi u području poljoprivrede i ruralnog razvoja ne smiju dovesti do smanjenja ambicija u odnosu na postojeći ZPP;
28. smatra da svi dionici u postupku nadzora financijskih sredstava EU-a, uključujući Europski revizorski sud, moraju dijeliti stajalište o sustavu nadzora na temelju uspješnosti kako države članice ili korisnici ne bi bili suočeni s neočekivanim financijskim ispravcima;
29. naglašava da su poljoprivrednici poduzetnici i stoga moraju uživati poduzetničku slobodu kako bi mogli postići odgovarajuće cijene svojih proizvoda na tržištu;
30. naglašava da se poljoprivrednici koji se poljoprivredom bave na nepuno radno vrijeme i poljoprivrednici s više izvora dohotka ne smiju isključiti;
31. pozdravlja prijedlog Komisije da se državama članicama, regijama i poljoprivrednicima omogući veća fleksibilnost u okviru višeg financijskog praga za pravila de minimis za poljoprivredu te da se istodobno sačuva cjelovitost unutarnjeg tržišta;
32. osim toga, poziva Komisiju da državama članicama omogući veću fleksibilnost u okviru pravila o državnoj potpori u području poljoprivrede u cilju poticanja poljoprivrednika na uspostavu dobrovoljnih preventivnih ušteda kako bi se bolje nosili s naglim porastom klimatskih i zdravstvenih rizika te gospodarskim krizama;
33. međutim, poziva na pravedno nagrađivanje javnih dobara koje osiguravaju mikro i mala poljoprivredna gospodarstva, uključujući njihovo sudjelovanje u zadružnim i društvenim aktivnostima;
34. poziva države članice da traže bolje sinergije između ZPP-a i drugih politika i fondova, kao što su kohezijski, strukturni i drugi investicijski fondovi, kako bi se ostvario multiplikacijski učinak za ruralna područja;
35. poziva na bolju usklađenost ZPP-a i drugih politika i mjera EU-a, posebice Direktive 2000/60/EZ, Direktive 91/676/EEZ i Uredbe (EZ) br. 1107/2009, kao sredstava za ostvarivanje održive zaštite vodnih resursa na čiju kvantitetu i kvalitetu poljoprivreda negativno utječe; poziva na poticaje za potporu lokalnih projekata suradnje između poljoprivrednika i dobavljača vode kako bi se povećala zaštita vodnih resursa;
36. napominje da brojna sela i regije, iako ruralni po svojoj naravi, zbog administrativnih razloga ostaju izvan područja primjene programa ruralnog razvoja u nekim državama članicama, što ih dovodi u nepovoljan položaj;
37. poziva države članice da razmotre fleksibilnije pristupe kako se ne bi naškodilo tim regijama i proizvođačima iz tih regija;

Pametna, učinkovita, održiva i pravedna ZPP – zadovoljavanje potreba poljoprivrednika, građana, ruralnih područja i okoliša

38. smatra da je potrebno zadržati postojeću strukturu sastavljenu od dvaju stupova te ističe da stupovi moraju biti usklađeni i komplementarni, pri čemu će se prvi stup u potpunosti financirati sredstvima EU-a i biti učinkovito sredstvo potpore za dohodak, osnovne mjere povezane s okolišem i nastavak primjene postojećih tržišnih mjera, a drugim stupom zadovoljavat će se posebne potrebe država članica; istodobno smatra da je potrebno poticati poljoprivrednike i ostale korisnike da provode mjere kojima se pružaju okolišna i društvena javna dobra koja se ne nadoknađuju na tržištu te da poštuju i nove i postojeće prakse u poljoprivredi utemeljene na zajedničkim, jedinstvenim i objektivnim kriterijima, te da istodobno treba zadržati mogućnost država članica da primjenjuju poseban pristup kako bi se odrazili lokalni i sektorski uvjeti; smatra da je najviši prioritet prelazak svih europskih poljoprivrednih gospodarstava na održiv sustav i njihovo integriranje u kružno gospodarstvo, pri čemu će se kombinirati ekonomski i okolišni standardi uspješnosti i neće se smanjivati socijalni ili radni standardi;
39. podsjeća Komisiju da ciljevi ZPP-a iz članka 39. UFEU-a podrazumijevaju povećanje poljoprivredne produktivnosti, osiguranje primjerenog životnog standarda poljoprivrednoj zajednici, stabiliziranje tržišta, osiguranje raspoloživosti namirnica i osiguranje da namirnice dođu do potrošača po razumnim cijenama;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

40. naglašava potencijal tehnoloških inovacija za pametan i učinkovit sektor koji pruža održivost, osobito u pogledu učinkovite uporabe resursa, praćenja zdravlja usjeva i životinja te okoliša;
41. poziva na to da se ZPP-om olakša i podupre primjena takvih inovacija;
42. smatra da se budućom strukturom ZPP-a mogu ostvariti njegovi ciljevi samo ako mu se dodijeli dovoljno financijskih sredstava; stoga traži da se proračun ZPP-a u sljedećem VFO-u poveća ili zadrži barem na sadašnjoj razini kako bi se ostvarile ambicije revidiranog i učinkovitog ZPP-a nakon 2020.;
43. smatra da bi daljnja liberalizacija tržišta i povezano smanjenje zaštite za poljoprivrednike podrazumijevali potrebu za naknadama za poljoprivredni sektor, osobito za ona poljoprivredna gospodarstva koja se suočavaju s nepovoljnim konkurentskim položajem, posebice s teškoćama u vezi s uporabom poljoprivrednog zemljišta ili smještenosti u planinskim područjima, te da se samo takvim mjerama može osigurati ekstenzivno upravljanje poljoprivrednim zemljištem i očuvanje kulturnog krajolika;
44. naglašava da je proračun ZPP-a potrebno prilagoditi budućim potrebama i izazovima, kao što su oni koji proizlaze iz utjecaja Brexita i sporazuma o slobodnoj trgovini koje je EU sklopio sa svojim glavnim trgovinskim partnerima;
45. ističe trajne razlike u razvoju među ruralnim područjima u različitim regijama i državama članicama te stoga smatra da bi kohezijski kriteriji trebali i dalje imati važnu ulogu u distribuciji sredstava iz drugog stupa među državama članicama;
46. naglašava važnost dodjeljivanja opsežnog proračuna drugom stupu (politika ruralnog razvoja) u ukupnom proračunu ZPP-a;
47. smatra da je potrebno pružiti potporu poljoprivrednicima u prijelazu na potpunu održivost;
48. smatra da se nove politike i ciljevi EU-a ne smiju razvijati na štetu uspješnog ZPP-a i njegovih resursa;
49. uzima u obzir trenutačnu neizvjesnost u pogledu budućeg proračuna ZPP-a;
50. naglašava da sredstva ZPP-a sačinjava novac poreznih obveznika iz svake države članice te da porezni obveznici diljem EU-a imaju pravo biti sigurni u to da se ta sredstva upotrebljavaju isključivo na usmjeren i transparentan način;
51. smatra da je potrebno izbjegavati nove linije ruralnog razvoja koje nisu popraćene dodatnim sredstvima;
52. smatra da je nužna usmjerenija potpora za raznolike poljoprivredne sustave, posebno za mala i srednja obiteljska poljoprivredna gospodarstva i mlade poljoprivrednike, kako bi se produktivnim poljoprivrednim sektorom u ekonomskom, okolišnom i socijalnom pogledu ojačala regionalna gospodarstva; smatra da se to može ostvariti uvođenjem obvezne više stope potpore za prve hektare gospodarstva, povezane s prosječnom veličinom gospodarstava u državama članicama, s obzirom na širok raspon veličine poljoprivrednih gospodarstava diljem EU-a; ističe da bi potpora za veća poljoprivredna gospodarstva trebala biti regresivna i odražavati ekonomiju razmjera, a da se o obveznim gornjim granicama odlučuje na europskoj razini te da se fleksibilnim kriterijima uzme u obzir kapacitet poljoprivrednih gospodarstava i zadruga da pružaju stabilna radna mjesta kojima će se stanovništvo zadržati u ruralnim područjima; smatra da bi sredstva koja budu dostupna na temelju gornjih granica i regresije trebala zadržati u državi članici ili regiji iz koje potječu;
53. smatra da je ključno osigurati da se potpora usmjerava na prave poljoprivrednike i da se usredotoči na one koji zarađuju za život aktivnim bavljenjem poljoprivredom;
54. smatra da treba održati pojednostavljeni sustav za male proizvođače kako bi im se olakšao pristup i upravljanje izravnim plaćanjima ZPP-a;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

55. ističe da je potrebno odrediti ključne elemente dobro uravnoteženog, transparentnog, jednostavnog i objektivnog sustava sankcija i poticaja u kombinaciji s transparentnim i pravovremenim sustavom za utvrđivanje prihvatljivosti korisnika javnog financiranja namijenjenog za pružanje javnih dobara, koji bi se trebao sastojati od jednostavnih, obveznih i neobveznih mjera te biti usmjeren na rezultate, čime se naglasak prebacuje s poštovanja propisa na stvarnu uspješnost;

56. naglašava da se i poljoprivrednici koji se poljoprivredom bave na nepuno radno vrijeme i poljoprivrednici s više izvora dohotka, koji na razne načine oživljavaju ruralno područje, poljoprivredom bave kako bi zarađivali za život te se smatraju pravim poljoprivrednicima u smislu komunikacije Komisije;

57. poziva da se postojeći sustav za izračun izravnih plaćanja u okviru prvog stupa, posebno u državama članicama u kojima se vrijednost prava još djelomice izračunava na temelju povijesnih referentnih vrijednosti, modernizira i zamijeni metodom izračuna plaćanja na razini EU-a, čija bi osnovna sastavnica bila potpora dohotku poljoprivrednika u okviru određenih granica i kojom bi se taj dohodak mogao povećati razmjerno njihovu doprinosu pružanju javnih dobara u skladu s ciljevima EU-a do 2030., kako bi sustav postao jednostavniji i transparentniji;

58. pozdravlja jednostavan, opravdan, transparentan i lako provediv program jedinstvenih plaćanja po površini koji se uspješno primjenjuje u mnogim državama članicama; stoga poziva na zadržavanje tog programa nakon 2020. godine i predlaže da se njegova primjena omogući u svim državama članicama i svim poljoprivrednicima u EU-u;

59. ističe da bi administrativno složeni sustav zahtjeva za plaćanja tako mogao biti zamijenjen, što bi dovelo do značajnog smanjenja birokracije;

60. smatra da ta nova plaćanja ne bi trebala postati roba koja se može prodavati, kako bi se osigurala njihova dugoročna djelotvornost;

61. traži od Komisije da preispita potrebu za zahtjevima za plaćanja u pogledu usklađenosti s pravilima WTO-a;

62. naglašava činjenicu da su javna sredstva postojećeg ZPP-a koja se troše na konkretne aktivnosti poljoprivrednika podložna vrlo preciznim kontrolama malih razmjera;

63. smatra da plaćanja također trebaju uključivati snažan zajednički uvjet, uključujući rezultate u području okoliša i druga javna dobra, kao što su kvalitetna radna mjesta;

64. podsjeća da se u Rezoluciji Parlamenta o temi „Aktualno stanje koncentracije poljoprivrednih zemljišta u EU-u: kako poljoprivrednicima olakšati pristup zemljištu?” prepoznaje da plaćanja zemljišta bez jasnih uvjeta dovode do narušavanja tržišta zemljišta te tako utječu na koncentraciju sve većeg broja poljoprivrednih zemljišta u rukama nekolicine pojedinaca;

65. objašnjava da javna dobra podrazumijevaju usluge koje nadilaze zakonodavstvo o dobrobiti okoliša, klime i životinja, i uključuju posebice očuvanje vode, zaštitu biološke raznolikosti, zaštitu plodnosti tla, zaštitu oprašivača, zaštitu humusnog sloja i dobrobit životinja;

66. naglašava da je potrebna pravednija raspodjela izravnih plaćanja među državama članicama, što je ključno za funkcioniranje jedinstvenog tržišta, pri čemu se u obzir moraju uzeti objektivni kriteriji poput iznosa koje države članice primaju u sklopu prvog i drugog stupa, kao i činjenica da prirodni uvjeti, okolnosti u pogledu zapošljavanja i socioekonomske okolnosti, opći životni standardi, troškovi proizvodnje, posebno troškovi zemljišta, i kupovna moć nisu jednaki diljem EU-a;

67. ističe da se veća konvergencija iznosa izravnih plaćanja između država članica može postići samo odgovarajućim povećanjem proračuna;

68. ističe da je svrha izravnih plaćanja pružanje potpore poljoprivrednicima u proizvodnji hrane i zaštiti standarda zaštite okoliša i dobrobiti životinja;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

69. smatra da bi, pod strogim uvjetom da se zajamče jednaki uvjeti na jedinstvenom tržištu, ne narušava tržišno natjecanje, posebno u pogledu robe, osigura usklađenost s pravilima WTO-a te da se ne ugrožava ostvarenje okolišnih i klimatskih ciljeva, trebalo zadržati dobrovoljne proizvodno vezane potpore, no da bi ih trebalo aktivirati tek nakon procjene Komisije; smatra da dobrovoljna proizvodno vezana potpora služi kao sredstvo za zadovoljavanje potreba osjetljivih sektora i postizanje konkretnih ciljeva povezanih s okolišem, klimom ili kvalitetom i stavljanjem na tržište poljoprivrednih proizvoda, za poticanje poljoprivrednih praksi kojima se poštuju visoki okolišni standardi i standardi u pogledu dobrobiti životinja te kao sredstvo za rješavanje konkretnih poteškoća, osobito onih koje proizlaze iz strukturne nekonkurentnosti regija u nepovoljnom položaju i planinskih regija, kao i poteškoća koje su više privremene naravi i koje nastaju, primjerice, zbog napuštanja starog sustava prava; također smatra da dobrovoljna proizvodno vezana potpora služi za promicanje strateški važne proizvodnje u budućnosti, kao što su proteinski usjevi, ili za nadoknadu učinaka sporazuma o slobodnoj trgovini; nadalje, ističe da su isplate dobrovoljne proizvodno vezane potpore važne za održavanje raznolikosti u poljoprivrednoj proizvodnji, zapošljavanju u poljoprivredi i sustavima održive proizvodnje EU-a;

70. poziva na to da se plaćanja iz prvog stupa, uključujući proizvodno vezanu potporu, ograniče po hektaru i korisniku, na iznos jednakovrijedan prosječnim izravnim plaćanjima EU-a po hektaru, kako bi se spriječilo narušavanje tržišnog natjecanja;

71. podsjeća da jamčenje generacijske obnove i ulaska novih poljoprivrednika na tržište predstavlja izazov u području poljoprivrede u mnogim državama članicama te da se u okviru svake nacionalne ili regionalne strategije to pitanje stoga mora rješavati sveobuhvatnim pristupom kojim se aktiviraju sva financijska sredstva ZPP-a, među ostalim dodatnom dodjelom sredstava za mlade poljoprivrednike u okviru prvog stupa i ciljanim mjerama za pomoć mladim poljoprivrednicima u sklopu drugog stupa, što bi trebalo biti obvezno za države članice, uz potporu novih financijskih instrumenata poput instrumenta za pristup kapitalu u kontekstu ograničenih resursa; nadalje ističe važnost nacionalnih mjera za uklanjanje regulatornih i gospodarskih prepreka, uz istovremeno promicanje planiranja nasljeđivanja, mirovinskih paketa i pristupa zemljištu te olakšavanje i poticanje dogovora o suradnji, kao što su partnerstva, zajednička poljoprivredna proizvodnja, uslužni uzgoj i zakup između starijih i mladih poljoprivrednika; smatra da bi se pravilima o državnim potporama također trebala uzeti u obzir važnost generacijske obnove i spriječiti nestanak obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava;

72. smatra da je u novom zakonodavstvu Unije potrebno napraviti veću distinkciju u kriterijima za ostvarivanje poticaja po osnovama „mladog poljoprivrednika” i „poljoprivrednika koji tek počinje obavljati poljoprivrednu djelatnost” (mladi poljoprivrednici po osnovi dobne starosti, a poljoprivrednici početnici po osnovi godina od osnutka njihova gospodarstva) kako bi se potaknuo potencijal obiju skupina za ostvarivanje generacijske obnove i unapređenja života u ruralnim područjima;

73. potiče Komisiju i države članice da priznaju da društvene, tehnološke i gospodarske promjene, kao što su čista energija, digitalizacija i pametna rješenja, utječu na život u ruralnim područjima;

74. poziva Komisiju da pruži potporu naporima za poboljšanje kvalitete života u ruralnim područjima kako bi se ljude, osobito mlade, potaknulo da ostanu u ruralnim područjima ili da se onamo vrate te potiče Komisiju i države članice da podupiru razvoj novih usluga koje pružaju poduzetnici, osobito žene i mladi;

75. sa zabrinutošću napominje da nedostatak radne snage u nekoliko poljoprivrednih sektora dovodi do prestanka poljoprivrednih aktivnosti; poziva na osiguranje potpore za privlačenje radnika u poljoprivredni sektor;

76. ističe potrebu za razmjenom uspješnih modela iz država članica kojima se mladi i stariji poljoprivrednici okupljaju radi postizanja ciljeva generacijske obnove;

77. preporučuje da se pristup financiranju poboljša s pomoću subvencioniranih kamatnih stopa na zajmove za nove poljoprivrednike;

78. podsjeća da je ruralnim područjima i naseljima potrebno posvetiti posebnu pozornost te uložiti zajedničke napore za razvoj pametnih sela;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

79. poziva na bolju suradnju s Europskom investicijskom bankom (EIB) i Europskim investicijskim fondom (EIF) radi poticanja stvaranja financijskih instrumenata namijenjenih mladim poljoprivrednicima u svim državama članicama;

80. poziva na uspostavu jednakih uvjeta tržišnog natjecanja kako bi se zajamčila posebna tehnološka poboljšanja za ruralne centre i mreže;

81. ističe važnost ruralnog razvoja, uključujući inicijativu LEADER, u poboljšanju sinergija između različitih politika i povećanju konkurentnosti, promicanju učinkovitih i održivih gospodarstava, pružanju potpore održivoj i multifunkcionalnoj poljoprivredi i šumarstvu te proizvodnji prehrambene i neprehrambene robe i usluga, koje stvaraju dodanu vrijednost i otvaraju radna mjesta; naglašava važnost ruralnog razvoja u promicanju partnerstva između poljoprivrednika, lokalnih zajednica i civilnog društva te u poticanju dodatnih poduzetničkih aktivnosti i prilika, koje se često ne mogu eksternalizirati, u područjima poljoprivrednog poslovanja, agroturizma, izravnog marketinga, poljoprivrede koju podržava zajednica, biogospodarstva i održive proizvodnje bioenergije i obnovljive energije, koja sva pomažu kako bi se očuvala gospodarska aktivnost u regijama; stoga ističe važnost pružanja financijske potpore drugom stupu, čime se povećava potencijal za ostvarivanje prihoda, rješavanje problema depopulacije, nezaposlenosti, siromaštva te promicanje socijalne uključenosti, pružanja socijalnih usluga i jačanje socioekonomske strukture u ruralnim područjima, u općem cilju poboljšanja kvalitete života u tim područjima;

82. poziva Komisiju na uvođenje ulagačkog pristupa koji uključuje više fondova u zakonodavnom razdoblju nakon 2020. godine kako bi se zajamčila neometana provedba integriranih alata za ruralni razvoj, kao što je inicijativa za pametna sela;

83. poziva na uspostavu novog fonda za lokalni razvoj pod vodstvom zajednice, na temelju iskustava stečenih u okviru inicijative LEADER i iskustava na terenu, za koji će biti namijenjeno 10 % sredstava iz svih strukturnih fondova za postizanje ciljeva utvrđenih u strategijama lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice, bez razgraničenja između strukturnih sredstava koja bi trebala biti raspoređena na decentraliziranoj osnovi;

84. naglašava da bi programi ruralnog razvoja trebali imati dodanu vrijednost za gospodarstva i zadržati svoju važnu ulogu u olakšavanju višegodišnjih aktivnosti u pogledu inovativnih praksi i poljoprivredno-okolišnih mjera;

85. smatra da je unutar inicijative LEADER potrebno dodatnu pažnju posvetiti potrebama i projektima mikro obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, uz osiguranje potrebne financijske pomoći;

86. smatra da je dokazano da je ruralnim područjima potrebno da poljoprivredna djelatnost bude u rukama malih i srednjih poljoprivrednika i poljoprivrednica;

87. naglašava važnost zadržavanja posebne kompenzacijske potpore za poljoprivredna gospodarstva koja se nalaze u područjima u nepovoljnom položaju, u skladu s uvjetima koje su utvrdile države članice prema predmetnim lokalnim posebnostima;

88. naglašava, nadalje, da provedba financijskih instrumenata u ruralnom razvoju mora biti na dobrovoljnoj osnovi, dok bi se ulaganja u ruralna područja trebala povećati;

89. poziva Komisiju na uspostavu mjera za provedbu inicijative za pametna sela kako bi se pametnim selima dala prednost u budućoj politici ruralnog razvoja;

90. smatra da bi financiranje pčelarstva unutar drugog stupa trebalo biti usmjerenije i učinkovitije te da se u novom zakonodavnom okviru treba predvidjeti novi program potpore za pčelare u prvom stupu, uključujući izravne potpore po pčelinjoj zajednici;

91. naglašava da mjere koje su manje povezane s poljoprivredom moraju biti podložne višoj stopi sufinanciranja;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

92. poziva Komisiju da uvede novi, usklađeni, pojačani i pojednostavljeni sustav uvjetovanosti u okviru prvog stupa kojim se omogućuje integracija i provedba različitih vrsta postojećih aktivnosti u području zaštite okoliša, kao što su aktualne mjere višestruke sukladnosti i ekologizacije; ističe da bi osnova prvog stupa za postizanje održivog poljoprivrednog razvoja trebala biti obvezna i njome bi se trebale jasno propisati mjere i rezultati koji se od poljoprivrednika očekuju kako bi se osigurali jednaki uvjeti, uz istovremeno jamčenje minimalne birokracije na razini poljoprivrednog gospodarstva te, uzimajući u obzir lokalne uvjete, odgovarajuće kontrole država članica; nadalje, poziva na uspostavu novog i jednostavnog programa koji bi trebao biti obavezan za države članice i dobrovoljan za poljoprivredna gospodarstva, na temelju pravila EU-a koja nadilaze osnovu kako bi se poljoprivrednike potaknulo na prijelaz na održive tehnike i prakse za klimu i okoliš koje su u skladu s poljoprivredno-okolišnim i klimatskim mjerama u okviru drugog stupa; smatra da provedbu tog programa treba utvrditi u nacionalnim strateškim planovima unutar okvira EU-a;

93. poziva Komisiju da zajamči da se poljoprivredno-okolišnim i klimatskim mjerama za ruralni razvoj u okviru drugog stupa i dalje nadoknađuju dodatni troškovi i nedostaci do kojih dolazi kada poljoprivrednici dobrovoljno uvode prakse pogodne za okoliš i klimu, s mogućnošću dodavanja poticaja za ulaganje u zaštitu okoliša, biološku raznolikost i učinkovito korištenje resursa; smatra da bi ti programi trebali biti pojednostavljeni, usmjereniji i učinkovitiji, kako bi poljoprivrednici stvarno mogli ostvariti ambiciozne političke ciljeve u pogledu zaštite okoliša, biološke raznolikosti, upravljanja vodama i klimatske politike te ublažavanja klimatskih promjena, uz jamčenje minimalne birokracije na razini poljoprivrednog gospodarstva i, uzimajući u obzir lokalne uvjete, odgovarajuće kontrole koju provode države članice;

94. zahtijeva da se, osim gospodarstava koja se bave isključivo ekološkom proizvodnjom u skladu s člankom 11. Uredbe (EZ) br. 834/2007 i oslobođena su obveza u pogledu ekologizacije u skladu s člankom 43. Uredbe (EU) br. 1307/2013, izuzmu i gospodarstva koja provode poljoprivredno-okolišne mjere u smislu Uredbe (EU) br. 1305/2013;

95. naglašava da su sredozemne regije EU-a osjetljivije na učinke klimatskih promjena, kao što su suša, požari i dezertifikacija i da će stoga poljoprivrednici na tim područjima trebati uložiti veće napore kako bi svoje aktivnosti prilagodili promijenjenom okolišu;

96. smatra da bi se budućim zakonodavnim prijedlozima Komisije trebao moći podržati najveći broj poljoprivrednika u njihovim nastojanjima da se moderniziraju u svrhu održivog poljoprivrednog razvoja;

97. radi pojednostavljenja ZPP-a poziva na zadržavanje postojećeg izuzeća te na to da se najmanja poljoprivredna gospodarstva, površine manje od 15 hektara, ne opterećuje dodatnim okolišnim i klimatskim mjerama u okviru ZPP-a;

98. predlaže da taj novi oblik ekologizacije, kao dodatni pokretač promjene, treba biti popraćen značajnim, koordiniranim i učinkovitijim sredstvima iz drugog stupa s pomoću ciljanih materijalnih i nematerijalnih ulaganja (prijenos znanja, osposobljavanje, savjeti, razmjena znanja, umrežavanje i inovacije u sklopu europskih partnerstava za inovacije);

99. potiče Komisiju da se pobrine za to da njezini zakonodavni prijedlozi reforme ZPP-a sadržavaju prikladne mjere i instrumente s pomoću kojih će se uzgoj proteinskih usjeva i poboljšani sustavi plodoreda integrirati u cilju uklanjanja postojećeg manjka proteina, poboljšanja prihoda poljoprivrednika i svladavanja ključnih izazova s kojima se suočava poljoprivreda, kao što su klimatske promjene, gubitak biološke raznolikosti i plodnosti tla održivo gospodarenje vodnim resursima i zaštita tih resursa;

100. smatra da se minimalni iznos iz ukupnog raspoloživog proračuna u drugom stupu treba dodijeliti poljoprivredno-okolišnim mjerama, uključujući ekološku poljoprivredu, sekvestraciju CO₂, zdravlje tla, mjere za održivo upravljanje šumama, plan upravljanja hranjivim tvarima za zaštitu biološke raznolikosti te oprašivanje i genetsku raznolikost životinja i bilja; u tom kontekstu naglašava važnost zadržavanja plaćanja u okviru mreže Natura 2000 i osiguravanja da su ona dostatna kao stvarni poticaj za poljoprivrednike;

101. ističe da su u okviru ruralnog razvoja potrebna plaćanja poljoprivrednicima koji se nalaze u područjima s prirodnim ograničenjima, teškim klimatskim uvjetima, strmim padinama ili ograničenjima u pogledu kvalitete tla; poziva na pojednostavljenje i bolju usmjerenost programa za područja s prirodnim ograničenjima za razdoblje nakon 2020.;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

102. podsjeća na to da je Europski parlament već naglasio da se u procjeni prikladnosti Direktive o mreži Natura ističe potreba za poboljšanjem usklađenosti sa ZPP-om te ističe zabrinjavajući pad broja vrsta i staništa, prouzročen poljoprivrednom djelatnošću; poziva Komisiju da provede ocjenu učinka ZPP-a na biološku raznolikost; nadalje, poziva na povećanje plaćanja u okviru mreže Natura 2000 kako bi se potaknula bolja zaštita poljoprivrednih područja mreže Natura 2000 koja su u vrlo lošem stanju;

103. poziva na jačanje i provedbu klimatski povoljnih poljoprivrednih mjera jer će se u budućnosti učinci klimatskih promjena na poljoprivredu u Europi povećavati;

104. smatra da se u okviru ZPP-a mora upravljati rizicima povezanim s klimatskim promjenama i degradacijom zemljišta na cijelom obrađenom krajoliku ulaganjem u stvaranje čvrstih i otpornih poljoprivrednih ekosustava te u ekološku infrastrukturu za izgradnju površinskog sloja tla, zaustavljanje erozije tla, uvođenje i produljenje plodoreda, dodavanje više stabala u krajolik i poticanje biološke i strukturne raznolikosti na poljoprivrednom gospodarstvu;

105. smatra da bi se trebala podupirati i promicati veća uporaba ostataka iz poljoprivredne proizvodnje kao obnovljivog, učinkovitog i održivog izvora energije za ruralna područja;

106. poziva Komisiju da potiče inovacije, istraživanje i modernizaciju u poljoprivredi, agrošumarstvu i sektoru hrane pružanjem potpore snažnom savjetodavnom sustavu i osposobljavanju koje je bolje prilagođeno potrebama korisnika ZPP-a u razvoju njihovih praksi u pogledu veće održivosti i zaštite resursa te podržavanjem primjene pametnih tehnologija kako bi se učinkovitije odgovorilo na izazove u području zdravlja, okoliša i konkurentnosti; naglašava da osposobljavanje i poljoprivredno savjetovanje trebaju biti preduvjet u izradi i provedbi programa u svim državama članicama i da je ključno poticati prijenos znanja i razmjenu modela najboljih praksi među zadrugama i organizacijama proizvođača u državama članicama, primjerice, putem europskog sustava znanja i informacija o poljoprivredi (AKIS); smatra da agroekološke metode i načela koja su temelj precizne poljoprivrede mogu donijeti znatne koristi za okoliš, povećati prihode poljoprivrednika, racionalizirati uporabu poljoprivrednih strojeva te znatno povećati učinkovito korištenje resursa;

107. naglašava činjenicu da su ZPP, Obzor 2020. i drugi programi financiranja i potpore potrebni kako bi se poljoprivrednike potaknulo da ulažu u nove tehnologije prilagođene veličini njihova poljoprivrednog gospodarstva, kao što su alati precizne i digitalne poljoprivrede kojima se povećava otpornost i smanjuju učinci poljoprivrede na okoliš;

108. poziva Komisiju na poticanje razvoja i uvođenja inovativnih tehnologija za sve vrste poljoprivrednih gospodarstva, bez obzira na njihovu veličinu i vrstu proizvodnje, neovisno o tome je li riječ o konvencionalnim ili ekološkim, stočarskim ili poljodjelskim, malim ili velikim gospodarstvima;

109. poziva Komisiju da osmisli ZPP kojim će se ostvariti više inovacija, pridonijeti napretku biogospodarstva i iznaći rješenja u područjima biološke raznolikosti, okoliša i klime;

110. poziva Komisiju da se usredotoči na kvalitetu života u ruralnim područjima i da takav način života učini privlačnim svim ljudima, osobito mlađim generacijama;

111. smatra da digitalizacija i precizna poljoprivreda koje se promiču u okviru ZPP-a ne bi trebale poljoprivrednike učiniti ovisnima o dodatnim doprinosima ili vanjskom financiranju niti bi smjele spriječiti njihov pristup sredstvima, već bi trebale biti otvorene i razvijene na uključiv način u suradnji s poljoprivrednicima;

112. poziva, ne dovodeći u pitanje ponovno utvrđivanje ukupnog iznosa potpore EU-a za ruralni razvoj, na daljnju provedbu postojećeg programa za ruralni razvoj odobrenog u skladu s člankom 10. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1305/2013 do 2024. ili do donošenja nove reforme;

113. pozdravlja obvezu Komisije da promiče koncept „pametnih sela” u EU-u kojim će se s pomoću koordiniranijeg razvoja različitih politika omogućiti rješavanje pitanja nedovoljne širokopojasne veze, mogućnosti zapošljavanja i pružanja usluga u ruralnim područjima;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

114. zahtijeva da se poduzmu mjere za rješavanje ozbiljnog problema nesreća na poljoprivrednom gospodarstvu, što dovodi do ozljeda i smrtnih slučajeva na poljoprivrednim gospodarstvima u EU-u, s pomoću mjera iz drugog stupa za poticanje ulaganja u mjere i osposobljavanje u području sigurnosti;

115. zahtijeva da se u okviru izrade strategije EU-a za uzgoj proteinskih usjeva dopusti jednokratna primjena sredstava za zaštitu bilja prije sjetve i neposredno nakon nje na svim površinama s proteinskim usjevima;

116. smatra da su ulaganja u inovacije, obrazovanje i osposobljavanje od velikog značaja za budućnost europske poljoprivrede;

117. naglašava da bi u okviru budućeg ZPP-a trebalo dodatno razmotriti pristup temeljen na rezultatima na razini država članica i regionalnoj razini i inovativnim rješenjima omogućenima u okviru sustava certificiranja bez uvođenja dodatne birokracije i nadzora na terenu;

118. poziva na uvođenje ciljanih mjera za modernizaciju i strukturno unaprjeđenje u okviru drugog stupa kako bi se ostvarili prioritetni ciljevi kao što je Digital Farming 4.0;

119. potiče Komisiju i države članice da zaštite i promiču pristup sjemenju i poljoprivrednim sirovinama za male poljoprivrednike i marginalizirane skupine te da promiču i zaštite razmjene sjemenja i njihovo javno vlasništvo, zajedno s održivim tradicionalnim tehnikama kojima se jamči ljudsko pravo na kvalitetnu hranu i prehranu;

120. poziva Komisiju i države članice da stave veći naglasak na mogućnosti za poduzetnike u pogledu usluga namijenjenih selima i onih koje iz njih potječu;

121. napominje da je svako gospodarstvo drugačije te su stoga potrebna zasebna rješenja;

Čvrsto stajalište u pogledu poljoprivrednika u globalnom prehrambenom sustavu

122. poziva Komisiju da u sklopu prvog stupa zadrži sadašnji okvir zajedničke organizacije tržišta (jedinstveni ZOT), uključujući posebne instrumente politike i tržišne norme, te da poboljša program EU-a za distribuciju voća, povrća i mlijeka u školama; naglašava važnost postojećih sustava upravljanja proizvodnjom za određene proizvode i održavanja obaveznih programa za pojedinačne sektore (vino, voće i povrće, maslinovo ulje i pčelarstvo) za zemlje u kojima se ti proizvodi proizvode, s krajnjim ciljem jačanja održivosti i konkurentnosti svakog od tih sektora i održavanja ravnopravnih uvjeta uz istodobno omogućavanje pristupa za sve poljoprivrednike;

123. smatra da je pozitivno i tržišno orijentirano iskustvo operativnih programa jedinstvenog ZOT-a u sektoru voća i povrća, koje su provele organizacije proizvođača i koji su financirani na temelju vrijednosti proizvodnje stavljene na tržište, dokazalo njihovu učinkovitost u pogledu jačanja konkurentnosti, strukturiranja ciljanih sektora i poboljšanja njihove održivosti; stoga poziva Komisiju da razmotri uvođenje sličnih operativnih programa za druge sektore; smatra da bi to moglo biti posebno korisno za organizacije proizvođača koje predstavljaju mljekare u planinskim i najudaljenijim područjima Unije, koji prerađuju i stavljaju na tržište visokokvalitetne proizvode i održavaju proizvodnju mlijeka u tim područjima koja su nepovoljna za proizvodnju;

124. podsjeća da neravnomerna tržišna moć posebno ometa proizvodnju kojom se pokrivaju troškovi u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda;

125. skreće pozornost na mogućnost uvođenja dobrovoljnog programa smanjenja ponude mlijeka u okviru zajedničke organizacije tržišta;

126. poziva na uvođenje novog alata za samopomoć pri upravljanju u sektoru maslinova ulja, kojim bi se u godinama prekomjerne proizvodnje omogućilo skladištenje ulja, koje bi se zatim stavilo na tržište kada proizvodnja bude manja od potražnje;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

127. ustraje u tome da je iznimno potrebno da se u okviru budućeg ZPP-a poljoprivrednicima pruža učinkovitija, pravednija i brža potpora kako bi se mogli nositi s nestabilnošću cijena i prihoda zbog klimatskih uvjeta i nepovoljnih vremenskih uvjeta te sanitarnih i tržišnih rizika stvaranjem dodatnih poticaja i tržišnih uvjeta kojima se potiču razvoj i dobrovoljno korištenje instrumenata za upravljanje rizicima i stabilizaciju (sustavi osiguranja, instrumenti za stabilizaciju prihoda, mehanizmi za individualno pružanje usluga i uzajamni fondovi) uz istodobno osiguravanje dostupnosti za sve poljoprivrednike i usklađenosti s postojećim nacionalnim programima;

128. poziva na pružanje bolje potpore za povećanje proizvodnje mahunarki u EU-u i na posebne potpore za ekstenzivni uzgoj ovaca i koza, uzimajući u obzir pozitivan utjecaj tih sektora na okoliš i potrebu za smanjenjem ovisnosti EU-a o uvozu proteina za hranu za životinje;

129. ističe da ZPP usmjeren na budućnost treba biti osmišljen na način da se njime bolje odgovara na kritična zdravstvena pitanja, kao što su pitanja povezana s antimikrobnom otpornošću, kvalitetom zraka i zdravijom prehranom;

130. ističe izazove koje antimikrobna otpornost predstavlja za zdravlje životinja i ljudi; smatra da bi se novim pravnim okvirom trebala aktivno promicati viša razina zdravlja i dobrobiti životinja kao sredstvo za borbu protiv otpornosti na antibiotike, čime bi se u većoj mjeri štitilo javno zdravlje i poljoprivredni sektor u cjelini;

131. skreće pozornost na činjenicu da se tržišnim rizicima također može upravljati poboljšanim pristupom tržištu za proizvode poljoprivrednog i prehrambenog sektora EU-a na izvoznim tržištima;

132. ustraje u tome da je potrebno ojačati položaj primarnih proizvođača u lancu opskrbe hranom, posebno jamčenjem pravedne raspodjele dodane vrijednosti između proizvođača, prerađivača i maloprodajnog sektora uvođenjem potrebnih financijskih sredstava i poticaja za podupiranje stvaranja i razvoja gospodarskih organizacija, vertikalnih i horizontalnih, kao što su organizacije proizvođača, uključujući zadruge, njihova udruženja i međustrukovne organizacije, pružanjem usklađenih minimalnih normi za borbu protiv nepoštenih i štetnih trgovinskih praksi u lancu opskrbe hranom, jačanjem transparentnosti na tržištima i korištenjem instrumenata za prevenciju krize;

133. naglašava da se u skladu s ciljevima iz članka 39. UFEU-a i izuzećima iz članka 42. UFEU-a Skupnom uredbom pojašnjava pravni odnos između odredbi jedinstvenog ZOT-a i pravila EU-a o tržišnom natjecanju te uvode nove zajedničke mogućnosti za poljoprivrednike da ojačaju svoju pregovaračku moć u lancu opskrbe hranom; smatra da su te odredbe od ključne važnosti u okviru budućeg ZPP-a te da bi ih trebalo dodatno poboljšati;

134. smatra da bi, na temelju iskustava stečenih u vezi s funkcioniranjem različitih promatračkih skupina za tržište EU-a (mlijeko, meso, šećer i usjevi), takvi alati trebali biti prošireni na sektore koji još nisu obuhvaćeni te da bi ih trebalo dodatno razviti kako bi tržišnim subjektima pružali pouzdane podatke i predviđanja radi davanja ranog upozorenja i omogućivanja da se poduzmu hitne i preventivne mjere u slučaju poremećaja na tržištu kako bi se spriječile krize;

135. poziva na promicanje lokalnih tržišta i kratkih lanaca opskrbe hranom te na pružanje jače potpore tim elementima; ističe potrebu za razvojem lokalnih usluga povezanih s kratkim lancima opskrbe hranom;

136. poziva Komisiju da, gdje je to potrebno, dodatno objasni i ažurira pravila za organizacije proizvođača i međustrukovne organizacije, osobito u pogledu politike tržišnog natjecanja te kako bi mjere i sporazumi međustrukovnih organizacija ispunjavali društvene zahtjeve;

137. naglašava da povijesni alati ZPP-a za upravljanje tržištem (odnosno javna intervencija i privatno skladištenje) imaju smanjen i nedostatan učinak u kontekstu globalnih gospodarstava te da alati za upravljanje rizikom nisu uvijek dovoljni za suočavanje sa znatnom nestabilnošću cijena i ozbiljnim poremećajima na tržištu;

138. stoga naglašava da bi u budućem ZPP-u jedinstveni ZOT trebao i dalje imati važnu ulogu kao sigurnosna mreža u brzom stabiliziranju poljoprivrednih tržišta i predviđanju kriza te ističe važnost Skupne uredbe u omogućivanju i poticanju – oslanjajući se na iskustva stečena tijekom posljednjih kriza na tržištu, osobito u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda – komplementarne upotrebe inovativnih instrumenata za upravljanje tržištem i instrumenata za upravljanje krizama, kao što su dobrovoljni sektorski sporazumi među proizvođačima, organizacijama proizvođača, udruženjima organizacija proizvođača te međustrukovnim organizacijama i prerađivačima za upravljanje opskrbom i, po potrebi, smanjenje opskrbe u smislu količine (npr. program EU-a za smanjenje proizvodnje mlijeka);

Srijeda, 30. svibnja 2018.

139. pozdravlja rad na održivoj proteinskoj strategiji za EU;

140. primjećuje potrebu za stvaranjem lokalnih i regionalnih tržišta za mahunaste usjeve u cijelom EU-u, za poboljšanjem okolišne učinkovitosti na način da se uzgajaju u plodoredu, smanjujući pritom ovisnost o uvezenoj hrani za životinje i unosu gnojiva i pesticida te za povećanjem održivosti i gospodarskih poticaja za prijelaz na održivije poljoprivredne prakse;

141. smatra da su se mjere za upravljanje opskrbom za sireve i šunku sa zaštićenom oznakom izvornosti ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla pokazale djelotvornima u poboljšanju održivosti, konkurentnosti i kvalitete ciljanih proizvoda te da ih zbog toga treba zadržati i, ako je to prikladno, proširiti kako bi obuhvaćale sve proizvode s oznakom kvalitete u skladu s ciljevima ZPP-a;

142. poziva na detaljno preispitivanje aktualnog mehanizma pričuve za slučaj krize kako bi se stvorio funkcionalan i neovisan fond EU-a za poljoprivredne krize koji bi bio izuzet iz proračunskog načela jedne godine i time dopustio prijenos proračunskih sredstava iz jedne godine u drugu, posebno kad su tržišne cijene dovoljno visoke, uz održavanje pričuva za slučaj krize na stalnoj razini tijekom cijelog razdoblja VFO-a, čime bi se omogućile brže, dosljednije i učinkovitije preventivne mjere i odgovori koji bi dopunjavali upotrebu instrumenata za upravljanje tržištem i instrumenata za upravljanje krizama u ozbiljnim kriznim situacijama, uključujući one koje se odnose na ekonomske posljedice za poljoprivrednike zbog pitanja u vezi sa zdravljem životinja, bolestima bilja i sigurnošću hrane, ali i one koje su prouzročene vanjskim šokovima koji utječu na poljoprivredu;

143. smatra da su trgovinski sporazumi korisni za neke poljoprivredne sektore EU-a i neophodni za jačanje položaja Unije na svjetskom poljoprivrednom tržištu i da koriste gospodarstvu EU-a u cjelini, ali i da donose brojne izazove, posebno za mala i srednja poljoprivredna gospodarstva i osjetljive sektore, koje treba uzeti u obzir kao što su poštovanje standarda EU-a, točnije sanitarnih i fitosanitarnih standarda i standarda dobrobiti životinja, okolišnih i društvenih standarda, za koje je potrebna dosljednost između trgovinske politike i određenih ciljeva ZPP-a te ne smiju prouzročiti snižavanje visokih europskih standarda ili ugrožavati ruralna područja Europe;

144. ističe da bi primjenom različitih standarda povećao rizik od izvoza domaće proizvodnje EU-a u inozemstvo na štetu ruralnog razvoja, zaštite okoliša i, u određenim slučajevima, kvalitete hrane;

145. ističe da potreba za ojačanim zaštitnim mehanizmima podrazumijeva i pojašnjenje rasprava koje se odnose na buduće trgovinske sporazume (Mercosur, Novi Zeland, Australija itd.) i njihov učinak na poljoprivredu u Europi;

146. naglašava da su, iako je važno i dalje raditi na povećanom pristupu europskih poljoprivrednih proizvoda tržištu, potrebne odgovarajuće mjere za zaštitu europske poljoprivrede kojima se u obzir uzimaju pitanja karakteristična za sektor, kao što su zaštitni mehanizmi, za izbjegavanje štetnih socioekonomskih utjecaja na male i srednje poljoprivrednike u EU-u i trećim zemljama, moguće isključenje najosjetljivijih sektora iz pregovora i primjena načela reciprociteta u uvjetima proizvodnje kako bi se zajamčili jednaki uvjeti između poljoprivrednika u EU-u i inozemne konkurencije; insistira na tome da europska proizvodnja ne smije biti dovedena u pitanje uvoznim proizvodima lošije kvalitete ili onima koji ne zadovoljavaju standarde;

147. poziva Komisiju da na poljoprivredu počne gledati kao na stratešku djelatnost i da sporazumima o slobodnoj trgovini pristupi na način da poljoprivredu više ne smatra varijablom koja se prilagođava u odnosu na ostale sektore obuhvaćene trgovinom te da zaštititi ključne sektore kao što je proizvodnja sirovog mlijeka;

148. smatra da su zahtjevi međunarodne trgovine i WTO-a imali znatan utjecaj na niz revizija ZPP-a koje su provedene od 90-ih godina 20. stoljeća; smatra da su zbog tih revizija europski poljoprivredni proizvodi i europski poljoprivredno-prehrambeni sektor postali konkurentniji, ali da su zbog njih i veliki dijelovi poljoprivrednog sektora ugroženi jer su izloženi nestabilnosti svjetskih tržišta; smatra da je sada došlo vrijeme, kako se naznačuje u komunikaciji Komisije naslovljenoj „Budućnost poljoprivrede i hrane u Europi”, za veću usredotočenost na ciljeve ZPP-a kao što su životni standard poljoprivrednika i pitanja koja se odnose na zdravlje, zapošljavanje, okoliš i klimu;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

149. ističe da trgovinska politika EU-a mora biti usklađena s drugim politikama EU-a kao što su politike u području razvoja i okoliša i podupirati ostvarenje ciljeva održivoga razvoja te da može doprinijeti postizanju ciljeva ZPP-a, osobito kako bi se zajamčilo da poljoprivredna zajednica ima primjeren životni standard i da roba dolazi do potrošača po razumnim cijenama; naglašava da bi poljoprivredno-prehrambeni sektor EU-a trebao iskoristiti prilike za rast koje nudi izvoz s obzirom na to da će oko 90 % dodatne potražnje za poljoprivredno-prehrambenim proizvodima u svijetu u sljedećem desetljeću doći izvan Europe; ističe da ZPP mora ispunjavati potrebe europskog društva koje se odnose na hranu, okoliš i klimu prije nego što se usmjeri na proizvodnju za prodaju na međunarodnom poljoprivrednom tržištu; naglašava da bi takozvane zemlje u razvoju trebale imati dovoljno prilika da uspostave i održavaju vlastite snažne poljoprivredno-prehrambene sektore;

150. također smatra da robi proizvedenoj na temelju krčenja šuma, jagme za zemljištem ili resursima te kršenja ljudskih prava ne bi trebalo dopustiti pristup tržištu EU-a;

151. podsjeća na novi Europski konsenzus o razvoju, kojim EU i njegove države članice ponovno potvrđuju svoju predanost načelu usklađenosti politika radi razvoja utvrđenog u članku 208. UFEU-a i prepoznaju iznimnu važnost njegova poštovanja, što podrazumijeva uzimanje u obzir ciljeva razvojne suradnje u svim politikama EU-a, uključujući poljoprivrednu politiku i financiranje, koji bi mogle negativno utjecati na zemlje u razvoju; u tom kontekstu smatra da bi se reformom ZPP-a trebalo poštovati pravo zemalja u razvoju da oblikuju svoje poljoprivredne i prehrambene politike bez slabljenja vlastitih kapaciteta za proizvodnju hrane i dugoročne sigurnosti opskrbe hranom, što osobito vrijedi za najmanje razvijene zemlje;

152. podsjeća na predanost EU-a i njegovih država članica ciljevima održivog razvoja i ističe da je od ključne važnosti usklađenost ZPP-a s ciljevima održivog razvoja, osobito u slučaju cilja br. 2 (iskorijeniti glad), cilja br. 5 (ravnopravnost spolova), cilja br. 12 (odgovorna potrošnja i proizvodnja), cilja br. 13 (klimatska politika) i cilja br. 15 (očuvanje života na zemlji), s kojima treba uskladiti budući ZPP;

153. poziva, u skladu s načelom proračunske učinkovitosti, na dosljednost i bolju sinergiju između ZPP-a i svih ostalih politika EU-a i međunarodnih obveza, posebno u područjima energije, opskrbe vodom, korištenja zemljišta, bioraznolikosti i ekosustava te razvoja udaljenih i planinskih područja;

154. traži od Komisije da provodi sustavnu procjenu učinka odredaba u pogledu poljoprivrednog sektora u svakom trgovinskom sporazumu i da ponudi konkretne strategije kojima se jamči da nijedan poljoprivredni sektor neće biti oštećen trgovinskim sporazumom sklopljenim s trećom zemljom;

155. ustraje u tome da su postupci i proizvodne metode osnovni dio socijalnih, ekonomskih i okolišnih standarda u svjetskoj trgovini poljoprivrednim proizvodima te potiče Komisiju da apelira na WTO da postupke i proizvodne metode potvrdi kao takve;

156. ističe da ispunjenje ciljeva Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama i ciljeva održivog razvoja mora biti jedno od vodećih načela svake trgovinske politike u pogledu poljoprivrednih proizvoda; napominje da Komisija u svom dokumentu za razmatranje o svladavanju globalizacije s pravom ističe potražnju za više proizvoda s oznakom pravedne trgovine te održivih i lokalnih proizvoda kao trend koji se mijenja u globalizaciji; naglašava da trgovinska politika EU-a može u velikoj mjeri doprinijeti postizanju ciljeva održivog razvoja i klimatskih ciljeva iz Pariškog sporazuma;

157. podsjeća da je EU ukinuo izvozne subvencije sa svoje strane i da u aktualnom proračunu EU-a više ne postoji proračunska linija za izvozne subvencije; poziva trgovinske partnere EU-a da se u tom pogledu obvežu na smanjenje domaće potpore kojom se narušava trgovina; traži od članica WTO-a koje i dalje dodjeljuju izvozne subvencije da provode Ministarsku odluku o izveznoj konkurenciji donesenu u Nairobiju 19. prosinca 2015.;

158. zahtijeva da Komisija bude na oprezu i pojača obrambeno djelovanje Unije u svrhu rješavanja postojećih i budućih prepreka za pristupanje tržištima u trećim zemljama, koje su u porastu, istodobno poštujući okoliš i ljudska prava, uključujući pravo na hranu; ističe da većina tih prepreka utječe na poljoprivredne proizvode (27 % prema bazi podataka Komisije o pristupu tržištu), a one se pak uglavnom odnose na sanitarne i fitosanitarne mjere za pristup tržištu;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

159. poziva Komisiju da u pripremi razmjene ponuda i izračunu kvota predvidi i uzme u obzir posljedice Brexita;

160. poziva Komisiju da pokrene jasne i transparentne inicijative kako bi se dodatno ojačalo promicanje standarda EU-a u pogledu proizvodnje, sigurnosti, dobrobiti životinja i okoliša, kao i kratkih opskrbnih lanaca te da podupire programe za proizvodnju kvalitetne hrane, što bi se moglo postići i s pomoću programa označivanja europskog podrijetla te marketinškim i promidžbenim aktivnostima na unutarnjem tržištu i tržištima trećih zemalja za one sektore koji imaju koristi od posebnih instrumenata politike u okviru ZPP-a; ustraje u potrebi za smanjenjem birokracije i nepotrebnih uvjeta kako bi se manjim proizvođačima omogućilo sudjelovanje u tim programima; pozdravlja stalno povećanje proračunskih sredstava dostupnih za promidžbene programe te apelira na Komisiju da održi tempo povećanja tih odobrenih sredstava u svjetlu sve većeg interesa proizvođača;

161. ističe važnost kratkih lokalnih i regionalnih lanaca opskrbe, koji su okolišno održiviji jer manje zagađuju okoliš s obzirom na kraće trajanje prijevoza te podrazumijevaju bolju sljedivost i svježije proizvode;

162. podsjeća na važnost osnaživanja lokalnih poljoprivrednika u pogledu napredovanja u vrijednosnom lancu osiguravajući im pomoć i podršku u vezi s ekološkim proizvodima i proizvodima s dodanom vrijednošću i stavljajući im na raspolaganje novo znanje i tehnologije, s obzirom na to da postizanje održivosti zahtijeva izravno djelovanje kako bi se očuvali, zaštitili i poboljšali prirodni resursi;

163. podsjeća da se lokalnom proizvodnjom podupiru lokalna gastronomija i lokalna gospodarstva;

164. naglašava da bi budućnost poljoprivrede trebala biti usmjerena na proizvodnju visokokvalitetne hrane, jer u tome leži konkurentna prednost Europe; naglašava da se standardi EU-a trebaju održavati i jačati kad god je to moguće; poziva na mjere za daljnje povećanje dugoročne produktivnosti i konkurentnosti u sektoru proizvodnje hrane, uvođenje novih tehnologija i učinkovitiju upotrebu resursa, čime će se ojačati vodeća uloga EU-a u svijetu;

165. smatra da je neprihvatljivo da postoje razlike u kvaliteti između prehrambenih proizvoda koji se na jedinstvenom tržištu oglašavaju i distribuiraju pod istom robnom markom i u istom pakiranju; pozdravlja poticaje Europske komisije za rješavanje pitanja različite kvalitete prehrambenih proizvoda na jedinstvenom tržištu, uključujući njezin rad na zajedničkoj metodologiji ispitivanja;

166. pozdravlja napredak postignut u promicanju poljoprivrednih interesa EU-a u nedavnim bilateralnim trgovinskim pregovorima, osobito u pogledu pristupa tržištu za visokokvalitetne poljoprivredno-prehrambene proizvode iz EU-a i zaštite oznaka zemljopisnog podrijetla u trećim zemljama; vjeruje da se taj trend može nastaviti i poboljšati;

Transparentan proces odlučivanja u cilju konsolidacije prijedloga ZPP-a za razdoblje 2021. –2028.

167. ističe da bi Parlament i Vijeće postupkom suodlučivanja trebali utvrditi opće zajedničke ciljeve, osnovne standarde, mjere i dodjelu financijskih sredstava te odrediti primjerenu razinu fleksibilnosti potrebnu da bi se države članice i njihove regije mogle nositi sa svojim posebnostima i zadovoljavati svoje potrebe u skladu s jedinstvenim tržištem kako bi se izbjeglo narušavanje tržišnog natjecanja zbog nacionalnih odabira;

168. žali zbog toga što cijeli postupak programiranja ZPP-a nakon 2020. – savjetovanje, komunikacija, procjena učinka i zakonodavni prijedlozi – opetovano počinje sa znatnim zakašnjenjem s obzirom na to da se približava kraj osmog parlamentarnog saziva, čime se stvara rizik da raspravu o budućem ZPP-u zasjene predizborne rasprave te se ugrožava mogućnost za postizanje konačnog sporazuma prije europskih izbora;

169. poziva Komisiju da uvede prijelaznu uredbu kojom će se u slučaju kašnjenja u donošenju ZPP-a poljoprivrednicima omogućiti da i dalje imaju pristup mjerama programa ruralnog razvoja, osobito mjerama u pogledu okoliša i ulaganja;

170. poziva države članice da se pobrinu za to da pri provedbi nove reforme ne bude kašnjenja u plaćanjima poljoprivrednicima te da preuzmu odgovornost i u slučaju kašnjenja primjereno obeštete poljoprivrednike;

171. međutim, naglašava da je potrebno postići što veći napredak prije isteka trenutnog mandata i isticati tu temu u predizbornoj kampanji za Europski parlament;

172. priznaje da je važno da u postupku odlučivanja u okviru ZPP-a sudjeluju institucije i stručnjaci odgovorni za zdravstvene i ekološke politike koje utječu na biološku raznolikost, klimatske promjene te onečišćenje zraka, tla i vode;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

173. poziva Komisiju da prije uvođenja suštinskih promjena u oblikovanje i/ili provedbu ZPP-a predloži dovoljno dugo prijelazno razdoblje kako bi se državama članicama omogućio što bezbolniji prijelaz i vrijeme za pravilnu i propisnu provedbu nove politike te da bi se izbjegla kašnjenja u godišnjim plaćanjima poljoprivrednicima i u provedbi mjera ruralnog razvoja;

174. poziva EU i njegove države članice da ojačaju dijalog sa zemljama u razvoju i stave na raspolaganje svoju stručnost i financijsku potporu za promicanje ekološki održive poljoprivrede koja se temelji na malim i obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, uz posebno usmjeravanje na žene i mlade, na što su se obvezale u Zajedničkoj deklaraciji sa sastanka na vrhu Afričke unije i EU-a 2017. naslovljenoj „Ulaganje u mlade za ubrzani uključivi rast i održivi razvoj”; podsjeća na doprinos žena u ruralnim područjima u ulozi poduzetnica i promicateljica održivog razvoja; ističe da je potrebno razviti njihov potencijal u održivoj poljoprivredi i njihovu otpornost u ruralnim područjima;

175. podsjeća da su glad i pothranjenost u zemljama u razvoju uglavnom povezani s nedostatkom kupovne moći i/ili nemoćnošću siromašnog ruralnog stanovništva da bude samodostatno; stoga apelira na EU da aktivno pomogne zemljama u razvoju da svladaju prepreke (npr. lošu infrastrukturu, manjak logistike) u vlastitoj poljoprivrednoj proizvodnji;

176. naglašava da će do 2050. više od polovice stanovništva najslabije razvijenih zemalja i dalje živjeti u ruralnom okruženju te da će se razvojem održive poljoprivrede u zemljama u razvoju pridonijeti iskorištavanju potencijala ruralnih zajednica, zadržati stanovnike u ruralnim područjima i smanjiti nezaposlenost, siromaštvo i nesigurnost hrane, što će pak pridonijeti borbi protiv temeljnih uzroka prisilnih migracija;

177. prepoznaje važnu ulogu koju svemirske tehnologije, kao što su one osmišljene u okviru svemirskih i satelitskih programa EU-a kojima upravlja Agencija za europski GNSS (Galileo, EGNOS i Copernicus), mogu imati u postizanju ciljeva održivog razvoja UN-a nudeći pristupačna rješenja za olakšavanje prelaska na preciznu poljoprivredu, uz uklanjanje rasipanja, uštedu vremena, smanjenje zamora i optimiziranje uporabe opreme;

178. poziva Komisiju da istraži svemirske tehnologije i alate povezane te Globalno partnerstvo za djelotvornu razvojnu suradnju kao mehanizme za pomoć u praćenju usjeva, stočarstva, šumarstva, ribarstva i akvakulture, pružanje potpore poljoprivrednicima, ribarima, šumarima i donositeljima politika u njihovim nastojanjima da primjene različite metode za postizanje održive proizvodnje hrane i davanje odgovora na povezane izazove;

179. poziva Komisiju da se pobrine za to da države članice u svojim akcijskim planovima osiguraju jednakost žena i muškaraca u ruralnim područjima; apelira na Komisiju i države članice da podrže jednaku zastupljenost žena u strukturama institucija za dijalog sa sektorom i u tijelima strukovnih organizacija, zadruga i udruženja u sektoru koja su nadležna za donošenje odluka; smatra da bi se novim zakonodavstvom EU-a trebali znatno poboljšati tematski potprogrami za žene u ruralnim područjima;

180. naglašava da bi Komisija i dalje trebala osiguravati da se zakonodavstvo EU-a o dobrobiti životinja strogo izvršava, i to uvijek ujednačeno u svim državama članicama, uz pravilnu kontrolu i sankcije; poziva Komisiju da prati i izvješćuje o zdravlju i dobrobiti životinja, među ostalim i o prijevozu životinja; podsjeća da proizvodi koji ulaze u EU moraju ispunjavati standarde u pogledu dobrobiti životinja te okolišne i društvene standarde; poziva na financijske poticaje za dobrovoljno donošenje mjera za dobrobit životinja koje nadilaze minimalne zakonodavne norme;

181. poziva Komisiju da provede odgovarajuće zakonodavstvo EU-a, a posebno Uredbu Vijeća 1/2005/EZ od 22. prosinca 2004. o zaštiti životinja tijekom prijevoza; u tom kontekstu smatra da je potrebno poštovati presudu Suda Europske unije kojom je presuđeno da zaštita dobrobiti životinja ne prestaje na vanjskim granicama EU-a i da stoga prijevoznici životinja koje se izvoze iz Europske unije moraju poštovati pravila EU-a o dobrobiti životinja, među ostalim i izvan EU-a;

182. ustraje u tome da bi se posebna pozornost trebala posvetiti poljoprivrednicima koji se suočavaju s dodatnim troškovima zbog posebnih ograničenja povezanih s prirodnim područjima velike vrijednosti, kao što su planinska područja, otoci, najudaljenije regije i ostala područja u nepovoljnom položaju; smatra da je zbog njihovih posebnih ograničenja financiranje u okviru ZPP-a od ključne važnosti za te regije i da bi svako smanjenje vrlo štetno utjecalo na brojne poljoprivredne proizvode; apelira na države članice da izrade i primijene sustave kvalitete kako bi zainteresiranim proizvođačima pružile priliku da ih brzo uvedu;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

183. smatra da bi proračun programa POSEI trebalo održati na dovoljno visokoj razini da se najudaljenije regije mogu suočiti s izazovima u poljoprivredi, kako je Parlament tražio u nekoliko navrata; pozdravlja rezultate najnovijeg izvješća Komisije o provedbi programa POSEI te smatra da bi programi za najudaljenije regije i za manje egejske otoke trebali i dalje biti odvojeni od općeg sustava izravnih plaćanja EU-a kako bi se zajamčio uravnotežen teritorijalni razvoj sprečavanjem rizika od napuštanja proizvodnje zbog izazova povezanih s udaljenošću, izoliranošću, malom površinom, nepovoljnom topografijom i klimom te gospodarskom ovisnošću o malom broju proizvoda;

184. poziva Komisiju da u Opservatorij za tržište mlijeka uvede samostalni odjel koji će proučavati cijene u najudaljenijim regijama radi brze reakcije na krizu u tom sektoru; smatra da bi definiciju „krize” i potom intervenciju Komisije trebalo prilagoditi najudaljenijim regijama uzimajući u obzir veličinu tržišta, ovisnost o ograničenom broju gospodarskih djelatnosti i manju mogućnost za diversifikaciju;

185. poziva na bolju integraciju „kružnog gospodarstva” kako bi se zajamčila najbolja i najučinkovitija upotreba primarnih materijala i nusproizvoda u biogospodarstvima u razvoju te pritom poštovala ograničenja u pogledu dostupnosti biomase i zemljišta te ostalih usluga ekosustava te smatra da bi razvoj bioindustrije u ruralnim područjima mogao omogućiti nove poslovne modele koji bi poljoprivrednicima i vlasnicima šuma mogli pomoći da nađu nova tržišta za svoje proizvode i otvore radna mjesta; stoga poziva Komisiju i države članice da pruže potrebnu potporu sektoru poljoprivrede i šumarstva radi većeg doprinosa daljnjem razvoju biogospodarstva u EU-u; naglašava da je potrebno promicati agrošumarstvo koje može ponuditi višenamjenske, rekreacijske i produktivne ekosustave i mikroklima te ukloniti nedostatke koji bi mogli ometi njegov razvoj;

186. smatra da bi se potporom u sklopu poljoprivredno-okolišno-klimatskih mjera, dopunjenom eko-programima na razini država članica, trebali pokriti troškovi prijelaza poljoprivrednika na nove održive prakse, primjerice promicanjem i agrošumarstva i ostalih mjera za održivo šumarstvo te potporom za te mjere kojima se podupire biološka raznolikost i genetska raznolikost životinjskih i biljnih vrsta, te troškovi prilagodbe promjenjivim klimatskim uvjetima;

187. poziva Komisiju da zajamči inovacije, istraživanja i modernizaciju u agrošumarstvu i šumarstvu podupiranjem snažnog i prilagođenog sustava savjetovanja, ciljanog osposobljavanja i prilagođenih rješenja za poticanje inovacija te razmjenu znanja i najboljih praksi među državama članicama, uz opći naglasak na relevantnim novim tehnologijama i digitalizaciji; istodobno naglašava ključnu ulogu udruga vlasnika šuma u prijenosu informacija i inovacija, osposobljavanju i daljnjem obrazovanju vlasnika malih šuma te provedbi aktivnog višenamjenskog upravljanja šumama.

o

o o

188. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0225

Tumačenje i provedba Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva

Rezolucija Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. o tumačenju i provedbi Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva (2016/2018(INI))

(2020/C 76/09)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 17. stavak 1. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
- uzimajući u obzir članak 295. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 13. travnja 2016. o boljoj izradi zakonodavstva. ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Okvirni sporazum o odnosima između Europskog parlamenta i Europske komisije od 20. listopada 2010. ⁽²⁾ („Okvirni sporazum iz 2010.”),
- uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2003. o boljoj izradi zakonodavstva. ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 20. prosinca 1994. o ubrzanju metode rada za službeno kodificiranje zakonodavnih tekstova ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 22. prosinca 1998. o zajedničkim smjernicama za kvalitetu izrade zakonodavstva Zajednice ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 28. studenoga 2001. o sistematičnijem korištenju metode za preinačavanje pravnih akata ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Zajedničku izjavu od 13. lipnja 2007. o praktičnim rješenjima za postupak suodlučivanja ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir Zajedničku političku izjavu Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije od 27. listopada 2011. o dokumentima s objašnjenjem ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir Zajedničku izjavu o zakonodavnim prioritetima EU-a za 2017. ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir Zajedničku izjavu o zakonodavnim prioritetima EU-a za 2018.-2019. ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

⁽²⁾ SL L 304, 20.11.2010., str. 47.

⁽³⁾ SL C 321, 31.12.2003., str. 1.

⁽⁴⁾ SL C 102, 4.4.1996., str. 2.

⁽⁵⁾ SL C 73, 17.3.1999., str. 1.

⁽⁶⁾ SL C 77, 28.3.2002., str. 1.

⁽⁷⁾ SL C 145, 30.6.2007., str. 5.

⁽⁸⁾ SL C 369, 17.12.2011., str. 15.

⁽⁹⁾ SL C 484, 24.12.2016., str. 7.

⁽¹⁰⁾ SL C 446, 29.12.2017., str. 1.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir presude Suda Europske unije od 18. ožujka 2014. (predmet „Biocidni proizvodi”), 16. srpnja 2015. (predmet „Mehanizam viznog reciprociteta”), 17. ožujka 2016. (predmet „CEF delegirani akt”), 14. lipnja 2016. (predmet „Tanzanija”) i 24. lipnja 2014. (predmet „Mauricijus”) ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Odluku od 13. prosinca 2016. o općoj reviziji Poslovnika Europskog parlamenta ⁽¹²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. travnja 2016. o Programu za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT): trenutačno stanje i izgledi za budućnost ⁽¹³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 6. srpnja 2016. o strateškim prioritetima za program rada Komisije za 2017. ⁽¹⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Odluku od 9. ožujka 2016. o sklapanju Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije ⁽¹⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. studenoga 2014. o reviziji smjernica Komisije za procjenu učinka i ulogi testa utjecaja zakonodavstva na mala i srednja poduzeća (test MSP) ⁽¹⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. veljače 2014. o pratećim mjerama za delegiranje zakonodavnih ovlasti i nadzoru država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije ⁽¹⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 4. veljače 2014. o prikladnosti propisa EU-a, supsidijarnosti i proporcionalnosti – 19. izvješće o boljoj izradi zakonodavstva za 2011. ⁽¹⁸⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. rujna 2012. o 18. izvješću o boljoj izradi zakonodavstva – primjena načela supsidijarnosti i proporcionalnosti (2010.) ⁽¹⁹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. rujna 2011. o boljoj izradi zakonodavstva, supsidijarnosti i proporcionalnosti te pametnom donošenju propisa ⁽²⁰⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. lipnja 2011. o jamčenju neovisnih procjena učinka ⁽²¹⁾,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 24. listopada 2017. naslovljenu „Dovršetak Agende za bolju regulativu: boljim rješenjima do boljih rezultata” (COM(2017)0651),
- uzimajući u obzir članak 294. UFEU-a o postupku suodlučivanja;
- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije od 24. listopada 2017. naslovljen „Pregled napora Unije za pojednostavnjenje i smanjenje regulatornog opterećenja” (SWD(2017)0675),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 21. prosinca 2016. pod naslovom „Pravo EU-a: boljom primjenom do boljih rezultata” ⁽²²⁾,

⁽¹¹⁾ Presuda Suda (Veliko vijeće) od 18. ožujka 2014., *Europska komisija protiv Europskog parlamenta i Vijeća Europske unije*, predmet C-427/12, ECLI EU:C:2014:170; presuda Suda (Veliko vijeće) od 16. srpnja 2015., *Europska komisija protiv Europskog parlamenta i Vijeća Europske unije*, predmet C-88/14, ECLI:EU:C:2015:499; presuda Suda od 17. ožujka 2016., *Europski parlament protiv Europske komisije*, predmet C-286/14, ECLI EU:C:2016:183; presuda Suda (Veliko vijeće) od 14. lipnja 2016., *Parlament protiv Vijeća*, C-263/14, ECLI:EU:C:2016:435; presuda Suda (Veliko vijeće) od 24. lipnja 2014., *Parlament protiv Vijeća*, C-658/11, ECLI:EU:C:2014:2025.

⁽¹²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0484.

⁽¹³⁾ SL C 58, 15.2.2018., str. 39.

⁽¹⁴⁾ SL C 101, 16.3.2018., str. 116.

⁽¹⁵⁾ SL C 50, 9.2.2018., str. 91.

⁽¹⁶⁾ SL C 289, 9.8.2016., str. 53.

⁽¹⁷⁾ SL C 285, 29.8.2017., str. 11.

⁽¹⁸⁾ SL C 93, 24.3.2017., str. 14.

⁽¹⁹⁾ SL C 353 E, 3.12.2013., str. 117.

⁽²⁰⁾ SL C 51 E, 22.2.2013., str. 87.

⁽²¹⁾ SL C 380 E, 11.12.2012., str. 31.

⁽²²⁾ SL C 50, 9.2.2018., str. 91.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 14. rujna 2016. pod naslovom „Bolja regulativa: bolji rezultati za snažniju Uniju” (COM(2016)0615),
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 19. svibnja 2015. naslovljenu „Bolja regulativa za bolje rezultate – Agenda EU-a” (COM(2015)0215),
 - uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije od 7. srpnja 2017. o smjernicama za bolju regulativu (SWD(2017)0350),
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir zajedničke rasprave Odbora za pravna pitanja i Odbora za ustavna pitanja u skladu s člankom 55. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za pravna pitanja i Odbora za ustavna pitanja te mišljenja Odbora za međunarodnu trgovinu, Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku, Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja, Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane i Odbora za predstavke (A8-0170/2018),
- A. budući da je novi Međuinstitucijski sporazum stupio na snagu na dan potpisivanja 13. travnja 2016.;
- B. budući da su prilikom donošenja novog Međuinstitucijskog sporazuma Parlament i Komisija dali izjavu kojom se potvrđuje da novi Sporazum „odražava međusobnu ravnotežu i nadležnosti Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije kako su utvrđene Ugovorima” i da se njime „ne dovodi u pitanje Okvirni sporazum o odnosima između Europskog parlamenta i Europske komisije od 20. listopada 2010.”⁽²³⁾;
- C. budući da je, kako bi proveo odredbe novog Međuinstitucijskog sporazuma o međuinstitucijskom planiranju programa, Europski parlament izmijenio svoj Poslovnik, između ostalog radi utvrđivanja unutarnjih postupaka za pregovaranje i usvajanje zajedničkih zaključaka o višegodišnjem planiranju programa i zajedničkih izjava o godišnjem međuinstitucijskom planiranju programa;
- D. budući da su se u kontekstu godišnjeg međuinstitucijskog planiranja programa tri institucije usuglasile oko dvije zajedničke izjave o zakonodavnim prioritetima EU-a za 2017. odnosno 2018. –2019.;
- E. budući da za razliku od Međuinstitucijskog sporazuma iz 2003., novi Sporazum više ne obuhvaća pravni okvir za upotrebu alternativnih načina reguliranja, kao što su zajednička regulacija i samoregulacija, tako da se takve metode uopće ne spominju;
- F. budući da se u stavku 13. novog Međuinstitucijskog sporazuma traži od Komisije da u svoj postupak procjene učinka uključi što je moguće opsežnija savjetovanja; budući da se, slično tome, u stavku 19. novog Međuinstitucijskog sporazuma traži od Komisije da prije donošenja prijedloga, a ne nakon toga, provede javna savjetovanja na otvoren i transparentan način, kako bi se s pomoću modaliteta i vremenskih ograničenja tih javnih savjetovanja omogućilo najšire moguće sudjelovanje koje nije ograničeno na interesne skupine i njihove lobiste;
- G. budući da je u srpnju 2017. Komisija revidirala svoje smjernice za bolju regulativu kako bi se bolje objasnile i iskoristile poveznice između različitih koraka u izradi politika unutar Komisije, a kojima se zamjenjuju prethodne izolirane smjernice u kojima su se zasebno obrađivale procjena učinka, evaluacija i provedba, te kako bi se uključile nove smjernice za planiranje i savjetovanje s dionicima;

⁽²³⁾ Vidi Prilog II. Odluci Europskog parlamenta od 9. ožujka 2016. o sklapanju Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- H. budući da u skladu sa stavkom 16. novog Međuinstitucijskog sporazuma Komisija, na vlastitu inicijativu ili na poziv Parlamenta ili Vijeća, može nadopuniti vlastitu procjenu učinka ili provesti dodatni analitički rad koji smatra potrebnim;
- I. budući da je u novom Međuinstitucijskom sporazumu uzeta u obzir zamjena prijašnjeg Odbora za procjenu učinka Odborom Komisije za regulatorni nadzor; budući da je zadatak potonjeg, među ostalim, da provodi nepristranu provjeru kvalitete procjena učinka Komisije; budući da je potrebno pozitivno mišljenje Odbora kako bi se neka inicijativa, popraćena procjenom učinka, podnijela Komisiji na usvajanje; budući da, u slučaju negativnog mišljenja, nacrt izvješća treba preispitati i ponovno podnijeti Odboru te da je, u slučaju drugog negativnog mišljenja, potrebna politička odluka kako bi se inicijativa mogla nastaviti; budući da se mišljenje Odbora objavljuje na internetskim stranicama Komisije u isto vrijeme kao i izvješće o dotičnoj inicijativi te, u slučaju procjena učinka, nakon što Komisija usvoji povezanu političku inicijativu ⁽²⁴⁾;
- J. budući da je početkom 2017. Odbor za regulatorni nadzor dovršio zapošljavanje osoblja, uključujući zapošljavanje triju osoba koje nisu bile iz institucija EU-a; budući da je Odbor tijekom 2016. preispitao 60 zasebnih procjena učinka, od kojih je 25 (42 %) dobilo početnu negativnu ocjenu, što je dovelo do revizije i ponovnog podnošenja Odboru; budući da je Odbor nakon toga, uz jednu iznimku, dao pozitivne sveukupne ocjene svim revidiranim procjenama učinka koje je zaprimio; budući da je Odbor razmijenio informacije sa službama Parlamenta o najboljim praksama i metodologijama povezanim s procjenama učinka;
- K. budući da će, u skladu sa stavkom 25. novog Međuinstitucijskog sporazuma, ako je predviđena izmjena pravne osnove koja uključuje promjenu iz redovnog zakonodavnog postupka u posebni zakonodavni postupak ili nezakonodavni postupak, tri institucije o tome razmijeniti mišljenja; budući da je Parlament izmijenio svoj Poslovnik kako bi se provela ta odredba; budući da se ta odredba još nije morala primijeniti;
- L. budući da, u skladu sa stavkom 27. novog Međuinstitucijskog sporazuma, tri institucije priznaju potrebu za ujednačavanjem postojećeg zakonodavstva s pravnim okvirom koji je ustanovljen Ugovorom iz Lisabona i posebno ističu potrebu za davanjem visokog prioriteta žurnom ujednačavanju svih temeljnih akata koji i dalje upućuju na regulatorni postupak s kontrolom; budući da je Komisija potonje ujednačavanje predložila u prosincu 2016. ⁽²⁵⁾; budući da Parlament i Vijeće trenutno vrlo detaljno razmatraju taj prijedlog;
- M. budući da je novom Međuinstitucijskom sporazumu priložena nova inačica Zajedničkog dogovora o delegiranim aktima i o povezanim standardnim klauzulama; budući da će, u skladu sa stavkom 28. novog Međuinstitucijskog sporazuma, tri institucije stupiti u pregovore bez nepotrebnog odgađanja nakon stupanja na snagu Sporazuma s ciljem dopunjavanja tog Zajedničkog dogovora utvrđivanjem neobvezujućih kriterija za primjenu članaka 290. i 291. UFEU-a; budući da su, nakon dugog pripremnog rada, ti pregovori konačno započeli u rujnu 2017.;
- N. budući da su se, u skladu sa stavkom 29. novog Međuinstitucijskog sporazuma, tri institucije obvezale da će najkasnije do kraja 2017. uspostaviti zajednički funkcionalni registar delegiranih akata kojim će se pružati informacije na dobro strukturiran način, pristupačan korisnicima, s ciljem poboljšanja transparentnosti, olakšavanja planiranja i omogućavanja sljedivosti svih različitih faza za vrijeme ciklusa donošenja delegiranog akta; budući da je registar sada uspostavljen te je postao operativan u prosincu 2017.;
- O. budući da prema točki 32. Međuinstitucijskog sporazuma „Komisija provodi svoju ulogu posrednika na način da se ravnopravno odnosi prema dvjema granama zakonodavne vlasti, uz potpuno poštovanje uloga koje su Ugovorima dodijeljene institucijama”;
- P. budući da su, u skladu sa stavkom 34. novog Međuinstitucijskog sporazuma, Parlament i Vijeće u svojstvu suzakonodavaca istaknuli da je važno održavati bliske kontakte i prije međuinstitucijskih pregovora radi postizanja boljeg uzajamnog razumijevanja svojih stajališta te su se u tu svrhu usuglasili da će olakšati uzajamnu razmjenu mišljenja i informacija, među ostalim pozivanjem predstavnika drugih institucija na redovite neformalne razmjene mišljenja; budući da te odredbe nisu dovele do novih posebnih postupaka ili struktura; budući da, iako je pojačan kontakt između institucija u okviru Zajedničke izjave o zakonodavnim prioritetima, iskustva iz odbora pokazuje da ne postoji sustavan pristup kojim bi se olakšala takva uzajamna razmjena mišljenja i da je i dalje teško dobiti informacije i povratne informacije Vijeća o pitanjima koja su u njegovu okviru postavile države članice; budući da Parlament tu situaciju smatra izrazito nezadovoljavajućom;

⁽²⁴⁾ Članak 6. stavak 2. Odluke predsjednika Europske komisije od 19. svibnja 2015. o osnivanju neovisnog Odbora za regulatorni nadzor (C(2015)3263).

⁽²⁵⁾ Vidi COM(2016)0798 i COM(2016)0799.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- Q. budući da je, kako bi se dodatno poboljšala transparentnost zakonodavnog postupka, Parlament izmijenio svoj Poslovnik radi prilagodbe svojih propisa o međuinstitucijskim pregovorima tijekom redovnog zakonodavnog postupka, oslanjajući se na odredbe uvedene 2012. godine; budući da su svi pregovarački mandati Parlamenta javni, ali se to ne odnosi i na mandate Vijeća; budući da Parlament tu situaciju smatra izrazito nezadovoljavajućom;
- R. budući da su se, u skladu sa stavkom 39. novog Međuinstitucijskog sporazuma, kako bi se olakšala sljedivost različitih koraka u zakonodavnom procesu, tri institucije obvezale da će do 31. prosinca 2016. utvrditi načine za daljnji razvoj platformi i instrumenata u tu svrhu, s ciljem uspostavljanja posebne zajedničke baze podataka o trenutnom stanju u pogledu zakonodavnih akata; budući da do sada nije uspostavljena takva zajednička baza podataka;
- S. budući da su se, u skladu sa stavkom 40. novog Međuinstitucijskog sporazuma, u pogledu pregovora o međunarodnim sporazumima i njihova sklapanja tri institucije obvezale da će se u roku od šest mjeseci nakon stupanja na snagu novog Međuinstitucijskog sporazuma sastati kako bi u pregovorima dogovorile poboljšana praktična rješenja za suradnju i razmjenu informacija u okviru Ugovora, u skladu s tumačenjem Suda Europske unije; budući da su ti pregovori započeli u studenom 2016. i još traju;
- T. budući da je regulatorna suradnja postala ključni instrument u međunarodnim trgovinskim sporazumima na putu prema regulatornom dijalogu i usklađenosti među trgovinskim partnerima; budući da Komisija treba u tom procesu i dalje ustrajati na načelu pravednih i jednakih uvjeta za sve dionike te jamčiti maksimalnu transparentnost u donošenju odluka;
- U. budući da u skladu sa stavkom 46. novog Međuinstitucijskog sporazuma tri institucije potvrđuju svoju obvezanost na češću uporabu zakonodavne tehnike preinake za izmjenu postojećeg zakonodavstva uz potpuno poštovanje Međuinstitucionalnog sporazuma od 28. studenoga 2001. o sistematičnijem korištenju metode za preinačavanje pravnih akata;
- V. budući da se Komisija u skladu sa stavkom 48. novog Međuinstitucijskog sporazuma obvezuje da će kao doprinos Programu za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT) svake godine predstaviti pregled, koji će uključivati godišnji pregled opterećenosti, u pogledu postignutih rezultata u naporima Unije za pojednostavnjenje zakonodavstva, izbjegavanje prekomjernih propisa i smanjenje administrativnih opterećenja; budući da su rezultati prvog godišnjeg pregleda opterećenosti predstavljeni 24. listopada 2017. kao dio programa rada Komisije za 2018.;
- W. budući da je godišnji pregled opterećenosti jedinstvena prilika za utvrđivanje i praćenje rezultata napora EU-a u cilju izbjegavanja prekomjernih propisa i smanjenja administrativnog opterećenja; budući da je taj pregled izvrsna prilika kako bi se istaknula dodana vrijednost zakonodavstva EU-a i građanima pružila transparentnost;
- X. budući da se u novom Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva poziva na bolju međuinstitucijsku suradnju u cilju pojednostavnjenja postojećeg zakonodavstva Unije i izbjegavanja prekomjernih propisa i administrativnih opterećenja za građane, uprave i poduzeća; budući da Parlament naglašava da, s obzirom na međunarodne trgovinske sporazume, ti ciljevi ne bi trebali dovesti do nižih standarda zaštite okoliša, javnog zdravlja i zdravlja radnika, sigurnosti, standarda Međunarodne organizacije rada i prava potrošača;
- Y. budući da će u skladu sa stavkom 50. novog Međuinstitucijskog sporazuma tri institucije zajedno i redovito pratiti provedbu novog Međuinstitucijskog sporazuma na političkoj razini u okviru godišnjih rasprava, kao i na tehničkoj razini u okviru Međuinstitucijske koordinacijske skupine; budući da praćenje na političkoj razini uključuje redovite rasprave u Konferenciji predsjednika odbora i godišnji pregled stanja na visokoj razini; budući da su, nadalje, utvrđene posebne mjere nadzora u kontekstu zajedničkih izjava o zakonodavnim prioritetima EU-a za godine 2017. i 2018. –2019.; budući da je, osim toga, iskustvo koje su odbori dosad stekli neprocjenjiv instrument za procjenu provedbe novog Međuinstitucijskog sporazuma; budući da Odbor za pravna pitanja ima posebnu nadležnost za bolju izradu zakonodavstva i pojednostavnjenje prava Unije;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

Zajedničke obveze i ciljevi

1. smatra da je novi Međuinstitucijski sporazum o boljoj izradi zakonodavstva međuinstitucijsko ostvarenje kojim se želi poboljšati kvaliteta zakonodavstva Unije; podsjeća da se u mnogim slučajevima zakonodavstvom EU-a usklađuju ili zamjenjuju različita pravila u 28 država članica, čime nacionalna tržišta postaju međusobno i na jednak način dostupna, a ukupni administrativni troškovi se smanjuju u cilju uspostave potpuno funkcionalnog unutarnjeg tržišta;
2. pozdravlja postignuti napredak i iskustva stečena u prvih godinu i pol primjene novog Međuinstitucijskog sporazuma i potiče institucije da ulože daljnje napore za potpunu provedbu Sporazuma, posebno u vezi s međuinstitucijskim pregovorima o neobvezujućim kriterijima za primjenu članaka 290. i 291. UFEU-a, ujednačavanjem svih temeljnih akata koji i dalje upućuju na regulatorni postupak s kontrolom, međuinstitucijskim pregovorima o praktičnim rješenjima suradnje i razmjene informacija u pogledu pregovora i sklapanja međunarodnih sporazuma, te uspostavljanjem posebne zajedničke baze podataka o trenutačnom stanju u pogledu zakonodavnih akata;
3. podsjeća da je svrha novog Međuinstitucijskog sporazuma razviti otvoreniji i transparentniji odnos među trima institucijama u cilju pružanja visokokvalitetnog zakonodavstva u interesu građana EU-a; smatra da, iako se načelo lojalne suradnje među institucijama navodi samo u stavcima 9. i 32. u vezi s posebnim područjima obuhvaćenima novim Međuinstitucijskim sporazumom, kroz cijeli zakonodavni ciklus treba ga promatrati kao jedno od načela iz članka 13. UEU-a;

Planiranje programa

4. pozdravlja to što su tri institucije postigle dogovor da će ojačati godišnje i višegodišnje planiranje programa Unije u skladu s člankom 17. stavkom 1. UEU-a s pomoću strukturiranijeg postupka s preciznim vremenskim planom; sa zadovoljstvom primjećuje da je prvo međuinstitucijsko godišnje planiranje programa u okviru novog Međuinstitucijskog sporazuma obavljeno uz aktivno sudjelovanje triju institucija, što je dovelo do Zajedničke izjave o zakonodavnim prioritetima EU-a za 2017., s 59 ključnih zakonodavnih prijedloga koji su utvrđeni kao prioritet za 2017., te do Zajedničke izjave o zakonodavnim prioritetima za razdoblje 2018. –2019., s 31 ključnim zakonodavnim prijedlogom utvrđenim kao prioritet do kraja tekućeg mandata; u tom kontekstu posebno pozdravlja aktivno sudjelovanje Vijeća i vjeruje da će se on nastaviti i u budućnosti, uključujući u pogledu višegodišnjeg planiranja programa za novi mandat; smatra, međutim, da se prioritetni tretman za određene zakonodavne predmete koji je dogovoren u okviru zajedničkih izjava ne bi trebao upotrebljavati za vršenje nepotrebnog pritiska na suzakonodavce i da se većoj brzini ne bi trebala davati prednost na uštrb kvalitete zakonodavnih akata; smatra da je važno ocijeniti na koji se način primjenjuju aktualne prakse i pravila za odobravanje zajedničkih izjava te mogu li se uvesti poboljšanja u Poslovnik Parlamenta u pogledu pregovora o međuinstitucijskom programiranju, primjerice, kako bi se ojačao mandat koji klubovi zastupnika daju predsjedniku;
5. smatra da je od najveće važnosti da se tijekom cijelog postupka pripreme i provedbe zajedničkih izjava u potpunosti obave savjetovanja s parlamentarnim odborima;
6. ističe da se novim Međuinstitucijskim sporazumom ne dovode u pitanje uzajamne obveze dogovorene između Parlamenta i Komisije u Okvirnom sporazumu iz 2010.; posebno podsjeća na to da se pri provedbi stavaka 6. – 11. novog Međuinstitucijskog sporazuma moraju poštovati rješenja koja se odnose na raspored programa rada Komisije i koja su utvrđena u Prilogu 4. Okvirnom sporazumu iz 2010.;
7. smatra da bi Komisija prilikom predstavljanja svojeg programa rada, osim elemenata iz stavka 8. novog Međuinstitucijskog sporazuma, trebala prikazati i na koji je način predviđeno zakonodavstvo opravdano u svjetlu načela supsidijarnosti i proporcionalnosti te navesti njegovu europsku dodanu vrijednost;
8. pozdravlja uspostavu radne skupine Komisije za supsidijarnost, proporcionalnost i inicijativu „Činiti manje, ali učinkovitije”, koja mora djelovati usporedno s novim Međuinstitucijskim sporazumom kako bi se povećalo povjerenje građana koji načelo supsidijarnosti smatraju ključnim aspektom demokratskog procesa;
9. poziva Komisiju da predstavi uključivije, detaljnije i pouzdanije programe rada; posebno zahtijeva da se u programima rada Komisije jasno navodi pravna priroda svakog prijedloga s preciznim i realnim vremenskim okvirima; poziva Komisiju da zajamči da se budući zakonodavni prijedlozi, osobito ključni zakonodavni paketi, podnesu znatno prije kraja ovog parlamentarnog saziva, čime bi se suzakonodavcima dalo dovoljno vremena da u potpunosti primijene svoje ovlasti;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

10. potiče izradu učinkovitog zakonodavstva usmjerenog na zaštitu radnih mjesta i europsku konkurentnost s posebnim naglasakom na malim i srednjim poduzećima u svim gospodarskim sektorima;

11. pozdravlja činjenicu da je Komisija odgovorila na zahtjeve Parlamenta za prijedloge akata Unije na temelju članka 225. UFEU-a, najvećim dijelom unutar roka od tri mjeseca navedenog u stavku 10. novog Međuinstitucijskog sporazuma; ističe, međutim, da je Komisija propustila donijeti posebne komunikacije kako je predviđeno u toj odredbi; poziva Komisiju da donese takve komunikacije kako bi postigla potpunu transparentnost i dala politički odgovor na zahtjeve koje je Parlament iznio u svojim rezolucijama, te da pri tom uzme u obzir relevantne analize Parlamenta o europskoj dodanoj vrijednosti i trošku neujedinjene Europe;

12. ističe važnost transparentne suradnje u dobroj vjeri između Parlamenta, Vijeća i Komisije, koju bi u praksi trebalo ostvariti istinskom predanošću Komisije da u provedbu svojih mehanizama programiranja na istoj razini uključi Parlament i Vijeće, te podsjeća Komisiju na njezinu obvezu da odmah odgovori na zakonodavna i nezakonodavna izvješća o vlastitoj inicijativi; izražava žaljenje zbog činjenice da nije bilo odgovora na više izvješća o vlastitoj inicijativi te poziva Komisiju da suzakonodavcima u roku od tri mjeseca dostavi razloge kada povuče neki tekst i obrazloženi odgovor na zahtjeve za zakonodavne ili nezakonodavne prijedloge;

13. smatra da se brisanjem svih upućivanja na uporabu alternativnih metoda reguliranja u novom Međuinstitucijskom sporazumu ne dovodi u pitanje stajalište Parlamenta po kojem se neobvezujuće pravo treba primjenjivati samo uz najveći oprez i na dobro opravdanoj osnovi, bez ugrožavanja pravne sigurnosti i jasnoće postojećeg zakonodavstva, te nakon savjetovanja s Parlamentom ⁽²⁶⁾; osim toga, brine ga da bi nedostatak jasnog ograničenja korištenja neobvezujućeg prava mogao čak potaknuti njegovu upotrebu, bez jamstva da će Parlament moći provoditi nadzor;

14. poziva Vijeće i Komisiju da se dogovore o tome da bi se alternativne metode reguliranja, pod uvjetom da su strogo potrebne, trebale uključiti u dokumente višegodišnjeg i godišnjeg planiranja programa, kako bi zakonodavci mogli znati o kojim je metodama točno riječ i svoj nadzor provoditi na pravilan način;

Instrumenti za bolju izradu zakonodavstva

15. ističe da procjene učinka mogu služiti za donošenje političkih odluka, ali nikada ne smiju biti zamjena za njih ili prouzročiti nepotrebno kašnjenje u zakonodavnom procesu; ističe da tijekom cijelog zakonodavnog postupka i u svim procjenama učinka predloženeog zakonodavstva, posebnu pozornost treba obratiti na mogući utjecaj na one dionike koji imaju najmanje prilika da izraze svoju zabrinutost donositeljima odluka, uključujući mala i srednja poduzeća, civilno društvo, sindikate i druge koji nemaju prednost lakog pristupa institucijama; smatra da se u procjenama učinka jednaka pozornost treba posvetiti evaluaciji društvenih, zdravstvenih i ekoloških posljedica te da se posebno treba procijeniti učinak na temeljna prava građana i jednakost žena i muškaraca;

16. podsjeća da mala i srednja poduzeća predstavljaju 99 % svih poduzeća u EU-u te da ona stvaraju 58 % prometa EU-a i zapošljavaju dvije trećine ukupnih zaposlenih u privatnom sektoru; nadalje podsjeća da se Komisija u Zakonu o malom poduzetništvu obvezala na provedbu načela „počnimo od malih” u procesu donošenja politika i da to uključuje test za MSP-ove kako bi se procijenio utjecaj predstojećeg zakonodavstva i administrativnih inicijativa na mala i srednja poduzeća ⁽²⁷⁾; podsjeća da je u svojoj Odluci od 9. ožujka 2016. o novom Međuinstitucijskom sporazumu Parlament izjavio da se tekstom novog Međuinstitucijskog sporazuma tri institucije ne obvezuju dovoljno da u svoje procjene učinka uključe mala i srednja poduzeća i testove konkurentnosti ⁽²⁸⁾; ističe da je važno uzeti u obzir učinak na konkurentnost i inovacije, kao i potrebe malih i srednjih poduzeća i posvetiti im pažnju u svim fazama zakonodavnog ciklusa te izražava zadovoljstvo činjenicom da se u okviru Smjernica Komisije za bolju regulativu propisuje da se potencijalne učinke na mala i srednja poduzeća i konkurentnost mora uzimati u obzir, kada je to prikladno, i o njima sustavno izvještavati u svim procjenama učinka; primjećuje da testovima za MSP-ove često nedostaju kvaliteta i koherentna primjena; poziva Komisiju da razmotri kako bi se utjecaj na mala i srednja poduzeća mogao još bolje uzeti u obzir i namjerava u nadolazećim godinama pobliže pratiti to pitanje;

⁽²⁶⁾ Vidi stavak 47. Rezolucije Parlamenta od 9. rujna 2010. o boljoj izradi zakonodavstva – 15. godišnje izvješće Komisije u skladu s člankom 9. Protokola o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti (SL C 308E, 20.10.2011., str. 66.).

⁽²⁷⁾ Vidi stavak 16. Rezolucije Parlamenta od 27. studenoga 2014. o reviziji smjernica Komisije za procjenu učinka i uloji testa utjecaja zakonodavstva na mala i srednja poduzeća (test MSP).

⁽²⁸⁾ Vidi stavak 4. Odluke Parlamenta od 9. ožujka 2016. o sklapanju Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

17. potiče Komisiju da, u kontekstu bolje izrade zakonodavstva, bolje procijeni društvene i ekološke posljedice svojih politika i njihov učinak na temeljna prava građana, imajući ujedno na umu cijena nedonošenja zakonodavstva na europskoj razini i činjenicu da su analize troškova i koristi samo jedan od mnogih kriterija;

18. ponavlja poziv da se u sve procjene učinka obavezno uvrsti uravnotežena analiza srednjoročnih i dugoročnih učinaka na gospodarstvo, društvo, okoliš i zdravlje;

19. poziva Komisiju da procjene učinka kao i ex post evaluacije koristi za ispitivanje usklađenosti inicijativa, prijedloga ili postojećih zakonodavnih akata s ciljevima održivog razvoja, kao i njihova učinka na napredak i provedbu u pogledu tih ciljeva;

20. podsjeća na to da se ideja o dodatnoj, neovisnoj tehničkoj *ad hoc* skupini iz početnog prijedloga Komisije za novi Međuinstitucijski sporazum nije dodatno razmatrala tijekom pregovora; ističe da je stvaranje takve skupine bilo usmjereno na jačanje neovisnosti, transparentnosti i objektivnosti procjena učinka; podsjeća da je u okviru stavka 15. novog Međuinstitucijskog sporazuma dogovoreno da će Parlament i Vijeće, ako i kada to u okviru zakonodavnog postupka smatraju prikladnim i potrebnim, provesti procjene učinka u vezi sa svojim znatnim izmjenama prijedloga Komisije koje su prijeko potrebne za donošenje informacijama potkrijepljene i utemeljene odluke; podsjeća svoje odbore na to da je važno da se koriste tim alatom kad god je to potrebno;

21. pozdravlja činjenicu da se u novom Međuinstitucijskom sporazumu upućuje na uključivanje načela supsidijarnosti i proporcionalnosti u područje primjene procjena učinka; u tom pogledu naglašava da bi procjene učinka uvijek trebale obuhvaćati temeljitu i strogu analizu usklađenosti prijedloga s načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti te precizirati njegovu europsku dodanu vrijednost;

22. napominje da znatni broj prijedloga Komisije nije bio popraćen procjenama učinka te da su odbori izrazili zabrinutost da kvaliteta i razina detalja u procjenama učinka variraju od sveobuhvatnih do prilično površnih procjena; ističe da u prvoj fazi primjene novog Međuinstitucijskog sporazuma, 20 od 59 prijedloga Komisije uključenih u zajedničku deklaraciju iz 2017. nije bilo popraćeno procjenama učinka; u tom pogledu podsjeća da, iako je u svakom slučaju predviđeno da bi inicijative za koje se očekuje da će imati znatan društveni, gospodarski ili ekološki učinak trebale biti popraćene procjenom učinka, u stavku 13. Međuinstitucijskog sporazuma navodi se da bi inicijative uključene u program rada Komisije ili u zajedničku izjavu, kao opće pravilo, trebale biti popraćene procjenom učinka;

23. pozdravlja činjenicu da se Međuinstitucijskim sporazumom propisuje da bi „europsku dodanu vrijednost” bilo kojeg predloženog djelovanja Unije, kao i „cijenu neujedinjene Europe” u izostanku djelovanja Unije, trebalo uzeti u obzir prilikom određivanja zakonodavnog programa; ističe činjenicu da se cijena neujedinjene Europe može procijeniti na 1,75 bilijuna EUR godišnje, što odgovara 12 % BDP-a EU-a za 2016.; u tom kontekstu odaje priznanje radu Uprave za procjenu učinka i europsku dodanu vrijednost Službe Europskog parlamenta za istraživanja (EPRS);

24. poziva Komisiju da dodatno razjasni na koji način namjerava procijeniti troškove neujedinjene Europe, među ostalim troškove za proizvođače, potrošače, radnike, uprave i okoliš koji nastaju zbog nepostojanja usklađenog zakonodavstva na razini EU-a, pri čemu različita nacionalna pravila uzrokuju dodatne troškove i čine politike manje učinkovitima, kako je navedeno u stavcima 10. i 12. novog Međuinstitucijskog sporazuma; ističe da se takva procjena ne bi trebala provoditi samo u slučaju klauzula o vremenskom ograničenju valjanosti, prema kraju programa, ili kada se predviđa stavljanje izvan snage, nego bi ih se također trebalo uzeti u obzir u slučajevima u kojima mjere ili zakonodavstvo na razini EU-a još ne postoje ili se preispituju;

25. podsjeća da je prethodni Odbor za procjenu učinka zamijenjen novim Odborom za regulatorni nadzor, čime se povećala neovisnost Odbora; ponavlja da treba zaštititi neovisnost, transparentnost i nepristranost Odbora za regulatorni nadzor i njegova rada te da članovi Odbora ne bi trebali biti podložni nikakvoj političkoj kontroli⁽²⁹⁾; ističe da Komisija treba zajamčiti da se sva mišljenja Odbora, uključujući i ona negativna, javno objavljuju i budu dostupna u isto vrijeme kao i odgovarajuće procjene učinka; poziva na ocjenjivanje rezultata Odbora za nadzor regulative u pogledu njegovih zadaća nadziranja i davanja objektivnih savjeta o procjenama učinka;

⁽²⁹⁾ Vidi stavak 12. gore navedene Rezolucije Parlamenta od 27. studenoga 2014. i stavak 6. Odluke Parlamenta od 9. ožujka 2016.;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

26. ističe da Uprava za procjenu učinka i europsku dodanu vrijednost osnovana unutar uprave Parlamenta pomaže parlamentarnim odborima te im pruža mnoštvo usluga, za koje moraju biti na raspolaganju dostatni resursi kako bi se osiguralo da zastupnici i odbori dobivaju najbolju moguću i raspoloživu potporu; pozdravlja činjenicu da je Konferencija predsjednika odbora usvojila ažuriranu inačicu priručnika „Procjena učinka – smjernice za odbore” od 12. rujna 2017.;

27. poziva sve svoje odbore da preispituju procjene učinka Komisije i da preispituju *ex ante* analize procjene učinka Parlamenta u što ranijoj fazi zakonodavnog postupka;

28. podsjeća da u skladu sa stavkom 14. novog Međuinstitucijskog sporazuma, Europski parlament nakon razmatranja zakonodavnih prijedloga Komisije u potpunosti uzima u obzir procjene učinka Komisije; podsjeća u tom kontekstu da parlamentarni odbori mogu pozvati Komisiju da predstavi svoju procjenu učinka i odabranu političku opciju na redovnoj sjednici odbora te poziva svoje odbore da se češće koriste tom prilikom, kao i mogućnošću da im službe Parlamenta predstave početnu ocjenu procjene učinka koju je izradila Komisija; međutim, naglašava da to ne smije dovesti do ograničenja manevarskog prostora koji je na raspolaganju suzakondavcima;

29. pozdravlja mogućnost da Komisija dopunjuje svoje procjene učinka tijekom zakonodavnog postupka; smatra da bi se stavak 16. novog Međuinstitucijskog sporazuma trebao tumačiti na način da bi, kada to zatraže Parlament ili Vijeće, Komisija trebala u pravilu odmah dostaviti takve dodatne procjene učinka;

30. naglašava važnost pravovremenog, javnog i transparentnog sudjelovanja dionika i savjetovanja s njima, ostavljajući dovoljno vremena za konstruktivne odgovore; smatra da je ključno da Komisija u pripremnoj fazi provodi javna savjetovanja na svim službenim jezicima;

31. napominje da prema stavku 17. novog Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva „svaka od tri institucije odgovorna je za to kako će organizirati provedbu vlastite procjene učinka, uključujući interne organizacijske resurse i kontrolu kvalitete”;

32. pozdravlja činjenicu da su se u stavku 17. novog Međuinstitucijskog sporazuma tri institucije obvezale na razmjenu informacija o najboljoj praksi i metodologijama povezanim s procjenama učinka; misljenja je da bi to, kad god je moguće, trebalo obuhvaćati razmjenu neobrađenih podataka na kojima se temelji procjena učinka Komisije, a pogotovo kada Parlament odluči da će dopuniti procjenu učinka Komisije svojim dodatnim radovima; u tu svrhu potiče službe triju institucija da surađuju u najvećoj mogućoj mjeri, između ostalog u pogledu zajedničkih tečajeva o metodologijama procjene učinka, kao i u cilju ostvarivanja buduće zajedničke međuinstitucijske metodologije;

33. potvrđuje da je ključno da, kao što se navodi u stavku 18. novog Međuinstitucijskog sporazuma, „Komisijina početna procjena učinka i svaki dodatni rad na procjeni učinka koji institucije provode tijekom zakonodavnog procesa” budu objavljeni do završetka zakonodavnog procesa kako bi se zajamčila transparentnost u odnosu na građane i dionike;

34. ponavlja svoje stajalište da bi dionici, uključujući sindikate i civilno društvo, trebali biti u mogućnosti, što je ranije moguće u fazi savjetovanja, pružiti učinkovit doprinos postupku procjene učinka i potiče Komisiju da se u tu svrhu sustavnije koristi planovima djelovanja i početnim procjenama učinka te ih objavljuje na vrijeme na početku postupka procjene učinka;

35. pozdravlja obvezu koju je preuzela Komisija da prije usvajanja prijedloga provede opširna savjetovanja i, osobito, potakne izravno sudjelovanje malih i srednjih poduzeća, civilnog društva i drugih krajnjih korisnika u savjetovanjima; sa zadovoljstvom prima na znanje da revidirane Smjernice Komisije za bolju regulativu idu u tom smjeru;

36. ističe nove odredbe za javna savjetovanja i savjetovanja s dionicima koja bi trebala poslužiti kao važan instrument i u pripremnoj fazi i tijekom cijelog zakonodavnog postupka;

37. potiče Komisiju da poštuje obvezujuće rokove zadane za izvješća o provedbi i reviziju postojećih direktiva i uredbi;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

38. ističe važnost *ex post* evaluacija postojećeg zakonodavstva, u skladu s načelom „prethodne evaluacije” i preporučuje da se one, kad god je to moguće, provode u obliku *ex post* procjena učinka primjenom iste metodologije kao i kod *ex ante* procjena učinka u vezi s istim zakonodavnim propisom, kako bi se omogućila bolja ocjena uspješnosti potonjeg;

39. pozdravlja stavak 22. novog Međuinstitucijskog sporazuma u kojem su tri institucije, s ciljem podupiranja postupka evaluacije postojećeg zakonodavstva, suglasne da će, prema potrebi, postaviti zahtjeve o izvješćivanju, praćenju i evaluaciji u zakonodavstvo, izbjegavajući pritom prekomjerne propise i administrativna opterećenja, osobito za države članice; prima na znanje izazove povezane s prikupljanjem podataka u državama članicama o izvršavanju zakonodavstva i potiče Komisiju i države članice da u tom pogledu pojačaju napore;

40. pozdravlja stavak 23. novog Međuinstitucijskog sporazuma u kojem su se tri institucije usuglasile da će sustavno razmatrati uporabu klauzula o preispitivanju u zakonodavstvu; poziva Komisiju da u svoje prijedloge uvrsti klauzule o preispitivanju kad god je to primjereno i, ako to nije slučaj, da navede svoje razloge za odstupanje od tog općeg pravila;

Zakonodavni instrumenti

41. pozdravlja obveze koje je preuzela Komisija u vezi s opsegom obrazloženja priloženog svakom njezinom prijedlogu; izražava posebno zadovoljstvo činjenicom da će Komisija objasniti i na koji su način predložene mjere opravdane u svjetlu načela supsidijarnosti i proporcionalnosti; ističe, s tim u vezi, koliko je važno da procjene i obrazloženja usklađenosti s tim načelima i europska dodana vrijednost predloženih mjera, budu sveobuhvatnije i snažnije;

42. smatra da je potrebna dosljednost između obrazloženja i procjene učinka u vezi s jednim te istim prijedlogom; stoga poziva Komisiju da osigura takvu dosljednost i objasni svoj odabir ako odstupa od zaključaka procjene utjecaja;

43. skreće pozornost na činjenicu da se u stavku 25. novog Međuinstitucijskog sporazuma Komisija samo obvezala „uzeti u obzir razliku u prirodi i učincima između uredaba i direktiva”; ponavlja svoj zahtjev, kojim se slijedi isti pristup koji je naveden u Montijevom izvješću, za veće korištenje propisa u zakonodavnim prijedlozima ⁽³⁰⁾, u skladu s odgovarajućim pravnim zahtjevima utvrđenima Ugovorima, kako bi se osigurala dosljednost, jednostavnost i pravna sigurnost diljem Unije;

44. pozdravlja to što su se tri institucije obvezale na razmjenu mišljenja o izmjenama pravne osnove, kako je navedeno u stavku 25. novog Međuinstitucijskog sporazuma; ističe ulogu i stručnost svoga Odbora za pravna pitanja u vezi s provjerom pravne osnove ⁽³¹⁾; podsjeća na stav Parlamenta da će se suprotstaviti svakom pokušaju narušavanja zakonodavnih ovlasti Parlamenta kroz neopravdane izmjene pravne osnove; poziva Vijeće da u potpunosti poštuje obvezu da nastavi dijalog s Parlamentom u slučaju neslaganja oko predložene pravne osnove, posebno kod politički osjetljivih predmeta;

45. ističe činjenicu da bi odabir pravne osnove za prijedlog Komisije trebao počivati na objektivnoj osnovi podložnoj sudskom preispitivanju; međutim, naglašava pravo Parlamenta kao suzakonodavca da predlaže izmjene pravne osnove na temelju svojeg tumačenja Ugovora;

Delegirani i provedbeni akti

46. ističe važnost načela iz stavka 26. novog Međuinstitucijskog sporazuma i ponavlja da zakonodavac ima ovlast odlučiti o tome je li potrebno koristiti se delegiranim i provedbenim aktima te u kojoj mjeri, unutar granica utvrđenih Ugovorima i uzimajući u obzir sudsku praksu Suda Europske unije ⁽³²⁾;

47. napominje da delegiranje ovlasti Komisiji nije samo tehničko pitanje već može obuhvaćati i politički osjetljiva pitanja koja su iznimno važna za građane, potrošače i poduzeća u EU-u;

⁽³⁰⁾ Vidi stavak 5. Rezolucije Parlamenta od 14. rujna 2011. o boljoj izradi zakonodavstva, supsidijarnosti i proporcionalnosti te pametnom donošenju propisa.

⁽³¹⁾ Vidi Poslovnik Europskog parlamenta, Prilog V., točka XVI.1.

⁽³²⁾ Vidi uvodnu izjavu D gore navedene Rezolucije Parlamenta od 25. veljače 2014. o pratećim mjerama za delegiranje zakonodavnih ovlasti i nadzoru država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

48. pozdravlja napore Komisije da ispuní rok iz stavka 27. novog Međuinstitucijskog sporazuma za donošenje prijedloga ujednačavanja svih temeljnih akata koji i dalje upućuju na regulatorni postupak s kontrolom; nadalje smatra da bi u pravilu svi slučajevi koji su se ranije rješavali u okviru regulatornog postupka s kontrolom sada trebali biti ujednačeni s člankom 290. UFEU-a i tako se pretvoriti u delegirane akte ⁽³³⁾;

49. upozorava na to da uključivanje obveze Komisije o sustavnoj upotrebi stručnjaka iz država članica u vezi s pripremom delegiranih akata ne bi trebalo dovesti do toga da relevantni postupak bude vrlo sličan, ako ne i potpuno istovjetan postupku uspostavljenom za pripremu provedbenih akata, posebno u vezi s proceduralnim ovlastima povjerenima tim stručnjacima; smatra da to također može zamaglití razlike između dvije vrste akata u onoj mjeri u kojoj bi moglo podrazumijevati *de facto* oživljavanje mehanizma komitologije koji je bio na snazi prije stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona;

50. izražava nezadovoljstvo činjenicom da je, unatoč ustupcima Parlamenta, Vijeće i dalje vrlo nesklono prihvatanju delegiranih akata ako su ispunjeni kriteriji iz članka 290. UFEU-a; podsjeća na to da bi se, kao što je utvrđeno u uvodnoj izjavi 7., novim Međuinstitucijskim sporazumom trebali olakšati pregovori u okviru redovnog zakonodavnog postupka i poboljšati primjena članaka 290. i 291. UFEU-a; ističe da je za nekoliko zakonodavnih predmeta Vijeće ipak inzistiralo na tome da se ili dodijele provedbene ovlasti u skladu s člankom 291. UFEU-a ili da se svi elementi koji ispunjavaju uvjete za delegiranje ovlasti ili dodjelu provedbenih ovlasti uvrste *in abstracto* u sam temeljni akt; izražava razočaranje zbog činjenice da u tim slučajevima Komisija nije branila svoje prvotne prijedloge;

51. vrlo je zabrinut zbog toga što Vijeće nastoji gotovo sustavno zamijeniti delegirane akte provedbenim aktima; posebno neprihvatljivom smatra činjenicu da Vijeće pokušava iskoristiti usklađivanje nakon Ugovora iz Lisabona kako bi regulatorni postupak s kontrolom zamijenilo provedbenim aktima umjesto delegiranim aktima;

52. pozdravlja početak međuinstitucijskih pregovora iz stavka 28. novog Međuinstitucijskog sporazuma; potvrđuje svoj stav o neobvezujućim kriterijima za primjenu članaka 290. i 291. UFEU-a kako je utvrđeno u Rezoluciji od 25. veljače 2014. ⁽³⁴⁾; smatra da bi oni trebali biti osnova za te pregovore;

53. podsjeća da politički značajni elementi, kao što su popisi ili registri Unije proizvoda ili tvari, trebaju ostati sastavni dio temeljnog akta, kada je to prikladno u obliku priloga, te bi ih stoga trebalo mijenjati samo delegiranim aktima; ističe da bi se zbog pravne sigurnosti trebalo izbjegavati stvaranje samostalnih popisa;

54. smatra da se kriterijima za primjenu članaka 290. i 291. UFEU-a moraju uzeti u obzir odluke Suda Europske unije, kao što su odluke u predmetima „Biocidni proizvodi”, „CEF delegirani akt” i „Mehanizam viznog reciprociteta” ⁽³⁵⁾;

55. pozdravlja to što se Komisija obvezala da će, bude li u okviru pripreme prvog nacrtá provedbenih akata potrebno šire stručno znanje, po potrebi angažirati stručne skupine, provesti savjetovanja s ciljanim dionicima, kao i javna savjetovanja; smatra da bi se Parlament trebao na odgovarajući način obavješćivati kad god se takav postupak savjetovanja pokrene;

56. s odobravanjem primjećuje da je Komisija u stavku 28. novog Međuinstitucijskog sporazuma pristala pobrinuti se za to da Parlament i Vijeće dobiju ravnopravan pristup svim informacijama o delegiranim i provedbenim aktima, tako da će primiti sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica; pozdravlja činjenicu da će stručnjaci iz Europskog parlamenta i Vijeća sustavno imati pristup sastancima stručnih skupina Komisije na koje su pozvani stručnjaci iz država članica i koji se odnose na pripremu delegiranih akata; poziva Komisiju da istinski i dosljedno poštuje tu obvezu; napominje da se takav pristup već poboljšao;

57. naglašava da je potrebno poboljšati neformalnu suradnju tijekom faze pripreme delegiranih akata i provedbenih akata; upozorava da se u pripremi delegiranih i provedbenih akata ne smije izgubiti iz vida namjera zakonodavaca kako je izražena u zakonodavnom aktu i kao dio njegova cilja; ističe važnost registra delegiranih akata, koji je sada u funkciji;

⁽³³⁾ Vidi stavak 6. gore navedene Rezolucije Parlamenta od 25. veljače 2014. o pratećim mjerama za delegiranje zakonodavnih ovlasti i nadzoru država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije.

⁽³⁴⁾ isto, stavak 1.

⁽³⁵⁾ Presuda Suda (Veliko vijeće) od 18. ožujka 2014., *Europska komisija protiv Europskog parlamenta i Vijeća Europske unije*, prethodno navedena; Presuda Suda od 17. ožujka 2016., *Europski parlament protiv Europske komisije*, prethodno navedena; Presuda Suda (Veliko vijeće) od 14. lipnja 2016., *Parlament protiv Vijeća*, prethodno navedena.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

58. izražava žaljenje zbog činjenice da Komisija u mnogim slučajevima bez izmjena usvaja mjere drugog stupnja koje predlože tijela za financijske usluge (ESMA, EBA i EIOPA), čime se skraćuje razdoblje nadzora za Parlament u slučajevima kada se uvode važne izmjene ili znatan broj njih;

59. pozdravlja brz napredak ostvaren na međuinstitucijskoj razini u pogledu uspostave zajedničkog funkcionalnog registra delegiranih akata i pozdravlja njegovo službeno pokretanje od 12. prosinca 2017.;

60. sa zanimanjem iščekuje korištenje dobro strukturiranog i funkcionalnog registra delegiranih akata koji je prilagođen korisnicima, a koji je izrađen na zahtjev Parlamenta i objavljen 12. prosinca 2017.;

61. napominje da poboljšani zakonodavni postupci na razini EU-a uz pravovremenu i intenzivniju međuinstitucijsku suradnju mogu dovesti do dosljednije i usklađenije primjene prava EU-a;

Transparentnost i koordinacija zakonodavnog procesa

62. pozdravlja činjenicu da prema stavku 32. novog Međuinstitucijskog sporazuma Parlament i Vijeće, kao suzakonodavci, izvršavaju svoje ovlasti na ravnopravan način i da Komisija mora provoditi svoju ulogu posrednika na način da se ravnopravno odnosi prema dvjema granama zakonodavne vlasti; podsjeća da je to načelo već utvrđeno u Ugovoru iz Lisabona; stoga traži od Komisije da obama zakonodavcima istodobno stavi na raspolaganje i, kada je to moguće, javno objavi sve relevantne dokumente povezane sa zakonodavnim prijedlozima, uključujući radne dokumente;

63. izražava žaljenje zbog toga što stavci 33. i 34. novog Međuinstitucijskog sporazuma još nisu doveli do poboljšanja protoka informacija iz Vijeća, osobito s obzirom na to da očito postoji opći nedostatak informacija o pitanjima koja su države članice istaknule unutar Vijeća i da ne postoji sustavan pristup kojim bi se olakšala uzajamna razmjena mišljenja i informacija; sa zabrinutošću primjećuje da se protok informacija obično uvelike razlikuje od predsjedništva do predsjedništva i među službama Glavnog tajništva Vijeća; naglašava da je pristup informacijama asimetričan među suzakonodavcima s obzirom na to da Vijeće može prisustvovati sjednicama parlamentarnih odbora, a predstavnici Parlamenta nisu pozvani na sjednice radnih skupina Vijeća; stoga smatra da je poželjno uvesti dosljedno transparentan pristup; predlaže da sve sjednice Vijeća u pravilu budu javne, baš kao što je slučaj sa sjednicama Parlamenta;

64. zahtjeva da se stavci 33. i 34. novog Međuinstitucijskog sporazuma u potpunosti provedu; osobito traži od Vijeća da se programi, radni dokumenti i prijedlozi predsjedništva radnih skupina i Odbora stalnih predstavnika vlada država članica (Coreper) prosljeđuju Parlamentu na redovit i strukturiran način kako bi se omogućilo usklađivanje razina informacija među suzakonodavcima; smatra da bi stavke 33. i 34. novog Međuinstitucijskog sporazuma trebalo tumačiti u smislu da se, uz neformalne razmjene mišljenja, Parlament može pozvati da pošalje predstavnika na sastanke radnih skupina Vijeća i Corepera;

65. ističe da se, u smislu stavaka 35. i 36. novog Međuinstitucijskog sporazuma, usklađivanje i ubrzanje zakonodavnog procesa mogu postići samo ako se u potpunosti očuvaju prerogative svake institucije; stoga smatra da usklađivanje ili ubrzanje ni u kojem slučaju ne smiju dovesti do toga da druge institucije nameću vremenski raspored Parlamentu;

66. apelira na to da se pojačaju naponi za uspostavljanje posebne zajedničke baze podataka o trenutnom stanju zakonodavnih akata iz stavka 39. novog Međuinstitucijskog sporazuma; podsjeća na to da bi ta baza podataka trebala sadržavati podatke o svim fazama zakonodavnog postupka kako bi se lakše mogao pratiti njegov tijek; predlaže da bi to trebalo sadržavati i informacije o postupku procjene učinka;

67. podsjeća tri institucije da je potreban daljnji napredak u radu na uspostavljanju posebne zajedničke baze podataka o trenutnom stanju zakonodavnih akata;

68. predlaže da se Vijeće barem jednom sastane s Parlamentom u okviru postupka savjetovanja kako bi Parlament mogao predstaviti i obrazložiti usvojene amandmane, a Vijeće izraziti svoje stajalište o njima; u svakom slučaju predlaže da Vijeće podnese pisani odgovor;

69. predlaže da Parlament izradi kvantitativnu studiju o učinkovitosti postupka savjetovanja;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

70. potiče Komisiju da poštuje zadane rokove određene u Uredbi o europskim nadzornim tijelima prilikom donošenja odluka o tome da podrži, izmijeni ili ne podrži nacrt tehničkih standarda i da, ako iznimno ne može poštovati te rokove, barem o tome znatno unaprijed službeno obavijesti suzakonodavce, kao i razlozima za to; ističe činjenicu da je Komisija nedavno u brojnim slučajevima to propustila učiniti; podsjeća Komisiju da postupcima na temelju kojih Parlament izjavljuje da nema prigovora na neki akt nije svrha nadoknaditi kašnjenja u Komisiji te da ti postupci znatno utječu na vrijeme koje Parlament ima za provedbu svojeg prava nadzora;

71. pozdravlja činjenicu da su međuinstitucijski pregovori iz stavka 40. novog Međuinstitucijskog sporazuma počeli u studenom 2016.; s razočaranjem primjećuje da nakon više od jedne godine rasprava, tri kruga pregovora na političkoj razini i niza sastanaka na tehničkoj razini, još nije postignut dogovor unatoč jasnoj i utvrđenoj sudskoj praksi; navodi do sada postignut napredak i snažno ustraje u tome da se ovi pregovori zaključe tijekom bugarskog predsjedništva;

72. pozdravlja pisane informativne obavijesti koje Komisije dostavlja prije međunarodnih konferencija, kao i dnevne usmene informativne obavijesti predsjedništva Vijeća i Komisije tijekom tih konferencija;

73. žali zbog činjenice da Parlament ne može kao promatrač prisustvovati koordinacijskim sastancima EU-a tijekom međunarodnih konferencija;

74. podsjeća Vijeće i Komisiju da praktična rješenja u vezi s međunarodnim sporazumima moraju biti u skladu s Ugovorima, posebno člankom 218. stavkom 10. UFEU-a, te se njima moraju uzeti u obzir odluke Suda Europske unije, kao što su one donesene u predmetima *Tanzanije i Mauricijusa* ⁽³⁶⁾;

75. poziva ostale institucije da se pridržavaju Ugovora, uredbi i relevantne sudske prakse kako bi se osiguralo da Parlament:

- a. bude odmah, potpuno i točno obaviješten u svim fazama međunarodnih sporazuma na proaktivan, strukturiran i organiziran način bez ugrožavanja pregovaračkog stajališta EU-a te da mu se da dovoljno vremena da svoja stajališta izrazi u svim fazama i da se ona uzmu u obzir u najvećoj mogućoj mjeri;
- b. bude točno obaviješten i uključen u provedbenu fazu sporazuma, a posebice u pogledu odluka koje donose tijela osnovana tim sporazumima te da mu se omogući da u potpunosti izvršava svoju funkciju suzakonodavca kada ti sporazumi imaju učinak na zakonodavstvo EU-a;
- c. bude proaktivno obaviješten o stajalištu Komisije u međunarodnim forumima, kao što su Svjetska trgovinska organizacija (WTO), Konferencija Ujedinjenih naroda o trgovini i razvoju (UNCTAD), Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD), Program UN-a za razvoj (UNDP), Organizacija za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda (FAO) i Vijeće UN-a za ljudska prava (UNHCR);

76. vjeruje da je ključno horizontalno poštovanje ustaljene prakse čekanja suglasnosti Parlamenta prije privremene primjene odredbi o trgovini i ulaganju iz politički važnih sporazuma, na što se obvezala i povjerenica Malmström na njezinu saslušanju od 29. rujna 2014.; poziva Vijeće, Komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje da nastave proširivati tu praksu na sve međunarodne sporazume;

77. napominje da je Parlament spreman, ne dođe li u bliskoj budućnosti do uvjerljivog napretka u pregovorima o stavku 40. novog Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva, ponovno se obratiti Sudu Europske unije kako bi osigurao poštovanje svojih prava;

78. napominje da bi svaka institucija trebala imati na umu da njezina odgovornost kao zakonodavca ne završava nakon zaključenja međunarodnih sporazuma; naglašava potrebu za pomnim praćenjem provedbe i kontinuiranim naporima kako bi se osiguralo da sporazumi ispunjavaju svoje ciljeve; poziva institucije da najbolje prakse i kolaborativan pristup primijene i na provedbu i evaluaciju faza međunarodnih sporazuma;

⁽³⁶⁾ Presuda Suda (Veliko vijeće) od 14. lipnja 2016., *Parlament protiv Vijeća*, prethodno navedena; Presuda Suda (Veliko vijeće) od 24. lipnja 2014., *Parlament protiv Vijeća*, prethodno navedena;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

79. napominje da procjene učinka, uključujući analizu stanja ljudskih prava, mogu biti važan instrument u pregovorima o trgovinskim i investicijskim sporazumima tako što pomažu strankama da ispune svoje obveze u pogledu ljudskih prava, te podsjeća na obvezujuću prirodu sporazuma kao što je Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima;

80. poziva Komisiju i Vijeće da u potpunosti poštuju raspodjelu nadležnosti između Europske unije i njezinih država članica, kakva se može izvesti iz mišljenja 2/15 Suda Europske unije od 16. svibnja 2017., za donošenje pregovaračkih smjernica, pregovora te pravne osnove prijedloga za njihovo potpisivanje i sklapanje te posebno za potpisivanje i sklapanje međunarodnih trgovinskih sporazuma od strane Vijeća;

81. poziva europske predstavnike da posebno obrate pozornost na usklađenost između međunarodnih standarda/zahtjeva i usvojenog obvezujućeg zakonodavstva EU-a;

82. poziva Komisiju da objavi dokumente u kojima se iznosi njezino stajalište u međunarodnim organizacijama koje utvrđuju standarde u financijskom, monetarnom i regulatornom području, posebno u Bazelskom odboru za nadzor banaka; zahtijeva da se Parlament u potpunosti obavještava o svim stadijima razvoja međunarodnih standarda koji bi mogli utjecati na pravo EU-a;

83. poziva na uspostavu i formalizaciju financijskog dijaloga o donošenju i usklađivanju europskih stajališta uoči važnih međunarodnih pregovora, u skladu s Rezolucijom od 12. travnja 2016. o ulozi EU-a u okviru međunarodnih financijskih, monetarnih i regulatornih institucija i tijela⁽³⁷⁾; ističe da na temelju detaljnih smjernica, koje mogu biti popraćene proaktivnim rezolucijama „vodiljama”, ta stajališta trebaju biti poznata te se o njima treba raspravljati *ex ante* i pritom jamčiti daljnje postupanje, a Komisija treba redovito izvještavati o primjeni tih smjernica;

84. podsjeća na svoju izjavu usvojenu 15. ožujka 2018. o sjedištu Europske agencije za lijekove⁽³⁸⁾, u kojoj Parlament žali zbog toga što se njegova uloga i prava kao ravnopravnog suzakonodavca nisu prikladno uzeli u obzir;

85. prima na znanje mandat koji je Odbor stalnih predstavnika odobrio 6. prosinca 2017., čime se postigao dogovor o stajalištu Vijeća o prijedlogu Komisije za obvezni registar transparentnosti; poziva sve strane da dovrše pregovore u duhu dobre suradnje kako bi se poboljšala transparentnost zakonodavnog postupka;

86. prima na znanje presudu⁽³⁹⁾ *De Capitani* T-540/15 koja potvrđuje da su načela javnosti i transparentnosti svojstvena zakonodavnom postupku EU-a i da nijedna opća pretpostavka uskrate dokumenata u postupku ne može biti potvrđena u pogledu zakonodavnih dokumenata, uključujući dokumente trijaloga;

Provedba i primjena zakonodavstva Unije

87. ističe važnost načela iz stavka 43. novog Međuinstitucijskog sporazuma prema kojem bi, kada države članice prilikom prenošenja direktiva u nacionalno pravo odluče dodati elemente koji ni na koji način nisu povezani s tim zakonodavstvom Unije, te dodatke trebalo jasno moći prepoznati bilo u aktu o prijenosu ili u povezanim dokumentima; napominje da ta informacija i dalje često nedostaje; poziva Komisiju i države članice da djeluju zajednički i dosljedno kako bi se riješili nedostatak transparentnosti i drugi problemi u vezi s „prerevnim donošenjem propisa”⁽⁴⁰⁾;

88. mišljenja je da pri provedbi i prenošenju akata EU-a treba jasno razlikovati slučajeve preravnog donošenja propisa, u kojima države članice uvode dodatne administrativne zahtjeve koji nisu povezani sa zakonodavstvom EU-a, od postavljanja viših standarda koji nadilaze minimalne standarde na razini EU-a u području zaštite okoliša i potrošača kao i zdravstvene skrbi i sigurnosti hrane;

⁽³⁷⁾ SL C 58, 15.2.2018., str. 76.

⁽³⁸⁾ Vidi usvojene tekstove P8_TA(2018)0086.

⁽³⁹⁾ Presuda Općeg suda (sedmo prošireno vijeće) od 22. ožujka 2018. u predmetu *De Capitani*/Europski parlament, predmet T-540/15, ECLI:EU:T:2018:167.

⁽⁴⁰⁾ Vidi stavak 7. Rezolucije Parlamenta od 21. studenoga 2012. o 28. godišnjem izvješću o praćenju primjene zakonodavstva Unije (2010) (SL C 419, 16.12.2015., str. 73.).

Srijeda, 30. svibnja 2018.

89. smatra da bi se, kako bi se smanjili problemi u vezi s „prerevnim donošenjem propisa”, tri institucije trebale obvezati na donošenje zakonodavstva EU-a koje je jasno, lako prenosivo i koje ima posebnu europsku dodanu vrijednost; podsjeća da, premda treba izbjegavati dodatna nepotrebna administrativna opterećenja, to ne bi trebalo spriječiti države članice od održavanja ili poduzimanja ambicioznijih mjera te donošenja viših socijalnih i ekoloških standarda i standarda zaštite potrošača u slučajevima u kojima su pravom Unije utvrđeni samo minimalni standardi;

90. poziva države članice da se u što većoj mjeri suzdrže od uvođenja dodatnih administrativnih zahtjeva pri prenošenju zakonodavstva EU-a i da se u skladu s točkom 43. Međuinstitucijskog sporazuma pobrinu za to da se ti dodaci mogu prepoznati u aktu o prijenosu ili povezanim dokumentima;

91. podsjeća na to da se u skladu sa stavkom 44. novog Međuinstitucijskog sporazuma države članice pozivaju na suradnju s Komisijom pri pribavljanju informacija i podataka potrebnih za praćenje i evaluaciju provedbe prava Unije; stoga poziva države članice da poduzmu sve potrebne mjere za poštovanje svojih obveza, uključujući dostavljanjem korelacijskih tablica s jasnim i preciznim informacijama o nacionalnim mjerama za prijenos direktiva u nacionalni pravni poredak, u skladu sa Zajedničkom političkom izjavom od 28. rujna 2011. država članica i Komisije o dokumentima s objašnjenjima i Zajedničkom političkom izjavom od 27. listopada 2011. Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o dokumentima s objašnjenjima;

92. smatra da se obveza koju je preuzela Komisija u skladu sa stavkom 45. novog Međuinstitucijskog sporazuma treba tumačiti u smislu da će se, uz dužno poštovanje pravila o povjerljivosti, pristup Parlamenta informacijama koje se odnose na prethodne postupke zbog povrede prava i postupke zbog povrede prava znatno unaprijediti; u tu svrhu ponovno ističe svoje davno postavljene zahtjeve Komisiji u pogledu podataka kojima Parlament ima pravo pristupiti ⁽⁴¹⁾;

93. ponovno izražava zahvalnost za donošenje mehanizma rješavanja problema EU Pilot kao neformalnog, ali ipak učinkovitog načina da se osigura usklađenost država članica s pravom Unije ⁽⁴²⁾; ne odobrava najavu Komisije da će postupke zbog povrede prava ubuduće, u pravilu, pokretati bez oslanjanja na taj mehanizam ⁽⁴³⁾;

94. podsjeća da povjerenici moraju poštovati zakonodavne prerogative zastupnika u Europskom parlamentu; smatra da Parlamentu trebaju dostaviti sve neovisno provedene studije na temelju kojih su donijeli svoje odluke te objaviti one koje su u suprotnosti s njihovim zaključcima;

95. žali zbog toga što prijevodi zakonodavnih prijedloga nisu svi dostupni u isto vrijeme, što dovodi do kašnjenja u zakonodavnom postupku;

96. ističe da učinkovito zakonodavstvo EU-a, kad je riječ o njegovoj primjeni, mora jamčiti usklađenost postupaka koji se njime utvrđuju s njegovom temeljnom svrhom te, posebice, s krajnjim ciljem zaštite okoliša kada je riječ o osiguravanju visokog stupnja zaštite okoliša;

97. priznaje da je rad koji se obavlja u Odboru za predstavljanje važan u pogledu ocjenjivanja kvalitete izrade zakonodavstva u EU-u u vezi s njegovom stvarnom primjenom i osnova za poboljšanje zakonodavnih tekstova i postupaka; u tom pogledu napominje važnost istinske međuinstitucijske suradnje s Komisijom kada je riječ o jamčenju pravilnog ispitivanja predstavi;

Pojednostavnjenje

98. pozdravlja obvezu preuzetu u stavku 46. novog Međuinstitucijskog sporazuma u vezi s češćom uporabom zakonodavne tehnike preinake; ponavlja da bi ta tehnika trebala predstavljati uobičajenu zakonodavnu tehniku kao nezamjenjiv instrument za postizanje pojednostavnjenja ⁽⁴⁴⁾; smatra, međutim, da bi Komisija, u slučaju potpune izmjene neke politike, umjesto da se koristi tehnikom preinake, trebala iznijeti prijedlog potpuno novog pravnog akta o stavljanju izvan snage postojećeg zakonodavstva kako bi suzakonodavci mogli pokrenuti široke i učinkovite političke rasprave i tako u potpunosti ostvariti svoje prerogative utvrđene Ugovorima;

⁽⁴¹⁾ Vidi stavke 21. i 22. Rezolucije Parlamenta od 4. veljače 2014. o 29. godišnjem izvješću o praćenju primjene prava EU-a (2011).

⁽⁴²⁾ Vidi stavak 16. Rezolucije Parlamenta od 6. listopada 2016. o praćenju primjene zakonodavstva Unije: godišnje izvješće za 2014. (Usvojeni tekstovi P8_TA(2016)0385).

⁽⁴³⁾ Vidi točku 2. gore navedene Komunikacije Komisije naslovljenu „Pravo EU-a: boljom primjenom do boljih rezultata” (vidi stranicu 12. u SL C 18, 19.1.2017.

⁽⁴⁴⁾ Vidi stavak 41. gore navedene Rezolucije Parlamenta od 14. rujna 2011.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

99. podsjeća da pri ocjenjivanju nepotrebnih regulatornih i administrativnih opterećenja, u skladu sa sporazumom postignutom među tri institucije u stavcima 47. i 48. novog Međuinstitucijskog sporazuma, i pri razmatranju mogućih ciljeva smanjenja opterećenosti kako bi se smanjili troškovi za uprave i poduzeća, uključujući mala i srednja poduzeća, bolja izrada zakonodavstva može, gdje je to prikladno, značiti i više zakonodavstva EU-a, uključujući, među ostalim, usklađivanje razlika u nacionalnom zakonodavstvu, uzimajući u obzir koristi zakonodavnih mjera i posljedice nedjelovanja na razini EU-a u području socijalnih standarda te standarda zaštite okoliša i potrošača, te imajući na umu da države članice mogu primijeniti više standarde ako su zakonodavstvom Unije definirani samo minimalni standardi; nadalje podsjeća na to da se u okviru horizontalne socijalne klauzule iz članka 9. UFEU-a od Unije zahtijeva da pomno razmotri učinak zakonodavstva EU-a na socijalne standarde i zapošljavanje, uz dužno savjetovanje sa socijalnim dionicima, posebno sa sindikatima, potrošačima i predstavnicima interesa ugroženih skupina, uz poštovanje autonomije socijalnih partnera i sporazuma koje oni mogu zaključiti u skladu s člankom 155. UFEU-a; stoga ističe da smanjenje administrativnih opterećenja ne znači nužno deregulaciju i da ono u svakom slučaju ne smije ugroziti temeljna prava, standarde zaštite okoliša i potrošača, socijalne, radne, zdravstvene i sigurnosne standarde te standarde u pogledu ravnopravnosti spolova i dobrobiti životinja, uključujući povezane zahtjeve za informacije, te da samim time ne smiju ići na štetu prava radnika, neovisno o veličini poduzeća, ili dovoditi do većeg broja prekarnih ugovora o zapošljavanju;

100. pozdravlja prvi godišnji pregled opterećenosti koji je izradila Komisija u okviru pojednostavnjenja zakonodavstva EU-a, a za koji je provela istraživanje Flash Eurobarometra o tome kako poslovni subjekti tumače propise na temelju ankete u kojoj je sudjelovalo više od 10 000 poduzeća u 28 država članica, čiji je odabir odražavao raspodjelu poslovnih subjekata unutar EU-a; skreće pozornost na zaključke tog istraživanja, kojima se potvrđuje da je težište na smanjenju nepotrebnih troškova i dalje primjereno te sugerira da se složenim međudjelovanjem različitih čimbenika utječe na percepciju poslovnih subjekata, koja također može biti posljedica razlika u nacionalnim upravnim i pravnim načinima provedbe zakonodavstva; ukazuje na to da prerezno donošenje propisa i čak netočno medijsko izvješćivanje također mogu utjecati na takvu percepciju; smatra da se konceptom „godišnjeg pregleda opterećenosti”, koji je važan alat za utvrđivanje problema s provedbom i primjenom zakonodavstva EU-a, ne smije dovesti do pretpostavke da je donošenje propisa po svojoj prirodi uzrok pretjeranih administrativnih opterećenja; slaže se s Komisijom da je jedini način za konkretno utvrđivanje svega što se zapravo može pojednostavniti, unaprijediti ili ukloniti da se ispituju mišljenja svih dionika, uključujući one koji su slabije zastupljeni, o konkretnim zakonodavnim aktima ili raznim zakonodavnim propisima koji se primjenjuju na određeni sektor; poziva Komisiju da razradi godišnji pregled opterećenosti na temelju stečenog iskustva iz prvog izdanja, primijeni transparentne i provjerljive metode prikupljanja podataka, posebno uzme u obzir potrebe malih i srednjih poduzeća te uključi stvarna i percipirana opterećenja;

101. nadalje prima na znanje ishod procjene Komisije o izvedivosti uspostave ciljeva za smanjenje opterećenja u određenim sektorima, a da se time ne ošteti svrha zakonodavnih propisa; potiče Komisiju da odredi ciljeve za smanjenje opterećenja za svaku inicijativu na fleksibilan, ali na dokazima utemeljen i pouzdan način te uz potpuno savjetovanje s dionicima, kao što to već čini u okviru programa REFIT;

102. ističe da u pravilu jedna norma EU-a zamjenjuje 28 nacionalnih normi, čime se jača jedinstveno tržište i smanjuje birokracija;

103. naglašava da je važno izbjegavati nepotrebnu birokraciju i uzeti u obzir korelaciju između veličine poduzeća i resursa potrebnih za provedbu traženih obveza;

Provedba i praćenje novog Međuinstitucijskog sporazuma

104. napominje da će Konferencija predsjednika primati redovito izvješće koje će sastavljati predsjednik i u kojem će se prikazivati trenutačno stanje provedbe i na unutarnjoj i na međuinstitucijskoj razini; smatra da bi se u tom izvješću trebala uzeti u obzir procjena koju je izradila Konferencija predsjednika odbora na temelju iskustava raznih odbora, posebno Odbora za pravna pitanja, kao odbora nadležnog za bolju izradu zakonodavstva i pojednostavnjenja prava Unije ⁽⁴⁵⁾;

⁽⁴⁵⁾ Vidi Poslovnik Europskog parlamenta, Prilog V., točka XVI.3.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

105. pozdravlja prvi godišnji međuinstitucijski politički sastanak na visokoj razini o pregledu stanja provedbe Međuinstitucijskog sporazuma, koji je održan 12. prosinca 2017.; potiče Konferenciju predsjednika odbora da Konferenciji predsjednika dostavi svaku preporuku za koju smatra da je primjerena za provedbu novog Međuinstitucijskog sporazuma;

o

o o

106. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0226

Višegodišnji financijski okvir i vlastita sredstva**Rezolucija Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. o višegodišnjem financijskom okviru 2021. –2027. i vlastitim sredstvima (2018/2714(RSP))**

(2020/C 76/10)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 311., 312. i 323. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 2. svibnja 2018. naslovljenu „Moderan proračun Unije koja štiti, osnažuje i brani – Višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. –2027.” (COM(2018)0321),
- uzimajući u obzir prijedloge Komisije od 2. svibnja 2018. o višegodišnjem financijskom okviru (VFO) za razdoblje 2021. –2027. i o sustavu vlastitih sredstava Europske unije,
- uzimajući u obzir prijedlog Komisije od 2. svibnja 2018. za Uredbu Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama (COM(2018)0324),
- uzimajući u obzir svoje rezolucije od 14. ožujka 2018. o sljedećem VFO-u: priprema stajališta Parlamenta o VFO-u za razdoblje nakon 2020. ⁽¹⁾ i o reformi sustava vlastitih sredstava Europske unije ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir izjave Komisije i Vijeća od 29. svibnja 2018. o višegodišnjem financijskom okviru 2021. –2027. i vlastitim sredstvima;
- uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,

1. prima na znanje prijedloge Komisije od 2. svibnja 2018. o VFO-u za razdoblje 2021. –2027. i sustavu vlastitih sredstava EU-a koji su temelj za predstojeće pregovore; podsjeća da je stajalište Parlamenta jasno utvrđeno u dvjema rezolucijama koje su donesene velikom većinom glasova 14. ožujka 2018. i koje čine njegov mandat za pregovore;

2. apelira na Vijeće da osigura da sljedeći financijski okvir odražava jasnu i pozitivnu viziju budućnosti Unije i da odgovara na potrebe, zabrinutosti i očekivanja građana EU-a; naglašava da će odluka o VFO-u morati osigurati Uniji potrebna financijska sredstva za suočavanje s važnim izazovima te ostvarivanje političkih prioriteta i ciljeva tijekom sljedećeg sedmogodišnjeg razdoblja; stoga očekuje da će Vijeće djelovati u skladu s političkim obvezama koje je već preuzelo i da će pokazati hrabrost u svojem pristupu; zabrinut je zbog toga što prijedlog Komisije oslabljuje glavne europske politike solidarnosti te namjerava pregovarati s Vijećem u cilju razvoja ambicioznijeg VFO-a za dobrobit građana;

3. izražava iznenađenje i zabrinutost zato što usporedni podaci koje je Komisija službeno objavila 18. svibnja 2018. na odlučan zahtjev Parlamenta pokazuju određena nepodudaranja u načinu na koji su ti podatci predstavljeni i priopćeni uz prijedloge VFO-a; posebno napominje da je rast u nekoliko programa EU-a zapravo bio znatno niži, dok su rezovi za druge programe znatno viši u odnosu na podatke koje je izvorno predstavila Komisija; naglašava potrebu da se Parlament i Vijeće na samom početku dogovore oko jasne metodologije u pogledu brojčanih podataka; izjavljuje da će se za potrebe ove Rezolucije koristiti svojim izračunima koji se temelje na stalnim cijenama i vode računa o istupanju Ujedinjene Kraljevine;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0075.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0076.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

4. izražava razočaranje što predložena globalna razina sljedećeg VFO-a iznosi 1,1 bilijuna EUR, što predstavlja 1,08 % BND-a EU-27 nakon odbitka Europskog razvojnog fonda (trenutačno 0,03 % BND-a EU-a izvan proračuna EU-a); ističe da je ta globalna razina u pogledu postotka BND-a u realnim iznosima niži od razina trenutačnog VFO-a, unatoč dodatnim financijskim sredstvima koja su potrebna za nove političke prioritete i nove izazove za Uniju; podsjeća na to da je trenutačni VFO manji od svojeg prethodnika (VFO za razdoblje 2007. –2013.) te da se pokazalo da je nedovoljan za financiranje hitnih potreba Unije;

5. žali zbog činjenice da ovaj prijedlog izravno vodi do smanjenja razine zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) i kohezijske politike za 15 % odnosno 10 %; posebno se protivi svim radikalnim rezovima koji će negativno utjecati na samu prirodu i ciljeve tih politika, kao što su predloženi rezovi Kohezijskog fonda (za 45 %) ili za Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (za više od 25 %); u tom kontekstu dovodi u pitanje prijedlog da se Europski socijalni fond smanji za 6 % unatoč njegovu proširenom području primjene i integraciji Inicijative za zapošljavanje mladih;

6. ponovno potvrđuje svoje čvrsto stajalište o potrebnoj razini financiranja za ključne politike EU-a u VFO-u za razdoblje 2021. –2027. kako bi im se omogućilo ispunjavanje njihovih zadaća i ciljeva; posebno naglašava poziv da se financiranje ZPP-a i kohezijske politike za EU-27 održi barem na razini proračuna za razdoblje 2014. –2020. u realnim iznosima, uz poštovanje cjelokupne strukture tih politika, da se utrostruči trenutačni proračun za program Erasmus+, da se udvostruče posebna financijska sredstva za mala i srednja poduzeća te za borbu protiv nezaposlenosti mladih, da se trenutačni proračun za istraživanje i inovacije poveća za najmanje 50 % kako bi dosegnuo 120 milijardi EUR, da se udvostruči program Life +, da se značajno povećaju ulaganja preko Instrumenta za povezivanje Europe i da se osiguraju dodatna sredstva za sigurnost, migracije i vanjske odnose; stoga naglašava svoj stav da VFO za razdoblje 2021. –2027. treba iznositi 1,3 % BND-a EU-27;

7. naglašava važnost horizontalnih načela koja bi trebala činiti temelj VFO-a i svih povezanih politika EU-a; u tom pogledu ponovno potvrđuje svoje stajalište da EU mora ispuniti svoju obvezu da će biti predvodnik u provedbi UN-ovih ciljeva održivog razvoja te žali zbog nedostatka jasne i vidljive predanosti tom cilju u prijedlozima VFO-a; stoga traži uključivanje ciljeva održivog razvoja u sve politike i inicijative EU-a u sljedećem VFO-u; nadalje, ističe da je uklanjanje diskriminacije ključno za ispunjavanje obveza EU-a prema uključivoj Europi i izražava žaljenje zbog nedostatka rodno osviještene politike i obveza u pogledu rodne ravnopravnosti u politikama EU-a, kako su predstavljene u prijedlozima VFO-a; također ističe stajalište da bi nakon Pariškog sporazuma rashodi povezani s klimom trebali znatno porasti u usporedbi s trenutačnim VFO-om te što prije, a najkasnije do 2027., doseći 30 % VFO-a;

8. podupire prijedlog Komisije o reformi sustava vlastitih sredstava EU-a, što predstavlja vrlo pozitivnu sastavnicu prihoda paketa VFO-a za razdoblje 2021. –2027.; stoga pozdravlja predloženo uvođenje triju novih vlastitih sredstava EU-a i pojednostavnjenje trenutačnih vlastitih sredstava koja se temelja na PDV-u; ističe da su ti prijedlozi, izravno po uzoru na rad međuinstitucijske Skupine na visokoj razini za vlastita sredstva, također bili dio skupa prijedloga koji je iznio Europski parlament u svojoj rezoluciji od 14. ožujka 2018.; sa zadovoljstvom napominje da ti novi resursi odgovaraju dvama strateškim ciljevima Unije, to jest pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta te zaštiti okoliša i borbi protiv klimatskih promjena; očekuje od Vijeća i Komisije podršku u cilju jačanja uloge Parlamenta u postupku utvrđivanja vlastitih sredstava; ponovno ističe svoje stajalište da bi se i rashodovna i prihodovna strana narednog VFO-a trebale smatrati jedinstvenim pitanjem u budućim pregovorima i da se s Parlamentom ne može postići dogovor o VFO-u bez odgovarajućeg napretka u pogledu pitanja vlastitih sredstava;

9. pozdravlja, nadalje, načelo da bi budući prihodi koji izravno proizlaze iz politika EU-a trebali ići u proračun EU-a i u potpunosti podržava ukidanje svih rabata i korekcija; pita se koliko će se brzo uvesti ta nova vlastita sredstva u cilju smanjenja nacionalnih doprinosa; međutim, dovodi u pitanje nedostatak prijedloga Komisije o uspostavi posebne pričuve u proračunu EU-a koja bi se punila svim vrstama nepredviđenih drugih prihoda, uključujući kazne poduzećima za povredu tržišnog natjecanja te porez na velika poduzeća u digitalnom sektoru i porez na financijske transakcije kao nova vlastita sredstva EU-a;

10. podsjeća na svoje stajalište o pružanju podrške uspostavi mehanizma kojim se na države članice koje ne poštuju vrijednosti sadržane u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji mogu primjenjivati financijske posljedice; prima na znanje prijedlog Komisije na temu „Zaštita proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama” koji je predstavljen kao dio cjelokupnog paketa o VFO-u; namjerava temeljito istražiti sve aspekte tog prijedloga i uvesti potrebne odredbe kako bi se zajamčilo da krajnji korisnici proračuna Unije nikako ne mogu biti žrtve kršenja pravila za koja nisu odgovorni;

11. uvjeren je da je potrebna pravno obvezujuća i obvezna revizija VFO-a na sredini razdoblja koja bi trebala biti predložena i ustanovljena u propisanom roku kako bi se omogućilo sljedećem sazivu Parlamenta i Komisiji da provedu značajne prilagodbe okvira za razdoblje 2021. –2027.; namjerava poboljšati formulaciju predloženog članka u Uredbi o VFO-u;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

12. smatra da prijedlozi Komisije o fleksibilnosti predstavljaju dobar temelj za pregovore; posebno pozdravlja nekoliko prijedloga za poboljšanje postojećih odredbi, posebno one o ponovnoj upotrebi opozvanih odobrenih sredstava za pričuvenu Unije, povećanim dodijeljenim sredstvima za posebne instrumente i ukidanju svih ograničenja za ukupne razlike za plaćanje, u skladu sa zahtjevima Parlamenta u tom području; namjerava, kad god je to potrebno, pregovarati o dodatnim poboljšanjima;

13. prima na znanje prijedlog Komisije da uspostavi europski mehanizam za stabilnost ulaganja, čime bi se nadopunila stabilizacijska funkcija nacionalnih proračuna u slučaju velikih asimetričnih šokova; namjerava pomno istražiti taj prijedlog, posebno u pogledu ciljeva i opsega;

14. ističe da Komisija svojim prijedlozima službeno pokreće razdoblje intenzivnih pregovora unutar Vijeća, ali također između Vijeća i Europskog parlamenta kako bi se osigurala suglasnost Parlamenta za Uredbu o VFO-u; naglašava da bi se o svim elementima paketa o VFO-u i vlastitim sredstvima, uključujući iznose VFO-a, trebalo moći pregovarati sve do postizanja konačnog dogovora; izražava svoju spremnost da odmah započne strukturirani dijalog s Vijećem kako bi se omogućilo bolje razumijevanje očekivanja Parlamenta i olakšalo postizanje pravovremenog dogovora; stoga smatra da je nedavno uvođenje redovitih sastanaka između uzastopnih predsjedništava Vijeća i pregovaračkog tima Parlamenta ključna polazna točka u procesu koji vodi usvajanju sljedećeg VFO-a;

15. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, drugim relevantnim institucijama i tijelima te vladama i parlamentima država članica.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0228

Godišnje izvješće o funkcioniranju schengenskog prostora

Rezolucija Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. o godišnjem izvješću o funkcioniranju schengenskog prostora (2017/2256(INI))

(2020/C 76/11)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 27. rujna 2017. o očuvanju i jačanju schengenskog područja (COM(2017)0570),
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 4. ožujka 2016. naslovljenu „Povratak Schengenu – Plan” (COM(2016)0120),
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/1624 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2016. o europskoj graničnoj i obalnoj straži ⁽¹⁾ („Uredba o europskoj graničnoj i obalnoj straži”),
 - uzimajući u obzir Zakonik o schengenskim granicama, a posebno njegove članke 14. i 17.;
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1052/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o uspostavi Europskog sustava nadzora granica (Eurosur) ⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A8-0160/2018),
- A. budući da se schengenskim prostorom, jednim od najvećih postignuća Europske unije, jedinstvenim po svom uređenju, omogućuje slobodno kretanje ljudi bez kontrola na njegovim unutarnjim granicama; budući da je to ostvareno na temelju različitih kompenzacijskih mjera, kao što su bolja razmjena informacija koja proizlazi iz uspostave Schengenskog informacijskog sustava (SIS) i osnivanje mehanizma za evaluaciju schengenske pravne stečevine koju provode države članice, te jačanja uzajamnog povjerenja u funkcioniranje schengenskog prostora; budući da uzajamno povjerenje zahtijeva solidarnost, sigurnost, pravosudnu i policijsku suradnju u kaznenim stvarima, zajedničku zaštitu vanjskih granica EU-a, zajedničko shvaćanje i zajedničke strategije u vezi s migracijskom i viznom politikom te politikom azila, kao i poštovanje međunarodnog i europskog prava u tom području;
- B. budući da je posljednjih godina nekoliko čimbenika utjecalo na funkcioniranje schengenskog prostora; budući da su među tim čimbenicima utjecaj međunarodnih kretanja i turističkih tokova, koji su i bili početni razlog za uvođenje zakonodavstva o tzv. „pametnim granicama”, kao i velik broj tražitelja azila i nezakonitih migranata s povezanim sekundarnim kretanjima te naknadno ponovno uvođenje i produljenje kontrola na unutarnjim granicama od strane nekih država članica od 2014.; budući da se čini da je ponovno uvođenje kontrola na unutarnjim granicama povezano s predodžbom o prijetnjama javnom poretku i unutarnjoj sigurnosti u vezi s kretanjem ljudi i terorizmom, brojem osoba koje traže međunarodnu zaštitu i nezakonitim migrantima koji pristižu, a ne s pouzdanim dokazima o stvarnom postojanju ozbiljne prijetnje ili stvarnom broju onih koji pristižu; budući da su među tim čimbenicima i terorizam i snažnija prijetnja javnom poretku i unutarnjoj sigurnosti država članica;
- C. budući da su jačanje vanjskih granica EU-a i uvođenje sustavnih kontrola pregledavanjem odgovarajućih baza podataka, uključujući za europske građane, bili dio mjera uspostavljenih za zaštitu schengenskog prostora;

⁽¹⁾ SL L 251, 16.9.2016., str. 1.

⁽²⁾ SL L 135, 24.5.2016., str. 53.

⁽³⁾ SL L 295, 6.11.2013., str. 11.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- D. budući da su neke države članice na dolazak tražitelja azila i izbjeglica reagirale ponovnim uvođenjem kontrola na unutarnjim granicama, koje su obrazložile potrebom za „reguliranjem” kretanja državljana trećih zemalja koji traže međunarodnu zaštitu, i to unatoč činjenici da se člankom 14. stavkom 1. Zakonika o schengenskim granicama propisuje da se „uobičajeni postupak na granicama” ne primjenjuje na tražitelje azila; budući da je za procjenu zahtjeva za azil potrebno primijeniti pravedan i solidaran sustav podjele odgovornosti;
- E. budući da je Komisija u ožujku 2016. predložila niz mjera u cilju ponovne uspostave normalnog funkcioniranja schengenskog prostora; budući da pravilno funkcioniranje schengenskog prostora još nije ponovno uspostavljeno i prije svega ovisi o državama članicama, njihovu međusobnom povjerenju, solidarnosti koju pokazuju u potpori zemljama prvog ulaska, donošenju odgovarajućih mjera i provedbi takvih mjera, posebno u državama članicama;
- F. budući da se poticaji državama članicama za donošenje mjera za ponovno nesmetano funkcioniranje schengenskog prostora u najvećoj mjeri temelje na tome da se zahtjevi za provođenje graničnih kontrola ne podnesu ponovno;
- G. budući da održavanje graničnih kontrola na unutarnjim granicama ili ponovno uvođenje takvih kontrola u schengenskom prostoru ima ozbiljne posljedice na život europskih građana i svih onih koji imaju koristi od načela slobodnog kretanja unutar EU-a te ozbiljno ugrožava njihovo povjerenje u europske institucije i europsku integraciju; budući da održavanje i ponovno uvođenje kontrola na unutarnjim granicama za sobom povlači izravne operativne troškove i troškove ulaganja za prekogranične radnike, turiste, cestovne prijevoznike tereta i javnu upravu, što vrlo negativno utječe na gospodarstva država članica; budući da se troškovi povezani s ponovnim uvođenjem graničnih kontrola procjenjuju na između 0,05 milijardi EUR i 20 milijardi EUR jednokratnih troškova i 2 milijarde EUR godišnjih operativnih troškova ⁽⁴⁾ i da će u prvom redu biti pogođene prekogranične regije;
- H. budući da različite države članice sve češće podižu zidove i ograde na vanjskim i unutarnjim granicama EU-a kao mjeru za odvratanje od ulaska u EU i tranzita njegovim teritorijem, između ostalog, i za tražitelje azila; podsjeća da su prema procjenama Transnacionalnog instituta (TNI) europske države izgradile više od 1 200 kilometara zidova i granica, na što su utrošile barem 500 milijuna eura, i da se od 2007. do 2010. godine iz fondova EU-a financiralo uvođenje 545 sustava za nadzor granica duž 8 279 kilometara vanjskih granica EU-a kao i 22 347 nadzornih uređaja;
- I. budući da je schengenski prostor danas na svojoj prekretnici te zahtijeva poduzimanje odlučnih i zajedničkih mjera kako bi građani od njega opet imali punu korist; budući da su u tom smislu također potrebni uzajamno povjerenje, suradnja i solidarnost među državama članicama; budući da u političkom diskursu ne bi trebalo okrivljavati schengenski prostor;
- J. budući da je proširenje schengenskog prostora i dalje glavni instrument za širenje gospodarskih i društvenih koristi koje proizlaze iz prava na slobodno kretanje ljudi, usluga, robe i kapitala na nove države članice, poticanje kohezije i premošćivanje razlika među zemljama i regijama; budući da je potpuna primjena schengenske pravne stečevine u svim državama članicama koje su ispunile kriterije za uspješno zaključenje postupka evaluacije schengenske pravne stečevine ključna za stvaranje usklađenog i čvrstog okvira pravne sigurnosti; budući da je predsjednik Komisije u nekoliko navrata najavio spremnost Rumunjske i Bugarske za pristupanje schengenskom prostoru te su njihovu spremnost naveli i Parlament u svojem stajalištu od 8. lipnja 2011. o nacrtu odluke Vijeća o punoj primjeni odredaba schengenske pravne stečevine u Republici Bugarskoj i Rumunjskoj ⁽⁵⁾ te Vijeće u svojim zaključcima;
- K. budući da je radna skupina za kontrolu Schengena izbliza pratila provedbu schengenske pravne stečevine u okviru mehanizama za evaluaciju primjene schengenske pravne stečevine, metodologije za procjenu osjetljivosti, saslušanja u odborima i službenih putovanja u države članice i treće zemlje; budući da je utvrdila mjere koje su već provedene ili će to uskoro biti, najveće nedostatke u funkcioniranju schengenskog prostora i mjere koje je potrebno poduzeti u budućnosti;

Ključna pitanja

Napredak postignut u uklanjanju utvrđenih nedostataka

1. ističe da je zakonodavac EU-a u posljednje tri godine donio niz mjera namijenjenih jačanju integriteta schengenskog prostora bez kontrola na unutarnjim granicama; pozdravlja učinkovitost mjera poduzetih na vanjskim granicama kao i osnivanje Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu; prima na znanje napore koje je Agencija uložila u provedbu novih propisa, posebno u izvođenju zajedničkih operacija za nadzor granica i vraćanje kao i pružanju potpore državama članicama izloženima povećanoj razini migracije, uz nastavak potpunog poštovanja temeljnih prava kao što se navodi u Uredbi o europskoj graničnoj i obalnoj straži; uviđa važnu ulogu nedavno uvedenog mehanizma za procjenu osjetljivosti u otkrivanju slabih točaka na zajedničkim vanjskim granicama i sprječavanju kriza; ustraje u ulaganju zajedničkih napora i suradnji između agencija i drugih dionika u pogledu primjene pristupa na temelju žarišnih točaka u području osposobljavanja;

⁽⁴⁾ Wouter van Ballegooij, The Cost of Non-Schengen: Civil Liberties, Justice and Home Affairs aspects (Cijena nepostojanja schengenskog područja: pitanja povezana s građanskim slobodama, pravosuđem i unutarnjim poslovima), Izvješće o trošku neujedinjene Europe, Odjel za europsku dodanu vrijednost, 2016., str. 32.

⁽⁵⁾ SL C 380 E, 11.12.2012., str. 160.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

2. prima na znanje mjere poduzete u okviru izmjene Zakonika o schengenskim granicama i uvođenja obveznih provjera u relevantnim bazama podataka na vanjskim granicama na ulasku i izlasku za građane trećih zemalja i građane EU-a, uz daljnje pomno praćenje učinka, nužnosti i proporcionalnosti tih mjera u vezi s prelaskom granica građana EU-a; naglašava da su u nekim slučajevima obvezne sustavne provjere na vanjskim schengenskim granicama zamijenjene ciljanim provjerama zbog njihova nerazmjernog učinka na protok prometa; podsjeća da bi Komisija trebala uzeti u obzir te posljedice prilikom provođenja procjene predviđene u Uredbi (EU) 2017/458;
3. pozdravlja trenutačnu reformu Schengenskog informacijskog sustava i činjenicu da je agencija eu-LISA 5. ožujka 2018. uvela Sustav za automatsku identifikaciju otisaka prstiju (AFIS) u sustav SIS II, kojim se uvodi mogućnost biometrijskog pretraživanja, što će doprinijeti jačanju borbe protiv kriminala i terorizma;
4. naglašava da je potrebno bolje iskoristiti postojeće instrumente, osobito kako bi se maksimalno iskoristile pogodnosti postojećih sustava i kako bi se riješio problem strukturnih nedostataka u podacima, u skladu sa zahtjevima u pogledu zaštite podataka i uz poštovanje načela prava na privatnost, nediskriminacije, nužnosti i proporcionalnosti;
5. pozdravlja postignuća u područjima prekogranične policijske i pravosudne suradnje te kaznenog progona kao i rad Eurojusta i Europolu u borbi protiv prekograničnog i organiziranog kriminala, trgovanja ljudima i terorizma uz pomoć rada obavještajnih službi, razmjene informacija te zajedničkih istraga;
6. izražava zabrinutost zbog napora Komisije uložених u razradu koncepta i strategije europskog integriranog upravljanja granicama na temelju informacija objavljenih 14. ožujka 2018. usmjerenih na usklađivanje s odredbama u Uredbi o europskoj graničnoj i obalnoj straži; izražava sumnju u pogledu njezine djelotvornosti u postavljanju željenih općih ciljeva i ciljeva u području europskog integriranog upravljanja granicama, a posebno u jačanju i provedbi temeljnih prava i ostalih elemenata strategije;
7. uviđa veliku vrijednost novog mehanizma za evaluaciju schengenske pravne stečevine jer se njime promiče transparentnost, međusobno povjerenje i odgovornost među državama članicama tako što se nadzire način na koji one provode različita područja schengenske pravne stečevine;

Utvrđeni kritični nedostaci

8. izražava zabrinutost zbog kritičnih nedostataka i manjkavosti otkrivenih u okviru mehanizma za evaluaciju schengenske pravne stečevine i procjene osjetljivosti;
9. izražava duboku zabrinutost zbog vrlo ozbiljnih nedostataka u provedbi schengenske pravne stečevine koji su utvrđeni tijekom evaluacije privremene upotrebe Schengenskog informacijskog sustava od strane UK-a te u interesu integriteta tog sustava poziva Vijeće i Komisiju da s Parlamentom pvedu rasprave o prikladnim popratnim mjerama u vezi s tim zaključcima;
10. osuđuje činjenicu da se nastavlja s ponovnim uvođenjem unutarnjih graničnih kontrola jer se time u pitanje dovode osnovna načela schengenskog prostora; smatra da mnoga produljenja u pogledu trajanja, nužnosti ili proporcionalnosti nisu u skladu s postojećim pravilima te su stoga nezakonita; žali zbog toga što države članice nisu poduzele odgovarajuće mjere da bi osigurale suradnju s drugim državama članicama koje dijele taj problem kako bi se minimizirali učinci spomenutih mjera te nisu pružile dostatna obrazloženja o razlozima za provođenje takvih kontrola ni dostatne informacije o njihovim rezultatima, što otežava analizu Komisije i nadzor Parlamenta; žali i zbog prakse u državama članicama koja obuhvaća umjetne promjene pravne osnove za ponovno uvođenje kontrola te njihovo produljenje iznad najvećeg mogućeg razdoblja u slučaju istih činjeničnih okolnosti; smatra da gospodarski, politički i društveni učinci te prakse negativno utječu na jedinstvo schengenskog prostora, smanjuju blagostanje europskih građana te dovode u pitanje načelo slobodnog kretanja; ponavlja da je zakonodavac Unije donio mnoge mjere u posljednje tri godine za jačanje i nadzor vanjskih granica; ističe da nije bilo odgovarajuće reakcije u pogledu ukidanja nadzora unutarnjih granica;
11. naglašava da se ponovno uvođenje graničnih kontrola na unutarnjim granicama pokazalo mnogo lakšim od uklanjanja tih kontrola nakon njihova ponovnog uvođenja;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

12. izražava zabrinutost zbog manjkave provedbe nekih dijelova zakonodavstva kojima se uređuju određena područja kontrole vanjskih granica, kao što su sustavno pretraživanje baza podataka tijekom graničnih kontrola i temeljite provjere propisanih uvjeta ulaska; također izražava zabrinutost zbog povremene nedostupnosti određenih baza podataka, kao što su Schengenski informacijski sustav (SIS) i Vizni informacijski sustav (VIS), na određenim graničnim prijelazima; napominje da se u mnogim državama članicama često pri uspostavi nacionalnih koordinacijskih centara očito ne poštuju odredbe Uredbe o uspostavi Europskog sustava nadzora granica (Eurosur); ponovno ističe da je radi postizanja učinkovitosti zakonodavstva o unutarnjim i vanjskim granicama od presudne važnosti da države članice propisno provode mjere dogovorene na razini Unije;

13. podsjeća na to da su državama članicama dostupni i drugi alati osim nadzora unutarnjih granica, uključujući, prema preporuci Komisije, ciljane policijske kontrole pod uvjetom da takve kontrole nemaju za cilj nadzor granica, da se temelje na općim policijskim informacijama ili iskustvu vezanom za moguće prijetnje javnoj sigurnosti te da su posebno usmjerene na suzbijanje prekograničnog kriminala, da su osmišljene i da se provode na razvidno drukčiji način od sustavnog provjeravanja osoba na vanjskim granicama; podsjeća na to da takve kontrole mogu biti učinkovitije od kontrola unutarnjih granica, posebno zato što su fleksibilnije i mogu se lakše prilagoditi procjenama rizika;

14. podsjeća na to da se mogu provesti nenajavljene provjere na licu mjesta na unutarnjim granicama schengenskog prostora bez da se prethodno o tome obavijesti dotičnu državu članicu;

15. osuđuje konstrukciju fizičkih prepreka, uključujući ograde, između država članica i podsjeća na svoje sumnje u pogledu spojitosti takvih mjera sa Zakonikom o schengenskim granicama; poziva Komisiju da temeljito istraži postojeće i buduće konstrukcije i da o tome izvjesti Parlament;

16. prima na znanje kao dio rada na ponovnoj uspostavi normalnog funkcioniranja schengenskog prostora, prijedlog izmjene Zakonika o schengenskim granicama u pogledu pravila primjenjivih na privremeno ponovno uvođenje kontrola na unutarnjim granicama; ističe da je potrebno uspostaviti jasna pravila i da bi se u tim izmjenama trebali samo uzeti u obzir novi izazovi i prijetnje unutarnjoj sigurnosti, bez da se potiče ponovno uvođenje kontrola na unutarnjim granicama; podsjeća da izmjene ne bi trebale otvoriti novi put produljenju kontrole unutarnjih granica; u tom smislu izražava zabrinutost zbog toga što se prijedlog Komisije o ponovnom uvođenju unutarnjih graničnih kontrola temelji na procjeni „percipiranog rizika” umjesto na provjerenim i čvrstim dokazima te postojanju ozbiljne prijetnje kao i zbog toga što je takozvana „procjena rizika” u cijelosti povjerena državi koja ponovno uvodi kontrole na granicama; smatra da bi te korake trebalo poduzeti oprezno kako se ne bi nanijela nepopravljiva šteta osnovnoj ideji slobodnog kretanja, posebno u vidu uspostavljanja snažnih postupovnih jamstava, osobito za zadržavanje strogog vremenskog ograničenja ponovne uspostave unutarnjih graničnih kontrola;

17. naglašava da bi daljnje produljenje postojećih kontrola na unutarnjim granicama ili ponovno uvođenje novih kontrola nametnulo znatne ekonomske troškove EU-u kao cjelini te bi se jedinstvenom tržištu nanijela velika šteta;

Mjere koje treba poduzeti

18. naglašava hitnu potrebu za uklanjanjem utvrđenih kritičnih nedostataka bez odgode kako bi schengenski prostor opet funkcionirao normalno, bez graničnih kontrola na unutarnjim granicama;

19. poziva sve države članice da u potpunosti provedu postojeće uredbe i poziva Komisiju da odlučno djeluje u pitanjima kršenja zajednički dogovorenih pravila uz pomoć uvođenja proporcionalnih i nužnih mjera usmjerenih na predmetne države članice, uključujući postupke zbog povrede, u cilju zaštite interesa drugih država članica i Unije u cjelini;

20. naglašava važnost reformi i prilagodbe sustava SIS radi brzog reagiranja na nove izazove, posebno u pogledu zaštite djece u opasnosti i nestale djece, izravne i obavezne razmjene informacija o terorizmu, uz poštovanje temeljnih prava građana EU-a i državljana trećih zemalja te jamčenje mjera za zaštitu podataka i privatnosti, kao i obvezne razmjene informacija o odlukama o vraćanju; naglašava da se takvim reformama ne smiju ugroziti načela nužnosti i proporcionalnosti; ističe da su za pravilno djelovanje sustava potrebna upozorenja kako bi se pokrenule mjere te da bi njihovo uvrštenje u sustav trebalo biti opravdano; ističe očekivano znatno povećanje aktivnosti ureda SIRENE (Zahtjevi za dodatne informacije o nacionalnom unosu) i poziva države članice da ojačaju sredstva koja su tim uredima na raspolaganju osiguravanjem odgovarajućih financijskih i ljudskih resursa za obavljanje njihovih novih funkcija;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

21. ističe da su mehanizmom za evaluaciju schengenske pravne stečevine utvrđeni kritični nedostaci i poziva države članice da stoga provedu preporuke koje su im upućene; također ističe i procjenu osjetljivosti te poziva države članice da djeluju na temelju preporuka Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu;
22. poziva Komisiju da Europskom parlamentu i Vijeću podnosi sveobuhvatno godišnje izvješće o provedenim ocjenjivanjima u skladu s Uredbom (EU) br. 1053/2013;
23. odlučno ustraje u tome da Komisija ne smije obnavljati zahtjeve za odstupanje od Schengena ako predmetna država članica nije provela preporuke koje su joj bile upućene u okviru mehanizma za evaluaciju schengenske pravne stečevine;
24. naglašava da bi sve države članice, uključujući one bez vanjskih kopnenih granica, trebale činiti sve u svojoj moći kako bi osigurale visoku razinu kontrole na svojim vanjskim granicama dodjeljivanjem dostatnih resursa s pomoću osiguravanja osoblja, opreme i stručnosti, uz osiguravanje potpunog poštovanja temeljnih prava, uključujući i u područjima koja se odnose na međunarodnu zaštitu i zabranu prisilnog udaljenja i vraćanja, uspostavljanjem potrebnih zapovjednih i kontrolnih struktura i oblikovanjem ažuriranih analiza rizika u skladu s Uredbom o europskoj graničnoj i obalnoj straži za sve razine zapovijedanja kako bi se olakšale učinkovite operacije i osigurala odgovarajuća infrastruktura za siguran, uređen i tečan prelazak granice;
25. smatra da bi se mogućim prijedlozima za evaluaciju mehanizma schengenske pravne stečevine trebala ponuditi rješenja u pogledu velikog vremenskog razmaka između provjera na licu mjesta te provedbenih odluka i akcijskih planova kao i da bi državama članicama trebalo omogućiti brzu primjenu korektivnih mjera; smatra da bi vrijednost nenajavljenih provjera na licu mjesta u okviru mehanizma evaluacije schengenske pravne stečevine mogla biti veća ako bi te provjere stvarno bile nenajavljene (bez obavijesti 24 sata prije);
26. podsjeća da Parlament treba biti odmah i u potpunosti obaviješten o svakom prijedlogu o izmjeni ili zamjeni mehanizma za evaluaciju schengenske pravne stečevine; napominje da bi Komisija trebala preispitati funkcioniranje tog mehanizma u roku od šest mjeseci od donošenja svih izvješća o evaluaciji u vezi s ocjenama obuhvaćenima prvim višegodišnjim programom ocjenjivanja i proslijediti zaključke Parlamentu;
27. ustraje u razvoju mehanizma za evaluaciju schengenske pravne stečevine zajedno s instrumentom za procjenu osjetljivosti na način koji onemogućuje nepredviđena pogoršanja u cjelokupnom upravljanju vanjskim granicama te unapređuje to upravljanje, povećava poštovanje schengenske pravne stečevine i temeljnih prava, uključujući poštovanje Ženevske konvencije, koju su potpisale sve države članice Europske unije, i koji olakšava temeljitu kontrolu i transparentnost između država članica i europskih institucija, posebice Europskog parlamenta; poziva Komisiju i države članice da dodijele dostatna sredstva za provedbu i praćenje schengenskih ocjenjivanja i procjena osjetljivosti; poziva Komisiju da organizira provjere unutarnjih granica na licu mjesta koje su zaista nenajavljene i da ocijeni prirodu i učinak mjera na snazi;
28. poziva nadležna tijela država članica da unaprijede prikupljanje informacija i statističkih podataka o nacionalnom upravljanju resursima i kapacitetima za kontrolu granice; poziva države članice da pravodobno stave na raspolaganje sve potrebne informacije za mehanizam procjene osjetljivosti;
29. poziva države članice, posebno one koje su izravno pogođene, da pripreme i u dovoljnoj mjeri testiraju krizne planove potrebne za suočavanje sa situacijama povećanih razina migracije, kao i da poboljšaju svoje registracijske i smještajne kapacitete u slučaju pojave takvih situacija; poziva države članice da unaprijede svoje kapacitete za otkrivanje krivotvorenih isprava i nezakonitih ulazaka, uz puno poštovanje načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja i temeljnih prava; poziva na ulaganje velikih napora u borbu protiv trgovanja ljudima i protiv terorizma kako bi se preciznije utvrdile kriminalne organizacije i njihov način financiranja;
30. naglašava da će siguran i zakonit pristup EU-u, uključujući i na vanjskim granicama schengenskog prostora, pridonijeti njegovoj ukupnoj stabilnosti;
31. smatra nezadovoljavajućim sadašnje stanje provedbe strategije integriranog upravljanja granicama; traži da Komisija i Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu podupru države članice u njihovim nastojanjima da ispune zahtjeve utvrđene Uredbom o europskoj graničnoj i obalnoj straži te da pravodobno započnu s tematskim evaluacijama integriranog upravljanja granicama u državama članicama; poziva države članice da usklade svoje upravljanje granicama s konceptom integriranog upravljanja granicama s pomoću primjene sveobuhvatnog pristupa upravljanju granicama na temelju njegovih osnovnih načela i posebno jamčenjem punog poštovanja temeljnih prava, s posebnim naglaskom na ugrožene skupine i maloljetnike, u svim aktivnostima upravljanja granicama i vraćanja, uključujući poštovanje načela zabrane prisilnog vraćanja; ističe da je potrebno zajamčiti punu provedbu strategije integriranog upravljanja granicama na europskoj i nacionalnoj razini, kao i poštovanje međunarodnih konvencija, te time ojačati upravljanje vanjskim granicama, uz poštovanje temeljnih prava;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

32. inzistira na potrebi brzog uvođenja cjelokupne strategije integriranog upravljanja granicama, kao što je dogovoreno na razini institucija, tehničke i operativne strategije Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu i nacionalnih strategija država članica koje iz njih proizlaze; u potpunosti je svjestan nedosljednosti u provedbi strategije integriranog upravljanja granicama u državama članicama i ističe da je puna provedba te strategije u svim državama članicama ključna za pravilno funkcioniranje schengenskog prostora;

33. poziva Komisiju da donese zakonodavni prijedlog o izmjeni Uredbe Eurosur, s obzirom na velike nedostatke na koje se naišlo u provedbi postojećih propisa te smatra da bi se takvim prijedlogom trebalo potaknuti veću upotrebu Eurosur-a pri pokretanju i podupiranju razmjene informacija, analize rizika te operacija traganja i spašavanja;

34. ponavlja potporu Parlamenta žurnom pristupanju Bugarske i Rumunjske schengenskom prostoru te pristupanju Hrvatske čim ispuni odgovarajuće kriterije; poziva Vijeće da odobri pristupanje Bugarske i Rumunjske kao punopravnih članica schengenskog prostora;

Ostala relevantna pitanja za schengenski prostor

35. naglašava da trenutačno stanje u kojem se nalazi schengenski prostor i nastavak provedbe kontrole na unutarnjim granicama ne proizlaze prvenstveno iz njegove strukture i pravila, već u većoj mjeri iz područja povezanih sa schengenskom pravnom stečevinom, poput nedostataka u zajedničkom europskom sustavu azila, uključujući nedostatak političke volje, solidarnosti i podjele odgovornosti, Dublinske uredbe i upravljanja vanjskim granicama;

Napredak postignut u uklanjanju utvrđenih nedostataka

36. ističe mjere potpore i izgradnje kapaciteta poduzete radi suzbijanja temeljnih uzroka nezakonite migracije i poboljšanja životnih uvjeta u zemljama podrijetla;

37. smatra da je suradnja s trećim zemljama jedan element kojim se ublažavaju okolnosti koje dovode do prisilne i nezakonite migracije; naglašava da su za postizanje željenih ciljeva potrebne sveobuhvatne mjere;

Utvrđeni kritični nedostaci

38. žali zbog toga što su mnoge osobe poginule ili nestale u Sredozemnom moru u zadnjih nekoliko godina; nadalje, naglašava da je traganje i spašavanje zaseban dio europskog integriranog upravljanja granicama, kao što je utvrđeno u Uredbi o Europskoj agenciji za graničnu i obalnu stražu; mišljenja je da je trajno, pouzdano i učinkovito postupanje Unije u okviru operacija traganja i spašavanja na moru ključno za sprečavanje gubitka života na moru; smatra da je od ključne važnosti da adekvatni aspekti traganja i spašavanja na moru, kao i odgovarajuće sposobnosti budu dio svih mjera planiranja operacija nadzora morskih granica i provedbe takvih operacija od strane Europske agencije za graničnu i obalnu stražu, kako je predviđeno u Uredbi (EU) br. 656/2014;

39. izražava veliku zabrinutost u pogledu provedbe Uredbe o europskoj graničnoj i obalnoj straži te naglašava potrebu da države članice ispunjavaju zahtjeve navedene u Uredbi, osobito kada je riječ o obvezama u vezi s osiguravanjem dostatnih ljudskih resursa i tehničke opreme za zajedničke operacije i pričuvu opreme za brzu reakciju, kao i dodjelom odgovarajućih sredstava za provedbu procjene osjetljivosti; zabrinut je zbog resursa i financijskog planiranja u vezi s Agencijom za europsku graničnu i obalnu stražu te zbog procjena na kojima se temelje financiranje operacija i potrebni doprinosi država članica; poziva države članice da zajamče odgovarajuću obuku o temeljnim pravima za nacionalne službenike graničnog nadzora;

40. smatra da suradnja na nacionalnoj razini između različitih službi kaznenog progona, vojske, službenika graničnog nadzora, carine te službi traganja i spašavanja na moru često nije odgovarajuća, što je uzrok necjelovite upućenosti u situaciju i slabe učinkovitosti; napominje da nedostatak struktura za suradnju može dovesti do neučinkovitih i/ili nerazmjernih mjera; podsjeća na to da ni jedna količina dobronamjernih mjera na razini Unije ne može nadoknaditi nedostatak unutarnje suradnje između nadležnih tijela država članica;

41. prima na znanje uspostavu drugih opsežnih informacijskih sustava i cilj poboljšanja njihove interoperabilnosti, pri čemu treba očuvati potrebne zaštitne mehanizme, posebno kada je riječ o zaštiti podataka i privatnosti;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

42. smatra da bi rad na prijedlozima o interoperabilnosti informacijskih sustava trebao biti prilika za poboljšanje i djelomično usklađivanje nacionalnih IT sustava i nacionalnih infrastruktura na graničnim prijelazima;

Mjere koje treba poduzeti

43. potiče agencije i države članice da nastave s provedbom višenamjenskih operacija i da osiguraju poduzimanje pravih koraka kako bi se s pomoću odgovarajućih sredstava i ljudskih resursa u operacije uključile službe za traganje i spašavanje na moru; potiče Agenciju da osigura provedbu mehanizma za podnošenje pritužbi, kao i primjerene resurse i osoblje za potporu službeniku za temeljna prava;

44. poziva države članice da se pobrinu za brzu i učinkovitu provedbu postupaka vraćanja, nakon izdavanja odluke o vraćanju, uz puno poštovanje temeljnih prava te ljudske i dostojanstvene uvjete;

45. napominje da države članice u okviru Direktive 2001/40/EZ imaju mogućnost priznati i provesti odluku o vraćanju koju je donijela druga država članica umjesto da donose novu odluku o vraćanju ili slanju nezakonitih migranata natrag u državu članicu koja je prva izdala odluku o azilu;

46. poziva države članice da poduzmu konkretne korake kako bi se zajamčila odgovarajuća infrastruktura, smještaj i životni uvjeti za sve tražitelje azila, uzimajući posebno u obzir potrebe maloljetnika bez pratnje, obitelji s maloljetnicima i žena u osjetljivom položaju; poziva države članice da svoje objekte za pritvor usklade sa zahtjevima međunarodnih najboljih praksi te normama i konvencijama ljudskih prava, da osiguraju dovoljne kapacitete, imajući na umu da je pritvor krajnja mjera i da nije u najboljem interesu djeteta, te da povećaju korištenje mjera alternativnih pritvoru; poziva države članice da poštuju svoje obveze u pogledu preseljenja, s čime se složilo Europsko vijeće u rujnu 2015. i što je ponovno potvrdio Sud Europske unije u rujnu 2017., kako bi se ponovno uspostavio red u upravljanju migracijama i ojačala solidarnost i suradnja unutar EU-a;

47. poziva države članice da osiguraju neovisnost nacionalnih tijela za zaštitu podataka, i to osiguravanjem dostatnih financijskih sredstava i dovoljnog broja osoblja za ispunjavanje sve većeg broja zadaća; poziva nezavisna tijela za kontrolu iz država članica da zajamče provođenje potrebnih revizija informacijskih sustava i njihova korištenja; poziva države članice da provedu odredbe kako bi se osobama čiji se podaci obrađuju omogućilo da podnesu pritužbe i zatraže svoje osobne podatke kao i da rade na podizanju razine osviještenosti javnosti u vezi s informacijskim sustavima;

48. ustraje u tome da višenamjenske operacije provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu u cilju odgovaranja na potrebu da službe za traganje i spašavanje na moru budu na raspolaganju u relevantnim područjima (kako je predviđeno Uredbom (EU) br. 656/2014); podsjeća na to da nacionalna tijela granične straže također moraju osigurati odgovarajuće resurse za njezine aktivnosti, posebno za traganje i spašavanje; ističe da bi nadzor državnih granice trebao obavljati osposobljeni službenik graničnog nadzora ili bi se trebao odvijati pod strogim nadzorom nadležnog tijela;

49. napominje da Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu ima širi mandat koji može koristiti za preuzimanje uloge u pružanju potpore državama članicama pri koordiniranim operacijama vraćanja;

50. poziva države da dodatno razvijaju uzajamnu prekograničnu policijsku suradnju u obliku zajedničkih procjena prijetnji, analiza rizika i ophodnji; poziva na punu provedbu Konvencije iz Prüma i Odluke Vijeća 2008/615/PUP te pristupanje Europskom modelu za razmjenu informacija i Švedskoj inicijativi; poziva države članice da poboljšaju svoje nacionalne strukture za suradnju u području kaznenog progona i razmjenu informacija kao i praktičnu suradnju, posebno sa susjednim državama članicama;

51. podsjeća na veliku važnost dodijeljenju reformi zajedničkog europskog sustava azila u okviru sveobuhvatnog pristupa rješavanju izazova politika u pogledu izbjeglica, tražitelja azila i migranata te migracijskog programa Komisije; podsjeća na to da je Europski parlament u više navrata izjavio da je otvaranje pravnih puteva za migrante i izbjeglice najbolji način borbe protiv trgovanja ljudima, a time i „nezakonite” migracije; poziva Vijeće da brzo slijedi Parlament u donošenju mandata za pregovore o svakom prijedlogu u tom pogledu, osobito u vezi s Dublinskom uredbom; naglašava da nova Europska agencija za azil još čeka na odobrenje rada i poziva Vijeće da odblokira taj predmet po hitnom postupku;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

52. naglašava potrebu za poboljšanjem sigurnosti osobnih iskaznica koje su države članice izdale državljanima Unije; stoga poziva Komisiju da predloži, kao što je već učinila u slučaju putovnica, standarde za sigurnosna obilježja i biometrijske podatke u putovnicama, ugrađene u osobne iskaznice.

o

o o

53. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, nacionalnim parlamentima i Agenciji za europsku graničnu i obalnu stražu.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0229

Minimalni standardi prava, potpore i zaštite žrtava kaznenih djela

Rezolucija Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. o provedbi Direktive 2012/29/EU o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela (2016/2328(INI))

(2020/C 76/12)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 2. i 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) i članke 8., 10., 18., 19., 21., 79. i 82. Ugovora u funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir članke 3., 6., 20., 21., 23., 24., 41. i 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (EKLPJ),
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima koju je 1948. usvojila Opća skupština UN-a,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima djeteta iz 1989.,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) iz 1979.,
- uzimajući u obzir Deklaraciju o temeljnim načelima pravde za žrtve zločina i zlouporabe moći, donesenu 29. studenoga 1985.,
- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija) te odluke Vijeća (EU) 2017/865 ⁽¹⁾ i (EU) 2017/866 ⁽²⁾ od 11. svibnja 2017. o potpisivanju, u ime Europske unije, Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji,
- uzimajući u obzir preporuku Odbora ministara Vijeća Europe državama članicama CM/Rec(2006)8 od 14. lipnja 2006. o pomoći žrtvama kaznenih djela,
- uzimajući u obzir preporuku Odbora ministara Vijeća Europe državama članicama CM/Rec(2010)5 od 31. ožujka 2010. o mjerama za suzbijanje diskriminacije na temelju seksualne orijentacije i rodnog identiteta,
- uzimajući u obzir Okvirnu odluku Vijeća 2001/220/PUP od 15. ožujka 2001. o položaju žrtava u kaznenim postupcima ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 6. prosinca 2013. o borbi protiv zločina iz mržnje u EU-u te zaključke Vijeća od 5. lipnja 2014. o sprečavanju i borbi protiv svih oblika nasilja nad ženama i djevojčicama uključujući genitalno sakaćenje žena,
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2016/800 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o postupkovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenim postupcima ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ SL L 131, 20.5.2017., str. 11.

⁽²⁾ SL L 131, 20.5.2017., str. 13.

⁽³⁾ SL L 82, 22.3.2001., str. 1.

⁽⁴⁾ SL L 88, 31.3.2017., str. 6.

⁽⁵⁾ SL L 132, 21.5.2016., str. 1.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 606/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o uzajamnom priznavanju zaštitnih mjera u građanskim stvarima ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2011/99/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o europskom nalogu za zaštitu ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/629/PUP ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o borbi protiv seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece te dječje pornografije, koja zamjenjuje Okvirnu odluku Vijeća 2004/68/PUP ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 14. prosinca 2017. o provedbi Direktive 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu br. 2014/42/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o zamrzavanju i oduzimanju predmeta i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima u Europskoj uniji ⁽¹²⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2004/80/EZ od 29. travnja 2004. o naknadi žrtvama kaznenih djela ⁽¹³⁾,
- uzimajući u obzir studiju naslovljenu „Kako EU i države članice mogu bolje pomoći žrtvama terorizma?” koju je objavio Resorni odjel za prava građana i ustavna pitanja EP-a u rujnu 2017.,
- uzimajući u obzir istraživanje Agencije Europske unije za temeljna prava (FRA) naslovljeno „Drugo istraživanje Europske unije o manjinama i diskriminaciji”, objavljeno u prosincu 2017.,
- uzimajući u obzir studiju FRA-e naslovljenu „Pravosuđe prilagođeno djeci: stajališta i iskustva djece koja sudjeluju u sudskim postupcima kao žrtve, svjedoci ili stranke u devet država članica EU-a”, objavljenu u veljači 2017.,
- uzimajući u obzir izvješće FRA-e o temeljnim pravima za 2017., objavljeno u svibnju 2017.,
- uzimajući u obzir izvješće FRA-e o temeljnim pravima za 2016., objavljeno u svibnju 2016.,
- uzimajući u obzir studiju FRA-e naslovljenu „Žrtve kaznenih djela u EU-u: opseg i vrsta potpore žrtvama”, objavljenu u siječnju 2015.,
- uzimajući u obzir studiju FRA-e naslovljenu „Ozbiljno iskorištavanje radne snage: radnici koji se sele na području Europske unije ili useljavaju u nju”, objavljenu u lipnju 2015.,
- uzimajući u obzir izvješće Agencije za temeljna prava (FRA) naslovljeno „Nasilje nad ženama – istraživanje na razini EU-a” objavljeno u ožujku 2014.,

⁽⁶⁾ SL L 181, 29.6.2013., str. 4.

⁽⁷⁾ SL L 315, 14.11.2012., str. 57.

⁽⁸⁾ SL L 338, 21.12.2011., str. 2.

⁽⁹⁾ SL L 101, 15.4.2011., str. 1.

⁽¹⁰⁾ SL L 335, 17.12.2011., str. 1.

⁽¹¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0501.

⁽¹²⁾ SL L 127, 29.4.2014., str. 39.

⁽¹³⁾ SL L 261, 6.8.2004., str. 15.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir izvješće o projektu IVOR pod nazivom „Provedba reforme kaznenopravnog sustava u EU-u usmjerene na žrtve”, objavljeno 6. svibnja 2016.,
 - uzimajući u obzir izvješće Europskog instituta za ravnopravnost spolova (EIGE) pod naslovom „Analiza Direktive o pravima žrtava iz rodne perspektive”,
 - uzimajući u obzir dodatna načela iz Yogyakarte usvojena 10. studenog 2017. o načelima i obvezama država članica u pogledu primjene međunarodnog prava o ljudskim pravima kad je riječ o seksualnoj orijentaciji, rodnom identitetu, rodnom izražavanju i spolnim značajkama,
 - uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 12. rujna 2017. o Prijedlogu odluke Vijeća o sklapanju, od strane Europske unije, Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji ⁽¹⁴⁾,
 - uzimajući u obzir procjenu provedbe na razini EU-a Direktive 2012/29/EU koju je izradio Odjel za ex post evaluaciju Glavne uprave EP-a za usluge parlamentarnih istraživanja,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika, članak 1. stavak 1. točku (e) odluke Konferencije predsjednika od 12. prosinca 2002. o postupku davanja odobrenja za sastavljanje izvješća o vlastitoj inicijativi te Prilog 3. priložen toj odluci,
 - uzimajući u obzir zajedničke rasprave Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove i Odbora za ženska prava i jednakost spolova u skladu s člankom 55. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove i Odbora za prava žena i jednakost spolova (A8-0168/2018),
- A. budući da se Direktivom 2012/29/EU o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela („Direktiva o pravima žrtava”) žrtve kaznenih djela nastoji staviti u središte kaznenopravnog sustava te da je cilj te direktive jačanje prava žrtava kaznenih djela kako bi se svaka žrtva mogla osloniti na to da će imati ista prava bez obzira na to gdje je kazneno djelo počinjeno, na svoje državljanstvo ili boravišni status;
- B. budući da su od rujna 2017. godine 23 države članice od njih 27 prenijele Direktivu o pravima žrtava u nacionalno zakonodavstvo; budući da je Komisija pokrenula 16 postupaka zbog povrede prava protiv država članica koje u praksi još nisu u potpunosti usklađene s Direktivom; budući da se Direktivom omogućio napredak u području rada sa žrtvama kaznenih djela u drugoj državi članici; budući da i dalje postoje nedostaci kad je riječ o prekograničnim slučajevima;
- C. budući da na europskoj razini postoje ujednačeni standardi i instrumenti kojima se nastoji poboljšati život građana EU-a, ali da se sa žrtvama kaznenih djela i dalje u svakoj zemlji postupa različito;
- D. budući da, unatoč brojnim promjenama u državama članicama, žrtve i dalje često nisu upoznate sa svojim pravima, što škodi učinkovitosti Direktive o pravima žrtava na terenu, posebno kad je riječ o uvjetu o pristupu informacijama;
- E. budući da neovisno o pravnoj podršci, skupine za potporu žrtvama potrebe žrtava smještaju u četiri kategorije, a to su pravo na pravnu zaštitu, dostojanstvo, istinu i sjećanje, s time da posljednje znači bezuvjetno odbacivanje terorizma;
- F. budući da je u nekim državama članicama vidljiv nedostatak službi za potporu žrtvama i koordinacije među njima na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini, što žrtvama otežava pristup postojećim uslugama potpore;
- G. budući da su skloništa, centri za žene, kao i telefonske linije za pomoć ženama glavna sredstva za potporu ženama koje su žrtve nasilja i njihovoj djeci; budući da u Europi nema dovoljno adekvatnih skloništa i centara za žene; budući da je hitno potrebno više skloništa za žene jer ženama koje su žrtve nasilja u obitelji i njihovoj djeci pružaju sigurnost, smještaj, savjetovanje i podršku; budući da nedostatak skloništa za žene može ugroziti živote;

⁽¹⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0329.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- H. budući da u slučajevima u kojima u jednoj državi članici dođe do terorističkog napada, a žrtva ima boravište u drugoj, dvije države članice trebale bi uže surađivati kako bi olakšale pomoć žrtvama;
- I. budući da se učinkovitim i zaštitničkim djelovanjem vladinih tijela i nacionalnih institucija prema zajednici žrtava stvara sustav potpore i povjerenja građana prema institucijama i jača njihov ugled;
- J. budući da će različiti zdravstveni djelatnici vjerojatno doći u kontakt sa žrtvama, posebno sa žrtvama rodno uvjetovanog nasilja, te da žrtve često prvo njih kontaktiraju kako bi prijavile kazneno djelo; budući da je dokazano da zdravstveni djelatnici, poput liječnika i drugih djelatnika u kliničkim centrima, primaju ograničenu obuku kad je riječ o tome kako učinkovito reagirati na rodno uvjetovano nasilje;
- K. budući da je ženama koje su žrtve rodno uvjetovanog nasilja uvijek potrebna posebna potpora i zaštita zbog njihove posebne ranjivosti kad je riječ o sekundarnoj i ponovljenoj viktimizaciji;
- L. budući da se u EU-u i dalje sustavno u nedovoljnoj mjeri prijavljuju incidenti ili počinitelji nasilja u obitelji, posebno u slučajevima koji uključuju manjine, migrante, osobe čiji boravišni status ovisi o drugim osobama ili je nesiguran, pripadnike zajednice LGBTI, kaznena djela antisemitske naravi, seksualno zlostavljanje djece, nasilje u obitelji, rodno uvjetovano nasilje te žrtve trgovanja ljudima i prisilnog rada; budući da oko dvije trećine žena koje su žrtve rodno uvjetovanog nasilja ne prijavljuju to nasilje nadležnim tijelima zbog straha od odmazde, sramote i društvene stigme;
- M. budući da su zločini iz mržnje protiv pripadnika LGBTI zajednice prisutni u cijelom EU-u, da se ti zločini često ne prijavljuju i da se stoga ne poštuju prava žrtava;
- N. budući da u studiji FRA-e „Učiniti zločine iz mržnje vidljivima u Europskoj uniji: priznati prava žrtava” stoji da status imigranta povećava rizik osoba od toga da postanu žrtve kaznenih djela neovisno o ostalim poznatim čimbenicima rizika;
- O. budući da je broj rasističkih zločina iz mržnje protiv migranata i tražitelja azila porastao diljem država članica i da je vrlo mali broj počinitelja tih zločina priveden pravdi;
- P. budući da, iako se prema članku 1. Direktive svim žrtvama kaznenih djela jamče jednaka prava bez diskriminacije, u stvarnosti većina država članica nije uvela politike ili postupke potrebne da bi žrtve bez dokumenata mogle na siguran način prijavljivati izrabljivanje radne snage, rodno uvjetovano nasilje i druge oblika zlostavljanja bez rizika od kazne zbog ilegalne imigracije; budući da to nerazmjerno utječe na žene i djevojčice, koje su također u većoj mjeri izložene trgovanju ljudima i seksualnom iskorištavanju; budući da je u istraživanju FRA-e naslovljenom „Drugo istraživanje Europske unije o manjinama i diskriminaciji” navedeno da je samo jedan od osam ispitanika prijavio najnedavniji slučaj diskriminacije kojoj je bio izložen zbog svojeg etničkog ili imigrantskog podrijetla;
- Q. budući da je u članku 1. Direktive navedeno da se prava utvrđena u Direktivi primjenjuju na žrtve bez diskriminacije, među ostalim i s obzirom na boravišni status;
- R. budući da je inicijativom #MeToo istaknuto da pravosudni sustav ženama i djevojčicama ne jamči pravdu i zaštitu u dovoljnoj mjeri te da se stoga žrtvama rodno uvjetovanog nasilja ne pruža potrebna potpora;
- S. budući da ratifikacija i potpuna provedba Istanbulske konvencije pruža usklađen europski pravni okvir za sprečavanje i borbu protiv nasilja nad ženama i zaštitu žrtava nasilja; budući da bi se definicija rodno uvjetovanog nasilja trebala temeljiti na Istanbulske konvenciji te da bi njome trebalo uzeti u obzir strukturnu narav nasilja nad ženama i drugih oblika rodno uvjetovanog nasilja i njegovih veza s neravopравnošću žena i muškaraca koja i dalje prevladava u društvu; budući da nasilje u bliskim odnosima treba sagledati iz rodne perspektive jer ono nerazmjerno pogađa žene;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- T. budući da su žene najviše izložene uhođenju, koje predstavlja uobičajen oblik rodno uvjetovanog nasilja, te da uhođenje kao kazneno djelo nije uzeto u obzir u kaznenim zakonima sedam država članica;
- U. budući da se posebna pozornost mora posvetiti sigurnosti i zaštiti djece žena koje su žrtve rodno uvjetovanog nasilja i nasilja u obitelji;
- V. budući da žrtve često nisu dobro obaviještene o postupcima i njihovim rezultatima; budući da žrtve prečesto neočekivano preko medija ili drugih vanjskih čimbenika, umjesto od nadležnih tijela, doznaju da je počinitelj kaznenog djela pušten na slobodu;
- W. budući da žrtve i članovi obitelji nisu dovoljno upoznati sa svojim pravima kada je kazneno djelo počinjeno u državi članici različitoj od one u kojoj žrtva ima boravište; budući da u različitim državama članicama postoje različite definicije pojma „žrtva”; budući da se zbog toga razlikuje i područje primjene nacionalnog zakonodavstva (koje ponekad obuhvaća članove obitelji);
- X. budući da su lako dostupni i široko poznati brojevi telefonskih linija za pomoć za mnoge žene prvi korak prema tome da dobiju pomoć i potporu koji su im potrebni kad su suočene s nasiljem u bliskim odnosima;
- Y. budući da je samo 27 % Europljana upoznato s jedinstvenim europskim brojem hitne službe 112 te da tom broju još uvijek nemaju svi pristup;
- Z. budući da je u znatnom broju slučajeva žrtva najvažniji svjedok u postupku te ju je potrebno zaštititi od mogućih protumjera ili prijetnji počinitelja, uključujući sprečavanje ponovljene ili sekundarne viktimizacije; budući da je svjedočenje ključno za ispravno funkcioniranje kaznenopravnog sustava te za davanje povjerenja tom sustavu, kao i za učinkovitu istragu i kazneni progon organiziranog kriminala i terorističkih skupina, što bi moglo dovesti do njihova ukidanja; budući da bi države članice trebale poduzeti odgovarajuće mjere kako bi učinkovito zaštitile svjedoke i kako bi se pojačala razmjena najboljih praksi i međunarodna suradnja u tom području;
- AA. budući da su prijavljeni nedostaci u provedbi Direktive o pravima žrtava, osobito u pogledu:
- pružanja odgovarajućih usluga žrtvama u skladu s njihovim specifičnim potrebama,
 - pravilne provedbe uvjeta kojima se jamči pojedinačna procjena žrtava,
 - pravilne uspostave mehanizama koji omogućuju da navodni počinitelj kaznenog djela dobije primjerak prijave,
 - osiguranja jednakog pristupa svih žrtava, uključujući osobe s invaliditetom, pripadnike zajednice LGBTI, djecu žrtve, žrtve rodno uvjetovanog nasilja uključujući seksualno nasilje i žrtve zločina iz mržnje i zločina iz časti službama za potporu žrtvama, neovisno o njihovom boravišnom statusu,
 - jamčenja brzih i učinkovitih kaznenih sudskih postupaka prilagođenih žrtvama, kojima se u obzir uzimaju posebne potrebe najranjivijih skupina osoba,
 - prikupljanja podataka i analize kulture nasilja, mizoginije i rodnih stereotipa te njezine veze s pojavom zločina iz mržnje,
 - informiranja žrtava o situaciji počinitelja u pogledu provedbe kaznenog i postupovnog prava,
- AB. budući da žrtve kaznenih djela redovito izvješćuju da pravosudni proces sam po sebi uključuje neku vrstu sekundarne ili ponovne viktimizacije; budući da čimbenici koji utječu na način na koji žrtve doživljavaju sustav obuhvaćaju i način na koji se s njima postupa tijekom postupka te pitanje u kojoj mjeri imaju kontrolu i mogućnost participativnog pristupa;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- AC. budući da su žrtve terorizma bile pogođene napadima čiji je konačni cilj naštetiti društvu ili široj skupini koju one predstavljaju; budući da im je stoga potrebno osigurati posebnu pažnju, podršku i društveno priznanje zbog posebne prirode zločina koji je počinjen protiv njih;
- AD. budući da u slučaju žrtava terorističkih napada u Bruxellesu iz 2016. određena prava, kao što je pravo na financijsku pomoć i naknadu, nisu ispravno ostvarena ili zajamčena u skladu s odredbama Direktive o pravima žrtava;

Ocjena provedbe Direktive

1. kritizira činjenicu da Komisija nije podnijela izvješće Parlamentu i Vijeću o primjeni Direktive o pravima žrtava do studenog 2017., u skladu s člankom 29. Direktive; poziva države članice da surađuju i dostave sve relevantne podatke i statističke podatke Komisiji kako bi se olakšala njezina ocjena provedbe Direktive;
2. kritizira činjenicu da su dvije godine nakon roka za prijenos Direktive samo 23 države članice od njih 27 službeno prenijele Direktivu o pravima žrtava do rujna 2017., a među njima su neke samo djelomično usklađene s Direktivom i samo u pogledu nekih odredbi;
3. napominje da su neke države članice uspješno provele određene odredbe Direktive o pravima žrtava, a to su:
 - pravo na usmeno i pismeno prevođenje,
 - pravo na saslušanje,
 - zaštita djece žrtava,
 - prava žrtava prilikom podnošenja prijave,
 - pravo na dobivanje informacija od prvog kontakta s nadležnim tijelom;
4. međutim, žali zbog preostalih važnih nedostataka u prenošenju i provedbi Direktive u mnogim državama članicama, osobito u pogledu:
 - složenosti postupaka za pristup uslugama podrške i nedostataka unutar sustava za potporu žrtvama, uključujući nedostatan pristup pravnoj pomoći i naknadama, nedostatak financijske potpore i koordinacije između službi podrške, kao i nedosljednih mehanizama upućivanja,
 - činjenice da se jasne informacije često ne pružaju na više od jednog jezika zbog čega je žrtvama de facto otežano traženje zaštite u drugoj državi članici;
 - nedostatka zakonodavnog uporišta u prekograničnim slučajevima i prava žrtava s boravištem u drugim državama članicama i nemogućnosti za poduzimanje mjera kojima bi se zajamčilo da činjenica da osoba nema boravišni status ili ima nesiguran boravišni status ne predstavlja prepreku za ostvarivanje prava u skladu s ovom Direktivom;
5. ističe veliku važnost adekvatnog prvog kontakta sa žrtvom, posebno u slučaju žrtava rodno uvjetovanog nasilja; napominje, međutim, da neke od najranjivijih žrtava, kao što su maloljetnici i neobrazovane osobe, osobe s invaliditetom ili starije osobe, kao i radnici migranti i žrtve trgovanja ljudima (iz jezičnih razloga) mogu imati poteškoća u razumijevanju informacija koje im se pruže te da stoga njihovo pravo na informacije propisano u članku 4. Direktive neće biti u potpunosti ostvareno, zbog čega je potrebno osigurati prisustvo kvalificiranog stručnjaka za pružanje pomoći žrtvama; napominje da je članak 4. jedna od prednosti Direktive jer se njime pomaže da se žrtvama omogući ostvarivanje prava na dostupnu potporu i zaštitu u skladu s Direktivom;
6. poziva države članice da promiču jednostavan pristup pravosuđu i odgovarajućoj besplatnoj pravnoj pomoći jer to bitno pridonosi prekidanju šutnje i povećanju povjerenja žrtava u kaznenopravni sustav, smanjuje mogućnost nekažnjavanja i omogućuje žrtvama da započnu proces psihološkog oporavka;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

7. poziva sve države članice da za sve žrtve i moguće žrtve provedu i učinkovito uspostave pravo na informiranje iz članka 4. Direktive o pravima žrtava; ističe da je potrebno poboljšati mehanizme za informiranje unutar država članica kako bi žrtve bile upoznate sa svojim pravima, ali i znale gdje mogu ta prava ostvariti; podsjeća na to da bi ti stručnjaci koji su prva linija pomoći žrtvama trebali ujedno biti njihov prvi izvor informacija o pravima i programima osmišljenima za rješavanje situacija koje su dovele do viktimizacije; naglašava da nedostatak informacija pruženih žrtvama prije, tijekom i nakon kaznenog postupka dovodi do lošeg ostvarivanja prava žrtava i nezadovoljstva u pogledu pravosudnog sustava te obeshrabruje žrtve da aktivno sudjeluju u kaznenom postupku;
8. izražava žaljenje zbog činjenice da prevelik broj država članica nije u svoje zakonodavstvo prenio pojedinačne procjene žrtava, što vodi do neučinkovitosti kada je riječ o otkrivanju i prepoznavanju njihovih specifičnih potreba, postupanju sa žrtvama s poštovanjem i dostojanstvom te, posljedično, dodjeli zaštite žrtvama u skladu s njihovim specifičnim potrebama;
9. napominje da neuspješno prenošenje ove Direktive u nacionalno zakonodavstvo u nekim državama članicama znači da su građani tih država članica izloženi diskriminaciji kad je riječ o poštovanju njihovih prava kao europskih građana;
10. izražava žaljenje zbog činjenice da Direktiva o pravima žrtava ograničava ostvarivanje prava žrtava na pravnu pomoć zbog odredbi kojima se države članice obvezuju pružiti pravnu pomoć samo kada žrtva ima status stranke u kaznenom postupku i u kojima se navodi da se uvjeti ili postupovna pravila prema kojima žrtve imaju pristup pravnoj pomoći utvrđuju nacionalnim pravom; naglašava da ta ograničenja mogu biti posebno štetna za žrtve rodno uvjetovanog nasilja koje ne podnesu prijavu i čiji se predmeti nikada neće rješavati u okviru kaznenopravnog sustava;
11. napominje da se drugim instrumentima za slične uzastopne dopune prava žrtava otežava usklađivanje s Direktivom o pravima žrtava;
12. podsjeća da državljani trećih zemalja i građani EU-a koji su postali žrtvom kaznenog djela u drugoj državi članici također mogu imati ista prava, potporu i zaštitu koju jamči ova Direktiva bez obzira na svoj boravišni status te da žrtve kaznenih djela počinjenih u državi članici različitoj od one u kojoj žrtva ima boravište mogu podnijeti prijavu nadležnim tijelima države članice u kojoj imaju boravište; napominje, međutim, da je to pravo često ugroženo zbog nesigurnosti odredbi država članica o izvanteritorijalnosti; poziva države članice da se pobrinu da boravište ne bude preduvjet za potpuno ostvarivanje prava žrtava i da pojašne svoje nacionalne odredbe o ekstrateritorijalnosti; poziva države članice da žrtvama kaznenih djela koje nemaju boravište na području države članice zajamče pristup službama potpore i informacijama o njihovim pravima te da donesu posebne mjere koje su naročito usmjerene na prava svih žrtava na kompenzaciju i njihova prava u okviru kaznenog postupka; u tom pogledu poziva države članice da poduzmu odgovarajuće mjere za olakšavanje suradnje među svojim nadležnim tijelima ili subjektima koji pružaju specijalističku potporu, kako bi se žrtvama osigurao učinkovit pristup takvim informacijama i uslugama;
13. podsjeća države članice da žrtve s neregularnim boravkom također trebaju imati pristup pravima i uslugama, uključujući skloništa i druge specijalizirane usluge u okviru ove Direktive, kao što su pravna zaštita i psihosocijalna te financijska potpora država članica bez straha od deportacije; poziva države članice da poduzmu mjere kako bi osigurale da su ta prava i usluge dostupne bez diskriminacije; pozdravlja korake koje su poduzele neke države članice da žrtvama bez dokumenata dodijele boravišnu dozvolu na temelju humanitarnih razloga ili za vrijeme trajanja kaznenog postupka, što žrtve može potaknuti da prijave kaznena djela, a tako bi se moglo pomoći u suzbijanju nekažnjavanja počinitelja; potiče države članice da donesu zakonodavstvo kojim se žrtvama čiji boravišni status ovisi o drugoj osobi omogućava da se izbave iz situacija u kojima su zlostavljane tako da im se omogući dobivanje neovisnog boravišnog statusa; poziva Komisiju da potiče i olakšava razmjenu i vrednovanje postojećih dobrih praksi među državama članicama, objedinjujući perspektive žrtava i civilnog društva;

Preporuke

Pojedinačna procjena

14. podsjeća da je jedan od najvažnijih ciljeva Direktive o pravima žrtava da se poboljša položaj žrtava kaznenih djela diljem EU-a te da žrtve budu u središtu kaznenopravnog sustava;
15. poziva države članice da ojačaju prava žrtava zločina iz mržnje, uključujući zločine prema pripadnicima skupine LGBTI ili zločine s rasističkim motivima;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

16. ističe činjenicu da su pojedinačne procjene od ključne važnosti za osnaživanje žrtava jer ih obavještavaju o njihovim pravima, primjerice pravu na donošenje odluka, u postupcima u kojima su uključene i, ako se radi o djetetu, pravu na pristup posebnim postupnim jamstvima koja se na njih primjenjuju od samog početka sudskog postupka; poziva države članice da u svojem zakonodavstvu pravilno provedu pravovremene pojedinačne procjene žrtava, uključujući prema potrebi tijekom početnog kontakta s nadležnim tijelima, jer je to ključan postupovni korak za otkrivanje i utvrđivanje posebnih potreba žrtve te da im slijedom toga dodijele posebnu zaštitu u skladu s tim potrebama i da spriječe sekundarni i ponovnu viktimizaciju, zastrašivanje i odmazdu; ističe da se pojedinačne procjene trebaju redovito revidirati kako bi se utvrdile tekuće potrebe za potporom, a žrtvama bi trebalo omogućiti daljnje preispitivanje u primjerenom roku nakon što se dogodilo kazneno djelo, na temelju postojećeg znanja o reakcijama nakon traume; podsjeća da su pojedinačne procjene osobito potrebne za žrtve trgovine ljudima i djecu žrtve seksualnog zlostavljanja, imajući u vidu društvene, fizičke i psihološke posljedice tih kaznenih djela; podsjeća na to da se rodna dimenzija mora ojačati u svim pojedinačnim procjenama s obzirom na to da ženama i pripadnicima skupine LGBTQI koji su žrtve rodno uvjetovanog nasilja treba posvetiti posebnu pozornost i omogućiti im posebnu zaštitu zbog velikog rizika od ponovljene viktimizacije te je stoga potrebno osigurati posebne mjere i specijalističku potporu;

Službe za potporu žrtvama

17. žali zbog toga što se žrtve suočavaju s poteškoćama u pristupu službama za potporu; žali zbog toga što u nekim državama članicama službe za potporu žrtvama još nisu uspostavljene; ističe da bi pristup službama za potporu žrtvama i pravima trebao biti zajamčen svim žrtvama diljem EU-a, čak i ako osoba još nije dokazala da je žrtva kaznenog djela, odnosno prije bilo kojeg službenog postupka ili akta; poziva države članice da osiguraju skloništa i centre za žene, povećaju njihov broj i poboljšaju im pristup te da ženama žrtvama pomažu u svim vrstama rodno uvjetovanog nasilja te da osiguraju da se ženama koje su preživjele nasilje nikada ne odbije mjesto; inzistira na tome da usluge treba proširiti kako bi se bolje zadovoljile potrebe svih žena, posebno različito sposobnih žena i migrantica, uključujući migrantice bez osobnih dokumenata; ističe da takve usluge trebaju uključivati specijalističku potporu za nerezidente, kao što su informiranje, savjetovanje, praćenje na sudu i usluge podrške; smatra da bi se u skloništima za žene pomoć trebala pružati svim ženama koje su suočene s nasiljem u bliskim odnosima te da bi ona trebala biti otvorena 24 sata dnevno 7 dana u tjednu i besplatna za žene i njihovu djecu kako bi se žene sjećale sigurno i kao bi mogle prijaviti rodno uvjetovano nasilje;

18. poziva države članice da posebnu pozornost obrate na pojedinačnu procjenu djece i djece žrtava bilo kakvog kaznenog djela, a posebno trgovine ljudima, uključujući seksualno zlostavljanje, rodno uvjetovano nasilje i iskorištavanje; podsjeća na to da se djecu žrtve uvijek smatra da zbog njihove ranjivosti imaju posebne potrebe zaštite kako je predviđeno u čl. 22. stavku 4. Direktive; ističe da je potrebno s djecom i mladim žrtvama raditi na način kojim se u odgovarajućoj mjeri uzima u obzir njihova ranjivost;

Osposobljavanje

19. naglašava da je jamčenje dodatnih programa osposobljavanja na razini EU-a od ključne važnosti za usklađivanje i standardizaciju postupaka u državama članicama te za osiguravanje jednakog tretmana europskih građana;

20. poziva države članice da osiguraju specifične programe obuke za osobe odgovorne za pružanje pomoći žrtvama terorističkih napada te da u tu svrhu dodijele dostatna sredstva;

21. poziva Komisiju i države članice da osiguraju rodno osviještene programe osposobljavanja i smjernice za sve stručnjake uključene u rad s žrtvama kaznenih djela kao što su odvjetnici, policijski službenici, tužitelji, suci, zdravstveni djelatnici, socijalni radnici i organizacije civilnog društva; potiče države članice da u svrhu osposobljavanja na odgovarajući način iskoriste sredstva EU-a; poziva države članice da izričito osiguraju ispunjavanje svih obveza u vezi s osposobljavanjem policijskih službenika kako bi oni mogli pravodobno provesti pojedinačne procjene žrtava nakon počinjenja kaznenog djela; poziva države članice da poduzmu mjere kako bi se izbjegla daljnja ili sekundarna viktimizacija koju proživljavaju žrtve kaznenih djela, kako bi se žrtvama pružile informacije o njihovim pravima i uslugama kojima mogu pristupiti te kako bi ih se osnažilo u cilju smanjenja posttraumatskog stresa; ističe da bi takvo osposobljavanje trebalo uključiti i u programe obrazovanja, uz sudjelovanje civilnog društva i nevladinih organizacija, te da bi i obvezno i posebno osposobljavanje trebalo redovito biti dostupno svim stručnjacima koji su uključeni u postupanje sa žrtvama kaznenih djela kako bi se razvio način razmišljanja prilagođen posebnostima i potrebama svake pojedine vrste žrtava, stručnjacima pomoglo u sprječavanju nasilja, pružila odgovarajuća potpora ranjivim skupinama kao što su djeca, žene žrtve rodno uvjetovanog nasilja, žrtve trgovine ljudima, pripadnici LGBTI zajednice i osobe s invaliditetom; ističe da je osposobljavanje osoblja nužan element za djelotvornu provedbu ciljeva Direktive; smatra da takvo osposobljavanje treba sadržavati smjernice o tome kako osigurati pravo žrtava na zaštitu od prisile, zlostavljanja i nasilja te na poštovanje njihovog fizičkog i mentalnog integriteta; smatra da se u okviru svakog osposobljavanja naglasak mora staviti na načelo nediskriminacije, koja je i temelj Direktive;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

22. podsjeća da su djeca žrtve kaznenih djela posebno ranjiva i da bi se stoga posebna pažnja trebala posvetiti osposobljavanju stručnjaka koji rade s žrtvama kaznenih djela povezanih s djecom, posebno u slučajevima seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja, uzimajući u obzir potrebe povezane s različitim dobnim skupinama; ističe da bi ti stručnjaci trebali komunicirati na način prilagođen djeci;

23. potiče Komisiju da međunarodnom danu žrtava terorizma da praktičnu primjenu tako da barem jednom u dvije godine organizira međunarodni susret posebno namijenjen razmjeni iskustava i dobrih praksi među lokalnim, regionalnim i nacionalnim tijelima država članica te prikupljanju svjedočanstava žrtava; smatra da bi to trebalo pomoći u osiguravanju brzog, ujednačenog i potpunog prenošenja Direktive te ranog određivanja zajedničkih problema njezine primjene, kao i procesa za stalnu procjenu njezinih kapaciteta za podizanje svijesti, a izrazima solidarnosti i institucionalnoj te socijalnoj potpori žrtvama dodati operativnu dimenziju;

24. naglašava da su zdravstveni djelatnici ključni za otkrivanje žrtava obiteljskog nasilja, s obzirom na to da nasilje nad ženama u bliskim odnosima dugoročno utječe na fizičko i mentalno zdravlje; poziva države članice da su informacije o službama za potporu žrtvama i o pravima žrtava dostupna zdravstvenim djelatnicima te da osiguraju ciljano osposobljavanje za široki raspon zdravstvenih djelatnika, uključujući liječnike opće medicine, liječnike specijalizirane za pružanje hitne pomoći, medicinske sestre, medicinsko pomoćno osoblje, socijalne radnike u zdravstvenim ustanovama te osoblje za prihvrat u cilju pružanja učinkovitog odgovora žrtvama, osobito u pogledu rodno uvjetovanog nasilja, čime se zdravstvenim djelatnicima omogućuje da prepoznaju potencijalne slučajeve zlostavljanja i da potaknu žene žrtve da kontaktiraju nadležno tijelo;

Prekogranična dimenzija

25. poziva države članice da pruže financijsku i pravnu pomoć članovima obitelji u slučajevima kad je počinjeno ozbiljno kazneno djelo, primjerice, ako je žrtva mrtva ili teško ozlijeđena, u državi članici različitoj od one u kojoj imaju boravište, posebno u slučajevima kada obitelj nema dovoljno sredstava za putovanje u predmetnu državu članicu kako bi prisustvovala sudskoj raspravi ili za financiranje psihološke potpore žrtvama, odnosno njihova povratka u domovinu;

26. traži od država članica da olakšaju postupke i ubrzaju proceduru prijena kazni u vezi s rodno uvjetovanim nasiljem izrečenih u jednoj državi, osobito kada je riječ o međunarodnim parovima, kako bi nadležna tijela država dotičnih supružnika mogla što prije djelovati u skladu s time i kako bi se izbjeglo da se skrbništvo nad djecom dodijeli ocu optuženom za rodno uvjetovano nasilje u drugoj državi;

27. traži od Komisije i Vijeća da nastave osnaživati prava žrtava kako bi EU mogao imati vodeću ulogu u zaštiti prava žrtava;

Postupovna prava

28. naglašava važnost pružanja besplatne pravne pomoći uz što manje administrativno opterećenje za žrtve;

29. posebno poziva države članice da uspostave povjerljiv i anoniman postupak za prijavljivanje kaznenih djela, posebno u slučajevima seksualnog zlostavljanja i zlostavljanja osoba s invaliditetom i maloljetnika, u cilju praćenja i procjene broja izvješća te osiguravajući pritom da žrtve bez osobnih dokumenata mogu podnijeti prijave bez rizika od imigracijskih posljedica;

30. poziva države članice da pojačaju pravne mjere u kaznenim postupcima kojima se jamči zaštita djece žrtava, uključujući posebne potrebe djece žrtava rodno uvjetovanog nasilja, posebno u slučajevima kada je majku ubio partner, tijekom cijelog kaznenog postupka te da osiguraju da djeca žrtve nakon završetka postupka dobivaju pomoć i socijalnu te psihološku potporu, čime će se izbjeći da budu izložena sekundarnoj viktimizaciji; poziva države članice da pojačaju posebne mjere kako bi u kontekstu djece žrtava poboljšale ulogu nacionalnih telefonskih linija za pomoć, s obzirom na to da je inicijativa za prijavljivanje u djece ograničena;

31. poziva države članice da pri određivanju skrbništva i prava na posjećivanje u obzir uzmu izrazite slučajeve rodno uvjetovanog nasilja, uključujući nasilje u obitelji te smatra da je u dodjeli zaštite i osiguranju potpore u obzir potrebno uzeti i prava i potrebe djece svjedoka;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

32. podsjeća države članice na zahtjev da besplatno pružaju usluge pismenog i usmenog prevođenja i napominje da nedostatak informacija na drugim jezicima može predstavljati prepreku učinkovitoj zaštiti žrtava te oblik diskriminacije žrtava;

33. poziva Komisiju i države članice da se aktivno uključe i usko surađuju u informativnim kampanjama za podizanje opće razine osviještenosti o pravima žrtava utvrđenima pravom EU-a, uključujući posebne potrebe djece žrtava; naglašava da bi se takve kampanje podizanja razine osviještenosti također trebale organizirati u školama kako bi se informiralo djecu o njihovim pravima i kako bi im se pružili alati za prepoznavanje svih vrsta kaznenih djela koja su pretrpjela ili kojima su svjedočila; poziva Komisiju i države članice da pokrenu kampanje za poticanje žena i pripadnika skupine LGBTQI da izvješćuju o svim oblicima rodno uvjetovanog nasilja kako bi ih se moglo zaštititi i pružiti im potporu koja im je potrebna;

34. poziva države članice da u svakodnevnom radu policijskih službenika razmjenjuju najbolje prakse povezane s pristupom usmjerenim prema žrtvama;

35. poziva države članice da se aktivno uključe, na regionalnoj i na nacionalnoj razini, u kampanje za sprečavanje rodno uvjetovanog nasilja i ponovne viktimizacije u okviru pravosudnog sustava i u medijima, te da promiču kulturnu promjenu u javnom mišljenju kako bi spriječile mišljenja ili ponašanje koji se odlikuju optuživanjem žrtava i koji mogu dovesti do dodatne traume za žrtve pojedinih kaznenih djela kao što su rodno uvjetovano nasilje ili seksualno zlostavljanje; poziva države članice da potaknu privatni sektor, sektor informacijskih tehnologija i medije da iskoriste svoj potencijal na najbolji način i da sudjeluju u sprječavanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji;

36. poziva države članice da razmjene najbolje prakse u pogledu uspostave mehanizama kojima se žrtve kaznenih djela potiču da podnesu prijavu i kojima im se podnošenje prijava olakšava;

37. poziva države članice da uspostave posebne mjere u slučaju napada čija su posljedica brojne žrtve, kako bi se velikom broju žrtava omogućilo sudjelovanje u kaznenom postupku;

38. podsjeća države članice da posebnu pozornost treba posvetiti riziku od zastrašivanja i osvete te potrebi zaštite dostojanstva i fizičkog integriteta žrtava, među ostalim tijekom ispitivanja i svjedočenja, radi utvrđivanja trebaju li im se i u kojoj mjeri dodijeliti zaštitne mjere tijekom kaznenog postupka;

39. ističe važnost obveze informiranja žrtava o napretku kaznenog postupka protiv počinitelja kaznenog djela protiv njih, posebno kad se izriču ili služe zatvorske kazne;

Institucionalna perspektiva

40. poziva Komisiju da ispuní svoje obveze izvješćivanja utvrđene Direktivom;

41. naglašava da je važno sakupiti relevantne usporedive podatke o svim kaznenim djelima, posebno kada je riječ o nasilju nad ženama i trgovanju ljudima, kako bi se osiguralo bolje razumijevanje problema i podigla razina osviještenosti te procijenilo i poboljšalo djelovanje država članica u cilju pružanja potpore žrtvama;

42. poziva Komisiju da neutralizira pravne i praktične nedostatke u provedbi ove Direktive pravilnim međudjelovanjem različitih instrumenata EU-a za zaštitu žrtava, kao što su Direktiva 2011/99/EU o europskom nalogu za zaštitu, Direktiva 2011/36/EU o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava, Direktiva 2011/93/EU o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije i Direktiva 2014/42/EU o zamrzavanju i oduzimanju predmeta i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima; poziva sve države članice i EU da ratificiraju i u potpunosti provedu Istanbulsku konvenciju Vijeća Europe ⁽¹⁵⁾ o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i djevojčicama te da te važne instrumente provedu usklađeno kako bi se žrtvama u Europi zajamčilo da uživaju sva svoja prava;

43. poziva Komisiju da uključi sektorsko ispitivanje u svoje praćenje i izvješćivanje, kako bi se osigurala ujednačena primjena direktive za zaštitu svih žrtava bez obzira na razloge viktimizacije ili posebne karakteristike, uključujući rasu, boju kože, vjeru, spol, rodni identitet, rodno izražavanje, seksualnu orijentaciju, spolne karakteristike, invaliditet, migracijski status ili bilo koji drugi status;

⁽¹⁵⁾ Vidi Rezoluciju Parlamenta od 12. rujna 2017. o sklapanju Istanbulske konvencije.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

44. podsjeća da definicija „žrtve” obuhvaća članove obitelji žrtava i poziva države članice na široko tumačenje pojma „člana obitelji” i ostalih ključnih termina, npr. „posebno ranjiv”, kako se ne bi nepotrebno ograničio popis potencijalnih nositelja prava;
45. poziva države članice da poduzmu potrebne mjere kojima će osigurati da su pisana i usmena komunikacija u skladu sa standardima jednostavnog jezika, prilagođeni maloljetnicima i osobama s invaliditetom, na jeziku koji žrtva može razumjeti, kako bi žrtve mogle biti informirane o svojim pravima na razumljiv, odgovarajući i ciljani način prije, tijekom i nakon kaznenog postupka;
46. poziva države članice da zajamče da se, kad je ostvarivanje prava uvjetovano rokovima, u obzir uzimaju kašnjenja do kojih dođe zbog poteškoća s pismenim i usmenim prevođenjem;
47. budući da uobičajeni oblik rodno uvjetovanog nasilja zahtijeva poduzimanje određenih preventivnih mjera, poziva sedam država članica koje to još nisu učinile da razmotre uvrštavanje uhođenja u kaznena djela, u skladu s člankom 34. Istanbulske konvencije, na temelju relevantnih odredaba Direktive o pravima žrtava, pravu na zaštitu i, prije svega, pravu na izbjegavanje kontakta s počiniteljem ili s drugim potencijalnim počiniteljima ili supočiniteljima;
48. poziva države članice da spriječe naknadnu viktimizaciju prouzročenu ponižavanjem i napadanjem časti žrtve u dijelovima društva koji su bliski počinitelju; podsjeća na to da ti činovi predstavljaju dodatnu viktimizaciju i da nisu dopušteni pod izgovorom slabosti izražavanja u skladu s člankom 10. stavkom 2. Europske konvencije o ljudskim pravima i sudskom praksom Europskog suda za ljudska prava ⁽¹⁶⁾;
49. poziva države članice da osiguraju hitnu telefonsku liniju ili da je, po mogućnosti, uključe u popis usluga u sklopu europskog broja za hitne slučajeve 112, za pružanje informacija nakon napada i da poduzmu mjere za pružanje pomoći na drugim jezicima; zato poziva sve države članice da odmah u svojim zakonodavstvima primijene članak 22. Direktive o pravima žrtava;
50. poziva države članice da u svrhu jednostavnijeg pružanja pomoći žrtvama terorističkih napada osiguraju suradnju između države članice u kojoj se dogodio teroristički napad, pod uvjetom da žrtva ondje nema boravište, i države članice u kojoj je boravište žrtve;
51. poziva države članice da osiguraju otvorenu i besplatnu nacionalnu dežurnu liniju za žene žrtve i pripadnike skupine LGBTQI žrtve rodno uvjetovanog nasilja dostupnu 24 sata dnevno i sedam dana u tjednu;
52. poziva države članice da zajamče pomoć žrtvama s pomoću službi za potporu žrtvama prije, tijekom i nakon kaznenog postupka, uključujući i psihološku potporu; ističe važnu ulogu civilnog društva u podršci žrtvama; smatra, međutim, da se vlade ne smiju oslanjati samo na nevladine organizacije kada je riječ o pružanju ključnih usluga potpore žrtvama (tj. na volontiranje); ustraje na tome da države članice moraju povećati financiranje i sredstva za nevladine organizacije koje djeluju u području prava žena i prava žrtava te da moraju izgraditi kapacitet za razvoj mehanizama za potporu žrtvama, uključujući tijela kaznenog progona, zdravstvene i socijalne službe i civilno društvo;
53. poziva države članice da u okviru svojih planova postupanja u hitnim situacijama žrtvama terorizma na raspolaganje stave stručnjake kako bi se zajamčilo pružanje odgovarajućih usluga potpore neposredno nakon napada i dugoročno;
54. poziva države članice da uspostave posebne mjere kako bi zajamčile pružanje informacija žrtvama koje nemaju boravište na području države članice u kojoj je počinjen teroristički napad; smatra da bi te mjere prije svega trebale biti usmjerene na prava žrtava nerezidenata tijekom kaznenog postupka te na njihovo pravo na odštetu;
55. poziva sve države članice da se stalno bore protiv nekažnjavanja i da zajamče da se počinitelji dovedu pred lice pravde kako bi se žrtve mogle osjećati zaštićenima; nadalje, poziva sve države članice na međusektorsko djelovanje kako bi utvrdile i riješile sustavne čimbenike koji pridonose ponovljenoj viktimizaciji osoba u ranjivim situacijama, odnosno osoba koje su suočene s visokim razinama diskriminacije, jer u suprotnom može doći do ozbiljnih posljedica za psihološki oporavak žrtava;

⁽¹⁶⁾ Sudska presuda od 16. srpnja 2009., *Féret protiv Belgije*, C-573.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

56. poziva države članice da uspostave pravne mehanizme kako bi se kriminaliziralo veličanje određenih terorističkih djela ako se time vrijeđa žrtve i ako može doći do sekundarne viktimizacije povredom dostojanstva žrtava i nanošenjem štete njihovoj rehabilitaciji;

57. smatra da bi žrtve terorizma trebale imati središnje mjesto u europskom društvu, kao simbol obrane demokratskog pluralizma; stoga poziva na organizaciju kongresa, memorijalnih svečanosti i audiovizualnih materijala za podizanje razine osviještenosti europskih građana i stvaranje registra europskih žrtava u administrativne svrhe;

58. poziva države članice da zajamče veću zaštitu žrtvama rodno uvjetovanog nasilja, uključujući seksualno nasilje, kako bi se poboljšao pristup pravosuđu i osigurao učinkovitiji kazneni postupak;

59. podsjeća na specifičnu situaciju žrtava terorističkih napada koje spadaju u posebnu kategoriju i imaju posebne potrebe; traži od Komisije da izradi posebnu direktivu za zaštitu žrtava terorizma;

60. poziva države članice da zajamče usluge potpore, kao što su potpora i savjetovanje nakon proživljene traume, pristup potrebnoj zdravstvenoj skrbi, uključujući skrbi za spolno i reproduktivno zdravlje, u okviru ciljane potpore žrtvama s posebnim potrebama, kao što su djeca, žene žrtve rodno uvjetovanog nasilja, žrtve trgovine ljudima, pripadnici LGBTI skupine i osobe s invaliditetom;

61. poziva države članice da uspostave odgovarajuće mehanizme za kontrolu kvalitete kako bi se moglo utvrditi jesu li službe za potporu žrtvama ispunile zahtjeve i donijele rodno osjetljive odnosno ženama i djeci prilagođene mjere kojima se potiče prijavljivanje kaznenih djela i učinkovita zaštita žrtava;

62. poziva zemlje članice da pomognu žrtvama suočiti se s pravnim, financijskim i praktičnim poteškoćama te s rizikom od daljnje viktimizacije;

63. poziva Komisiju da istakne potencijal uporabe projekta koji financira EU pod nazivom „InfoVictims” kao alata za informiranje žrtava o kaznenim postupcima pomoću različitih komunikacijskih sredstava, kao što su brošure i plakati; smatra da se tim se projektom poboljšava razmjena dobrih praksi za obavješćivanje žrtava kaznenih djela;

64. poziva države članice da uspostave koordinirane mehanizme za prikupljanje informacija o žrtvama terorističkih napada na njihovu državnom području te da osnivanjem i razvojem jedinstvenog kontaktnog mjesta žrtvama osiguraju pristup internetskom portalu, hitnoj telefonskoj liniji ili drugim sredstvima komunikacije kao što su e-pošta ili multimedijски alati za slanje poruka koji omogućuju pristup sigurnim, personaliziranim, specifičnim i relevantnim informacijama u skladu s potrebama korisnika uz povjerljivu, besplatnu i lako dostupnu službu za potporu žrtvama; ističe da ta služba za potporu mora moći pružiti pomoć i potporu žrtvama terorizma u skladu s njihovim posebnim potrebama, primjerice emocionalnu i psihološku potporu i savjete te informacije o svim pravnim, praktičnim ili financijskim pitanjima, te da mora biti u mogućnosti pomoći žrtvama u povezivanju s raznim administrativnim službama i, po potrebi, u tom ih pogledu zastupati u razdoblju neposredno nakon napada i tijekom kaznenih postupaka, kao i pružiti im pomoć s nacionalnim postupcima za naknadu štete;

65. poziva države članice da usvoje odgovarajuće mjere kako bi izbjegle, koliko je to moguće, napade na privatni život žrtve i njezinih članova obitelji, posebno u vezi s istražnim aktivnostima i tijekom zakonskih postupaka;

66. poziva Komisiju da aktualni portal e-pravosuđa pretvori u platformu prilagođeniju korisnicima koja pruža sažete i razumljive informacije žrtvama o njihovim pravima i postupcima koje trebaju slijediti;

67. poziva države članice da, poštujući u potpunosti slobodu izražavanja, stupe u kontakt s medijima i novinarima u cilju usvajanja mjera samouređenja u razdoblju nakon terorističkog napada kako bi se žrtvama i njihovim obiteljima jamčila zaštita privatnosti i, isto, kako bi se uvidjela važnost suradnje sa specijaliziranim službama koje žrtvama pružaju potporu i pomoć u nošenju s medijskom pažnjom koju dobivaju;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

68. poziva države članice da uspostave mehanizme koordinacije kojima će se u području potpore za žrtve zajamčiti učinkovit prelazak s rodno uvjetovane skrbi neposredno nakon počinjenja kaznenog djela na dugoročno potrebnu pomoć; podsjeća na to da je u sve faze planiranja, odlučivanja i provedbe potrebno uključiti lokalna i regionalna tijela koja osiguravaju većinu usluga potpore žrtvama; naglašava da bi se takvim mehanizmima prije svega trebalo zajamčiti upućivanje žrtava na službe za dugoročnu pomoć, s raznim organizacijama koje pružaju potporu u različitim fazama, smatra da bi ti mehanizmi također trebali biti prekogranični kako bi se u slučajevima kad je kazneno djelo počinjeno u državi članici različitoj od one u kojoj žrtva ima boravište pružila potpora žrtvama i zajamčilo pravo žrtve da bude informirana, da prima pomoć i naknadu u mjestu svoga boravišta;

69. poziva države članice da, u slučaju terorističkog napada, uspostave koordinacijski centar za okupljanje tih organizacija i stručnjaka nadležnih za pružanje informacija, potpore i praktičnih usluga žrtvama, njihovim obiteljima i rodbini; ističe da su te usluge povjerljive, besplatne i lako dostupne svim žrtvama terorizma te da naročito trebaju uključivati:

- (a) specijalističku emocionalnu i psihološku potporu, kao što su potpora i savjetovanje nakon trauma, posebno prilagođenu potrebama žrtava terorizma;
- (b) usluge profesionalne rehabilitacije kako bi se povrijeđenim žrtvama pomoglo da nađu nova radna mjesta ili promijene zanimanje;
- (c) omogućavanje sigurnog virtualnog povezivanja žrtava s drugim žrtvama te sa skupinama za potporu koje same vode;
- (d) usluge koje se pružaju u zajednici;
- (e) službe za obavješćivanje članova obitelji o identifikaciji žrtava i njihovim posmrtnim ostacima te za njihovo premještanje u domovinu;

70. žali zbog toga što je, u odnosu na Istanbulsku konvenciju, područje primjene Direktive o pravima žrtava ograničenije u pogledu zaštite žrtava rodno uvjetovanog nasilja (uključujući osobe koje su podvrgnute genitalnom sakaćenju); pozdravlja, međutim, prijedlog iz Direktive o jačem mehanizmu odgovornosti i naglašava da bi se ta dva instrumenta trebala promicati zajedno kako bi se u najvećoj mjeri povećala zaštita koja se pruža žrtvama rodno uvjetovanog nasilja;

71. potiče države članice da osiguraju odgovarajuće informativne materijale i besplatnu pravnu pomoć žrtvama terorizma koje su stranke u kaznenom postupku, kako bi mogle dobiti rješenje o naknadi;

72. poziva Komisiju da predloži uspostavljanje europskog fonda za pomoć žrtvama terorizma;

73. poziva države članice da bez odlaganja uspostave:

- a) stalnu namijenjenu internetsku stranicu sa svim javno dostupnim informacijama o službama za potporu uspostavljenima nakon terorističkog napada koji se dogodio u toj državi članici i koja bi trebala uključivati sljedeće informacije: kontaktne podatke svih organizacija nadležnih za pružanje podrške i informacija žrtvama, članovima njihovih obitelji i javnosti nakon terorističkih napada te informacije o napadu i mjerama uspostavljenima nakon napada, uključujući i informacije o pronađenju i kontaktiranju nestalih žrtava i mjerama za pomoć žrtvama u povratku kući, koje uključuju sljedeće informacije:
 - i. kako povratiti imovinu izgubljenu uslijed terorističkog napada;
 - ii. normalne psihološke reakcije žrtava na napad i savjetovanje žrtava o načinima ublažavanja negativnih reakcija te informacije o mogućim nevidljivim ozljedama, kao što je gubitak sluha;
 - iii. informacije o izdavanju novih osobnih isprava;
 - iv. informacije o tome kako dobiti financijsku pomoć, naknadu ili vladine olakšice;
 - v. informacije o posebnim pravima žrtava terorizma i članova njihovih obitelji, uključujući prava u okviru kaznenih postupaka kao što je propisano Direktivom o pravima žrtava;
 - vi. sve druge informacije koje se smatraju nužnima kako bi se žrtvama zajamčilo da su obaviještene o svojim pravima, sigurnosti i službama koje su im dostupne;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- (b) privatnu internetsku stranicu dostupnu isključivo žrtvama terorističkih napada i članovima njihovih obitelji s informacijama za žrtve koje nisu javno dostupne;
 - (c) plan o obavještanju članova obitelji o situacijama žrtava;
 - (d) sustav za ujednačeno prikupljanje podataka o žrtvama u svim tijelima i organizacijama nadležnim za prihvata, pružanje skrbi i pomaganje žrtava; informacije bi se trebale prikupljati u skladu s potrebama svih organizacija koje sudjeluju u odgovoru na terorističke napade i u pružanju podrške žrtvama i njihovim obiteljima;
74. poziva države članice da uspostave nacionalnu mrežu službi za potporu žrtvama u cilju poboljšanja suradnje između tih organizacija i pokretanja radnih skupina za razmjenu dobrih praksi, razvoja osposobljavanja i poboljšanja komunikacije između nadležnih tijela i žrtava zločina;
75. poziva Komisiju da započne dijalog s državama članicama kako bi se smanjile velike razlike ⁽¹⁷⁾ među nacionalnim finansijskim naknadama dodijeljenima u svakoj državi članici za žrtve terorističkih napada;
76. naglašava da je od ključne važnosti da države članice sa žrtvama kaznenih djela postupaju s poštovanjem, primjereno osjetljivosti situacije i na profesionalan način kako bi ih potakle da podnesu prijavu tijelima kaznenog progona ili medicinskom osoblju;
77. poziva države članice da osobama s invaliditetom osiguraju potpunu dostupnost telefonske linije za hitne slučajeve 112 te da provode kampanje podizanja razine osviještenosti o tom pitanju;
78. ponovno poziva Komisiju da što prije predstavi sveobuhvatnu europsku strategiju za sprečavanje i borbu protiv rodno uvjetovanog nasilja, koja treba sadržavati zakonodavni akt za potporu državama članicama u sprečavanju i suzbijanju svih oblika nasilja nad ženama i djevojčicama kao i rodno uvjetovanog nasilja; ponovno poziva Vijeće da aktivira prijelaznu klauzulu donošenjem jedno-glasne odluke o utvrđivanju nasilja nad ženama i djevojčicama (i drugih oblika rodno uvjetovanog nasilja) kao kaznenog djela iz članka 83. stavka 1. UFEU-a;
79. poziva države članice da uspostave mehanizme za povrat odgovarajuće naknade od počinitelja;
80. poziva države članice da učinkovito i uz dostatna ekonomska i finansijska sredstva te u potpunoj suradnji s Komisijom i svim drugim dionicima, uključujući civilno društvo, provedu sve odredbe Direktive o pravima žrtava;
81. poziva Komisiju da uključi prioritet zaštite osobne sigurnosti i zaštite svih pojedinaca od rodno uvjetovanog i međusobnog nasilja u Europski program sigurnosti;

o

o o

82. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica.

⁽¹⁷⁾ Nacionalna finansijska naknada kreće se od simboličnog iznosa od jednog eura u nekim državama članicama do 250 000 EUR ili više, u drugima.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0230

Godišnje izvješće o provedbi zajedničke trgovinske politike

Rezolucija Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. o Godišnjem izvješću o provedbi zajedničke trgovinske politike (2017/2070(INI))

(2020/C 76/13)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Trgovina za sve: prema odgovornijoj trgovinskoj i ulagačkoj politici”,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 5. srpnja 2016. o novoj, inovativnoj i budućnosti okrenutoj strategiji za trgovinu i ulaganja ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 13. rujna 2017. o provedbi strategije trgovinske politike „Trgovina za sve” (COM(2017)0491),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 9. studenog 2017. o provedbi sporazumâ o slobodnoj trgovini u razdoblju od 1. siječnja 2016. do 31. prosinca 2016. (COM(2017)0654),
- uzimajući u obzir rezoluciju koju je 25. rujna 2015. usvojila Opća skupština Ujedinjenih naroda naslovljenu „Promijeniti svijet: Program održivog razvoja do 2030.”,
- uzimajući u obzir govor o stanju Unije koji je predsjednik Komisije Jean-Claude Juncker održao 13. rujna 2017.,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. studenog 2017. o multilateralnim pregovorima uoči 11. ministarske konferencije WTO-a u Buenos Airesu, 10. – 13. prosinca 2017. ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 5. srpnja 2016. o provedbi preporuka Europskog parlamenta iz 2010. o socijalnim i ekološkim standardima, ljudskim pravima i korporativnoj odgovornosti ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 3. veljače 2016. s preporukama Europskog parlamenta Komisiji za pregovore o Sporazumu o trgovini uslugama (TiSA) ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. rujna 2017. o utjecaju međunarodne trgovine i trgovinskih politika EU-a na globalne vrijednosne lance ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoje stajalište u prvom čitanju 15. studenoga 2017. radi donošenja Uredbe (EU) 2017/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2016/1036 o zaštiti od dampinškog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske unije i Uredbe (EU) 2016/1037 o zaštiti od subvencioniranog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske unije ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 12. prosinca 2017. naslovljenu „Ususret strategiji digitalne trgovine” ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ SL C 101, 16.3.2018., str. 30.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0439.

⁽³⁾ SL C 101, 16.3.2018., str. 19.

⁽⁴⁾ SL C 35, 31.1.2018., str. 21.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0330.

⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0437.

⁽⁷⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0488.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir svoje stajalište u prvom čitanju od 16. ožujka 2017. u cilju donošenja Uredbe (EU) 2017/... Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju obveza dužne pažnje u lancu opskrbe za uvoznike Unije koji uvoze kositar, tantal i volfram, njihove rude i zlato podrijetlom iz sukobima pogođenih i visokorizičnih područja ⁽⁸⁾,
 - uzimajući u obzir svoje stajalište u prvom čitanju od 4. listopada 2016. u cilju donošenja Uredbe (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1236/2005 o trgovini određenom robom koja bi se mogla koristiti za izvršenje smrtno kazne, mučenje ili drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje ⁽⁹⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. studenoga 2010. o ljudskim pravima i socijalnim i ekološkim standardima u međunarodnim trgovinskim sporazumima ⁽¹⁰⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. studenoga 2010. o međunarodnoj trgovinskoj politici u kontekstu nezaobilaznih mjera povezanih s klimatskim promjenama ⁽¹¹⁾,
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 24. svibnja 2006. naslovljenu „Promicanje dostojanstvenog rada za sve – doprinos EU-a provedbi programa za dostojanstven rad u svijetu” (COM(2006)0249) SEC(2006)0643),
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 18. svibnja 2017. o provedbi Sporazuma o slobodnoj trgovini između Europske unije i Republike Koreje ⁽¹²⁾,
 - uzimajući u obzir Mišljenje Suda Europske unije 2/15 od 16. svibnja 2017. o nadležnosti Unije za potpisivanje i sklapanje Sporazuma o slobodnoj trgovini sa Singapurom,
 - uzimajući u obzir studiju Komisije od 15. studenog 2016. o kumulativnom učinku budućih trgovinskih sporazuma na poljoprivredu EU-a,
 - uzimajući u obzir članke 2. i 21. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
 - uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije od 14. srpnja 2015. naslovljen „Primjena vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima – trenutačno stanje”(SWD(2015)0144),
 - uzimajući u obzir Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, osobito članak 4. stavak 1. o zabrani ropstva i prisilnog rada,
 - uzimajući u obzir članke 207., 208. i 218. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za međunarodnu trgovinu i mišljenje Odbora za razvoj (A8-0166/2018),
- A. budući da se zajednička trgovinska politika sastoji od trgovinskih sporazuma i zakonodavnih mjera koji trebaju osigurati ofenzivne i defenzivne komercijalne interese EU-a, doprinijeti održivom rastu i otvaranju dostojanstvenih radnih mjesta, osigurati usklađenost s normama i standardima EU-a, zajamčiti dobrobit građana i pravo država da donose propise te promicati vrijednosti EU-a; budući da poštovanje tih ciljeva iziskuje dobru usmjerenost trgovinske politike Unije te njezinu cjelovitu i učinkovitu provedbu i nadzor koji se trebaju odvijati na pravedniji i transparentniji način;

⁽⁸⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0090.

⁽⁹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0369.

⁽¹⁰⁾ SL C 99 E, 3.4.2012., str. 31.

⁽¹¹⁾ SL C 99 E, 3.4.2012., str. 94.

⁽¹²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0225.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- B. budući da se Unija obvezala na usklađenost politika radi razvoja u Europskom konsenzusu o razvoju za 2017., kojim se nastoji postići održivi razvoj i ubrzati transformacija stavljanjem naglaska na međusektorske elemente razvojne politike kao što su ravnopravnost spolova, mladi, ulaganje i trgovina, održiva energija i klimatsko djelovanje, dobro upravljanje, demokracija, vladavina prava i ljudska prava, migracije i mobilnost, kako bi se cjelokupnom vanjskom politikom, uključujući zajedničku trgovinsku politiku, pružio doprinos ciljevima koje su Ujedinjeni narodi utvrdili u Programu održivog razvoja do 2030.;
- C. budući da je Unija predana promicanju dostojanstvenog rada za sve, kako je utvrđeno u zaključcima sa sastanka na vrhu Ujedinjenih naroda iz 2005. te ministarskoj deklaraciji sa sastanka na visokoj razini Gospodarskog i socijalnog vijeća Ujedinjenih naroda iz 2006., među ostalim putem trgovinskih odnosa; budući da je Europsko vijeće u više navrata istaknulo važnost jačanja socijalne dimenzije globalizacije i njezina uzimanja u obzir u raznim unutarnjim i vanjskim politikama te u međunarodnoj suradnji;
- D. budući da je Unija vodeća svjetska trgovinska sila i najveće jedinstveno tržište na svijetu, ujedno i vodeći svjetski izvoznik roba i usluga, te da osigurava 31 milijun radnih mjesta u Europi, odnosno 67 % više nego sredinom 1990-ih;
- E. budući da je Svjetska trgovinska organizacija (WTO) jedina svjetska međunarodna organizacija koja se bavi globalnim pravilima trgovine između različitih gospodarskih područja ili zemalja;
- F. budući da je faza primjene i provedbe ključna i temeljna za jamčenje djelotvornosti trgovinske politike Unije;
- G. budući da građani Unije sve više zahtijevaju da se trgovinskom politikom Unije zajamči da je roba koja ulazi na tržište Unije proizvedena pod dostojanstvenim i održivim uvjetima;
- H. budući da se europska poduzeća koriste smanjenjima carinskih pristojbi dostupnima u okviru trgovinskih sporazuma za oko 70 % izvoza, dok se naši trgovinski partneri njima koriste u oko 90 % slučajeva i da je od temeljne važnosti da europska poduzeća u potpunosti iskoriste te prednosti kako bi se potaknuli zapošljavanje, rast i ulaganja;
- I. budući da su mala i srednja poduzeća (MSP) pokretači europskog gospodarstva i čine 30 % izvoza i 90 % zapošljavanja u EU-u te da je ključno da budu sastavni dio provedbe trgovinske politike EU-a i time osnaže njezinu ulogu u izvozu, inovacijama i internacionalizaciji;
- J. budući da je EU najveći svjetski izvoznik usluga i da je trgovinski suficit EU-a u tom području od 2000. godine deseterostruko porastao te je 2016. iznosio više od 120 milijardi EUR;
- K. budući da je potrebno osigurati jasne i detaljne odgovore na pitanja postavljena u okviru javne rasprave o zajedničkoj trgovinskoj politici i njezinoj provedbi;
- L. budući da je zajednička trgovinska politika, kako je predloženo u strategiji „Trgovina za sve”, politika utemeljena na vrijednostima koje su namijenjene promicanju, među ostalim, dobrog upravljanja, transparentnosti, održivog razvoja i pravedne trgovine;
- M. budući da trgovinska politika Unije mora biti usklađena s njezinim ostalim vanjskim i unutarnjim politikama kao i s načelom usklađenosti politika za razvoj radi osiguranja transparentnosti, stabilnosti i pravednijih uvjeta za tržišno natjecanje, imajući na umu, među ostalim, ciljeve strategije Europa 2020. za pametan, održiv i uključiv rast;

Trenutačni kontekst

1. ističe da se međunarodni kontekst drastično promijenio od objave strategije „Trgovina za sve” te da je potrebno uhvatiti se u koštac s novim izazovima u području trgovine kao i s konkretnim zadaćama; izražava zabrinutost zbog toga što su diljem svijeta u porastu protekcionističke prakse koje nisu u skladu s pravilima WTO-a te ponovno izražava potporu otvorenom, pravednom, uravnoteženom i održivom trgovinskom sustavu koji se temelji na pravilima;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

2. prima na znanje sve veću gospodarsku važnost Azije i postupno povlačenje SAD-a iz trgovinske razmjene, što za posljedicu ima nesigurnost u području trgovine na međunarodnoj razini, domaće kritike prema međunarodnoj trgovinskoj politici i zahtjev za pravednom trgovinom; poziva Komisiju da prilagodi trgovinsku politiku kako bi se pružio odgovor na ta zbivanja te kako bi reakcija na promjene u međunarodnom kontekstu bila brža i odgovornija, uz istovremenu uspostavu dugoročne strategije; ističe da je u tom promjenjivom globalnom kontekstu europskim građanima sve važnija uloga EU-a u promicanju trgovinskog programa koji se temelji na vrijednostima;

3. ističe sve veću važnost usluga, osobito digitalnih usluga, uključujući prelazak na usluge u trgovini robom (peti modalitet), kao i protoka podataka i e-trgovine u međunarodnoj trgovini; ističe potrebu za jačanjem međunarodnih pravila koja upravljaju tim sektorima kako bi se osigurala konkretne prednosti za potrošače, bolji pristup stranim tržištima za europska poduzeća te poštovanje temeljnih prava diljem svijeta, uključujući zaštitu podataka i privatnost; ističe da zaštita osobnih podataka nije predmet pregovora u trgovinskim sporazumima i smatra da digitalna prava građana treba unaprijediti trgovinskim sporazumima te podsjeća na svoje stajalište o zaštiti podataka i digitalnoj trgovini izraženo u rezoluciji „Ususret strategiji digitalne trgovine”; ističe da trgovinska politika EU-a može imati značajnu ulogu u premošćivanju digitalnog jaza; potiče Komisiju da unaprijedi plan digitalne trgovine u aktualnim i budućim pregovorima o sporazumima o slobodnoj trgovini i pri WTO-u; poziva na to da se u sve buduće trgovinske sporazume uvrsti poglavlje o digitalnoj trgovini, uključujući one o kojima se trenutačno pregovara te podsjeća na važnost sprečavanja neopravdanih zahtjeva za lokalizaciju podataka; poziva Komisiju da izradi strategiju digitalne trgovine kojom se vodi računa o prilikama koje pruža malim i srednjim poduzećima olakšavanjem pristupa globalnim tržištima;

4. naglašava da će izlazak Ujedinjene Kraljevine iz EU-a utjecati na unutarnju i vanjsku trgovinu; poziva Komisiju da predvidi utjecaj Brexita na trgovinsku politiku Unije te da osigura kontinuitet u provedbi trgovinske politike EU-a kao i odnosa s trećim zemljama te načine nalaska rješenja kad je riječ o zajedničkim obvezama u WTO-u;

5. prima na znanje Mišljenje 2/15 Suda Europske unije od 16. svibnja 2017. o Sporazumu o slobodnoj trgovini između EU-a i Singapura u kojem se utvrđuje da, osim u pogledu portfeljnih ulaganja i rješavanja sporova između ulagača i države, taj sporazum potpada pod isključivu nadležnost Unije; poziva Komisiju i Vijeće da što prije obrazlože svoju odluku o budućoj strukturi sporazuma o slobodnoj trgovini te da u cijelosti poštuju raspodjelu nadležnosti između EU-a i država članica u donošenju pregovaračkih smjernica, pregovorima, pravnoj osnovi prijedloga za potpisivanje i zaključenje, a posebno potpisivanju i zaključenju međunarodnih trgovinskih sporazuma od strane Vijeća, kako se ne bi dodatno odgađali trgovinski sporazumi s trgovinskim partnerima koji su dogovoreni ali još nisu ratificirani; podsjeća da Parlament treba biti uključen te od početka svih trgovinskih pregovora pravovremeno i u potpunosti informiran, prije usvajanja pregovaračkih smjernica, u svim fazama utvrđivanja mandata, pregovora i provedbe trgovinskih sporazuma; zahtijeva da se međuinstitucijskim sporazumom u kontekstu sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva poduzmu potrebne mjere;

6. napominje da je usprkos povlačenju SAD-a iz pregovora preostalih 11 zemalja 23. siječnja 2018. u Tokiju uspjelo postići dogovor o Sporazumu o transpacičkom partnerstvu;

Trenutačno stanje programa trgovinskih pregovora Unije

7. izražava žaljenje zbog toga što nije postignut dogovor tijekom ministarskog sastanka WTO-a u Buenos Airesu; ističe primarnu političku i ekonomsku važnost multilateralnog sustava i ponavlja da pruža podršku tom sustavu; poziva Uniju da aktivno radi na prijedlozima za ažuriranja i multilateralna pravila u kojima se vodi računa o novim izazovima koji proizlaze iz globalnih lanaca vrijednosti te da promiče središnju ulogu WTO-a u okviru globalnog trgovinskog sustava; pozdravlja stupanje na snagu Sporazuma o olakšavanju trgovine; pozdravlja produljenje izuzeća WTO-a za farmaceutske proizvode za najmanje razvijene zemlje do 2033.; izražava žaljenje zbog toga što se određeni multilateralni sporazumi ne poštuju te poziva Komisiju da više radi u okviru WTO-a na učinkovitoj provedbi multilateralnih pravila i sporazuma; podsjeća na svoj prethodni zahtjev da se Komisija uključi u izradu programa WTO-a, osobito kad je riječ o korporativnoj društvenoj odgovornosti, trgovini i održivom razvoju; ponovno izražava zabrinutost zbog toga što SAD blokira nova imenovanja u žalbeno tijelo WTO-a te ističe važnost dobrog funkcioniranja sustava za rješavanje sporova u okviru WTO-a; poziva Komisiju da poboljša suradnju s našim vodećim partnerima u rješavanju pitanja nepoštenog tržišnog natjecanja i protekcionističke prakse trećih zemalja;

8. prima na znanje zastoj plurilateralnih pregovora o Sporazumu o trgovini uslugama (TiSA) i Sporazuma o ekološkim dobrima; poziva Uniju da preuzme inicijativu kako bi se spomenuti pregovori nastavili te, u slučaju pregovora o TiSA-i, u skladu sa stajalištem Parlamenta;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

9. ističe da je više sporazuma o slobodnoj trgovini, primjerice trgovinski sporazumi s Kanadom i Ekvadorom, odredbe detaljnog i sveobuhvatnog područja slobodne trgovine iz Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Ukrajine te nekoliko sporazuma o ekonomskom partnerstvu s afričkim zemljama, stupilo na snagu u potpunosti ili privremeno, te da su trgovinski sporazumi sa Singapurom, Vijetnamom i Japanom zaključeni nakon objave strategije „Trgovina za sve”; ističe da je potrebno pružiti dovoljno političke i administrativne potpore kako bi se osiguralo sklapanje i ratifikacija trgovinskih sporazuma u odgovarajućim vremenskim okvirima; pruža potporu aktualnom procesu modernizacije trgovinskih sporazuma s Čileom i Meksikom; podsjeća na svoj zahtjev za početak pregovora s Australijom i Novim Zelandom, pri čemu bi se uzela u obzir njegova stajališta;

10. ističe da treba dodatno promicati i unaprjeđivati uzajamno korisne trgovinske i ulagačke odnose sa strateškim partnerima EU-a; poziva na ulaganje novih napora u pregovore o sveobuhvatnom sporazumu o ulaganjima s Kinom, osobito kad je riječ o recipročnosti u pristupu tržištu i napretku u pogledu održivog razvoja;

11. ističe da sklopljeni sporazumi Unije te njezini trenutačni i budući bilateralni pregovori predstavljaju mogućnosti za rast putem pristupa tržištu i uklanjanja trgovinskih prepreka; poziva Komisiju da kontinuirano surađuje s dionicima u ocjeni prioriteta u pregovorima koji su u tijeku; podsjeća da prioritet mora biti sadržaj pregovora, a ne brzina kojom se odvijaju, da se oni moraju voditi u duhu recipročnosti i uzajamne koristi, da treba osigurati pravila i standarde EU-a, spriječiti prijetnje socijalnom modelu i okolišu EU-a, te da se moraju izuzeti javne usluge, uključujući usluge od općeg interesa i usluge od općeg gospodarskog interesa, u skladu s člancima 14. i 106. UFEU-a i Protokolom br. 26., kao i audiovizualne usluge; ističe da se Komisija u svim trgovinskim pregovorima mora pobrinuti da EU, nacionalna i lokalna tijela zadrže puno pravo na uvođenje, usvajanje, održavanje ili stavljanje izvan snage bilo kakvih mjera u pogledu naručivanja, organiziranja, financiranja i pružanja javnih usluga, kao što je bio slučaj s prošlim trgovinskim sporazumima;

12. poziva Komisiju i države članice da revidiraju i, prema potrebi, ažuriraju pregovaračke mandate za aktualne trgovinske pregovore svakih pet godina kako bi se mogli prilagoditi potencijalno promjenjivom kontekstu i izazovima te da predvide i prilagode odredbe o preispitivanju u trgovinskim sporazumima kako bi se osigurala najučinkovitija moguća provedba te prilagodljivost trenutačnom kontekstu, pod uvjetom da se zajamče parlamentarni nadzor i transparentnost;

13. ističe da je Komisija u više navrata najavila pokretanje pregovora o ulaganjima s Hong Kongom i Tajvanom te poziva Komisiju da privede kraju pripremni rad kako bi što prije službeno započeli pregovori o investicijskim sporazumima;

14. ističe važnost unutarnjeg i vanjskog ulaganja za europsko gospodarstvo te potrebu da se zajamči zaštita ulagača iz EU-a u inozemstvu; traži od Komisije da nastavi s radom na novom multilateralnom sustavu sudova za rješavanje ulagačkih sporova koji se, među ostalim, treba temeljiti na jamčenju prava država na donošenje propisa i na transparentnosti, te treba pružiti žalbeni mehanizam, stroga pravila o sukobu interesa i kodeks ponašanja; smatra da se novi sustav treba pobrinuti za obveze ulagača, spriječiti nepotrebne sporove, zaštititi pravo na donošenje propisa u javnom interesu i izbjeći regulatorni zazor, zajamčiti pravosudnu ravnopravnost ulagača (s posebnim naglaskom na mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća), neovisnost, transparentnost i odgovornost; istražiti moguće uvrštenje postupovnih odredbi o, među ostalim, protutužbama u predmetima u kojima su ulaganja podložna žalbi izvršena u suprotnosti s mjerodavnim zakonima, te izbjegavanjem paralelnih tužbi u različitim načinima dolaska do pravde, čime bi se razjasnio njihov odnos s domaćim sudovima;

15. poziva države članice da konačno ponovno pokrenu postupak u vezi s Konvencijom s Mauricijusa o transparentnosti u arbitraži između ulagača i države na temelju Ugovora, sada kada je Sud Europske unije razjasnio pitanje nadležnosti, a Komisiju da udvostruči svoje napore u tom pogledu; osim toga, zahtijeva da se prije 2020. preispita prethodno potpisana uredba o bilateralnim sporazumima o ulaganjima koje održavaju države članice;

16. očekuje pojačani angažman EU-a i njegovih država članica u raspravama u okviru UN-a u pogledu obvezujućeg Ugovora o poslovanju i ljudskim pravima;

17. sa zabrinutošću napominje da reforma pravila o podrijetlu najavljena u strategiji „Trgovina za sve” još nije provedena; ističe složenost pravila o podrijetlu te ponovno poziva na ažuriranja, lako primjenjiva i jasnija pravila o podrijetlu; ističe obvezu preuzetu na 10. konferenciji ministara trgovine Euromeda u pogledu dovršetka revizije Konvencije Euromeda o pravilima podrijetla do kraja 2018.; ponavlja svoj poziv Komisiji da sastavi izvješće o stanju u pogledu pravila o podrijetlu, uzimajući u obzir kumulativni učinak pravila o podrijetlu putem bilateralnih sporazuma o slobodnoj trgovini;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

18. ističe da u provedbi trgovinske politike Unije posebnu pozornost treba posvetiti poljoprivrednim proizvodima te interesima europskih proizvođača i potrošača, osobito u svjetlu kumulativnog učinka svih sporazuma o slobodnoj trgovini na taj sektor; naglašava da trgovinski sporazumi mogu pružiti gospodarske mogućnosti za poljoprivredno-prehrambeni sektor, posebno u okviru Sporazuma sklopljenog s Japanom; napominje da je Unija najveći izvoznik poljoprivredno-prehrambenih proizvoda na svijetu; podsjeća na važnost postizanja odgovarajuće ravnoteže između zaštite osjetljivih poljoprivrednih proizvoda i promicanja ofenzivnih interesa Unije u pogledu izvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda, primjerice predviđanjem, između ostalog, odgovarajućih prijelaznih razdoblja i kvota za najosjetljivije proizvode ili, u nekim slučajevima, njihovih mogućih izuzeća; podsjeća da je od temeljne važnosti zajamčiti visoku razinu sanitarnih i fitosanitarnih standarda u skladu s načelom predostrožnosti EU-a boreći se istovremeno protiv diskriminatornog postupanja u tom području;

Načelo uzajamnosti kao temelj trgovinske politike Unije te jamstvo poštenog tržišnog natjecanja

19. čvrsto smatra da bi jedan od glavnih ciljeva trgovinske politike Unije trebalo biti promicanje poštenog tržišnog natjecanja i osiguranje ravnopravnih uvjeta; pozdravlja činjenicu da je načelo recipročnosti spomenuto u izvješću o provedbi trgovinske strategije Unije; ponavlja da recipročnost mora biti temelj trgovinske politike Unije, pri čemu treba uzimati u obzir potrebu za asimetrijom sa zemljama u razvoju kada je to relevantno, kao i odredbe o povlaštenom tretmanu za najmanje razvijene zemlje; prima na znanje Komisijin izmijenjeni prijedlog uredbe o pristupu robe i usluga trećih zemalja unutarnjem tržištu javne nabave Unije, što bi mogao biti važan alat kojim se osigurava jednak pristup tržištu trećih zemalja; smatra da bi se inicijativom o provjerama stranih izravnih ulaganja u Europsku uniju zaštitili sigurnost i javni poredak Unije i država članica te donijela veća recipročnost u području pristupa tržištu pri čemu bi se osigurala trajna otvorenost izravnim stranim ulaganjima;

20. podsjeća da trgovinskom politikom treba doprinijeti jamčenju ravnopravnih tržišnih uvjeta za poduzeća; pozdravlja usvajanje nove metodologije izračuna antidampinskih pristojbi u slučaju narušavanja tržišnog natjecanja u trećim zemljama; prima na znanje postizanje međuinstitucijskog sporazuma o modernizaciji instrumenata trgovinske zaštite; ističe nove mogućnosti koje nude, osobito kad je riječ o uvođenju pristojbi iznad marže štete; ističe da je važno osigurati pravilnu provedbu tih novih instrumenata trenutačnim ispravljanjem svih nepravilnosti i zlouporaba, razmjerno i potpunosti u skladu s pravilima WTO-a i drugim pravnim obvezama Unije; pozdravlja proaktivan stav Komisije u uvođenju instrumenata trgovinske zaštite 2016. te poziva na sličnu odlučnost i reakciju u slučajevima kada naši trgovinski partneri neopravdano koriste te instrumente za robu koju EU izvozi;

21. izražava žaljenje zato što se u izvješću Komisije o provedbi strategije trgovinske politike tek uzgred spominje rad na koordinaciji carina koji treba obaviti; ističe da se trgovinskom politikom treba boriti protiv nezakonite trgovine kako bi se osigurala konkurentnost poduzeća EU-a i zajamčila visoka razina sigurnosti potrošača; ističe, osim toga, važnu ulogu politike tržišnog natjecanja u tom smislu te potrebu za bilateralnim i multilateralnim pregovorima;

Primjena učinkovitih međusektorskih mjera za provedbu trgovinske politike u korist svih

22. zahtijeva da provedba trgovinske politike postane sastavni dio trgovinske strategije Unije;

23. ustraje u tome da Komisija odmah upotrijebi alate koje ima na raspolaganju za slučaj nepravilnosti, prepreka ili nepoštovanja obveza partnera, posebno pomoću postupaka rješavanja sporova kao i postojećih i *ad hoc* postupaka predviđenih za odredbe u sporazumima Unije o slobodnoj trgovini koje se odnose na trgovinu i održivi razvoj;

24. poziva Komisiju da uzme u obzir ljudske i financijske resurse koji su trenutačno dostupni u cilju poboljšanja pripreme trgovinskih sporazuma koje usvajaju naši suzakonodavci, načina provedbe trgovinske politike, te poziva na uspostavu posebne usluge nadzora i kontinuirane evaluacije provedbe trgovinske politike u okviru Komisije koja bi podnosila izvješća i Parlamentu;

25. poziva Komisiju i države članice da dodatno surađuju, među ostalim preko informatičke tehnologije, na uklanjanju svih administrativnih i nepotrebnih opterećenja, tehničkom pojednostavljenju kao i pružanju pomoći poduzećima u postupcima za ostvarivanje koristi od trgovinskih sporazuma i instrumenata;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

26. naglašava ključni rad delegacija Unije s veleposlanstvima država članica i socijalnim partnerima, kojim se omogućuje brzo i izravno djelovanje radi pravilne provedbe trgovinskih odredbi te brzog utvrđivanja i učinkovitog rješavanja problema i prepreka; smatra da bi delegacije Unije mogle imati koristi od pojednostavljenog sustava koji se temelji na jedinstvenom skupu pravila i smjernica radi veće usklađenosti; potiče Komisiju da delegacije EU-a u trećim zemljama više uključi u prijenos postojećih i novih sporazuma o slobodnoj trgovini, s posebnim naglaskom na lokalna novoosnovana poduzeća; potiče Komisiju i ESVD da nastave sa svojim mjerama u pogledu gospodarske diplomacije, s uključenjem, među ostalim, europskih gospodarskih komora;

27. poziva Komisiju da provede studiju o kumulativnim učincima trgovinskih sporazuma, prema pojedinim sektorima i zemljama, kako bi se pomoglo ocjeni naše trgovinske politike te kako bi se procijenili i predvidjeli njihovi učinci;

28. ističe da neki sektori mogu naići na gospodarske poteškoće povezane s trgovinom; poziva Komisiju i države članice da uspostave popratne politike kojima se uzima u obzir socijalna perspektiva kako bi se maksimalno povećala dobit i smanjili negativni učinci koji mogu proizaći iz liberalizacije trgovine; poziva Komisiju da u tom kontekstu poveća učinkovitost Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji i da ga učini proaktivnijim;

29. potiče Komisiju da nastavi i produbi suradnju s međunarodnim organizacijama i forumima, kao što su skupina G20, Ujedinjeni narodi, OECD, Međunarodna organizacija rada, Svjetska banka, Svjetska carinska organizacija i Međunarodna organizacija za normizaciju, u vezi s razvojem međunarodnih standarda, njihovom provedbom i praćenjem trgovine, uključujući socijalne i ekološke aspekte;

Analiza prvog izvješća Komisije o provedbi sporazumâ o slobodnoj trgovini

30. pozdravlja objavljivanje prvog izvješća Komisije o provedbi sporazumâ o slobodnoj trgovini; poziva Komisiju da nastavi objavljivati godišnja izvješća; ustraje, međutim, da bi Komisija trebala provesti detaljnije sveobuhvatne studije o provedbi sporazuma Unije o slobodnoj trgovini, detaljnije obraditi tu temu i pobriniti se da studije uključe relevantnu i odgovarajuću ekonometrijsku i kvalitativnu analizu i tumačenje podataka, konkretne preporuke, te staviti u kontekst objavljene brojke i pružiti dodatne kvalitativne informacije, uključujući, kad je riječ o provedbi pravila, dijelove sporazuma o slobodnoj trgovini kao što su trgovina i održivi razvoj te javna nabava; ističe da će se time omogućiti sveobuhvatna i bolja ocjena stvarnog učinka sporazuma na terenu kako bi izvješće doprinijelo usmjeravanju institucija EU-a u pogledu definiranja i provođenja trgovinske strategije Unije; s tim u vezi smatra da treba utvrditi zajedničku metodologiju i koristiti je u tim studijama;

31. poziva Komisiju da izvijesti o odredbama u skladu s načelom najpovlaštenije države u postojećim bilateralnim sporazumima EU-a o slobodnoj trgovini i njihovom praktičnom učinku u jamčenju dodatnog pristupa EU-a tržištima trećih zemalja putem sporazuma o slobodnoj trgovini o kojima pregovaraju partneri EU-a u tim sporazumima;

32. ističe da u izvješću nedostaje više informacija i brojki; poziva Komisiju da pojača suradnju s državama članicama i partnerskim zemljama radi dobivanja više podataka i informacija o provedbi sporazumâ; poziva Komisiju da pruži informacije o, među ostalim, utjecaju na rast i radna mjesta u okviru svih sporazuma o slobodnoj trgovini, doprinosu tih sporazuma razvoju trgovinskih tokova i utjecaju trgovinskih i ulagačkih sporazuma na tokove ulaganja i trgovine uslugama;

33. izražava zabrinutost zbog nedovoljnog korištenja trgovinskih povlastica u sporazumima Unije o slobodnoj trgovini, posebno činjenice da ih europski izvoznici koriste manje nego izvoznici iz partnerskih zemalja; poziva Komisiju da što prije utvrdi uzroke te neravnoteže i pruži odgovor na njih; poziva Komisiju da prouči odnos između složenih pravila o podrijetlu i razine na kojoj gospodarski subjekti koriste povlaštene trgovinske sporazume; poziva Komisiju i države članice da brzo razviju mjere za bolje informiranje gospodarskih subjekata o trgovinskim povlasticama koje su predviđene sporazumima; smatra da su i na mikro razini potrebne detaljne informacije kako bi se u odgovarajućoj mjeri mogla procijeniti provedba sporazuma EU-a o slobodnoj trgovini;

34. smatra da bi Komisija trebala obratiti jednaku pozornost provedbi odredbi sporazuma o slobodnoj trgovini kao i fazi pregovora; poziva Komisiju da riješi probleme u pogledu provedbe s relevantnim trgovinskim partnerima EU-a kako bi se pronašla rješenja i usustavila razmjena s europskim subjektima;

35. poziva Komisiju da diversificira svoj pristup u sektorima i da predstavi analizu učinaka provedbe trgovinskih sporazuma za sektore koji se smatraju osjetljivima;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

36. pozdravlja najavu izrade plana za provedbu svakog trgovinskog sporazuma i poziva Komisiju da uključi sve zainteresirane strane u njihov razvoj; poziva Komisiju da utvrdi planirane ciljeve i konkretne kriterije na kojima bi se temeljila jasna procjena, kao što je stanje s uklanjanjem nekarinskih prepreka, stopa iskorištenosti povlastica i kvota ili stanje u području regulatorne suradnje i napretka u pogledu trgovine i održivog razvoja; očekuje prijenos smjernica o provedbi Parlamentu zajedno sa službenim upućivanjem te poziva na to da se stanje napretka u pogledu smjernica uvrsti u godišnje izvješće o provedbi sporazuma o slobodnoj trgovini;

37. ponavlja da trgovinski sporazumi ne mogu stupiti na snagu prije ratifikacije od strane Europskog parlamenta, kao ni poglavlja o trgovini u sporazumima o pridruživanju; smatra da je potrebno horizontalno poštovati praksu čekanja suglasnosti Parlamenta prije privremene primjene politički značajnih sporazuma, na što se obvezala i povjerenica Malmström na svojem saslušanju od 29. rujna 2014.;

Posebne odredbe o zajedničkoj trgovinskoj politici za MSP-ove

38. poziva Komisiju da ocijeni sve instrumente za MSP-ove kako bi se razvili globalan i integriraniji pristup te prava strategija internacionalizacije i pomoći MSP-ovima u izvozu; potiče Komisiju na promicanje tog pristupa na međunarodnim forumima; podržava angažman u učinkovitim informativnim kampanjama za MSP-ove u pokušaju poboljšanja stopa iskorištavanja povlastica u sporazumima EU-a o slobodnoj trgovini; ističe važnost višeznačnosti u komunikaciji s MSP-ovima iz svih država članica; poziva na pružanje više pravne i administrativne pomoći MSP-ovima koji razmišljaju o izvozu na strana tržišta, ne samo ažuriranjem internetskih stranica nego i korištenjem novih instrumenata kao što su internetski tehnički *chat* kojim bi se pružila osnovna i pristupačnija potpora; poziva delegacije Unije da sudjeluju u informiranju o izvozu na inozemna tržišta kako bi se pružila pomoć MSP-ovima;

39. izražava žaljenje zbog toga što je u izvješću Komisije o provedbi sporazuma o slobodnoj trgovini malo informacija o MSP-ovima; poziva Komisiju da posveti dio izvješća posljedicama provedbe trgovinskih sporazuma na MSP-ove i korištenju posebnih odredbi za njih;

40. pozdravlja uvođenje posebnih poglavlja posvećenih malim i srednjim poduzećima u sporazumima o slobodnoj trgovini o kojima se trenutno pregovara te poziva Komisiju da nastavi s pregovorima te da u trgovinske sporazume o kojima pregovara kao i u zakonodavne prijedloge uvrsti posebna poglavlja i odredbe o MSP-ovima kako bi se poboljšala sposobnost malih i srednjih poduzeća u sudjelovanju u trgovini i ulaganjima; podsjeća da je razumijevanje složenosti pravila o podrijetlu, njihovo ažuriranje te jednostavnija i jasnija uporaba od velike važnosti za MSP-ove te da je potrebno pregovarati o posebnim odredbama za MSP-ove u pogledu njihova pristupa stranim tržištima javne nabave; poziva Komisiju da radi na smjernicama za pravila o podrijetlu prilagođenima MSP-ovima pomoću kojih bi trebali moći koristiti povlastice dostupne u okviru postojećih sporazuma u cilju povećanja stope korištenja povlastica;

Važnost pristupa tržištima javne nabave i zaštita oznaka zemljopisnog podrijetla

41. podsjeća da je zaštita oznaka zemljopisnog podrijetla ofenzivni element Unije u pregovorima o sporazumima; naglašava da izvješće o provedbi sporazuma o slobodnoj trgovini pokazuje da neki partneri ne poštuju odredbe koje se odnose na zaštitu oznaka zemljopisnog podrijetla i poziva Komisiju da što brže djeluje kako bi se te obveze poštovale;

42. podsjeća da EU ima najvišu stopu otvorenosti na svijetu u pogledu pristupa tržištima javne nabave; izražava zabrinutost zbog neusklađenosti određenih partnera s odredbama sporazuma EU-a o slobodnoj trgovini koja se odnose na tržišni pristup za javnu nabavu, na štetu poduzeća iz EU-a, te na iznimno ograničen pristup tržištima javne nabave u određenim trećim zemljama; poziva Komisiju da radi na postizanju većeg pristupa tržištima za javnu nabavu u trećim zemljama te da razmotri, među ostalim, mjere, u skladu s pravilima Sporazuma o javnoj nabavi, u pogledu trećih zemalja koje daju prednost svojim poduzećima u području pristupa tržištima javne nabave; poziva Komisiju da na razini poduzeća prikupi i objavi podatke o korištenju odredbi o javnoj nabavi u sporazumima o slobodnoj trgovini kako bi se bolje razumjele poteškoće s kojima se susreću poduzeća iz EU-a;

43. poziva Komisiju da pruži više informacija o pristupu tržištima javne nabave u smislu razvoja tijekom nekoliko godina, kao i statističke podatke te konkretne informacije o koristi ostvarenoj zaštitom oznaka zemljopisnog podrijetla;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

Učinkovita provedba trgovinske politike doprinosi promicanju i obrani vrijednosti Unije

44. podsjeća da se zajedničkom trgovinskom politikom daje doprinos promicanju vrijednosti koje zastupa Unija, kao što je utvrđeno u članku 2. UEU-a, te ostvarivanju ciljeva iz članka 21. poput demokracije, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, temeljnih prava i sloboda, jednakosti, poštovanja ljudskog dostojanstva te zaštite okoliša i socijalnih prava; smatra da ostvarenje tih ciljeva iziskuje odlučno i uporno djelovanje Komisije; ističe da Program UN-a do 2030. i Pariški klimatski sporazum služe kao primarna mjerila doprinosa trgovinske politike EU-a dogovorenim globalnim ciljevima održivog razvoja;

45. poziva Komisiju na redovito praćenje općeg sustava povlastica (OSP), osobito sustava OSP+, te na objavu izvješća svake dvije godine; poziva Komisiju da pojača suradnju sa zemljama korisnicama, ESVD-om, delegacijama EU-a, diplomatskim misijama država članica, međunarodnim organizacijama, poduzećima, socijalnim partnerima i civilnim društvom kako bi se osiguralo bolje prikupljanje informacija i dublja analiza praćenja kako bi se dobila jasna procjena provedbe svih aspekata sustava; ističe da učinkovitost OSP-a ovisi o sposobnosti Komisije da prati i provodi odredbe zakonodavstva u slučaju neuspjeha u provedbi međunarodnih konvencija o radu ili okolišu;

46. podsjeća na to da sporazumi nove generacije sadržavaju klauzule o ljudskim pravima i poglavlja o održivom razvoju, čijom se potpunom provedbom nastoji zajamčiti i promicati poštovanje ljudskih prava, vrijednosti Unije te visokih socijalnih i ekoloških standarda; prima na znanje procjenu poglavlja o održivom razvoju u izvješću Komisije o provedbi sporazuma o slobodnoj trgovini te poziva na pravovremenu provedbu postojećih odredbi o trgovini i održivom razvoju; poziva Komisiju da razvije preciznu i konkretnu metodologiju praćenja i ocjenjivanja provedbe tih poglavlja s obzirom na to da nije moguće da provede svoju ocjenu samo na temelju kvantitativnih podataka; podsjeća da postoje teškoće u provedbi odredaba u pogledu trgovine i održivog razvoja u određenim slučajevima, primjerice u Sporazumu o slobodnoj trgovini između EU-a i Koreje, te stoga ponovno poziva na snažniju provedbu i nadzor nad poglavljima o trgovini i održivom razvoju, preko veće uključenosti organizacija civilnog društva, među ostalim i socijalnih partnera, u svim trgovinskim sporazumima; izražava žaljenje zbog toga što je Komisija ranije zaključila raspravu o jačanju poglavlja o održivom razvoju u trgovinskim sporazumima, uključujući razmatranje, među ostalim, pristupa koji se temelji na sankcijama;

47. u tom kontekstu podsjeća na važnu ulogu domaćih savjetodavnih skupina; ističe potencijalnu dodanu vrijednost više strukturiranog i transparentnijeg odnosa s domaćim savjetodavnim skupinama u pogledu trgovinskih partnera, pri čemu priznaje njihovu ključnu ulogu u boljem razumijevanju lokalnih potreba i ambicija; smatra da su domaće savjetodavne skupine ključne za doprinos procesima koji iziskuju bolji nadzor i provedbu poglavlja o trgovini i održivom razvoju;

48. pozdravlja reviziju strategije za pomoć za trgovinu i podržava cilj jačanja kapaciteta zemalja u razvoju kako bi im se omogućilo da bolje iskoriste mogućnosti koje im se nude trgovinskim sporazumima EU-a; također ističe da se strategijom mora pomoći u promicanju pravedne i etične trgovine koja treba postati ključni instrument u borbi protiv sve veće globalne nejednakosti i pružanju potpore gospodarskom razvoju u partnerskim zemljama EU-a; potiče Komisiju da pomogne zemljama u razvoju u usvajanju potrebnih mjera kako bi se, među ostalim, održao pristup europskom tržištu za njihov izvoz i borbu protiv klimatskih promjena;

49. ponovno ističe svoju potporu uključivanju ambicioznih odredbi o borbi protiv korupcije u sve buduće trgovinske sporazume u okviru isključive nadležnosti Unije; pozdravlja uključenje odredbi o borbi protiv korupcije u aktualnim pregovorima o ažuriranju Sporazuma o slobodnoj trgovini između EU-a i Meksika te Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Čilea; podsjeća da sporazumi o slobodnoj trgovini pružaju dobru priliku za povećanje suradnje u borbi protiv pranja novca, poreznih prijevara i utaje poreza;

50. pozdravlja uključivanje načela ravnopravnosti žena i muškaraca u izvješće Komisije o provedbi njezine trgovinske strategije; podsjeća na cilj da i žene i muškarci ostvaruju korist od trgovine, uključujući putem strategije „Pomoć za trgovinu”; ističe da je za to potreban proaktivan pristup Komisije, promicanje rodno osviještene politike u trgovinskoj politici EU-a te poziva Komisiju da taj aspekt uključi u buduća godišnja izvješća o provedbi;

51. pozdravlja predanost Komisije u osiguravanju toga da trgovinski pregovori oko modernizacije sadašnjeg Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Čilea prvi put u povijesti EU-a uključuju posebno poglavlje o rodnoj dimenziji trgovine; ponovno poziva Komisiju i Vijeće da promiče i podržava uključivanje posebnog poglavlja o roda u sporazumima EU-a o trgovini i ulaganju;

52. pozdravlja donošenje Uredbe protiv mučenja i podsjeća da je važno da se osigura njezina propisna provedba te da je poštujući naši trgovinski partneri; podržava pokretanje koalicije na međunarodnoj razini za borbu protiv trgovine koja uključuje mučenje;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

53. pozdravlja donošenje Uredbe o mineralima ((EU) 2017/821), iz područja zahvaćenim sukobima čiji je cilj pridonijeti odgovornijem upravljanju globalnim lancem vrijednosti; poziva Komisiju, države članice i relevantne aktere da nastave rad na pripremama za stupanje na snagu te Uredbe; poziva Komisiju da se pobrine za učinkovitost popratnih mjera te da države članice i uključeni nacionalni dionici raspolažu potrebnim stručnim znanjem i pomoći, s posebnim naglaskom na pružanje potpore MSP-ovima u širenju njihovih kapaciteta za ispunjenje zahtjeva u pogledu dužne pažnje, kao što je utvrđeno Uredbom;

54. prima na znanje povećanje broja integriranih globalnih lanaca opskrbe u tokovima međunarodne trgovine; ponovno poziva na traženje načina za razvoj strategija i pravila koji se odnose na traženje načina razvoja globalnih lanaca vrijednosti te ističe da se zajednička trgovinska politika mora provoditi na način kojim bi se osiguralo odgovorno upravljanje globalnim lancem vrijednosti; poziva Komisiju da promiče i jača društveno odgovorno poslovanje u okviru trgovinske politike, što uključuje i daljnje djelovanje prema izradi konkretnih pravila i praksi, imajući u vidu Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća, kako bi se zajamčila učinkovita provedba društveno odgovornog poslovanja; ponovno poziva Komisiju da uvrsti društveno odgovorno poslovanje u sve trgovinske sporazume te da učinkovito prati te provedbe u okviru poboljšanog neovisnog praćenja poglavlja o trgovini i održivom razvoju koje je zatražio Parlament, a koje uključuje civilno društvo; ponovno ističe svoju potporu međunarodnim inicijativama kao što je Pakt o održivosti za Bangladeš i poziva Komisiju da se usredotoči na njegovu provedbu;

55. poziva Komisiju i sve međunarodne aktere da se pridržavaju novih smjernica OECD-a o dužnoj pažnji za odgovorne lance opskrbe u sektoru odjeće i obuće;

56. podsjeća da trgovinska i razvojna politika EU-a moraju globalno doprinositi održivom razvoju, regionalnoj integraciji i uključivanju zemalja u razvoj u regionalne, a u konačnici i u globalne lance vrijednosti preko gospodarske diversifikacije, što podrazumijeva pravedna i za razvoj poticajna globalna trgovinska pravila; poziva Komisiju da nastavi podupirati razvoj pravednog kontinentalnog područja slobodne trgovine u Africi pružanjem političke i tehničke pomoći;

57. podsjeća da je EU posvećen iskorjenjivanju najgorih oblika dječjeg rada na globalnoj razini jer to proizlazi iz naših vrijednosti koje su navedene u članku 21. UEU-a; ponavlja svoj poziv Komisiji da iznese prijedlog kako bi se zabranio uvoz robe proizvedene korištenjem dječjeg rada ili bilo kojeg drugog oblika prisilnog rada ili modernog ropstva; u tom kontekstu ističe koliko je važno da zemlje koje to još nisu učinile ratificiraju konvenciju Međunarodne organizacije rada br. 182 o najgorim oblicima dječjeg rada i br. 138 o minimalnoj dobi za zapošljavanje i rad;

58. primjećuje napredak u sklapanju i provedbi sporazuma o gospodarskom partnerstvu; smatra da je potrebna dubinska analiza učinaka tih sporazuma na afrička gospodarstva i pojedinačne sektore u tim gospodarstvima te na tržišta rada i promicanje intraregionalne trgovine u Africi; poziva Komisiju da potiče dijalog u duhu istinskog partnerstva kako bi se riješila otvorena pitanja; podsjeća na to da su sporazumi o gospodarskom partnerstvu asimetrične prirode te da bi se njima jednaka važnost trebala pridavati i razvojnim i trgovinskim aspektima; u tom smislu poziva na pravodobnu provedbu pratećih mjera, uključujući isplatu sredstava ERF-a;

59. nadalje, pozdravlja provedbu Sporazuma o gospodarstvu partnerstvu s Forumom karipskih zemalja (Cariforum); napominje da je potrebno daljnje razvijanje svijesti kako bi zemlje Karipske zajednice (CARICOM) mogle iskoristiti prilike koje im pruža Sporazum; pozdravlja osnivanje Zajedničkog savjetodavnog odbora, ali apelira na Komisiju da se pobrine da se buduće institucije civilnog društva sazivaju pravodobno;

60. ponovno poziva EU da radi na pronalasku prikladnih i učinkovitih rješenja za uvođenje transparentnog i funkcionalnog sustava označavanja koji osigurava „socijalnu i ekološku sljedivost” diljem cijelog proizvodnog lanca, u skladu sa Sporazumom WTO-a o tehničkim preprekama u trgovini, istodobno promičući slične mjere na međunarodnoj razini;

Provedbu trgovinske politike EU-a trebaju pratiti transparentnost i pristup informacijama

61. prima na znanje rad Komisije u pogledu transparentnosti te poziva Komisiju da pregovara uz što veću transparentnost i uz puno poštovanje najbolje prakse utvrđene u drugim pregovorima; smatra da postizanje transparentnosti mora biti dio ključnih ciljeva Komisije; poziva Komisiju i države članice da objave dokumente povezane s pregovorima i provedbom sporazuma te da pritom ne ugrožavaju pregovaračko stajalište Unije;

Srijeda, 30. svibnja 2018.

62. poziva Komisiju i države članice da razviju učinkovitu komunikacijsku strategiju za trgovinsku politiku kao i za svaki trgovinski sporazum kako bi se maksimalno povećao prijenos informacija te ih se prilagodilo svakom od dionika kako bi mogli imati koristi od sporazuma; poziva Komisiju i države članice da razviju aktivnosti za podizanje razine osviještenosti gospodarskih subjekata o postignutim sporazumima održavanjem redovitog dijaloga s profesionalnim organizacijama, poduzećima i civilnim društvom;

63. pozdravlja činjenicu da je Vijeće objavilo mandate za pregovore o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja (TTIP), CETA-i, TiSA-i, sporazumima s Japanom, Tunisom i Čileom te Konvenciji o multilateralnom sudu za ulaganja i da je Komisija objavila svoje prijedloge za mandate za pregovore o sporazumima s Australijom i Novim Zelandom, kao i za uspostavu multilateralnog suda za ulaganja u skladu s dugotrajnim stavom Parlamenta za pitanje transparentnosti; poziva Vijeće i države članice da objave sve pregovaračke mandate i Komisiju da objavi sve prijedloge za mandate za buduće pregovore; poziva Vijeće i Komisiju da uzmu u obzir preporuke Parlamenta pri izradi i usvajanju mandata za pregovore;

64. ponavlja svoj poziv da se u praćenje trgovinske politike više uključe države članice, Europski parlament, nacionalni parlamenti, gospodarski subjekti te predstavnici civilnog društva i socijalni partneri uključujući, među ostalim, odredbe o trgovini i održivom razvoju; poziva Komisiju da objavi plan djelovanja i opis „pojačanog partnerstva” za provedbu trgovinskih sporazuma;

65. poziva Komisiju da poboljša kvalitetu procjena učinka koje se provode za svaki trgovinski sporazum te da u njih uključi analizu sektorske i geografske zastupljenosti; naglašava da je od presudne važnosti bolja i pravovremena komunikacija u pogledu informacija iz procjene učinka *ex ante* i *ex post* trgovinskih sporazuma;

66. pozdravlja najavu o osnivanju savjetodavne skupine za praćenje trgovinske politike; naglašava da je važno brzo te na transparentna, javna i uključiva način uspostaviti to novo tijelo; poziva Komisiju da redovito objavljuje radne dokumente i dokumente sa sastanka te savjetodavne skupine; poziva Komisiju da također definira postupke kako bi se osiguralo pružanje ispravnog odgovora na pitanja koja postavlja savjetodavna skupina;

o

o o

67. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, nacionalnim parlamentima država članica, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0231

Stanje zatvorenika s dvojnim državljanstvom (neke od zemalja EU-a i Irana) u Iranu**Rezolucija Europskog parlamenta od 31. svibnja 2018. o položaju osoba koje su zatvorene u Iranu i imaju dvojno državljanstvo Irana i države članice EU-a (2018/2717(RSP))**

(2020/C 76/14)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Iranu, posebno one od 25. listopada 2016. o strategiji EU-a prema Iranu nakon nuklearnog sporazuma ⁽¹⁾, od 3. travnja 2014. o strategiji EU-a prema Iranu ⁽²⁾, od 17. studenoga 2011. o nedavnim slučajevima kršenja ljudskih prava u Iranu ⁽³⁾ i od 10. ožujka 2011. o pristupu EU-a Iranu ⁽⁴⁾,
 - uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o godišnjim izvješćima EU-a o ljudskim pravima,
 - uzimajući u obzir smjernice EU-a o smrtnoj kazni, mučenju, slobodi izražavanja i o borbama za ljudska prava,
 - uzimajući u obzir novi Strateški okvir i Akcijski plan EU-a za ljudska prava i demokraciju, kojima je cilj da zaštita i praćenje stanja ljudskih prava budu u središtu svih politika EU-a,
 - uzimajući u obzir Odluku Vijeća (ZVSP) 2018/568 od 12. travnja 2018. ⁽⁵⁾ kojom se restriktivne mjere povezane s ozbiljnim povredama ljudskih prava u Iranu produljuju za godinu dana, do 13. travnja 2019.,
 - uzimajući u obzir zajedničku izjavu iz Teherana od 16. travnja 2016. Federice Mogherini, potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, i Javada Zarifa, ministra vanjskih poslova Islamske Republike Irana, u kojoj je postignut dogovor oko početka dijaloga u području ljudskih prava i organizacije posjeta u okviru razmjene između EU-a i Irana u vezi s pitanjima ljudskih prava,
 - uzimajući u obzir godišnje izvješće visokog povjerenika UN-a za ljudska prava i izvješća Ureda visokog povjerenika i glavnog tajnika UN-a o stanju ljudskih prava u Islamskoj Republici Iranu od 23. ožujka 2018.,
 - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,
 - uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966., čija je stranka i Iran,
 - uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da se u iranskim zatvorima nalazi nekoliko dvojnih državljana Irana i jedne od država članica EU-a, među kojima je i Ahmadreza Djalali, švedsko-iranski istraživač optužen za špijunažu i osuđen na smrt nakon nepoštenog suđenja, bez pristupa odvjetniku ili potrebnoj zdravstvenoj skrbi, i kojemu izravno prijeti smaknuće i lošeg je zdravlja;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0402.⁽²⁾ SL C 408, 30.11.2017., str. 39.⁽³⁾ SL C 153 E, 31.5.2013., str. 157.⁽⁴⁾ SL C 199 E, 7.7.2012., str. 163.⁽⁵⁾ SL L 95, 13.4.2018., str. 14.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- B. budući da je austrijsko-iranski državljani Kamran Ghaderi tijekom poslovnog putovanja u Iranu uhićen i osuđen na 10 godina zatvora nakon što je tijekom kaznenog postupka njegovo priznanje iznuđeno pod prisilom; budući da je u Iranu trenutačno pritvorena i britansko-iranska državljanka Nazanin Zaghari-Ratcliffe, zaposlenica humanitarne organizacije kojoj je dijagnosticiran teški oblik depresije; budući da je u travnju 2018. uhićen britansko-iranski akademik Abbas Edalat te da optužnica protiv njega još nije objavljena;
- C. budući da se provodi sustavna praksa uhićenja osoba s dvojnim državljanstvom Irana i jedne od država članica EU-a, nakon čega slijede produljeni boravak u samici i ispitivanje, uz nepostojanje pravičnog postupka, uskraćivanje konzularnog pristupa ili posjeta UN-a ili humanitarnih organizacija, tajna suđenja u kojima je pritvoreniku ograničen pristup odvjetniku, duge zatvorske kazne izrečene na temelju nejasnih ili neodređenih optužnica u kojima se spominju „nacionalna sigurnost” i „špijunaža” te državne kampanje ocrnjivanja zatvorenih pojedinaca;
- D. budući da Iran, država stranka Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, u skladu sa svojim obvezama treba poštovati slobodu mišljenja, savjesti i vjeroispovijedi, kao i slobodu izražavanja, udruživanja i mirnog okupljanja;
- E. budući da Iran i dalje, i to u posljednje vrijeme sve češće, uhićuje aktiviste civilnog društva, borce za ljudska prava, aktiviste za zaštitu okoliša i političke aktiviste; budući da se borci za ljudska prava, novinari i politički aktivisti aktivno kazneno gone zbog svojeg mirnog djelovanja;
- F. budući da dvojni državljani zatvoreni u Iranu nemaju uvijek pristup odvjetniku kao ni pošteno suđenje; budući da Iran dvojne državljane u praksi tretira kao isključivo Irance, što stranim veleposlanstvima ograničava pristup njihovim državljanima zatvorenima u toj zemlji, kao i pristup zatvorenika konzularnoj zaštiti;
- G. budući da nekolicini političkih zatvorenika i pojedinaca optuženih za zločine protiv nacionalne sigurnosti nije pružen odgovarajući pristup zdravstvenoj skrbi tijekom razdoblja pritvora, uz ozbiljne posljedice;
1. osuđuje kontinuiranu praksu iranskih vlasti koje nakon nepoštenih suđenja izriču zatvorske kazne osobama s dvojnim državljanstvom Irana i jedne od država članica EU-a; poziva na njihovo trenutačno i bezuvjetno oslobođenje ili na ponovno suđenje u skladu s međunarodnim standardima, kao i privođenje pravdi dužnosnika odgovornih za kršenje njihovih prava;
 2. izražava duboku zabrinutost zbog uhićenja osoba s dvojnim državljanstvom Irana i jedne od država članica EU-a nakon njihova ulaska u Iran bez jasnih dokaza za počinjeno kazneno djelo; ističe da se tim uhićenjima sprečava mogućnost međuljudskog kontakta;
 3. ne odobrava činjenicu da su osobe s dvojnim državljanstvom Irana i jedne od država članica EU-a pritvorene u iranskim zatvorima u lošim uvjetima te da ih se nerijetko prisiljava na priznanje nakon mučenja i nečovječnog postupanja;
 4. poziva iranske vlasti da g. Djalaliju zajamče neometan pristup odvjetniku te bilo kakvom liječenju koje zatraži; potiče iranske vlasti da ponište njegovu smrtnu kaznu te da ga smjesta oslobode, u skladu sa zahtjevima međunarodne zajednice;
 5. poziva iranske vlasti da osiguraju ponovno suđenje Kamranu Ghaderiju kako bi se poštovalo njegovo pravo na pošteno suđenje, da smjesta oslobode Nazanin Zaghari-Ratcliffe, koja već ispunjava uvjete za prijevremeno puštanje na slobodu, te da hitno iznesu detalje optužnice protiv Abbasa Edalata;
 6. poziva iranske vlasti da poštuju temeljno pravo optuženika na odvjetnika po izboru kao i pravo na pošteno suđenje, imajući u vidu međunarodne obveze Irana utvrđene u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima;
 7. osuđuje, nakon vjerodostojnih izvješća, mučenje i druge oblike okrutnog postupanja do kojih je osobito dolazilo tijekom ispitivanja, te poziva iranske vlasti da poštuju ljudsko dostojanstvo zatvorenika; izražava žaljenje zbog okrutnih i nehumanih uvjeta pritvora te poziva Iran da se pobrine da svi zatvorenici primaju adekvatnu liječničku skrb;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

8. poziva pravosudni sustav da poštuje načela poštenog suđenja i pravičnog postupka te da osumnjičenicima omogući pravno zastupanje, konzularne posjete i posjete UN-a i humanitarnih organizacija, kao i neometani pristup medicinskoj skrbi i zdravstvenim uslugama u skladu s međunarodnim obvezama Irana; poziva Iran da poduzme potrebne korake u cilju revizije zakona kako bi se osigurala poštena suđenja i pristup odvjetniku tijekom istražne faze te kako bi se stalo na kraj prisilnim priznanjima iznuđenima mučenjem;
9. poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje i Komisiju da osnuju internu radnu skupinu za potporu osobama iz država članica EU-a kojima prijeti smrtna kazna ili očigledno nepošteno suđenje u trećim zemljama kako bi se povećala razina potpore koju im pružaju nacionalne konzularne ili diplomatske službe;
10. poziva iranske vlasti da surađuju s veleposlanstvima država članica EU-a u Teheranu kako bi se izradio popis osoba s dvojnim državljanstvom Irana i jedne od država članica EU-a trenutno pritvorenih u iranskim zatvorima te da pomno prate svaki pojedinačni slučaj, s obzirom na to da su sigurnost građana i zaštita njihovih temeljnih prava od najveće važnosti za EU;
11. poziva na to da se svi borci za ljudska prava zatvoreni u Iranu puste na slobodu i da se prestane s njihovim zastrašivanjem;
12. pozdravlja činjenicu da su znatno podignuti kriteriji za osuđujuće presude za kaznena djela povezana s drogom i kažnjiva smrću kao prvi korak prema uvođenju moratorija na smrtnu kaznu u Iranu;
13. poziva Iran da više sudjeluje u međunarodnim mehanizmima za ljudska prava tako da surađuje s posebnim izvijestiteljima i posebnim mehanizmima, među ostalim odobravanjem zahtjeva za pristup zemlji nositeljima mandata; poziva iranske vlasti da se posebno pobrinu da budućem posebnom izvijestitelju UN-a o stanju ljudskih prava u Iranu bude dopušten ulazak u zemlju;
14. izražava potporu raspravama o ljudskim pravima koje se održavaju u kontekstu dijaloga na visokoj razini između EU-a i Irana započetog nakon zaključenja zajedničkog sveobuhvatnog akcijskog plana; ističe da bi EU trebao ostati odlučan u tome da nastavi ukazivati na pitanja u vezi s ljudskim pravima u Iranu i na bilateralnim i na multilateralnim forumima;
15. ponovno ističe sudjelovanje Irana u dijalogu o ljudskim pravima i pozdravlja otvorenost iranskih vlasti u okviru tog dijaloga;
16. poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu da vlastima postavi pitanje o zatvorskim uvjetima i kršenju ljudskih prava, osobito u vezi s osobama s dvojnim državljanstvom Irana i jedne od država članica EU-a zatvorenima u Iranu, kako bi se stalo na kraj okrutnom i nečovječnom postupanju u iranskim zatvorima; poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu da sustavno ukazuje na pitanja ljudskih prava u kontaktu s iranskim vlastima, uključujući stanje političkih zatvorenika i boraca za ljudska prava te slobodu izražavanja i udruživanja;
17. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjsku i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica, glavnom tajniku Ujedinjenih naroda i vladi i parlamentu Irana.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0232

Borci za prava žena u Saudijskoj Arabiji

Rezolucija Europskog parlamenta od 31. svibnja 2018. o položaju boraca za prava žena u Saudijskoj Arabiji (2018/2712(RSP))

(2020/C 76/15)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Saudijskoj Arabiji, osobito onu od 11. ožujka 2014. o Saudijskoj Arabiji, njezinim odnosima s EU-om i ulozi na Bliskom istoku i u sjevernoj Africi ⁽¹⁾, od 12. veljače 2015. o slučaju g. Raifa Badawija u Saudijskoj Arabiji ⁽²⁾ i od 8. listopada 2015. o slučaju Alija Muhameda al-Nimra ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir da je 2015. saudijskom blogeru Raifu Badawiju dodijeljena Nagrada Saharov za slobodu mišljenja i izražavanja,
- uzimajući u obzir izjavu koju je 29. svibnja 2018. dao glasnogovornik Visokog povjerenika UN-a za ljudska prava o nedavnim uhićenjima u Saudijskoj Arabiji, uključujući proizvoljno pritvaranje i nestanak bez pravičnog postupka Nawafa Talala Rasheeda, princa iz dinastije al-Rashid i sina pokojnog pjesnika Nawafa Talala bin Abdula Aziza al-Rashida,
- uzimajući u obzir izjavu predsjedništva za državnu sigurnost Saudijske Arabije od 18. svibnja 2018. o uhićenjima sedam osumnjičenika,
- uzimajući u obzir novi nacrt zakona kojim se zabranjuje uznemiravanje i koji je 28. svibnja 2018. odobrilo saudijsko vijeće Shura,
- uzimajući u obzir utjecaj na ljudska prava, i na nacionalnoj i na regionalnoj razini, koji su imale sankcije koje su Kataru uvele Saudijska Arabija i druge države te izvješće o učinku zaljevske krize na ljudska prava koje je objavio Ured visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za ljudska prava u prosincu 2017.,
- uzimajući u obzir da je Saudijska Arabija članica Vijeća UN-a za ljudska prava i Komisije UN-a za položaj žena te da će od siječnja 2019. biti članica Izvršnog vijeća te Komisije,
- uzimajući u obzir govor povjerenika Christosa Stylianidesa u ime potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku tijekom rasprave u Europskom parlamentu od 4. srpnja 2017. o izboru Saudijske Arabije za članicu Komisije UN-a za status žena,
- uzimajući u obzir zaključna zapažanja Odbora za uklanjanje svih oblika diskriminacije žena od 9. ožujka 2018. o kombiniranom trećem i četvrtom peridičnom izvješću o Saudijskoj Arabiji ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir zajednički podnesak o Saudijskoj Arabiji u ime organizacije ALQST, Zaljevskog centra za ljudska prava i Međunarodnog saveza za ljudska prava povodom 69. zasjedanja Odbora UN-a za uklanjanje svih oblika diskriminacije žena 7. ožujka 2018.,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW),
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966.,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima iz 1966.,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948. godine,

⁽¹⁾ SL C 378, 9.11.2017., str. 64.

⁽²⁾ SL C 310, 25.8.2016., str. 29.

⁽³⁾ SL C 349, 17.10.2017., str. 34.

⁽⁴⁾ CEDAW/C/SAU/CO/3-4.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

— uzimajući u obzir smjernice EU-a o borcima za ljudska prava,

— uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,

- A. budući da su 15. svibnja 2018. saudijske vlasti zbog aktivizma za prava žena uhitile sedam žena – Loujain al-Hathloul, Aishu al-Mana, Madehu al-Ajroush, Eman al-Nafjan, Azizu al-Youssef, Hessah al-Sheikh, Walau al-Shubbar – i četiri muškaraca – Ibrahima Fahada Al-Nafjana, Ibrahima al-Modeimigha, Mohammeda al-Rabiaha i Abdulaziza al-Meshaala; budući da su uhićeni borci za ljudska prava u međuvremenu optuženi za podupiranje aktivnosti stranih krugova, regrutiranje osoba koje se nalaze na osjetljivim položajima u vladi i opskrbljivanje stranih krugova novcem radi destabilizacije Kraljevine; budući da su ti aktivisti poznati po svojoj kampanji protiv zabrane vožnje za žene i za ukidanje sustava muškog skrbništva; budući da su uhićeni neposredno prije očekivanog ukidanja zabrane vožnje za žene 24. lipnja 2018.;
- B. budući da su Madeha al-Ajroush, Walaa al-Shubbar, Aisha al-Mana i Hessah al-Sheikh navodno oslobođene 24. svibnja 2018.;
- C. budući da je slučaj Loujain al-Hathloul osobito alarmantan jer je u ožujku 2018. protiv svoje volje premještena iz Abu Dhabija u Saudijsku Arabiju nakon što je prisustvovala na sjednici Odbora UN-a za uklanjanje diskriminacije žena u vezi s pregledom stanja u Saudijskoj Arabiji; budući da joj je izrečena zabrana putovanja do njezina nedavnog uhićenja i trenutačno je u izolaciji, navodno kao i mnogi drugi aktivisti;
- D. budući da u Saudijskoj Arabiji vrijede najstroža ograničenja za žene, unatoč nedavnim reformama koje je vlada provela za promicanje prava žena u sektoru zapošljavanja; budući da je saudijski politički i društveni sustav i dalje nedemokratski i diskriminatorni, prema kojem su žene građani drugog reda i kojim se ne dopušta sloboda vjeroispovijesti i uvjerenja te se ozbiljno diskriminira mnogobrojna strana radna snaga i oštro suzbija svako neslaganje;
- E. budući da su istraga i rad u vezi s tim predmetom još u tijeku te da je teško doći do informacija o uhićenjima zbog ograničenih informacija koje objavljuju saudijske vlasti;
- F. budući da su saudijske vlasti 25. svibnja 2018. uhitile istaknutog borca za ljudska prava Mohammeda al-Bajadija, koji je član osnivač zabranjene saudijske Udruge za građanska i politička prava, koja je snage sigurnosti optužila za zloupotrebu;
- G. budući da su nekoliko dana nakon uhićenja boraca za ljudska prava mediji bliski vladi i platforme društvenih medija pokrenuli snažnu kampanju njihova sramoćenja, osuđujući ih da su „izdajnici” koji predstavljaju prijetnju za državnu sigurnost; budući da stručnjaci smatraju da kampanja koja se trenutačno vodi protiv boraca za ljudska prava upućuje na to da im se namjerava izreći potencijalno vrlo oštra kazna;
- H. budući da se saudijsko društvo postupno, ali kontinuirano mijenja te budući da su saudijske vlasti donijele niz mjera kako bi se poboljšala situacija u pogledu priznavanja žena kao ravnopravnih građana, kao što su davanje prava glasa na općinskim izborima, omogućivanje pristupa savjetodavnom vijeću Shura i Nacionalnom vijeću za ljudska prava, ukidanje zabrane vožnje za žene i dopuštanje pristupa javnim sportskim događajima;
- I. budući da bi plan reforme Vizija 2030., usmjeren na ekonomsku i društvenu preobrazbu zemlje na temelju osnaživanja žena, trebao biti istinska prilika za saudijske žene da osiguraju svoju pravnu emancipaciju, što je ključno za potpuno uživanje prava u skladu s CEDAW-om; no budući da izgleda da je nedavni val uhićenja aktivista za prava žena u suprotnosti s tim ciljem i može skrenuti pozornost s plana reformi;
- J. budući da je saudijski prijestolonasljednik Mohammed bin Salman al-Saud ponudio retoričku potporu reformama prava žena, posebno tijekom turneje po Europi i Sjedinjenim Američkim Državama, no te su reforme zasad ograničene, a sustav muškog skrbništva, koji je najveća prepreka za prava žena, ostao je velikim dijelom netaknut; budući da je povrh toga nadzirao raširenu represiju nad istaknutim aktivistima, odvjetnicima i borcima za ljudska prava, što se pojačalo od kad je učvršćena kontrola nad sigurnosnim institucijama zemlje;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- K. budući da Saudijska Arabija ima niz diskriminirajućih zakona, posebno pravne odredbe koje se odnose na osobni status, položaj radnica migranata, Zakonik o civilnom statusu, Zakon o radu, Zakon o državljanstvu i sustav muškog skrbništva, u skladu s kojim žene mogu ostvariti većinu svojih prava iz konvencije CEDAW tek nakon što to odobri muški skrbnik;
- L. budući da u Saudijskoj Arabiji postoji snažna zajednica internetetskih boraca za ljudska prava i da Saudijska Arabija ima najveći broj korisnika Twittera na Bliskom istoku; budući da je zbog cenzuriranja saudijskih medija i interneta te kažnjavanja onih koji kritiziraju vladu ili vjeru Saudijska Arabija na popisu „neprijatelja interneta” koji sastavljaju Reporteri bez granica; budući da su sloboda izražavanja i sloboda tiska i medija, na internetu i izvan njega, ključni preduvjeti i katalizatori za demokratizaciju i reformu te bitni za nadzor vlasti; budući da je dobitnik Nagrade Saharov 2015. Raif Badawi i dalje u zatvoru samo zbog mirnog izražavanja svojih stajališta;
- M. budući da je Indeks ljudskog razvoja UN-a za 2015. za Saudijsku Arabiju 0,847 te da se u skladu s tim zemlja nalazi na 38. mjestu među 188 zemalja i teritorija; budući da je indeks rodne nejednakosti UN-a za Saudijsku Arabiju 0,257 te je zemlja na 50. mjestu među 159 zemalja na indeksu za 2015.; budući da je u Globalnom izvješću o nejednakostima između spolova za 2017. koje je objavio Svjetski gospodarski forum Saudijska Arabija na 138. mjestu od ukupno 144 zemlje;
- N. budući da je opća zadržka Saudijske Arabije u pogledu konvencije CEDAW prema mišljenju Odbora za uklanjanje svih oblika diskriminacije žena nespojiva s ciljem i namjenom Konvencije i u skladu s njezinim člankom 28. nedopuštena; budući da se Saudijska Arabija obvezala na „poštovanje najviših standarda u promicanju i zaštiti ljudskih prava” kad se 2013. uspješno kandidirala za članstvo u Vijeću UN-a za ljudska prava;
1. poziva saudijske vlasti da okončaju sve oblike uznemiravanja, među ostalim i na pravosudnoj razini, usmjerene protiv Eman al-Nafjan, Azize Al-Youssef, Loujain al-Hathloul, Aishe al-Mana, Madehe al-Ajroush, Hessah al-Sheikh, Walae al-Shubbar, Mohammeda al-Rabiaha i Ibrahima al-Modeimigha te svih ostalih boraca za ljudska prava u zemlji kako bi mogli nastaviti s radom bez neopravdanih prepreka i straha od odmazde;
 2. osuđuje aktualnu represiju nad borcima za ljudska prava u Saudijskoj Arabiji, uključujući borce za prava žena, kojom se potkopava vjerodostojnost procesa reforme u toj zemlji; poziva vladu Saudijske Arabije da odmah i bezuvjetno pusti na slobodu sve borce za ljudska prava i ostale zatvorenike savjesti koji su pritvoreni i osuđeni samo zbog ostvarivanja prava na slobodu izražavanja i mirnog djelovanja u području ljudskih prava; osuđuje neprestanu i sustavnu diskriminaciju žena i djevojčica u Saudijskoj Arabiji;
 3. odaje počast saudijskim ženama i borcima za prava žena koji se zalažu za iskorjenjivanje svih oblika nepoštenog postupanja i diskriminacije, kao i onima koji su stali u obranu ljudskih prava bez obzira na poteškoće s kojima se suočavaju;
 4. pozdravlja obećanje o ukidanju zabrane vožnje za žene u Saudijskoj Arabiji u okviru programa „Vizija 2030.”;
 5. ističe da se prema svim pritvorenicima, uključujući i borce za ljudska prava, mora postupati u skladu sa skupom načela za zaštitu svih osoba u bilo kojem obliku pritvora ili zatvora koji je usvojen Rezolucijom 43/173 Opće skupštine UN-a od 9. prosinca 1988.;
 6. napominje da su međunarodna automobilska poduzeća, posebno ona sa sjedištem u EU-u, već započela s oglašavanjem usmjerenim na žene prije no što je zabrana vožnje za žene ukinuta;
 7. duboko je zabrinut zbog raširenosti rodno uvjetovanog nasilja u Saudijskoj Arabiji, koje se i dalje ne prijavljuje i ne dokumentira u dovoljnoj mjeri, a opravdava se razlozima kao što je potreba da se žene discipliniraju pod skrbništvom muškaraca; potiče vlasti Saudijske Arabije da donesu sveobuhvatno zakonodavstvo za konkretno definiranje i kriminalizaciju svih oblika rodno uvjetovanog nasilja nad ženama, osobito silovanja, uključujući i silovanje u braku, seksualnog nasilja i seksualnog uznemiravanja te da uklone sve prepreke na koje žene nailaze kad je riječ o pristupu pravosuđu;
 8. zgrožen je postojanjem sustava muškog skrbništva u kojem se još uvijek u mnogim područjima očekuje odobrenje muškog skrbnika, primjerice kad je riječ o međunarodnim putovanjima, pristupu uslugama zdravstvene zaštite, odabiru boravišta, braku, podnošenju pritužbi u okviru pravosudnog sustava i napuštanju državnih skloništa za zlostavljane žene ili prihvatnih centara; ističe da taj sustav odražava duboko ukorijenjen patrijarhalni sustav koji prevladava u zemlji;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

9. poziva saudijske vlasti na reviziju Zakona o udrugama i zakladama iz prosinca 2015. kako bi se aktivisticama omogućilo da se organiziraju te slobodno i samostalno djeluju bez neopravdanog uplitanja vlasti; također poziva na reviziju Zakona o borbi protiv terorizma, Zakona o borbi protiv kiberkriminaliteta i Zakona o tisku i tiskovinama, koji se opetovano koriste za kazneni progon boraca za ljudska prava, te svih diskriminatorskih propisa prisutnih u pravnom sustavu;

10. poziva saudijske vlasti da ratificiraju Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, da povuku zadržku u pogledu Konvencije UN-a o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena i da ratificiraju fakultativni protokol uz tu konvenciju kako bi saudijske žene u potpunosti uživale prava osigurana Konvencijom, kao i da ukinu dječje brakove, prisilne brakove i obvezna pravila odijevanja za žene; poziva Saudijsku Arabiju da uputi trajni poziv predstavnicima svih posebnih postupaka Vijeća UN-a za ljudska prava da posjete zemlju;

11. poziva saudijske vlasti da omoguće postojanje neovisnog tiska i medija te da svim stanovnicima Saudijske Arabije zajamče slobodu izražavanja, udruživanja i mirnog okupljanja; osuđuje represiju nad borcima za ljudska prava i prosvjednicima koji mirno prosvjeduju; ističe da su mirno zalaganje za osnovna zakonska prava i izražavanje kritika preko društvenih medija oblici izražavanja neophodnog prava; potiče vlasti Saudijske Arabije da ukinu ograničenja nametnuta borcima za ljudska prava koja im zabranjuju istupe u društvenim i međunarodnim medijima;

12. podsjeća da je Saudijska Arabija izabrana u Komisiju UN-a za položaj žena uz potporu nekih država članica EU-a;

13. poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu, Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) i države članice da osiguraju potpunu provedbu smjernica EU-a o borcima za ljudska prava te da povećaju potporu borcima za ljudska prava i njihovu zaštitu, osobito kad je riječ o ženama koje se bore za ljudska prava;

14. poziva EU da na idućoj sjednici Vijeća UN-a za ljudska prava podnese rezoluciju o položaju boraca za ljudska prava u Saudijskoj Arabiji; poziva EU da na sljedećem sastanku Vijeća za ljudska prava te na zasjedanju Komisije za položaj žena upozori na pitanje članstva država s upitnom situacijom u pogledu poštovanja ljudskih prava, među ostalim i u pogledu poštovanja prava žena i ravnopravnosti spolova; poziva EU da Vijeću UN-a za ljudska prava predloži imenovanje posebnog izvjestitelja za ljudska prava u Saudijskoj Arabiji;

15. poziva EU da raspravu o ljudskim pravima, posebice o položaju žena koje se bore za ljudska prava, uvrsti kao stalnu točku u dnevni red godišnjeg sastanka na vrhu između EU-a i Vijeća za suradnju u Zaljevu te drugih bilateralnih i multilateralnih foruma; poziva Vijeće da razmotri uvođenje ciljanih mjera protiv pojedinaca odgovornih za teška kršenja ljudskih prava; napominje da pravila o dodjeljivanju nagrade Chaillot za promicanje ljudskih prava u regiji Vijeća za suradnju u Zaljevu ograničavaju prijave na osobe koje su zakonski registrirane i aktivne u „konstruktivnoj suradnji s vlastima“;

16. poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje i Komisiju da aktivno podrže skupine civilnog društva i pojedince koji se bore za ljudska prava u Saudijskoj Arabiji, među ostalim organiziranjem posjeta zatvorima, nadziranjem suđenja i javnim izjavama;

17. poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu, Europsku službu za vanjsko djelovanje i države članice da nastave s dijalogom sa Saudijskom Arabijom o ljudskim pravima, temeljnim slobodama i zabrinjavajućoj ulozi te zemlje u regiji; izražava svoju spremnost za konstruktivan i otvoren dijalog sa saudijskim vlastima, među ostalim i s parlamentarnim zastupnicima, o provedbi njihovih međunarodnih obveza u području ljudskih prava; poziva na razmjenu stručnih znanja o pravosudnim i pravnim pitanjima kako bi se učvrstila zaštita individualnih prava u Saudijskoj Arabiji;

18. poziva vlasti Saudijske Arabije da obustave bičevanje Raifa Badawija te da ga odmah i bezuvjetno puste iz pritvora jer ga se smatra zatvorenikom savjesti, pritvorenim i osuđenim samo zato što je ostvario svoje pravo na slobodu izražavanja; poziva EU da nastavi upozoravati na njegov slučaj u svim komunikacijama na visokoj razini;

19. poziva saudijske vlasti na hitno uvođenje moratorija na smrtnu kaznu kao koraka prema njezinu ukidanju; poziva na reviziju svih smrtnih kazni kako bi se zajamčilo da su se na tim suđenjima poštovali međunarodni standardi;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

20. poziva saudijske vlasti da zaustave poticanje na mržnju i diskriminaciju usmjerenu protiv vjerskih manjina te svih drugih pojedinaca i skupina izloženih kršenju ljudskih prava od strane Saudijske Arabije, među ostalim i kad je riječ o stranim državljanima iz zemalja drugih regija;

21. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjsku i sigurnosnu politiku, Europskoj službi za vanjsko djelovanje, glavnom tajniku Ujedinjenih naroda, Visokom povjereniku UN-a za ljudska prava, Komisiji za položaj žena, vladama i parlamentima država članica EU-a, Vijeću UN-a za ljudska prava, Njegovu Veličanstvu kralju Salmanu bin Abdulazizu al Saudu, princu Mohammedu bin Salmanu Al Saudu, Vladi Kraljevine Saudijske Arabije i glavnom tajniku Centra za nacionalni dijalog Kraljevine Saudijske Arabije.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0233

Sudan, posebice situacija Nure Hussein Hammad**Rezolucija Europskog parlamenta od 31. svibnja 2018. o Sudanu, osobito u vezi sa slučajem Nure Hussein Hammad (2018/2713(RSP))**

(2020/C 76/16)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Sudanu,
 - uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966., čija je ugovorna strana od 1986. i Republika Sudan,
 - uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima djeteta, čija je ugovorna strana od 1990. i Republika Sudan,
 - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948. godine,
 - uzimajući u obzir rezoluciju Opće skupštine Ujedinjenih naroda od 19. prosinca 2016. o dječjim, ranim i prisilnim brakovima,
 - uzimajući u obzir Konvenciju o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena koju je Opća skupština UN-a donijela 1979. i Deklaraciju o ukidanju nasilja nad ženama koju je Opća skupština UN-a donijela 1993.,
 - uzimajući u obzir rezoluciju Opće skupštine UN-a br. 62/149 od 18. prosinca 2007. koju je EU predstavio i ponovno potvrdio 2008., 2010., 2012., 2014. i 2016. i kojom se poziva na moratorij na izvršenje smrtne kazne,
 - uzimajući u obzir Prvi protokol uz Afričku povelju o ljudskim pravima i pravima naroda donesenu 1981. o pravima žena u Africi,
 - uzimajući u obzir članke 16. i 21. Afričke povelju o pravima i dobrobiti djeteta koja je stupila na snagu 29. studenoga 1999.,
 - uzimajući u obzir žalbu u slučaju Nure Hussein Hammad koju je Afrički odbor stručnjaka za prava i dobrobit djeteta 17. svibnja 2018. žurno uputio Republici Sudanu,
 - uzimajući u obzir Ustav Republike Sudana iz 2005.,
 - uzimajući u obzir članak 96. Sporazuma iz Cotonoua (odredba o ljudskim pravima) koji je vlada Sudana potpisala 2005.,
 - uzimajući u obzir Program održivog razvoja do 2030.,
 - uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da je Nuru Hussein Hammad obitelj kao maloljetnicu od 16 godina prisilila na brak s Abdulrahmanom Hammadom; budući da je Nura izjavila da ju je suprug prvi put silovao uz pomoć članova svoje obitelji; budući da su Nuru Hussein prema njezinu svjedočenju 2. svibnja 2017. trojica muškaraca držala dok ju je Abdulrahman silovao; budući da je Nura svojeg supruga koji ju je sljedećeg dana ponovo pokušao silovati u samoobrani izbola na smrt; budući da su tijekom liječničkog pregleda koji je uslijedio utvrđene i ozljede koje je pretrpjela boreći se sa suprugom;
- B. budući da je Nura Hussein Hammad do 29. travnja 2018. kada je proglašena krivom za ubojstvo s predumišljajem bila u zatvoru u Omdurmanu; budući da je Nura Hussein Hammad, koja sada ima 19 godina, na Središnjem kaznenom sudu u Omdurmanu osuđena na smrt za ubojstvo čovjeka s kojim je bila u prisilnom braku na koji ju je prisililo njezin otac; budući da je nakon presude obitelj ubijenog supruga odabrala smrtnu kaznu kao primjerenu kaznu za Nuru Hussein; budući da je na tu presudu podnesena žalba;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- C. budući da je Ured visokog povjerenika za ljudska prava prikupio informacije o tome da sud nije uzeo u obzir prisilni brak Nure Hussein, silovanja i druge oblike rodno uvjetovanog nasilja nad njom kao dokaz za ublažavanje kazne; budući da stručnjak UN-a za izvansudska pogubljenja tvrdi da smrtna kazna u slučaju kad postoje jasni dokazi o samoobrani predstavlja proizvoljno ubojstvo;
- D. budući da se Sudan nalazi na 165. mjestu među 188 zemalja i u Indeksu ljudskog razvoja i u UN-ovu indeksu rodne nejednakosti; budući da su i Odbor UN-a za prava djeteta i Odbor UN-a za ljudska prava izrazili ozbiljnu zabrinutost zbog stanja prava žena u Sudanu; budući da se pravni poredak u Sudanu temelji na islamskom šerijatskom pravu; budući da dokazi potvrđuju da će žene, u okolnostima u kojima nisu politički, kulturno i ekonomski ravnopravne s muškarcima, biti izložene rodno uvjetovanom nasilju, bez obzira na njihovu vjeru, rasu ili nacionalnost;
- E. budući da u Ustavu Republike Sudana stoji da „država štiti žene od nepravde i promiče njihovu rodnu ravnopravnost”; budući da je posebna predstavnik UN-a za seksualno nasilje u sukobima Pramila Patten nakon posjeta Sudanu od 18. do 25. veljače 2018. izjavila da u Sudanu vlada duboko ukorijenjena kultura negiranja seksualnog nasilja; budući da se prisilni brak, silovanje u braku i rodno uvjetovano nasilje u Sudanu smatraju normalnima i da se svi ti oblici nasilja opravdavaju na temelju tradicije, kulture i religije; budući da Ured posebnog tužitelja dosad nije istražio niti jedan slučaj seksualnog nasilja povezanog sa sukobom;
- F. budući da mandat Međunarodnog kaznenog suda za rješavanje problema nekažnjavanja ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i genocida uključuje i okrutnosti koje žene obično prolaze, a među kojima je cijeli niz seksualnih i rodno uvjetovanih zločina; budući da je Međunarodni kazneni sud 4. ožujka 2009. izdao nalog za uhićenje predsjednika Republike Sudana Omara Al Bashira na temelju optužbi za zločine protiv čovječnosti u pet točaka: ubojstvo, istrebljenje, prisilno premještanje, mučenje i silovanje;
- G. budući da je pokrenuta svjetska kampanja „Pravda za Nuru Hussein Hammad” s ciljem da se obori izrečena smrtna kazna; budući da je do svibnja 2018. gotovo jedan milijun ljudi potpisalo peticiju nazvanu „Pravda za Nuru Hussein Hammad”; budući da zastrašivanje branitelja predstavlja napad na proces poštenog suđenja i budući da je Nuri Hussein Hammad s obzirom na silovanje potrebna psihološka pomoć;
- H. budući da je slučaj Nure Hussein Hammad svrnio međunarodnu pozornost na prava žena i pitanje prisilnog braka i silovanja u braku u Sudanu, gdje je minimalna dobna granica za stupanje u brak 10 godina; budući da je silovanje u braku sudanskim zakonom priznato tek 2015.; budući da ga pravosudna tijela svejedno ne priznaju kao kazneno djelo;
- I. budući da se aktivisti za prava žena i djece sve više bore protiv prisilnih brakova djevojčica i brakova maloljetnih djevojčica, rasprostranjenih pojava u Sudanu; budući da je sprečavanje i reagiranje na sve oblike nasilja nad ženama, djevojkama i djevojkicama, uključujući rane i prisilne brakove, jedan od ciljeva Akcijskog plana EU-a za rodnu ravnopravnost za razdoblje 2016. – 2020.;
- J. budući da su i organizacija *Human Rights Watch* i neovisni stručnjak UN-a za Sudan u svojem svjetskom izvješću za 2017. istaknuli da su sudanske snage sigurnosti primjenjivale seksualno nasilje, zastrašivanje i druge oblike zlorabe kako bi ušutkale žene koje se bore za ljudska prava u cijeloj zemlji; budući da su državne obavještajne i sigurnosne službe zabranile odvjetniku Nure Hussein Hammad da održi tiskovnu konferenciju usred sve oštrije kampanje zastrašivanja; budući da je direktor nevladine organizacije nazvane SEEMA koja radi sa žrtvama i osobama koje su preživjele rodno uvjetovano nasilje u glavnom gradu Sudana Kartumu Nahid Gabralla nekoliko puta zatvaran dok se borio za potporu Nuri Hussein Hammad, s obzirom na to da se u Sudanu ograničava sloboda govora;
- K. budući da je Sudan jedna od sedam zemalja koje nisu ugovorne strane Konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena;
- L. budući da EU trenutačno financira projekte u Sudanu vrijedne 275 milijuna EUR, u prvom redu sredstvima Europskog razvojnog fonda, Europskog instrumenta za demokraciju i ljudska prava i Instrumenta za doprinos stabilnosti i miru; budući da Sudan nije ratificirao revidiranu verziju Sporazuma iz Cotonoua;
- M. budući da su žene u Sudanu izložene diskriminaciji, proizvoljnim uhićenjima i ponižavajućima kaznama; budući da prema neovisnom stručnjaku UN-a za Sudan tzv. zločini protiv javnog morala, kakvi se koriste protiv žena koje se smatraju „nedolično” odjevenima, zajedno s ponižavajućim tjelesnim kažnjavanjem predstavljaju kršenje međunarodnih standarda u području ljudskih prava; budući su člancima 151., 152., 154. i 156. sudanskog kaznenog zakona ojačana ograničenja za žene i njihov način odijevanja i ponašanja u javnosti; budući da se za kršenje tih odredbi mogu odrediti novčane kazne, a u nekim slučajevima i bičevanje;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- N. budući da EU podupire Sudan kombinacijom razvojne i humanitarne pomoći, ali i potporom za izrazito kontroverzne granične kontrole i operacije protiv ilegalne trgovine i krijumčarenja u toj zemlji, među ostalim i tzv. projektom ROCK;
1. žali i osuđuje izricanje smrtne presude Nuri Hussein Hammad; poziva sudanske vlasti da zamijene smrtnu presudu i da u potpunosti uzmu u obzir činjenicu da je gđa Hussein postupila u samoobrani protiv muškarca i njegovih pomagača koji su je pokušali silovati;
 2. poziva sudanske vlasti da postupе u skladu s nacionalnim pravom i međunarodnim standardima u području ljudskih prava, što uključuje Protokol o pravima žena u Africi uz Afričku povelju o ljudskim pravima i pravima naroda i Protokol Suda Afričke unije donesen 11. srpnja 2003.; podsjeća da prema međunarodnim standardima izricanje smrtne kazne kada postoje jasni dokazi o samoobrani predstavlja proizvoljno ubojstvo, osobito u slučajevima kada su žene optužene za ubojstvo dok su postupale u samoobrani;
 3. podsjeća sudanske vlasti na njihovu obvezu da zajamče temeljna prava, uključujući pravo na pošteno suđenje; ustrajno se zalaže za poduzimanje svih potrebnih mjera kako bi se osiguralo da suđenje Nuri Hussein Hammad zaista bude u skladu s najvišim standardima pravednosti i pravičnog postupka;
 4. ponovno ističe da je od presudne važnosti da se ključni zakoni u Sudanu, uključujući i zakon o nacionalnoj sigurnosti iz 2010. i zakone kojima se uređuju mediji i civilno društvo, preispitaju i reformiraju kako bi se uskladili s međunarodnim standardima kojima se poštuje sloboda izražavanja, okupljanja i udruživanja; izražava zabrinutost zbog širokih ovlasti za uhićenje i pritvaranje koje su dane državnim obavještajnim i sigurnosnim službama koje proizvoljno zatvaraju i zadržavaju ljude koji su često žrtve mučenja i drugih oblika lošeg postupanja, pri čemu službenici tih službi uživaju imunitet od kaznenog progona;
 5. napominje da sudanske vlasti, iako je slučaj u sudskom postupku, svejedno imaju obvezu da pokažu da ne odobravaju silovanje i rodno uvjetovano nasilje i da spase život mlade žene koji je ionako već razoren zbog razloga koji su izvan njezine kontrole; poziva sudanske vlasti da osiguraju kazneni progon u svim slučajevima rodno uvjetovanog i seksualnog nasilja, uključujući silovanje u braku i nasilje u obitelji, i da se pobrinu za to da se počinitelji privedu pravdi; odlučno poziva sudanske vlasti da borbe protiv dječjih i prisilnih brakova i silovanja u braku;
 6. poziva sudanske vlasti da hitno provedu neovisnu i nepristranu istragu slučaja u kojima postoje navodi o primjeni sile, zastrašivanju i drugim oblicima zlostavljanja žena od strane sudanskih snaga sigurnosti;
 7. žali zbog činjenice da su državne obavještajne i sigurnosne službe zabranile održavanje konferencije za tisak u organizaciji braniteljskog tima Nure Hussein Hammad nakon što je ona osuđena; oštro osuđuje uznemiravanje aktivista za ljudska prava i odvjetnika u vezi sa slučajem Nure Hussein Hammad;
 8. odlučno poziva sudanske vlasti da osiguraju potpunu zaštitu fizičkog i psihičkog integriteta Nure Hussein Hammad tijekom razdoblja u kojem je lišena slobode, kao i integriteta njezinih odvjetnika i obitelji;
 9. ponavlja svoje snažno protivljenje primjeni smrtne kazne u svim slučajevima i u svim okolnostima; smatra da smrtna kazna predstavlja povredu ljudskog dostojanstva i okrutno, nehumano i ponižavajuće postupanje; poziva sudanske vlasti da poštuju moratorij UN-a na izvršenje smrtne kazne; poziva Sudan da ratificira Konvenciju protiv mučenja i Konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena;
 10. poručuje sudanskim vlastima da bi se boljom zaštitom ljudskih prava žena i kriminalizacijom silovanja u braku mogli spasiti mnogi životi i spriječiti nastanak slučajeva kao što je slučaj Nure Hussein Hammad;
 11. oštro osuđuje rane i prisilne brakove i nasilje nad ženama i djevojčicama u Sudanu i drugdje; podsjeća da trenutačna žalba protiv presude u slučaju Nure Hussein, koja je ograničena na formalne i pravne aspekte presude, bez ikakvog razmatranja činjenica, prema Međunarodnom paktu o građanskim i političkim pravima, koji je Sudan ratificirao, nije dovoljna; odlučno poziva vlasti da provedu preporuku Odbora za prava djeteta i da izmijene propise o osobnom statusu s ciljem da se poveća zakonska dobna granica za stupanje u brak;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

12. odlučno traži da Europska unija i njezine države članice zajamče da se pri provedbi projekata sa sudanskim vlastima poštuje načelo „neškodljivosti”, kojim bi se isključila suradnja s dionicima odgovornim za kršenje ljudskih prava;
 13. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, predsjedniku Republike Sudana, Afričkoj uniji, glavnom tajniku Ujedinjenih naroda, supredsjednicima Zajedničke parlamentarne skupštine EU-a i AKP-a i Panafričkom parlamentu.
-

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0235

Manipulacije s brojačima kilometara u motornim vozilima: revizija pravnog okvira EU-a**Rezolucija Europskog parlamenta od 31. svibnja 2018. s preporukama Komisiji o manipulacijama s brojačima kilometara u motornim vozilima: revizija pravnog okvira EU-a (2017/2064(INL))**

(2020/C 76/17)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 225. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 91. stavak 1. i članak 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir Direktivu 2014/45/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2014/47/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu Komisije (EU) 2017/1151 ⁽³⁾, Uredbu (EZ) br. 661/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾, Uredbu Komisije (EZ) br. 692/2008 ⁽⁵⁾ i Pravilnik br. 39. Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 10. prosinca 2013. naslovljenu „Akcijski plan CARS 2020.: prema snažnoj, konkurentnoj i održivoj europskoj automobilskoj industriji” ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir studiju Službe Europskog parlamenta za istraživanja (EPRS) iz studenog 2017. naslovljenu „Manipuliranje s brojačima kilometara i mjere za njegovo sprečavanje” ⁽⁸⁾ i procjenu europske dodane vrijednosti naslovljenu „Manipulacije s brojačima kilometara u motornim vozilima u EU-u” ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir završno izvješće Udruge europskih tijela za registraciju vozila i vozača naslovljeno „Registracija kilometraže vozila” („Vehicle Mileage Registration”) ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir studiju Komisije naslovljenu „Studija potrošačkog tržišta o funkcioniranju tržišta rabljenih vozila iz perspektive potrošača” („Consumer Market Study on the Functioning of the Market for Second-Hand Cars from a Consumer's perspective”),
- uzimajući u obzir Pisanu izjavu br. 0030/2016 od 11. travnja 2016. o borbi protiv prijevара na tržištu rabljenih automobila povezanih s kilometražom,

⁽¹⁾ Direktiva 2014/45/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o periodičnim tehničkim pregledima motornih vozila i o stavljanju izvan snage Direktive 2009/40/EZ (SL L 127, 29.4.2014., str. 51.).

⁽²⁾ Direktiva 2014/47/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o pregledima tehničke ispravnosti na cesti gospodarskih vozila koja prometuju u Uniji i stavljanju izvan snage Direktive 2000/30/EZ, (SL L 127, 29.4.2014., str. 134.).

⁽³⁾ Uredba Komisije (EU) 2017/1151 od 1. lipnja 2017. o dopuni Uredbe (EZ) br. 715/2007 Europskog parlamenta i Vijeća o homologaciji tipa motornih vozila u odnosu na emisije iz lakih osobnih i gospodarskih vozila (Euro 5 i Euro 6) i pristupu podacima za popravke i održavanje vozila, o izmjeni Direktive 2007/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, Uredbe Komisije (EZ) br. 692/2008 i Uredbe Komisije (EU) br. 1230/2012 te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 692/2008 (SL L 175, 7.7.2017., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba (EZ) br. 661/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zahtjevima za homologaciju tipa za opću sigurnost motornih vozila, njihovih prikolica i sustava, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica namijenjenih za takva vozila (SL L 200, 31.7.2009., str. 1.)

⁽⁵⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 692/2008 od 18. srpnja 2008. o provedbi i izmjeni Uredbe (EZ) br. 715/2007 Europskog parlamenta i Vijeća o homologaciji motornih vozila s obzirom na emisije iz lakih osobnih i teretnih vozila (Euro 5 i Euro 6) i dostupnosti podataka za popravke i održavanje vozila (SL L 199, 28.7.2008., str. 1.).

⁽⁶⁾ Pravilnik br. 39 Gospodarske komisije za Europu Ujedinjenih naroda (UNECE) – Jedinstvene odredbe o homologaciji vozila s obzirom na uređaj za pokazivanje brzine uključujući njegovu ugradbu (SL L 120, 13.5.2010., str. 40.).

⁽⁷⁾ SL C 468, 15.12.2016., str. 57.

⁽⁸⁾ http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/602012/IPOL_STU%282017%29602012_EN.pdf

⁽⁹⁾ http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/615637/EPRS_STU%282018%29615637_EN.pdf

⁽¹⁰⁾ <https://www.ereg-association.eu/media/1122/final-report-ereg-topic-group-xiii-vehicle-mileage-registration.pdf>

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir članke 46. i 52. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za promet i turizam (A8-0155/2018),

Trenutačno stanje

- A. budući da je manipulacija s brojačima kilometara, odnosno nepoštena praksa namjerne i neovlaštene izmjene stvarne kilometraže vozila prikazane na brojaču kilometara vozila, ozbiljan problem koji je raširen diljem Unije, a osobito u kontekstu prekogranične trgovine, i šteti trećim zemljama u koje se uvoze rabljena vozila iz Europske unije;
- B. budući da ekonomska dobit manipulacije s brojačima kilometara može biti značajna s obzirom na niske cijene potrebne opreme i umjetno podizanje vrijednosti rabljenog vozila; budući da se u studijama procjenjuje da udio manipuliranih vozila iznosi između 5 i 12 % rabljenih vozila u nacionalnim prodajama i između 30 i 50 % u prekograničnim prodajama, što rezultira ukupnom ekonomskom štetom koja iznosi između 5,6 i 9,6 milijardi EUR na razini Unije;
- C. budući da je broj prijeđenih kilometara jedan od najvažnijih parametara na temelju kojih kupac može procijeniti tehničko stanje vozila i budući da prijeđena kilometraža znatno utječe na tržišnu vrijednost vozila;
- D. budući da se očitavanja brojača kilometara pohranjuju i prikazuju digitalno i da je vanjski pristup u cilju ponovne konfiguracije jedostavan jer je razina zaštite brojača kilometara niža u odnosu na druge komponente vozila;
- E. budući da prijevara s brojačem kilometara šteti potrošačima, trgovcima rabljenih vozila, osiguravateljima i društvima koja daju vozila u zakup, dok koristi imaju počinitelji ove vrste prijevara, i da se moraju pronaći tehnička rješenja da se laicima oteža manipuliranje s brojačima kilometara;
- F. budući da veća istrošenost automobila s brojačima kilometara koji su neovlašteno izmijenjeni negativno utječe na sigurnost cestovnog prometa, budući da kupci takvih automobila često imaju veće troškove održavanja i popravka od očekivanih zato što se automobili ne pregledavaju u skladu s njihovom pravom kilometražom;
- G. budući da vozila s brojačima kilometara koji su neovlašteno izmijenjeni mogu pokazivati veću potrošnju i imati veće emisije onečišćujućih tvari od očekivanih, čime se krše zahtjevi u pogledu trajnosti iz zakonodavstva o homologaciji;
- H. budući da tržište rabljenih vozila u Uniji, koje je dva do tri puta veće od tržišta novih vozila, ima najnižu razinu povjerenja potrošača među svim tržištima robom prema Komisijinom pregledu stanja potrošačkih tržišta - 2014. ⁽¹⁾, a manipuliranje s brojačima kilometara znatno doprinosi gubitku povjerenja potrošača u trgovce rabljenih vozila i stoga narušava funkcioniranje unutarnjeg tržišta i pošteno tržišno natjecanje;
- I. budući da potrošači nisu dovoljno informirani o mogućim načinima sprečavanja manipuliranja stanjem brojača kilometara u rabljenim automobilima i postojećim tehnikama praćenja kilometraže i sprečavanja prijevara u tom području te o načinima pristupanja tim tehnikama;
- J. uzimajući u obzir da mnoge države članice potrošačima i dalje ne pružaju sredstva koja su im potrebna za kontrolu povijesti upotrebe rabljenog vozila;
- K. budući da prijevara u pogledu kilometraže neproporcionalno utječe na društvene skupine i zemljopisna područja s nižim dohotkom, te izlaže potrošače u državama članicama koje su pristupile Uniji u ili nakon 2004. i u zemljama u neposrednoj blizini Unije (posebice zemljama Zapadnog Balkana u koje se rabljena vozila iz Unije uvoze bez carine ili podložna neznatnim pristojbama) većem riziku kupovine vozila s manipuliranim brojačem kilometara zbog čega su oni češće pogođeni tom vrstom nepoštena prakse;

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/info/files/consumer-markets-scoreboard-2014-edition_en.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- L. budući da je zbog nepostojanja zajedničkog integriranog sustava za razmjenu informacija među državama članicama povećan rizik od legalizacije očitane kilometraže s kojom se već manipuliralo prije prve provjere u zemlji u kojoj će se vozilo u konačnici registrirati i gdje već postoje mjere za registraciju vozila i provjeru njegove kilometraže;
- M. budući da će se uspostavljanjem jedinstvenih pravila za sprečavanje manipulacije brojačima kilometara znatno povećati sigurnost i pouzdanost pri prekograničnoj kupovini vozila te smanjiti broj nepoštenih praksi te donijeti znatnu korist milijunima potrošača u Uniji;

Postojeće mjere za rješavanje problema prijevara s brojačima kilometara

- N. budući da su neke države članice već uvele instrumente za minimiziranje manipulacije s brojačima kilometara, kao što su „Car-Pass” u Belgiji i „Nationale AutoPas” (NAP) u Nizozemskoj; budući da se obje države članice koriste bazom podataka koja prikuplja očitavanja brojača pri svakom održavanju, servisu, popravku ili periodičnom pregledu vozila, a da se pritom ne prikupljaju osobni podaci i budući da su obje u kratkom vremenu gotovo u potpunosti uklonile prijevarne brojačima kilometara u svojim područjima;
- O. budući da belgijskim sustavom na osnovi zakona upravlja neprofitna organizacija, a sustavom u Nizozemskoj upravlja vladina agencija, budući da oba sustava funkcioniraju uz razumne troškove, a njihov uspjeh popraćen je i potaknut kampanjama za podizanje razine osviještenosti i informativnim kampanjama, kao i čvrstim pravnim okvirom kojim se uspostavljaju jasna pravila i odvraćajuće sankcije;
- P. budući da znatno veći broj manipuliranih vozila u zemljama bez pristupa tim bazama podataka pokazuje da su prekogranična razmjena podataka i suradnja među državama članicama ključne za njihov uspjeh;
- Q. budući da Europski informacijski sustav o vozilima i vozačkim dozvolama (Eucaris), već pruža infrastrukturu i organizaciju potrebne za razmjenu usklađenih podataka u pogledu prometa među tijelima država članica te ga države članice koriste za ispunjavanje obveza iz Direktive 2011/82/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹²⁾, a među njegovim funkcionalnostima već se nalazi zapisivanje kilometraže;
- R. budući da također postoje tehnička rješenja, i u pogledu hardvera i u pogledu softvera, koja bi proizvođači mogli integrirati u vozila i na taj način odmah spriječiti manipulacije s brojačima kilometara, budući da se „hardverski sigurnosni moduli” (HSM) i „sigurnosne hardverske ekstenzije” (SHE) već koriste za zaštitu elektroničkih upravljačkih jedinica (ECU) u vozilima od neovlaštenog pristupa, manipulacije ili krađe automobila, a njihov procijenjeni trošak po vozilu jest jedan euro;
- S. budući da Uredba (EU) 2017/1151 obvezuje proizvođače da, kako bi dobili homologaciju za vozilo, provedu sustavne strategije za zaštitu od nedopuštenih zahvata i karakteristike zaštite od upisa kao mjere sprečavanja reprogramiranja brojača kilometara, vodeći također računa o karakteristikama daljinske razmjene podataka; budući da su njome propisane samo informacije i objašnjenja koje proizvođač pruža, a da nisu predviđena ispitivanja otpornosti brojača kilometara na manipulaciju bez obzira na dostupnost certificiranih i međunarodno priznatih postupaka kao što su zajednički kriteriji za evaluaciju sigurnosti informacijske tehnologije; budući da međunarodno priznati postupci, kao što su zajednički kriteriji (Common Criteria, ISO/IEC 15408), mogu doprinijeti zaštiti od manipulacije;

Zakonodavstvo i rupe u zakonu

- T. budući da je manipulacija s brojačem kilometara zabranjena u 26 država članica, ali samo deset država članica ima dodatne mjere za provjeru kilometraže dostupne klijentima, a samo šest priznaje manipulaciju s brojačima kao kazneno djelo ⁽¹³⁾; budući da je oprema i softver za manipulaciju s brojačem kilometara široko dostupna u Uniji i da se ta manipulacija ne klasificira kao kazneno djelo i budući da se više država članica sprema proglasiti aktivnosti povezane s nezakonitom manipulacijom brojača kilometara kaznenim djelom;

⁽¹²⁾ Direktiva 2011/82/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o olakšavanju prekogranične razmjene informacija o prometnim prekršajima vezanim uz sigurnost prometa na cestama (SL L 288, 5.11.2011., str. 1.).

⁽¹³⁾ Vidi Mreža europskih centara za potrošače (ECC-Net, 2015.), Prekogranična kupovina automobila: na što paziti kada tražite povoljnu ponudu (*Cross-border car purchases: what to look out for when you're bargain hunting*), str. 236.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- U. budući da prijevarena s brojačem kilometara predstavlja prijetnju tehničkoj ispravnosti automobila, na što se također upućuje u Direktivi 2014/45/EU u kojoj se od država članica zahtijeva da nametnu učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće sankcije za takve manipulacije; budući da bi Komisija trebala dodatno ispitati izvedivost povezivanja nacionalnih platformi kako bi se omogućila prekogranična razmjena informacija o tehničkoj ispravnosti automobila, uključujući očitavanja brojača;
- V. budući da je u Direktivi 2014/45/EU sadržana obveza bilježenja očitavanja kilometraže tijekom periodičnih tehničkih pregleda te se ta očitavanja stavljaju na raspolaganje za iduće periodične tehničke preglede, ali se ona odnosi samo na bilježenje kilometraže tijekom tehničkih pregleda od prvog tehničkog pregleda na dalje; budući da prvi periodični tehnički pregled može biti čak četiri godine nakon prve registracije vozila ostavljajući dovoljno vremena za manipulaciju s brojačem kilometara prije prvog tehničkog pregleda, kao i između tehničkih pregleda te čak može doći do službeno zabilježene krive kilometraže;
- W. budući da ni Direktiva 2007/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁴⁾ i Uredba Komisije (EZ) br. 692/2008 o homologaciji ni Pravilnik br. 39. Gospodarske komisije za Europu Ujedinjenih naroda (Pravilnik UNECE-a br. 39.) ne upućuje na prijevare s kilometražom i manipulacije s brojačima kilometara; budući da se u Uredbi (EZ) br. 661/2009 upućuje na Pravilnik UNECE-a br. 39. u vezi sa zahtjevima za homologaciju za brzinomjere ali ne predviđa zahtjeve u vezi sa brojačima kilometara ili osnovnim karakteristikama brojača kilometara;

Budući razvoji u automobilskom sektoru

- X. budući da je automobilska industrija postigla znatan napredak u razvoju i proizvodnji vozila koja su povezana, upotrebljavaju inteligentne prometne sustave i komuniciraju sa svojom okolinom tako da većina vozila koja dolaze na tržište već imaju svojstva povezivosti i da se postupno približavamo povezanom voznom parku na cestama u Uniji;
- Y. budući da je, prema raznim istraživanjima, prosječna starost vozila na cestama u Uniji između 7 i 11 godina i stalno se povećava, dok je u državama članicama koje su pristupile Uniji u ili nakon 2004. starost vozila daleko iznad prosjeka, što znači da se vozni park sastoji od novijih visoko povezanih vozila i starijih vozila bez mogućnosti povezivosti;
- Z. budući da moderna vozila redovito šalju skupove podataka proizvođačima uključujući stvarnu kilometražu i ukupno vrijeme rada pružajući ključne podatke za provjeru vjerodostojnosti evidencije o kilometraži;
- AA. budući da bi tehnologija lanca blokova mogla biti jedno rješenje za buduće pohranjivanje podataka brojača kilometara;
- AB. budući da je projekt CarTrustChain uspješan projekt u pogledu uporabe tehnologije lanaca blokova za uklanjanje prijevarena povezanih s brojačem kilometara koji je sufinanciran europskim fondom za regionalni razvoj;

1. zahtijeva od Komisije da u roku od dvanaest mjeseci nakon što Europski parlament usvoji ovu rezoluciju na temelju članka 91. stavka 1. i članka 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije predloži zakonodavni okvir koji bi države članice obvezivao da stvore pravne, tehničke i operativne prepreke za onemogućavanje manipulacija s brojačima kilometara, i to slijedom preporuka iznesenih u ovoj rezoluciji i u njenom prilogu; poziva Komisiju da poduzme mjere za preispitivanje zakonskih zahtjeva iz Uredbe (EU) 2017/1151;

2. poziva Komisiju da zajamči da se iste pravne i tehničke prepreke također primjenjuju na uvoz iz trećih zemalja;

⁽¹⁴⁾ Direktiva 2007/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. rujna 2007. o uspostavi okvira za homologaciju motornih vozila i njihovih prikolica te sustava, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica namijenjenih za takva vozila (Okvirna direktiva) (SL L 263, 9.10.2007., str. 1)

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

3. pozdravlja tehnička rješenja poput HSM-a i SHE-a već u širokoj uporabi za zaštitu osjetljivih podataka u vozilima i ističe činjenicu da bi očitavanja brojača kilometara trebala imati istu razinu zaštite kako bi se spriječilo manipuliranje s brojačima kilometara;
4. poziva Komisiju da ojača homologaciju za sigurnost unutar vozila, osobito u pogledu tehničkih mjera protiv prijevара povezanih s brojačima kilometara, ali i u svjetlu povećanja povezanih vozila;
5. pozdravlja činjenicu da je Komisija u Uredbu (EU) 2017/1151 uključila zahtjeve za tehnološku sigurnost za brojače kilometara; međutim, ističe da nedostaju odredbe o načinu praćenja tih zahtjeva i stoga poziva Komisiju da utvrdi jasne kriterije za stvarnu provjeru sigurnosti brojača kilometara, da u najkraćem mogućem roku po potrebi prilagodi te zahtjeve i da izvijesti Parlament o učinkovitosti te Uredbe;
6. napominje da su nacionalna rješenja koja koriste baze podataka čestih očitavanja brojača kilometara s periodičnih tehničkih pregleda, posjeta radionicama i drugih pregleda vozila postigla veliki uspjeh u borbi protiv manipulacije s brojačima kilometara u dotičnim državama članicama te stoga predlaže da one države članice koje dosad nisu ništa poduzele što prije stvore odgovarajuća rješenja;
7. u tom pogledu naglašava da bi sve države članice trebale imati nacionalne registre i prekograničnu razmjenu podataka iz tih registara jer je to jedini način učinkovitog suzbijanja prijevара povezanih s brojačima kilometara u Uniji; stoga poziva Komisiju da predloži zakonodavni okvir kako bi države članice na temelju postojećih najboljih praksi uspostavile usporedive i međusobno kompatibilne nacionalne mehanizme prikupljanja podataka koji će omogućiti često i pouzdano prikupljanje podataka o kilometraži i međunarodnu razmjenu prikupljenih podataka, počevši s trenutkom prve registracije vozila;
8. ističe da bi trebalo omogućiti prekogranični pristup očitavanjima brojača kilometara i da bi mogućnost pristupa tim informacijama za kupce rabljenih vozila bio velik doprinos zaštiti potrošača; ističe činjenicu da bi kupac rabljenog vozila trebao moći potvrditi točnost stanja brojača kilometara, bez obzira na državu članicu u kojoj je vozilo bilo prethodno registrirano; poziva Komisiju i države članice da informiraju potrošače i dionike na proaktivan način o postojećim mjerama za borbu protiv prijevара s brojačem kilometara te o načinima otkrivanja i sprečavanja manipulacija s brojačem kilometara;
9. naglašava da Eucaris nudi postojeću infrastrukturu za troškovno učinkovitu razmjenu očitavanja brojača kilometara diljem Unije pomoću rješenja temeljenog na bazi podataka; žali što se platformom Eucaris za razmjenu očitavanja brojača kilometara koriste samo Belgija, Nizozemska i Slovačka te stoga potiče države članice da iskoriste prednosti ovog sustava;
10. poziva Komisiju da sudjelovanje u Eucaris-u učini obveznim i da ga upotrijebi kao platformu za informacije o vozilima, čime bi se olakšala provjera kilometraže diljem Unije s ciljem smanjenja mogućnosti manipuliranja brojačima kilometara;
11. žali zbog činjenice da i dalje ne postoji elektronički registar koji predviđa Direktiva 2014/45/EU i da sankcije država članica nisu u dovoljnoj mjeri odvraćajuće, zbog čega ciljevi u pogledu razmjene podataka nisu ostvareni;
12. poziva Komisiju da se osigura zakonodavni okvir kojim se državama članicama omogućuje da bilježe obvezna očitavanja brojača kilometara na periodičnim tehničkim pregledima i sa svih pregleda, radova održavanja i popravaka te s drugih posjeta radionicama, počevši od prve registracije vozila;
13. naglašava da bi rješenje temeljeno na lancu blokova moglo biti najjeftinije i poziva Komisiju da provede analizu troškova i koristi za to rješenje, uključujući analizu sigurnosti, transparentnosti i zaštite podataka, u roku od dvanaest mjeseci od usvajanja ove rezolucije u Europskom parlamentu; ističe da do mogućeg prihvatanja ove tehnologije bez odgađanja trebalo bi primijeniti rješenja koja su laka za korištenje i mogu se brzo staviti u upotrebu, osobito baze podataka;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

14. ističe da bi se širom primjenom naprednih kriptografskih tehnologija, npr. rješenja temeljenih na HSM-u ili SHE-u, mogla osigurati dodatna zaštita od manipulacija s brojačima kilometara na način da ih se sigurnosnim čipovima zaštititi od nedopuštenog pristupa;

15. naglašava da vozila imaju sve veće mogućnosti povezivosti i da će se nastaviti razvijati u tom smjeru, čime će se omogućiti automatsko pohranjivanje podataka brojača kilometara u bazu podataka ili mrežu lanca blokova; pozdravlja napore automobilske industrije u nastojanjima da razvije različite načine tehničke zaštite od manipulacije s brojačem kilometara, uključujući šifriranje podataka, zaštitu i sigurnost podataka, ali poziva i proizvođače da dodatno unaprijede učinkovitost njihovih tehničkih rješenja;

16. ističe da bi sve mjere koje uključuju prijenos i pohranjivanje podataka trebale biti u skladu s europskom pravnom stečevinom o zaštiti podataka i da bi se trebale primjenjivati samo u svrhu sprečavanja manipulacije s brojačima kilometara uz najvišu razinu kiberzaštite;

17. poziva države članice da osmisle ili izmijene zakonodavstvo o manipulacijama s brojačem kilometara kako bi to postalo kazneno djelo, uključujući odredbe o opremi i softveru te povezanim uslugama potrebnima za neovlašteno manipuliranje, jer manipuliranje uzrokuje netočnu procjenu tehničke ispravnosti vozila i stoga negativno utječe na sigurnost na cestama; poziva države članice da osiguraju dovoljno ljudskih i financijskih resursa za učinkovitu, nediskriminirajuću i razmjernu provedbu takvog zakonodavstva;

18. smatra da bi zamjenu brojača kilometara iz jednog vozila drugim s manjim brojem prijeđenih kilometara trebalo smatrati prijevarom povezanom s kilometražom vozila ako je cilj prikriti stvarni broj prijeđenih kilometara i time ostvariti dobit;

19. traži od Komisije da na temelju članka 91. stavka 1. i članka 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije podnese prijedlog akta o mjerama za suprotstavljanje manipulaciji s brojačima kilometara, slijedeći preporuke iz Priloga ovom dokumentu;

o

o o

20. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju i popratne preporuke proslijedi Komisiji i Vijeću.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

PRILOG REZOLUCIJE

PREPORUKE O SADRŽAJU ZATRAŽENOG PRIJEDLOGA

Poticanje tehničkih rješenja i homologacije tipa

Kako bi manipulacija s brojačima kilometara postala teža, potrebna je veća razina sigurnosti ugrađene u vozilo za podatke brojača kilometara. To se treba postići uključujući sljedeće u prijedlog:

- nadziranjem provedbe članka 5. stavka 3. točke (f) Uredbe 2017/1151 i izvješćivanjem Parlamenta o rezultatima što je ranije moguće;
- uvođenjem jasnih obveza kako bi se zaštitilo očitavanja brojača kilometara od manipulacije uključujući, ako se to pokaže pozitivnim, kriptografsku zaštitu od manipulacije, sustave prepoznavanja manipulacije, odvojeno otkrivanje i bilježenje kilometraže i sigurnost hardvera;
- uvođenjem metode testiranja ili primjenom zajedničkih kriterija za evaluaciju sigurnosti informacijske tehnologije za preventivna rješenja predviđena u Uredbi 2017/1151 u pogledu prijevara povezanih s brojačem kilometara;

Sustavi baza podataka

Baze podataka s očitanjima brojača kilometara znatno smanjuju broj manipuliranih vozila. Važno je postići rješenje na razini Unije jer izolirane nacionalne inicijative ne mogu spriječiti prijevaru povezane s brojačem kilometara u prekograničnoj trgovini rabljenih vozila. Stoga bi prijedlog trebao sadržavati sljedeće mjere:

- obvezno bilježenje očitavanja brojača kilometara predviđeno u Direktivi 2014/45/EU trebalo bi, pri prekograničnim razmjenama, biti dostupno potrošačima na njihov zahtjev;
- stvaranje pravnog okvira za uspostavu baza usporedivih podataka o kilometraži u državama članicama kako bi se osigurala međunarodna razmjena podataka i pristup podacima na temelju postojećih najboljih praksi koja omogućuje često i pouzdano bilježenje podataka o kilometraži;
- postojeće baze podataka očitavanja brojača kilometara na razini država članica trebale bi biti međusobno povezane, kaopmatibilne i interoperabilne na razini EU-a te omogućavati međunarodnu razmjenu podataka, dok bi se postojeća infrastruktura, poput Eucaris-a trebala koristiti za troškovno učinkovitu i brzu provedbu;
- trebalo bi poštovati propise o zaštiti podataka i po potrebi ih prilagoditi tako da se omogući pohranjivanje i razmjena relevantnih podataka i zaštita privatnosti, dok bi se nepoštена uporaba prikupljenih podataka istodobno trebala uspješno sprečavati.
- kupci rabljenih vozila trebali bi imati na raspolaganju način na koji prije kupnje mogu provjeriti točnost očitanih podataka s brojača kilometara u vozilu na temelju prikupljenih podataka o kilometraži tog vozila neovisno o državi članici u kojoj je ono prije toga bilo registrirano;

Lanac blokova i povezivost kao moguća dodatna dugoročna rješenja

Vozila postaju sve povezanija, a udio povezanih vozila u voznom parku Unije stalno raste. Ta vozila već prenose podatke, kao što su očitavanja stvarne kilometraže, na servere proizvođača. Ti bi se podaci već mogli koristiti za otkrivanje prijevara s kilometražom.

Tehnologija lanca blokova mogla bi s vremenom pružiti pouzdani alat za zaštitu podataka u mreži i sprečavanje manipulacije unesnim podacima. Kombinacija tih razvoja i tehnologija mogla bi se istražiti kao dugoročno rješenje za prijevaru povezane s brojačima kilometara.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Stoga bi trebalo predložiti sljedeće mjere:

- ocjenu potencijalnih troškova i koristi uspostave europske mreže lanca blokova za očitavanja brojača kilometara;
- ako je ocjena pozitivna: stvaranje pravnog i regulatornog okvira za automatizirani prijenos očitavanja brojača kilometara automobila koji su opremljeni mogućnošću povezivosti i, neovisno o ocjeni lanca blokova, za pristupanje očitavanjima brojača kilometara koje su pohranili i prikupili proizvođači kao dopuna podacima o kilometraži zabilježenima ručno tijekom periodičnih tehničkih pregleda ili negdje drugdje;
- uvođenjem obveznog prijenosa očitavanja brojača kilometara s periodičnih tehničkih pregleda, posjeta radionicama i drugih pregleda te stoga njihovo integriranje u sve obuhvatniji sustav baze podataka.

Zakonodavstvo i provedba

Prijevare povezane s brojačima kilometara trenutno nisu kazneno djelo u svim državama članicama, iako je to izričito predviđeno u Direktivi 2014/45/EU. Za uklanjanje prijevara povezanih s brojačima kilometara ključno je imati provedbu djelotvornih pravnih mjera, uključujući kazne i sankcije. Stoga bi trebalo predložiti sljedeće mjere:

- prijevare povezane s brojačima kilometara trebalo bi smatrati kaznenim djelom koje su počinile i osoba koja traži izmjenu stanja brojača (vlasnik vozila) i osoba koja izvrši izmjenu i koje je kažnjivo učinkovitim, proporcionalnim, odvraćajućim i nediskriminirajućim sankcijama koje slijede vrlo usporediv standard u cijeloj Uniji;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0237

Instrument za povezivanje Europe nakon 2020.**Rezolucija Europskog parlamenta od 31. svibnja 2018. o prometnom stupu Instrumenta za povezivanje Europe nakon 2020. (2018/2718(RSP))**

(2020/C 76/18)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 311., 312. i 323. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020. ⁽¹⁾ i njezinu naknadnu izmjenu Uredbom Vijeća (EU, Euratom) br. 2017/1123 od 20. lipnja 2017. ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Međuinstitucionalni sporazum od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 6. srpnja 2016. o pripremi poslijeizborne revizije VFO-a za razdoblje 2014. – 2020.: mišljenje Parlamenta prije prijedloga Komisije ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Dokument za razmatranje Komisije od 28. lipnja 2017. o budućnosti financija EU-a (COM(2017)0358),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. listopada 2017. o Dokumentu za razmatranje o budućnosti financija EU-a ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Prijedlog uredbe Vijeća od 14. rujna 2016. o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) br. 1311/2013 kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020. koji je podnijela Komisija (COM(2016)0604), Komunikaciju Komisije (COM(2016)0603) i popratni radni dokument službi Komisije (SWD(2016)0299),
- uzimajući u obzir Prijedlog izmjene Međuinstitucionalnog sporazuma od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju koji je 14. rujna 2016. podnijela Komisija (COM(2016)0606),
- uzimajući u obzir da je Europski parlament ratificirao Pariški sporazum 4. listopada 2016., a Vijeće 5. listopada 2016.,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. listopada 2016. o reviziji VFO-a u sredini razdoblja 2014. – 2020. ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 15. lipnja 2016. o reviziji višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) sredinom provedbenog razdoblja ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 2. svibnja 2018. naslovljenu „Moderan proračun Unije koja štiti, osnažuje i brani. Višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027.” (COM(2018)0321),
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 28. ožujka 2018. o Akcijskom planu za vojnu mobilnost (JOIN(2018)0005),

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 884.⁽²⁾ SL L 163, 24.6.2017., str. 1.⁽³⁾ SL C 373, 20.12.2013., str. 1.⁽⁴⁾ SL C 101, 16.3.2018., str. 64.⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0401.⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0412.⁽⁷⁾ SL C 17, 18.1.2017., str. 20.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 14. veljače 2018. o evaluaciji na sredini programskog razdoblja Instrumenta za povezivanje Europe (CEF) (COM(2018)0066),
 - uzimajući u obzir članak 123. stavke 2. i 4. Poslovnika,
- A. budući da su razvoj i sanacija prometne infrastrukture u EU-u i dalje rascjepkani te predstavljaju velik izazov u pogledu kapaciteta i financiranja, no ipak su od ključne važnosti za održiv rast, radna mjesta i konkurentnost te socijalnu i teritorijalnu koheziju u Uniji te stoga i za rješavanje problema neravnoteže među regijama;
- B. budući da je Instrument za povezivanje Europe zamišljen kao zajednički program financiranja sa središnjim upravljanjem za poticanje razvoja visoko učinkovite, održive i međusobno povezane transeuropske mreže (TEN) u području prometa, energije i infrastrukture digitalnih usluga;
- C. budući da će se ranim dovršenjem transeuropske prometne mreže (TEN-T) znatno doprinijeti postizanju ciljeva EU-a u pogledu smanjenja emisija u skladu s Pariškim klimatskim sporazumom, dekarbonizaciji europskog gospodarstva i ostvarivanju ciljeva EU-a „20-20-20” u području energetike i klimatske politike; budući da bi osnovna mreža trebala biti dovršena do 2030., a sveobuhvatna mreža do 2050.;
- D. budući da je svaki deseti Europljanin zaposlen u širem sektoru prometa i da će zahvaljujući ulaganjima u prometnu infrastrukturu doći do otvaranja novih radnih mjesta jer se procjenjuje da će se svakom milijardom eura uloženom u osnovnu mrežu TEN-T stvoriti do 20 000 novih radnih mjesta;
- E. budući da je Instrument za povezivanje Europe usmjeren na olakšavanje prekograničnih veza, uspostavu multimodalnih i urbanih čvorišta, rješavanje tržišnih nedostataka i uklanjanje uskih grla; budući da je Instrumentom za povezivanje Europe osigurana realizacija projekata koji inače ne bi bili provedeni, čime se ostvaruje jasna dodana vrijednost EU-a jer se olakšavaju transnacionalna suradnja i koordinacija;
- F. budući da je najveći udio proračuna Instrumenta za povezivanje Europe u razdoblju 2014. – 2020. namijenjen za sektor prometa; budući da je udio za promet podijeljen na opću omotnicu za sve države članice i kohezijsku omotnicu koja je dostupna državama članicama korisnicama Kohezijskog fonda i koja se prenosi izravno iz Kohezijskog fonda;
- G. budući da je Instrument za povezivanje Europe jedan od najuspješnijih programa EU-a s obzirom na to da je broj prijava uvelike premašio predviđena sredstva; budući da je do kraja 2017. u okviru Instrumenta za povezivanje Europe za promet već dodijeljen iznos od 21,3 milijarde EUR bespovratnih sredstava za projekte TEN-T-a, što je rezultiralo ulaganjem u ukupnom iznosu od 41,6 milijardi EUR; budući da će tijekom 2018. biti potpisani dodatni sporazumi o bespovratnim sredstvima za poziv na mješovito financiranje kojim se kombiniraju bespovratna sredstva Instrumenta za povezivanje Europe s privatnim financiranjem, među ostalim iz Europskog fonda za strateška ulaganja (EFSU); budući da je početni proračun u iznosu od 1 milijarde EUR za taj poziv u studenom 2017. povećan za iznos od 350 milijuna EUR namijenjen za potporu prioritetu „Inovacije i nove tehnologije” u skladu s ciljevima akcijskog plana o alternativnim gorivima;
- H. budući da je uvođenje načela „iskoristi ili izgubi” znatno doprinijelo uspjehu Instrumenta za povezivanje Europe; budući da bi, međutim, trebalo ubrzati povrat sredstava u proračun od projekata koji nisu provedeni;
- I. budući da se Instrumentom za povezivanje Europe žele ubrzati ulaganja u prometnu infrastrukturu i inovacije te povećati sredstva iz javnog i privatnog sektora uz povećanje pravne sigurnosti i poštovanje načela tehnološke neutralnosti;
- J. budući da se očekuje da će Komisija u lipnju 2018. objaviti zakonodavni prijedlog o europskim strateškim ulaganjima, uključujući ažurirani Instrument za povezivanje Europe;
1. naglašava da ulaganje u prometnu infrastrukturu znači ulaganje u dugoročan održiv rast, koheziju, konkurentnost i radna mjesta; stoga naglašava stratešku važnost Instrumenta za povezivanje Europe u pogledu integracije unutarnjeg tržišta, pametne mobilnosti i prilike za EU da s pomoću tog programa ostvari opipljivu dodanu vrijednost za građane;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

2. naglašava da je Instrument za povezivanje Europe bio, jest i mora ostati učinkovit ciljani instrument za ulaganje u transeuropsku infrastrukturu (TEN) u prometnom i energetsom sektoru te u sektoru digitalnih usluga kako bi ostvario doprinos prioritetima EU-a u pogledu radnih mjesta, rasta i ulaganja, unutarnjeg tržišta, energetske unije i klime te jedinstvenog digitalnog tržišta;
3. ističe uspjeh programa Instrument za povezivanje Europe za razdoblje 2014. – 2020. u ostvarivanju visoke europske dodane vrijednosti podupiranjem projekata s prekograničnom, interoperabilnom i multimodalnom dimenzijom te projekata kojima se jača povezivost svih načina prijevoza, među ostalim i na moru te u unutarnjim lukama i plovnim putovima, davanjem prednosti projektima u sklopu kojih se uspostavljaju veze koje nedostaju i uklanjanjem uskih grla u cilju ostvarivanja svima dostupnog jedinstvenog europskog prometnog prostora i inovativnog sektora prometa; poziva Komisiju da poveća prekograničnu dodanu vrijednost čvorišta, kao što su morske luke, te da podupre projekte kojima se jača povezanost s partnerskim trećim zemljama;
4. uviđa da se koristi i potencijal ulaganja EU-a u mrežu TEN-T mogu u potpunosti iskoristiti tek nakon završetka osnovne i sveobuhvatne mreže; poziva Komisiju da ima na umu da su za dovršenje tih mreža potrebna velika ulaganja, koja djelomično ovise o nastavku potpore EU-a, te da u suprotnom postoji rizik od zastoja; ustraje u tome da se mora zadržati pritisak kako bi te mreže bile završene najkasnije do 2030. odnosno 2050. i da se tijekom cijelog postupka trebaju poštovati norme 21. stoljeća;
5. poziva Komisiju da se pobrine za to da se program Instrument za povezivanje Europe u sklopu prijedloga VFO-a za razdoblje 2021. – 2027. nastavlja na aktualni program, s čak i višim ambicijama u pogledu ciljeva politike i financijskih resursa; naglašava da se moraju ubrzati ulaganja u digitalne, inovativne i održive prometne projekte kako bi se prešlo na zeleniji, istinski integriran, moderan, svima dostupan, sigurniji i učinkovit prometni sustav;
6. prepoznaje da je intervencija Instrumenta za povezivanje Europe bila odlučujuća za pokretanje većine projekata, osobito kad je riječ o projektima povezivosti na prekograničnoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini; naglašava da se Instrument za povezivanje Europe pokazao kao važan katalizator za javna i privatna ulaganja; smatra, međutim, da bi trebalo poduzeti daljnje mjere kako bi se iskoristio njegov puni potencijal;
7. poziva Komisiju da razmotri dodatne načine promicanja Instrumenta za povezivanje Europe kao instrumenta koji se temelji na politikama i koji ima posebne sektorske ciljeve te je usmjeren na složene projekte s prekograničnom dimenzijom ili dimenzijom interoperabilnosti na razini EU-a;
8. smatra da bi u sljedećem VFO-u, oslanjajući se na temeljito preispitivanje razdoblja 2014. – 2020. i posljedice složenog odnosa između Instrumenta za povezivanje Europe i ostalih programa i instrumenata financiranja, kao što su Obzor 2020., fondovi ESI i EFSU, a posebno na učinak zamjene zamijećen između Instrumenta za povezivanje Europe i EFSU-a, Komisija trebala dodatno ojačati i osigurati komplementarnost između Instrumenta za povezivanje Europe i ostalih programa poput programa Obzor Europa i fonda InvestEU kako bi se zadržali i promicali jasni ciljevi programa, izbjegla preklapanja i optimizirali proračunski resursi;
9. naglašava da će se neprihvatljivim smatrati svako smanjenje sljedećeg Instrumenta za povezivanje Europe u korist drugih programa, što se dogodilo preusmjeravanjem sredstava iz Instrumenta za povezivanje Europe za razdoblje 2014. – 2020. u korist EFSU-a i Europskog programa industrijskog razvoja u području obrane; apelira na Komisiju da očuva integritet financijskog kapaciteta Instrumenta za povezivanje Europe s obzirom na to da se velika većina financiranja u okviru Instrumenta za povezivanje Europe odnosi na projekte koji omogućuju širu regionalnu korist i korist na razini EU-a, ali za njih nisu dostupna dostatna nacionalna sredstva odnosno tržišno utemeljeno financiranje;
10. skreće pozornost na ohrabrujuće uspjehe prvih rezultata poziva na podnošenje prijedloga za mješovito financiranje koji je pokrenut u okviru aktualnog programa Instrument za povezivanje Europe; stoga snažno potiče Komisiju da u budućnosti ponovi takve pozive i nastavi koristiti snažniji Instrument za povezivanje Europe u obliku bespovratnih sredstava koja treba, gdje je to moguće, kombinirati s financijskim instrumentima EU-a i ostalim instrumentima izvan EU-a; poziva Komisiju i da pronade načine za učinkovitije poticanje sudjelovanja suulagača iz privatnog sektora te države članice da ukinu zakonodavne i administrativne prepreke za taj postupak;
11. poziva Komisiju da dodatno potiče sinergije na razini projekta između tri sektora, koje su trenutačno ograničene zbog krutosti proračunskog okvira u pogledu prihvatljivosti projekata i prihvatljivosti troškova; apelira na Komisiju da infrastrukturu prilagodi budućim potrebama čiste i pametne mobilnosti; očekuje da će buduće smjernice sektorskih politika i Instrument za povezivanje Europe biti fleksibilniji kako bi se olakšale sinergije i kako bi se moglo bolje reagirati na nova tehnološka dostignuća i prioritete kao što su digitalizacija, uz ubrzano stvaranje gospodarstva s niskom razinom emisija i suočavanje sa zajedničkim društvenim izazovima poput kibersigurnosti;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

12. ističe važnost izravnog upravljanja u svrhu osiguravanja zajedničkih postupaka u tri sektora, brze raspodjele sredstava i vrlo dobrog izvršenja proračuna; ističe da se izravno upravljanje bespovratnim sredstvima Instrumenta za povezivanje Europe pokazalo vrlo učinkovitim, sa snažnim portfeljem projekata i konkurentnim postupkom odabira, uz usredotočenost na ciljeve politika EU-a, koordiniranu provedbu i potpuno sudjelovanje država članica; priznaje ključnu ulogu koju Izvršna agencija za inovacije i mreže ima u uspjehu Instrumenta za povezivanje Europe kad je riječ o optimizaciji proračuna, osobito zahvaljujući svojoj fleksibilnosti u brzom preusmjeravanju nepotrošenih sredstava za određene aktivnosti za financiranje novih programa; insistira na jačanju Izvršne agencije za inovacije i mreže kako bi se zajamčilo da se sredstva EU-a troše na odgovarajući način;

13. podržava primjenu načela „iskoristi ili izgubi” u izravnom upravljanju Instrumentom za povezivanje Europe; istodobno insistira na zadržavanju mogućnosti za preusmjeravanje sredstava u slučajevima kad se projektima ne ostvaruju planirani rezultati kako bi se povećala učinkovitost Instrumenta za povezivanje Europe;

14. uviđa da je osobito za veliku prometnu infrastrukturu prijava projekata složena i da je tehnička pomoć relevantna, na primjer u okviru mjera podrške za program Instrument za povezivanje Europe, posebno za zemlje članice korisnice Kohezijskog fonda kako bi se poticala prihvatljivost zrelih i visokokvalitetnih projekata; poziva Komisiju da nastavi pružati tu vrstu potpore te da razmisli o kriterijima evaluacije kojima bi se jasnije utvrdila dodana vrijednost projekata; osim toga, traži od Komisije da poduzme daljnje korake kako bi se znatno pojednostavili administrativni zahtjevi ne samo za male iznose bespovratnih sredstava i da prilagodi tehničku pomoć koja se pruža malim podnositeljima projekata;

15. pozdravlja činjenicu da je u programu za razdoblje 2014. – 2020. bilo preneseno 11,3 milijarde EUR iz Kohezijskog fonda u kohezijsku omotnicu za promet u sklopu Instrumenta za povezivanje Europe te naglašava izniman uspjeh poziva u području kohezije;

16. prima na znanje prijedlog Komisije da dodijeli 42 265 milijuna EUR Instrumentu za povezivanje Europe za razdoblje 2021. – 2027., uključujući 7 675 milijuna EUR za energetske projekte i 2 662 milijuna eura (oboje u stalnim cijenama) za telekomunikacije i digitalne projekte; no žali zbog toga što u stalnim cijenama dodijeljena sredstva za Instrument za povezivanje Europe iznose 11 384 milijuna EUR, a doprinos Kohezijskog fonda 10 000 milijuna EUR, što predstavlja smanjenje od 12 % odnosno 13 %; primjećuje i ne može prihvatiti činjenicu da su smanjena samo sredstva dodijeljena za promet; naglašava da izazovi s kojima se suočava sektor prometa na unutarnjem tržištu i uspjeh Instrumenta za povezivanje Europe nisu spojivi sa smanjenjem iznosa omotnice za promet i traži od Komisije da ponovno razmotri predloženi iznos;

17. smatra da bi se u okviru sljedećeg VFO-a trebale povećati financijske sposobnosti programa Instrument za povezivanje Europe kako bi se održala visoka razina vjerodostojnosti i privlačnosti za ulagače; smatra da bi u slučaju nedostatnih proračunskih sredstava za promet bio ugrožen završetak mreže TEN-T te da bi time ulaganja provedena iz javnih financija zapravo izgubila na vrijednosti;

18. povrh toga, naglašava da kohezijska omotnica ima snažnu regionalnu dimenziju koja odgovara lokalnoj potražnji i da je ključna za završetak dijelova osnovne mreže u državama članicama korisnicama Kohezijskog fonda te stoga i za teritorijalnu koheziju EU-a; napominje da bi ulaganja u prometnu infrastrukturu EU-a, kad se provode uz doprinos iz Kohezijskog fonda, trebala ostati uravnotežen sustav izvora kojima se upravlja na središnjoj razini i onih za koje je upravljanje podijeljeno; naglašava da iznos izdvojen pod izravnim upravljanjem okvira Instrumenta za povezivanje Europe iz Kohezijskog fonda u sljedećem VFO-u za razdoblje 2021. – 2027. mora ostati barem na istoj razini kao u prethodnom VFO-u za razdoblje 2014. – 2020., te da taj iznos mora biti dostatan za dovršetak onih projekata financiranih iz izdvojenih sredstava Kohezijskog fonda u okviru trenutačnog Instrumenta za povezivanje Europe, tijekom sljedećeg VFO-a za razdoblje 2021. – 2027.;

19. podsjeća da će za završetak osnovne prometne mreže u EU-u i ispunjenje političkih prioriteta i dalje biti potrebno sudjelovanje građana i dionika u donošenju odluka, transparentnost u ocjenjivanju i praćenju aktivnosti u području okoliša te korištenju finansijskih sredstava, poboljšanje modalne integracije i promicanje komodalnih aktivnosti;

20. poziva Komisiju i države članice da ustraju u glavnim ciljevima politike Instrumenta za povezivanje Europe u sektoru prometa: završetak osnovne mreže TEN-T do 2030., uključujući uvođenje istraživanja i razvoja upravljanja zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu (SESAR), autocesta mora i Europskog sustava za upravljanje željezničkim prometom (ERTMS) te prijelaz na čistu, konkurentnu i povezanu mobilnost, uključujući osnovnu infrastrukturu za punjenje za alternativna goriva diljem EU-a do 2025.; napredak u pogledu završetka sveobuhvatne mreže TEN-T do 2050.;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

21. ističe potrebu za stavljanje jačeg naglaska na pametne horizontalne projekte; stoga poziva Komisiju da razmotri mogućnost uspostave posebnih namjenskih i transnacionalnih inicijativa kako bi se ubrzala i osigurala pravilna provedba horizontalnih prioriteta poput ERTMS-a povećavanjem privatnih ulaganja, djelomično povezivanjem bespovratnih sredstava i financijskih instrumenata;
22. u pogledu sektora prometa podsjeća na važnost stavljanja naglaska na multimodalne i prekogranične veze, digitalna rješenja, promjenu načina prijevoza i održiviji promet; smatra da bi se u sklopu ažuriranog Instrumenta za povezivanje Europe prednost trebala dati i izravnijim poveznicama između osnovnih i sveobuhvatnih mreža; smatra da bi se ti ciljevi trebali odražavati u popisima prethodno utvrđenih projekata u okviru sljedeće uredbe o Instrumentu za povezivanje Europe;
23. uviđa da bi sektor prometa trebao u potpunosti iskoristiti mogućnosti koje nude digitalne i inovativne tehnologije te priznaje da je nova inovativna prometna infrastruktura uvijek privlačnija za ulaganja, osobito ona iz privatnog sektora; no ističe da je postojeća infrastruktura i dalje okosnica mreže EU-a te naglašava da je hitno potrebno više ulagati u održavanje postojeće infrastrukture; stoga poziva Komisiju da se pobrine za privlačnost prilagodbe ili modernizacije postojeće infrastrukture s velikom ambicijom u pogledu inovacija;
24. poziva Komisiju da pozornost posebno posveti najudaljenijim regijama, kako je navedeno u članku 349. UFEU-a, proširenjem osnovne mreže luka kako bi se poboljšala povezanost unutar njihovih geografskih područja, među samim regijama, s kontinentom i s trećim zemljama; smatra da bi sve vrste prijevoza u najudaljenijim regijama trebalo sufinancirati u iznosu do 85 % kako bi se poboljšao njihov pristup pozivima i kako bi se stvorile redovite pomorske veze između najudaljenijih regija i kontinentalnih područja; poziva Komisiju da razmisli o uvođenju posebnog poziva za najudaljenije regije i da, osim toga, razmotri dodjelu sredstava za inovativne tehnologije za regionalne zračne luke u najudaljenijim regijama kako bi se zajamčila sigurnost i održavanje infrastrukture zračnih luka;
25. pozdravlja ciljeve utvrđene u zajedničkoj komunikaciji o Akcijskom planu za vojnu mobilnost u smislu poboljšanja infrastrukture i omogućivanja sinergija; poziva Komisiju da iskoristi Instrument za povezivanje Europe kako bi podržala razvoj infrastrukture za civilnu obranu s dvojnomo namjenom duž mreže TEN-T;
26. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Komisiji i državama članicama.
-

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0238

Stanje u Nikaragvi

Rezolucija Europskog parlamenta od 31. svibnja 2018. o stanju u Nikaragvi (2018/2711(RSP))

(2020/C 76/19)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Nikaragvi, a posebno one od 18. prosinca 2008. ⁽¹⁾, 26. studenoga 2009. ⁽²⁾ i 6. veljače 2017. ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Sporazum o pridruživanju između EU-a i Srednje Amerike iz 2012.,
- uzimajući u obzir Strateški dokument i višegodišnji okvirni program EU-a za Nikaragvu za razdoblje 2014. –2020.,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966.,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,
- uzimajući u obzir Smjernice EU-a o borcima za ljudska prava iz lipnja 2004.,
- uzimajući u obzir Ustav Nikaragve,
- uzimajući u obzir izjavu glasnogovornice potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 19. studenoga 2016. o konačnim rezultatima izbora u Nikaragvi,
- uzimajući u obzir izjave glasnogovornice potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije od 22. travnja 2018. i 15. svibnja 2018. o Nikaragvi,
- uzimajući u obzir izvješće za medije Ureda visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za ljudska prava od 27. travnja 2018. o stanju ljudskih prava u Nikaragvi,
- uzimajući u obzir posjet Međuameričke komisije za ljudska prava od 17. do 21. svibnja 2018. u svrhu ispitivanja stanja u Nikaragvi i preliminarnu izjavu te komisije od 21. svibnja 2018.,
- uzimajući u obzir izjavu glasnogovornice Ureda UN-a za ljudska prava Liz Throssell od 20. travnja 2018. o nasilju tijekom prosvjeda u Nikaragvi,
- uzimajući u obzir izvješće za medije Organizacije američkih država od 14. svibnja 2018. o posjetu Nikaragvi radi ispitivanja tamošnjeg stanja,
- uzimajući u obzir izvješće glavnog tajništva Organizacije američkih država od 20. siječnja 2017. o Nikaragvi i njegovu izjavu od 22. travnja 2018. u kojoj se osuđuje nasilje u Nikaragvi,
- uzimajući u obzir priopćenja Biskupske konferencije Nikaragve, a posebno njezino najnovije priopćenje od 23. svibnja 2018.,
- uzimajući u obzir članak 123. stavke 2. i 4. Poslovnika,

⁽¹⁾ SL C 45 E, 23.2.2010., str. 89.

⁽²⁾ SL C 285 E, 21.10.2010., str. 74.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0043.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- A. budući da su prema izvještajima najmanje 84 osobe ubijene, da je više od 860 osoba ranjeno, a više od 400 uhićeno kao posljedica mirnog prosvjeda pod vodstvom studenata, koji su započeli 18. travnja 2018. kao protivljenje reformama sustava socijalne sigurnosti koje je najavio predsjednik Daniel Ortega; budući da većina žrtava ima prostrijelne rane na glavi, vratu, prsnom košu ili abdomenu, što snažno ukazuje na to da je riječ o izvansudskim smaknućima; budući da vlasti Nikaragve otvoreno ocrnjuju prosvjednike nazivajući ih vandalima i optužujući ih za političko manipuliranje;
- B. budući da je 23. travnja 2018. g. Ortega najavio ukidanje reforme sustava socijalne sigurnosti, no da su se prosvjedi proširili i prerasli u nemire koji još traju, uz upućene pozive na formiranje privremene vlade i ponovnu uspostavu demokratskog poretka; budući da je drugi izvor nezadovoljstva i otvorenog sukoba snažan porast ekstraktivnih aktivnosti usmjerenih na izvoz;
- C. budući da su 20. travnja 2018. protupobunjeničke snage i skupina članova Sandinističke fronte nacionalnog oslobođenja, djelujući potpuno nekažnjeno i uz znanje i pristanak policije, napale 600 studenata u Metropolitanskoj katedrali u Managui; budući da je Međuamerička komisija za ljudska prava zabilježila napade na četiri sveučilišta (UCA, UPOLI, UNA i UNAN);
- D. budući da velik broj žrtava svjedoči o brutalnoj represiji kojom se državne vlasti služe kršeći načela nužnosti i proporcionalnosti na temelju međunarodnog prava i standarda kojima se utvrđuju ograničenja uporabe sile; budući da je ravnateljica nacionalne policije Nikaragve Aminta Granera dala ostavku zbog prekomjerne uporabe sile;
- E. budući da je vlada proizvoljno zatvorila medijske kuće koje izvještavaju o prosvjedima i da su novinari koji su se tome na bilo koji način usprotivili zastrašivani i pritvoreni; budući da su udar vlasti Nikaragve na slobodu govora i uznemiravanje oporbenih čelnika osuđeni kao napad na građanske slobode; budući da je novinar Angel Gahona usmrćen hicem tijekom javljanja uživo;
- F. budući da su organizacije za ljudska prava zabilježile brojne tvrdnje o nepostojanju pomoći i liječenja za ozlijeđene prosvjednike u javnim bolnicama;
- G. budući da je predsjednik Narodne skupštine Gustavo Porras 27. travnja 2018. najavio osnivanje povjerenstva za istinu koje će istražiti što se dogodilo tijekom prosvjeda; budući da je vijeće od sedam zakonodavaca, od kojih pet pripada stranci predsjednika Ortege, 6. svibnja 2018. odabralo pet članova povjerenstva i da je Narodna skupština ratificirala njihovo imenovanje;
- H. budući da je Međuamerička komisija za ljudska prava posjetila Nikaragvu od 17 do 21. svibnja 2018.; budući da je to tijelo dokumentiralo nezakonita i proizvoljna uhićenja, mučenje i okrutno, nečovječno i ponižavajuće postupanje, cenzuru i napade na tisak te druge oblike zastrašivanja kao što su prijetnje, zlostavljanje i progon čiji je cilj raspuštanje prosvjeda i ometanje sudjelovanja građana;
- I. budući da nacionalni dijalog koji je 16. svibnja 2018. pokrenut između g. Ortege i nikaragvanske oporbe uz posredovanje Katoličke crkve nije uspio u pronalasku rješenja krize te je obustavljen jer su vladini pregovarači odbili raspravljati o programu u 40 točaka koji su predstavili posrednici i koji sadrži plan u cilju provedbe demokratskih izbora, uključujući reformu izbornog zakona, ranije održavanje izbora i zabranu reizbora predsjednika; budući da je predloženo osnivanje zajedničkog odbora od šest članova, tri iz vlade i tri iz platforme Građanski savez za pravdu i demokraciju („Alianza Cívica por la Justicia y la Democracia”);
- J. budući da je od 2007. g. Ortega izabran na predsjedničku dužnost u tri uzastopna navrata, unatoč činjenici da Ustav Nikaragve zabranjuje uzastopni reizbor, što svjedoči o korupciji i autoritarizmu u koji je ta zemlja utonula; budući da su institucije EU-a i Organizacija američkih država oštro kritizirale izbore održane 2011. i 2016. jer su provedeni bez prisutnosti promatrača iz bilo koje od tih dviju organizacija ili drugih vjerodostojnih međunarodnih promatrača;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- K. budući da je korupcija u javnom sektoru, koja uključuje korupciju povezanu s rodbinom g. Ortege, i dalje jedan od najvećih izazova; budući da su podmićivanje javnih službenika te nezakonita pljenidba i arbitrarne procjene koje provode carinske i porezne vlasti uobičajena pojava; budući da je izražena opravdana zabrinutost zbog nepotizma unutar vlade Nikaragve; budući da su skupine boraca za ljudska prava osudile postupno koncentriranje moći u okviru jednostranačke vladavine kao i slabljenje institucija;
- L. budući da u proteklom desetljeću država Nikaragva svjedoči padu demokracije i vladavine prava; budući da razvoj i jačanje demokracije i vladavine prava te poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda moraju biti sastavni dio vanjskih politika EU-a, što se odnosi i na Sporazum o pridruživanju između Europske unije i zemalja Srednje Amerike iz 2012.;
1. osuđuje brutalnu represiju i zastrašivanje mirnih prosvjednika u Nikaragvi koji se protive reformi sustava socijalne sigurnosti, što je rezultiralo brojnim smrtnim slučajevima, nestancima i proizvoljnim uhićenjima od strane vlasti Nikaragve, oružanih snaga, policije i nasilnih skupina koje podupiru vladu; podsjeća sve pripadnike snaga sigurnosti Nikaragve da su povrh svega dužni štititi građane;
 2. izražava sućut i suosjećanje obiteljima svih žrtava poginulih ili ozlijeđenih tijekom prosvjeda;
 3. poziva vlasti Nikaragve da prestanu sa svim oblicima nasilja nad narodom koji ostvaruje pravo na slobodu izražavanja i pravo na okupljanje; također poziva prosvjednike i organizacije civilnog društva koje vode prosvjede da se prilikom ostvarivanja svojih prava suzdrže od upotrebe nasilja; odlučno poziva vlasti Nikaragve da puste na slobodu sve proizvoljno pritvorene osobe, da osiguraju kompenzaciju svim zahvaćenim članovima obitelji i da zajamče da ih neće kazneno progoniti; snažno potiče državne vlasti da se suzdrže od javnih izjava kojima se ocrnjuju prosvjednici, borci za ljudska prava i novinari te od upotrebe državnih medija za provedbu javnih kampanja kojima bi se nasilje moglo potaknuti;
 4. poziva vlasti Nikaragve da smjesta omoguće provedbu međunarodne, neovisne i transparentne istrage u cilju kaznenog progona osoba odgovornih za represiju i smrtne slučajeve do kojih je došlo tijekom prosvjeda; pozdravlja, u tom pogledu, posjet Međuameričke komisije za ljudska prava Nikaragvi te izražava zabrinutost zbog zaključaka preliminarne izvješća; poziva međunarodnu zajednicu da preuzme aktivnu ulogu u privođenju odgovornih osoba pravdi;
 5. poziva vladu Nikaragve da prizna i poveća autoritet Odbora za praćenje provedbi preporuka Međuameričke komisije za ljudska prava te da izradi raspored sljedećih posjeta; traži da se uspostavi javni registar nazočnih u bolnicama, u skladu sa zahtjevom Međuameričke komisije za ljudska prava;
 6. poziva vlasti Nikaragve da svim akterima u društvu, među ostalim i oporbenim snagama, novinarima i borcima za ljudska prava, uključujući ekološke aktiviste i civilno društvo, pruže dovoljan prostor za slobodno djelovanje u okviru međunarodnog prava kako bi se pripremio teren za raspravu svih suprotstavljenih strana o stanju u Nikaragvi i održavanju stanja ljudskih prava u toj zemlji; podsjeća da su potpuno sudjelovanje oporbe, depolarizacija pravosuđa, kraj nekažnjavanja za kršenje zakona i pluralnost medija društvo ključni faktori za ponovnu uspostavu demokratskog poretka u zemlji;
 7. žali zbog kršenja slobode medija u Nikaragvi i prije prosvjeda i tijekom njih; smatra da je neprihvatljiva zapljena imovine medijskih kuća koju su vlasti provele tijekom prosvjeda; poziva vladu da ponovno uspostavi punu slobodu medija i slobodu izražavanja u toj zemlji i da prestane uznemiravati novinare;
 8. prima na znanje nedavni početak nacionalnog dijaloga i osnivanje povjerenstva za istinu, u kojemu je obvezno sudjelovanje neovisnih nacionalnih aktera iz svih sektora, kao i međunarodnih aktera; izražava žaljenje zbog neuspjeha prvog kruga nacionalnog dijaloga zbog ograničenja koja je nametnula vlada Nikaragve te izražava nadu da će nedavni nastavak dijaloga pružiti priliku za rješavanje krize i okončanje nasilja; naglašava da bi se dijalog trebao odvijati bez nasilja i represije, uz poštovanje zakona i Ustava te načela da sve promjene zakona moraju biti u skladu sa zakonski utvrđenim postupcima;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

9. osuđuje nezakonite poteze koji su u suprotnosti s pravosudnim sustavom i koji su rezultirali ustavnim ukidanjem ograničenja broja predsjedničkih mandata, čime je omogućen nastavak predsjedništva g. Ortege i jasno prekršeno pravo na demokratske izbore; ističe potrebu za snažnim demokratskim institucijama, slobodom okupljanja i političkim pluralizmom; u tom smislu poziva na izbornu reformu koja bi rezultirala poštenim, transparentnim i vjerodostojnim izborima u skladu s međunarodnim standardima i kojom bi se okončala politička kriza;

10. poziva vlasti da suzbiju nekontroliranu korupciju u političkim krugovima u Nikaragvi koja dovodi u pitanje funkcioniranje svih državnih institucija i ograničava strana ulaganja; poziva na provedbu antikorupcijskih zakona u Nikaragvi, uključujući zakone o podmićivanju, zlouporabi položaja i olakšavanju isplata; izražava zabrinutost zbog poveznica predsjednika Ortege s drugim sukobima u regiji; poziva vlasti Nikaragve da potpišu i ratificiraju Rimski statut Međunarodnoga kaznenog suda;

11. ističe da Nikaragvu, u svjetlu Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i zemalja Srednje Amerike, treba podsjetiti da je potrebno poštovati načela vladavine prave, demokracije i ljudskih prava, kako su utvrđena u klauzuli o ljudskim pravima tog sporazuma; odlučno poziva EU da prati stanje i da, po potrebi, razmotri mogućnost poduzimanja mjera; upozorava na potencijalne ozbiljne političke, ekonomske i investicijske posljedice kršenja ljudskih prava;

12. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica, glavnom tajniku Organizacije američkih država, Europsko-latinskoameričkoj parlamentarnoj skupštini, Srednjeameričkom parlamentu, Lims-koj skupini te vladi i parlamentu Republike Nikaragve.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0239

Rodna jednakost i jačanje položaja žena: vanjskim odnosima EU-a u razdoblju 2016. –2020. do preobrazbe života djevojčica i žena

Rezolucija Europskog parlamenta od 31. svibnja 2018. o provedbi zajedničkog radnog dokumenta službi (SWD(2015)0182) naslovljenog „Rodna jednakost i jačanje položaja žena: vanjskim odnosima EU-a u razdoblju 2016. –2020. do preobrazbe života djevojčica i žena” (2017/2012(INI))

(2020/C 76/20)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda od 18. prosinca 1979. o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW),
- uzimajući u obzir Konvenciju o suzbijanju trgovanja ljudima (CETS br. 197) i Konvenciju o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja (CETS br. 201),
- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe od 11. svibnja 2011. o sprečavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija),
- uzimajući u obzir izvješće Fonda UN-a za stanovništvo (UNFPA) iz 2012. naslovljeno „Premladi u brak – zaustavljanje prakse dječjih brakova”,
- uzimajući u obzir Pekinšku deklaraciju iz 1995. i Platformu za djelovanje proizašlu iz Četvrte svjetske konferencije te ishode njihovih revizijskih konferencija,
- uzimajući u obzir program djelovanja Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju te ishode revizijskih konferencija,
- uzimajući u obzir rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda o ženama, miru i sigurnosti br. 1325 (2000), 1820 (2009), 1888 (2009), 1889 (2010), 1960 (2011), 2106 (2013), 2122 (2013) i 2242 (2015),
- uzimajući u obzir Akcijski plan iz Addis Abebe s Treće međunarodne konferencije o financiranju razvoja održane u srpnju 2015.,
- uzimajući u obzir Program održivog razvoja do 2030., koji je donesen u rujnu 2015. i stupio na snagu 1. siječnja 2016., a posebno ciljeve održivog razvoja 1., 5., 8. i 10.,
- uzimajući u obzir inicijativu „Spotlight” EU-a i UN-a,
- uzimajući u obzir članak 2. i članak 3. stavak 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
- uzimajući u obzir članke 8. i 208. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Akcijski plan EU-a za ravnopravnost spolova za razdoblje 2010. –2015. (GAP I),
- uzimajući u obzir Europski pakt za ravnopravnost spolova (2011. –2020.) koji je Vijeće usvojilo 7. ožujka 2011.,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 21. rujna 2010. naslovljenu „Strategija za jednakost žena i muškaraca 2010. –2015.” (COM(2010)0491),

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju od 28. travnja 2015. Europske komisije i Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Europskom parlamentu i Vijeću, koja je naslovljena „Akcijski plan za ljudska prava i demokraciju za razdoblje od 2015. do 2019., Ljudska prava kao trajni prioritet programa EU-a” (JOIN(2015)(0016)),
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća o rodu u okviru razvoja od 26. svibnja 2015.,
 - uzimajući u obzir Akcijski plan EU-a za ravnopravnost spolova za razdoblje 2016.–2020. (GAP II), koji je Vijeće donijelo 26. listopada 2015. i njegovo godišnje izvješće o provedbi iz 2016., koje su 29. kolovoza 2017. objavile Komisija i Visoka predstavnica,
 - uzimajući u obzir Strateško djelovanje Komisije za ravnopravnost spolova za 2016.–2019. od 3. prosinca 2015.,
 - uzimajući u obzir Globalnu strategiju Europske unije za vanjsku i sigurnosnu politiku iz lipnja 2016.,
 - uzimajući u obzir da se člankom 208. UFEU uvodi načelo usklađenosti politika radi razvoja prema kojem se, pri provedbi politika koje bi mogle utjecati na zemlje u razvoju, moraju uzeti u obzir ciljevi razvojne suradnje,
 - uzimajući u obzir novi Europski konsenzus o razvoju,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. listopada 2015. o obnovi Plana djelovanja EU-a za jednakost spolova i osnaživanje žena u razvoju ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. veljače 2017. o pregledu Europskog konsenzusa o razvoju ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir europsku evaluaciju provedbe Akcijskog plana EU-a za ravnopravnost spolova za razdoblje 2016.–2020., koju je u listopadu 2017. objavila Služba Europskog parlamenta za istraživanja,
 - uzimajući u obzir izvješće organizacije COC Nederland o provedbi smjernica EU-a o LGBTI osobama ⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir zajedničke rasprave Odbora za razvoj i Odbora za prava žena i jednakost spolova, u skladu s člankom 55. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir zajedničko izvješće Odbora za razvoj i Odbora za prava žena i jednakost spolova te mišljenje Odbora za vanjske poslove (A8-0167/2018),
- A. budući da je načelo jednakosti žena i muškaraca jedna od temeljnih vrijednosti EU-a koja je ugrađena u Ugovore EU-a i Povelju Europske unije o temeljnim pravima, te da se rodno osviještene politike stoga trebaju provoditi u svim aktivnostima i politikama EU-a i njima obuhvatiti u svrhu ostvarivanja jednakosti u praksi i postizanja održivog razvoja; budući da su jednakost i osnaživanje žena preduvjeti za postizanje ciljeva održivog razvoja za razdoblje nakon 2015. i također zasebno pitanje ljudskih prava kojim bi se trebalo baviti neovisno o njegovim koristima za razvoj i rast;
- B. budući da je peti cilj održivog razvoja postići rodnu ravnopravnost i osnažiti sve žene i djevojčice diljem svijeta te budući da se radi ostvarivanja napretka u pogledu svih općih i specifičnih ciljeva održivog razvoja taj cilj mora u potpunosti obuhvatiti Planom održivog razvoja do 2030.;
- C. budući da nijedna strategija razvoja ne može biti učinkovita ako žene i djevojčice u njoj nemaju središnju ulogu;

⁽¹⁾ SL C 349, 17.10.2017., str. 50.⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0026.⁽³⁾ https://www.ilga-europe.org/sites/default/files/Attachments/report_on_the_implementation_of_the_eu_lgbti_guidelines_2016.pdf

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- D. budući da je prvotni Akcijski plan EU-a za ravnopravnost spolova (2010. –2015.) (GAP I) donio određeni napredak, unatoč tome što ga je obilježilo nekoliko propusta: usko područje primjene, proračun bez rodne dimenzije, loše razumijevanje okvira za rodnu ravnopravnost koje su pokazale delegacije EU-a, nedovoljna predanost vodstva EU-a te nedostatak institucijskog ustroja i poticaja u cilju motiviranja i pružanja odgovarajuće potpore osoblju;
- E. budući da je u svojoj Rezoluciji od 8. listopada 2015. Parlament pozvao na rješavanje tih propusta i donošenje niza drugih promjena uključujući proširivanje područja primjene GAP-a i povećavanje odgovornosti za rodnu ravnopravnost na upravljačkoj razini;
- F. budući da će se 2018. obilježiti 70. godišnjica donošenja Opće deklaracije o ljudskim pravima te da se na načelu jednakosti temelji vizija ljudskih prava Povelje UN-a iz 1945., u kojoj se navodi da ljudska prava i temeljne slobode trebaju vrijediti za sva ljudska bića „bez diskriminacije na temelju rase, spola, jezika ili vjere“;
- G. budući da je novi Akcijski plan EU-a za ravnopravnost spolova za razdoblje 2016. –2020. (GAP II) nastao na temelju preporuka Parlamenta s naglaskom na promjeni institucijske kulture EU-a na razini sjedišta i delegacija kako bi se postigla sistemska promjena u načinu na koji EU pristupa rodnom pitanjima, kao i s naglaskom na preobrazbi života žena i djevojčica kroz četiri ključna područja;
- H. budući da su četiri ključna područja u GAP-u II: osiguravanje fizičkog i psihičkog integriteta djevojčica i žena; promicanje ekonomskih i socijalnih prava te osnaživanje djevojčica i žena; jačanje glasa djevojčica i žena i njihova sudjelovanja; te horizontalni stup koji se sastoji od preobrazbe institucijske kulture službi Komisije i ESVD-a radi učinkovitijeg ispunjavanja obveza EU-a;
- I. budući da u Rezoluciji od 3. listopada 2017. o sužavanju prostora za djelovanje civilnog društva u zemljama u razvoju ⁽⁴⁾ Parlament ističe izrazitu važnost rodne ravnopravnosti i osnaživanja žena u okviru vanjskih odnosa EU-a;
- J. budući da je teško utvrditi proračunska sredstva dodijeljena aktivnostima za postizanje rodne ravnopravnosti jer rodno osviještana politika još nije internalizirana u raspodjeli svih proračunskih sredstava i odlukama o potrošnji kao dio proračunske metodologije kojom se u obzir uzima rodna perspektiva; budući da Komisija smatra da su se financijske obaveze EU-a povezano s rodnom ravnopravnošću povećale, ali kapaciteti ljudskih resursa za upravljanje tim povećanim opsegom posla u okviru Komisije i ESVD-a nisu;
- K. budući da je sudjelovanje žena u gospodarskim aktivnostima ključno za održivi razvoj i gospodarski rast;
- L. budući da rodna ravnopravnost često nije prisutna u sustavima za praćenje programa i projekata i procesima evaluacije i da se rodna analiza slabo koristi za izradu državnih strateških ciljeva, programa, projekata i dijaloga;
- M. budući da je godinu dana od donošenja GAP-a II prerano da bi se poduzela cjelovita ocjena njegova učinka; budući da se prije evaluacije određenog djelovanja EU-a preporuča razdoblje od najmanje tri godine intervencije ili provedbe politike; budući da cilj ove rezolucije stoga nije raspravljanje o ciljevima GAP-a II, nego razmatranje načina na koji su navedeni ciljevi provedeni tijekom prve godine i preporučivanje mjera za poboljšanje provedbe u narednim godinama;
- N. budući da je Konvenciju o pravima djeteta potpisalo 195 zemalja i pravno je obvezujuće naravi te da je riječ o jednom od ključnih instrumenata za rješavanje pitanja ranjivosti djevojčica te potrebe da im se pruži posebna zaštita i skrb;

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0365.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- O. budući da je vrlo zabrinjavajuće ponovno uvođenje i proširenje takozvanog pravila globalnog blokiranja (Mexico City Policy), ukidanje sredstava za potporu svjetskom zdravlju koja je SAD davao organizacijama koje djevojčicama i ženama pružaju usluge planiranja obitelji te usluge povezane sa spolnim i reproduktivnim zdravljem; budući da će se to odraziti na programe koji se bave HIV-om/AIDS-om, zdravljem majki i djece, naporima za suzbijanje virusa Zika i drugim pitanjima u području zdravlja i bolesti, te organizacije koje pružaju ili zagovaraju usluge pobačaja, o njima savjetuju ili na njih upućuju, čak i ako to rade zahvaljujući vlastitim sredstvima koja ne dolaze iz SAD-a i čak ako je pobačaj u njihovoj zemlji djelovanja zakonit;
- P. budući da su delegacije i misije EU-a one koje prve moraju osigurati provedbu GAP-a II u partnerskim zemljama, a vodeći položaj i znanje voditelja i osoblja delegacija i misija imaju značajnu ulogu u osiguravanju uspješne provedbe GAP-a II; budući da i dalje postoje rodno uvjetovane prepreke koje sprječavaju žene da zauzmu vodeće i upravljačke položaje u delegacijama EU-a;
- Q. budući da samo trećina svih delegacija EU-a radi na ljudskim pravima LGBTI osoba; budući da se smjernice EU-a o LGBTI osobama ne primjenjuju ujednačeno; budući da njihova provedba u velikoj mjeri ovisi o znanju i interesu pojedinih veleposlanika, a ne o strukturnom pristupu;
- R. budući da sukobi, razdoblje nakon sukoba i osjetljive situacije različito utječu na žene i muškarce; budući da žene nisu samo žrtve, nego i pokretači pozitivnih promjena koji mogu doprinijeti sprečavanju i rješavanju sukoba, izgradnji mira, mirovnim pregovorima i obnovi nakon sukoba; budući da žene i djevojčice mogu iskusiti različite oblike diskriminacije i biti izložene siromaštvu; budući da će svaka treća žena u svijetu u nekom trenutku svoga života vjerojatno biti žrtva fizičkog i seksualnog nasilja; budući da 14 milijuna djevojčica svake godine prisilno stupa u brak;
1. prima na znanje objavljivanje prvog godišnjeg izvješća o provedbi za 2016. u kolovozu 2017., što pokazuje jasan napredak u provedbi GAP-a II;
2. ističe da je, unatoč tome što je prošla jedna godina od donošenja GAP-a II, još uvijek riječ o samom početku, ali pozdravlja opći smjer djelovanja i konstatira niz pozitivnih trendova; međutim, primjećuje i niz izazova u pogledu izvješćivanja i provedbe ključnih prioriteta i rodno povezanih ciljeva održivog razvoja te praćenja napretka u pogledu svih ciljeva, kao i u pogledu uključivanja rodne dimenzije u dijalog u sklopu sektorske politike;
3. napominje da je GAP II sastavljen u obliku zajedničkog radnog dokumenta službi; poziva Komisiju da pokaže svoju čvrstu odlučnost te da GAP II u budućnosti unaprijedi i preobrazi u komunikaciju o rodnoj ravnopravnosti;
4. napominje da su najsuvremenija istraživanja o politikama i čvrsti dokazi ključni načini stjecanja znanja o rodnoj ravnopravnosti i osnaživanju žena radi izrada politika i strategija kojima se jača kapacitet Unije da rodnu ravnopravnost provede u djelo; stoga traži od ESVD-a i Komisije da posebnu pozornost posvete cilju koji podrazumijeva izvršenje neovisne procjene provedbe mjera utvrđenih u Prilogu 1. Akcijskom planu za ravnopravnost spolova;
5. napominje da GAP II pruža sveobuhvatan program koji obuhvaća cjelokupne aktivnosti vanjske politike EU-a i u tom pogledu pozdravlja odabir tri tematska stupa, točnije osiguravanje fizičkog i psihičkog integriteta djevojčica i žena, promicanje ekonomskih i socijalnih prava i osnaživanje djevojčica i žena, te jačanje njihova glasa i sudjelovanja; ističe da je cilj tih stupova borba protiv glavnih čimbenika i uzroka diskriminacije i marginalizacije; prima na znanje i horizontalni stup koji se sastoji od preobrazbe institucijske kulture službi Komisije i ESVD-a kako bi se učinkovitije ispunile obveze EU-a u pogledu rodne ravnopravnosti i osnaživanja žena u okviru vanjskih odnosa Unije;
6. ističe da glavni čimbenici i uzroci koji vode do diskriminacije i marginalizacije podrazumijevaju: seksualno i rodno uvjetovano nasilje nad ženama i djevojčicama, uključujući štetne tradicije kao što su dječji brakovi i genitalno sakaćenje žena; neodgovarajući pristup osnovnim sektorima i socijalnim uslugama, kao što su zdravstvo, obrazovanje, voda, odvodnja i prehrana; poteškoće u dobivanju pristupa spolnom i reproduktivnom zdravlju; te nejednako sudjelovanje u javnim i privatnim institucijama, kao i u političkom odlučivanju i u mirovnim procesima;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

7. podsjeća da se rodna nejednakost preklapa s drugim oblicima nejednakosti, te ih pogoršava, i da razumijevanje tog problema mora odrediti izbor prioriteta i obveza za djelovanje;
8. poziva na to da se pri provedbi GAP-a II veća pozornost usmjeri na djevojčice i žene koje se suočavaju s dodatnom diskriminacijom na temelju etničke pripadnosti, seksualnosti, invalidnosti, kaste ili dobi, kako bi se u skladu s tim razvrstali podaci;
9. naglašava da su veće uključivanje žena na tržište rada, poboljšanje potpore ženskom poduzetništvu, očuvanje jednakih mogućnosti i jednake plaće za muškarce i žene te promicanje ravnoteže između privatnog i profesionalnog života ključni čimbenici za postizanje uključivog i dugoročnog gospodarskog rasta, borbu protiv nejednakosti i promicanje financijske neovisnosti žena;
10. pozdravlja uspostavu čvrstog okvira praćenja i odgovornosti za mjerenje i praćenje napretka GAP-a II i potvrđuje da se njegovom povećanom ambicijom pruža stvarna mogućnost EU-u da u području vanjskih odnosa promiče ravnopravnost žena i muškaraca te osnaživanje djevojčica i žena; primjećuje, međutim, potrebu za dubljim razumijevanjem i harmonizacijom tog okvira kako bi se na odgovarajući način ocijenio utjecaj djelovanja EU-a;
11. primjećuje važnost jačanja politika i mjera za promicanje obrazovanja djevojčica i njegov utjecaj u pogledu njihova zdravlja i ekonomskog osnaživanja; ističe da su djevojčice i mlade žene posebno ranjive i da je potrebno posvetiti posebnu pozornost kako bi se osigurao njihov pristup svim razinama obrazovanja; u tom pogledu poziva da se razmotri niz mogućnosti u području znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM);
12. ističe da je veće sudjelovanje i javnog i privatnog sektora ključno za unapređenje prava žena i njihova ekonomskog osnaživanja u različitim gospodarskim sektorima; ističe potrebu za uključenjem i prisutnošću žena u novim gospodarskim sektorima koji su važni za održiv razvoj, uključujući sektor informacijskih i komunikacijskih tehnologija; ističe da poduzetništvo ima važnu ulogu u jačanju prava žena; u tom kontekstu poziva da se pojačana podrška pruži lokalnim malim i srednjim poduzećima, a posebno poduzetnicama, kako bi im se omogućilo da profitiraju od rasta ostvarenog u privatnom sektoru;
13. ističe da je potrebno osnažiti žene u ruralnim područjima boljim pristupom zemljištu, vodi, obrazovanju i osposobljavanju, tržištima i financijskim uslugama;
14. poziva EU da promiče veće sudjelovanje žena u procesima održavanja i izgradnje mira te vojnim i civilnim misijama EU-a za upravljanje krizama;

Postignuća GAP-a II

15. pozdravlja proširenje GAP-a na sve vanjske službe EU-a i države članice te primjećuje važan napredak u promjeni institucijske kulture EU-a na razini sjedišta i delegacija, što je ključ jačanja učinkovitosti inicijativa EU-a i njihova učinka na rodnu ravnopravnost; također pozdravlja obvezni zahtjev koji je za sve sudionike iz EU-a uveden na temelju GAP-a II za godišnje izvješćivanje o napretku postignutom u najmanje jednom tematskom području; međutim, ponavlja potrebu za osnaženim vodstvom i postojanim poboljšanjima usklađenosti i koordinacije između institucija EU-a i država članica uz upotrebu postojećih struktura i proračuna;
16. pozdravlja činjenicu da su službe Komisije, ESVD, 81 % delegacija EU-a i 22 države članice podnijeli izvješća o rodnoj ravnopravnosti za 2016.; iako je svjestan da bi mogle postojati iznimne okolnosti koje objašnjavaju zašto delegacije ne izvješćuju, očekuje od delegacija i država članica da pojačaju svoje napore, te želi vidjeti postojani napredak godinu za godinom u cilju da će sva izvješća biti podnesena; prima na znanje činjenicu da među državama članicama i dalje postoje znatne razlike; podsjeća da će potpuno poštovanje u pogledu podnošenja izvješća o GAP-u i njegove provedbe biti ključni za ostvarivanje cilja GAP-a II o promicanju rodne ravnopravnosti u 85 % svih novih inicijativa do 2020.;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

17. pozdravlja konkretne korake prema promjeni kulture i uvođenju obavezne rodne analize za sva nova poduzeta vanjska djelovanja, čime se cjelokupna odgovornost za izvješćivanje u vezi s GAP-om stavlja na voditelje delegacija EU-a, ali i povećani broj osoblja na visokim razinama koje je uključeno u provedbu GAP-a II i imenovanje sve većeg broja zagovaratelja i kontaktnih točaka u području rodne ravnopravnosti u delegacijama EU-a, iako, kako stvari sada stoje, kontaktne točke za rodnu ravnopravnost postoje samo u polovici delegacija EU-a; poziva na to da se više vremena na upravljačkoj razini posveti rodnim pitanjima i da delegacije koje još nisu imenuju vlastite kontaktne točke za rodna pitanja; ističe da bi svim kontaktnim točkama za rodna pitanja trebalo omogućiti dovoljno vremena i kapaciteta kako bi ispunile svoje zadaće;

18. izražava žaljenje zbog toga što su prema izvješću ESVD-a iz studenoga 2016. u samo nekoliko misija EU-a u okviru ZSOP-a organizirane obuke o seksualnom ili rodno uvjetovanom uznemiravanju te napominje da 2015. nije bilo prijavljenih slučajeva seksualnog ili rodno uvjetovanog uznemiravanja, zlostavljanja ili nasilja u okviru misija ZSOP-a; ističe važnost politike nulte tolerancije u slučajevima seksualnog ili rodno uvjetovanog uznemiravanja kao i pružanja potpore institucijskim strukturama usredotočenima na sprečavanje seksualnog ili rodno uvjetovanog nasilja; poziva ESVD i države članice da pruže potporu svim naporima usmjerenima na borbu protiv seksualnog ili rodno uvjetovanog nasilja u međunarodnim mirovnim operacijama te da se pobrinu za učinkovitu zaštitu zviždača i žrtava;

19. pozdravlja povećan broj mjera usredotočenih na rodnu ravnopravnost (pokazatelj G1 i G2) i zahtjev prema kojem delegacije moraju opravdati projekte koji nemaju to težište; ističe da cjelokupni porast broja takvih projekata ne bi trebao biti na štetu konkretnih rodno usmjerenih projekata (pokazatelj G2) te stoga preporučuje poseban cilj za projekte G2; prima na znanje da je nejasno na koji se način ciljane (G2) i usmjerene mjere (G1) dopunjuju; poziva na poduzimanje daljnjih napora za pojašnjenje rodno osviještenih politika i povećanje ciljanih mjera;

20. primjećuje da se u programiranju i odabiru projekata ponavlja tek nekoliko aspekata rodne ravnopravnosti; poziva provedbene aktere da iskoriste cjelokupna područja rodne ravnopravnosti;

21. osuđuje sve oblike nasilja nad ženama i djevojčicama, kao i sve oblike rodno uvjetovanog nasilja, uključujući trgovinu ljudima, spolno iskorištavanje, prisilne brakove, zločine iz časti, genitalno sakaćenje žena i korištenje seksualnim nasiljem u ratne svrhe; poziva EU i sve države članice da ratificiraju Istanbulsku konvenciju, prvi pravno obvezujući međunarodni instrument čija je svrha sprečavanje nasilja nad ženama i borba protiv njega;

22. žali što se žene koje su iskusile ili su suočene s nasiljem ne podupiru, kada je riječ o nasilju muškaraca, u jednakoj mjeri u pogledu informiranja, pristupa i osiguravanja skloništa, usluga podrške i prava, telefonskih linija za pomoć, kriznih centara za žrtve silovanja itd.; naglašava da bi u središtu Istanbulske konvencije trebalo biti nasilje muškaraca nad ženama, uz istovremeno rješavanje svih oblika rodno uvjetovanog nasilja suzbijanjem nasilja utemeljenog na spjecištu različitih osnova, uključujući spolnu orijentaciju, rodni identitet i rodno izražavanje; naglašava važnost strateških mjera za proaktivnu borbu protiv rodni stereotipa i obrazaca patrijarhata, rasizma, seksizma, homofobije i transfobije, kao i rodne normativnosti i heteronormativnosti;

23. iznimno žali zbog toga što se čini da se trenutačnim programiranjem zapostavlja rodna dimenzija u kriznim situacijama ili teškim sukobima, što, među ostalim, znači da djevojčice i žene koje su žrtve ratnog silovanja nemaju pristup nediskriminirajućoj skrbi, a posebno sveobuhvatnoj zdravstvenoj zaštiti; poziva Komisiju da sustavno provodi GAP II u kontekstu pružanja humanitarne pomoći u kojem mora osigurati nediskriminirajući pristup zdravstvenim uslugama te da aktivno obavještava svoje humanitarne partnere o svojoj politici prema kojoj se, u slučajevima kada trudnoća ugrožava život žene ili djevojčice ili uzrokuje nepodnošljivu patnju, međunarodnim humanitarnim pravom može opravdati omogućavanje sigurnog pobačaja; potiče na to da pružanje humanitarne pomoći EU-a i njegovih država članica ne podliježe ograničenjima koja nameću drugi partnerski donatori u pogledu potrebnog liječenja, uključujući dostupnost sigurnog prekida trudnoće za žene i djevojčice koje su žrtve silovanja u oružanim sukobima; pozdravlja činjenicu da su mnoge delegacije EU-a bile usredotočene na borbu protiv nasilja nad ženama; u tom kontekstu inzistira da je potrebno zajamčiti zaštitu prava na život i dostojanstvo svim ženama i djevojčicama aktivnom borbom protiv štetnih praksi kao što je rodno uvjetovano ubojstvo; ističe da je potrebno iskorijeniti korištenje silovanja kao sredstva ratovanja i ugnjetavanja te da EU mora vršiti pritisak na vlade trećih zemalja i sve uključene dionike u regijama u kojima se provodi takvo rodno uvjetovano nasilje kako bi se ta praksa obustavila, počinitelje privedo pravdi, a preživjelima, pogođenim ženama i zajednicama pomoglo u ozdravljenju i oporavku;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

24. naglašava da univerzalno poštovanje i pristup spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima doprinosi postizanju svih ciljeva održivog razvoja povezanih sa zdravljem, kao što je prenatalna skrb i mjere za izbjegavanje visokorizičnih poroda i smanjenje smrtnosti novorođenčadi i djece; ističe da su planiranje obitelji, zdravstvene usluge za roditelje i sigurne i zakonite usluge pobačaja važni elementi za spašavanje života žena; međutim, žali što se prioriteti vezani uz planiranje obitelji ili reproduktivno zdravlje zanemaruju i u smislu financiranja i u smislu programa; zabrinut je zbog činjenice da ni jedna delegacija EU-a na području Bliskog istoka i sjeverne Afrike te Europe i Srednje Azije nije odabrala nijedan pokazatelj u vezi sa spolnim i reproduktivnim zdravljem i pravima, unatoč velikim potrebama u pogledu spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava u tim regijama; poziva delegacije EU-a u tim regijama da ponovno razmotre te zabrinjavajuće podatke kako bi se utvrdilo jesu li povezani s netočnim izvješćivanjem ili je li potrebno nadopuniti postojeće programe s ciljanim mjerama u vezi sa spolnim i reproduktivnim zdravljem i pravima, koristeći se revizijom programa sredinom provedbenog razdoblja; ističe da bi trebalo zadržati posebno poglavlje o spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima u godišnjem izvješću kako bi se mogao ocijeniti stvarni učinak promjena u okviru GAP-a II i kako bi se osiguralo da napredak u pogledu spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava bude primjereno obuhvaćen metodološkim pristupom izvješća;

25. napominje da izvješće pokazuje da postoji potreba za snažnijim djelovanjem u pogledu spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava kao preduvjeta rodne ravnopravnosti te potreba za odgovarajućim alatima za mjerenje postignutog napretka kada je riječ o osiguranju univerzalnog pristupa spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima kako je dogovoreno u skladu s obvezama EU-a prema Akcijskom programu Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju i Pekinškoj platformi za djelovanje te zaključnim dokumentima njihovih revizijskih konferencija u pogledu cilja održivog razvoja 5.6; u tom pogledu također podsjeća na ciljeve održivog razvoja 3.7. i 5.3.;

26. žali zbog toga što se u kontekstu sve manjeg prostora za djelovanje civilnog društva cilju 18. o organizacijama za ženska prava i borcima za ljudska prava žena posvećuje malo pozornosti; zabrinut je zbog toga što je tematskom prioritetu o političkim i civilnim pravima, posebno o sudjelovanju žena i djevojčica u političkim i civilnim pravima, posvećeno nedovoljno važnosti prilikom provedbe GAP-a II;

Ključne preporuke za Komisiju/ESVD

27. poziva Komisiju i ESVD da poduzmu daljnje korake kako bi olakšali razmjenu najboljih praksi u poboljšanju rodne ravnopravnosti i rodno osviještenih politika među delegacijama i odjelima, npr. uspostavom i promicanjem mreže kontaktnih točaka za rodna pitanja te razmjenom pozitivnijih primjera uspješne prakse, uključujući među ostalim izradu i provedbu programa te sustavne rodne analize, te da osiguraju da se rodnom analizama stvarno utječe na programe koje provode delegacije EU-a;

28. ističe da je postignut znatan napredak u različitim prioritetnim područjima, međutim, da je u nekim zabilježeno sporije napredovanje od očekivanog; poziva Komisiju da provede studiju kojoj bi cilj bio utvrditi zašto delegacije EU-a češće u obzir uzimaju određene tematske ciljeve i određena prioritetna područja, u kojima se postiže veći napredak;

29. poziva na to da se prilagođenim osposobljavanjem, reorganizacijom postojećih struktura i dodatnim osobljem jačaju kapaciteti u području ljudskih resursa koji se bave promicanjem rodne ravnopravnosti u službama Komisije; sugerira da bi se povećanim osposobljavanjem osoblja, koje je namijenjeno prvenstveno osobama na višim rukovodećim položajima i koje bi podrazumijevalo posebno osposobljavanje o rodnom pitanjima za ranjivije skupine, i uvođenjem kontaktne točke za rodna pitanja po jedinici te uvođenjem skupine za koordinaciju rodni pitanja u jedinice Glavne uprave za međunarodnu suradnju i razvoj, Glavne uprave za susjedsku politiku i pregovore o proširenju, Glavne uprave za europsku civilnu zaštitu i europske operacije humanitarne pomoći te u ESVD u većoj mjeri doprinijelo promicanju rodne ravnopravnosti u odjelima za vanjsku politiku; smatra da bi poboljšanja i daljnja specijalizacija u području osposobljavanja o pitanjima rodne ravnopravnosti također trebala biti dostupna lokalnim partnerima na državnoj razini i nedržavnim akterima, uključujući nevladine organizacije;

30. naglašava potrebu za osiguravanjem dosljednosti i usklađenosti među svim postojećim vanjskim instrumentima i politikama EU-a u odnosu na rodno osviještenu politiku, uključujući novi konsenzus o razvoju, paket resursa EU-a o rodno osviještenoj politici u razvojnoj suradnji i Akcijski plan EU-a za ljudska prava i demokraciju;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

31. pozdravlja dopis sa smjernicama od 8. ožujka 2016. u kojemu se navode sredstva i instrumenti za provedbu GAP-a II i koje se primjenjuju na Glavnu upravu za međunarodnu suradnju i razvoj i ESVD te poziva na uspostavu smjernica u svim europskim službama uključenima u provedbu GAP-a II;

32. pozdravlja pokretanje zajedničke globalne inicijative EU-a i UN-a za rodnu ravnopravnost (inicijativa „Spotlight”), u skladu s ciljem GAP-a II, za rješavanje seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja i štetnih praksi poput genitalnog sakaćenja žena, ranih prisilnih brakova ili trgovanja ljudima; napominje, međutim, da se inicijativa „Spotlight” bavi uglavnom elementima programa od zajedničkog globalnog interesa, što je dokazano izvješćem o provedbi, i stoga naglašava potrebu promicanja rodne ravnopravnosti na sveobuhvatniji način, prikladnom kombinacijom programa i modaliteta; poziva na to da se inicijativi „Spotlight” dodijele dodatna sredstva koja još nisu namijenjena za rodnu ravnopravnost; poziva Komisiju da iskoristi reviziju svojih programa međunarodne suradnje središnom provedbenog razdoblja za povećanje sredstava za Paket sredstava za rodna pitanja kako bi se ostvarili ambiciozni ciljevi GAP-a II, uključujući integriranje rodnih pitanja u bilateralnu suradnju i putem tematskih programa;

33. naglašava da EU svojim vanjskim odnosima mora promicati i obuhvaćati načelo ravnopravnosti žena i muškaraca, međutim, napominje da u GAP-u II nije posvećena dovoljna pozornost pitanju veze između trgovine i rodne problematike te da, općenito, promicanje rodne ravnopravnosti ostaje višedimenzionalni izazov; u tom kontekstu podsjeća na to da su pregovori o trgovinskim sporazumima, a posebno poglavlja o trgovini i održivom razvoju kojima su obuhvaćena prava radnika, važan alat za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca te osnaživanje žena u trećim zemljama; stoga poziva Glavnu upravu za trgovinu da poduzme korake za uključivanje GAP-a II u svoj rad te da svi trgovinski sporazumi EU-a sadrže prava djevojčica i žena i rodnu ravnopravnost, kao pokretače rasta, kako bi se poštovale temeljne konvencije Međunarodne organizacije rada o rodnim i radničkim pravima, uključujući prisilni i dječji rad; podsjeća na potrebu praćenja učinka trgovinskih politika EU-a na osnaživanje žena i rodnu ravnopravnost tijekom njihove provedbe;

34. napominje da je osnaživanje djevojčica i žena jedan od navedenih ciljeva vanjskog djelovanja EU-a u okviru globalne strategije za zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku; napominje da uloga žena u mirovnim pregovorima i posredovanju u obliku u kojem se uzima u obzir u GAP-u II nije dovoljna; naglašava važnu ulogu žena u promicanju dijaloga i izgradnji povjerenja, stvaranju saveza za mir i pružanju različitih perspektiva o tome što znače mir i sigurnost, posebno kada je riječ o sprečavanju i rješavanju sukoba i obnovi nakon sukoba; napominje da promicanje prava žena u zemljama u kojima vladaju krize ili sukobi osnažuje zajednice i čini ih otpornijima; pozdravlja imenovanje glavne savjetnice ESVD-a za rodna pitanja i provedbu Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda br. 1325 o ženama, miru i sigurnosti; potiče snažnije djelovanje država članica EU-a i međunarodne zajednice u okviru UN-a kako bi se učinkovitije prionulo rješavanju utjecaja sukoba na žene i djevojčice kao i stanja nakon sukoba; poziva Komisiju da pruži podršku novoj globalnoj mreži kontaktnih točaka za žene, mir i sigurnost; napominje važnost Rezolucije 2250 Vijeća sigurnosti UN-a o mladima, miru i sigurnosti, kao i pronalaska najboljih mogućih načina na koje EU može provesti tu rezoluciju;

35. podsjeća na svoj zahtjev da se u okviru trgovinskih pregovora s Čileom uvrsti posebno poglavlje o trgovini i rodnoj ravnopravnosti te o osnaživanju žena; naglašava da je to prvi put da se predloženo uvođenje takvog posebnog poglavlja u neki trgovinski sporazum provodi u djelo; ustraje u potrebi da ga se obavještava o sadržaju tog poglavlja i da to poglavlje ocijeni prije donošenja odluka na općenitoj razini; potiče EU na uvođenje horizontalnih mjera u trgovinske sporazume radi promicanja rodne ravnopravnosti, razmjene najboljih praksi i omogućavanja ženama da imaju više koristi od trgovinskih sporazuma;

36. poziva na prikupljanje podataka razvrstanih prema spolu u ključnim sektorima koji su najviše pogođeni trgovinskim sporazumima, kako bi se osigurao koristan alat za što preciznije predviđanje njihovih učinaka na živote žena i za suzbijanje bilo kakvih štetnih utjecaja; poziva na stvaranje mehanizma za praćenje i jačanje rodne politike u trgovinskim sporazumima;

37. pozdravlja tematski prioritet u pogledu ekonomskog i socijalnog osnaživanja i analizu prepreka u pristupu proizvodnim resursima, među kojima su zemljište i odgovarajuće djelatnosti; ponavlja da, iako se EU obvezao na ulaganje u rodnu ravnopravnost u poljoprivredi, službena razvojna pomoć za poljoprivredu nije primarno namijenjena poljoprivrednicima te poziva EU i države članice da dodjeljuju više resursa poljoprivrednicima, u skladu s ciljem 5. GAP-a II;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

38. snažno potiče institucije da znatno poboljšaju udio žena kada je riječ o upućivanju u delegacije EU-a, te njihovu vodstvu s obzirom na to da su žene na čelu tek 28 od ukupno 138 delegacija, ali i kada je riječ o ženama u svojstvu voditelja misija (trenutačno 5 žena od ukupno 17 misija); stoga poziva Komisiju i ESVD da učinkovito provode ciljane politike kako bi se ženama olakšao pristup vodećim i upravljačkim položajima; ističe nisku prisutnost žena u postupku donošenja odluka, što svjedoči o postojanju nevidljivih prepreka koje ih sprječavaju da zauzimaju položaje veće odgovornosti;

39. ističe da će uspjeh GAP-a II u konačnici ovisiti o dugoročnom i dosljednom angažmanu visokopozicioniranih političkih čelnika i višeg vodstva svih aktera EU-a, kao i o dostupnosti dostatnih ljudskih i financijskih resursa za njegovu provedbu te o prilagodbi aktivnosti EU-a lokalnim okolnostima u zemljama primateljicama; u tom pogledu pozdravlja pozitivni angažman povjerenika odgovornog za međunarodnu suradnju i razvoj te potiče ostale povjerenike na veću angažiranost; napominje da je potrebno da Visoka predstavnica i osobe na rukovodećim položajima iskažu snažnije političko vodstvo radi povećanja sredstava i odgovornosti te radi koordiniranja i jačanja tog angažmana u narednim godinama; poziva sve aktere EU-a da se koriste Paketom sredstava za rodna pitanja kako bi se osiguralo da se rodno osviještena politika dosljedno primjenjuje za ostvarivanje ambicioznih ciljeva GAP-a II;

40. snažno osuđuje ponovno uvođenje, u siječnju 2017. u SAD-u, i širenje takozvanog pravila globalnog blokiranja (Mexico City Policy) i njegov utjecaj na globalno pružanje zdravstvene skrbi ženama i djevojčicama te na njihova prava; ponavlja svoj poziv EU-u i njegovim državama članicama da proaktivno podupiru prava žena diljem svijeta i znatno povećaju nacionalnu i europsku razvojnu pomoć za spolno i reproduktivno zdravlje i prava, osobito za pristup obiteljskom planiranju te sigurnom i zakonitom pobačaju bez diskriminacije, u cilju smanjenja nedostatka sredstava zbog politike SAD-a u tom području;

41. poziva ESVD da poboljša provedbu smjernica EU-a o LGBTI osobama i da osigura da se delegacije EU-a redovito savjetuju s organizacijama koje promiču prava LGBTI osoba i obavještavaju ih o tome što se poduzima u vezi s njihovim pravima, kako bi se osiguralo da razina sudjelovanja i poduzetih aktivnosti ovise o potrebama zajednice LGBTI u određenoj zemlji, a ne o osobnom angažmanu osoblja delegacije, te da koordinira strategije i djelovanja ne samo s nacionalnim veleposlanstvima država članica EU-a, već i s veleposlanstvima u trećim zemljama te međunarodnim organizacijama kao što je UN;

42. napominje da će biti potrebna odgovarajuća sredstva za pitanje rodne ravnopravnosti u vanjskim odnosima kako bi se održala politička predanost tom cilju; ističe da su trenutačna sredstva za rodnu ravnopravnost i aktivnosti osnaživanja žena nedovoljna te poziva da se u sljedećem VFO-u povećaju sredstva namijenjena za to;

Ključne preporuke za delegacije EU-a

43. pozdravlja fleksibilnost u okviru GAP-a II kojom se delegacijama daje mogućnost odabira prioriteta u skladu s okolnostima konkretne zemlje, jer se time omogućuje analiza i procjena posebnih potreba svake zemlje ili regije, čime se rješava poseban izazov jačanja prava žena i njihova ekonomskog osnaživanja; ipak preporučuje da se delegacije potiču na to da pokažu napredak barem u području jednog prioriteta po tematskom stupu do kraja provedbe GAP-a II kako bi se osigurala što ujednačenija pokrivenost raznih tematskih područja kao što su jačanje politika i mjera kojima se promiče obrazovanje djevojčica te njihova utjecaja u pogledu zdravlja i ekonomskog osnaživanja; poziva na to da se naglasak stavi na stanje žena i djevojčica u područjima pogođenim sukobima, kao i na rodno uvjetovano nasilje, a posebice na korištenje silovanja kao ratnog oružja; nadalje podsjeća da se aktivnosti i projekti financirani iz proračuna EU-a trebaju sustavno usmjeravati na rješavanje problema rodne neravnopravnosti i diskriminacije;

44. podsjeća na obvezu koja proizlazi iz Ugovora da se primjenjuje sustavno uvođenje rodno osviještene politike u sve aktivnosti EU-a, među ostalim u političke dijaloge i sve dijaloge o sektorskim politikama, te u područja poput energetike, poljoprivrede, prometa, obrazovanja i javne uprave kojima se dosad posvećivalo manje pozornosti; ustraje u tome da se rodno osviještene politike uključe u nacionalne planove i okvire politika kako bi se osiguralo da partnerske zemlje preuzmu obveze i odgovornosti, istovremeno podsjećajući na važnost podržavanja razvojnih projekata na čijem su čelu žene iz dotičnih zemalja; naglašava važnost rada s partnerskim zemljama u pripremi nacionalnih proračuna s rodnom dimenzijom;

45. poziva na uspostavu namjenske proračunske linije za rodnu ravnopravnost kako bi se na vidljiviji način pokušalo riješiti pitanje političkog sudjelovanja i zastupljenosti žena u EU-u i njegovim susjednim zemljama; naglašava da bi ti programi trebali u potpunosti biti integrirani u ciljeve i programe organizacije UN Women te bi se njima trebali odrediti mjerljivi ciljevi u svrhu redovitog praćenja napretka u području rodne ravnopravnosti u istočnom i južnom susjedstvu, jačanja suradnje i angažmana s vladama partnerskih zemalja u cilju bržeg ostvarivanja boljih rezultata, u kontekstu bilateralnog partnerstva i sporazuma o pridruživanju;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

46. napominje da se osposobljavanje u području rodno osviještene politike provodi samo u nekim delegacijama i da velik udio osposobljenog osoblja ima ugovorni status s privremenim angažmanom; poziva delegacije EU-a da pronađu rješenje za tu situaciju;

47. naglašava da je važno tijekom političkog dijaloga poboljšati sudjelovanje žena u obrazovanju, gospodarskim aktivnostima, zapošljavanju i poslovnim mogućnostima kao prioritetnim sredstvima jačanja položaja žena u društvu;

48. ističe važnost provedbe sustavnih rodni analiza potkrijepljenih dokazima koristeći se, po mogućnosti, podacima razvrstanim prema spolu i dobi, uz savjetovanje i sudjelovanje lokalnih organizacija civilnog društva i ženskih skupina, organizacija za ljudska prava te lokalnih i regionalnih vlasti u pogledu odabira ciljeva i ocjenjivanja tog odabira, načina provedbe i praćenja izvora, te učinkovitosti i održivosti ishoda; pozdravlja činjenicu da su izrađene 42 analize koje se odnose na rodnu ravnopravnost za pojedine zemlje i potiče sve ostale zemlje da brzo dovrše svoje analize, da više koriste kriterije za rodnu ravnopravnost u sustavima za nadzor programa i projekata i procesima evaluacije te da u definiranje državnih strateških ciljeva, programa, projekata i dijaloga uključe rodnu analizu; potiče EU da istraži mogućnosti sustavnije razmjene rodni analiza te njihova upravljanja i ažuriranja kako bi se doprinijelo poboljšanju koordinacije, izbjeglo ograničavanje rodne analize na očigledna područja politike kao što su obrazovanje i zdravlje majki, ali i kako bi se uzelo u obzir i područja koja se trenutačno pogrešno smatraju rodno neutralnima, posebice poljoprivredu, klimu ili energiju;

49. napominje da je u zajedničkom radnom dokumentu službi o okviru za razdoblje 2016. –2020. Komisija priznala da se financijsko ulaganje EU-a u rodnu ravnopravnost nije sustavno mjerilo; poziva Komisiju da zauzme jasan pristup usmjeren na rezultate kojim se utvrđuju visoki standardi mehanizama za izvještavanje, evaluaciju i odgovornost te da potiče odlučivanje na temelju dokaza kako bi se dostupna financijska sredstva koristila učinkovitije i djelotvornije; traži da se izradi izvješće kojim bi se točno odredilo koliko je sredstava konkretno namijenjeno za rodno osviještene politike i koji su najznačajniji postignuti ciljevi;

50. naglašava potrebu daljnjeg poboljšanja prikupljanja podataka na nacionalnoj razini, izrade specifičnih pokazatelja s ciljevima utvrđenima na temelju tih pokazatelja, kao i važnost toga da je njihovo praćenje u skladu s okvirom ciljeva održivog razvoja;

51. podsjeća da su prava žena ljudska prava te potiče daljnji rad u smislu rješavanja pitanja društvenih i kulturnih normi i rodni stereotipa u društvima s pomoću povećane suradnje s civilnim društvom i lokalnim organizacijama koje zagovaraju prava žena i njihovo osnaživanje, posebice u kontekstu nestabilnosti države i sukoba te izvanredne situacije; vjeruje da su stvaranje novih mreža ili razvoj postojećih te uključivanje svih glavnih aktera, uključujući privatni sektor, od ključne važnosti, kao i razvoj javno-privatnih partnerstava, ako je to moguće; naglašava potrebu za većom ulogom žena u lokalnim zajednicama i nevladinim organizacijama u pogledu praćenja lokalnih vlasti i pozivanja istih na odgovornost; umjesto da se žene i djevojke prikazuje kao „ranjive“, smatra da je potrebno staviti naglasak na njihovu ulogu kao nositeljica promjena i razvoja te kao mirovnih aktera u rješavanju sukoba; naglašava da su uključivanje dječaka i muškaraca, kao i njihovo aktivno sudjelovanje, potrebni kako bi se osigurala stvarna ravnopravnost žena i muškaraca; stoga potiče široko obrazovanje za promjenu ponašanja u vezi s rodno uvjetovanim nasiljem, uz uključivanje svih muškaraca, dječaka i zajednica; naglašava da društvene norme u pogledu ženskih i muških uloga stavljaju žene u ranjiviji položaj, osobito u odnosu na njihovo spolno i reproduktivno zdravlje, i dovode do štetnih praksi poput genitalnog sakaćenja žena te dječjih, ranih i prisilnih brakova;

52. poziva EU da promiče pravne okvire i strategije kojima se potiče veće i učinkovitije sudjelovanje žena u procesima održavanja i izgradnje mira te posredovanja i vojnim i civilnim misijama EU-a za upravljanje krizama, u skladu s rezolucijom Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1325 o ženama, miru i sigurnosti, s posebnim naglaskom na seksualno nasilje povezano sa sukobima; u tom kontekstu smatra da rodno osjetljiva analiza sukoba, uz savjetovanje s akterima na razini zajednice i organizacijama žena, može omogućiti bolje razumijevanje uloge žena u sukobima;

53. ističe da je potrebno dodijeliti proračunska sredstva za programe namijenjene za sprečavanje dječjih brakova, kojima se nastoji stvoriti okruženje u kojem djevojčice mogu ostvariti svoj puni potencijal, među ostalim i preko obrazovnih, socijalnih i gospodarskih programa za djevojčice koje nisu u obrazovnom sustavu, programa za zaštitu djece, skloništa za djevojčice i žene, pravnog savjetovanja i psihološke potpore;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

54. ističe da je redovitim dijalozima i suradnjom s delegacijama EU-a važno povećati uključenost organizacija civilnog društva i drugih dionika, poput aktera u području ljudskih prava, zdravlja ili okoliša, s obzirom na to da će takva suradnja doprinijeti poboljšanju vidljivosti i provedbe GAP-a II, čime se povećava javna odgovornost za napredak u području rodne ravnopravnosti;

55. zabrinut je zbog toga što se zaštiti boraca i organizacija za prava žena ne posvećuje dovoljno pozornosti, s obzirom na to da su oni trenutno pod ogromnim pritiskom zbog sužavanja prostora za građansko djelovanje u mnogim regijama; također je zabrinut zbog toga što je tematskom prioritetu o političkim i civilnim pravima, posebno o sudjelovanju žena i djevojčica u političkim i civilnim pravima, posvećeno nedovoljno važnosti prilikom provedbe GAP-a II;

56. poziva delegacije EU-a da osiguraju učinkovito i redovito prikupljanje podataka o nasilju nad ženama i djevojčicama, izrade preporuke za pojedine države i promiču uspostavu zaštitnih mehanizama i odgovarajućih struktura za potporu žrtvama;

Ključne preporuke za Europski parlament

57. potiče izaslanstva Parlamenta da se u svojem radu s partnerskim zemljama sustavno informiraju o izradi programa s rodnom dimenzijom, rezultatima rodničkih analiza i radu na promicanju rodne ravnopravnosti i osnaživanja žena te da u svoje programe misija uključe sastanke sa ženskim organizacijama; poziva Parlament da u svojim izaslanstvima osigura bolju rodnu ravnotežu;

58. poziva Komisiju da učini dostupnima izvješća zemalja o rodnoj analizi i da ih uključi u informativna izvješća za sva izaslanstva Parlamenta u treće zemlje;

59. preporučuje Parlamentu da periodički i po mogućnosti svake dvije godine preispituje buduća izvješća o provedbi GAP-a II;

Ključne preporuke za buduće izvješćivanje

60. ističe potrebu za pojednostavnjenim načinom izvješćivanja kojim se birokracija svodi na najmanju moguću mjeru; traži da se buduća izvješća o provedbi sastave i objave u kraćem vremenskom roku; poziva na razvoj internetskog izvješćivanja, jasnih predložaka i izdavanje vodiča kako bi se olakšao rad delegacija;

61. ističe potrebu za uključenjem i prisutnošću žena u gospodarskim sektorima koji su važni za održiv razvoj; ističe da poduzetništvo ima važnu ulogu u jačanju prava žena; u tom kontekstu poziva da se pojačana podrška pruži lokalnim malim i srednjim poduzećima, osobito poduzetnicama, i to uz pomoć mikrokredita, kako bi im se omogućilo da profitiraju od rasta koji donosi privatni sektor;

62. ističe da je potrebno podupirati jačanje nacionalnih statističkih kapaciteta i mehanizama u partnerskim zemljama, učinkovito koordinirajući financijsku i tehničku pomoć kako bi se omogućilo bolje mjerenje i praćenje rezultata dobivenih u području rodno osviještenih politika te upravljanje njima;

63. poziva Komisiju da prikuplja podatke razvrstane prema spolu tijekom provedbe programa o osnaživanju žena koje financira EU;

64. ističe potrebu ne samo za stabilnom rodno osviještenom politikom, već i za izvješćima o konkretnim specifičnim aktivnostima, posebno u osjetljivim područjima kao što su spolno i reproduktivno zdravlje, koja omogućuju praćenje stvarnog utjecaja na život žena i djevojčica, kao i na život muškaraca i dječaka;

65. međutim, podsjeća na to da je razmatranje rodno specifičnih podataka više od prikupljanja podataka razvrstanih prema spolu te poziva na poboljšanje prikupljanja podataka kako bi se omogućila kvalitativna analiza položaja žena, na primjer, u pogledu radnih uvjeta;

66. ističe da je potrebno poboljšati pouzdanost rodne analize usklađivanjem podataka koje su prikupile delegacije EU-a tako da budu usporedivi;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

67. naglašava kako nije dovoljno samo savjetovati se s međunarodnim i nacionalnim partnerima, akademskom zajednicom, skupinama za strateško promišljanje i ženskim organizacijama, potrebno je također uključiti njihov doprinos i stručno znanje u praćenje aktivnosti i programa o rodnoj ravnopravnosti koje financira EU;

68. podsjeća da su EU i države članice obvezne prilikom provedbe i izrade migracijske politike EU-a poštovati prava djevojčica i žena koje se nalaze u položaju migranata, izbjeglica i tražitelja azila; u tom kontekstu poziva na ponovnu ocjenu suradnje operacije EUNAVFOR MED Sophia s libijskom obalnom stražom, uzimajući u obzir navode o sustavnom seksualnom nasilju nad ženama u centrima za pritvor na libijskom tlu;

69. primjećuje da je koncept rodno osviještene politike i dalje često slabo razumljiv te da postoji potreba za boljim kvalitativnim izvješćivanjem kojim bi se omogućila procjena provedbe GAP-a u okviru postojećih politika i projekata; naglašava potrebu za konkretnim ciljevima i aktivnostima povezanim s jasnim, specifičnim mjerilima i strogim rasporedom, kao i kvalitativnom procjenom podataka koji pokazuju stvarni učinak provedenih mjera u zemljama primateljicama, kako bi se osiguralo da GAP II služi kao pravi mehanizam za određivanje prioriteta i provedbu politika, a ne samo kao instrument za interno izvješćivanje;

o

o o

70. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0240

Provedba Strategije EU-a za mlade

Rezolucija Europskog parlamenta od 31. svibnja 2018. o provedbi Strategije EU-a za mlade (2017/2259(INI))

(2020/C 76/21)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 9., 165. i 166. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima, a posebno njezine članke 14., 15., 21., 24. i 32.,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom, koju je EU ratificirao 2010.,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1288/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavi programa „Erasmus+”: programa Unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport i stavljanju izvan snage odluka br. 1719/2006/EZ, 1720/2006/EZ i 1298/2008/EZ ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća o Planu rada Europske unije za mlade za razdoblje 2016. –2018. ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Preporuku Vijeća od 22. travnja 2013. o uspostavi Garancije za mlade ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 7. i 8. veljače 2013. o pokretanju Inicijative za zapošljavanje mladih ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća od 27. studenog 2009. o obnovljenom okviru za europsku suradnju u području mladih (2010. –2018.) ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Evaluaciju Komisije o Strategiji EU-a za mlade ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 12. svibnja 2009. o strateškom okviru za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja („ET 2020.”) ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. rujna 2017. o budućnosti programa Erasmus+ ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 2. veljače 2017. o provedbi Uredbe (EU) br. 1288/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavi programa „Erasmus+”: programa Unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport i stavljanju izvan snage odluka br. 1719/2006/EZ, 1720/2006/EZ i 1298/2008/EZ ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir Parišku deklaraciju o promicanju građanstva i zajedničkih vrijednosti slobode, snošljivosti i nediskriminacije putem obrazovanja, koja je donesena na neformalnom sastanku ministara obrazovanja EU-a 17. ožujka 2015. u Parizu,
- uzimajući u obzir Zajedničko izvješće Vijeća i Komisije iz 2015. o provedbi obnovljenog okvira za europsku suradnju u području mladih (2010. –2018.), koje je Vijeće donijelo 23. studenoga 2015. ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 50.

⁽²⁾ SL C 417, 15.12.2015., str. 1.

⁽³⁾ SL C 120, 26.4.2013., str. 1.

⁽⁴⁾ EUCO 37/13.

⁽⁵⁾ SL C 311, 19.12.2009., str. 1.

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/assets/eac/dgs/education_culture/more_info/evaluations/docs/youth/youth-strategy-2016_en.pdf

⁽⁷⁾ SL C 119, 28.5.2009., str. 2.

⁽⁸⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0359.

⁽⁹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0018.

⁽¹⁰⁾ SL C 417, 15.12.2015., str. 17.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir Preporuku Vijeća od 20. prosinca 2012. o vrednovanju neformalnog i informalnog učenja ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 26. kolovoza 2015. naslovljenu „Nacrt zajedničkog izvješća Vijeća i Komisije za 2015. godinu o provedbi strateškog okvira za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja (ET 2020.) – Novi prioriteti za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja” (COM(2015)0408),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 3. ožujka 2010. naslovljenu „EU 2020.: Europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast” (COM(2010)2020),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 17. siječnja 2018. o akcijskom planu za digitalno obrazovanje (COM(2018)0022),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. listopada 2016. o procjeni Strategije EU-a za mlade 2013. –2015. ⁽¹²⁾,
- uzimajući u obzir Preporuku Vijeća od 10. ožujka 2014. o kvalitativnom okviru za pripravnništvo ⁽¹³⁾,
- uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravima djeteta,
- uzimajući u obzir rezoluciju Vijeća Europe od 25. studenoga 2008. o politici za mlade Vijeća Europe (CM/Res(2008)23),
- uzimajući u obzir preporuku Vijeća Europe od 31. svibnja 2017. o radu mladih (CM/Res(2017)4),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. travnja 2016. o učenju o EU-u u školama ⁽¹⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. rujna 2015. o promicanju poduzetništva mladih obrazovanjem i osposobljavanjem ⁽¹⁵⁾,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog odbora regija – Europska suradnja u području mladih (2010. –2018.) ⁽¹⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. siječnja 2016. o ulozi međukulturnog dijaloga, kulturne raznolikosti i obrazovanja u promicanju temeljnih vrijednosti EU-a ⁽¹⁷⁾,
- uzimajući u obzir izvješće iz sjene o politici za mlade koje je objavio Europski forum mladih,
- uzimajući u obzir rezoluciju o Strategiji EU-a za mlade koju je objavio Europski forum mladih ⁽¹⁸⁾,
- uzimajući u obzir dokument o stajalištu naslovljen „Uključenost. Informacije. Osnaživanje.” koji je objavila Europska agencija za informiranje i savjetovanje mladih (ERYICA),
- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika, kao i članak 1. stavak 1. točku (e) odluke Konferencije predsjednika od 12. prosinca 2002. o postupku davanja odobrenja za sastavljanje izvješća o vlastitoj inicijativi te Prilog 3. priložen toj odluci,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za kulturu i obrazovanje i mišljenje Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja (A8-0162/2018),

A. budući da se negativan učinak recesije na izgled mladih za razvoj njihova punog potencijala i dalje osjeća diljem Europske unije;

⁽¹¹⁾ SL C 398, 22.12.2012., str. 1.

⁽¹²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0426.

⁽¹³⁾ SL C 88, 27.3.2014., str. 1.

⁽¹⁴⁾ SL C 58, 15.2.2018., str. 57.

⁽¹⁵⁾ SL C 316, 22.9.2017., str. 76.

⁽¹⁶⁾ SL C 120, 5.4.2016., str. 22.

⁽¹⁷⁾ SL C 11, 12.1.2018., str. 16.

⁽¹⁸⁾ https://www.youthforum.org/sites/default/files/publication-pdfs/Resolution_EU_Youth_Strategy_FINAL%281%29.pdf

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- B. budući da su mnoge države članice, osobito one u južnoj Europi, još daleko od dostizanja razina iz razdoblja prije krize u pogledu brojnih pokazatelja koji se odnose na mlade, kao što su zapošljavanje, blagostanje i socijalna zaštita;
- C. budući da je smanjenje razlika primjetno na regionalnoj razini diljem EU-a; budući da su stope zaposlenosti u mnogim regijama i dalje ispod njihovih razina prije krize;
- D. budući da se nezaposlenost mladih posljednjih godina postupno smanjuje, iako je, prema Eurostatu, u siječnju 2018. iznosila 16,1 %, a u nekim državama članicama i više od 34 %; budući da, ako usporedimo brojke iz 2008. (15,6 %), možemo primijetiti da se ta stopa povećala; budući da te brojke sprečavaju primjenu univerzalnog rješenja želimo li da mladi ostvare svoj puni potencijal; budući da su stope nezaposlenosti mladih u najudaljenijim regijama zabrinjavajuće visoke, ponegdje više od 50 %, kao što je slučaj na Mayotteu;
- E. budući da su skupine u nepovoljnom položaju, kao što su etničke manjine, osobe s posebnim potrebama, žene, osobe iz skupine LGBTIQ, migranti i izbjeglice – koje se suočavaju s preprekama pri ulasku na tržište rada i pristupu kulturi, socijalnim uslugama i obrazovanju – najviše pogođene socioekonomskom krizom;
- F. budući da obrazovanje pomaže u smanjenju učinka socioekonomskih nejednakosti pružanjem vještina i kompetencija potrebnih za smanjenje međugeneracijskog prenošenja nepovoljnog položaja;
- G. budući da će se općim nedostatkom ulaganja u mlade i prava mladih spriječiti zahtijevanje, provedba i obrana njihovih prava te pridonijeti pogoršanju pojava kao što su smanjenje broja stanovnika, rano napuštanje školovanja, nedostatak stručnih i strukovnih kvalifikacija, kasni ulazak na tržište rada, nepostojanje financijske neovisnosti, moguće loše funkcioniranje sustava socijalnog osiguranja, rasprostranjena nesigurnost radnih mjesta i socijalna isključenost;
- H. budući da problemi s kojima se mladi suočavaju pri zapošljavanju, obrazovanju i osposobljavanju, kao i u društvenom i političkom angažmanu, nisu jedinstveni jer su neke skupine pogođene nesrazmjerno više od drugih; budući da je potrebno više napora kako bi se pružila potpora onima koji su najudaljeniji od tržišta rada ili su od njega u cijelosti odvojeni;
- I. budući da je očuvanje lokalnih škola i obrazovnih ustanova u svim europskim regijama ključno ako je cilj poboljšati obrazovanje za mlade i ako EU želi regijama pružiti cjelovitu potporu u ostvarivanju tog cilja;
- J. budući da obrazovanje, međukulturni dijalog, strateška komunikacija i tješnja suradnja među državama članicama posebno imaju ključnu ulogu u sprečavanju marginalizacije i radikalizacije mladih te jačanju njihove otpornosti;
- K. budući da bi mladi trebali aktivno sudjelovati u planiranju, razvoju, provedbi, praćenju i ocjenjivanju svih politika koje utječu na mlade; budući da 57 % organizacija mladih u EU-u smatra da se njihova stručnost ne uzima u obzir u procesu oblikovanja politika za mlade ⁽¹⁹⁾;
- L. budući da je važno da organizacije mladih zajamče odgovarajuću razinu zastupljenosti i uključenosti mladih kako bi imale puni legitimitet;
- M. budući da su ciljevi Strategije EU-a za mlade i dalje vrlo široki i ambiciozni, iako je riječ o strategiji koja je u tijeku i stalno se poboljšava; budući da nedostaje ispravno utvrđenih referentnih parametara;
- N. budući da se Strategijom EU-a za mlade za razdoblje 2010. –2018. ističe potreba za strukturiranim dijalogom između mladih i donositelja odluka;
- O. budući da je krajnji cilj Strategije za mlade EU-a povećati broj mogućnosti i zajamčiti jednake mogućnosti za sve mlade Europljane;

⁽¹⁹⁾ Izvješće iz sjene o politici za mlade koje je objavio Europski forum mladih.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- P. budući da bi mladima trebalo pomoći i ojačati njihov položaj pri rješavanju teških problema s kojima se trenutačno suočavaju, kao i izazova s kojima će se suočiti u budućnosti, i to adekvatnijim, učinkovitijim i bolje koordiniranim politikama za mlade, boljim i pristupačnim obrazovanjem te ciljanom provedbom ekonomske i socijalne politike, kao i politike zapošljavanja na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini te na razini EU-a;
- Q. budući da je EU posljednjih godina pokrenuo brojne inicijative, kao što su Inicijativa za zapošljavanje mladih i Garancija za mlade u okviru svoje Strategije za mlade, a u cilju stvaranja većih i jednakih mogućnosti za sve mlade u obrazovanju i na tržištu rada te promicanja uključenosti, osnaživanja i aktivnog sudjelovanja mladih u društvu;
- R. budući da je djelovanje EU-a u području mladih potrebno usmjeriti uključivanjem dimenzije mladih u postojeće i buduće politike i programe financiranja, osobito u sva ključna područja politike kao što su gospodarstvo, zapošljavanje i socijalna pitanja, kohezija, zdravlje, žene, suodlučivanje, migracija, kultura, mediji i obrazovanje;
- S. budući da diljem različitih sektora politike i institucija postoji potreba za koordiniranjem provedbe buduće Strategije EU-a za mlade;
- T. budući da se rodna perspektiva mora uključiti u donošenje odluka o politikama za mlade, pri čemu se uzimaju u obzir posebni izazovi i okolnosti s kojima se osobito suočavaju mlade žene i djevojčice iz različitih kulturnih i vjerskih okružja; budući da bi u politiku za mlade trebalo uključiti konkretne rodno osjetljive mjere, kao što su sprečavanje nasilja nad ženama i djevojčicama, obrazovanje o rodnoj ravnopravnosti i seksualno obrazovanje; budući da je vjerojatnost da žene neće biti uključene u programe obrazovanja ili osposobljavanja (NEET) u prosjeku 1,4 puta veća nego u slučaju muškaraca ⁽²⁰⁾ i da su potrebni kontinuirani naponi da se poveća razina sudjelovanja mladih žena na tržištu rada, posebno nakon rodiljnog dopusta i među samohranim majkama, te sudjelovanje osoba koje su prekinule školovanje, nisko kvalificiranih osoba, mladih s invaliditetom i svih mladih kojima prijeti diskriminacija;
- U. budući da su potrebni daljnji naponi kako bi se povećalo sudjelovanje mladih u društvu, posebno osoba s invaliditetom, migranta, izbjeglica, osoba koje se ne obrazuju, nisu zaposlene niti se osposobljavaju (NEET) i osoba kojima prijeti rizik od socijalne isključenosti;
- V. budući da je obrazovanje ključan čimbenik u suzbijanju socijalne isključenosti i ulaganju u vještine i kompetencije te je stoga ključno za rješavanje problema visoke stope nezaposlenosti, osobito među pripadnicima skupine NEET;
- W. budući da se člankom 9. UFEU-a određuje da Unija pri utvrđivanju i provedbi svojih politika i aktivnosti uzima u obzir zahtjeve povezane s promicanjem visoke razine zapošljavanja, socijalne zaštite, borbe protiv socijalne isključenosti te visoke razine obrazovanja, osposobljavanja i zaštite zdravlja ljudi;
- X. budući da se Strategijom EU-a za mlade uspostavlja dobar temelj za uspješnu i sadržajnu suradnju u području mladih;
- Y. budući da se ostvarivanje ciljeva posljednjeg trogodišnjeg ciklusa Strategije EU-a za mlade (2010. –2018.) ne može pravodobno i točno procijeniti te da je vrlo teško usporediti stanje u različitim državama članicama zbog nedostatka referentnih vrijednosti i pokazatelja te zbog provedbenih instrumenata koji se preklapaju;
- Z. budući da su profesionalno usmjeravanje i pristup informacijama o mogućnostima zapošljavanja i obrazovanja ključni za budući razvoj obrazovanja i prelazak na tržište rada;
- AA. budući da EU pri određivanju ciljeva ove Strategije te njihovoj provedbi i evaluaciji treba usko surađivati s nacionalnim, regionalnim i lokalnim tijelima;

⁽²⁰⁾ Kratak pregled društva 2016. – socijalni pokazatelji OECD-a.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Izazovi s kojima se suočavaju mladi i pouke koje se mogu izvući iz trenutačnog procesa donošenja politika EU-a za mlade

1. sa žaljenjem primjećuje da dugoročne mjere štednje, posebno smanjenje financijskih sredstava za obrazovanje, kulturu i politike za mlade, imaju negativan učinak na mlade i njihove životne uvjete; upozorava da su mladi, posebno oni u najnepovoljnijem položaju, kao što su mladi s invaliditetom, mlade žene, manjine, osobe s posebnim potrebama, uvelike pogođeni sve većom nejednakošću, rizikom od isključenosti, nesigurnošću i diskriminacijom;
2. pozdravlja postignuća europske suradnje u području mladih, za koju se pokazalo da se njome mogu riješiti problemi s kojima se suočava većina Europljana i poduprijeti nacionalni donositelji politika pružanjem stručne pomoći, preporuka i legitimiteta te uspješnim izdvajanjem više financijskih sredstava EU-a;
3. smatra da je otvorena metoda koordinacije prikladno, ali i dalje nedostatno sredstvo za kreiranje politika za mlade, zbog čega je treba dopuniti drugim mjerama; ponavlja svoj poziv na užu suradnju i razmjenu najboljih praksi u vezi s pitanjima mladih, i to na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, kao i na razini EU-a; potiče države članice da dogovore jasne pokazatelje i mjerila kako bi se omogućilo praćenje postignutog napretka;
4. prepoznaje pozitivna postignuća Strategije EU-a za mlade ostvarena razvojem međusektorskog rada i provedbom strukturiranog dijaloga kako bi se osiguralo sudjelovanje mladih te smatra da treba podići opću razinu svijesti relevantnih sudionika i dionika o ciljevima i instrumentima Strategije; posebno napominje da je pristup „odozdo prema gore” koji se primjenjuje za strukturirani dijalog dodana vrijednost i da ga treba zadržati; stoga poziva Komisiju i države članice da pri razvoju nove strategije uzmu u obzir rezultate VI. ciklusa strukturiranog dijaloga usredotočenog na buduću Strategiju;
5. predlaže uključivanje lokalnih i regionalnih tijela u politiku za mlade, posebno u onim državama članicama u kojima navedena tijela u tom području imaju nadležnost;
6. pozdravlja političke inicijative usmjerene na podupiranje mladih u EU-u, posebno inicijativu Ulaganje u mlade u Europi, Europske snage solidarnosti i Inicijativu za zapošljavanje mladih; smatra, međutim, da bi ti instrumenti trebali biti bolje povezani sa Strategijom EU-a za mlade i da bi trebali slijediti pristup odozdo prema gore; stoga poziva Komisiju da sustavno poveže sve prijedloge politika koji se odnose na mlade sa sveobuhvatnom strategijom i da uključi sve relevantne dionike, kao što su socijalni partneri i civilno društvo, primjenom cjelovitog i dugoročnog pristupa s točno određenim horizontalnim ciljevima;
7. poziva Komisiju da uspostavi međusektorsku radnu skupinu za koordinaciju provedbe buduće Strategije EU-a za mlade, uz sudjelovanje institucija EU-a, uključujući Parlament, država članica i civilnog društva, a posebno sindikata i organizacija mladih;
8. poziva Komisiju da uspostavi učinkovite mehanizme koordinacije među službama i da odgovornost za uključivanje teme mladih kao klastera dodijeli jednome od potpredsjednika Komisije;
9. potiče države članice na provedbu Europskog stupa socijalnih prava kao temelja za sastavljanje zakonodavstva za mlade;
10. ističe važnost promicanja zdravog stila života kako bi se spriječile bolesti i smatra da je mladima potrebno pružiti točne informacije i pomoć u vezi s ozbiljnim duševnim smetnjama koje su posljedica konzumiranja duhana, alkohola i droga te ovisnosti;
11. ističe važnost evaluacije Komisije o provedbi Strategije za mlade u državama članicama u cilju omogućavanja češćih provjera i praćenja na terenu; potiče Komisiju da uspostavi ciljeve Strategije EU-a za mlade koji se mogu kvalitativno i kvantitativno procijeniti, uzimajući u obzir posebnosti svake države članice ili regije; poziva Komisiju da poveća sredstva za programe i djelovanja kojima se mladi pripremaju za svijet rada;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Davanje riječi mladima u okviru Strategije EU-a za mlade

12. preporučuje da buduća Strategija EU-a za mlade bude participativna i usmjerena na mlade i te se njome poboljša blagostanje i odraze potrebe, ambicije i različitost svih mladih u Europi, uz istodobno širenje njihova pristupa kreativnim alatima koji obuhvaćaju nove tehnologije;

13. smatra da bi EU trebao izraziti solidarnost s mladima i nastaviti ih osnaživati za sudjelovanje u društvu razvijanjem posebnih mjera kao što su usmjeravanje volontiranja, podržavanje rada mladih, razvoj novih alata, posebno onih za koje su potrebne nove tehnologije, i promicanje razmjene utemeljene na solidarnosti, angažmanu u zajednici, slobodnom prostoru i demokratskom dijalogu; stoga prepoznaje važnost udruženja mladih kao prostora koji im omogućuje da napreduju i razvijaju osjećaj za aktivno građanstvo; poziva države članice da omoguće aktivno sudjelovanje mladih u volonterskim organizacijama; ističe da veći socijalni angažman mladih, osim što je samo po sebi važno postignuće, može biti odskočna daska za veći politički angažman;

14. u tom pogledu ističe da neformalno i informalno učenje te sudjelovanje u sportskim i volonterskim aktivnostima ima važnu ulogu u poticanju razvoja građanskih, društvenih i interkulturnih kompetencija i vještina mladih Europljana;

15. poziva države članice da utvrde nacionalne pravne okvire i odgovarajuća financijska sredstva za volontiranje;

16. odlučno poziva Komisiju i države članice na poticanje mladih, posebno onih s manje prilika i onih izvan formalne organizacijske strukture, da igraju aktivnu i važnu ulogu u javnom životu, te na participativni pristup oblikovanju politika kako bi se mladima omogućilo da sudjeluju u donošenju odluka koje utječu na njihov život tako što će im se ponuditi demokratski mehanizmi na internetu i izvan njega, uzimajući istodobno u obzir ograničenja i rizike društvenih medija, te tako što će se u razvoj, provedbu, praćenje i ocjenjivanje politika za mlade uključiti relevantni dionici, kao što su socijalni partneri, civilno društvo i organizacije mladih;

17. poziva države članice da potiču mlade na potpuno sudjelovanje u izbornom procesu;

18. izražava potrebu da se nastavi strukturirani dijalog između mladih i donositelja odluka u sklopu sljedećeg okvira europske suradnje u području mladih; smatra da bi procesom strukturiranog dijaloga trebalo sustavno povećavati broj i raznolikost skupina mladih na koje je usmjeren te napominje da bi za to trebalo pružiti dovoljnu financijsku potporu za nacionalne i europske radne skupine; poziva države članice da potiču sudjelovanje nacionalnih, regionalnih i lokalnih donositelja odluka u strukturiranom dijalogu s mladima;

19. potiče države članice da se zadrže transparentnost pri podnošenju svojih izvješća i upotrebi sredstava namijenjenih za poticanje mogućnosti za održivo zapošljavanje mladih; u skladu s tim ponavlja važnost toga da države članice na zahtjev podnesu detaljne informacije o stanju mladih u državi;

20. ističe nedostatak sustavnog ažuriranja i pouzdanih podataka o provedbi Strategije za mlade; stoga potiče države članice i Komisiju da promiču tješnju suradnju nacionalnih i regionalnih službi za statistiku kad je riječ o podnošenju relevantnih i ažuriranih statističkih podataka o mladima, koje su važne za procjenu razine uspjeha strategije koja se provodi; smatra da trogodišnjim izvješćima treba priložiti te statističke podatke;

21. podsjeća na to da mladi sve manje sudjeluju u nacionalnim i lokalnim izborima te da im je potrebna politička predanost kako bi mogli vidjeti rezultat svojeg doprinosa; podsjeća da je mogućnost političkog sudjelovanja u vlastitom okružju i lokalnoj zajednici od rane dobi ključan korak ka jačem osjećaju u pogledu europskog građanstva i prerastanju mladih u aktivne građane; stoga poziva Komisiju i države članice da potiču regionalna i lokalna tijela kako bi se osiguralo da mladi i organizacije mladih mogu potpuno i učinkovito sudjelovati i biti uključeni u donošenje odluka i izborne procese;

22. poziva države članice da uključe nacionalna vijeća mladih u odbore za praćenje i provedbu u okviru Strategije EU-a za mlade;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

23. ističe potencijal tehnologije za povezivanje s mladima te poziva EU na jačanje njihove sposobnosti sudjelovanja u društvu preko e-platформи;

24. sa žaljenjem primjećuje da, unatoč stalnim naporima Komisije da mladima pruži mogućnosti koje imaju potporu u raznim programima Unije, mnogi mladi još smatraju da im je pristup tim mogućnostima ograničen; potiče Komisiju da poboljša svoje komunikacijske alate;

Jednake mogućnosti za osiguranje održive uključenosti u tržište rada

25. izrazito je zabrinut zbog stalno visokih stopa nezaposlenosti mladih diljem EU-a, posebno u južnoj Europi; podsjeća da otvaranje kvalitetnih radnih mjesta i zapošljavanje treba zajamčiti i da oni trebaju ostati ključne obveze prema mladima te s tim u vezi poziva da se donesu mjere za lakši prelazak mladih iz sustava obrazovanja u svijet rada jamčenjem kvalitetnih programa stažiranja i naukovanja; poziva Komisiju i države članice da promiču strukturne reforme na tržištu rada, poštene uvjete rada i naknadu kako bi se osiguralo da mladi nisu diskriminirani pri prelasku u svijet rada; ističe važnost utvrđivanja socijalnih prava za nove oblike zapošljavanja, poštenog profesionalnog pripravnništva i osiguravanja socijalnog dijaloga;

26. ističe važnost poteza nacionalnih, regionalnih i lokalnih vlasti u cilju donošenja prilagođenih mjera i pružanja individualizirane pomoći kako bi se doprlo do svih pripadnika skupine NEET; podsjeća na potrebu za uključivanjem lokalnih dionika, kao što su socijalni partneri, sindikati, civilno društvo i organizacije mladih;

27. tvrdi da treba poduzeti posebne mjere za rješavanje teške situacije mladih žena na tržištu rada, s posebnim naglaskom na razlikama u plaćama muškaraca i žena i njihovoj prevelikoj zastupljenosti u netipičnim oblicima zapošljavanja u okviru kojih nemaju socijalnu zaštitu;

28. ističe potrebu za promicanjem pravednih radnih uvjeta i odgovarajuće socijalne zaštite radnika u takozvanim novim oblicima zapošljavanja u kojima su mladi prekomjerno zastupljeni;

29. smatra da bi trebalo poduzeti mjere kako bi se mladi migranti uključili u tržište rada uz potpuno poštovanje načela jednakog postupanja;

30. ističe da se uključivom politikom za mlade trebaju braniti i promicati socijalni programi kojima se olakšava političko i kulturno sudjelovanje; osim toga smatra da su dostojanstven i reguliran rad, na osnovi kolektivnih ugovora uz stabilne radne odnose s odgovarajućim plaćama i naknadama te visokokvalitetne univerzalne javne usluge važni za društvenu dobrobit mladih; poziva Komisiju i države članice da promiču poštene radne uvjete i odgovarajuću socijalnu zaštitu, među ostalim i u pogledu novih oblika zapošljavanja;

31. podsjeća da su zapošljavanje i poduzetništvo jedan od osam prioriteta utvrđenih u Strategiji EU-a za mlade (2010. –2018.); ističe da rad mladih i neformalno učenje, posebice kako je razvijeno u okviru organizacija mladih, imaju ključnu ulogu u razvoju potencijala mladih, uključujući poduzetničke vještine, te da im omogućuju da razviju niz kompetencija kojima se mogu povećati njihove mogućnosti na tržištu rada;

32. poziva Komisiju i države članice da potiču prekogranične profesionalne i strukovne mogućnosti, da prošire i povećaju ulaganja u sektoru strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i predstave ga kao privlačan izbor obrazovanja;

33. poziva Komisiju i države članice da podupiru regionalna i lokalna tijela, da ulažu u nove životne mogućnosti za mlade radi razvoja njihove kreativnosti i punog potencijala, da podupiru poduzetništvo mladih te potiču njihovu socijalnu uključenost na dobrobit njihovih zajednica;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

34. potiče Komisiju i države članice da u odnosu na mlade i zapošljavanje primjenjuju pristup koji se temelji na pravima; poziva države članice da osiguraju da mladi imaju pristup kvalitetnom stažiranju i radnim mjestima na kojima se poštuju njihova prava, uključujući pravo na stabilno radno mjesto za koje se nudi plaća dostatna za život i osigurava socijalna zaštita te dostojanstven život i neovisnost;

35. potiče Komisiju i države članice da nadziru ustanove koje neprestano nude uzastopna stažiranja bez omogućavanja zapošljavanja kako bi se zajamčilo da radna mjesta nisu zamijenjena takozvanim stažiranjem;

36. pozdravlja činjenicu da se mjerama Strategije EU-a za mlade osigurala potpora za više od 1,6 milijuna mladih⁽²¹⁾; ističe da je potrebno više napora i preuzimanja financijskih obveza; ističe da je potrebno bolje doprijeti do mladih iz skupine NEET koji su suočeni s višestrukim preprekama i poboljšati kvalitetu ponude u okviru Jamstva za mlade definiranjem jasnih kriterija kvalitete i standarda, uključujući socijalnu zaštitu, minimalni dohodak i radna prava; poziva države članice da djelotvorno poboljšaju svoje sustave praćenja, izvješćivanja i uspješnosti te da osiguraju da se sredstva za Inicijativu za zapošljavanje mladih upotrebljavaju kao dopuna nacionalnim sredstvima, a ne kao zamjena za njih;

37. nadalje ističe potrebu da se riješi pitanje kvalitete u smislu mentorstva i podučavanja, kvalitete i adekvatnosti postojećih individualnih obuka, pripravništva ili radnih mjesta, kao i kvalitete rezultata prema zadanim ciljevima; u tom pogledu ističe potrebu da se u okviru Inicijative za zapošljavanje mladih osigura primjena već postojećih okvira za kvalitetu, kao što je europski kvalitativni okvir; smatra da bi mladi trebali sudjelovati i u praćenju kvalitete ponuda;

38. podsjeća na to da se mjere kojima se potiče integracija mladih koji se ne obrazuju, nisu zaposleni niti se osposobljavaju na tržište rada, uključujući plaćena stažiranja, pripravništva ili naukovanja, moraju financijski poduprijeti Strategijom EU-a za mlade, uz izbjegavanje svakog oblika zamjene zaposlenika ili zlostavljanja mladih radnika;

39. napominje da je jačanje poduzetničkog duha među mladima prioritet te da su formalni i neformalni obrazovni sustavi najdjelotvornije intervencije za promicanje poduzetništva mladih; ističe da je poduzetništvo sredstvo za borbu protiv nezaposlenosti mladih i socijalne isključenosti te za poticanje inovacija; stoga smatra da Strategijom EU-a za mlade treba podržati stvaranje povoljnog okružja za poduzetništvo mladih;

40. podsjeća da je glavni cilj Inicijative za zapošljavanje mladih doprijeti do skupine NEET te stoga potiče države članice da ulažu veće napore u utvrđivanje pripadnika te skupine i usmjeravanje djelovanja prema njima, a posebno prema najranjivijim mladim osobama, kao što su osobe s invaliditetom, uzimajući u obzir njihove specifične potrebe;

41. poziva države članice i Komisiju da uvedu inovativna i fleksibilna bespovratna sredstva za razvijanje talenata te umjetničkih i sportskih sposobnosti u području obrazovanja i osposobljavanja; podupire one države članice koje žele uvesti programe stipendiranja za učenike i studente s dokazanim obrazovnim, sportskim i umjetničkim sposobnostima;

42. ističe da 38 % mladih imaju poteškoće pri pristupu informacijama; ističe da je važno zajamčiti zajednički pristup vođenju, potpori i informiranju mladih o njihovim pravima i mogućnostima;

43. nadalje ističe potrebu da Inicijativa za zapošljavanje mladih ne bude usredotočena samo na visokoobrazovane mlade pripadnike skupine NEET već i na one koji su niskokvalificirani, neaktivni i neregistrirani u javnim službama za zapošljavanje;

44. ističe da je mobilnost radnika diljem EU-a i dalje ograničena unatoč visokim stopama nezaposlenosti; stoga skreće pozornost na važnost mobilnosti radnika za konkurentno tržište rada; poziva Komisiju i države članice da u tu svrhu potiču prekogranične stručne i strukovne mogućnosti;

⁽²¹⁾ Rezolucija Europskog parlamenta od 18. siječnja 2018. o provedbi Inicijative za zapošljavanje mladih u državama članicama (P8_TA(2018)0018).

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

45. ponavlja važnost toga da odrasli u dobi iznad 55 godina osposobljavaju mlade na radnom mjestu; zajedno s Komisijom zalaže se za stvaranje programa kojima se omogućava postupni odlazak tih osoba s tržišta rada u mirovinu, točnije, uz početni prelazak na rad na nepuno radno vrijeme, tijekom kojeg također osposobljavaju mlade i pomažu im da se postupno integriraju na radno mjesto;

46. ističe važnu ulogu poduzeća u pitanjima povezanim sa stjecanjem vještina i stvaranjem radnih mjesta za mlade; napominje da obrazovanje i osposobljavanje u područjima povezanim s promicanjem poduzetništva mogu pridonijeti postizanju dugoročnog razvoja, promicanju europske konkurentnosti i borbi protiv nezaposlenosti;

47. potiče države članice da utvrde očekivani učinak mjera koje će donijeti u svojim akcijskim planovima; stoga ističe važnost toga da države članice pruže jamstva da se uspostavljenim mjerama učinkovito potiče zapošljavanje; ponovno ističe potrebu za ocjenjivanjem održivosti politika koje će se provoditi;

Održivi razvoj: budućnost za mlade

48. čvrsto vjeruje da su kvalitetno formalno, neformalno i informalno obrazovanje i osposobljavanje temeljno pravo; stoga smatra da bi pristup svim razinama kvalitetnog obrazovanja trebalo zajamčiti svim Europljanima, bez obzira na socioekonomski status, etničku ili rodnu pripadnost te fizički ili kognitivni invaliditet; ističe važnu ulogu formalnog, neformalnog i informalnog obrazovanja u stjecanju znanja, vještina i kompetencija koje su mladima potrebne kako bi postali predani građani i sudionici u europskom projektu; stoga poziva države članice da razviju konkretne politike te u tom pogledu potiče na to da se jednaka pozornost pokloni umjetničkom i kreativnom obrazovanju sa znanstvenim i tehnološkim predmetima (STEM) u školskim programima;

49. ističe važnost moderniziranja obrazovanja; poziva Komisiju i države članice da potiču uključivanje novih vještina i kompetencija u obrazovanje, kao što su građanstvo, kritičko razmišljanje i poduzetnički duh, te da promiču razvoj novih obrazovnih alata kojima se povećava sudjelovanje u obrazovanju i njegova pristupačnost;

50. duboko je zabrinut zbog posebno velikog problema siromaštva djece kojim je pogođeno do 25 milijuna djece u EU-u (više od 26,4 % svih Europljana mlađih od 18 godina) iz obitelji koje svakodnevno trpe zbog nedovoljnih primanja i osnovnih usluga; smatra da se politikama za mlade može doprinijeti područjima kao što je politika usmjerena na obitelj i djecu;

51. duboko je zabrinut zbog ranog napuštanja školovanja i stoga poziva na donošenje odgovarajućih rješenja tog problema kako bi se ostvarili ciljevi strategije Europa 2020.;

52. potiče Komisiju da podrži inicijative kojima je cilj poticanje aktivnog i vrlo važnog građanstva, poštovanja, tolerancije, vrijednosti i međukulturnog učenja te u tom pogledu ističe ključnu ulogu programa EU-a kao što su Erasmus+, Kreativna Europa i Europa za građane; poziva Komisiju i države članice da promiču dijalog s mladima o nizu tema, kao što su spol, rod, politika, solidarnost i okoliš, pravo, povijest i kultura;

53. čvrsto vjeruje da pismenost, uključujući digitalnu i medijsku te matematičku pismenost, kao i osnovne vještine koje su ključni pokretač jamčenja neovisnosti i perspektivne budućnosti za mlade, mora biti prioritet na europskoj, nacionalnoj i lokalnoj razini; stoga potiče Komisiju i države članice da ulože više napora u osiguravanje osnovnih vještina učenja i kompetencija za sve;

54. poziva Komisiju da potiče inicijative formalnog obrazovanja i informalnog učenja kako bi se podržale inovacije mladih, njihova kreativnost i poduzetništvo te promicala kohezija i razumijevanje među mladima koji pripadaju različitim skupinama;

55. u tom pogledu s velikom zabrinutošću podsjeća na trajno veliki broj europskih građana s lošim vještinama čitanja i pisanja ili poteškoćama u pogledu pismenosti, uključujući funkcionalnu, digitalnu i medijsku nepismenost, što izaziva veliku zabrinutost u pogledu odgovarajućeg sudjelovanja u javnom životu i na tržištu rada;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

56. podsjeća na to da se u prvom načelu europskog stupa socijalnih prava navodi da svatko ima pravo na kvalitetno i uključivo obrazovanje, osposobljavanje i cjeloživotno učenje kako bi se očuvale i stekle vještine kojima se svima omogućuje da u cijelosti sudjeluju u društvu i uspješno prijeđu na tržište rada; u skladu s tim ističe da je važno dati prednost socijalnom ulaganju u obrazovanje i osposobljavanje te ga zajamčiti u novom programskom razdoblju VFO-a 2021. –2027.;

57. čvrsto vjeruje da bi se za praćenje Strategije EU-a za mlade trebali primjenjivati socijalni pokazatelji uvedeni u okviru Europskog stupa socijalnih prava; poziva Komisiju da donese poseban skup pokazatelja za praćenje Strategije EU-a za mlade, kao što su obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje, rodna ravnopravnost na tržištu rada, zdravstvena skrb, digitalni pristup, životni uvjeti i siromaštvo;

58. ističe važnu ulogu obitelji i nastavnika u podupiranju mladih suočenih s nasiljem u školi i kiberzlostavljanjem; potiče Komisiju i države članice da poduzmu mjere za suočavanje s takvim ponašanjem koje utječe na mentalnu dobrobit mladih, posebno razvojem odgovarajućih digitalnih vještina počevši od osnovne škole, kako je predviđeno u Akcijskom planu za digitalno obrazovanje;

59. smatra da je, kako bi se povećala učinkovitost djelovanja u području obrazovanja, mladih i sporta, na temelju međunarodnih studija potrebno razviti zajedničke ciljeve i instrumente u svrhu mjerenja učinka politike;

60. ističe štetan učinak stresa na dobrobit mladih u školi, pri osposobljavanju, na tržištu rada i u privatnom životu; poziva Komisiju i države članice da ulažu u programe za mentalno zdravlje i da potiču relevantne dionike na pružanje pomoći mladima u tom pogledu;

61. ističe važnost osiguravanja mentalne i fizičke dobrobiti mladih Europljana; poziva Komisiju i države članice da promiču izvan-nastavne sportske aktivnosti i da kampanjama o ishrani podižu razinu osviještenosti;

62. ističe važnost promicanja međukulturnog dijaloga u sportu, među ostalim uspostavom platformi koje uključuju mlade, izbjeglice i migrante;

63. smatra da zbog složenosti politika za mlade i njihova učinka treba potaknuti istraživačku suradnju kako bi se razvili empirijski opravdani odgovori i intervencije te preventivna rješenja kojima će se unaprijediti dobrobit i otpornost mladih;

64. ističe važnost kulture ne samo u borbi protiv nasilja, rasizma, radikalizacije i netolerancije već i u razvijanju europskog identiteta; poziva Komisiju i države članice da promiču kulturu i da u nju ulažu te da osiguraju jednak pristup;

65. ističe da organizacije mladih imaju ključnu ulogu za sudjelovanje mladih i njihovu uključenost u društvo; stoga poziva države članice da podupiru organizacije mladih i priznaju njihovu ulogu u razvoju kompetencija i socijalne uključenosti te da podupiru uspostavu vijeća mladih na svim razinama surađujući s mladima;

66. inzistira na važnosti priznavanja neformalnog i informalnog učenja kako bi se osnažile osobe koje na ta način uče jer je to ključno za razvoj društva utemeljenog na socijalnoj pravdi i jednakim mogućnostima te doprinosi razvoju vještina povezanih s građanstvom i osobnom ispunjenju; žali što poslodavci i pružatelji formalnog obrazovanja nedovoljno prepoznaju vrijednost i relevantnost vještina, kompetencija i znanja stečenih neformalnim i informalnim učenjem; ističe da je nedovoljan stupanj ujednačenosti i koherentnosti priznavanja u državama članicama EU-a dodatna prepreka; poziva države članice da nastave ulagati napore te da primijene nacionalni sustav priznavanja i vrednovanja i osiguraju odgovarajuće financiranje za kompetencije stečene neformalnim obrazovanjem, te podsjeća na Preporuku Vijeća od 20. prosinca 2012. o vrednovanju neformalnog i informalnog učenja;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Bolja usklađenost i potpora Strategiji EU-a za mlade iz instrumenata financiranja

67. smatra da bi Strategija EU-a za mlade trebala slijediti VFO i biti usklađena s ciljevima održivog razvoja i svim relevantnim vodećim inicijativama, programima i strategijama politike te da bi njome trebalo uspostaviti sustavni dijalog među predmetnim tijelima, odrediti jasne ciljeve i uspostaviti odgovarajući mehanizam koordinacije;

68. podsjeća na to da u području mladih EU može provoditi samo aktivnosti kojima se podupiru, koordiniraju ili dopunjuju aktivnosti država članica u skladu s načelom supsidijarnosti i napominje važnost usklađenosti sredstava EU-a i nacionalnih sredstava te stoga poziva Komisiju da omogući sinergije s nacionalnim, regionalnim i lokalnim inicijativama radi izbjegavanja udvostručavanja, preklapanja i ponavljanja aktivnosti;

69. potiče države članice i Komisiju da povećaju javna ulaganja u obrazovanje i pitanja povezana s mladima;

70. čvrsto vjeruje da bi sredstva koja su na raspolaganju za potporu raznim inicijativama i politikama povezanim s mladima, kao što su program Erasmus+, Strategija EU-a za mlade i program Europa za građane, u sljedećem VFO-u trebalo znatno povećati kako bi se mladima pružilo više mogućnosti i izbjegla isključenost;

71. pozdravlja Europske snage solidarnosti – program za poticanje solidarnosti među mladim Europljanima, volontiranje i razvoj uključivog građanstva; podsjeća na stajalište Parlamenta da se novim sredstvima primjereno financira nova inicijativa i da se taj program ne koristi za rješavanje problema nezaposlenosti mladih;

72. čvrsto vjeruje da bi programom Europa za građane trebalo nastaviti poticati aktivno građanstvo, građanski odgoj i dijalog te izazivati osjećaj europskog identiteta; primjećuje nisku stopu uspješnosti programa zbog nedostatka financijskih sredstava; poziva na znatno povećanje financijskih sredstava;

73. potiče Komisiju da zadrži program Erasmus za mlade poduzetnike; potiče države članice i Komisiju da ulažu u zajedničko promicanje tog programa, zajedno s gospodarskim komorama, trgovačkim društvima i mladima, ne zanemarujući njihova glavna područja djelatnosti;

74. ponovno izražava potporu jačanju programa Kreativna Europa kojim se osiguravaju posebni programi mobilnosti za mlade umjetnike i profesionalce koji djeluju u kulturnom i kreativnom sektoru;

75. ističe važnost programa Erasmus+: ključnog instrumenta za stvaranje aktivnih i predanih mladih građana; čvrsto vjeruje da bi program Erasmus+ trebao biti usmjeren na sve mlade, uključujući one koji imaju manje mogućnosti, i da se veći ciljevi za sljedeće programske razdoblje programa Erasmus+ moraju popratiti znatnim dodatnim financijskim sredstvima kako bi se oslobodio puni potencijal tog programa te kako bi se osiguralo pojednostavnjenje postupaka uspostavom elektroničkih sustava za pristup prekograničnim uslugama i podacima o studentima, kao što je projekt „e-kartica“;

76. poziva na bolju usklađenost Strategije EU-a za mlade i programa Erasmus+ usklađivanjem rokova za provedbu, izmjenom Uredbe o programu Erasmus+ kako bi se zajedničkim ciljevima za mlade jasno podržali ciljevi Strategije i definiranjem ključne mjere 3 kao glavnog instrumenta za provedbu Strategije;

77. ističe da proračun Inicijative za zapošljavanje mladih nije dostatan kako bi se osiguralo ostvarivanje ciljeva programa; stoga poziva na to da se u okviru sljedećeg VFO-a znatno povećaju sredstva za Inicijativu za zapošljavanje mladih te poziva države članice da u svojim nacionalnim proračunima osiguraju sredstva za programe zapošljavanja mladih; nadalje ističe da je potrebno proširiti dobnu granicu za korisnike s 25 na 29 godina kako bi se bolje odrazilo stvarno stanje, a to je činjenica da su mnoge osobe koje su tek diplomirale i osobe koje ulaze na tržište rada u kasnim dvadesetima;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

78. zalaže se za usklađivanje koncepta mlade osobe određivanjem dobnog ograničenja koje se primjenjuje diljem EU-a, ne dovodeći u pitanje načelo supsidijarnosti; potiče sve države članice da doprinesu tom usklađivanju uklanjanjem prepreka za procjenu napretka i uspostavu mjera;

79. potiče promicanje budućeg Okvirnog programa EU-a za istraživanje i inovacije radi razvoja integriranih rješenja utemeljenih na dokazima te rješenja za prevenciju i intervenciju kojima se promiče dobrobit i otpornosti mladih;

80. prima na znanje zaključke i rizike koji ukazuju na to da nacionalna tijela smatraju da radnje koje provodi Komisija (uključujući programe razmjene studenata) ispunjavaju zahtjeve Strategije za mlade te da određene države članice povlače svoja sredstva iz područja politike koja se podupiru iz proračuna EU-a ⁽²²⁾;

o

o o

81. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica.

⁽²²⁾ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/615645/EPRS_STU\(2018\)615645_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/615645/EPRS_STU(2018)615645_EN.pdf)

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0241

Provedba Direktive o ekološkom dizajnu

Rezolucija Europskog parlamenta od 31. svibnja 2018. o provedbi Direktive o ekološkom dizajnu (2009/125/EZ) (2017/2087(INI))

(2020/C 76/22)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU), a posebno njegov članak 114.,
- uzimajući u obzir Direktivu 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju ⁽¹⁾ (u daljnjem tekstu: Direktiva o ekološkom dizajnu) te provedbene propise i dobrovoljne sporazume donesene u skladu s tom direktivom,
- uzimajući u obzir Plan rada Komisije za ekološki dizajn 2016. – 2019. (COM(2016)0773) donesen u skladu s Direktivom 2009/125/EZ,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU ⁽²⁾ (dalje u tekstu: Direktiva o označivanju energetske učinkovitosti),
- uzimajući u obzir ciljeve Unije za smanjenje emisija stakleničkih plinova i energetske učinkovitost,
- uzimajući u obzir Pariški sporazum o klimatskim promjenama i 21. konferenciju stranaka (COP 21) UNFCCC-a,
- uzimajući u obzir da su EU i države članice ratificirali Pariški sporazum o klimatskim promjenama,
- uzimajući u obzir da je dugoročni cilj u okviru tog sporazuma zadržati porast prosječne svjetske temperature na razini znatno manjoj od 2 °C u usporedbi s predindustrijskim razinama te ulagati napore da se taj porast ograniči na 1,5 °C,
- uzimajući u obzir Opći program djelovanja Unije za okoliš do 2020. (Odluka br. 1386/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. ⁽³⁾),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 2. prosinca 2015. naslovljenu „Akcijski plan EU-a za kružno gospodarstvo” (COM(2015)0614),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 16. siječnja 2018. pod naslovom „Europska strategija za plastiku u kružnom gospodarstvu” (COM(2018)0028),
- uzimajući u obzir komunikaciju Europske komisije i radni dokument službi Komisije od 16. siječnja 2018. o provedbi paketa za kružno gospodarstvo: mogućnosti za poboljšanje povezanosti zakonodavstva o kemikalijama, proizvodima i otpadu (COM(2018)0032–SWD(2018)0020)),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 13. rujna 2017. o popisu kritičnih sirovina za EU (COM(2017)0490),

⁽¹⁾ SL L 285, 31.10.2009., str. 10.

⁽²⁾ SL L 198, 28.7.2017., str. 1.

⁽³⁾ SL L 354, 28.12.2013., str. 171.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir zaključke Vijeća o ekoinovacijama: omogućivanje prijelaza na kružno gospodarstvo, koji su usvojeni 18. prosinca 2017.⁽⁴⁾
 - uzimajući u obzir Izvješće o odstupanju emisija za 2017., koje je u studenome 2017. izdao Program UN-a za okoliš (UN Environment Programme),
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. srpnja 2015. o učinkovitoj upotrebi resursa: prijelaz na cirkularnu ekonomiju ⁽⁵⁾,
 - uzimajući u obzir zakonodavstvo EU-a u području otpada,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 4. srpnja 2017. o dužem vijeku trajanja proizvoda: prednosti za potrošače i poduzeća ⁽⁶⁾,
 - uzimajući u obzir procjenu provedbe na razini Europe koju je sastavila Glavna uprava Parlamenta za usluge parlamentarnih istraživanja kao dodatak praćenju provedbe Direktive o ekološkom dizajnu,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika, članak 1. stavak 1. točku (e) Odluke Konferencije predsjednika od 12. prosinca 2002. o postupku davanja odobrenja za sastavljanje izvješća o vlastitoj inicijativi te Prilog 3. toj odluci,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane i mišljenje Odbora za industriju, istraživanje i energiku (A8-0165/2018),
- A. budući da je cilj Direktive o ekološkom dizajnu povećati energetske učinkovitost i razinu zaštite okoliša s pomoću usklađenih zahtjeva kojima se jamči funkcioniranje unutarnjeg tržišta i potiče stalno smanjenje cjelokupnog učinka proizvoda koji koriste energiju na okoliš; budući da te mjere imaju i pozitivan učinak na energetske sigurnost smanjenjem potrošnje energije;
- B. budući da se Direktivom o ekološkom dizajnu predviđa poduzimanje mjera za smanjenje učinka tijekom životnog ciklusa proizvoda koji koriste energiju na okoliš; budući da su odluke u okviru te Direktive do sada uglavnom bile usredotočene na smanjenje potrošnje energije tijekom faze uporabe;
- C. budući da bi primjena Direktive mogla uvelike doprinijeti nastojanjima EU-a da poboljša energetske učinkovitost i pomoći pri ostvarenju ciljeva povezanih s klimatskom politikom;
- D. budući da se smanjenjem učinka proizvoda koji koriste energiju u fazi ekološkog dizajna mogle stvoriti znatne prilike u pogledu otvaranja radnih mjesta pružanjem minimalnih kriterija o njihovom vijeku trajanja i mogućnostima njihova unapređivanja, popravka, recikliranja i ponovne uporabe;
- E. budući da je do početka 2018. na snazi bilo 29 posebnih propisa koji se odnose na ekološki dizajn, a obuhvaćaju različite skupine proizvoda te su donesena tri dobrovoljna sporazuma priznata u okviru te Direktive;
- F. budući da se Direktivom o ekološkom dizajnu priznaju dobrovoljni sporazumi ili druge mjere samoregulacije kao alternative provedbenim mjerama ako su određeni kriteriji već ispunjeni; budući da se nisu svi postojeći dobrovoljni sporazumi pokazali učinkovitijima od regulatornih mjera;
- G. budući da ekološki dizajn industriji i potrošačima donosi ekonomske koristi te da značajno doprinosi politikama Unije u području klime, energetike i kružnog gospodarstva;

⁽⁴⁾ <http://www.consilium.europa.eu/media/32274/eco-innovation-conclusions.pdf>

⁽⁵⁾ SL C 265, 11.8.2017., str. 65.

⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0287.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- H. budući da je zakonodavstvo o ekološkom dizajnu usko povezano sa zakonodavstvom EU-a koje se odnosi na označivanje energetske učinkovitosti, a očekuje se da će mjere koje su poduzete u okviru tih dviju direktiva stvoriti 55 milijardi EUR prihoda godišnje za industrijski, veleprodajni i maloprodajni sektor te se procjenjuje da će dovesti do 175 Mtoe uštede primarne energije godišnje do 2020., doprinoseći tako polovini ciljeva Unije za uštedu energije do 2020. i smanjujući ovisnost o uvozu energije; budući da zakonodavstvo također znatno doprinosi klimatskim ciljevima EU-a smanjenjem emisija stakleničkih plinova za 320 milijuna tona ekvivalenata CO₂ godišnje; budući da je potencijal za uštedu energije još i veći na dužem roku;
- I. budući da se, prema izvješću o računanju učinka ekološkog dizajna (Europska komisija, 2016.), procjenjuje da će do 2020. potrošači u Uniji uštedjeti ukupno 112 milijardi EUR ili otprilike 490 EUR godišnje po kućanstvu;
- J. budući da je više od 80 % učinka na okoliš proizvoda koji koriste energiju utvrđeno u fazi dizajna;
- K. budući da se za većinu dionika mogu utvrditi tri glavne prepreke potpunoj provedbi zakonodavstva: nedostatak jasne političke potpore i smjera, sporost regulatornih postupaka i neprikladnost tržišnog nadzora u državama članicama;
- L. budući da se procjenjuje da 10 % – 25 % proizvoda na tržištu nije u skladu s Direktivom o ekološkom dizajnu i Direktivom o označivanju energetske učinkovitosti, što dovodi do gubitka od otprilike 10 % predviđenih ušteda energije te do nepoštenog tržišnog natjecanja;
- M. budući da je postojeće izuzeće scenske rasvjete iz uredbi Komisije (EZ) br. 244/2009 ⁽⁷⁾ i (EU) br. 1194/2012 ⁽⁸⁾ odgovarajući i učinkovit način za poštovanje posebnih potreba i okolnosti za kazališta i cijelu industriju zabave i treba se i dalje primjenjivati;
- N. budući da, iako se područje primjene Direktive o ekološkom dizajnu 2009. proširilo kako bi se obuhvatili svi proizvodi koji koriste energiju (izuzevši prijevozna sredstva), zahtjevi u pogledu ekološkog dizajna i dalje ne obuhvaćaju proizvode koji ne koriste energiju;
- O. budući da se u EU-u svi proizvodi trebaju dizajnirati, proizvesti u staviti na tržište uz minimalno korištenje opasnih tvari, uz istovremeno osiguranje sigurnosti proizvoda kako bi se olakšalo njihovo recikliranje i ponovna uporaba te očuvanje visokih razina zaštite ljudskog zdravlja i okoliša;
- P. budući da se u Direktivi o ekološkom dizajnu navodi da bi njezina usklađenost s Uredbom REACH o kemikalijama trebala doprinijeti povećanju utjecaja tih propisa i sastavljanju usuglašenih zahtjeva kojih se proizvođači trebaju pridržavati; budući da su do sada zahtjevi u vezi s korištenjem opasnih kemikalija i njihovim recikliranjem bili ograničeni;
- Q. budući da se u skladu s novom Uredbom o označivanju energetske učinkovitosti razvija nova baza podataka te da se u nekim, ali ne svim državama članicama koristi baza podataka ICSMS-a za tržišni nadzor;
- R. budući da je jedan od prioriteta ciljeva Općeg programa djelovanja Unije za okoliš do 2020. (7. program djelovanja za okoliš) pretvoriti Uniju u resursno učinkovito, zeleno i konkurentno gospodarstvo s niskom razinom CO₂; budući da se u 7. programu djelovanja za okoliš navodi da bi okvirom politike Unije trebalo osigurati da prioritet pri stavljanju na tržište Unije imaju proizvodi s „ekološkim dizajnom” radi optimiziranja učinkovitosti korištenja resursa i materijala;
- S. budući da akcijski plan EU-a za kružno gospodarstvo uključuje obvezu da se u budućim zahtjevima za dizajniranje proizvoda u okviru Direktive o ekološkom dizajnu istaknu aspekti kružnoga gospodarstva i to sustavnom analizom pitanja kao što su mogućnost popravka, unapređivanja i recikliranja, trajnosti ili određivanja nekih materijala ili tvari;

⁽⁷⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 244/2009 od 18. ožujka 2009. o provedbi Direktive 2005/32/EZ Europskog parlamenta i Vijeća s obzirom na zahtjeve za ekološki dizajn neusmjerenih svjetiljki za kućanstva (SL L 76, 24.3.2009., str. 3.).

⁽⁸⁾ Spremi stavku Uredba Komisije (EU) br. 1194/2012 od 12. prosinca 2012. o provedbi Direktive 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u vezi sa zahtjevima za ekološki dizajn usmjerenih žarulja, LED žarulja i povezane opreme (SL L 342, 14.12.2012., str. 1.).

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- T. budući da se Pariškim sporazumom utvrđuje dugoročan cilj u skladu s namjerom da se povećanje globalne temperature ograniči na razini koja je znatno niža od 2 °C iznad razine u predindustrijskom razdoblju te ulažu napor za ograničavanje povišenja temperature na 1,5 °C iznad razine u predindustrijskom razdoblju; budući da se EU obvezao dati svoj doprinos ostvarenju tih ciljeva smanjenjem emisija u svim sektorima;
- U. budući da bi mjere za ekološki dizajn trebale obuhvaćati cijeli životni ciklus proizvoda kako bi se unaprijedila resursna učinkovitost u Uniji, uzimajući u obzir činjenicu da se više od 80 % ekološkog učinka nekog proizvoda određuje već u fazi dizajna, što stoga ima vrlo važnu ulogu u promicanju aspekata kružnog gospodarstva proizvoda, i to trajnosti, mogućnosti unapređivanja, popravka, ponovne uporabe i recikliranja;
- V. budući da se, usto što će se proizvoditi održiviji i resursno učinkovitiji proizvodi, moraju ojačati načela ekonomije dijeljenja i usluga, a države članice trebale bi pri izlaganju programa za poticanje korištenja resursno najučinkovitijih proizvoda i usluga obratiti posebnu pozornost na kućanstva s niskim prihodima, uključujući ona kojima prijeti opasnost od energetske siromaštva;
- W. budući da je Unija potpisnica Stockholmske konvencije o postojećim organskim onečišćujućim tvarima te stoga mora poduzeti mjere u cilju postupnog izbacivanja opasnih tvari iz uporabe, uključujući ograničavanjem njihove upotrebe u fazi dizajna proizvoda;

Učinkovit alat za troškovno učinkovitu uštedu energije

1. smatra da je Direktiva o ekološkom dizajnu uspješan instrument za poboljšanje energetske učinkovitosti, da je dovela do znatnog smanjenja emisija stakleničkih plinova i ekonomske koristi za potrošače;
2. preporučuje da Komisija nastavi uključivati sve više skupina proizvoda odabranih na temelju njihova potencijala za ekološki dizajn, uključujući energetska učinkovitost i potencijal za učinkovitost u pogledu materijala, te drugih ekoloških aspekata, pomoću metodologije utvrđene u članku 15. Direktive te da ažurira postojeće standarde kako bi se iskoristio puni potencijal područja primjene i ciljeva Direktive;
3. ističe da se Direktivom o ekološkom dizajnu poboljšava funkcioniranje unutarnjeg tržišta EU-a definiranjem zajedničkih standarda za proizvode; naglašava da se trajnim usvajanjem usklađenih zahtjeva za proizvode na razini EU-a podupiru inovacije, istraživanje i konkurentnost proizvođača iz EU-a te jamči pošteno natjecanje, uz istovremeno izbjegavanje nepotrebnog administrativnog opterećenja;
4. podsjeća da se u skladu s Direktivom od Komisije zahtijeva da pripremi provedbene mjere ako proizvod ispunjava kriterije, a to su znatan opseg prodaje, znatan utjecaj na okoliš i potencijal za poboljšanje; naglašava odgovornost Komisije da poštuje taj mandat i zajamči da se koristi za potrošače, kružno gospodarstvo i okoliš zaista ostvare, te priznaje da se takvi standardi za proizvode mogu primijeniti samo na razini EU-a te se države članice stoga oslanjaju na Komisiju koja bi trebala poduzeti potrebne mjere;
5. smatra da bi koordinacija s inicijativama povezanim s kružnim gospodarstvom dodatno povećala učinkovitost te Direktive; stoga poziva na izradu ambicioznog plana za ekološki dizajn i kružno gospodarstvo, kojim će se ostvariti koristi za okoliš te mogućnosti za održiv rast i radna mjesta, među ostalim u sektoru MSP-ova, kao i prednosti za potrošače; primjećuje da veća resursna učinkovitost i upotreba sekundarnih sirovina u proizvodnji imaju znatan potencijal, i to u smislu smanjenja otpada i uštede resursa;
6. naglašava da je Direktiva o ekološkom dizajnu dio šireg paketa alata te da njezina učinkovitost ovisi o sinergijama s drugim instrumentima, posebice onima koji se odnose na označavanje energetske učinkovitosti; smatra da bi trebalo izbjegavati propise koji se preklapaju;

Jačanje postupka donošenja odluka

7. ističe ključnu ulogu Savjetodavnog foruma u povezivanju industrije, civilnog društva i drugih dionika u postupku donošenja odluka te smatra da taj forum dobro radi;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

8. zabrinut je zbog ponekad znatnih kašnjenja u donošenju i usvajanju provedbenih mjera, što stvara nesigurnost za gospodarske subjekte, dovelo je do brojnih propuštenih prilika za uštedu energije za potrošače i povezanih smanjenja stakleničkih plinova te može dovesti do toga da donesene mjere zaostaju za tehnološkim razvojem;

9. napominje da su kašnjenja u provedbi djelomično uzrokovana ograničenim resursima u Komisiji; poziva Komisiju da odvoji dovoljno resursa za postupak ekološkog dizajna s obzirom na znatnu dodanu europsku vrijednost tog zakonodavstva;

10. apelira na Komisiju da izbjegne kašnjenja u donošenju i objavljivanju provedbenih mjera te predlaže utvrđivanje jasnih rokova i koraka za njihovo dovršavanje i reviziju postojećih propisa; smatra da bi mjere u vezi s ekološkim dizajnom trebalo donositi pojedinačno te bi ih trebalo objaviti čim budu završene;

11. naglašava potrebu za pridržavanjem rasporeda predviđenog u Planu rada za ekološki dizajn za razdoblje 2016. –2019.;

12. ističe da je zahtjeve za ekološki dizajn potrebno temeljiti na konkretnim tehničkim analizama i procjenama učinka, uzimajući za referencu najbolje proizvode ili tehnologije na tržištu i tehnološki razvoj u svakom sektoru; poziva Komisiju da prioritetno nastavi s donošenjem i revidiranjem mjera povezanih s proizvodima koji imaju najveći potencijal za uštedu primarne energije i najveći potencijal u pogledu kružnog gospodarstva;

13. uviđa da se Direktivom o ekološkom dizajnu omogućuje upotreba dobrovoljnih sporazuma; ističe da se dobrovoljni sporazumi mogu koristiti umjesto provedbenih mjera ako obuhvaćaju veliku većinu tržišta i ako se smatra da se njima može jamčiti u najmanju ruku jednaka razina ekološke učinkovitosti, te da bi se njima trebalo jamčiti brže donošenje odluka; smatra da bi se učinkovitost nadzora dobrovoljnih sporazuma trebala ojačati te da treba zajamčiti odgovarajuće sudjelovanje civilnog društva; u tom pogledu pozdravlja Preporuku Komisije (EU) 2016/2125 o smjernicama za mjere samoregulacije koje zaključuje industrija i traži od Komisije da pomno prati sve dobrovoljne sporazume priznate u skladu s Direktivom o ekološkom dizajnu;

14. potiče da se u Metodologiju za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju (MEERP) uključe krivulje tehnoloških spoznaja kako bi se predvidjela tehnološka poboljšanja do trenutka kada propisi stupaju na snagu i osigurala njihova aktualnost;

15. poziva Komisiju da u mjere za ekološki dizajn po potrebi uključi procjene o otpuštanju mikroplastike u vodeni okoliš; poziva Komisiju da prilikom preispitivanja mjera za ekološki dizajn kućanskih perilica rublja i perilica-sušilica uvede obvezne zahtjeve za filtre za mikroplastiku;

Od uštede energije do resursne učinkovitosti

16. ponavlja svoj poziv za novi poticaj aspektima proizvoda povezanim s kružnim gospodarstvom te smatra da Direktiva o ekološkom dizajnu ima znatan dosad neiskorišten potencijal za poboljšanje resursne učinkovitosti;

17. stoga smatra da se provedba Direktive o ekološkom dizajnu, kao dodatak stalnim naporima za poboljšanje energetske učinkovitosti, sada treba sustavno odnositi na cijeli vijek trajanja svake skupine proizvoda unutar njezina područja primjene, uspostavom minimalnih kriterija o resursima, koji, između ostalog, obuhvaćaju izdržljivost, mogućnost popravka i unapređivanja, ali i mogućnost dijeljenja, ponovne uporabe, mogućnost nadogradnje, mogućnost recikliranja, prerade, uporabu recikliranih materijala ili sekundarnih sirovina te uporabu ključnih sirovina;

18. smatra da se odabir kriterija za kružno gospodarstvo za svaku skupinu proizvoda mora jasno i objektivno specificirati i navesti, a istovremeno ti kriteriji trebaju biti lako mjerljivi i ostvarivi po razmjernoj cijeni kako bi se zajamčilo da se Direktiva i dalje može primijeniti;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

19. poziva na to da se tijekom pripremih istraživanja za specifične mjere ekološkog dizajna povezanih sa svakom kategorijom proizvoda provedu sustavne detaljne analize o potencijalu kružnog gospodarstva;

20. ističe kako je važno da proizvođači daju jasne i objektivne upute koje korisnicima i neovisnim serviserima omogućavaju lakše popravljane proizvoda, bez posebne opreme; također naglašava važnost pružanja informacija o dostupnosti rezervnih dijelova i vijeku trajanja proizvoda, ako je to moguće;

21. ističe moguće prednosti usmjeravanja na druge ekološke aspekte osim potrošnje energije, kao što su opasne kemikalije, otpuštanje mikroplastike, nastanak otpada i potreban materijal, te poziva na korištenje alatima iz Direktive koji će se koristiti za povećanje transparentnosti za potrošače;

22. s obzirom na to da se više od 80 % utjecaja nekog proizvoda na okoliš određuje u fazi dizajna, smatra da se upravo u toj fazi u velikoj mjeri mogu izbjeći, zamijeniti ili ograničiti problematične tvari; ističe da se upotrebi materijala i tvari od ključne važnosti, poput rijetkih zemnih elemenata ili toksičnih ili problematičnih tvari, poput postojećih organskih onečišćujućih tvari i endokrinih disruptora, mora dati posebna važnost u okviru proširenih kriterija o ekološkom dizajnu kako bi se ograničilo njihovo korištenje ili po potrebi njihova zamjena ili kako bi se barem osigurala mogućnost njihove ekstrakcije/odvajanja na kraju životnog vijeka proizvoda ne dovodeći u pitanje druge usklađene pravne zahtjeve utvrđene na razini Unije koji se odnose na te tvari;

23. poziva na to da se zahtjevima za ekološki dizajn, u slučaju proizvoda koji koriste energiju, ne stvaraju ciljevi koje europski proizvođači teško mogu ostvariti, posebno mala i srednja poduzeća, čiji su kapaciteti u pogledu patentiranih tehnologija znatno slabiji u odnosu na vodeća poduzeća na tržištu;

24. u tom pogledu pozdravlja Plan rada za ekološki dizajn 2016. – 2019., koji uključuje obveze u smislu razvoja zahtjeva i standarda za učinkovitost materijala, pri čemu se podupire upotreba sekundarnih sirovina, te potiče Komisiju da joj dovršetak tog posla bude prioritet; smatra da bi se ti kriteriji trebali odnositi na pojedinačne proizvode, temeljiti na pouzdanim analizama, usredotočiti se na područja s jasnim potencijalom za poboljšanje, a tijela za tržišni nadzor trebala bi ih moći provesti i provjeriti; pri definiranju najboljih praksi trebalo bi promicati primjenu rezultata prethodnih i aktualnih istraživačkih aktivnosti te vrhunskih inovacija u području recikliranja otpadne električne i elektroničke opreme;

25. smatra da razvoj „sustavnog pristupa” kojim se u obzir ne uzima samo proizvod, već cijeli sustav potreban za njegovo funkcioniranje u procesu ekološkog dizajna postaje sve važniji faktor uspjeha u napredovanju prema resursnoj učinkovitosti te potiče Komisiju da više takvih mogućnosti na razini sustava uključi u sljedeći program rada na ekološkom dizajnu;

26. smatra da posebnu pozornost treba obratiti na proizvode koji koriste vodu, kod kojih bi se mogle ostvariti znatne prednosti za okoliš i znatne uštede za potrošače;

27. poziva Komisiju da potiče na uporabu ključnih sirovina čak i iz rudarskog otpada;

28. napominje da je Komisija odgovorila mjere koje se odnose na informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT), kao što su mobilni i pametni telefoni, jer se čekaju dodatne procjene i zbog brzih tehnoloških promjena u toj skupini proizvoda; međutim, smatra da ti proizvodi, koji se prodaju u velikim količinama i često se mijenjaju, imaju očit potencijal za poboljšanje, posebice u smislu resursne učinkovitosti, te da bi se na njih stoga trebali primjenjivati kriteriji ekološkog dizajna, a i trebalo bi uložiti napore da se ubrza regulatorni napredak; ističe da je potrebno pažljivo ocijeniti kako se može poboljšati ekološki dizajn skupine proizvoda za koje su mogućnost popravka i zamjene rezervnih dijelova ključni parametri ekološkog dizajna;

29. ustraje u tome da je potrebno olakšati mogućnost popravka na način da se tijekom cijelog životnog ciklusa proizvoda osigura dostupnost rezervnih dijelova po razumnoj cijeni u odnosu na ukupnu cijenu proizvoda,

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

30. podsjeća na svoje zahtjeve za sveobuhvatnim preispitivanjem Unijinog okvira u području politike proizvoda kako bi se razmotrilo pitanje obilježja resursne učinkovitosti; u tom kontekstu traži od Komisije da procijeni može li se aktualna metodologija za ekološki dizajn, osim za proizvode koji koriste energiju, upotrijebiti za druge kategorije proizvoda te da prema potrebi predstavi prijedloge novog zakonodavstva;

31. ističe da su za osiguravanje korištenja recikliranih/sekundarnih materijala dostupnost visokokvalitetnih sekundarnih materijala i dobro organizirano tržište sekundarnih materijala od presudne važnosti te da bi trebalo uspostaviti takvo tržište;

32. ističe važnost pripisivanja odgovornosti proizvođačima i povećavanja razdoblja i uvjeta jamstva, čime će se proizvođače primorati da preuzmu odgovornost za upravljanje fazom otpada u životnom vijeku proizvoda u skladu s relevantnim zakonodavstvom Unije, te će se povećati trajnost, mogućnost nadogradnje, popravka i recikliranja te osigurati da sirovine i upravljanje otpadom ostanu unutar Europske unije;

33. poziva da se prošire minimalna jamstava za trajnu potrošnu robu;

Poboljšanje tržišnog nadzora

34. ustraje na potrebi za jačanjem nadzora nad proizvodima na unutarnjem tržištu pomoću bolje suradnje i koordinacije između država članica te između Komisije i nacionalnih nadležnih tijela, posebno pružanjem odgovarajućih financijskih instrumenata tijelima nadležnima za nadzor tržišta;

35. poziva Komisiju da ispita mogućnost uvođenja informativnog lista za digitalne proizvode (putovnica proizvoda), kako je predloženo u zaključcima Vijeća od 18. prosinca 2017. o ekološkim inovacijama, kao alata za objavljivanje materijala i tvari koje se koriste u proizvodima, što bi također olakšalo nadzor tržišta;

36. poziva na dosljedniji i troškovno učinkovitiji sustav tržišnog nadzora diljem Unije kako bi se zajamčila usklađenost s Direktivom o ekološkom dizajnu te iznosi sljedeće preporuke:

- da se od nacionalnih tijela zahtijeva da upotrebljavaju bazu podataka ICSMS-a za razmjenu svih rezultata provjera usklađenosti proizvoda i ispitivanja provedenih za sve proizvode obuhvaćene propisima o ekološkom dizajnu; ta bi baza podataka trebala uključivati sve relevantne informacije za usklađene i neusklađene proizvode kako bi se izbjeglo nepotrebno testiranje u drugoj državi članici;
- da se opća baza podataka za registraciju proizvoda za proizvode označene kao energetske učinkovite proširi na sve proizvode obuhvaćene propisima o ekološkom dizajnu;
- da se od nacionalnih tijela traži da sastave konkretne planove za svoje aktivnosti tržišnog nadzora u području ekološkog dizajna, o kojima trebaju obavijestiti ostale države članice i Komisiju kao što je predviđeno Uredbom (EZ) br. 765/2008 ⁽⁹⁾; Države članice trebale bi u te planove uključiti nasumične inspekcije;
- da se metode brzog pregleda primijene za otkrivanje proizvoda koji ne udovoljavaju propisima i da se razviju u suradnji sa stručnjacima iz industrije te podijele s javnim tijelima;
- da Komisija razmotri definiranje minimalnog postotka proizvoda na tržištu koji bi se trebali ispitati, da osmisli mandat za provođenje neovisnog nadzora tržišta te da po potrebi iznosi prijedloge;
- da se usvoje odvraćajuće mjere, uključujući: kazne za neusklađene proizvođače proporcionalne učinku neusklađenosti na cijelo europsko tržište i nadoknadu za potrošače koji su kupili neusklađene proizvode, čak i nakon isteka zakonskog jamstvenog razdoblja, uključujući preko kolektivne pravne zaštite;
- da se posebna pozornost obrati na proizvode koji se uvoze iz zemalja izvan EU-a i koji se prodaju na internetu;
- da se dosljednost zajamči Komisijinim prijedlogom Uredbe o utvrđivanju pravila i postupaka za poštovanje i provedbu zakonodavstva Unije o usklađivanju u području proizvoda (COM(2017)0795), čije područje primjene obuhvaća proizvode regulirane u skladu s Direktivom o ekološkom dizajnu; u tom kontekstu podržava da se olakšaju zajednička ispitivanja na razini EU-a;

⁽⁹⁾ Uredba (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržište (SL L 218, 13.8.2008., str. 30.).

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

37. naglašava važnost odgovarajućih i jasno određenih usklađenih standarda ispitivanja te ističe da je potrebno izraditi ispitne protokole koji će biti što je moguće sličniji stvarnim uvjetima; ističe da bi metode ispitivanja trebale biti pouzdane te osmišljene i izvedene tako da se isključe manipulacije i namjerno ili nenamjerno poboljšanje rezultata; smatra da ispitivanja ne bi smjela dovesti do nerazumnog opterećenja za poduzeća, imajući posebno u vidu MSP-ove, koji ne raspolažu istim kapacitetima kao i njihovi veći konkurenti; pozdravlja Uredbu Komisije (EU) 2016/2282 o primjeni dopuštenih odstupanja u postupcima provjere;

38. poziva Komisiju da pruži podršku državama članicama u njihovim provedbenim naporima i poziva na veću suradnju kada se utvrdi da je proizvod nesukladan; ističe da su potrebne smjernice za proizvođače i uvoznike o detaljnim zahtjevima iz dokumenata potrebnih tijelima za nadzor tržišta;

Ostale preporuke

39. ističe potrebu za osiguranjem dosljednosti i konvergencije između propisa o ekološkom dizajnu i horizontalnih propisa, kao što je zakonodavstvo Unije o kemikalijama i otpadu, uključujući uredbu REACH te Direktivu o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi i Direktivu o ograničavanju uporabe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi, te naglašava potrebu za jačanjem sinergija sa zelenom javnom nabavom i eko-oznakom EU-a;

40. ističe vezu između Direktive o ekološkom dizajnu i Direktive o energetske učinkovitosti zgrada; poziva države članice da potiču uvođenje efikasnih proizvoda i usluga na tržište te da pojačaju inspekcije i savjetovanja; smatra da poboljšanje ekološkog dizajna proizvoda koji koriste energiju može pozitivno utjecati na energetske učinkovitost zgrada;

41. naglašava potrebu za pružanjem jasnih informacija javnosti, i osobito medijima, o koristima ekološkog dizajna prije objave mjera te potiče Komisiju i države članice da u okviru procesa donošenja mjera o ekološkom dizajnu proaktivno informiraju o prednostima mjera o ekološkom dizajnu i da aktivnije surađuju s dionicima kako bi se poboljšalo razumijevanje zakonodavstva;

42. ističe da prijelaz na održivo i kružno gospodarstvo neće samo predstavljati mnoge prilike, nego i socijalne izazove; smatra da bi Europska komisija i države članice, s obzirom na to nitko ne smije biti zapostavljen, trebale prilikom predstavljanja programa za poticanje upotrebe resursno najučinkovitijih proizvoda obratiti posebnu pozornost na kućanstva s niskim prihodima kojima prijete energetska siromaštvo; smatra da se takvim programima ne bi smjele onemogućavati inovacije, već bi se trebalo dopustiti proizvođačima da potrošačima nastave nuditi široku ponudu visokokvalitetnih proizvoda te da bi se njima isto tako trebalo poticati prodiranje na tržište proizvoda koji koriste energiju i vodu, a mogu ostvariti veću resursnu učinkovitost i potrošačima donijeti uštede;

43. poziva institucije EU-a i države članice da povedu primjerom tako što će se u potpunosti koristiti kružnim gospodarstvom i strategijama zelene javne nabave kako bi u svim ulaganjima dale prednost dokazano održivim proizvodima, poput proizvoda s ekološkom oznakom, i najvišoj razini resursne učinkovitosti i promicale raširenu uporabu zelene javne nabave, uključujući i u privatnom sektoru.

o

o o

44. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0242

Reagiranje na predstavke o rješavanju pitanja nesigurnosti zaposlenja i zloupotrebe ugovora na određeno vrijeme

Rezolucija Europskog parlamenta od 31. svibnja 2018. o reagiranju na predstavke o rješavanju pitanja nesigurnosti zaposlenja i zloupotrebe ugovora na određeno vrijeme (2018/2600(RSP))

(2020/C 76/23)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 153. stavak 1. točke (a) i (b), članak 155. stavak 1. i članak 352. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članke 4. i 30. Europske socijalne povelje i članke 31. i 32. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir mjere protiv diskriminacije i zloupotrebe iz Direktive Vijeća 97/81/EZ od 15. prosinca 1997. o Okvirnom sporazumu o radu s nepunim radnim vremenom koji su sklopili UNICE, CEEP i ETUC – Prilog: Okvirni sporazum o radu s nepunim radnim vremenom ⁽¹⁾ (Direktiva o radu s nepunim radnim vremenom),
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 1999/70/EZ od 28. lipnja 1999. o Okvirnom sporazumu o radu na određeno vrijeme koji su sklopili ETUC, UNICE i CEEP ⁽²⁾ (Direktiva o radu na određeno vrijeme),
- uzimajući u obzir Direktivu 2003/88/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. studenoga 2003. o određenim vidovima organizacije radnog vremena ⁽³⁾ (Direktiva o radnom vremenu),
- uzimajući u obzir Direktivu 2008/104/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenog 2008. o radu preko poduzeća za privremeno zapošljavanje ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2009/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o osnivanju Europskog radničkog vijeća ili uvođenju postupka koji obuhvaća poduzeća i skupine poduzeća na razini Zajednice radi obavješćivanja i savjetovanja radnika ⁽⁵⁾ (Direktiva o Europskom radničkom vijeću),
- uzimajući u obzir Konvenciju br. 98 Međunarodne organizacije rada o primjeni načela o pravu na organiziranje i kolektivno pregovaranje te Konvenciju br. 175 o radu s nepunim radnim vremenom,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 4. srpnja 2017. o uvjetima rada i nesigurnosti radnih mjesta ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir studiju naslovljenu „Privremeni ugovori, nesigurnost zaposlenja, temeljna prava radnika i radno pravo EU-a” , koju je u studenom 2017. objavila Glavna uprava za unutarnju politiku ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ SL L 14, 20.1.1998., str. 9.

⁽²⁾ SL L 175, 10.7.1999., str. 43.

⁽³⁾ SL L 299, 18.11.2003., str. 9.

⁽⁴⁾ SL L 327, 5.12.2008., str. 9.

⁽⁵⁾ SL L 122, 16.5.2009., str. 28.

⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0290.

⁽⁷⁾ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/596823/IPOL_STU\(2017\)596823_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/596823/IPOL_STU(2017)596823_EN.pdf)

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir brojne predstavke o kršenju Direktive o radu na određeno vrijeme u javnom sektoru ⁽⁸⁾, o nesigurnim radnim uvjetima radnika zaposlenih na temelju ugovora bez zajamčenog minimalnog broja radnih sati u privatnom sektoru ⁽⁹⁾, o sindikalnom zastupanju i razlikama u sustavima socijalnog osiguranja ⁽¹⁰⁾ i o protivljenju sve većoj upotrebi privremenih ugovora ⁽¹¹⁾,
 - uzimajući u obzir nove prijedloge Komisije koji se odnose na Uredbu Europskog parlamenta i Vijeća o osnivanju Europskog nadzornog tijela za rad (COM(2018)0131) i na preporuku Vijeća o pristupu radnika i samozaposlenih osoba socijalnoj zaštiti (COM(2018)0132),
 - uzimajući u obzir ishod rasprave koju je 22. studenoga 2017. organizirao Odbor za predstavke na temu „Zaštita prava radnika na privremenim ili nesigurnim radnim mjestima, na temelju primljenih predstavki”,
 - uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 91/533/EEZ od 14. listopada 1991. o obvezi poslodavca da obavijesti radnike o uvjetima koji se primjenjuju na ugovor o radu ili radni odnos ⁽¹²⁾,
 - uzimajući u obzir Komisijin Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o transparentnim i predvidivim radnim uvjetima u Europskoj uniji, kojom se stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 91/533/EEZ od 14. (COM(2017)0797),
 - uzimajući u obzir pitanje upućeno Komisiji pod nazivom „Reagiranje na predstavke o rješavanju pitanja nesigurnosti zaposlenja i zloupotrebe ugovora na određeno vrijeme” (O-000054/2018 – B8-0022/2018),
 - uzimajući u obzir prijedlog rezolucije Odbora za predstavke,
 - uzimajući u obzir članak 128. stavak 5. i članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da se u posljednjih 15 godina u EU-u povećao broj radnika s ugovorima na određeno vrijeme i ugovorima na nepuno radno vrijeme kao rezultat provedbe politika štednje i ograničavanja prava radnika, što je dovelo do veće nesigurnosti i nestabilnosti radne snage; budući da su potrebne djelotvorne politike kako bi se obuhvatili različiti oblici zapošljavanja i kako bi se radnici zaštitili na odgovarajući način;
- B. budući da su nesigurni radni uvjeti posljedica velikih propusta u učinkovitoj zaštiti prava radnika na različitim razinama regulacije, uključujući primarno i sekundarno pravo EU-a i prava država članica; budući da bi se predstavke koje se odnose na različite oblike zapošljavanja trebale razmatrati na način da se u potpunosti vodi računa o nacionalnom zakonodavstvu predmetne države članice iz koje potječu, kao i o relevantnom pravu EU-a; budući da se socijalna i radna politika EU-a temelji na načelu supsidijarnosti;
- C. budući da je mjere u području politike potrebno prilagoditi kako bi se u obzir uzela činjenica da je nesigurnost dinamičan aspekt koji utječe na sve osobne radne odnose; budući da se protiv nesigurnog rada treba boriti putem integriranog paketa politika koji obuhvaća više razina i kojim se promiču uključivi i učinkoviti standardi rada kao i djelotvorne mjere kojima se osigurava poštovanje načela jednakosti;
- D. budući da bi se cilj učinkovite borbe protiv nepoštenih praksi zapošljavanja koje rezultiraju nesigurnošću trebao ostvarivati i na temelju Programa za dostojanstven rad Međunarodne organizacije rada, u kojem se razmatra otvaranje radnih mjesta, prava na radnom mjestu, socijalna zaštita i socijalni dijalog, uz rodnu ravnopravnost kao međusektorski cilj;
- E. budući da podaci Eurostata i Eurofounda o nesvojevoljnom radu na određeno vrijeme, razlikama u rodu i dobi kod privremenog rada te o podzaposlenosti velikog udjela radnika koji rade na nepuno radno vrijeme pokazuju sve veću prisutnost nestandardnih, atipičnih oblika zapošljavanja; budući da podaci o nezaposlenosti prema rodu i dobi pokazuju najniže stope od 2009.;

⁽⁸⁾ 0389/2015, 1328/2015, 0044/2016, 0988/2016, 1108/2016, 1202/2016, 1310/2016, 0188/2017, 0268/2017, 0283/2017, 0640/2017, 0701/2017.

⁽⁹⁾ 0019/2016, 0020/2016, 0021/2016, 0099/2017, 1162/2017.

⁽¹⁰⁾ 0019/2016, 0442/2017.

⁽¹¹⁾ 1043/2017.

⁽¹²⁾ SL L 288, 18.10.1991., str. 32.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- F. budući da se u više država članica tijekom godina bilježi znatan porast atipičnih i privremenih ugovora o radu i u javnom i u privatnom sektoru, i to u pravnom kontekstu u kojemu se zloupotreba ugovora o radu na određeno vrijeme ne može na odgovarajući način niti spriječiti niti kazniti zbog nedostatka učinkovitih i razmjernih pravnih sredstava; budući da se time ugrožava integritet europskog radnog zakonodavstva i sudska praksa Suda Europske unije;
- G. budući da postoji sveobuhvatan okvir zakonodavstva EU-a kojim bi se trebao ograničiti rizik od nesigurnosti određenih vrsta radnih odnosa, poput Direktive o ugovorima na određeno vrijeme, Direktive o radu s nepunim radnim vremenom, Direktive o privremenom radu, Direktive o radnom vremenu, Direktive o jednakom postupanju pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja, Direktive o jednakom postupanju prema osobama i Direktive o jednakim mogućnostima i jednakom postupanju;
- H. budući da Komisija dosta kasni u obradi prekršajnih postupaka koji se odnose na slučajeve u kojima su neke države članice prekršile radno zakonodavstvo EU-a time što su dozvolile da se godinama zloupotrebljavaju ugovori na određeno vrijeme i krše prava radnika;
- I. budući da su najnovije informacije u vezi s predstavkama o zloupotrebi ugovora na određeno vrijeme u javnom sektoru ukazale na položaj nekih privremenih radnika koje su javna tijela za koja su radila otpustila nakon odluka prema kojima su ti radnici priznati kao žrtve zloupotrebe ugovora na određeno vrijeme, čime je prekršena Direktiva 1999/70/EZ o Okvirnom sporazumu o radu na određeno vrijeme koji su sklopili ETUC, UNICE i CEEP;
- J. budući da se radni uvjeti razlikuju od jedne države članice do druge jer svaka ima svoje vlastito posebno zakonodavstvo o ugovorima o radu;
- K. budući da su Odboru za predstavljanje predloženi čvrsti dokazi o sve većem broju slučajeva nesigurnih radnih mjesta;
- L. budući da se radnici zaposleni na temelju ugovora bez zajamčenog minimalnog broja radnih sati u skladu sa zakonodavstvom Unije moraju smatrati radnicima jer rade pod vodstvom druge osobe i primaju plaću za taj rad te se stoga na njih mora primjenjivati socijalno zakonodavstvo EU-a;
- M. budući da nesigurno zaposlenje, uključujući i ugovore bez zajamčenog minimalnog broja radnih sati, rezultira neodgovarajućim pristupom socijalnoj zaštiti i ugrožava pravo na kolektivno pregovaranje, posebno u pogledu naknada i zaštite od nepoštenog otpuštanja, te negativno utječe na razvoj karijere i osposobljavanje; budući da nesigurno zaposlenje dovodi do nesigurnosti života općenito;
- N. budući da su žene te koje češće rade na ugovore na određeno vrijeme ili na ugovore s vremenskim ograničenjem ili niskim plaćama i da su stoga izloženije nesigurnosti zbog diskriminacije na tržištu rada, čime se usporava napredak u borbi protiv razlika u plaćama i mirovinama između rodova i u iskorjenjivanju tih razlika;
1. nesigurnim zaposlenjem smatra zaposlenje koje je posljedica, među ostalim, zloupotrebe ugovora o privremenom radu kojim se krše međunarodni standardi u području uvjeta rada, prava radnika i zakonodavstva EU-a; naglašava da nesigurno zaposlenje podrazumijeva veću izloženost socijalno-gospodarskoj ugroženosti, manjak sredstava za dostojanstven život i neodgovarajuću socijalnu zaštitu;
2. ističe da je važno razlikovati atipičan rad i postojanje nesigurnog zaposlenja; naglašava da se riječi „atipičan” i „nesiguran” ne mogu koristiti kao sinonimi;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

3. upoznat je s rezolucijom Parlamenta od 4. srpnja 2017. o uvjetima rada i nesigurnosti radnih mjesta kao i s primljenim predstavkama te ističe da rizik od nesigurnosti ovisi o vrsti ugovora, ali i o sljedećim faktorima;

- mala ili nikakva sigurnost radnog mjesta zbog privremene prirode posla, kao na primjer u okviru neželjenih i često marginalnih ugovora na nepuno radno vrijeme te, u nekim državama članicama, nejasnog radnog vremena i obveza koje se mijenjaju zbog rada prema potrebi;
- rudimentarna zaštita od otkaza i nedostatak odgovarajuće socijalne zaštite u slučaju otkaza;
- plaća koja nije dostatna za osiguranje primjerenog životnog standarda;
- nikakva ili ograničena prava i pogodnosti u okviru socijalne zaštite;
- nikakva ili ograničena zaštita od svih oblika diskriminacije;
- nikakve ili ograničene mogućnosti za napredovanje na tržištu rada ili za razvoj karijere i usavršavanje;
- niska razina kolektivnih prava i ograničena prava na kolektivnu zastupljenost;
- radno okružje koje ne ispunjava minimalne zdravstvene i sigurnosne standarde;

4. poziva Komisiju i države članice da se bore protiv nesigurnog zaposlenja, koje pretpostavljaju primjerice ugovori bez zajamčenog minimalnog broja radnih sati, tako što će se pobrinuti da se osmisle novi instrumenti i da se zajamči dosljedno poštovanje sudske prakse Suda Europske unije kao i konkretna provedba zakonodavstva EU-a i nacionalnog zakonodavstva na nacionalnoj razini kako bi se riješili problemi nedostatka dostojanstvenih radnih mjesta i primijenio pristup koji se temelji na poštovanju prava; traži od Komisije i od država članica da surađuju sa svim socijalnim partnerima, posebno sindikatima, i svim relevantnim dionicima te da promiču kvalitetna, sigurna i dobro plaćena radna mjesta kako bi se, među ostalim, poboljšali inspektorati rada;

5. apelira na Komisiju da poduzme hitne zakonodavne korake kojima će se uhvatiti u koštac s praksama zapošljavanja koje dovode do nesigurnosti;

6. traži od Komisije da uloži veće napore i uhvati se u koštac sa svim primjerima zloupotrebe i zakonskim rupama kako bi iskorijenila nepoštene uvjete u ugovorima o radu; upoznat je s novim prijedlogom direktive o transparentnim i predvidivim uvjetima rada, čiji je cilj uspostaviti nova prava za sve radnike, posebno kako bi se poboljšali radni uvjeti zaposlenih na koje se odnose novi oblici zapošljavanja i nestandardno zapošljavanje te kako bi se smanjilo opterećenje poslodavaca i sačuvala prilagodljivost tržišta rada;

7. posebno pozdravlja odredbe o pravu na traženje dodatnih radnih mjesta, uz zabranu klauzule o isključivosti i ograničenje klauzula o nespojivosti dužnosti, kao i odredbe o pravu na obaviještenost o datumu početka rada u razumnom roku prije tog datuma;

8. ističe da se Direktiva o radnom vremenu može i mora primjenjivati na radnike zaposlene na temelju ugovora bez zajamčenog minimalnog broja radnih sati te da se time na njih odnose i pravila o minimalnom vremenu odmora i najduljem radnom vremenu;

9. poziva države članice da pri utvrđivanju radnog odnosa vode računa o pokazateljima Međunarodne organizacije rada kao instrumentu za rješavanje problema nedostatka zaštite koja je karakteristična za nesigurno zaposlenje;

10. smatra da je pristup socijalnoj zaštiti ključan za gospodarsku i socijalnu sigurnost radne snage i za dobro funkcioniranje tržišta rada na kojima se otvaraju radna mjesta i koja ostvaruju održiv rast;

11. ističe da je nužno osigurati provođenje inspekcija kako bi se zajamčilo da radnici s privremenim ili fleksibilnim ugovornim odredbama uživaju barem istu razinu zaštite kao svi ostali radnici; smatra da je nužno uložiti ciljane napore kako bi se postojeći instrumenti Međunarodne organizacije rada koristili u posebnoj kampanji protiv nesigurnog rada te da treba pomno razmotriti potrebu za novim obvezujućim instrumentima i pravnim mjerama kojima bi se nesiguran rad ograničio i smanjio, a nesigurni ugovori o radu poslodavcima postali manje zanimljivi;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

12. čvrsto je uvjeren da se mora pristupiti sveobuhvatnoj evaluaciji okolnosti produljenja ugovora na određeno vrijeme jer rad koji se zahtijeva od radnika ne udovoljava kriterijima tek privremenog rada, čime se razotkriva zloupotreba i kršenje 5. klauzule Okvirnog sporazuma Direktive 1999/70/EZ;

13. poziva Komisiju i države članice da u potpunosti osiguraju jednake plaće za jednak rad na istom radnom mjestu;

14. ustraje u tome da Komisija i države članice trebaju ocijeniti učinak zakonodavstva koje se odnosi na nesiguran rad na rodnu ravnopravnost; smatra da je potrebno usredotočiti se na razne postojeće mjere u pogledu potreba žena na nesigurnim radnim mjestima kao skupine koja je već sada prekomjerno zastupljena i na koju će ta pojava i dalje prekomjerno utjecati;

15. podsjeća da je premissa na kojoj se temelji Direktiva 1999/70/EZ o Okvirnom sporazumu o ugovorima na određeno vrijeme ta da su ugovori na neodređeno vrijeme opći oblik radnog odnosa, dok su ugovori na određeno vrijeme tek oblik zaposlenja u određenim sektorima nekih zanimanja i aktivnosti;

16. osuđuje produljivanje ugovora na određeno vrijeme čiji je cilj zadovoljiti potrebe koje po svojoj prirodi nisu privremene, već stalne i trajne, jer se time krši Direktiva 1999/70/EZ;

17. prima na znanje da je Sud Europske unije utvrdio da je pretvaranje ugovora na određeno vrijeme u ugovore na neodređeno vrijeme mjera u skladu sa zahtjevima koji proizlaze iz prava EU-a jer se njome sprečava zloupotreba ugovora na određeno vrijeme i posve iskorjenjuju posljedice zloupotrebe ⁽¹³⁾;

18. naglašava da se pretvaranje ugovora na određeno vrijeme u ugovore na neodređeno vrijeme mora smatrati mjerom kojom se učinkovito sprečava i kažnjava zloupotreba ugovora na određeno vrijeme i u javnom i u privatnom sektoru te da je sve države članice moraju na jasan i dosljedan način uvrstiti u svoje relevantne pravne okvire radnog prava;

19. ističe da pretvaranje ugovora na određeno vrijeme u ugovor na neodređeno vrijeme za radnika koji je žrtva zloupotrebe ugovora na određeno vrijeme, čime se krši Direktiva 1999/70/EZ, ne oslobađa državu članicu od obveze da tu zloupotrebu kazni, što među ostalim uključuje mogućnost da taj radnik dobije naknadu za svu štetu pretrpljenu u prošlosti;

20. naglašava da ako država članica odluči kazniti diskriminaciju ili zloupotrebu koje se odnose na privremenog radnika i kojima se krši pravo EU-a na način da radniku dodijeli naknadu, ta naknada u svakom slučaju mora biti primjerena i učinkovita te se njome u cijelosti mora nadoknaditi sva pretrpljena šteta;

21. ističe da se proračunskim razlozima na kojima se temelji izbor socijalne politike države članice ne može opravdati nedostatak učinkovitih mjera čiji je cilj sprečavanje i primjereno kažnjavanje zloupotrebe uzastopnih ugovora na određeno vrijeme; štoviše naglašava da je usvajanje takvih djelotvornih mjera kojima se u potpunosti poštuje pravo EU-a nužno kako bi se poništile posljedice kršenja prava radnika;

22. osuđuje činjenicu da su radnici koje su nadležna pravosudna tijela potvrdila kao žrtve zloupotrebe ugovora na određeno vrijeme, kojom se krši Direktiva 1999/70/EZ, otpušteni; čvrsto je uvjeren da se u slučajevima u kojima je došlo do zloupotrebe uzastopnih ugovora na određeno vrijeme može primijeniti mjera kojom se radnicima nude djelotvorna i istovjetna jamstva zaštite kako bi se zloupotreba primjereno kaznila i kako bi se poništile posljedice kršenja prava EU-a te kako bi se zaštitila radna mjesta radnika koji se nalaze u toj situaciji;

⁽¹³⁾ Presuda Suda od 26. studenoga 2014., *Mascolo*, C-22/13, ECLI:EU:C:2014:2401, točka 55.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

23. poziva države članice da poboljšaju standarde rada za nekonvencionalna radna mjesta te da zajamče barem minimalne standarde u pogledu socijalne zaštite, razine minimalne plaće i pristupa osposobljavanju i razvoju;
24. traži od država članica da poduzmu mjere za osiguranje poštovanja te za promicanje i konkretizaciju temeljnih načela i prava na radnom mjestu koja se odnose na zaposlene u neformalnoj ekonomiji te da uvedu odgovarajuće mehanizme ili izmijene postojeće kako bi se zajamčila usklađenost s nacionalnim zakonima i drugim propisima te kako bi se radni odnos priznao i osnažio na način da se njime olakša prijelaz radnika u formalnu ekonomiju;
25. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji te vladama država članica.
-

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

PREPORUKE

P8_TA(2018)0227

Libija

Preporuka Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. Vijeću, Komisiji i potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o Libiji 2018/2017(INI)

(2020/C 76/24)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a 2259 (2015) i naknadne rezolucije,
- uzimajući u obzir libijski politički sporazum,
- uzimajući u obzir izvješće glavnog tajnika UN-a od 22. kolovoza 2017. o Misiji potpore UN-a u Libiji,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a 1973 (2011) i sve naknadne rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a o Libiji, uključujući 2380 (2017),
- uzimajući u obzir izvješće glavnog tajnika UN-a slijedom Rezolucije Vijeća sigurnosti 2312 (2016),
- uzimajući u obzir izjavu visokog povjerenika UN-a za ljudska prava od 14. studenoga 2017. o patnji migranata u Libiji koja je sramota za savjest čovječanstva,
- uzimajući u obzir izvješće Ureda visokog povjerenika UN-a za ljudska prava iz travnja 2018. pod nazivom „Zlostavljanje iza rešetaka: arbitrarno i nezakonito zadržavanje u Libiji”,
- uzimajući u obzir svoje rezolucije od 18. rujna 2014. ⁽¹⁾, 15. siječnja 2015. ⁽²⁾ i 4. veljače 2016. ⁽³⁾ o stanju u Libiji,
- uzimajući u obzir izjavu supredsjednikâ Zajedničke parlamentarne skupštine AKP-a i EU-a od 20. prosinca 2017. o stanju migranata u Libiji,
- uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravu mora,
- uzimajući u obzir globalni pristup EU-a migracijama i mobilnosti,
- uzimajući u obzir Zajedničku komunikaciju Komisije i potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 25. siječnja 2017. naslovljenu „Migracije na srednjosredozemnoj ruti – Upravljanje tokovima, spašavanje života” (JOIN(2017)0004),
- uzimajući u obzir Izjavu iz Malte od 3. veljače 2017.,
- uzimajući u obzir Zajedničku strategiju Afrike i EU-a i njezin akcijski plan,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu o stanju migranata u Libiji sa sastanka na vrhu EU-a i Afričke unije 2017. i osnivanje trostrane radne skupine na visokoj razini AU-a, EU-a i UN-a,

⁽¹⁾ SL C 234, 28.6.2016., str. 30.

⁽²⁾ SL C 300, 18.8.2016., str. 21.

⁽³⁾ SL C 35, 31.1.2018., str. 66.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir zaključke Vijeća o Libiji od 17. srpnja 2017.,
 - uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 19. listopada 2017.,
 - uzimajući u obzir članak 113. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove (A8-0159/2018),
- A. budući da je situacija u Libiji vrlo nestabilna te da se ta zemlja suočava s nizom složenih i međusobno povezanih izazova u pogledu političke stabilnosti, gospodarskog razvoja i sigurnosti,
- B. budući da kriza u Libiji ima golem učinak na stanovništvo Libije te posljedice za cijelu regiju koja je okružuje i EU te da je stoga ključno osigurati političku stabilnost Libije kao temeljni preduvjet za poboljšanje političke i socijalne situacije u toj zemlji, kako zbog libijskog stanovništva, tako i zbog susjednih zemalja i subsaharske te sredozemne regije;
- C. budući da stabilnost na jugu Libije pruža razloge za zabrinutost s obzirom na osjetljivo stanje susjednih zemalja, uzevši u obzir potencijalnu džihadističku pobunu koja prijeti oslabljenim vladama u regiji Sahela i Sahare;
- D. budući da bi EU trebao proaktivnije obavještavati o svojim diplomatskim naporima i velikom financijskom doprinosu učvršćivanju sigurnosti i društveno-gospodarskog stanja u Libiji;
- E. budući da se sukob u Libiji može riješiti samo putem dosljednog, sveobuhvatnog i uključivog pristupa koji uključuje sve međunarodne aktere i dionike, uključujući predstavnike raznih lokalnih zajednica, plemenske poglavice i aktiviste civilnog društva, te osiguravanjem libijske odgovornosti i uključivosti u mirovnog procesu;
- F. budući da libijski politički sporazum i Akcijski plan UN-a za Libiju trenutačno predstavljaju jedini održivi okvir za rješavanje krize;
- G. budući da EU preko diplomatskog djelovanja i konkretne potpore pomaže libijskoj političkoj tranziciji prema stabilnoj i funkcionirajućoj zemlji te u tom pogledu podupire napore u posredovanju pod vodstvom UN-a;
- H. budući da je od krajnje važnosti da sve države članice zauzmu zajednički stav, jačajući tako posredničke napore EU-a i naglašavajući središnju ulogu UN-a i UN-ovog akcijskog plana; budući da pojedinačne inicijative država članica treba pozdraviti samo ako su poduzete unutar europskog okvira te su u potpunosti u skladu s vanjskom politikom EU-a;
- I. budući da djelovanje EU-a pokazuje rezultate u području migracija, uzimajući u obzir da se od 2016. od kraja 2017. broj migranata smanjio za jednu trećinu i budući da se u prvim nekoliko mjeseci 2018. broj migranata smanjio za 50 % u usporedbi s istim razdobljem prethodne godine;
- J. budući da je Libija primarna tranzitna i polazna točka za migrante koji se pokušavaju domoći Europe, osobito iz supsaharske Afrike; budući da su tisuće migranata i izbjeglica koji bježe od nasilja u Libiji poginuli u pokušajima da preko Sredozemlja prijeđu u Europu;
- K. budući da su migranti među onima koji najviše pate zbog sigurnosnih problema u Libiji s obzirom na to da su često žrtve samovoljnog nasilja, uhićenja i pritvaranja od strane nedržavnih aktera te iznude, otmica radi otkupnine i iskorištavanja;
- L. budući da su razne naoružane skupine u državi proizvoljno pritvarale mnoge migrante, posebno one iz supsaharske Afrike;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- M. budući da uvelike zabrinjava prisilno vraćanje iz Nigera u Libiju najmanje 1 32 Sudanaca koji su primali pomoć od UNHCR-a;
- N. budući da je i dalje aktualan problem interno raseljenih osoba; budući da su te osobe često izložene ozbiljnim prijetnjama kao što su prelazak preko područja zahvaćenih sukobima, prisutnost protupješačkih mina i neeksploziranih eksplozivnih naprava, kao i nasilje raznih paravojnih skupina;
- O. budući da je Libija postala tranzitna zemlja za trgovinu ljudima; budući da se u Libiji i dalje nalaze stotine tisuća migranata i tražitelja azila različitih nacionalnosti, od kojih mnogi žive u tragičnim uvjetima i tako predstavljaju ciljnu skupinu za krijumčare; budući da postoje navodi o ropstvu u Libiji;
- P. budući da je svakodnevni život običnih Libijaca obilježen sve težim životnim okolnostima koje dodatno pogoršavaju novčana kriza, prekidi opskrbe vodom, česti prekidi napajanja električne mreže i većim dijelom katastrofalan sustav zdravstvene skrbi;
- Q. budući da političku klimu u Libiji obilježava duboko nepovjerenje među glavnim političkim i vojnim dionicima iz različitih regija;
- R. budući da se međunarodno priznata vlada nacionalnog jedinstva sve više oslanja na nekoliko paravojnih skupina za vlastitu sigurnost; budući da su paravojne skupine stekle neviđenu razinu utjecaja na državne institucije u Tripoliju te tako ugrožavaju tekuće pokušaje UN-a da u toj zemlji stvori održiviji politički okvir;
- S. budući da zemlje kao što su Turska, Katar, Egipat i Ujedinjeni Arapski Emirati imaju znatan utjecaj na različite skupine među zaraćenim stranama;
- T. budući da su podnacionalni identiteti raznih zajednica, plemena ili etničkih skupina u Libiji oduvijek predstavljali temeljnu sociokulturnu strukturu Libije te da imaju ključnu ulogu u socijalnoj i političkoj dinamici te u pitanjima sigurnosti u toj zemlji; budući da libijsko društvo ima snažnu tradiciju neformalnih postupaka rješavanja sporova između gradova, plemena i etničkih zajednica;
- U. budući da u toj zemlji trenutačno ne postoji jasan i široko prihvaćen zakonodavni okvir kad je riječ o izbornom sustavu; budući da nije donesen ustav, zbog čega je zemlja bez pravnog okvira potrebnog za održavanje novih izbora; budući da prevlast aktualnog ozračja nekažnjavanja, raširene nezakonitosti i korupcije kao i uloga naoružanih skupina te plemenske i regionalne napetosti u Libiji doprinose dodatnom padu povjerenja u ionako slabe javne i državne institucije;
- V. budući da se u Libiji i dalje povećava broj izvansudskih pogubljenja, mučenja, proizvoljnih pritvaranja i neselektivnih napada na stambena područja i infrastrukturu, kao i slučajeva govora mržnje i poticanja na nasilje;
- W. budući da ekstremističke skupine madhalističkih sefista postaju sve snažnije i relevantnije na istoku i zapadu Libije; budući da se madhalisti protive izborima, žele zadržati nepromijenjeno stanje, potpuno se protive bilo kakvom modelu demokracije i teško su naoružani te da stoga stvaraju konkretan rizik od ekstremizma i nasilja u zemlji;
- X. budući da raspad sustava kaznenog pravosuđa povećava nekažnjivost u toj zemlji, čime se smanjuje mogućnost žrtava da traže zaštitu i pravna sredstva; budući da je u određenim regijama, čak i u slučajevima kad su nakon zločina podnesena policijska izvješća, uslijedilo malo mjera za pokretanje učinkovite, brze, temeljite, nepristrane i neovisne istrage te privođenje počinitelja pravdi; budući da u Libiji od 2011. nije osuđen nijedan počinitelj kaznenog djela koji pripada nekoj oružanoj skupini;
- Y. budući da općenito nekažnjavanje teških kršenja ljudskih prava neprestano potiče ciklus nasilja u Libiji; budući da će, osim ako se na taj problem primjereno ne odgovori, trajni nedostatak vladavine prava učiniti diskurs o mirnom suživotu i borbi protiv nasilnog ekstremizma besmislenim za njezino stanovništvo;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- Z. budući da su deseci političkih aktivista i aktivista za ljudska prava, medijskih djelatnika i drugih javnih ličnosti oteti ili im se prijetilo; budući da su UN-u podnesena izvješća u kojima se obje strane terete za proizvoljna pritvaranja, mučenja i zlostavljanja;
- AA. budući da eskalacija napada na suce, lokalne organizacije civilnog društva, borbe za ljudska prava i medijske djelatnike, kao i izbjeglice te migrante, ubrzava pogoršanje situacije u području ljudskih prava za sve civile na teritoriju Libije; budući da nedostatak vladavine prava i praksa nekažnjavanja teških kršenja ljudskih prava, uključujući mučenja, izvansudska pogubljenja, proizvoljna pritvaranja te neselektivne napade na civile i infrastrukturu, i dalje potiču ciklus nasilja u zemlji;
- AB. budući da poroznost libijskih granica potiče nezakonitu prekograničnu trgovinu; budući da je širenje naoružanih skupina u pograničnim područjima nedavno pogoršalo borbu za kontrolu i pristup prekograničnim resursima među suprotstavljenim krijumčarima; budući da se takozvani „strani borci” koji pristižu u tu zemlju i razne zločinačke mreže i dalje okorišćuju nekontroliranim širenjem naoružanja;
- AC. budući da je zbog političke nesigurnosti i nestabilnosti Libija postala plodno tlo za aktivnosti ekstremističkih skupina; budući da je regija Fezan strukturno nestabilna i da je ona već dugo vremena prostor za tranzit izbjeglica i migranata prema Europi te za krijumčarenje nafte, zlata, oružja, droge i trgovanje ljudima; budući da ta regija pati zbog etničkih i plemenskih napetosti koje su se povećale nakon pada Gadafija i borbe za kontrolu nad resursima te zemlje; budući da je stabilnost Fezana ključna za stabilnost cijele zemlje;
- AD. budući da su libijske lokalne vlasti važne za sprečavanje sukoba i pružanje osnovnih javnih usluga stanovništvu;
- AE. budući da je grad Derna od 7. svibnja 2018. meta napada sa zemlje i zraka te artiljerijskog bombardiranja; budući da su poginuli brojni civili, da je ozbiljno ograničen pristup humanitarne i medicinske pomoći te da je humanitarna situacija krajnje teška;
- AF. budući da je službeno izaslanstvo Parlamenta provelo misiju u Libiji od 20. do 23. svibnja 2018.;
1. preporučuje sljedeće Vijeću, Komisiji i potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku:
- (a) da osiguraju najveću moguću podršku Akcijskom planu UN-a za Libiju, koji je u rujnu 2017. godine predstavio posebni predstavnik UN-a Ghassan Salamé, radi stabilizacije Libije i ostvarenja uključivog političkog procesa nacionalnog pomirenja kojim će se omogućiti svim libijskim akterima, uključujući sve plemenske zajednice, da ostvare stabilan i dugoročan politički dogovor, posvećujući istovremeno potrebnu pozornost sudjelovanju žena i manjina; da uzmu u obzir rezultate uključivog savjetodavnog procesa koji su 21. svibnja 2018. predstavljani Vijeću sigurnosti UN-a; da snažno osude svaki pokušaj ugrožavanja mirovnog procesa pod vodstvom UN-a; da nastave blisko surađivati s Misijom potpore Ujedinjenih naroda u Libiji (UNSMIL);
- (b) da pojačaju svoje diplomatske napore u pogledu pružanja potpore planu UN-a i konsolidaciji libijske vlade u njezinim nastojanjima da stvori političku suglasnost, zajamči sigurnost i proširi svoju nadležnost na čitavo državno područje Libije, izvan uskog područja pod kontrolom međunarodno priznate vlade nacionalnog jedinstva, kao nužan preduvjet za uključivo političko rješenje za stabilizaciju, rekonstrukciju i pomirenje u državi, izgradnju države te sve mirovne operacije koje se temelje na demokraciji, vladavini prava i ljudskim pravima; da osiguraju da Libijci snose odgovornost za proces stabilizacije i odluku o budućem uređenju njihove države; da pruže potporu jačanju lokalnih mehanizama i kapaciteta u toj državi povezanih s posredovanjem, rješavanjem sukoba i primirjima te da ih povežu s Akcijskim planom UN-a kao dio dosljednog i integriranog pristupa koji vodi do konkretnih i trajnih rezultata;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- (c) da podupru tzv. „javne sastanke s građanima” koji se održavaju u više općina pod okriljem UN-a, kao i učinkovitu inicijativu za pomirenje s pristupom odozdo prema gore kojom se želi potaknuti dijalog među različitim zajednicama i tako konkretno pridonijeti razvoju održivog rješenja krize u Libiji te pomoći u izradi nacionalne kulture građanske svijesti;
- (d) da rade na poticanju izgradnje institucija, stvaranju istinskog civilnog društva i poticanju gospodarstva te da se odmaknu od preopterećenog sustava javnih službi i potiču održivi razvoj privatnog sektora, koji je potreban kako bi se osigurali dugoročna stabilnost i blagostanje u zemlji;
- (e) da pruže potporu libijskim naporima u stvaranju novog ustavnog poretka koji bi trebao uključivati formulu za pravednu raspodjele naftnog bogatstva, kao i jasnu podjelu zadaća i obveza povijesnih regije, s jedne strane, i bilo koje nacionalne vlade, s druge strane; da podsjetu da bi takav novi ustav, koji bi se djelomično mogao temeljiti na elementima izmijenjenog ustava iz 1963., pridonio nastojanjima da se organiziraju izbori na razini cijele zemlje nakon donošenja novog ustava i ispune potrebnih uvjeta da se osiguraju velik odaziv birača kao i potpora javnosti te legitimitet;
- (f) da dodatno odrede prioritete djelovanje u okviru institucija EU-a u cilju boljeg rješavanja svih aspekata krize u Libiji te odluče koje će instrumente i sektore iskoristiti, među ostalim posvećivanjem veće pažnje lokalnoj dinamici, kako bi proveli djelotvoran pristup toj zemlji te pokazali zajednički cilj i inicijativu među svim institucijama i državama članicama kako bi se osigurala dosljednost mjera svih uključenih dionika u okviru šire regionalne strategije;
- (g) da pojačaju svoju prisutnost, vidljivost i razumijevanje složenosti situacije u zemlji ponovnom uspostavom izaslanstva EU-a u Tripoliju i vraćanjem stalnog osoblja EU-a u izaslanstvo;
- (h) da nastave isticati da ne može postojati vojno rješenje krize u Libiji i potvrde potrebu za time da se sve strane i naoružane skupine u Libiji obvežu na poštovanje članka 42. libijskog političkog sporazuma, poštuju međunarodno humanitarno pravo i međunarodno pravo o ljudskim pravima te da se suzdrže od nasilne retorike i nasilja te da se demobiliziraju i obvežu na mirno rješenje sukoba te tako izbjegniju daljnje štete i gubitak života; smatra da bi pregovori trebali dovesti do ujedinjavanja libijskih snaga iz svih regija kako bi se uspostavila struktura nacionalne sigurnosti pod civilnim nadzorom koja odgovara uključivoj i međunarodno priznatoj libijskoj vladi, uz jamčenje transparentnosti i odgovornosti te poštovanja međunarodnih obveza Libije u području ljudskih prava, te također do potpisivanja protokola koji obvezuje sve oružane skupine da se odreknu upotrebe sile i nasilja u okviru dosljednog i sveobuhvatnog procesa razoružanja, demobilizacije i reintegracije u cilju reintegracije članova oružanih skupina u društvo te reforme sustava sigurnosti pod vodstvom načela iz sporazuma iz Skhirata o nediskriminaciji i transparentnosti; smatra da bi potpisivanje takvog protokola trebalo omogućiti provedbu mirovnog sporazuma kojim se utire put za održavanje slobodnih i poštenih izbora te bi trebalo dovesti do gospodarskih i financijskih poticaja i potaknuti zemlje potpisnice da rade na izgradnji novih državnih institucija;
- (i) da imaju na umu da je potrebno razviti prilagođene programe za reintegraciju pojedinaca, a ne grupa, iz paravojnih skupina u redovne sigurnosne snage, čime se ograničava problem dvostruke lojalnosti;
- (j) da podrže napore UN-a usmjerene na održavanje izbora u Libiji do kraja 2018. i to tek nakon što se donese novi ustav; da posebno podrže napore u pogledu registracije birača, od kojih je trenutačno tek oko 50 % registrirano; da osiguraju da se sporazum o prijelaznom aranžmanu usvoji prije izbora s ciljem ponovne izgradnje povjerenja, a time i jačanja međunarodne i nacionalne legitimnosti nove vlade; da podupru, pa i u tehničkom smislu, proces uspostave valjanog ustavnog okvira kao i cijelog izbornog postupka, povezujući europske financijske doprinose za usvajanje izbornog zakona koji se što je više moguće pridržava međunarodnih načela koja je predvidjela Venecijanska komisija;
- (k) da vrše pritisak na one koji opstruiraju politički mirovni dijalog i da doista primjenjuju embargo UN-a na oružje koji vrijedi za Libiju; da razmotre uvođenje novih sankcija za one koji potiču nezakonito trgovanje naftom;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- (l) da pojačaju suradnju sa svim međunarodnim organizacijama i drugim subjektima na terenu kako bi se ojačala dosljednost i usklađenost međunarodnog djelovanja; da pojačaju diplomatske napore sa svim regionalnim akterima i susjednim zemljama kako bi se osiguralo da oni doprinose pozitivnom rješenju krize u Libiji u skladu s UN-ovim Akcijskim planom koji trenutačno predstavlja jedini mogući okvir za rješenja krize; da podupru tekući proces održavanja nacionalne konferencije unutar Libije u cilju postizanja dogovora među različitim libijskim strankama o sljedećim koracima za dovršetak tranzicije; da odvrate regionalne aktere od poduzimanja bilo kakvih jednostranih ili višestranih vojnih intervencija bez ikakve pravne osnove ili političke suglasnosti vlade nacionalnog jedinstva;
- (m) da podupru imenovanje zakonodavaca, sudaca i specijaliziranih tužitelja u Libiji, koji mogu pomoći u reviziji libijskih zakona za borbu protiv terorizma, te osiguraju da su oni dovoljno dobro pripremljeni kako bi predsjedali predmetima u vezi s borbom protiv terorizma te sudjelovali u njima, poštujući pritom vladavinu prava;
- (n) da razmisle o krizi u Libiji u širem regionalnom i panafričkom kontekstu imajući na umu da je Libija ključna za stabilnost u sjevernoj Africi, Sahelu i Sredozemlju; da promiču i olakšavaju suradnju Libije s njezinim susjedima iz Sahela; da razmotre, u okviru ovih promišljanja, utjecaj situacije u Libiji na dinamiku i izazove s kojima se suočava EU; da razviju sveobuhvatnu politiku prema Libiji koja uzima u obzir regionalnu i panafričku perspektivu u pogledu općenitog razvoja, sigurnosti, migracijske politike, zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda, suzbijanja terorizma te borbe protiv ropstva i iskorištavanja; da osiguraju odgovarajuća i dostatna sredstva za provedbu te politike, uključujući sljedeći višegodišnji financijski okvir, kako bi se ostvarili konkretni rezultati; da da nastave i pojačaju, gdje je to moguće, suradnju između NATO-ove operacije Sea Guardian i operacije EUNAVFOR Med Sophia;
- (o) da osiguraju trajno i aktivno sudjelovanje u borbi protiv terorizma i suzbijanju trgovanja ljudima, ne samo preko objedinjavanja obavještajnih podataka, financijske suradnje i taktičke potpore, već i socijalnim i obrazovnim programima za zdravstvenu skrb i obrazovanje kojima se podupire osposobljavanje i razvoj društvenih aktera i ključnih kreatora mišljenja s ciljem borbe protiv nasilnog ekstremizma i promicanja poruke suživota i mirne suradnje;
- (p) da imaju na umu da su, iako je Daiš u Libiji znatno oslabljen, u toj zemlji u porastu novi oblici ekstremizma, kao što je madhalizam; da podsjetu da je najdjelotvorniji odgovor na problem prisutnosti radikalnih militanata u Libiji uspostavljanje uključivih domaćih institucija koje mogu očuvati vladavinu prava, zajamčiti javne usluge i lokalnu sigurnost te se uspješno boriti protiv skupina koje prijetu stabilnosti zemlje i šire regije;
- (q) da u skladu s Pariškom deklaracijom od 25. srpnja 2017. osiguraju da se sredstva EU-a učinkovito koriste kako bi se zajamčila međudržavna usklađenost u obnavljanju javne infrastrukture preko instrumenata EU-a za stabilizaciju; da odrede prioritete financiranja za projekte i inicijative kojima se podržavaju akteri koji promiču odgovornost i demokratsku promjenu te kojima se potiču lokalni dijalog, pomirenje i mehanizmi za rješavanje sukoba, osobito u pogledu žena i rada s mladima kako bi se spriječilo njihovo sudjelovanje u kriminalnim aktivnostima kao što su pristupanje paravojnim skupinama uključenim u krijumčarenje i trgovanje ljudima; da nastave jačati civilno društvo, osobito branitelje ljudskih prava, i da podupru djelovanje u području političkog procesa, sigurnosti i posredovanja, osobito preko Europskog instrumenta za susjedstvo (ENI) i Instrumenta za doprinos stabilnosti i miru (IcSP); da potiču provedbu upravljanja na temelju predstavničke vlasti na lokalnoj i nacionalnoj razini kako bi se bolje odgovorilo na izazove pomirenja, stabilizacije i ponovne uspostave sigurnosti; da osiguraju da se sredstva u okviru Kriznog uzajamnog fonda EU-a dodjeljuju samo ako se njima poštuju izvorni ciljevi i ako su popraćena dobrom analizom lokalnih tijela i primatelja te naknadnom evaluacijom;
- (r) da podupru općine u njihovu pružanju osnovnih usluga i u izgradnji lokalnog upravljanja; da zajamče osnovne životne standarde stanovništva, imajući na umu da je bolje razumijevanje lokalnog političkog i ekonomskog sustava ključno u ostvarenju procesa pomirbe među građanima i u suzbijanju nezakonite trgovine; da zajamče da se sredstva EU-a učinkovito raspodjeljuju u projekte kojima se pomaže libijskom stanovništvu i civilnom društvu; da promiču komunikaciju između organizacija civilnog društva i lokalnih tijela vlasti;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- (s) da podrže inicijative kao što su ona koju je pokrenuo odbor za pomirenje Misrate i Tawerghe u okviru koje su ta dva grada postigla dogovor na temelju doktrine o mirnom suživotu, čime se otvara put za vraćanje raseljenog stanovništva iz Tawerghe u njihov grad;
- (t) da dodatno potiču libijske institucije da djelotvornije i transparentnije rade na poboljšanju životnih uvjeta svih stanovnika Libije, između ostalog obnovom javnih usluga te ponovnom izgradnjom javne infrastrukture, da unaprijede ekonomsko upravljanje tom zemljom, da razriješe krizu likvidnosti te provedu nužne financijske i gospodarske reforme koje zahtijevaju međunarodne financijske institucije kako bi se pomoglo gospodarskom oporavku i stabilizaciji; da pomognu libijskim vlastima u uspostavi gospodarstva temeljenog na tržištu od kojeg mogu imati koristi svi Libijci; da apeliraju na libijske vlasti da osiguraju da se prihodi od prirodnih resursa i koristi koje od njih nastaju iskorištavaju za dobro cjelokupnog stanovništva, uključujući na lokalnoj razini; da pozovu libijske vlasti da se obvežu na poštovanje visokih standarda transparentnosti u domaćem ekstraktivnom sektoru te posebno da što prije prihvate zahtjeve Inicijative za transparentnost ekstraktivnih industrija; da pomognu libijskim vlastima u borbi protiv nezakonitih aktivnosti koje narušavaju nacionalno gospodarstvo, kako je nedavno navedeno u privremenom izvješću povjerenstva stručnjaka osnovanom u skladu s Rezolucijom 1973 (2011) o Libiji;
- (u) da nastave odlučno osuđivati kršenja ljudskih prava i povrede međunarodnog humanitarnog prava i pojačaju napore za pružanje humanitarne pomoći stanovništvu kojem je potrebna pomoć i svim dijelovima zemlje, osobito u pogledu zdravstvene skrbi i energetskih postrojenja; povećaju učinkovitost humanitarne financijske pomoći i pojačaju potporu humanitarnim organizacijama na terenu te suradnju s njima; da osude brojne i sve češće pokušaje smanjenja prostora za djelovanje civilnog društva, osobito primjenom represivnog pravnog okvira i napada na branitelje ljudskih prava te članove pravosuđa; da pozovu Afričku uniju, UN i EU da nastave surađivati i da poduzmu čvrste mjere za hitno okončanje tih kršenja ljudskih prava; da ojačaju civilno društvo i podupru razvoj i neovisnost lokalnih medija;
- (v) da ubrzaju napore u pogledu mehanizma UNHCR-a za hitnu evakuaciju koji financira EU, a kojim je omogućena evakuacija iz Libije oko 1 000 najugroženijih izbjeglica kojima je potrebna zaštita; da potaknu libijske partnere da prošire trenutačni broj nacionalnosti s kojima je UNHCR-u dopušteno raditi u ovom trenutku;
- (w) da riješe pitanja nezakonitih migracija kroz Libiju i iz nje, imajući na umu potrebu za dugoročnim, učinkovitim i održivim rješenjima kojima bi trebalo riješiti temeljne uzroke migracija u Africi u zemljama podrijetla i tranzita te definirati pravni temelj za međunarodne migracijske procese, koji su trenutačno ograničeni na preseljenja u okviru mehanizma za hitni provoz ili izravna preseljenja; da usmjere nastojanja EU-a na zaštitu migranata u Libiji; da pomognu libijskim vlastima u osiguravanju povratka interno raseljenih osoba njihovim domovima i pruže potporu lokalnim zajednicama u suočavanju s izazovima, istodobno jamčeći da se povratak interno raseljenih osoba ne svodi samo na davanje novčane naknade koja pogoduje raznim paravojnim skupinama za pravo na povrat; da upozore međunarodnu zajednicu na potrebu za mjerama za rješavanje izazova povezanih s razvojem, ljudskim pravima i sigurnosti u Libiji i regiji Sahela i Sahare, uključujući sredstvima za borbu protiv trgovanja ljudima i krijumčarenja migranata; da osiguraju da se mjerama za borbu protiv trgovanja ljudima i krijumčarenja migranata ne narušava sloboda kretanja s obzirom na gospodarski razvoj regije;
- (x) da pojačaju zajedničke napore EU-a, Afričke unije i UN-a na poboljšanju zaštite migranata i izbjeglica u Libiji, uz posvećivanje posebne pozornosti ugroženim pojedincima; da detaljno i bez odgode istraže optužbe o zlostavljanju i neljudskom tretmanu migranata i izbjeglica u Libiji iz kojih stoje kriminalne skupine, kao i navode o ropstvu; da osmisle inicijativu za sprečavanje takvih incidenata u budućnosti; da poboljšaju uvjete u kojima se nalaze izbjeglice i migranti u centrima za zadržavanje i da apeliraju na libijske vlasti da što je prije moguće zatvore objekte za koje se utvrdi da nisu u skladu s međunarodnim standardima; da nastave i pojačaju djelovanje oko potpomognutog dobrovoljnog vraćanja i preseljenja koje provode u suradnji s UN-om i Afričkom unijom te u tom kontekstu istaknu važnost ukidanja libijskog zahtjeva za „izlazne vize”; da potaknu libijske vlasti da zaustave proizvoljna pritvaranja i izbjegavaju pritvaranje ugroženih osoba, osobito djece; da osiguraju da se s migrantima postupi potpuno u skladu s međunarodnim standardima u području ljudskih prava te da se u tu svrhu dodijele potrebna financijska sredstva iz proračuna EU-a; da zatraže od Libije da potpiše i ratificira Ženevsku konvenciju iz 1951. o statusu izbjeglica i njezin Protokol iz 1967.; da osiguraju da se misija EU-a za pomoć na granicama (EUBAM) u Libiji, operacija EUNAVFOR MED SOPHIA i operacija Frontexa Themis zajednički usmjere na prekidanje nezakonitih aktivnosti, uključujući krijumčarenje migranata, trgovanje ljudima i terorizam na srednjem Mediteranu; da zajamče da EUBAM, u skladu sa svojim ovlastima, i dalje aktivno surađuje i pomaže libijskim vlastima u prioritetnim područjima povezanim s upravljanjem granicama, provođenjem zakona i širim sustavom kaznenog pravosuđa;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- (y) da dodatno razviju svoje napore oko zaustavljanja sveg krijumčarenja ljudi i trgovine ljudima, preko i iz državnog područja Libije i uz njezinu obalu, čime se ugrožava proces stabilizacije Libije i dovode u opasnost životi tisuća ljudi; da u tom smislu osiguraju kontinuitet doprinosa EU-a suzbijanju tih problema tako što će pomoći libijskim kolegama u izgradnji odavno potrebnih kapaciteta za osiguravanje kopnenih i morskih granica te zemlje te surađivati s libijskim vlastima na uvođenju sveobuhvatne strategije upravljanja granicama;
- (z) da podupru trajno rješenje za više od 180 000 interno raseljenih osoba u Libiji, uključujući oko 40 000 bivših stanovnika Tawargha, pružanjem mogućnosti za preseljenje ili olakšavanjem sigurnog povratka u njihove domove i pružanjem veće potpore UNHCR-u i IOM-u u tu svrhu;
- (aa) da se uhvate se u koštac s problemom hibridizacije između aktivnosti međunarodnih zločinačkih skupina i terorističkih skupina provođenjem temeljitih istraga posebice u pogledu trgovine ljudima i seksualnog nasilja počinjenog u vrijeme sukoba;
- (ab) da podupru suradnju s libijskom obalnom stražom kojom je omogućeno spašavanje gotovo 19 000 migranata u libijskim teritorijalnim vodama od siječnja do kraja listopada 2017.; da pomognu libijskim vlastima u formalnoj uspostavi njihova područja za traganje i spašavanje, uvedu niz jasnih standardnih operativnih postupaka za iskrcaj migranata i zajamče funkcionalan sustav praćenja libijske obalne straže kako bi se uspostavio jasan i transparentan registar svih osoba koje su se iskrcale na libijskoj obali, osiguravajući da se s njima postupa pravilno i u skladu s međunarodnim humanitarnim standardima; da dodatno surađuju s libijskim vlastima na ubrzanju pripremnih radova za koordinacijski centar za spašavanje na moru u Libiji radi unapređenja njihova kapaciteta za traganje i spašavanje; da zajamče nastavak specijaliziranog osposobljavanja o međunarodnoj zaštiti, pravu o izbjeglicama i ljudskim pravima koje libijskoj obalnoj straži pružaju IOM i UNHCR;
- (ac) da pojačaju svoju humanitarnu i civilnu pomoć kao odgovor na teškoće libijskog stanovništva i kako bi se zadovoljile hitne potrebe osoba koje najviše pate zbog sukoba u Libiji, posebno u najteže pogođenim područjima, i da budu spremni na pružanje odgovora u slučaju bilo kakvog pogoršanja situacije; da apeliraju na EU da podrži jačanje organizacija civilnog društva, posebno udruga žena, koje rade na mirnim rješenjima za brojne krize u toj zemlji;
- (ad) da omoguće sve potrebne financijske i ljudske resurse kako bi se pomoglo izbjeglicama i pružila prilagođena humanitarna pomoć osobama raseljenima zbog humanitarne krize u Libiji zbog koje su tisuće izbjeglica bili primorani pobjeći iz zemlje;
- (ae) da pojačaju međunarodne napore radi razbijanja mreža krijumčara migranata i trgovaca ljudima te napore za suzbijanje tog kaznenog djela i privođenje počinitelja pravdi; da nastave i intenziviraju rad u okviru operacija EUNAVFOR MED SOPHIA kako bi se onemogućio poslovni model trgovaca ljudima i krijumčara, razvio kapacitet libijske obalne straže i poduprla provedba rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a o embargu na oružje i nezakonito trgovanje naftom; da nastave pružati potporu Libiji preko civilnih misija zajedničke sigurnosne i obrambene politike EU-a (ZSOP); da povećaju kapacitete povezane s operacijama traganja i spašavanja osoba u nevolji i kapaciteta koje će se uvesti sve države, i da uzme u obzir potporu koju pružaju privatni subjekti i nevladine organizacije u provođenju operacija spašavanja na moru i na kopnu, imajući na umu postojeći međunarodni pravni okvir i sigurnosna pitanja;
- (af) da ponovno potvrde svoju punu potporu mandatu Međunarodnoga kaznenog suda u pogledu aktualnih kršenja ljudskih prava u Libiji, podsjećajući da međunarodni mehanizmi za utvrđivanje odgovornosti kao što su Međunarodni kazneni sud i univerzalna jurisdikcija imaju važnu ulogu u provedbi mirovnog plana u okviru kojeg su utvrđeni koraci prema odgovornosti i poštovanju ljudskih prava u Libiji; da podupru Međunarodni kazneni sud u nastojanjima da počinitelje najtežih zločina privede pravdi; da podupru posebnog predstavnika UN-a za Libiju u njegovu pozivu međunarodnoj zajednici iz studenoga 2017. da pomogne Libiji u borbi protiv prakse nekažnjavanja za ratne zločine i da razmotre mogućnost zajedničkih sudova; da pozovu EU i države članice da podupru međunarodne mehanizme za pružanje nacionalnom pravosuđnom sustavu svih potrebnih sredstava da započne istraživati protekla i aktualna teška kršenja i da podupru buduće legitimne libijske vlasti u samostalnom ispunjavanju te zadaće; da razmotre činjenicu da bi poštena suđenja donijela pravdu za sve žrtve kršenja ljudskih prava na libijskom teritoriju, čime bi se utro put prema održivom pomirenju i miru;

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

- (ag) da izraze zabrinutost zbog sve veće prisutnosti Daiša i drugih terorističkih skupina u Libiji, koja destabilizira tu zemlju i prijeti zemljama u susjedstvu Libije te EU-u;
 - (ah) da pozovu libijske vlasti i paravojne postrojbe da vanjskim akterima zajamče pristup centrima za zadržavanje, posebno onima za migrante;
 - (ai) da razjasne situaciju u pogledu plaćanja dividende na dionice, dohotka od obveznica i plaćanja kamata na zamrznutu imovinu libijskog nadzornog tijela za ulaganja u EU-u; da pruže detaljno izvješće o ukupnom iznosu kamata koje su ostvarene iz Gada-fijeve imovine od njezina zamrzavanja 2011. i popis pojedinaca ili tijela koji su se okoristili tim isplatama kamata; da prioriteto odgovore na probleme u pogledu moguće rupe u zakonu u okviru režima sankcija EU-a koja je s time povezana;
 - (aj) da promiču projekte za gospodarski razvoj regije Fezana i zakonitog gospodarstva blisko surađujući s raznim zajednicama, ponajprije onima koje se nalaze duž migracijskih ruta, kako bi se suzbile nezakonite aktivnosti kriminalnih mreža i nasilni ekstremizam terorističkih skupina stvaranjem alternativnih izvora prihoda, prije svega za mlade;
 - (ak) da nastave provoditi embargo na izvoz oružja u Libiju kako bi se izbjeglo da ono dođe u ruke ekstremista i naoružanih skupina, čime bi se dodatno povećala nesigurnost i nestabilnost na cijelom teritoriju Libije;
 - (al) da poduzmu hitne diplomatske mjere za zaštitu civila i rješavanje humanitarne situacije u Darni;
2. nalaže svojem predsjedniku da ovu preporuku proslijedi Vijeću, Komisiji i potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te, radi obavijesti, libijskoj vladi nacionalnog jedinstva.
-

Utorak, 29. svibnja 2018.

III

(Pripremni akti)

EUROPSKI PARLAMENT

P8_TA(2018)0205

Raspon ribolovne smrtnosti i razina očuvanja za određene stokove haringe u Baltičkome moru *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 29. svibnja 2018. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2016/1139 u pogledu raspona ribolovne smrtnosti i razina očuvanja za određene stokove haringe u Baltičkome moru (COM(2017)0774 – C8-0446/2017 – 2017/0348(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2020/C 76/25)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2017)0774),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 43. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C8-0446/2017),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 14. veljače 2018. ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir činjenicu da se predstavnik Vijeća pismom od 8. svibnja 2018. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ribarstvo (A8-0149/2018),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
 3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

⁽¹⁾ Još nije objavljeno u Službenom listu.

Utorak, 29. svibnja 2018.

P8_TC1-COD(2017)0348

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 29. svibnja 2018. radi donošenja Uredbe (EU) 2018/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2016/1139 u pogledu raspona ribolovne smrtnosti i razina očuvanja za određene stokove haringe u Baltičkome moru

(S obzirom da je postignut sporazum Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Uredbi (EU) 2018/976.)

Utorak, 29. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0206

Statistika prijevoza robe na unutarnjim vodnim putovima (kodificirani tekst) *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 29. svibnja 2018. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o statistici prijevoza robe na unutarnjim vodnim putovima (kodificirani tekst) (COM(2017)0545 – C8-0337/2017 – 2017/0256(COD))

(Redovni zakonodavni postupak – kodifikacija)

(2020/C 76/26)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2017)0545),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 338. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C8-0337/2017),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir Međuinstitucionalni sporazum od 20. prosinca 1994. o ubrzanoj metodi rada za službeno kodificiranje zakonodavnih tekstova ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir članke 103. i 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za pravna pitanja (A8-0154/2018),
- A. budući da se, prema mišljenju savjetodavne skupine pravnih službi Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije, dotični Prijedlog ograničava samo na kodifikaciju postojećih tekstova bez suštinskih promjena;
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

⁽¹⁾ SL C 102, 4.4.1996., str. 2.

Utorak, 29. svibnja 2018.

P8_TC1-COD(2017)0256

**Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 29. svibnja 2018. radi donošenja Uredbe (EU) 2018/...
Europskog parlamenta i Vijeća o statistici prijevoza robe unutarnjim vodnim putovima (kodificirani tekst)**

(S obzirom da je postignut sporazum Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Uredbi (EU) 2018/974.)

Utorak, 29. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0207

Sporazum između EU-a i Švicarske o kumulaciji podrijetla između EU-a, Švicarske, Norveške i Turske u okviru općeg sustava povlastica EU-a ***

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 29. svibnja 2018. o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju Sporazuma u obliku razmjene pisama između Europske unije i Švicarske Konfederacije o kumulaciji podrijetla između Europske unije, Švicarske Konfederacije, Kraljevine Norveške i Republike Turske u okviru općeg sustava povlastica (05882/2/2017 – C8-0241/2017 – 2016/0328(NLE))

(Suglasnost)

(2020/C 76/27)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir nacrt odluke Vijeća (05882/2/2017),
 - uzimajući u obzir Sporazum u obliku razmjene pisama između Europske unije i Švicarske Konfederacije o kumulaciji podrijetla između Europske unije, Švicarske, Norveške i Turske u okviru općeg sustava povlastica Europske unije (05803/2017),
 - uzimajući u obzir zahtjev Vijeća za davanje suglasnosti u skladu s člankom 207. stavkom 4. i člankom 218. stavkom 6. drugim podstavkom točkom (a) podtočkom (v) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (C8-0241/2017),
 - uzimajući u obzir članak 99. stavke 1. i 4. te članak 108. stavak 7. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir preporuku Odbora za međunarodnu trgovinu (A8-0151/2018),
1. daje suglasnost za sklapanje sporazuma;
 2. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica i Švicarske Konfederacije.

Utorak, 29. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0208

Sporazum između EU-a i Norveške o kumulaciji podrijetla između EU-a, Švicarske, Norveške i Turske u okviru općeg sustava povlastica EU-a ***

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 29. svibnja 2018. o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju Sporazuma u obliku razmjene pisama između Europske unije i Kraljevine Norveške o kumulaciji podrijetla između Europske unije, Švicarske Konfederacije, Kraljevine Norveške i Republike Turske u okviru općeg sustava povlastica (05883/2/2017 – C8-0240/2017 – 2016/0329(NLE))

(Suglasnost)

(2020/C 76/28)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir nacrt odluke Vijeća (05883/2/2017),
 - uzimajući u obzir nacrt sporazuma u obliku razmjene pisama između Europske unije i Kraljevine Norveške o kumulaciji podrijetla između Europske unije, Švicarske, Norveške i Turske u okviru općeg sustava povlastica Europske unije (05814/2017),
 - uzimajući u obzir zahtjev Vijeća za davanje suglasnosti u skladu s člankom 207. podstavkom 4. i člankom 218. stavkom 6. podstavkom 2. točkom (a) podtočkom (v) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (C8-0240/2017),
 - uzimajući u obzir članak 99. stavke 1. i 4. te članak 108. stavak 7. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir preporuku Odbora za međunarodnu trgovinu (A8-0152/2018),
1. daje suglasnost za sklapanje sporazuma;
 2. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica i Kraljevine Norveške.

Utorak, 29. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0209

Sporazum između EU-a i Norveške o administrativnoj suradnji, suzbijanju prijevara i naplati potraživanja u području poreza na dodanu vrijednost *

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 29. svibnja 2018. o Prijedlogu odluke Vijeća o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma između Europske unije i Kraljevine Norveške o administrativnoj suradnji, suzbijanju prijevara i naplati potraživanja u području poreza na dodanu vrijednost (COM(2017)0621 – C8-0407/2017 – 2017/0272(NLE))

(Savjetovanje)

(2020/C 76/29)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog odluke Vijeća (COM(2017)0621),
 - uzimajući u obzir Sporazum između Europske unije i Kraljevine Norveške o administrativnoj suradnji, suzbijanju prijevara i naplati potraživanja u području poreza na dodanu vrijednost (14390/2017),
 - uzimajući u obzir članak 113. i članak 218. stavak 6. podstavak 2. točku (b) i stavak 8. podstavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na temelju kojih se Vijeće savjetovalo s Parlamentom (C8-0407/2017),
 - uzimajući u obzir članak 78.c i članak 108. stavak 8. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (A8-0147/2018),
1. odobrava sklapanje sporazuma;
 2. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica i Kraljevine Norveške.

Utorak, 29. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0212

Višegodišnji plan za pridnene stokove u Sjevernome moru i za ribarstvo kojim se iskorištavaju ti stokovi *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 29. svibnja 2018. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju višegodišnjeg plana za pridnene stokove u Sjevernome moru i za ribarstvo kojim se iskorištavaju ti stokovi i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 676/2007 i Uredbe Vijeća (EZ) br. 1342/2008 (COM(2016)0493 – C8-0336/2016 – 2016/0238(COD))

(Redovni zakonodavni postupak prvo čitanje)

(2020/C 76/30)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2016)0493),
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 43. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C8-0336/2016),
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir službenu obavijest vlade Ujedinjene Kraljevine od 29. ožujka 2017. u skladu s člankom 50. Ugovora o Europskoj uniji o namjeri da zemlja izađe iz Europske unije,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 14. prosinca 2016. ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir privremeni sporazum koji je odobrio nadležni odbor u skladu s člankom 69.f stavkom 4. Poslovnika te činjenicu da se predstavnik Vijeća pismom od 7. ožujka 2018. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za ribarstvo (A8-0263/2017),

1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju ⁽²⁾;

2. odobrava zajedničke izjave Parlamenta i Vijeća priložene ovoj Rezoluciji, koje će biti objavljene u seriji L *Službenog lista Europske unije* zajedno s konačnim zakonodavnim aktom;

⁽¹⁾ SL C 75, 10.3.2017., str. 109.

⁽²⁾ Ovo stajalište zamjenjuje amandmane usvojene na sjednici 14. rujna 2017. (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0357).

Utorak, 29. svibnja 2018.

3. traži od Komisije da predmet ponovno uputi Parlamentu ako namjerava bitno izmijeniti svoj prijedlog ili ga zamijeniti drugim tekstom;
 4. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.
-

Utorak, 29. svibnja 2018.

P8_TC1-COD(2016)0238

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 29. svibnja 2018. radi donošenja Uredbe (EU) 2018/... Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju višegodišnjeg plana za pridnene stokove u Sjevernome moru i za ribarstvo kojim se iskorištavaju ti stokovi, utvrđivanju pojedinosti o provedbi obveze iskrcavanja u Sjevernome moru i o stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EZ) br. 676/2007 i (EZ) br. 1342/2008

(S obzirom da je postignut sporazum Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Uredbi (EU) 2018/973.)

Utorak, 29. svibnja 2018.

PRILOG ZAKONODAVNOJ REZOLUCIJI

ZAJEDNIČKE IZJAVE

Zajednička izjava Europskog parlamenta i Vijeća o zabranjenim vrstama

Uredba koja će se usvojiti na temelju Prijedloga Komisije o očuvanju ribolovnih resursa i zaštiti morskih ekosustava putem tehničkih mjera (2016/0074(COD)) trebala bi među ostalim sadržavati odredbe o vrstama čiji je ribolov zabranjen. Zbog toga su obje institucije odlučile da u tu Uredbu neće uvrstiti popis koji se odnosi na Sjeverno more (2016/0238(COD)).

Zajednička izjava Europskog parlamenta i Vijeća o kontroli

Europski parlament i Vijeće u iduću će reviziju Uredbe o kontroli (Uredba (EZ) br. 1224/2009) po potrebi za Sjeverno more uključiti sljedeće odredbe o kontroli: prethodne obavijesti, zahtjeve u vezi s očevidnikom, određene luke i druge odredbe o kontroli.

Utorak, 29. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0213

Upućivanje radnika u okviru pružanja usluga *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 29. svibnja 2018. o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 96/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1996. o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga (COM(2016)0128 – C8-0114/2016 – 2016/0070(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2020/C 76/31)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2016)0128),
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 2., članak 53. stavak 1. i članak 62. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C8-0114/2016),
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir obrazložena mišljenja Bugarskog parlamenta, češkog Zastupničkog doma i češkog Senata, Danskog parlamenta, Estonskog parlamenta, Hrvatskog sabora, Latvijskog parlamenta, Litavskog parlamenta, mađarske Nacionalne skupštine, poljskog Sejma i poljskog Senata, rumunjskog Zastupničkog doma i rumunjskog Senata i slovačkog Nacionalnog vijeća, podnesena u okviru Protokola br. 2 o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti u kojima se tvrdi da nacrt zakonodavnog akta nije u skladu s načelom supsidijarnosti,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 14. prosinca 2016. ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 7. prosinca 2016. ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir privremeni sporazum koji je odobrio nadležni odbor u skladu s člankom 69.f stavkom 4. Poslovnika i uzimajući u obzir da se predstavnik Vijeća pismom od 11. travnja 2018. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja i mišljenja Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača i Odbora za pravna pitanja (A8-0319/2017),

1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;

2. prima na znanje izjavu Komisije priloženu ovoj Rezoluciji;

⁽¹⁾ SL C 75, 10.3.2017., str. 81.

⁽²⁾ SL C 185, 9.6.2017., str. 75.

Utorak, 29. svibnja 2018.

3. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
 4. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.
-

Utorak, 29. svibnja 2018.

P8_TC1-COD(2016)0070

**Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 29. svibnja 2018. radi donošenja Direktive (EU) 2018/...
Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga**

(S obzirom da je postignut sporazum Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Direktivi (EU) 2018/957.)

Utorak, 29. svibnja 2018.

PRILOG ZAKONODAVNOJ REZOLUCIJI

IZJAVA EUROPSKE KOMISIJE

Člankom 3. stavkom 7. drugim podstavkom Direktive 96/71/EZ izmijenjene Direktivom koja je danas usvojena utvrđeno je da se doplaci karakteristični za upućivanje smatraju dijelom primitaka od rada, osim ako se ne plaćaju kao naknada za troškove koji su stvarno nastali zbog upućivanja, kao što su putni troškovi te troškovi hrane i smještaja. Također je utvrđeno da „poslodavac ne dovođi u pitanje stavak 1. prvi podstavak točku (h) upućenom radniku nadoknađuje takve troškove u skladu s nacionalnim pravom i/ili praksom koji se primjenjuju na radni odnos”.

Pod „nacionalnim pravom i/ili praksom koji se primjenjuju na radni odnos” Komisija podrazumijeva u načelu nacionalno pravo i/ili praksu države članice domaćina, osim ako nije drukčije utvrđeno u skladu s pravilima EU-a o međunarodnom privatnom pravu. S obzirom na presudu Suda u predmetu C-396/13 (stavak 59.) naknada za troškove pokriva i slučaj kada poslodavac pokriva troškove radnika a da ih sam radnik nije prethodno morao platiti i zatim tražiti naknadu za njih.

Komisija napominje da je Direktivom koja je danas usvojena predviđeno da će se, zbog izrazito mobilne naravi rada u međunarodnom cestovnom prometu, revidirana pravila o upućivanju primjenjivati na taj sektor tek od datuma primjene zakonodavnog akta o izmjeni Direktive 2006/22/EZ u vezi sa zahtjevima za provedbu i o utvrđivanju posebnih pravila u pogledu Direktive 96/71/EZ i Direktive 2014/67/EU za upućivanje vozača u sektoru cestovnog prometa.

Komisija poziva Europski parlament i Vijeće da brzo donesu taj akt kako bi se pravila prilagodila specifičnim potrebama upućenih radnika u tom sektoru, osiguravajući pritom dobro funkcioniranje unutarnjeg tržišta cestovnog prometa.

Do dana primjene sektorskog zakonodavnog akta u području cestovnog prometa na snazi ostaju Direktiva 96/71/EZ i Direktiva 2014/67/EU. Ti zakonodavni akti ne primjenjuju se na poslove cestovnog prometa koji ne predstavljaju upućivanje radnika.

Komisija će i dalje pažljivo pratiti ispravnu provedbu trenutačnih pravila, posebno u sektoru cestovnog prometa, te će prema potrebi poduzimati mjere.

Utorak, 29. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0214

Mjere za upravljanje, očuvanje i kontrolu primjenjive na području primjene Konvencije Regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom južnog Pacifika ***I

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 29. svibnja 2018. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju mjera za upravljanje, očuvanje i kontrolu primjenjivih na području primjene Konvencije Regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom južnog Pacifika (SPRFMO) (COM(2017)0128 – C8-0121/2017 – 2017/0056(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2020/C 76/32)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2017)0128),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 43. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C8-0121/2017),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 31. svibnja 2017. ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir privremeni dogovor koji je odobrio nadležni odbor u skladu s člankom 69.f stavkom 4. Poslovnika i uzimajući u obzir da se predstavnik Vijeća pismom od 21. ožujka 2018. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ribarstvo (A8-0377/2017),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju ⁽²⁾;
 2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
 3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

⁽¹⁾ SL C 288, 31.8.2017., str. 129.

⁽²⁾ Ovo stajalište zamjenjuje amandmane usvojene na sjednici 16. siječnja 2018. (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0001).

Utorak, 29. svibnja 2018.**P8_TC1-COD(2017)0056**

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 29. svibnja 2018. radi donošenja Uredbe (EU) 2018/... Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju mjera za upravljanje, očuvanje i kontrolu primjenjivih na području Konvencije Regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom u južnom Tihom oceanu (SPRFMO)

(S obzirom da je postignut sporazum Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Uredbi (EU) 2018/975.)

Srijeda, 30. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0217

Mobilizacija Fonda solidarnosti Europske unije radi pružanja pomoći Grčkoj, Španjolskoj, Francuskoj i Portugalu

Rezolucija Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Fonda solidarnosti Europske unije radi pružanja pomoći Grčkoj, Španjolskoj, Francuskoj i Portugalu (COM(2018)0150 – C8-0039/2018 – 2018/2029(BUD))

(2020/C 76/33)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2018)0150 – C8-0039/2018),
 - uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 2012/2002 od 11. studenog 2002. o osnivanju Fonda solidarnosti Europske unije ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020. ⁽²⁾, a posebno njezin članak 10.,
 - uzimajući u obzir Međuinstitucionalni sporazum od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju ⁽³⁾, a posebno njegovu točku 11.,
 - uzimajući u obzir pismo Odbora za regionalni razvoj,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A8-0175/2018),
1. pozdravlja odluku kao znak solidarnosti Unije s građanima i regijama Unije pogođenima prirodnim katastrofama;
 2. izražava žaljenje zbog broja smrtno stradalih u slučajevima prirodnih katastrofa u Uniji 2017. godine; poziva države članice da ulažu u sprečavanje katastrofa mobilizacijom potrebnih sredstava i korištenjem europskih strukturnih i investicijskih fondova kako bi se izbjegao budući gubitak ljudskih života;
 3. podržava činjenicu da države članice upotrebljavaju europske strukturne i investicijske fondove za obnovu u pogođenim regijama; poziva Komisiju da podrži i brzo odobri financijsku preraspodjelu sporazuma o partnerstvu koje su u tu svrhu zatražile države članice;
 4. poziva države članice na korištenje financijskog doprinosa iz Fonda solidarnosti Europske unije (FSEU) na transparentan način, osiguravajući pravednu raspodjelu u pogođenim regijama;
 5. pozdravlja prijedlog Komisije o novom mehanizmu EU-a za civilnu zaštitu kako bi se spriječile prirodne katastrofe i djelovalo u takvim situacijama; smatra da Mehanizam EU-a za civilnu zaštitu predstavlja konkretizaciju solidarnosti u Uniji, u skladu s FSEU-om; u tom kontekstu podsjeća da je važno da se najudaljenijim regijama nastave omogućavati posebni uvjeti za pristup FSEU-u kako bi se mogle nositi s visokom razinom izloženosti prirodnim katastrofama; također poziva na veću fleksibilnost u pogledu rokova za podnošenje zahtjeva za mobilizaciju i korištenje sredstava iz FSEU-a u slučajevima u kojima je prikupljanje informacija otežano i ovisi o jačini prirodne katastrofe.

⁽¹⁾ SL L 311, 14.11.2002., str. 3.

⁽²⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 884.

⁽³⁾ SL C 373, 20.12.2013., str. 1.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

6. odobrava Odluku priloženu ovoj Rezoluciji;
 7. nalaže svojem predsjedniku da potpiše ovu Odluku zajedno s predsjednikom Vijeća te da je da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;
 8. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju, zajedno s njezinim Prilogom, proslijedi Vijeću i Komisiji.
-

Srijeda, 30. svibnja 2018.

PRILOG

ODLUKA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o mobilizaciji Fonda solidarnosti Europske unije radi pružanja pomoći Grčkoj, Španjolskoj, Francuskoj i Portugalu

(Tekst ovog priloga nije naveden ovdje budući da odgovara konačnom aktu, Odluci (EU) 2018/846.)

Srijeda, 30. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0218

Nacrt izmjene proračuna br. 1/2018 uz prijedlog za mobilizaciju Fonda solidarnosti Europske unije radi pružanja pomoći Grčkoj, Španjolskoj, Francuskoj i Portugalu**Rezolucija Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. o stajalištu Vijeća o nacrtu izmjene proračuna br. 1/2018 Europske unije za financijsku godinu 2018. uz prijedlog za mobilizaciju Fonda solidarnosti Europske unije radi pružanja pomoći Grčkoj, Španjolskoj, Francuskoj i Portugalu (08109/2018 – C8-0181/2018 – 2018/2030(BUD))**

(2020/C 76/34)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 314. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 106.a Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuje na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1 605/2002 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 41.,
 - uzimajući u obzir opći proračun Europske unije za financijsku godinu 2018., konačno donesen 30. studenog 2017. ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020. ⁽³⁾ (Uredba o VFO-u),
 - uzimajući u obzir Međuinstitucionalni sporazum od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju ⁽⁴⁾,
 - uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2014/335/EU, Euratom od 26. svibnja 2014. o sustavu vlastitih sredstava Europske unije ⁽⁵⁾,
 - uzimajući u obzir nacrt izmjene proračuna br. 1/2018, koji je Komisija usvojila 22. veljače 2018. (COM(2018)0155),
 - uzimajući u obzir stajalište o nacrtu izmjene proračuna br. 1/2018 koje je Vijeće usvojilo 14. svibnja 2018. i istog dana prosljedilo Europskom parlamentu (08109/2018 – C8-0181/2018),
 - uzimajući u obzir članke 88. i 91. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A8-0176/2018),
- A. budući da se Nacrtom izmjene proračuna br. 1/2018 obuhvaća predložena mobilizacija Fonda solidarnosti Europske unije radi pružanja pomoći Grčkoj nakon potresa na Lezbosu, Francuskoj nakon uragana koji su pogodili otoke Saint Martin i Guadeloupe te Portugalu i Španjolskoj zbog šumskih požara do kojih je došlo u regijama Centru i u Galiciji tijekom 2017. godine;
- B. budući da Komisija stoga predlaže izmjenu proračuna Unije za 2018. i povećanje proračunske stavke 13 06 01 „Pomoć državam članicama u slučaju prirodnih katastrofa velikih razmjera s teškim posljedicama za životne uvjete, prirodni okoliš ili gospodarstvo” za 97 646 105 EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i odobrenim sredstvima za plaćanje;

⁽¹⁾ SLL 298, 26.10.2012., str. 1.⁽²⁾ SLL 57, 28.2.2018.⁽³⁾ SLL 347, 20.12.2013., str. 884.⁽⁴⁾ SL C 373, 20.12.2013., str. 1.⁽⁵⁾ SLL 168, 7.6.2014., str. 105.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- C. budući da je Fond solidarnosti Europske unije poseban instrument, kao što je to utvrđeno Uredbom o VFO-u, i da bi odgovarajuća odobrena sredstva za obveze i plaćanja u proračun trebalo unijeti iznad gornjih granica VFO-a;
 - 1. prihvaća stajalište Vijeća o Nacrtu izmjene proračuna br. 1/2018;
 - 2. nalaže svojem predsjedniku da proglasi izmjenu proračuna br. 1/2018 konačno donesenom i da je da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;
 - 3. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Revizorskom sudu te nacionalnim parlamentima.
-

Srijeda, 30. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0219

Zaštita od dampinškog i subvencioniranog uvoza iz zemalja koje nisu članice EU-a *II**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. o stajalištu Vijeća u prvom čitanju s ciljem donošenja Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2016/1036 o zaštiti od dampinškog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske unije i Uredbe (EU) 2016/1037 o zaštiti od subvencioniranog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske unije (05700/1/2018 – C8-0168/2018 – 2013/0103(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: drugo čitanje)

(2020/C 76/35)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir stajalište Vijeća u prvom čitanju (05700/1/2018 – C8-0168/2018),
 - uzimajući u obzir svoje stajalište u prvom čitanju ⁽¹⁾ o prijedlogu Komisije upućenom Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2013)0192),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 7. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir privremeni sporazum koji je odobrio nadležni odbor u skladu s člankom 69.f stavkom 4. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir članak 67.a Poslovnika,
 - uzimajući u obzir preporuku za drugo čitanje Odbora za međunarodnu trgovinu (A8-0182/2018),
1. prihvaća stajalište Vijeća u prvom čitanju;
 2. utvrđuje da je akt usvojen u skladu sa stajalištem Vijeća;
 3. nalaže svojem predsjedniku da potpiše akt s predsjednikom Vijeća u skladu s člankom 297. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
 4. nalaže svojem glavnom tajniku da potpiše akt nakon provjere jesu li svi postupci propisno zaključeni te da ga u dogovoru s glavnim tajnikom Vijeća da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;
 5. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

⁽¹⁾ SL C 443, 22.12.2017., str. 934.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0220

Mobilizacija Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji: zahtjev EGF/2018/000 TA 2018 – Tehnička pomoć na inicijativu Komisije

Rezolucija Europskog parlamenta od 30. svibnja 2018. o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (zahtjev EGF/2018/000 TA 2018 – Tehnička pomoć na inicijativu Komisije) (COM(2018)0165 – C8-0131/2018 – 2018/2048(BUD))

(2020/C 76/36)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2018)0165 – C8-0131/2018),
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1309/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za prilagodbu globalizaciji (2014. –2020.) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1927/2006. ⁽¹⁾ (Uredba o EGF-u),
 - uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. –2020. ⁽²⁾, a posebno njezin članak 12.,
 - uzimajući u obzir Međuinstitucionalni sporazum od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju ⁽³⁾ (Međuinstitucionalni sporazum od 2. prosinca 2013.), a posebno njegovu točku 13.,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 5. travnja 2017. o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (EGF/2017/000-TA 2017 – Tehnička pomoć na inicijativu Komisije) ⁽⁴⁾,
 - uzimajući u obzir postupak trijaloga predviđen točkom 13. Međuinstitucionalnog sporazuma od 2. prosinca 2013.,
 - uzimajući u obzir pismo Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja,
 - uzimajući u obzir pismo Odbora za regionalni razvoj,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A8-0172/2018),
- A. budući da je Unija uspostavila zakonodavne i proračunske instrumente kako bi pružila dodatnu potporu radnicima koji su pogođeni posljedicama velikih strukturnih promjena u tokovima svjetske trgovine ili svjetske financijske i gospodarske krize te kako bi im pomogla da se ponovno uključe na tržište rada;
- B. budući da bi financijska pomoć Unije radnicima koji su proglašeni viškom trebala biti dinamična i dostupna što je brže i učinkovitije moguće, u skladu sa Zajedničkom izjavom Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije usvojenom tijekom sastanka mirenja 17. srpnja 2008. te uzimajući u obzir Međuinstitucionalni sporazum od 2. prosinca 2013. u pogledu donošenja odluka o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (EGF);

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 855.

⁽²⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 884.

⁽³⁾ SL C 373, 20.12.2013., str. 1.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0116.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

- C. budući da je donošenje Uredbe o EGF-u odraz sporazuma između Parlamenta i Vijeća o ponovnom uvođenju kriterija za mobilizaciju u slučaju krize, o povećanju financijskog doprinosa Unije na 60 % ukupnog procijenjenog troška predloženih mjera, o povećanju učinkovitosti pri postupanju sa zahtjevima za mobilizaciju EGF-a u Komisiji, Parlamentu i Vijeću skraćivanjem vremena za ocjenu i odobrenje, o proširenju popisa prihvatljivih djelovanja i korisnika uvrštenjem samozaposlenih osoba i mladih te o financiranju poticaja za osnivanje vlastitih poduzeća;
- D. budući da maksimalni godišnji proračun raspoloživ za EGF iznosi 150 milijuna EUR (cijene iz 2011.) i budući da se prema članku 11. stavku 1. Uredbe o EGF-u 0,5 % tog iznosa (tj. 861 515 EUR 2018.) može staviti na raspolaganje za tehničku pomoć na inicijativu Komisije kako bi se financirala priprema, praćenje, prikupljanje podataka i stvaranje baze znanja, administrativna i tehnička podrška, informacijske i komunikacijske aktivnosti te aktivnosti revizije, kontrole i evaluacije potrebne za provedbu Uredbe o EGF-u;
- E. budući da je Europski parlament u više navrata istaknuo nužnost povećanja dodane vrijednosti, učinkovitosti i zapošljivosti korisnika EGF-a kao instrumenta Unije za pomoć radnicima koji su proglašeni viškom;
- F. budući da predloženi iznos od 345 000 EUR predstavlja otprilike 0,2 % maksimalnog godišnjeg proračuna raspoloživog za EGF u 2018. godini;
1. slaže se s tim da se mjere koje je predložila Komisija financiraju kao tehnička pomoć u skladu s člankom 11. stavcima 1. i 4. te člankom 12. stavcima 2., 3. i 4. Uredbe o EGF-u;
2. priznaje važnost praćenja i prikupljanja podataka; podsjeća na važnost opsežnih statističkih serija koje se sastoje u lako dostupnom i razumljivom formatu; pozdravlja buduće objavljivanje dvogodišnjih izvješća za 2019. i traži da se ta izvješća distribuiraju javnosti diljem Unije;
3. podsjeća na važnost toga da posebna internetske stranice o EGF-u budu dostupne svim građanima Unije i poziva na veću vidljivost; ističe važnost višeznačnosti u komunikaciji sa širom javnošću; pozdravlja namjeru Komisije da se novi elementi na internetskim stranicama EGF-a prevedu na sve službene jezike Unije; traži da se mrežno okruženje više prilagodi korisnicima i potiče Komisiju da poboljša kvalitetu sadržaja svojih publikacija i audiovizualnih aktivnosti u skladu s odredbama članka 11. stavka 4. Uredbe o EGF-u; predlaže da Komisija poboljša svoju komunikaciju preko platformi društvenih medija i drugih platformi;
4. pozdravlja kontinuirani rad na standardizaciji postupaka za podnošenje zahtjeva za mobilizaciju EGF-a i upravljanje Fondom uz pomoć elektroničkog sustava razmjene podataka (SFC 2014), koji pruža mogućnost lakše i brže obrade zahtjeva i boljeg izvješćivanja; poziva na bolju razmjenu informacija o procesima između Komisije i država članica te među samim državama članicama; prima na znanje da je Komisija olakšala financijske operacije EGF-a stvaranjem veze između SFC-a i Komisijinog računovodstvenog i financijskog sustava ABAC; prima na znanje da su potrebne samo dodatne sitnije izmjene i prilagodbe mogućim promjenama, čime se doprinos iz EGF-a *de facto* ograničava na tu vrstu rashoda;
5. prima na znanje namjeru Komisije da iskoristi 105 000 EUR sredstava iz proračuna raspoloživih za tehničku pomoć za održavanje triju sastanaka stručne skupine osoba za kontakt u EGF-u; priznaje vrijednost održavanja dodatnog sastanka stručne skupine osoba za kontakt u okviru pripreme za sljedeći višegodišnji financijski okvir; također prima na znanje namjeru Komisije da uloži 120 000 EUR za promicanje umrežavanja putem seminara između država članica, provedbenih tijela EGF-a i socijalnih partnera; ponovno traži od Komisije da, u razumnim rokovima, poziva Parlament na sve sastanke i seminare stručne skupine u skladu s relevantnim odredbama Okvirnog sporazuma o odnosima između Europskog parlamenta i Europske komisije ⁽⁵⁾;

⁽⁵⁾ SL L 304, 20.11.2010., str. 47.

Srijeda, 30. svibnja 2018.

6. pozdravlja spremnost Komisije da pozove članove radne skupine za EGF da sudjeluju u seminaru u cilju umrežavanja na temu EGF-a kada je to moguće; traži od Komisije da nastavi pozivati Parlament na takve sastanke i seminare u skladu s mjerodavnim odredbama Okvirnog sporazuma o odnosima između Europskog parlamenta i Europske komisije; pozdravlja činjenicu da su na sudjelovanje pozvani i socijalni partneri;
 7. podsjeća na važnost umrežavanja i razmjene informacija o EGF-u u cilju širenja najbolje prakse; stoga uz sastanke stručne skupine podržava i dva seminara u cilju umrežavanja na temu provedbe EGF-a; očekuje da će ta razmjena informacija također doprinijeti boljem i detaljnijem izvještavanju o uspjehu zahtjeva u državama članicama, posebno o stopi ponovnog zaposlenja korisnika;
 8. ističe potrebu za još boljim povezivanjem svih strana uključenih u podnošenje i obradu zahtjeva za mobilizaciju EGF-a, uključujući, osobito, socijalne partnere te dionike na regionalnoj i lokalnoj razini, kako bi se postiglo što više sinergijskih učinaka; ističe da je potrebno poboljšati odnose između osoba za kontakt na nacionalnoj razini i regionalnih ili lokalnih partnera za pojedinačne predmete, dok bi svi partneri trebali postići dogovor o načinima komunikacije i pružanja potpore te tijeku informacija (unutarnje podjele, zadaci i odgovornosti) i jasno ga obznaniti;
 9. ističe da je važno povećati opću osviještenost o EGF-u i njegovu prepoznatljivost; podsjeća države podnositeljice zahtjeva na njihovu ulogu u informiranju ciljanih korisnika, lokalnih i regionalnih vlasti, socijalnih partnera, medija i šire javnosti o aktivnostima koje se financiraju iz EGF-a, kao što je propisano člankom 12. Uredbe o EGF-u;
 10. odobrava Odluku priloženu ovoj Rezoluciji;
 11. nalaže svojem predsjedniku da potpiše ovu Odluku zajedno s predsjednikom Vijeća te da je na objavu u *Službenom listu Europske unije*;
 12. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju, zajedno s njezinim Prilogom, proslijedi Vijeću i Komisiji.
-

Srijeda, 30. svibnja 2018.

PRILOG

ODLUKA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (EGF/2018/000 TA 2018 – Tehnička pomoć na inicijativu Komisije)

(Tekst ovog priloga nije naveden ovdje budući da odgovara konačnom aktu, Odluci (EU) 2018/845.)

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0234

Imenovanje člana Povjerenstva za odabir pri Uredu europskog javnog tužitelja

Odluka Europskog parlamenta od 31. svibnja 2018. o imenovanju Antonija Mure za člana povjerenstva za odabir u skladu s člankom 14. stavkom 3. Uredbe Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (2018/2071(INS))

(2020/C 76/37)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 14. stavak 3. Uredbe Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir prijedlog Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (B8-0237/2018),
 - uzimajući u obzir Poslovnik,
- A. budući da Antonio Mura ispunjava uvjete iz članka 14. stavka 3. Uredbe (EU) 2017/1939;
1. predlaže da se Antonio Mura imenuje članom povjerenstva za odabir;
 2. nalaže svojem predsjedniku da ovu Odluku proslijedi Vijeću i Komisiji.

⁽¹⁾ SL L 283, 31.10.2017., str. 1.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0236

Mehanizam Unije za civilnu zaštitu *I**

Amandmani koje je donio Europski parlament 31. svibnja 2018. o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Odluke br. 1313/2013/EU o Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu (COM(2017)0772/2 – C8-0409/2017 – 2017/0309(COD)) ⁽¹⁾

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2020/C 76/38)

Amandman 1**Prijedlog odluke****Uvodna izjava 1.**

Tekst koji je predložila Komisija	Izmjena
(1) Mehanizmom Unije za civilnu zaštitu („Mehanizam Unije”), koji je uređen Odlukom br. 1313/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹²⁾ , jača se suradnja između Unije i država članica i olakšava koordinacija u području civilne zaštite u cilju poboljšanja odgovora Unije na prirodne katastrofe i katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem.	(1) Mehanizmom Unije za civilnu zaštitu („Mehanizam Unije”), koji je uređen Odlukom br. 1313/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹²⁾ , jača se suradnja između Unije, država članica i njihovih regija te olakšava koordinacija u području civilne zaštite u cilju poboljšanja odgovora Unije na prirodne katastrofe i katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem.
⁽¹²⁾ Odluka br. 1313/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu (SL L 347, 20.12.2013., str. 924.).	⁽¹²⁾ Odluka br. 1313/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu (SL L 347, 20.12.2013., str. 924.).

Amandman 2**Prijedlog odluke****Uvodna izjava 3.**

Tekst koji je predložila Komisija	Izmjena
(3) Prirodne katastrofe i katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem mogu se dogoditi bilo gdje na svijetu, često bez upozorenja. Prirodne katastrofe i katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem sve su češće, ekstremnije i složenije, a pogoršavaju ih učinci klimatskih promjena, neovisno o nacionalnim granicama. Katastrofe mogu imati ogromne posljedice za ljude, okoliš i gospodarstvo.	(3) Prirodne katastrofe i katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem mogu se dogoditi bilo gdje na svijetu, često bez upozorenja. Prirodne katastrofe i katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem sve su češće, ekstremnije i složenije, a pogoršavaju ih učinci klimatskih promjena, neovisno o nacionalnim granicama. Katastrofe mogu imati nesagledive posljedice za ljude, okoliš, društvo i gospodarstvo. Nažalost, katkad su i namjerno izazvane, kao npr. u slučajevima terorističkih napada.

⁽¹⁾ Predmet se vraća nadležnom odboru na međuinstitucijske pregovore u skladu s člankom 59. stavkom 4., četvrtim podstavkom (A8-0180/2018).

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Amandman 3

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 4.

Tekst koji je predložila Komisija

- (4) Nedavno iskustvo pokazalo je da se oslanjanjem na dobrovoljne ponude uzajamne pomoći koje se koordiniraju u okviru Mehanizma Unije i čije se pružanje njime olakšava ne može uvijek osigurati dostupnost dostatnih kapaciteta za prikladno zadovoljavanje osnovnih potreba ljudi pogođenih katastrofama, kao ni odgovarajuća zaštita okoliša i imovine. To se **posebno** događa kada katastrofe koje se ponavljaju istodobno pogađaju države članice i kada zajednički kapacitet nije dovoljan.

Izmjena

- (4) Nedavno iskustvo pokazalo je da se oslanjanjem na dobrovoljne ponude uzajamne pomoći koje se koordiniraju u okviru Mehanizma Unije i čije se pružanje njime olakšava ne može uvijek osigurati dostupnost dostatnih kapaciteta za prikladno zadovoljavanje osnovnih potreba ljudi pogođenih katastrofama, kao ni odgovarajuća zaštita okoliša i imovine. To se **u prvom redu** događa kada katastrofe koje **su i neočekivane i koje** se ponavljaju, **bez obzira na to bile one prirodne li uzrokovane ljudskim djelovanjem**, istodobno pogađaju države članice i kada zajednički kapacitet nije dovoljan. **Kako bi se prevladali ti nedostaci i spriječili novi rizici, svi instrumenti Unije trebali bi se koristiti potpuno fleksibilno, između ostalog, promicanjem aktivnog sudjelovanja civilnog društva. Ipak, države članice trebale bi poduzeti odgovarajuće preventivne mjere, odnosno zadržati nacionalne kapacitete dostatne za adekvatno suočavanje s katastrofama.**

Amandman 4

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 4.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (4a) **Sprečavanje šumskih požara od ključne je važnosti u kontekstu globalnog angažmana u pogledu emisija CO₂. Naime, spaljivanjem drveća i tla bogatog tresetom tijekom šumskih požara stvaraju se emisije CO₂. Studije su pokazale kako 20 % svih emisija CO₂ u svijetu nastaje kao posljedica požara, što je više od ukupne količine emisija svih prometnih sustava na Zemlji (iz vozila, brodova i zrakoplova).**

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Amandman 5

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 5.

Tekst koji je predložila Komisija

- (5) Prevencija je od ključne važnosti za zaštitu od katastrofa i zahtijeva daljnje djelovanje. Države članice trebale bi u tu svrhu redovito razmjenjivati procjene rizika i sažetke svojih planova za upravljanje rizikom od katastrofa kako bi se osigurao cjelovit pristup upravljanju katastrofama u okviru kojeg se povezuju mjere prevencije rizika, pripravnosti i odgovora. Nadalje, Komisija bi trebala moći tražiti od država članica da dostave posebne planove prevencije i pripravnosti povezane s određenim katastrofama, posebice zato da bi Unija mogla pružiti najveću moguću potporu za upravljanje rizikom od katastrofa. **Trebalo bi** smanjiti administrativno opterećenje i **pojačati** politike prevencije, među ostalim **osiguravanjem nužnih** veza s drugim ključnim politikama i instrumentima Unije, posebno europskim strukturnim i investicijskim fondovima kako je navedeno u uvodnoj izjavi 2. Uredbe (EU) br. 1303/2013¹³.

Izmjena

- (5) Prevencija je od ključne važnosti za zaštitu od katastrofa i zahtijeva daljnje djelovanje. Države članice trebale bi u tu svrhu redovito razmjenjivati procjene rizika **u pogledu nacionalne sigurnosti i sigurnosnih rizika kao i** sažetke svojih planova za upravljanje rizikom od katastrofa kako bi se osigurao cjelovit pristup upravljanju **prirodnim katastrofama i katastrofama uzrokovanim ljudskim djelovanjem** u okviru kojeg se povezuju mjere prevencije rizika, pripravnosti i odgovora. Nadalje, Komisija bi trebala moći tražiti od država članica da dostave posebne planove prevencije i pripravnosti povezane s određenim katastrofama, **uključujući onima uzrokovanim ljudskim djelovanjem**, posebice zato da bi Unija, **a osobito Europska agencija za okoliš (EEA)**, mogla pružiti najveću moguću potporu za upravljanje rizikom od katastrofa. **Nužno je** smanjiti administrativno opterećenje i **ojačati** politike prevencije, među ostalim **produbljivanjem** veza s drugim ključnim politikama i instrumentima Unije, posebno europskim strukturnim i investicijskim fondovima kako je navedeno u uvodnoj izjavi 2. Uredbe (EU) br. 1303/2013¹³.

Amandman 6

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 5.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (5a) **Rizik negativno utječe na razvoj regija. Sprečavanje rizika i upravljanje njima podrazumijeva preoblikovanje politika i institucionalnih okvira kao i jačanje lokalnih, nacionalnih i regionalnih kapaciteta za oblikovanje i provedbu mjera upravljanja rizikom, pri čemu se koordinira širok raspon aktera. Neophodno je izraditi karte rizika po regijama i/ili državama članicama, ojačati sposobnost odgovora na rizike i ojačati preventivne mjere, stavljajući poseban naglasak na klimatske rizike. Pri izradi karata rizika u obzir se obavezno moraju uzeti i rizici koje donosi sadašnja promjenjivost klime te projekcija razvoja klimatskih promjena.**

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Amandman 7

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 5.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (5b) Pri pripremi svojih procjena rizika i planiranju upravljanja rizicima države članice bi u obzir trebale uzeti specifične rizike u pogledu dobrobiti divljih biljaka i životinja. Europska komisija trebala bi u cijeloj Europi poticati širenje informacija o životinjama pogođenim katastrofama. U tom bi kontekstu trebalo dodatno razvijati programe osposobljavanja i tečajeve.

Amandman 8

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 5.c (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (5c) Godine 2017. sezona šumskih požara bila je osobito duga i intenzivna u mnogim državama članicama, pri čemu je u samo jednoj državi članici smrtno stradalo više od 100 osoba. Nedostatak raspoložive imovine, kao što je navedeno u Izvješću o nedostacima u kapacitetu ^(1a), i nemogućnost Europskog kapaciteta za odgovor na hitne situacije („EERC” ili „dobrovoljno udruženi kapaciteti”) da pravovremeno reagira na svih 17 zahtjeva za pomoć u slučaju šumskih požara pokazali su da dobrovoljni doprinosi država članica nisu dostatni tijekom hitnih situacija velikih razmjera koje istovremeno pogađaju nekoliko država članica.

- ^(1a) Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o ostvarenom napretku i preostalim nedostacima u Europskom kapacitetu za odgovor na hitne situacije, 17.2.2017.

Amandman 9

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 5.d (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (5d) Najočitiiji partneri za produbljivanje suradnje susjedne su države članice koje raspolažu istim stručnim znanjem i strukturama i koje će vjerojatno biti pogođene istim katastrofama te izložene istim rizicima.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Amandman 68

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 5.e (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (5e) *Sigurnost vodnih resursa od ključne je važnosti za otpornost na klimatske promjene. Države članice trebale bi ucrtati na karte postojeće vodne resurse kako bi se olakšala prilagodba klimatskim promjenama i povećala otpornost stanovništva kad se suočava s klimatskim prijetnjama kao što su suše, požari ili poplave. Cilj ucrtavanja trebala bi biti potpora razvoju mjera za smanjenje ranjivosti stanovništva.*

Amandman 10

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 6.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (6) Potrebno je pojačati zajedničku sposobnost pripremanja za katastrofe i odgovora na njih, posebno s pomoću uzajamne potpore u Europi. Povrh jačanja mogućnosti koje se već nude u okviru Europskog kapaciteta za odgovor na hitne situacije („EERC” ili „dobrovoljno udruženi kapaciteti”), koji se dalje u tekstu nazivaju „Europski udruženi kapaciteti za civilnu zaštitu”, Komisija bi trebala uspostaviti i rescEU. rescEU bi trebao uključivati kapacitete za odgovor na hitne situacije kako bi se moglo odgovarati na šumske požare, velike poplave i potrese **te poljsku bolnicu** i medicinske timove u skladu sa standardima Svjetske zdravstvene organizacije koji se mogu brzo rasporediti.

- (6) Potrebno je pojačati zajedničku sposobnost pripremanja za katastrofe i odgovora na njih, posebno s pomoću uzajamne potpore u Europi. Povrh jačanja mogućnosti koje se već nude u okviru Europskog kapaciteta za odgovor na hitne situacije („EERC” ili „dobrovoljno udruženi kapaciteti”), koji se dalje u tekstu nazivaju „Europski udruženi kapaciteti za civilnu zaštitu”, Komisija bi trebala uspostaviti i rescEU. rescEU bi trebao uključivati kapacitete za odgovor na hitne situacije kako bi se moglo odgovarati na šumske požare, velike poplave i potrese, **terorističke napade, kemijske, biološke, radiološke i nuklearne napade kao i poljske bolnice i medicinske timove** u skladu sa standardima Svjetske zdravstvene organizacije koji se mogu brzo rasporediti. **U tom se kontekstu naglašava da je važno ojačati i obuhvatiti posebne kapacitete lokalnih i regionalnih tijela vlasti jer ona prva interveniraju u slučaju katastrofe. Ta bi tijela trebala razviti modele suradnje u okviru kojih bi zajednice mogle razmjenjivati najbolje prakse te bi imale mogućnost i da sudjeluju u razvoju svoje otpornosti na prirodne katastrofe.**

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Amandman 11

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 6.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (6a) *Uloga lokalnih i regionalnih tijela tijela u sprečavanju katastrofa i upravljanju njima od velike je važnosti, a njihove kapacitete za odgovor treba na odgovarajući način uključiti u sve aktivnosti koordinacije i raspoređivanja koje se provode na temelju ove Odluke, u skladu s institucionalnim i pravnim okvirima država članica, kako bi se preklapanja smanjila na najmanju moguću mjeru i kako bi se potakla interoperabilnost. Takva tijela mogu imati važnu preventivnu ulogu, a isto tako se i prva, skupa s volonterima, odazivaju nakon katastrofe. Stoga postoji potreba za stalnom suradnjom na lokalnoj, regionalnoj i prekograničnoj razini u cilju uspostave zajedničkog sustava za brzu intervenciju prije mobilizacije rescEU-a kao i za redovitim kampanjama za informiranje javnosti o prvim mjerama odgovora.*

Amandman 12

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 7.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (7) Unija bi trebala moći pružiti potporu državama članicama kada raspoloživi kapaciteti nisu dostatni za djelotvoran odgovor na katastrofe tako što će pridonijeti financiranju sporazuma o najmu ili zakupu za osiguravanje brzog pristupa takvim kapacitetima ili financiranju njihove kupovine. Time bi se znatno poboljšala djelotvornost Mehanizma Unije osiguravanjem dostupnosti kapaciteta u slučajevima kada se djelotvoran odgovor na katastrofe ne bi mogao osigurati na neki drugi način, posebno u slučaju katastrofa s učincima velikih razmjera koji utječu na znatan broj država članica. Unija bi **svojom** nabavom kapaciteta trebala omogućiti stvaranje ekonomija razmjera i bolju koordinaciju odgovora na katastrofe.

- (7) Unija bi trebala moći pružiti potporu državama članicama kada raspoloživi **materijalni i tehnički** kapaciteti nisu dostatni za djelotvoran odgovor na katastrofe, **među ostalim i u slučajevima s prekograničnom dimenzijom**, tako što će pridonijeti financiranju sporazuma o najmu ili zakupu za osiguravanje brzog pristupa takvim kapacitetima ili financiranju njihove kupovine. Time bi se znatno poboljšala djelotvornost **i raspoloživost** Mehanizma Unije osiguravanjem **brze** dostupnosti **materijalnih i tehničkih** kapaciteta, **među ostalim i za spašavanje starijih osoba i osoba s invaliditetom**, u slučajevima kada se djelotvoran odgovor na katastrofe ne bi mogao osigurati na neki drugi način, posebno u slučaju katastrofa s učincima velikih razmjera koji utječu na znatan broj država članica, **kao što su prekogranične epidemije**. Unija bi **prethodnom namjenom odgovarajuće opreme te** nabavom kapaciteta trebala omogućiti stvaranje ekonomija razmjera i bolju koordinaciju odgovora na katastrofe. **Trebalo bi osigurati optimalno i transparentno korištenje financijskih sredstava.**

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Amandman 13

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 7.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (7a) *Kada dođe do neočekivanih katastrofa, brojne države članice suočene su s nedostatkom materijalne i tehničke opreme. Stoga bi se Mehanizmom Unije trebalo omogućiti proširenje materijalne i tehničke osnove gdje je to potrebno, osobito za potrebe spašavanja osoba s invaliditetom, starijih ili bolesnih osoba.*

Amandman 14

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 9.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (9) *Kako bi se mogle pojačati učinkovitost i djelotvornost osposobljavanja i vježbi i pojačati suradnja među nacionalnim tijelima za civilnu zaštitu država članica, nužno je uspostaviti Mrežu znanja Unije u području civilne zaštite koja se temelji na postojećim strukturama.*

- (9) *Osposobljavanje, istraživanje i inovacije ključni su aspekti suradnje u području civilne zaštite. Na temelju postojećih struktura trebalo bi ojačati učinkovitost i djelotvornost osposobljavanja i vježbi, poticanje inovacija te dijalog i suradnju među nacionalnim tijelima i službama za civilnu zaštitu država članica, pri čemu bi trebali sudjelovati centri izvrsnosti, sveučilišta, istraživači i drugi stručnjaci iz država članica, s kojima bi trebalo razmjenjivati informacije.*

Amandman 15

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 9.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (9a) *Iako je jačanje civilne zaštite u svjetlu katastrofa, i elementarnih nepogoda i onih vezanih uz unutarnju sigurnost, jedan od glavnih prioriteta u cijeloj Uniji, od presudne je važnosti upotpuniti alate Unije jačom teritorijalnom dimenzijom i dimenzijom pod vodstvom zajednice jer je djelovanje lokalne zajednice najbrži i najučinkovitiji način ograničavanja štete prouzročene katastrofama.*

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Amandman 16

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 10.

Tekst koji je predložila Komisija

- (10) Kako bi se postiglo funkcioniranje kapaciteta rescEU-a, trebalo bi osigurati dodatna odobrena sredstva za financiranje djelovanja u okviru Mehanizma Unije.

Izmjena

- (10) Kako bi se postiglo funkcioniranje kapaciteta rescEU-a, trebalo bi osigurati dodatna odobrena sredstva za financiranje djelovanja u okviru Mehanizma Unije, **međutim, ne na štetu financijskih omotnica dodijeljenih drugim ključnim politikama Unije.**

Amandman 17

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 10.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (10a) **Potrebno je osigurati zasebno financiranje i proračunska sredstva za revidirani Mehanizam Unije. S obzirom na potrebu da se izbjegnu bilo kakve negativne posljedice za financiranje postojećih višegodišnjih programa, povećanje sredstava za ciljanu reviziju Mehanizma Unije tijekom 2018., 2019. i 2020. treba dolaziti isključivo iz svih resursa dostupnih na temelju Uredbe Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 ^(1a), a posebno uz korištenje instrumenta fleksibilnosti.**

- ^(1a) **Uredba Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020. (SL L 347, 20.12.2013., str. 884.).**

Amandman 18

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 11.

Tekst koji je predložila Komisija

- (11) Trebalo bi pojednostavniti postupke Mehanizma Unije kako bi se osiguralo da države članice mogu pristupiti pomoći i kapacitetima koji su potrebni za što brži odgovor na prirodne katastrofe i na katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem.

Izmjena

- (11) Trebalo bi pojednostavniti **i olakšati** postupke Mehanizma Unije **te povećati njihovu fleksibilnost** kako bi se osiguralo da države članice mogu **brzo** pristupiti pomoći i kapacitetima koji su potrebni za što brži **i učinkovitiji** odgovor na prirodne katastrofe i na katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Amandman 19

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 12.

Tekst koji je predložila Komisija

- (12) Kako bi se u najvećoj mjeri mogli iskoristiti postojeći financijski instrumenti te kako bi se države članice mogle poduprijeti u pružanju pomoći, **posebno** kao odgovor na katastrofe izvan Unije, trebalo bi predvidjeti odstupanje od članka 129. stavka 1. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁴⁾ u slučajevima kada se financiranje odobrava u skladu s člancima 21., 22. i 23. Odluke br. 1313/2013/EU.

- ⁽¹⁴⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (SL L 298, 26.10.2012., str. 1.).

Izmjena

- (12) Kako bi se u najvećoj mjeri mogli iskoristiti postojeći financijski instrumenti te kako bi se države članice mogle poduprijeti u pružanju pomoći, **uključujući** kao odgovor na katastrofe izvan Unije, trebalo bi predvidjeti odstupanje od članka 129. stavka 1. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁴⁾ u slučajevima kada se financiranje odobrava u skladu s člancima 21., 22. i 23. Odluke br. 1313/2013/EU. **Ne dovodeći u pitanje to odstupanje, financijska sredstva za aktivnosti civilne zaštite i, posebno, za humanitarnu pomoć, trebala bi u svakoj budućoj financijskoj strukturi Unije biti jasno razdvojena i potpuno u skladu s različitim ciljevima i pravnim zahtjevima unutar te strukture.**

- ⁽¹⁴⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (SL L 298, 26.10.2012., str. 1.).

Amandman 20

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 13.

Tekst koji je predložila Komisija

- (13) Važno je osigurati da države članice poduzimaju sve potrebne mjere kako bi djelotvorno spriječile prirodne katastrofe i katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem i ublažile njihove učinke. Odredbama bi se trebale pojačati veze između mjera prevencije, pripravnosti i odgovora u okviru Mehanizma Unije. Trebalo bi osigurati usklađenost s drugim relevantnim zakonodavstvom Unije o prevenciji katastrofa i upravljanju rizikom od katastrofa, među ostalim za prekogranične preventivne mjere i odgovor na prijetnje kao što su ozbiljne prekogranične prijetnje zdravlju ⁽¹⁵⁾. Jednako tako trebalo bi osigurati usklađenost s međunarodnim obvezama kao što su Okvir iz Sendaija za smanjenje rizika od katastrofa za razdoblje 2015.–2030., Pariški sporazum i Program za održivi razvoj do 2030.

- ⁽¹⁵⁾ Odluka br. 1082/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju i o stavljanju izvan snage Odluke br. 2119/98/EZ (SL L 293, 5.11.2013., str. 1.).

Izmjena

- (13) Važno je osigurati da države članice poduzimaju sve potrebne mjere kako bi djelotvorno spriječile prirodne katastrofe i katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem i ublažile njihove učinke. Odredbama bi se trebale pojačati veze između mjera prevencije, pripravnosti i odgovora u okviru Mehanizma Unije. Trebalo bi osigurati usklađenost s drugim relevantnim zakonodavstvom Unije o prevenciji katastrofa i upravljanju rizikom od katastrofa, među ostalim za prekogranične preventivne mjere i odgovor na prijetnje kao što su ozbiljne prekogranične prijetnje zdravlju ⁽¹⁵⁾. **U programima teritorijalne suradnje na osnovi kohezijske politike predviđaju se konkretne mjere kako bi se u obzir uzeli otpornost na katastrofe, sprečavanje rizika i upravljanje rizicima te dodatni napor za snažniju integraciju i veće sinergije. Nadalje, sva djelovanja trebala bi biti usklađena s međunarodnim obvezama kao što su Okvir iz Sendaija za smanjenje rizika od katastrofa za razdoblje 2015.–2030., Pariški sporazum i Program za održivi razvoj do 2030., a njima bi se trebao i aktivno dati doprinos ispunjenju tih obveza.**

- ⁽¹⁵⁾ Odluka br. 1082/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju i o stavljanju izvan snage Odluke br. 2119/98/EZ (SL L 293, 5.11.2013., str. 1.).

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Amandman 21

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 13.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (13a) *Nužno je da se zadrže moduli koji su dosad registrirani u CECIS-u (Zajednički komunikacijski i informacijski sustav za hitne situacije) kako bi bilo moguće odgovarati na zahtjeve za pomoć i sudjelovati u sustavu osposobljavanja u uobičajenom obliku.*

Amandman 22

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 13.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (13b) *Podjednako je važno povezati Mehanizam Unije, koji je ograničen na razdoblje neposredno nakon katastrofe, s drugim instrumentima Unije usmjerenima na smanjenje šteta, kao što je Fond solidarnosti.*

Amandman 23

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 13.c (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (13c) *Nužno je izmijeniti Fond solidarnosti uvođenjem obveze uklanjanja štete nanесene okolišu i korištenjem BDP-a po stanovniku regije ili države članice umjesto svjetskog BDP-a kao pokazatelja za njegovo odobravanje kako bi se izbjegle situacije da velike i gusto naseljene regije s niskim razinama bogatstva ne mogu koristiti sredstva Fonda. Vrlo je važno na ekonomski način vrednovati okoliš pogođen katastrofom, osobito područja visoke prirodne vrijednosti kao što su zaštićena područja i ona obuhvaćena mrežom Natura 2000, kako bih ih se moglo sanirati.*

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Amandman 24**Prijedlog odluke****Uvodna izjava 13.d (nova)**

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(13d) *Djelovanje Unije treba se također usredotočiti na pružanje pomoći pri tehničkom osposobljavanju kako bi se mogla povećati sposobnost zajednica za samopomoć, čime postaju bolje pripremljene za početni odgovor i kontrolu nad katastrofom. Ciljano osposobljavanje i obrazovanje za osobe zadužene za javnu sigurnost, kao što su vođe zajednice, socijalni i zdravstveni radnici, službe spašavanja te vatrogasne službe kao i lokalne volonter-ske interventne skupine, koje bi trebale imati na raspolaganju brzo dostupnu interventnu opremu, mogu pomoći u kontroli nad katastrofom i smanjenju broja smrtnih slučajeva tijekom krize i nakon nje.*

Amandman 25**Prijedlog odluke****Članak 1. – stavak 1. – točka 1. - podtočka a**

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 3. – stavak 1. – točka e

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(e) povećanje dostupnosti i uporabe znanstvenog znanja o katastrofama.

(e) povećanje dostupnosti i uporabe znanstvenog znanja o katastrofama, *među ostalim i u najudaljenijim regijama i prekomorskim zemljama i područjima;*

Amandman 26**Prijedlog odluke****Članak 1. – stavak 1. – točka 1. – podtočka aa (nova)**

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 3. – stavak 1. – točka ea (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(aa) *u stavku 1. dodaje se sljedeća točka:*

„(ea) *ublažavanje neposrednih posljedica koje katastrofe mogu imati na ljudske živote te na kulturnu i prirodnu baštinu;*”

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Amandman 27

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka 1. – podtočka ab (nova)

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 3. – stavak 1. – točka eb (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ab) u stavku 1. dodaje se sljedeća točka:

„(eb) jačanje suradnje i koordinacijskih aktivnosti na prekograničnoj razini;”

Amandman 28

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka 3.

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 5. – stavak 1. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(a) poduzeti mjere za poboljšanje baze znanja o rizicima od katastrofa i olakšavati razmjenu znanja, rezultata znanstvenih istraživanja, najboljih praksi i informacija, uključujući među državama članicama koje imaju zajedničke rizike;”

(a) poduzeti mjere za poboljšanje baze znanja o rizicima od katastrofa **te intenzivnije** olakšavati i **promicati suradnju i** razmjenu znanja, rezultata znanstvenih istraživanja **i inovacija**, najboljih praksi i informacija, uključujući među državama članicama koje imaju zajedničke rizike;

Amandman 29

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka 3.a (nova)

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 5. – stavak 1. – točka aa (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(3a) u članku 5. stavku 1. umeće se sljedeća točka:

„(aa) koordinirati usklađivanje informacija i smjernica o sustavima uzbunjivanja, među ostalim na prekograničnoj razini;”

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Amandman 30**Prijedlog odluke****Članak 1. – stavak 1. – točka 3.b (nova)**

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 5. – stavak 1. – točka f

Tekst na snazi

- (f) prikupljati i širiti informacije koje su države članice stavile na raspolaganje; organizirati razmjenu iskustava o procjeni sposobnosti upravljanja rizicima; izraditi, zajedno s državama članicama i do 22. prosinca **2014.**, smjernice o sadržaju, metodologiji i strukturi tih procjena; i olakšavati razmjenu dobre prakse koja se odnosi na planiranje prevencije i pripravnosti, uključujući i putem dobrovoljnih stručnih provjera;

*Izmjena***(3b) u članku 5. stavku 1. točka (f) zamjenjuje se sljedećim:**

- „(f) prikupljati i širiti informacije koje su države članice stavile na raspolaganje; organizirati razmjenu iskustava o procjeni sposobnosti upravljanja rizicima; izraditi, zajedno s državama članicama i do 22. prosinca **2019.**, **nove** smjernice o sadržaju, metodologiji i strukturi tih procjena; i olakšavati razmjenu dobre prakse koja se odnosi na planiranje prevencije i pripravnosti, uključujući i putem dobrovoljnih stručnih provjera;

Amandman 31**Prijedlog odluke****Članak 1. – stavak 1. – točka 4. – podtočka a**

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 6. – stavak 1. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

- (a) izraditi procjene rizika na nacionalnoj ili odgovarajućoj podnacionalnoj razini te ih dostaviti Komisiji do 22. prosinca 2018. i svake tri godine nakon toga;

Izmjena

- (a) izraditi procjene rizika na nacionalnoj ili odgovarajućoj podnacionalnoj razini **u dogovoru s relevantnim lokalnim i regionalnim tijelima vlasti te u skladu s Okvirom iz Sendaija za smanjenje rizika od katastrofa** te ih dostaviti Komisiji do 22. prosinca 2018. i svake tri godine nakon toga, **na temelju modela dogovorenog s Komisijom i, u tom kontekstu, uz uporabu postojećih nacionalnih informacijskih sustava;**

Amandman 32**Prijedlog odluke****Članak 1. – stavak 1. – točka 4. – podtočka aa (nova)**

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 6. – stavak 1. – točka d

Tekst na snazi

- (d) sudjelovati, na dobrovoljnoj osnovi, u stručnim provjerama **procjene** sposobnosti upravljanja rizicima.

*Izmjena***(aa) točka (d) zamjenjuje se sljedećim:**

- „(d) sudjelovati, na dobrovoljnoj osnovi, u stručnim provjerama sposobnosti upravljanja rizicima **u cilju identifikiranja djelovanja kojima se nadilaze nedostaci.**”

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Amandman 33

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka 4. – podtočka b

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 6. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Sažetak relevantnih elemenata planova upravljanja rizikom dostavlja se Komisiji zajedno s informacijama o odabranim preventivnim mjerama i mjerama pripravnosti do 31. siječnja 2019. i svake tri godine nakon toga. Nadalje, Komisija može tražiti od država članica da dostave posebne planove prevencije i pripravnosti kojima su obuhvaćeni i kratkoročni i dugoročni naponi. Unija primjereno uzima u obzir napredak koji su države članice ostvarile u pogledu prevencije katastrofa i pripravnosti za katastrofe kao dio bilo kojeg budućeg mehanizma ex ante uvjetovanja u okviru europskih strukturnih i investicijskih fondova.

Izmjena

Sažetak relevantnih elemenata planova upravljanja rizikom dostavlja se Komisiji zajedno s informacijama o odabranim preventivnim mjerama i mjerama pripravnosti, **u skladu s obrascem koji će se urediti provedbenim aktom**, do 31. siječnja 2019. i svake tri godine nakon toga. **Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 33. stavka 2.** Nadalje, Komisija može tražiti od država članica da dostave posebne planove prevencije i pripravnosti kojima su obuhvaćeni i kratkoročni i dugoročni naponi. **U tu svrhu ti naponi mogu obuhvaćati obvezu država članica da potiču ulaganja utemeljena na procjeni rizika i da osiguraju bolju obnovu nakon katastrofa. Dodatno administrativno opterećenje na nacionalnoj i podnacionalnoj razini potrebno je maksimalno smanjiti.**

Amandman 34

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka 4. – podtočka b

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 6. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Komisija može uspostaviti i posebne mehanizme savjetovanja za jačanje odgovarajućeg planiranja i koordinacije prevencije i pripravnosti među državama članicama koje su izložene sličnim vrstama katastrofa.

Izmjena

Komisija može **u suradnji s državama članicama** uspostaviti i posebne mehanizme savjetovanja za jačanje odgovarajućeg planiranja i koordinacije prevencije i pripravnosti među državama članicama koje su izložene sličnim vrstama katastrofa. **Osim toga, Komisija i države članice, kad je to moguće, potiču usklađenost upravljanja rizicima od katastrofa sa strategijama za prilagodbu klimatskim promjenama.**

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Amandman 36**Prijedlog odluke****Članak 1. – stavak 1. – točka 4.a (nova)**

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 8. – stavak 1. – točka k

Tekst na snazi

Izmjena

(k) u bliskom savjetovanju s državama članicama, poduzima dodatno potporno i komplementarno djelovanje u području pripravnosti, potrebno za postizanje cilja navedenog u članku 3. stavku 1. točki (b).

(4a) u članku 8. stavku 1. točka (k) zamjenjuje se sljedećim:

„(k) u bliskom savjetovanju s državama članicama, poduzima dodatno potporno i komplementarno djelovanje u području pripravnosti, **među ostalim koordinacijom s ostalim instrumentima Unije**, potrebno za postizanje cilja navedenog u članku 3. stavku 1. točki (b).”

Amandman 37**Prijedlog odluke****Članak 1. – stavak 1. – točka 4.b (nova)**

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 9. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(4b) u članku 9. umeće se sljedeći stavak:

„1a. Države članice jačaju relevantne administrativne kapacitete nadležnih regionalnih i lokalnih tijela u skladu sa svojim institucionalnim i pravnim okvirom.”

Amandman 38**Prijedlog odluke****Članak 1. – stavak 1. – točka 5.**

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 10. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1. Komisija i države članice surađuju kako bi poboljšale planiranje operacija odgovora na katastrofe u okviru Mehanizma Unije, uključujući putem izrade scenarija za odgovor na katastrofe na temelju procjena rizika iz članka 6. točke (a) i prikaza rizika iz članka 5. stavka 1. točke (c), prikaza razmjesta sredstava i izrade planova za raspoređivanje kapaciteta za odgovor.

1. Komisija i države članice surađuju kako bi poboljšale planiranje operacija odgovora na **prirodne katastrofe i katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem** u okviru Mehanizma Unije, uključujući putem izrade scenarija za odgovor na katastrofe na temelju procjena rizika iz članka 6. točke (a) i prikaza rizika iz članka 5. stavka 1. točke (c), prikaza razmjesta sredstava, **uključujući strojeve za zemljane radove, prenosive električne generatore i prenosivu vatrogasnu opremu**, i izrade planova za raspoređivanje kapaciteta za odgovor.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Amandman 39

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka 6. – podtočka b

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 11. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Uspostavljaju se Europski udruženi kapaciteti za civilnu zaštitu. Sastoje se od prethodno namijenjenih udruženih kapaciteta za odgovor država članica te uključuju module, druge kapacitete za odgovor i stručnjake.

Izmjena

1. Uspostavljaju se Europski udruženi kapaciteti za civilnu zaštitu. Sastoje se od prethodno namijenjenih **dobrovoljno** udruženih kapaciteta za odgovor država članica te uključuju module, druge kapacitete za odgovor i stručnjake.

Amandman 40

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka 6. – podtočka b

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 11. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1a. Budući da prevencija na nacionalnoj razini treba biti glavni prioritet država članica radi smanjenja sigurnosnih rizika, Europski udruženi kapaciteti za civilnu zaštitu nadopunjuju postojeće nacionalne kapacitete.

Amandman 41

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka 6. – podtočka b

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 11. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Komisija na temelju utvrđenih **rizika** definira vrste i broj ključnih kapaciteta za odgovor koji su potrebni za Europske udružene kapacitete za civilnu zaštitu („ciljevi kapaciteta”). Komisija prati napredak prema ostvarenju ciljeva kapaciteta i preostale nedostatke i potiče države članice da te nedostatke uklone. Komisija može podupirati države članice u skladu s člankom 20. točkom i. i člankom 21. stavcima 1. i 2.”

Izmjena

2. Komisija **u suradnji s nadležnim tijelima država članica** te na temelju **potreba i rizika** utvrđenih **na terenu** definira vrste i broj ključnih kapaciteta za odgovor koji su potrebni za Europske udružene kapacitete za civilnu zaštitu („ciljevi kapaciteta”). Komisija prati napredak prema ostvarenju ciljeva kapaciteta i preostale nedostatke i potiče države članice da te nedostatke uklone. Komisija može podupirati države članice u skladu s člankom 20. točkom i. i člankom 21. stavcima 1. i 2.”

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Amandman 42

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka 6. – podtočka c

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 11. – stavak 7.

Tekst koji je predložila Komisija

7. Kapaciteti za odgovor koje države članice stave na raspolaganje Europskim udruženim kapacitetima za civilnu zaštitu dostupni su za operacije odgovora u okviru Mehanizma Unije nakon zahtjeva za pomoć putem ERCC-a, osim ako se države članice suočavaju s iznimnom situacijom koja znatno utječe na obavljanje nacionalnih zadaća.

Izmjena

7. Kapaciteti za odgovor koje države članice stave na raspolaganje Europskim udruženim kapacitetima za civilnu zaštitu dostupni su za operacije odgovora u okviru Mehanizma Unije nakon zahtjeva za pomoć putem ERCC-a, osim **u slučaju domaćih hitnih situacija, više sile ili** ako se države članice suočavaju s iznimnom situacijom koja znatno utječe na obavljanje nacionalnih zadaća. **Konačnu odluku o njihovom raspoređivanju donosi država članica koja je registrirala dotični kapacitet za odgovor.**

Amandman 43

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka 6. – podtočka c

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 11. – stavak 8. – podstavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

U slučaju raspoređivanja, kapaciteti za odgovor država članica ostaju pod njihovim zapovjedništvom i kontrolom i one ih mogu povući ako se suočavaju s **iznimnom situacijom koja znatno utječe na obavljanje nacionalnih zadaća i** zbog koje te kapacitete za odgovor ne mogu staviti na raspolaganje. U tim slučajevima savjetuju se s Komisijom.

Izmjena

U slučaju raspoređivanja, kapaciteti za odgovor država članica ostaju pod njihovim zapovjedništvom i kontrolom i one ih mogu povući ako se suočavaju s **domaćim hitnim situacijama, višom silom ili iznimnom situacijom** zbog koje te kapacitete za odgovor ne mogu staviti na raspolaganje. U tim slučajevima savjetuju se s Komisijom.

Amandman 44

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka 7.

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 12. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. rescEU se uspostavlja kako bi se pružila pomoć kada postojeći kapaciteti ne omogućuju učinkovit odgovor na katastrofe.

Izmjena

1. rescEU se uspostavlja kako bi se pružila pomoć **u iznimnim okolnostima kada nisu dostupni kapaciteti na nacionalnoj razini i** kada postojeći kapaciteti ne omogućuju učinkovit odgovor na katastrofe. **Kapaciteti rescEU-a ne koriste se kao zamjena za vlastite kapacitete država članica i njihove relevantne odgovornosti.**

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Amandman 45

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka 7.

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 12. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. rescEU se sastoji od **sljedećih** kapaciteta:
- (a) kapaciteta za gašenje šumskih požara iz zraka;
 - (b) kapaciteta za crpljenje crpkama visokog kapaciteta;
 - (c) kapaciteta za potragu i spašavanje u gradovima;
 - (d) poljskih bolnica i timova za hitnu medicinsku pomoć.

Izmjena

2. rescEU se sastoji od **kapaciteta dodanih onima koji već postoje u državama članicama u cilju njihove dopune i jačanja te služi ublažavanju sadašnjih i budućih rizika. Kapaciteti rescEU utvrđuju se na temelju bilo kakvih nedostataka kod kapaciteta za odgovor u hitnim zdravstvenim slučajevima, u slučaju industrijskih, ekoloških, seizmičkih ili vulkanskih katastrofa, poplava i šumskih požara, kao i terorističkih napada, kemijskih, bioloških, radioloških i nuklearnih prijetnji.**

Na temelju utvrđenih nedostataka, rescEU se mora sastojati barem od sljedećih kapaciteta:

- (a) kapaciteta za gašenje šumskih požara iz zraka;
- (b) kapaciteta za crpljenje crpkama visokog kapaciteta;
- (c) kapaciteta za potragu i spašavanje u gradovima;
- (d) poljskih bolnica i timova za hitnu medicinsku pomoć.

Amandman 46

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka 7.

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 12. – stavak 2.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2a. Ti će kapaciteti i dalje biti fleksibilne prirode, a mogu se promijeniti kako bi se reagiralo na nove događaje i buduće izazove kao što su posljedice klimatskih promjena.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Amandman 47**Prijedlog odluke****Članak 1. – stavak 1. – točka 7.**

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 12. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

4. Na temelju utvrđenih rizika i uzimajući u obzir pristup koji uključuje više opasnosti, Komisija ima ovlasti donositi delegirane akte u skladu s člankom 30. kako bi mogla definirati vrste kapaciteta za odgovor koji su potrebni povrh onih iz stavka 2. ovog članka i u skladu s time revidirati sastav sustava rescEU. Osigurava se dosljednost s drugim politikama Unije.

Kada, u slučaju katastrofe ili neizbježne katastrofe, to zahtijevaju krajnje hitni razlozi, na delegirane akte donesene na temelju ovog članka primjenjuje se postupak predviđen u članku 31.

Izmjena

4. Na temelju utvrđenih rizika i **kapaciteta i planiranja upravljanja rizicima u skladu s člankom 6. te** uzimajući u obzir pristup koji uključuje više opasnosti, Komisija ima ovlasti donositi delegirane akte u skladu s člankom 30. kako bi mogla definirati vrste kapaciteta za odgovor koji su potrebni povrh onih iz stavka 2. ovog članka i u skladu s time revidirati sastav sustava rescEU. Osigurava se dosljednost s drugim politikama Unije.

Kada, u slučaju katastrofe ili neizbježne katastrofe, to zahtijevaju krajnje hitni razlozi, na delegirane akte donesene na temelju ovog članka primjenjuje se postupak predviđen u članku 31.

Amandman 48**Prijedlog odluke****Članak 1. – stavak 1. – točka 7.**

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 12. – stavak 5.

Tekst koji je predložila Komisija

5. Komisija definira zahtjeve kvalitete za kapacitete za odgovor koji su dio sustava rescEU. Zahtjevi kvalitete temelje se na uspostavljenim međunarodnim normama, ako takve norme već postoje.

Izmjena

5. Komisija **u suradnji s državama članicama** definira zahtjeve kvalitete za kapacitete za odgovor koji su dio sustava rescEU. Zahtjevi kvalitete temelje se na uspostavljenim međunarodnim normama, ako takve norme već postoje.

Amandman 49**Prijedlog odluke****Članak 1. – stavak 1. – točka 7.**

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 12. – stavak 7.

Tekst koji je predložila Komisija

7. Kapaciteti sustava rescEU dostupni su za operacije odgovora u okviru Mehanizma Unije na temelju zahtjeva za pomoć preko ERCC-a. Odluku o njihovu raspoređivanju donosi Komisija, koja zadržava zapovjedništvo i kontrolu **nad kapacitetima sustava rescEU**.

Izmjena

7. Kapaciteti sustava rescEU dostupni su za operacije odgovora u okviru Mehanizma Unije na temelju zahtjeva za pomoć preko ERCC-a. Odluku o njihovu raspoređivanju donosi Komisija, koja zadržava **stratešku koordinaciju kapaciteta sustava rescEU i ovlaštena je za raspoređivanje, dok operativno** zapovjedništvo i kontrolu **zadržavaju za to nadležni dužnosnici u državama članicama primateljicama**.

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Amandman 50

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka 7.

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 12. – stavak 8.

Tekst koji je predložila Komisija

8. U slučaju raspoređivanja kapaciteta sustava rescEU, Komisija se s državom članicom koja zahtijeva pomoć dogovara o njihovom operativnom raspoređivanju. Država članica koja zahtijeva pomoć olakšava operativnu koordinaciju svojih kapaciteta i aktivnosti rescEU-a tijekom operacija.

Izmjena

8. U slučaju raspoređivanja kapaciteta sustava rescEU, Komisija se **putem ERCC-a** s državom članicom koja zahtijeva pomoć dogovara o njihovom operativnom raspoređivanju. Država članica koja zahtijeva pomoć olakšava operativnu koordinaciju svojih kapaciteta i aktivnosti rescEU-a tijekom operacija.

Amandman 51

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka 7.

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 12. – stavak 10.

Tekst koji je predložila Komisija

10. Ako Komisija nabavlja opremu, kao što je oprema za gašenje šumskih požara iz zraka, kupnjom, unajmljivanjem ili zakupljivanjem, osigurava se sljedeće:

- (a) u slučaju kupnje opreme, u sporazumu između Komisije i države članice predviđa se njezina registracija u toj državi članici;
- (b) u slučaju unajmljivanja i zakupljivanja, **oprema se registrira** u državi članici.

Izmjena

10. Ako Komisija nabavlja opremu, kao što je oprema za gašenje šumskih požara iz zraka, kupnjom, unajmljivanjem ili zakupljivanjem, osigurava se sljedeće:

- (a) u slučaju kupnje opreme, u sporazumu između Komisije i države članice predviđa se njezina registracija u toj državi članici;
- (b) u slučaju unajmljivanja i zakupljivanja, **registriranje opreme** u državi članici **nije obvezno**.
- (ba) **nadležnost nad komercijalnim zrakoplovima dodjeljuje se prijevoznicima kojima je EASA izdala odobrenje.**

Amandman 52

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka 8.

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 12.a – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Komisija svake **dvije** godine izvješćuje Europski parlament i Vijeće o operacijama i napretku ostvarenom u skladu s člancima 11. i 12."

Izmjena

Komisija svake godine izvješćuje Europski parlament i Vijeće o operacijama i napretku ostvarenom u skladu s člancima 11. i 12."

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Amandman 53

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka 8.

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 12.a – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Ti podaci uključuju pregled proračunskih i troškovnih kretanja, s detaljnom tehničkom i financijskom procjenom, preciznim informacijama o povećanju troškova i promjenama u vrstama potrebnih kapaciteta za odgovor, kao i njihovim zahtjevima kvalitete, ako ih ima, i razlozima takvih povećanja ili promjena.

Amandman 54

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka 9.

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 13. – stavak 1. – podstavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Komisija uspostavlja mrežu relevantnih dionika i ustanova u području civilne zaštite i upravljanja katastrofama koji zajedno s Komisijom čine Mrežu znanja Unije u području civilne zaštite.

Komisija uspostavlja mrežu relevantnih dionika i ustanova u području civilne zaštite i upravljanja katastrofama, **uključujući centre izvrsnosti, sveučilišta i istraživače**, koji zajedno s Komisijom čine Mrežu znanja Unije u području civilne zaštite. **Komisija pri tome uzima u obzir stručno znanje dostupno u državama članicama i organizacijama aktivnima na terenu.**

Amandman 55

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka 9.

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 13. – stavak 1. – podstavak 2. – uvodna rečenica

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Mreža obavlja sljedeće zadaće u području osposobljavanja, vježbi, naučenih pouka i širenja znanja u bliskoj koordinaciji s relevantnim centrima znanja, prema potrebi:

Mreža **s istovremenim ciljem ostvarenja rodno uravnoteženog sastava** obavlja sljedeće zadaće u području osposobljavanja, vježbi, naučenih pouka i širenja znanja u bliskoj koordinaciji s relevantnim centrima znanja, prema potrebi:

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Amandman 56

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka 9.a (nova)

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 13. – stavak 1. – podstavak 2. – točka a

Tekst na snazi

- (a) uspostava i upravljanje programom osposobljavanja za osoblje civilne zaštite i osoblje uključeno u upravljanje hitnim situacijama o prevenciji katastrofa, pripravnosti za katastrofe i odgovoru na njih. Program uključuje zajedničke tečajeve i sustav razmjene stručnjaka, pri čemu pojedinci mogu biti sekundirani u druge države članice.

Cilj programa **osposobljavanja** je poboljšati koordinaciju, kompatibilnost i komplementarnost između kapaciteta navedenih u člancima 9. i 11. te povećati osposobljenost stručnjaka navedenih u članku 8. točkama (d) i (f);

Izmjena

(9a) U članku 13. stavku 1. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

- ‘(a) uspostava i upravljanje programom osposobljavanja za osoblje civilne zaštite i osoblje uključeno u upravljanje hitnim situacijama o prevenciji katastrofa, pripravnosti za katastrofe i odgovoru na njih. Program uključuje zajedničke tečajeve i sustav razmjene stručnjaka, pri čemu pojedinci mogu biti sekundirani u druge države članice. **Novi program Erasmus za civilnu uvodi se u skladu s pravilima i načelima Uredbe (EU) br. 1288/2013 (*)**.

Cilj programa **Ersamus za civilnu zaštitu** je i poboljšati koordinaciju, kompatibilnost i komplementarnost između kapaciteta navedenih u člancima 9., 11. i 12. te povećati osposobljenost stručnjaka navedenih u članku 8. točkama (d) i (f);

Novi program Erasmus za civilnu zaštitu obuhvaća međunarodnu dimenziju čiji je cilj podupiranje vanjskog djelovanja Unije, uključujući njezine ciljeve u pogledu razvoja, zahvaljujući suradnji država članica i partnerskih zemalja.

- (*) Uredba (EU) br. 1288/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavi programa Erasmus+: programa Unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport i stavljanju izvan snage odluka br. 1719/2006/EZ, 1720/2006/EZ i 1298/2008/EZ (SL L 347, 20.12.2013., str. 50.).”

Amandman 57

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka 9.b (nova)

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 13. – stavak 1. – podstavak 2. – točka f

Tekst na snazi

- (f) poticanje i **promicanje** uvođenja i korištenja relevantnih novih tehnologija u svrhu Mehanizma Unije.

Izmjena

(9b) U članku 13. stavku 1. točka (f) zamjenjuje se sljedećim:

- „(f) poticanje **istraživanja i inovacija te** uvođenja i korištenja relevantnih novih tehnologija u svrhu Mehanizma Unije.”

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Amandman 58**Prijedlog odluke****Članak 1. – stavak 1. – točka 9.c (nova)**

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 13. – stavak 3.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(9c) U članku 13. dodaje se sljedeći stavak:

„3a. Komisija će povećati kapacitete za osposobljavanje i pojačati razmjenu znanja i iskustava između Mreže znanja Unije u području civilne zaštite i međunarodnih organizacija i trećih zemalja kako bi se doprinijelo ispunjenju međunarodnih obveza u pogledu smanjenja rizika od katastrofa, posebno onih iz Okvira iz Sendaija.”

Amandman 59**Prijedlog odluke****Članak 1. – stavak 1. – točka 11.a (nova)**

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 16. – stavak 2.

Tekst na snazi

Izmjena

2. Intervencije iz ovog članka mogu se provesti ili kao autonomna intervencija pružanja pomoći ili kao doprinos intervenciji koju vodi neka međunarodna organizacija. Koordinacija Unije mora biti u potpunosti integrirana u cjelokupni sustav koordinacije koji osigurava Ured Ujedinjenih naroda za koordinaciju humanitarnih poslova (OCHA) te poštovati njegovu vodeću ulogu.

(11a) u članku 16. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Intervencije iz ovog članka mogu se provesti ili kao autonomna intervencija pružanja pomoći ili kao doprinos intervenciji koju vodi neka međunarodna organizacija. Koordinacija Unije mora biti u potpunosti integrirana u cjelokupni sustav koordinacije koji osigurava Ured Ujedinjenih naroda za koordinaciju humanitarnih poslova (OCHA) te poštovati njegovu vodeću ulogu. U slučaju katastrofa izazvanih ljudskim djelovanjem ili u složenim kriznim situacijama, Komisija, u suradnji s dionicima u humanitarnom području, jasno određuje opseg intervencije i odnos sa dionicima uključenima u širi humanitarni odgovor, jamčeći pritom dosljednost s Europskim konsenzusom o humanitarnoj pomoći i poštovanje humanitarnih načela.”

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Amandman 60

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak – točka 12.

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 19. – stavak 1. – podstavak 2.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Europski parlament i Vijeće postupno odobravaju potrebna sredstva za Mehanizam Unije u okviru godišnjeg proračunskog postupka, uzimajući u obzir sva sredstva dostupna na temelju Uredbe Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013^(*), uz posebno korištenje instrumenta fleksibilnosti, kako je navedeno u Prilogu I.

^(*) Uredba Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014.–2020. (SL L 347, 20.12.2013., str. 884.).

Amandman 61

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka 13.

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 20.a – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Svakom pomoći ili financiranjem koji se pružaju u skladu s ovom Odlukom osigurava se prikladna vidljivost Unije, uključujući isticanjem simbola Unije za kapacitete iz članka 11., članka 12. i članka 21. stavka 2. točke (c)."

Svakom pomoći ili financiranjem koji se pružaju u skladu s ovom Odlukom osigurava se prikladna vidljivost Unije, uključujući isticanjem simbola Unije za kapacitete iz članka 11., članka 12. i članka 21. stavka 2. točke (c). **Potrebno je razviti komunikacijsku strategiju kako bi građanima bili vidljivi konkretni rezultati mjera poduzetih u okviru mehanizma Unije.**

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Amandman 62

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka 15. – podtočka b

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 23. – stavak 2.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2a. Za kapacitete država članica koji nisu prethodno namijenjeni za Europske udružene kapacitete za civilnu zaštitu iznos financijske pomoći Unije za prijevozna sredstva ne smije premašiti 55 % ukupnog prihvatljivog troška. Kako bi imale pravo na takvo financiranje, države članice se obvezuju na izradu registra svih kapaciteta kojima raspolažu, zajedno s relevantnim upravljačkim strukturama, povrh onih na koje su se obvezale u okviru Europskih udruženih kapaciteta za civilnu zaštitu, a kojima mogu odgovoriti na zdravstvene, industrijske, seizmičke ili vulkanske katastrofe, poplave i šumske požare, terorističke napade te kemijske, biološke, radiološke i nuklearne napade.

Amandman 63

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka 16.

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 26. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2. **Traže** se sinergije i **komplementarnost** s drugim instrumentima Unije kao što su oni kojima se podupiru kohezijska politika, politika ruralnog razvoja, istraživanja, **zdravlja** te migracijska i sigurnosna politika. Kada je riječ o odgovoru na humanitarne krize u trećim zemljama, Komisija osigurava komplementarnost i usklađenost djelovanja koja se financiraju u okviru ove Odluke i djelovanja koja se financiraju u okviru Uredbe (EZ) br. 1257/96.”

2. **Razvijaju** se sinergije, **komplementarnost** i **veća usklađenost** s drugim instrumentima Unije kao što su oni kojima se podupiru kohezijska politika, **uključujući Fond solidarnosti Europske unije**, politika ruralnog razvoja, istraživanja, **zdravlje** te migracijska i sigurnosna politika, **bez preraspodjele sredstava iz tih područja**. Kada je riječ o odgovoru na humanitarne krize u trećim zemljama, Komisija osigurava komplementarnost i usklađenost djelovanja koja se financiraju u okviru ove Odluke i djelovanja koja se financiraju u okviru Uredbe (EZ) br. 1257/96., **poštujući pritom činjenicu da su ta djelovanja i njihovi izvori financiranja različiti i neovisni te jamčeći da su u skladu s Europskim konsenzusom o humanitarnoj pomoći.**

Četvrtak, 31. svibnja 2018.

Amandman 64

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka 18.

Odluka br. 1313/2013/EU

Članak 32. – stavak 1. – točka g

Tekst koji je predložila Komisija

- (g) uspostavi sustava rescEU, upravljanju njime i njegovu održavanju, kako je predviđeno u članku 12., uključujući kriterije za odluke o raspoređivanju i **operativne postupke**;

Izmjena

- (g) uspostavi sustava rescEU, upravljanju njime i njegovu održavanju, kako je predviđeno u članku 12., uključujući kriterije za odluke o raspoređivanju, **operativne postupke i uvjete da neka država članica rasporedi kapacitete rescEU na nacionalnoj razini te financijske i druge dogovore u vezi s time**;

Amandman 65

Prijedlog odluke

Prilog I. (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

PRILOG I.

OKVIRNA DODATNA DODJELA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA RAZDOBLJE 2018. –2020.

		2018	2019	2020	UKUPNO
Ukupna dodatna odobrena sredstva u okviru naslova 3. (*)	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	19,157	115,2	122,497	256,854
	Odobrena sredstva za plaćanja	11	56,56	115,395	182,955
Ukupna dodatna odobrena sredstva u okviru naslova 4. (*)	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	2	2	2,284	6,284
	Odobrena sredstva za plaćanja	0,8	1,8	2,014	4,614
Ukupna dodatna odobrena sredstva u okviru naslova 3. i 4. zajedno (*)	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	21,157	117,2	124,781	263,138
	Odobrena sredstva za plaćanja	11,8	58,36	117,409	187,569

(iznosi su u milijunima EUR)

(*) Puni iznosi navest će se u okviru instrumenta fleksibilnosti.

ISSN 1977-1088 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-060X (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije
L-2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR